

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΤΣΙΜΠΟΣ

ΘΕΜΑ:

**Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ:
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (1974-2009)**

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Τριμελής επιτροπή:

Ηλ. Νικολακόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Π.Ε.Δ.Δ.-Ε.Κ.Π.Α. (επιβλέπων)

Χ. Λυριντζής, Ομότιμος Καθηγητής Π.Ε.Δ.Δ.-Ε.Κ.Π.Α.

Ι. Τσίρμπας, Επίκουρος Καθηγητής Π.Ε.Δ.Δ.-Ε.Κ.Π.Α.

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ.	σελ. 5
2.ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.	σελ. 11
3. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ.	σελ. 28
3.1. Διοικητικό πλαίσιο, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.	σελ. 28
3.2. Ιστορικό, πολιτικό και εκλογικό πλαίσιο.	σελ. 32
3.2.1. Τα επαναστατικά χρόνια και η περίοδος Καποδίστρια (1821-1832).	σελ. 32
3.2.2. Η Βασιλεία του Όθωνα (1833-1862).	σελ. 45
3.2.3. Τα γεγονότα του 1862.	σελ. 53
3.2.4. 1865-1881.	σελ. 58
3.2.5. 1881-1910.	σελ. 62
3.2.6. 1910-1922.	σελ. 69
3.2.7. 1923-1936.	σελ. 77
3.2.8. 1946-1967.	σελ. 83
4. ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1974-2009.	σελ. 93
4.1. Οι εκλογές της 17ης Νοεμβρίου 1974.	σελ. 93
4.2. Οι εκλογές της 20ης Νοεμβρίου 1977.	σελ. 102

4.3. Οι εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1981.	σελ. 109
4.4. Οι εκλογές της 2ας Ιουνίου 1985.	σελ. 115
4.5. Οι εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989.	σελ. 119
4.6. Οι εκλογές της 5ης Νοεμβρίου 1989.	σελ. 127
4.7. Οι εκλογές της 8ης Απριλίου 1990.	σελ. 132
4.8. Οι εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993.	σελ. 138
4.9. Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996.	σελ. 144
4.10. Οι εκλογές της 9ης Απριλίου 2000.	σελ. 150
4.11. Οι εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004.	σελ. 155
4.12. Οι εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου 2007.	σελ. 161
4.13. Οι εκλογές της 4ης Οκτωβρίου 2009.	σελ. 167
5. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1974-2009.	σελ. 173
5.1. Στο σύνολο του νομού.	σελ. 173
5.2. Στις επαρχίες και στους ετεροδημότες.	σελ. 182
5.3. Στις αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές.	σελ. 198
6.ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.	σελ. 212
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.	σελ. 227-370

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.	σελ. 371-383
A. Ελληνικά Συγγράμματα	σελ. 371
B. Ξενόγλωσσα Συγγράμματα	σελ. 382
ΠΗΓΕΣ.	σελ. 384-404
A. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας	σελ. 384
B. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1843-1862)	σελ. 387
Γ. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας (1844-1861)	σελ. 391
Δ. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1862-1910)	σελ. 393
E. Επίσημα Εκλογικά Αποτελέσματα	σελ. 399
ΣΤ. Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως	σελ. 402
Z. Άλλες πηγές	σελ. 404

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Η μελέτη των πολιτικών και εκλογικών διαδικασιών, της συγκρότησης των κομμάτων και της εκλογικής συμπεριφοράς μιας τοπικής κοινωνίας εν γένει δεν είναι καινούργιο φαινόμενο. Οι πρώτες μελέτες με βάση τις εμπειρικές κοινωνικές έρευνες τοποθετούνται χρονικά στις αρχές του 20ου αιώνα, αρχικά σε τοπικές κοινωνίες και αργότερα στο σύνολο της επικράτειας κάθε χώρας¹.

Αυτό που απασχόλησε τους ερευνητές στο παρελθόν, αλλά συνεχίζει να τους απασχολεί μέχρι σήμερα, είναι η καταγραφή, η παρακολούθηση, η εξέλιξη και η διαμόρφωση της εκλογικής συμπεριφοράς είτε σε τοπικό είτε σε εθνικό επίπεδο, επιχειρώντας να διερευνήσουν και να ερμηνεύσουν τους λόγους που οι ψηφοφόροι επιλέγουν ένα συγκεκριμένο κόμμα ή έναν υποψήφιο, αν παραμένουν διαχρονικά σταθεροί στις προτιμήσεις τους, αν αλλάζουν προτιμήσεις, τότε και γιατί αλλάζουν, ποια είναι η ιστορική και εκλογική παράδοση του συγκεκριμένου γεωγραφικού χώρου κ.λπ.

Αν και στον υπόλοιπο κόσμο οι διαδικασίες ξεκίνησαν στην αρχή του 20ου αιώνα, στην Ελλάδα ξεκίνησαν με αρκετή καθυστέρηση στα μέσα της δεκαετίας του '60². Αυτό οφείλεται κυρίως στην καθυστερημένη εισαγωγή των κοινωνιολογικών ερευνών στην ελληνική κοινωνία, καθώς επίσης και στην αργοπορημένη εμφάνιση και ανάπτυξη των πολιτικών επιστημών στην Ελλάδα, που συνδέονται με τη ρευστότητα του πολιτικού συστήματος, την καχυποψία από την πλευρά των πολιτικών και των κομμάτων ως προς το καινούργιο που κόμιζε η νέα μορφή επιστημονικής έρευνας κ.λπ.³. Λογικό ήταν λοιπόν και η καθυστερημένη εμφάνιση των μελετών για την εκλογική συμπεριφορά των επιμέρους τοπικών κοινωνιών της Ελλάδας, αλλά και της

¹ Η πρώτη συστηματική μελέτη ήταν αυτή του Siegfried A. , Tableau politique de la France de l' Ouest sous la Troisieme Republique, Paris, 1913, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της ανθρωπογεωγραφίας και εγκαινιάζοντας ένα νέο επιστημονικό κλάδο την «εκλογική γεωγραφία». Πριν από το Siegfried υπήρξαν και άλλες προσπάθειες προσέγγισης των εκλογικών δεδομένων αλλά δεν είχαν συνέχεια. Η πρώτη χρονολογικά ήταν του Νορβηγού Hansen A., το 1899, που προσπάθησε να συσχετίσει την κατανομή μεταξύ «Δεξιάς» και «Αριστεράς» στη χώρα του με βάση τη φυλετική προέλευση των κατοίκων. Μια άλλη έρευνα ήταν για τη Μ. Βρετανία του Krehbiel E., «Geographic influences in British Elections», The Geographical Review, 2 (6), 1916, σελ. 419-432. Αναλυτικά βλ. Νικολακόπουλος Η., Κόμματα και βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα 1946-1967 - Η εκλογική γεωγραφία των πολιτικών δυνάμεων, ΕΚΚΕ, Αθήνα, 1988, σελ. 27 κ.έ.

² Η πρώτη μελέτη για τα κόμματα και τις εκλογικές διαδικασίες ήταν αυτή του Meynaud J., Πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Μπάυρον, Αθήνα, 1966.

³ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 24-25.

χώρας εν γένει, σε συνδυασμό βέβαια και με τη διακοπή της πολιτικής κινητικότητας από την επτάχρονη δικτατορία.

Η πρώτη μελέτη τοπικής κοινωνίας, χωρίς να ήταν και ολοκληρωμένη, εμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του '70. Μάλιστα μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '90 οι μελέτες αυτές δεν ξεπερνούσαν τις δεκαπέντε⁴. Οι περισσότερες δε από αυτές αναφέρονται στη διερεύνηση και μελέτη των πολιτικών σχέσεων και εξαρτήσεων, των ψηφοφόρων με τους πολιτικούς και τα κόμματα, ενώ δεν αναφέρονται σχεδόν καθόλου στην ανάλυση του

⁴ Ενδεικτικά θα αναφερθούν όσες μέσω της βιβλιογραφίας εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν, ανεξαρτήτως ευκολίας πρόσβασης στις ίδιες τις μελέτες, ενώ για κάποιες γίνεται απλή αναφορά:

α. Γεωργαντίδης Χ., «Πολιτική και εκλογική συμπεριφορά: Η περίπτωση της Αθήνας», Δελτίο της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, τεύχος 3, 1979, σελ. 25-29.

β. Δαμιανάκος Στ., Νικολακόπουλος Η., Ψυχογιός Δ., «Βεργίνα: γεωργικός εκσυγχρονισμός και κοινωνικός μετασχηματισμός σ' ένα χωριό της Κεντρικής Μακεδονίας», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχος 33-34, 1978, σελ. 432-478.

γ. Δαμιανάκος Στ., «Εκλογική και κοινωνική φυσιογνωμία των Αθηνών κατά την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία», Επιστημονική Σκέψη, τεύχος 3, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1981, σελ. 59-78.

δ. Δαμιανάκος Στ., «Τα εκλογικά φέουδα στην Ήπειρο - Τυπολογική προσέγγιση της αγροτικής ψήφου στο νομό Ιωαννίνων μεταξύ 1956 και 1964», Διαδικασίες κοινωνικού μετασχηματισμού στην αγροτική Ελλάδα - Κοινωνιολογικές, ανθρωπογεωγραφικές, εθνολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις, ΕΚΚΕ, Αθήνα, 1987, σελ. 111-196, το οποίο είχε προδημοσιευτεί ως εξής: Damianacos St., «Les fiefs electoraux en Epire. Une analyse quantitative des elections dans le departement de Jannina entre 1956 et 1964», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, numero special, 1981, σελ. 49-92.

ε. Δρεττάκης Μ., Εκλογές στο νομό Ηρακλείου, Αθήνα, 1983.

στ. Δώδος Δ., «Ενδοκομματική σταυροδοσία», ΑΝΤΙ, τεύχος 189, Οκτώβριος 1979, σελ. 37-41.

ζ. Δώδος Δ., Η εκλογική περιφέρεια της Θεσσαλονίκης - Κόμματα και υποψήφιοι, διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη, 1989 (δακτ.).

η. Ζακοπούλου Ε., Localite et relations de clientele en Grece: Le cas d' un village naxiote (Apiranthos) et de ses immigrés a Athenes, These de doctorat, Paris X-Nanterre, 1986 (δακτ.).

θ. Κομνηνού Μ., «Η διαμόρφωση της πολιτικής ταυτότητας της Καβάλας», ΑΝΤΙ, τεύχος 113, Δεκέμβριος 1978, σελ. 34-39.

ι. Κομνηνού Μ., «Αγρότες και πολιτική - Η πολιτική πρακτική των αγροτών σε δύο νομούς: Αιτωλοακαρνανία και Καβάλα, 1952-1964», Σύγχρονα Θέματα, τεύχος 11, Ιούλιος 1981, σελ. 63-76.

ια. Comninos M., The Development of Patronage system in Aitolo - Akarnania and Kavala, διδακτορική διατριβή, London School of Economics, 1984 (δακτ.).

ιβ. Μαραντζίδης Ν., «Ο κομμουνισμός στον Ελλαδικό αγροτικό χώρο. Η περίπτωση του Μανταμάδου 1922-1985», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 2, Οκτώβριος 1993, σελ. 101-124.

ιγ. Χατζηπαντελής Θ. - Ζαφειρόπουλος Κ., «Οι μετατοπίσεις ψηφοφόρων και η κομματική πειθαρχία στις επαναληπτικές εκλογές της Β' Περιφέρειας Αθηνών», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 4, Οκτώβριος 1994, σελ. 115-127.

Επίσης θα πρέπει να επισημανθεί πως και πριν τη δικτατορία υπήρξε μία μελέτη τοπικής κοινωνίας, για την οποία δεν υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες: Foundoukou Β., La structure politique d' un village en Grece-Greveniti, DES de science politique, Faculte de droit et des sciences economiques de Paris, 1964 (δακτ.).

προεκλογικού αγώνα και των εκλογικών αποτελεσμάτων των περιοχών αυτών⁵.

Αυτό που πρέπει να γίνει αντιληπτό είναι ότι τόσο η ανάλυση του προεκλογικού αγώνα των κομμάτων, αλλά και των υποψηφίων, όσο και οι αναλύσεις των εκλογικών αποτελεσμάτων σε μια τοπική κοινωνία ή μια εκλογική περιφέρεια, εμπεριέχουν και κινδύνους. Από τη μια η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση μπορεί να δώσει αρκετές πληροφορίες και να οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα, αλλά από την άλλη υπάρχει σοβαρή πιθανότητα να οδηγήσει σε επιφανειακή και μόνο μελέτη και να μην κατορθώσει ο ερευνητής να αναδείξει τα βαθύτερα αίτια της εκλογικής συμπεριφοράς των ψηφοφόρων τόσο σε μια συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση όσο και στη διαχρονική εξέλιξή της⁶.

Έχοντας υπόψη την παραπάνω θέση, στη διατριβή αυτή θα επιχειρηθεί να διερευνηθεί και να εξηγηθεί η διαχρονική εξέλιξη της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας την περίοδο 1974-2009, πως αποτυπώνεται το διαχρονικό φαινόμενο της επικράτησης της συντηρητικής παράταξης, η πορεία και η εξέλιξη του πολιτικού προσωπικού, κυρίως των δύο μεγάλων κομμάτων, και η πιθανή σύνδεσή τους τόσο με τη διοικητική και γεωγραφική διαίρεση του νομού σε επαρχίες όσο και με το βαθμό αστικότητας των περιοχών, πάντα σε συνδυασμό με την εκλογική παράδοση του νομού, όπου η Ν.Δ. αναδείχθηκε πρώτο κόμμα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις της υπό εξέταση περιόδου, όταν στο σύνολο της χώρας επί δεκατριών εκλογικών αναμετρήσεων η Ν.Δ. αναδείχθηκε πρώτο κόμμα επτά φορές (1974, 1977, 1989 Ιούνιος, 1989 Νοέμβριος, 1990, 2004 και 2007) και το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα (ΠΑ.ΣΟ.Κ.) έξι (1981, 1985, 1993, 1996, 2000 και 2009)⁷. Συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί απλά ένα τυχαίο γεγονός, αλλά ίσως να έχει βαθύτερες ρίζες και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, μελέτη και ανάλυση, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Αργολίδα είναι ο ένας από τους τρεις νομούς που παρουσιάζουν αυτό το φαινόμενο, να αναδεικνύεται δηλαδή πρώτο κόμμα το ίδιο, όποιο και αν είναι αυτό, σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις της

⁵ Δώδος Δ., (1989), ό.π., σελ. 4.

⁶ Δώδος Δ., (1989), ό.π., σελ. 5.

⁷ Το φαινόμενο αυτό συνεχίστηκε και στις μετέπειτα εκλογικές αναμετρήσεις από την εξεταζόμενη περίοδο μέχρι και τις εκλογές του 2019.

συγκεκριμένης περιόδου, ανεξάρτητα του αποτελέσματος στο σύνολο της χώρας⁸.

Η περίοδος 1974-2009 επιλέγεται από τη μεταπολιτευτική περίοδο για τους εξής λόγους:

- Θεωρείται μία επαρκής χρονικά περίοδος για μελέτη στα πλαίσια μίας διδακτορικής διατριβής.
- Οι εκλογές του 2009 σήμαναν το τέλος του δικομματισμού-δίπολου Ν.Δ.-ΠΑ.ΣΟ.Κ., που κυριάρχησε και σημάδεψε όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο, και δεν είναι λίγοι οι ερευνητές που μίλησαν για το τέλος της μεταπολίτευσης, μια και από την αμέσως επόμενη εκλογική αναμέτρηση, του Μαΐου του 2012, υπήρξε ριζοσπαστικοποίηση του εκλογικού σώματος, πολυκερματισμός του κομματικού συστήματος, αλλαγή του διακυβεύματος των εκλογών, με συνέπεια την αλλαγή του δίπολου από Ν.Δ.-ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε Ν.Δ.-Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.), σε συνδυασμό με την εμφάνιση της οικονομικής κρίσης και των δυσάρεστων αποτελεσμάτων της για τους Έλληνες.
- Η διαφορετική αρίθμηση των εκλογικών τμημάτων του νομού από εκλογή σε εκλογή, λόγω των αλλαγών στο χάρτη της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθιστά δύσκολη την αντιστοιχία των εκλογικών τμημάτων και συνεπώς και τη μελέτη και ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων στις μετέπειτα εκλογικές αναμετρήσεις⁹.
- Το πλεονέκτημα που δίνει η συγκεκριμένη περίοδος για τη μελέτη του πολιτικού προσωπικού τόσο για τη Ν.Δ., όσο και για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπου χρειάζεται να γίνουν αναφορές και συγκρίσεις, μια και εμφανίζονται και τα δύο κόμματα με σταθερές εκπροσωπήσεις για μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Είναι η περίοδος που οι έδρες του νομού κατανέμονται σε κάθε εκλογική αναμέτρηση μεταξύ των δύο μεγάλων κομμάτων, ενώ από τις εκλογές του Μαΐου του 2012 ξεκίνησε η «τριχοτόμηση» της εκπροσώπησης του νομού.
- Μέσα σε αυτή την περίοδο δίνεται η δυνατότητα να μελετηθεί η Ν.Δ. τόσο σε εκλογές που κερδίζει όσο και σε εκλογές που χάνει στο σύνολο

⁸ Οι άλλοι δύο είναι ο Νομός Καστοριάς και ο Νομός Λακωνίας, που επίσης επικράτησε η Ν.Δ. Η παράδοση αυτή συνεχίστηκε και για τους τρεις νομούς μέχρι και τις εκλογές του 2019.

⁹ Δημιουργία νέων Δήμων στις αρχές της δεκαετίας του '90 και οι δύο μεταρρυθμίσεις: Σχέδιο Καποδίστριας το 1997 και Σχέδιο Καλλικράτης το 2010.

της χώρας, ώστε να καταστεί δυνατή η σύγκριση και η εξαγωγή συμπερασμάτων σε σχέση με την Αργολίδα, που έχει μία διαφορετική εκλογική συμπεριφορά, εμφανίζοντας επίσης μία διαχρονική εκλογική σταθερότητα.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί πως σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, οι ιστορικές-πολιτικές καταβολές ενός γεωγραφικού χώρου παίζουν σοβαρό ρόλο στη διαμόρφωση της εκλογικής συμπεριφοράς των κατοίκων του. Όταν γίνεται λοιπόν λόγος για την εκλογική παράδοση ενός νομού, αυτό συνδέεται κατά κύριο λόγο με τις δύο βασικές διαιρετικές τομές του 20ου αιώνα: τον Εθνικό Διχασμό και τον Εμφύλιο Πόλεμο και τη στάση που κράτησε η πλειοψηφία του εκλογικού σώματος στη συγκεκριμένη περιοχή σε αυτές τις δύο πολιτικές αντιπαραθέσεις¹⁰. Σίγουρα κανείς εκ των προτέρων δε μπορεί να ισχυρισθεί πως οι δύο αυτές διαιρετικές τομές παγιώθηκαν και διαμόρφωσαν την εκλογική συμπεριφορά της συγκεκριμένης περιοχής στη μεταπολιτευτική περίοδο. Αντίθετα θα μπορούσε να ισχυρισθεί πως η συνεχής διαδικασία μετασχηματισμού των πολιτικών παρατάξεων, ιδιαίτερα στο εσωτερικό τους, οδήγησε στην υπέρβαση αυτών των διαιρέσεων και στον περιορισμό τους στο εσωτερικό κάθε πολιτικής οικογένειας¹¹. Παρ' όλα αυτά δε μπορεί να αποκλειστεί τελείως το ενδεχόμενο ένα μεγάλο μέρος του εκλογικού σώματος μιας τοπικής κοινωνίας να ψήφιζε ή να ψηφίζει ακόμα και σήμερα, έστω και ως μη συνειδητή επιλογή, με βάση αυτά τα κριτήρια.

Η σειρά που ακολουθήθηκε ξεκινά με την ανάλυση των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν. Ακολουθεί μία εκτενής ιστορική αναδρομή στην εκλογική διαδικασία και στην πολιτική εκπροσώπηση της Αργολίδας από τις Εθνοσυνελεύσεις μέχρι τη δικτατορία, που κρίθηκε απαραίτητη για να γίνει κατανοητή η εκλογική παράδοση, ως σημαντική παράμετρος της εκλογικής συμπεριφοράς του νομού, σε συνδυασμό με το εκάστοτε πολιτικό πλαίσιο. Περνώντας στην υπό εξέταση περίοδο, γίνεται μία αναλυτική παρουσίαση κάθε εκλογικής αναμέτρησης από το 1974 μέχρι και το 2009, με αναφορές στο γενικότερο πολιτικό πλαίσιο της εποχής. Στη συνέχεια ακολουθεί η παρουσίαση και ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων στην επικράτεια και στο νομό, με ιδιαίτερη αναφορά στα ποσοστά των δύο μεγάλων κομμάτων, στο άθροισμα του δικομματισμού, της αριστεράς όπου

¹⁰ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65.

¹¹ Νικολακόπουλος Η., Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική των εκλογικών συστημάτων, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1989, σελ. 101.

υπήρχαν αξιόλογα ευρήματα, αλλά και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, σε σχέση τόσο με την επικράτεια όσο και με τα προδικτατορικά αποτελέσματα του νομού, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο. Στο επίπεδο του πολιτικού προσωπικού παρουσιάζονται αναλυτικά οι συνδυασμοί της Ν.Δ. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και όποιοι υποψήφιοι από τα υπόλοιπα κόμματα άξιζε να αναφερθούν και τέλος γίνεται αναφορά σε διάφορα στατιστικά στοιχεία σε σχέση με τη διοικητική και γεωγραφική κατανομή της επιρροής των δύο μεγάλων κομμάτων και των υποψηφίων τους στις επαρχίες και στις περιοχές με βάση το βαθμό αστικότητας. Στη συνέχεια ακολουθεί το κεφάλαιο με τα συγκριτικά στατιστικά στοιχεία και τους δείκτες μεταξύ των δεκατριών εκλογικών αναμετρήσεων, που βοήθησαν στην εξαγωγή πληρέστερων συμπερασμάτων, τα οποία παρουσιάζονται στο τελευταίο κεφάλαιο προσπαθώντας να ερμηνεύσουν τους λόγους που διαμόρφωσαν την εκλογική συμπεριφορά και την εκλογική σταθερότητα της Αργολίδας. Ολόκληρη η διατριβή υποστηρίχθηκε από ένα αναλυτικό παράρτημα πινάκων, που είχε ως στόχο την καλύτερη παρουσίαση και κατανόηση των εκλογικών δεδομένων, προκειμένου να διερευνηθεί η αρχική υπόθεση εργασίας.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Οι εκλογές θα μπορούσαν να οριστούν ως η επίσημη διαδικασία έκφρασης και καταγραφής της βούλησης των ψηφοφόρων, σε μία δεδομένη χρονική στιγμή, με συγκεκριμένο πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο και μεταξύ συγκεκριμένων διαθέσιμων επιλογών σε σχέση με το εκάστοτε διακύβευμα, η οποία διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η στατιστική ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων, πέρα από τη μελέτη της εκλογικής συμπεριφοράς, δύναται να αποτελέσει την αφορμή για τη μελέτη και άλλων κοινωνικών φαινομένων, προσελκύοντας πολλούς επιστημονικούς κλάδους (π.χ. πολιτική επιστήμη, ιστορία, κοινωνιολογία, στατιστική κ.λπ.).

Η πρώτη μελέτη εκλογικής συμπεριφοράς πραγματοποιήθηκε από τον A. Siegfried με τη μέθοδο της ανθρωπογεωγραφίας, εγκαινιάζοντας τον κλάδο της «εκλογικής γεωγραφίας». Χαρτογράφησε τις πολιτικές απόψεις, μέσα από τα εκλογικά αποτελέσματα και την κομματική κατανομή των βουλευτών ή την τοποθέτηση τους στις ψηφοφορίες, εντοπίζοντας τις γεωγραφικές ζώνες των πολιτικών προτιμήσεων και τη σταθερότητα των εκλογικών επιλογών. Στη συνέχεια προχώρησε στη σύγκριση των συγκεκριμένων χαρτών, με άλλους χάρτες (γεωλογικούς, γεωφυσικούς, οικονομικούς, ανθρωπογεωγραφικούς), προσπαθώντας να αναδείξει τους παράγοντες που κατά την άποψή τους ερμήνευαν τις εκλογικές προτιμήσεις των ψηφοφόρων (π.χ. κοινωνική δομή, θρησκεία, ιστορικές και πολιτικές συνθήκες κ.λπ.)¹².

Η εκλογική γεωγραφία ήταν λογικό να επηρεάσει και άλλους επιστημονικούς κλάδους και συγκεκριμένα τους εκπροσώπους της σχολής της «πολιτικής οικολογίας», με μεγαλύτερη επίδραση στα έργα των H. Tingsten και R. Heberle, που επίσης σύγκριναν στατιστικές κατανομές και υπολόγισαν τις στατιστικές συσχετίσεις ανάμεσα σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά και εκλογικά δεδομένα¹³.

Οι ατομικές συνεντεύξεις ως νέο μεθοδολογικό ερευνητικό εργαλείο θα εμφανιστούν αργότερα, από τον P. Lazarsfeld στην έρευνά του στην επαρχία

¹² Βλ. υποσημείωση 1 και Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 27-29

¹³ Το βιβλίο του Tingsten H., *Political Behavior-Studies in Election Statistics*, London, 1937, αποτέλεσε σταθμό στην ανάπτυξη της πολιτικής οικολογίας και του Heberle R., *From Democracy to Nazism*, Baton Rouge, Louisiana, 1945, ήταν η μελέτη για την κατανόηση της εκλογικής εμπέδωσης του ναζισμού στη Γερμανία. Βλ. Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 30-31.

Erie του Ohio στις αμερικανικές προεδρικές εκλογές του 1940¹⁴. Στη συνέχεια υπήρξε ραγδαία ανάπτυξη των δημοσκοπήσεων σε όλο τον κόσμο με αποτέλεσμα την καθιέρωσή τους ως βασικών μεθοδολογικών εργαλείων για την πρόβλεψη και ανάλυση της εκλογικής συμπεριφοράς των ψηφοφόρων¹⁵.

Στην διατριβή αυτή αφού λήφθηκαν υπόψη μια σειρά από διάφορες επιστημονικές μεθόδους που έχουν εφαρμοστεί σε αντίστοιχες μελέτες, όπως η εκλογική γεωγραφία, η πολιτική οικολογία, η συγκριτική πολιτική και η στατιστική, υιοθετήθηκε ένας αναλογικός συνδυασμός τους με σκοπό την καλύτερη διερεύνηση των παραγόντων που πιθανόν διαμορφώνουν την εκλογική προτίμηση των ψηφοφόρων σε σχέση με τη γεωγραφική και διοικητική κατανομή της ψήφου, αλλά και το βαθμό αστικότητας των περιοχών στο Νομό Αργολίδος. Αν σε αυτά τα δεδομένα υπήρχε η δυνατότητα επεξεργασίας και ανάλυσης στοιχείων σχετικά με το φύλο¹⁶, την ηλικιακή κατανομή, το μορφωτικό επίπεδο και την κοινωνική- διαστρωμάτωση της ψήφου, σίγουρα η μελέτη για διερεύνηση και ανάλυση της εκλογικής συμπεριφοράς των ψηφοφόρων θα ήταν πιο ολοκληρωμένη. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχει μια τέτοια ποιοτική έρευνα για την Αργολίδα στο παρελθόν, αλλά ούτε και μπορεί να πραγματοποιηθεί διότι προϋποθέτει μεγάλο κόστος και χρόνο διεξαγωγής και επίσης τα στοιχεία που θα προκύψουν δε θα αναφέρονται στην υπό εξέταση περίοδο.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η βασική υπόθεση που διερευνάται είναι η καταγραφή, η παρακολούθηση και η εξέλιξη της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας την περίοδο 1974-2009, η σταθερή επικράτηση της συντηρητικής παράταξης σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις της υπό εξέταση περιόδου, η πορεία και η εξέλιξη του πολιτικού προσώπου, κυρίως των δύο μεγάλων κομμάτων, και η πιθανή σύνδεσή τους με τη διοικητική και γεωγραφική διαίρεση του νομού σε επαρχίες, το βαθμό αστικότητας των περιοχών, τις πελατειακές σχέσεις και τα πελατειακά δίκτυα που υπήρχαν και αναπτύχθηκαν, πάντα σε συνδυασμό με την εκλογική παράδοση του νομού

¹⁴ Για τη μέθοδο του Lazarsfeld, βλ. Lazarsfeld P. F.-Berelson B.-Gaudet H., The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign, Columbia University Press, New York, 1948, καθώς επίσης και στο Τάτσης Ν., Κλασικές Έρευνες των Κοινωνικών Επιστημών, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991, σελ. 153-168.

¹⁵ Βλ. Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π. σελ. 31 κ.ε.

¹⁶ Η ανάλυση με βάση το είδος των εκλογικών τμημάτων ως προς το φύλο δεν πραγματοποιήθηκε, παρότι μέχρι και το 2000 υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από τα επίσημα εκλογικά αποτελέσματα, διότι μετά τις εκλογές του 2004 όλα τα εκλογικά τμήματα είναι μεικτά και δεν υπάρχει η δυνατότητα για συγκρίσεις στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου.

και σε συνάρτηση με τις δύο διαιρετικές τομές του 20^{ου} αιώνα. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία αν αναλογισθεί κανείς ότι από το 1974 μέχρι το 2009 υπάρχει μία σταδιακή, αλλά σταθερή εξομάλυνση των γεωγραφικών διαφοροποιήσεων στην εκλογική επιρροή της Ν.Δ. σε όλη την Ελλάδα, σε σχέση με την έντονη διαφοροποίηση της εκλογικής επιρροής του βασικού εκπροσώπου της συντηρητικής παράταξης τόσο προπολεμικά όσο και στην αρχή της μεταπολεμικής περιόδου. Η ομοιογενοποίηση της εκλογικής επιρροής των κομμάτων άρχισε να εμφανίζεται στα μέσα της προδικτατορικής περιόδου, ξεπερνώντας ουσιαστικά τη γεωγραφική διαφοροποίηση Παλαιάς Ελλάδας και Νέων Χωρών, αναδεικνύοντας όμως μία άλλη έντονη αντίθεση που κυριάρχησε μέχρι τη δικτατορία μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Κύρια χαρακτηριστικά της ήταν η εμφάνιση κομμάτων εθνικού επιπέδου, η αποδυνάμωση τοπικών κομμάτων και υποψηφίων, η ομοιόμορφη διεξαγωγή της προεκλογικής εκστρατείας, το ενιαίο διακύβευμα κάθε εκλογικής αναμέτρησης, και οι ομοιόμορφες μεταβολές στην εκλογική δύναμη των κομμάτων ανεξαρτήτως τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Στη μεταπολιτευτική περίοδο έγινε πιο αισθητή, με κάποιες γεωγραφικές εξαιρέσεις, εντασσόμενη ουσιαστικά στα πλαίσια του φαινομένου της «εθνοποίησης της ψήφου»¹⁷. Παρ' όλα αυτά νομοί όπως η Αργολίδα, η Λακωνία και η Καστοριά, είχαν διαφορετική εκλογική συμπεριφορά, αλλά εμφάνισαν και εκλογική σταθερότητα, αποτελώντας ουσιαστικά χαρακτηριστικές περιπτώσεις εξαιρέσεων που επαληθεύουν τον κανόνα.

Το θεωρητικό υπόδειγμα των Lipset και Rokkan¹⁸ επιμένει στην ιστορική διαδικασία διαμόρφωσης των κομμάτων. Παρατηρώντας οι δύο θεωρητικοί τα κομματικά συστήματα της Δυτικής Ευρώπης, διαπίστωσαν ότι ήταν προϊόντα διαφόρων αλληλεπιδράσεων μεταξύ δύο βασικών διαδικασιών μετασχηματισμού, τις οποίες ονόμασαν «εθνική επανάσταση» και «βιομηχανική επανάσταση». Η πρώτη αναφέρεται στη διαδικασία εθνικής και κρατικής συγκρότησης και η δεύτερη στην πολιτική άνοδο της αστικής τάξης

¹⁷ Αναλυτικά για τη διαδικασία της ομοιογενοποίησης της εκλογικής επιρροής των κομμάτων μεταπολεμικά, αλλά και για το φαινόμενο της «εθνοποίησης της ψήφου», βλ. Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 94-101.

¹⁸ Για το θεωρητικό υπόδειγμα βλ. Lipset S.M.-Rokkan St., «Cleavage Structures, Party Systems and Voter Alignments: An introduction», στο Lipset S.M.-Rokkan St. (eds), *Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspectives*, New York-London, 1967, σελ. 1-64, καθώς επίσης και στο Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 37-43 και Wildenmann R., *Η εκλογική έρευνα—Συμπεριφορά του εκλογικού σώματος και ανάλυση εκλογών*, Παπαζήσης, Αθήνα, 1998, σελ. 73-80.

στα πλαίσια φυσικά μιας οργανωμένης και σταθεροποιημένης επικράτειας. Η ύπαρξη των δύο αυτών «διαδικασιών μετασχηματισμού» ουσιαστικά συντέλεσε στη δημιουργία «τεσσάρων διαιρετικών τομών» που είναι άμεσα συναρτημένες με τη διαδικασία δημιουργίας των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Στον άξονα της «εθνικής επανάστασης» εντόπισαν δύο διαιρετικές τομές: α) τη σύγκρουση μεταξύ Έθνους-Κράτους και Εκκλησίας και β) τη σύγκρουση μεταξύ Κέντρου-Περιφέρειας. Βασικό χαρακτηριστικό όλων των κομμάτων που διαμορφώθηκαν με βάση αυτόν τον άξονα ήταν η έντονη γεωγραφική ανισοκατανομή της εκλογικής τους επιρροής. Στον άξονα της «βιομηχανικής επανάστασης» εντόπισαν επίσης δύο διαιρετικές τομές: α) τη σύγκρουση μεταξύ έγγειων συμφερόντων και της ανερχόμενης αστικής τάξης με αποτέλεσμα τη δημιουργία των αγροτικών κομμάτων και β) τη σύγκρουση στο χώρο της αγοράς εργασίας μεταξύ ιδιοκτητών και εργοδοτών από τη μία πλευρά και μισθωτών, εργατών και εργαζομένων από την άλλη, με συνέπεια τη συγκρότηση της εργατικής τάξης, τις ταξικές συγκρούσεις στον αγροτικό χώρο, με αποτέλεσμα τη δημιουργία των εργατικών, σοσιαλιστικών και κομμουνιστικών κομμάτων¹⁹.

Με βάση τα παραπάνω και στην Ελλάδα τα κόμματα τον 20ό αιώνα σχηματίσθηκαν και παγιώθηκαν με βάση τις δύο διαιρετικές τομές που σημάδεψαν την ελληνική πολιτική ζωή: τον Εθνικό Διχασμό, που συνδέεται με τη διαδικασία εθνικής ολοκλήρωσης, και τον Εμφύλιο Πόλεμο, που ως ένα σημείο είχε και τη μορφή ταξικής σύγκρουσης. Οι δύο αυτές εμφύλιες συγκρούσεις είχαν ως αποτέλεσμα την εδραίωση ενός τριπαρταξιακού συστήματος κομμάτων απ' όπου πηγάζουν και οι όροι Δεξιά, Κέντρο και Αριστερά²⁰. Τέλος η πόλωση που χαρακτηρίζει το ελληνικό κομματικό σύστημα από τη στιγμή της εμφάνισής του, οδήγησε στην ύπαρξη ιδεολογικών αντιθέσεων που όμως δε συμβάδιζαν πάντα σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο²¹.

Το φαινόμενο του δικομματισμού χαρακτηρίζει το ελληνικό κομματικό σύστημα από το 19^ο αιώνα. Η διαμάχη ανάμεσα σε «αυτόχθονες» και «ετερόχθονες», δηλαδή στη γηγενή άρχουσα τάξη και στα τμήματα του

¹⁹ Lipset S.M.-Rokkan St., ό.π., σελ. 1-21.

²⁰ Νικολακόπουλος Η., (1989), σελ. 42.

²¹ Τη μεταπολεμική περίοδο σε κοινωνικό-ιδεολογικό επίπεδο υπήρχε η αντιπαλότητα Αριστεράς-Δεξιάς, ενώ σε πολιτικό-κοινοβουλευτικό επίπεδο υπερίσχυσε η αντιπαλότητα Κέντρου-Δεξιάς, με την Αριστερά (Ε.Δ.Α.) να παίζει σημαντικό ρόλο.

ελληνισμού που είχαν μείνει έξω από το ελληνικό κράτος, οδήγησε στην κατάρρευση του κομματικού συστήματος του 19^{ου} αιώνα και στην είσοδο στην πολιτική διαδικασία νέων στρωμάτων, των μεσαίων αστικών στρωμάτων, που συνέπεσε να ενταχθούν σ' αυτήν ταυτόχρονα με την καθιέρωση της καθολικής ψηφοφορίας χωρίς αυτή να ήταν αποτέλεσμα αγώνων μιας τάξης όπως τουλάχιστον έγινε στις ευρωπαϊκές χώρες. Η κατάρρευση αυτή προήλθε για δύο λόγους:

- α. από τη διαδικασία συγκρότησης του νέου διευρυμένου εθνικού κράτους και
- β. από την αδυναμία της άρχουσας τάξης να ηγεμονεύσει κατά τη γεωγραφική επέκταση της Ελλάδας και τη διαδικασία της εθνικής ολοκλήρωσης του Ελληνισμού²².

Άλλος ένας σημαντικός λόγος για την κατάρρευση του κομματικού συστήματος του 19^{ου} αιώνα ήταν η «αστική» επανάσταση του 1909, αν επιτρέπεται η χρήση του όρου «αστική»²³, φέρνοντας τρομερές αλλαγές στο πολιτικό σκηνικό της εποχής εκείνης. Χαρακτηριστικά των αλλαγών αυτών ήταν:

- α. το τέλος του ολιγαρχικού κοινοβουλευτισμού της άρχουσας τάξης που κυβερνούσε την Ελλάδα από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα,
- β. η εμφάνιση του Βενιζέλου ως εκφραστή των μεσαίων αστικών στρωμάτων στην πολιτική διαδικασία με τον ταυτόχρονο περιορισμό των «τζακιών»,
- γ. η διεύρυνση του πολιτικού συστήματος μέσω των πελατειακών σχέσεων και
- δ. η αλλαγή στις σχέσεις πατρωνίας από τοπικό σε εθνικό επίπεδο²⁴.

Συνέπεια όλων των παραπάνω ήταν από την αντιπαράθεση «αυτοχθόνων»-«ετεροχθόνων» να προκύψει μια νέα αντιπαλότητα μεταξύ βενιζελικών-αντιβενιζελικών, η οποία σημάδεψε όλη την περίοδο του μεσοπολέμου και είναι ορατή και στα εκλογικά αποτελέσματα²⁵. Μάλιστα η

²² Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65-68.

²³ Αναλυτικά για τον όρο «αστική», βλ. Δερτιλής Γ., Κοινωνικός μετασχηματισμός & στρατιωτική επέμβαση 1880-1909, Εξάντας, Αθήνα, 1985, Τσουκαλάς Κ., Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος: Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου, Θεμέλιο, Αθήνα, 1993, καθώς επίσης και στο Hering G., Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα 1821-1836, Μ.Ι.Ε.Τ., τόμοι Α' και Β', Αθήνα, 2004 και συγκεκριμένα στον τ. Β', σελ. 773-776.

²⁴ Μουζέλης Ν., Κοινοβουλευτισμός και Εκβιομηχάνιση στην Ημι-Περιφέρεια: Ελλάδα, Βαλκάνια, Λατινική Αμερική, Θεμέλιο, Αθήνα, 1987, σελ. 90-93.

²⁵ Το 19^ο αιώνα και μέχρι το 1926 δεν υπάρχουν επίσημα εκλογικά αποτελέσματα. Από το 1926 και μετά τα εκλογικά αποτελέσματα είναι σχεδόν πλήρη και στο σύνολο της χώρας και κατά εκλογικές περιφέρειες. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει μέσα από τις ιστορικές κείμενα και τις πηγές, που αναφέρονται στην υπό εξέταση περίοδο. Το κόμμα που εξέφρασε τη βενιζελική παράταξη ήταν το Κόμμα των Φιλελευθέρων που ιδρύθηκε από τον Ελευθέριο

αντιπαράθεση αυτή οξύνθηκε ιδιαίτερα μετά τα γεγονότα του Εθνικού Διχασμού το 1915, που ήταν και η πρώτη διαιρετική τομή που σημάδεψε το ελληνικό κομματικό σύστημα του 20^{ου} αιώνα.

Το υπό διαμόρφωση κομματικό σύστημα άρχισε να εμφανίζει χαρακτηριστικά που αντανakλούσαν με κάθε τρόπο τις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες της εποχής:

α. Η δημιουργία και η οργάνωση των παρατάξεων και των κομμάτων γύρω από τη χαρισματική φυσιογνωμία του ηγέτη τους, αφού τόσο ο Κωνσταντίνος όσο και ο Βενιζέλος ήταν ιδιαίτερα δημοφιλείς μεταξύ των οπαδών τους.

β. Η ανάπτυξη ενός τεράστιου δικτύου πελατειακών σχέσεων με την οργάνωση των κομμάτων σε τοπικό επίπεδο μέσω βουλευτών, πολιτευτών, κομματάρχων και επιφανών παραγόντων (το φαινόμενο αυτό «κληρονομήθηκε» από το κομματικό σύστημα του 19^{ου} αιώνα και σημάδεψε έντονα και το κομματικό σύστημα του 20^{ου} αιώνα μέχρι πρόσφατα).

γ. Η δημιουργία των πελατειακών σχέσεων, οι σχέσεις πολίτη-κόμματος-κράτους και η παγίωση των παραταξιακών διαφορών οδήγησαν έστω και ασυνείδητα στη δημιουργία κομματικής-παραταξιακής συνείδησης.

δ. Σε περιόδους ύφεσης των πολιτικών εντάσεων τα κόμματα προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους, χρησιμοποιούσαν ως μηχανισμό κινητοποίησης του κόσμου την παρελθοντολογία και την αναζωπύρωση των παθών του Διχασμού σε βάρος της πολιτικής ομαλότητας²⁶.

Βενιζέλο το Σεπτέμβριο του 1910 και ήταν η πρώτη προσπάθεια για τη δημιουργία κόμματος αρχών, με οργανωμένο κομματικό μηχανισμό, που όμως δεν κατόρθωσε να εξελιχθεί σε κόμμα μαζών και παρέμεινε κόμμα στελεχών, αφού η ηγετική φυσιογνωμία και η ισχυρή προσωπικότητα του Ελευθέριου Βενιζέλου λειτούργησαν πολλές φορές αποτρεπτικά προς αυτή την κατεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση όμως διέφερε πολύ από τα παλαιά κόμματα. Προσπάθησε να εκπροσωπήσει την ανερχόμενη τότε αστική τάξη, καταδικάζοντας τον παλαιοκομματισμό αν και ένας σημαντικός αριθμός στελεχών των παλαιών κομμάτων, κυρίως από το διληγανικό χώρο, προσχώρησε στο Κόμμα Φιλελευθέρων. Για το Κόμμα Φιλελευθέρων, βλ. Ρήγος Α., «Πολιτικές εκφράσεις στη Β΄ Ελληνική Δημοκρατία» στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 199-200, Αναστασιάδης Γ., Πολίτευμα και κομματικοί σχηματισμοί στην Ελλάδα 1952-1967, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1991, σελ. 56-57, Κοττά Μ., Η συγκρότηση των κρατών στα Βαλκάνια (19ος αιώνας)-Τρεις και μία περιπέτειες, Α. Α. Λιβάνης, Αθήνα, 2002, σελ. 286-290, Μουζέλης Ν. (1987), ό.π., σελ. 94-95, Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 777-817.

Η αντιβενιζελική παράταξη εκφράστηκε κυρίως από το Λαϊκό Κόμμα (η ονομασία αυτή δόθηκε το 1920 στο Εθνικό Κόμμα που είχε ιδρυθεί το 1915 και εξέφραζε το παλαιό πολιτικό και κοινωνικό κατεστημένο, έχοντας απορροφήσει τη συντριπτική πλειοψηφία των στελεχών του τρικουπικού-θεοτοκικού κόμματος). Για το Λαϊκό Κόμμα, βλ. Ρήγος Α., ό.π., σελ. 200-201, Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 57-58, Μουζέλης Ν. (1987), ό.π., σελ. 95, Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 817-834.

²⁶ Μαυρογορδάτος Γ., Μελέτες και κείμενα για την περίοδο 1909-1940, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1981, σελ. 22-27.

Οι πελατειακές σχέσεις, ως σχέσεις κάθετης διαμεσολάβησης αποτέλεσαν το μέσο επιβίωσης της εκάστοτε κυρίαρχης πολιτικής τάξης όλο το 19ο αιώνα σε τοπικό επίπεδο, αλλά και τις αρχές του 20ου αιώνα σε εθνικό επίπεδο, «χρησιμοποιώντας» ουσιαστικά ακόμα και τη συνταγματική κατοχύρωση της καθολικής ψηφοφορίας για την εδραίωσή τους²⁷, αποτέλεσαν την πρώτη σημαντική παράμετρο διερεύνησης σχετικά με τη διαμόρφωση και ερμηνεία της εκλογικής συμπεριφοράς του νομού. Σύμφωνα λοιπόν με τον Λυριντζή οι πελατειακές σχέσεις ορίζονται ως «[...]το σύνολο των διαπροσωπικών σχέσεων εκούσιας ανταλλαγής μεταξύ δύο προσώπων ή ομάδων που συνάπτουν αμοιβαία επωφελείς αλλά και άνισες συναλλαγές[...]», ο Μουζέλης τις θεωρεί ως τρόπο «πολιτικής συσσωμάτωσης» των μαζών, ο Τσουκαλάς τις εντάσσει σε μια διαδικασία εμπλοκής και αλληλεξάρτησης οικονομικών και πολιτικών πρακτικών, που αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου μηχανισμού που καθορίζει τον τρόπο διανομής των κρατικών πόρων και ο Δερτιλής τέλος θεωρεί ότι η αυτονομία της πολιτικής από τις ταξικές διαμάχες είναι το κλειδί για την κατανόησή τους, το οποίο εντοπίζεται στην έλλειψη ταξικής σύγκρουσης μεταξύ αστών και γαιοκτημόνων²⁸.

Όλα τα βασικά χαρακτηριστικά που επισημαίνονται στις παραπάνω θεωρητικές προσεγγίσεις εντοπίζονται και στην Αργολίδα, ίσως γιατί αποτελεί το κλασικό παράδειγμα περιοχής που εμφανίστηκαν και αναπτύχθηκαν οι πελατειακές σχέσεις στα μεταεπαναστατικά χρόνια, αλλά και εξελίχθηκαν, καθόλη τη διάρκεια του 19ου και του 20ου αιώνα. Η Αργολίδα ήταν κυρίως

²⁷ Πρόλογος του Αριστόβουλου Μάνεση στο Σωτηρέλης Γ., Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα 1864-1909-Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας, Θεμέλιο, Αθήνα, 1991, σελ. 13.

²⁸ Για την ανάπτυξη και ανάλυση των πελατειακών σχέσεων στην Ελλάδα του 19ου και του 20ου αιώνα βλ. Δερτιλής Γ.Β., «Η αυτονομία της πολιτικής από τις κοινωνικές αντιθέσεις στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», σελ. 39-71, Τσουκαλάς Κ., «Γύρω από το πρόβλημα της πολιτικής πελατείας στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», σελ. 73-112 και Μουζέλης Ν., «Ταξική δομή και σύστημα πολιτικής πελατείας: η περίπτωση της Ελλάδας», σελ. 113-150, στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., Δερτιλής Γ., (1985), ό.π., Petropoulos J., Πολιτική και Συγκρότηση Κράτους στο Ελληνικό Βασίλειο (1833-1843), τ. Α' και Β', Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα, 1985, Μουζέλης Ν., (1987), ό.π., Χαραλάμπης Δ., Πελατειακές σχέσεις και λαϊκισμός, Εξάντας, Αθήνα, 1989, Τσουκαλάς Κ., «Κράτος και κοινωνία», σελ. 215-226, Μουζέλης Ν., «Οι πελατειακές σχέσεις», σελ. 227-250 και Λυριντζής Χ., «Πολιτική και πελατειακό σύστημα», σελ. 251-272, στο Δερτιλής Γ.Β.-Κωστής Κ. (επιμ.), Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ος αιώνας), Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991, Λυριντζής Χ., Το τέλος των «τζακιών»-Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19ου αιώνα, Θεμέλιο, Αθήνα, 1991, Σωτηρέλης Γ., ό.π., Τσουκαλάς Κ., (1993), ό.π., και τέλος στο Hering G., τόμος Α', ό.π., σελ. 65-82, 116-117, και 119-120 και Λυριντζής Χ., «Κράτος, Εξουσία, Πολιτική (1830-1880)», στο Γαρδίκια Κ.-Κεχριώτης Β.-Λούκος Χ.-Λυριντζής Χ.-Μαρωνίτη Ν., Η Συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους-Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19ο αιώνα, Νεφέλη, Αθήνα, 2008, σελ. 69-90.

έναν αγροτικό νομό με μικρές αγροτοκαλλιέργειες όπου απουσίαζαν οι μεγάλες ιδιοκτησίες, λόγω και του ζητήματος των εθνικών γαιών. Οι τοπικοί πλούσιοι που είχαν επιρροή πριν την επανάσταση και στις τρεις επαρχίες του νομού συνέχισαν να ασκούν επιρροή στα πολιτικά δρώμενα, αλλά σε αυτούς προστέθηκαν και αρκετοί που ήρθαν από άλλες περιοχές της χώρας αμέσως μετά την επανάσταση, μια και η Αργολίδα ήταν στο επίκεντρο των πολιτικών διεργασιών, είτε για να καταλάβουν κάποια πολιτική θέση είτε για να στελεχώσουν τον κρατικό μηχανισμό, με αποτέλεσμα να μην ασχοληθούν με την αγροτική καλλιέργεια και την αύξηση της ιδιοκτησίας τους, απομακρυνόμενοι από τη γη, που ήταν το βασικό μέσο παραγωγής της εποχής. Κάποιοι εξ αυτών ανέπτυξαν εμπορικές δραστηριότητες, χωρίς όμως να φροντίζουν για την επέκτασή τους. Όλες τους οι προσπάθειες είχαν ως στόχο τη διατήρηση της πολιτικής τους ισχύος, χρησιμοποιώντας κάθε τρόπο και μέσο για να το επιτύχουν (πελατειακά δίκτυα, θέσεις στον κρατικό μηχανισμό για άτομα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, εξυπηρετήσεις, συγγενικούς δεσμούς με άλλες πολιτικές οικογένειες εντός και εκτός του νομού κ.λπ.), εκμεταλλευόμενοι δε και τη διασπορά του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, που ευνοούσε την ανάπτυξη των πελατειακών σχέσεων²⁹. Στο πέρασμα των χρόνων είτε τα μέλη των πολιτικών οικογενειών είτε τα νέα πρόσωπα που ασχολήθηκαν με την πολιτική σπούδασαν, ασκώντας επαγγέλματα με ιδιαίτερη βαρύτητα και κύρος στις τοπικές κοινωνίες όπως π.χ. δικηγόροι, γιατροί, αξιωματικοί, ανώτατα στελέχη του κρατικού μηχανισμού κ.λπ. χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εγκατέλειψαν τις πολιτικές πρακτικές του παρελθόντος³⁰.

Στον 20ο αιώνα και ιδιαίτερα μετά την επανάσταση του 1909 και την εμφάνιση του Βενιζέλου στην πολιτική, υπήρξε ουσιαστικά ανασυγκρότηση

²⁹ Για τις βασικές πολιτικές οικογένειες και στις τρεις επαρχίες του νομού γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο κεφάλαιο της ιστορικής αναδρομής. Τόσο από τα βιογραφικά τους στοιχεία όσο και από τα γενεολογικά δέντρα των οικογενειών που παρουσιάζονται στο παράρτημα, καταγράφονται οι επαγγελματικές δραστηριότητες των μελών τους, τα αξιώματα που κατέλαβαν αλλά και οι συγγενικές σχέσεις που σύναψαν με άλλες πολιτικές οικογένειες προκειμένου να διατηρήσουν την πολιτική τους επιρροή, επαληθεύοντας τους ανωτέρω ισχυρισμούς.

³⁰ Στα Πρακτικά της Βουλής του 19ου αιώνα στις συζητήσεις για την επικύρωση των εκλογικών αποτελεσμάτων και την ανάδειξη των βουλευτών στην Αργολίδα, δεν είναι λίγες οι φορές που η εκάστοτε κοινοβουλευτική πλειοψηφία ακύρωνε ή επικύρωνε αποτελέσματα εκλογών ανάλογα αν την εξυπηρετούσαν και επίσης σε πολλές ενστάσεις πολιτικών αντιπάλων, αλλά και απλών πολιτών αναδεικνύονται οι μεθοδεύσεις που χρησιμοποιούσαν οι πολιτευόμενοι προκειμένου να διαμορφώσουν το εκλογικό αποτέλεσμα (νοθείες, εξαγορά ψήφων, εκβιασμοί κ.λ.π.).

του πολιτικού συστήματος που οδήγησε σταδιακά στην εμφάνιση οργανωμένων παρατάξεων και κομμάτων, σε σχέση με το πολυκερματισμό που υπήρχε πριν, με ισχυρές ηγετικές φυσιογνωμίες σε κάθε πλευρά και ισχυρή παραταξιακή συνείδηση των ψηφοφόρων, διατηρώντας όμως αναλλοίωτες τις μεθόδους και τις πολιτικές πρακτικές του παρελθόντος. Τα πελατειακά δίκτυα και οι πελατειακές σχέσεις χρησιμοποιήθηκαν ως μέθοδος συσπείρωσης και προσέλκυσης των ψηφοφόρων, πέραν των όποιων ιδεολογικών ταυτίσεων, και από τις δύο παρατάξεις, απλώς μετεξελίχθησαν από το τοπικό επίπεδο σε εθνικό επίπεδο, μειώνοντας έτσι την επιρροή των τοπικών πολιτικών παραγόντων, οι οποίοι πλέον έπρεπε να αναπτύξουν ένα νέο δίκτυο σχέσεων με το κέντρο λήψης των αποφάσεων, φαινόμενο που έλαβε χώρα όλη την περίοδο του μεσοπολέμου³¹. Στην Αργολίδα αυτό γίνεται αντιληπτό κυρίως από το μεγάλο βαθμό ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού από το 1909 μέχρι το 1936, που συνέβη λόγω της ανόδου των μικρών και μεσαίων αστικών στρωμάτων στην πολιτική, το κλείσιμο του βιολογικού κύκλου των παλαιότερων υποψηφίων, την πολιτική φθορά των πολιτευτών κυρίως όσων συμβόλιζαν το παλιό πολιτικό σύστημα, αλλά και λόγω της αδυναμίας τους να ξεφύγουν από το τοπικό επίπεδο πελατειακών σχέσεων και δικτύων και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της πολιτικής πραγματικότητας³².

Μετά τον πόλεμο και μέχρι τη δικτατορία, αυτό που κληρονόμησε το κομματικό σύστημα ήταν τα τοπικά πελατειακά δίκτυα που είχαν δημιουργηθεί από τους υποψηφίους που συνέχιζαν να πολιτεύονται από την περίοδο του μεσοπολέμου, αλλά και από τους νεοεισερχόμενους στην πολιτική, και στα δύο μεγάλα κόμματα της συγκεκριμένης περιόδου³³. Στην Αργολίδα αυτό προκύπτει κυρίως μέσα από τη σύνθεση των ψηφοδελτίων των κομμάτων. Όλοι σχεδόν οι κομματικοί σχηματισμοί συγκρότησαν την τοπική τους εκπροσώπηση ποικιλόμορφα: α) με παραδοσιακούς προπολεμικούς πολιτευτές του ιδεολογικού τους χώρου, β) με προπολεμικούς πολιτευτές συγγενών πολιτικών σχηματισμών ή ακόμα και με ιδιόμορφες πολιτικές διαδρομές, γ) με συγγενείς παραδοσιακών πολιτικών οικογενειών που ανήκαν

³¹ Για τις πελατειακές σχέσεις αυτής της περιόδου βλ. Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., Μουζέλης Ν., (1987), ό.π. και Χαραλάμπης Δ., ό.π.

³² Για το βαθμό ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού στην Αργολίδα την περίοδο 1910-1936 βλ. Παράρτημα Πίνακες 14 και 18B.

³³ Για τις πελατειακές σχέσεις την μεταπολεμική περίοδο και μέχρι τη δικτατορία βλ. Μουζέλης Ν., (1987), ό.π. και Χαραλάμπης Δ., ό.π.

στον ιδεολογικό τους χώρο, δ) με νέα πρόσωπα που αναδείχθηκαν στην κοινωνία και στην πολιτική μεταπολεμικά με σημαντική τοπική και κοινωνική επιρροή και με προσβάσεις στο κέντρο λήψης των αποφάσεων. Όλες αυτές οι παράμετροι βοήθησαν στη διατήρηση των παλαιών πελατειακών δικτύων, στον «εκσυγχρονισμό» τους, αλλά και στη χρησιμοποίησή τους για την «επιβίωση» του πολιτικού προσωπικού, η συντριπτική πλειοψηφία του οποίου τερμάτισε την καριέρα του με την έναρξη της δικτατορίας³⁴.

Αυτό που μπορεί επίσης να διαπιστωθεί είναι πως η βασική προϋπόθεση διαμόρφωσης του προδικτατορικού κομματικού συστήματος ήταν μια σειρά αρνητικών εμπειριών:

- α. Η αδυναμία συγκρότησης μαζικών ή πολυσυλλεκτικών κομμάτων καθεστωτικής λειτουργίας,
- β. Η διάλυση των μηχανισμών κοινωνικής συνοχής που είχαν διαμορφωθεί από το 1844 και μέσα από την αναδιοργάνωσή τους την περίοδο 1909-1922, αποτελούσαν μηχανισμό αναπαραγωγής των δομών εξουσίας³⁵.

Μια άλλη παρατήρηση έχει να κάνει με τις γενικότερες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν. Ξεκινώντας με το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας και με βάση τον άξονα της απασχόλησης, υπήρχαν τρεις μεγάλες κατηγορίες:

- α. Η πληθώρα των χωρικών,
- β. Η αδυναμία του βιομηχανικού δυναμικού και
- γ. Η πληθώρα στις δραστηριότητες της διανομής και των υπηρεσιών.

Η κατηγοριοποίηση αυτή οδηγούσε αυτόματα σε κοινωνική διαστρωμάτωση με πέντε κοινωνικές τάξεις, αν επιτρέπεται η χρήση του όρου κοινωνική τάξη όπως αυτή τουλάχιστον προσδιορίζεται στις διάφορες κοινωνιολογικές μελέτες:

- α. Οι αγρότες, που στην πλειοψηφία τους ήταν φτωχοί,
- β. Η εργατική τάξη, που σιγά-σιγά άρχιζε να συγκροτείται σε μία δυναμική κοινωνική τάξη,
- γ. Η μικρομεσαία τάξη, που περιελάμβανε κυρίως μισθωτούς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα,

³⁴ Για την κοινωνική προέλευση των βουλευτών της περιόδου 1946-1967 βλ. τα βιογραφικά τους στοιχεία στο κεφάλαιο της ιστορικής αναδρομής και για την πολιτική τους διαδρομή στο Παράρτημα τους Πίνακες 18B και 23B καθώς επίσης και τους αναλυτικούς πίνακες των εκλογικών αναμετρήσεων της συγκεκριμένης περιόδου.

³⁵ Χαραλάμπης Δ., ό.π., σελ. 127.

δ. Η μεσαία τάξη, με τους βιοτέχνες, εμπόρους και μεσάζοντες και τέλος
ε. Η «αστική» τάξη, με τους τραπεζίτες, εφοπλιστές και εμπορομεσίτες, που ήταν λίγοι σε σχέση με τον πληθυσμό της χώρας³⁶.

Πρέπει να διευκρινισθεί πως η αστική τάξη δε λειτουργούσε επενδυτικά, όπως συνέβαινε σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά παρασιτικά επεμβαίνοντας πολλές φορές μάλιστα και στην άσκηση της κυβερνητικής εξουσίας ως εξωκοινοβουλευτικός παράγοντας³⁷.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο της περιόδου αυτής είναι τα ρεύματα αστυφιλίας και μετανάστευσης που χαρακτήρισαν την Ελλάδα τις δεκαετίες του '50 και του '60. Πιο συγκεκριμένα, την περίοδο 1951-1960 πάνω από 210.000 άτομα ξενιτεύτηκαν για αναζήτηση καλύτερης τύχης, και η Αθήνα την ίδια περίοδο είχε πάνω από το 1/5 του πληθυσμού της χώρας, ερημώνοντας έτσι την ελληνική επαρχία. Η εποχή «ανασυγκρότησης» της χώρας ξεκινούσε, για να διακοπεί μερικά χρόνια αργότερα από τη δικτατορία.

Στη μεταπολιτευτική περίοδο, η εμφάνιση νέων κομμάτων και η συμμετοχή στην πολιτική διαδικασία νέων κοινωνικών στρωμάτων, σε συνδυασμό με την αλλαγή του πολιτικού διακυβεύματος, οδήγησαν από τη μία στον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των κομμάτων (καταστατικά, δομές, όργανα σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο), που λειτούργησαν ως μηχανισμοί κινητοποίησης και ενσωμάτωσης των ψηφοφόρων ιδεολογικά, πολιτικά και κοινωνικά, ξεκινώντας φυσικά από την Αριστερά και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και φθάνοντας έστω και καθυστερημένα μέχρι τη Ν.Δ., αλλά από την άλλη και τα δύο μεγάλα κόμματα συνέχισαν να λειτουργούν όλη την υπό εξέταση περίοδο ως εκλογικοί μηχανισμοί υποστήριξης του αρχηγού και εξυπηρέτησης της κομματικής πελατείας, στην προσπάθεια διεύρυνσης της εκλογικής τους επιρροής³⁸. Η θέση αυτή επαληθεύεται από τον τρόπο λειτουργίας των τοπικών οργανώσεων, αλλά και τη συγκρότηση των συνδυασμών και των δύο κομμάτων στην Αργολίδα στο μεγαλύτερο μέρος της υπό εξέταση περιόδου,

³⁶ Meynaud J., (1966), ό.π., σελ. 151-161.

³⁷ Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 52.

³⁸ Στο Χαραλάμπης Δ, ό.π., σελ. 293 κ.ο.κ. γίνεται λόγος για «κρατικοποίηση του κόμματος» κατά την πρώτη διακυβέρνηση Καραμανλή και στη συνέχεια για «κομματικοποίηση του κράτους» κατά τη δεύτερη διακυβέρνηση, αν και θα μπορούσε να ισχυριστεί κάποιος ότι «το κομματικό κράτος» έγινε πράξη την περίοδο 1981-1989 από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε αντίθεση με την περίοδο 1993-2004 που «κρατικοποιήθηκε εν μέρει το κόμμα». Επίσης αναλυτικά για τα πελατειακά δίκτυα στη μεταδικτατορική Ελλάδα, βλ. Lyrintzis C., «Political Parties in post-junta Greece: A case of Bureaucratic Clientelism?» στο Pridham G. (ed.), The New Mediterranean Democracies: Regime Transition in Spain, Greece and Portugal, Routledge, New York, 2016, σελ. 99-118.

αν και προς το τέλος υπήρξε σημαντική αποδυνάμωση του ρόλου των τοπικών οργανώσεων και ενδυνάμωση των πολιτευτών μέσω των πελατειακών δικτύων που ανέπτυξαν σε όλο το νομό, αλλά και των σχέσεων με την εκάστοτε ηγεσία, που τους έδινε τη δυνατότητα να διατηρούν το «πελατολόγιο» τους, και να παραμένουν πολιτικά ενεργοί, καθιστώντας τους έτσι βασικούς παράγοντες του πολιτικού παιχνιδιού σε τοπικό επίπεδο. Εξάλλου δεν είναι λίγες οι φορές που ορισμένοι εξ αυτών, ιδιαίτερα από το συντηρητικό χώρο, διατήρησαν και ανέπτυξαν τις σχέσεις αλληλεξάρτησης με τους ψηφοφόρους τους, δημιουργώντας στην πράξη έναν αποτελεσματικό μηχανισμό κινητοποίησης και εξασφαλίζοντάς την επανεκλογή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η δεύτερη σημαντική παράμετρος διερεύνησης σχετικά με τη διαμόρφωση και ερμηνεία της εκλογικής συμπεριφοράς του νομού, συνδέεται με τη διαιρετική τομή του Εμφυλίου Πολέμου και είναι η διάκριση Αριστερά-Δεξιά έτσι όπως καθόρισε τη συγκρότηση των πολιτικών ταυτίσεων στην περιοχή. Η διάκριση των εννοιών Αριστερά-Δεξιά ανάγεται ως γνωστό στην περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης και έκτοτε χρησιμοποιήθηκε ως εννοιολογικό εργαλείο. Σύμφωνα με τον Μουζέλη η διάκριση Αριστερά-Δεξιά όχι μόνο δεν είναι ξεπερασμένη στις ημέρες μας, αλλά «[...]παραμένει χρήσιμη για την ανάλυση του πολιτικού και κοινωνικοοικονομικού γίγνεσθαι όχι μόνο στην πρώιμη αλλά και στην τωρινή ύστερη παγκοσμιοποιημένη νεωτερικότητα[...]»³⁹. Ο Bobbio πίστευε ότι η διάκριση Αριστερά-Δεξιά, όχι μόνο δεν είναι ξεπερασμένη, αλλά παραμένει χρήσιμη αν η Αριστερά συνδεθεί με την έννοια της ισότητας. Δηλαδή ότι η Αριστερά αγωνίζεται για μεγαλύτερη ισότητα, ενώ η Δεξιά για τη διατήρηση ή την ενίσχυση των ανισοτήτων. Η βασική αδυναμία αυτή της θεωρητικής προσέγγισης είναι ότι οι έννοιες Αριστερά-Δεξιά είναι αλληλοαποκλειόμενες, οπότε ένα κόμμα κατά τον Bobbio είναι είτε αριστερό είτε δεξιό. Είτε ακολουθεί και εφαρμόζει αριστερές πολιτικές είτε δεξιές πολιτικές σε όλα τα επίπεδα. Άρα δε δέχεται τις υβριδικές περιπτώσεις, ιδιαίτερα δημοφιλείς τα τελευταία χρόνια, όπου ένα κόμμα μπορεί να συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του και να εφαρμόσει ως κυβέρνηση και αριστερές πολιτικές στα κοινωνικά και δεξιές πολιτικές στα πολιτικά

³⁹ Μουζέλης Ν., «Η διάκριση αριστερά-δεξιά: Είναι ξεπερασμένη;», Ματιές στο Μέλλον: Καπιταλισμός, Σοσιαλδημοκρατία, Κοινωνικό Κράτος, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2018, Παράρτημα Α, σελ. 177-198.

δικαιώματα⁴⁰. Από την άλλη ο Marshall διατυπώνοντας μία εξελικτική θεωρία της νεωτερικότητας αντιλαμβάνεται τη διάκριση ως τη διαδικασία της σταδιακής εξάπλωσης των αστικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων από τις ελίτ προς την κοινωνική βάση, στα πλαίσια της κοινωνικής οργάνωσης που κυριάρχησε μετά τη βιομηχανική επανάσταση στην Αγγλία και τη Γαλλική Επανάσταση στη Δύση, έχοντας ως αποτέλεσμα την ένταξη του πληθυσμού στο εθνικό κέντρο ή όπως αλλιώς το είχε αποκαλέσει ο Benedict Anderson στη «φαντασική κοινότητα» του κράτους-έθνους. Ο Marshall πίστευε ότι η απόκτηση αυτών των δικαιωμάτων σε καμία περίπτωση δε θα οδηγούσε στην εξάλειψη των κοινωνικών και ταξικών ανισοτήτων, αλλά στην άμβλυση των υπερβολών τους. Με βάση αυτό θεωρούσε ότι από τη μία μεριά η Αριστερά είχε και θα πρέπει να έχει ως στόχο την αυτόνομη ένταξη του πληθυσμού στο εθνικό κέντρο, άρα τη διάχυση των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων προς τα λαϊκά στρώματα, ενώ από την άλλη μεριά η Δεξιά ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή την ένταξη χωρίς την άμβλυση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων⁴¹. Ο Giddens τέλος θεωρεί ότι στην ύστερη νεωτερικότητα υπάρχει υπέρβαση της διάκρισης Αριστερά-Δεξιά, ενώ αντίθετα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη στην πρώιμη νεωτερικότητα κατά την περίοδο των ταξικών αγώνων για την ανακατανομή των πόρων⁴². Συνεπώς και στις τρεις θεωρητικές προσεγγίσεις το διακύβευμα παραμένει το ίδιο είτε ως Αριστερά-Δεξιά είτε ως ανοιχτό-κλειστό σύστημα. Οι δύο διακρίσεις υπήρχαν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Ούτε ξεπέρασε η δεύτερη την πρώτη, ούτε αλληλοσυγκρούονται. Αντίθετα αλληλοσυμπληρώνονται και αποτελούν βασικά εννοιολογικά εργαλεία, απολύτως απαραίτητα για την ανάλυση μιας κοινωνίας.

Περνώντας στην Ελλάδα, η αντιστοιχία που μπορεί να γίνει με βάση τις παραπάνω θεωρητικές προσεγγίσεις, σε σχέση με τη διάκριση Αριστερά-Δεξιά, είναι ότι η συγκρότηση της Αριστεράς, μέσα από τη διαιρετική τομή του Εμφυλίου Πολέμου, οδήγησε στη διαμόρφωση παραταξιακής ταξικής συνείδησης με διεκδικήσεις σε όλο το φάσμα των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Στην ιδεολογική, πολιτική και οργανωτική συγκρότηση της Αριστεράς, κομμουνιστικής και μη, έπαιξε σημαντικό ρόλο η ανάπτυξη του αντιστασιακού κινήματος και η πρωτοκαθεδρία του Ε.Α.Μ. σε συνδυασμό

⁴⁰ Μουζέλης Ν., (2018), ό.π.

⁴¹ Μουζέλης Ν., (2018), ό.π.

⁴² Μουζέλης Ν., (2018), ό.π.

πάντα με τη διαιρετική τομή του Εμφυλίου Πολέμου, παρά την προσπάθεια κατοχύρωσης ιδιαίτερου πολιτικού ρόλου από την πλευρά του Κ.Κ.Ε. πριν από τον πόλεμο και την αυτονόμησή του σε σχέση με τη διαιρετική τομή του Εθνικού Διχασμού. Η συγκρότηση της Αριστεράς, όπως ήταν φυσικό, είχε ως αποτέλεσμα, τη συγκρότηση παραταξιακής συνείδησης τόσο για το κεντρώο όσο και για τον συντηρητικό χώρο, διαμορφώνοντας ουσιαστικά τις πολιτικές ταυτίσεις γύρω από την έννοιες «εθνικόφρονες» και «μη εθνικόφρονες», που καθόρισαν τις πολιτικές εξελίξεις όλη τη μεταπολεμική περίοδο⁴³.

Στην περίπτωση της Αργολίδας, παρά την αρχική ύπαρξη ισχυρού αντιστασιακού κινήματος σε όλο το γεωγραφικό μήκος και πλάτος του νομού, και τη συμμετοχή πολιτών από όλο το πολιτικό φάσμα με σκοπό την εκδίωξη του κατακτητή, η διαχείριση της κατάστασης από τους επικεφαλής του Ε.Α.Μ. της περιοχής και οι ακρότητες που ακολούθησαν και που δεν είχαν τις περισσότερες φορές σχέση με τα τεκταινόμενα εκείνη την περίοδο, είχαν σαν αποτέλεσμα την αντίδραση αρκετών κατοίκων σε όλο το νομό, φθάνοντας σε ορισμένες περιπτώσεις στο άλλο άκρο. Ζυγαριά δε χωράει στα συγκεκριμένα γεγονότα και όποιος αποπειραθεί να το κάνει σίγουρα θα οδηγηθεί σε λανθασμένα συμπεράσματα. Η έλλειψη πολιτικού ενστίκτου, η άγνοια της ανθρωπογεωγραφίας και του πολιτικού γίνεσθαι της περιοχής, από τους επικεφαλής του Ε.Α.Μ., οι οποίοι σημειωτέον δεν είχαν καμία σχέση με την περιοχή, τους οδήγησε σε πολιτικά σφάλματα και σε πράξεις που δε δικαιολογούνται ακόμα και σήμερα εβδομήντα χρόνια μετά. Παρόλα αυτά οι πράξεις αυτές πιθανόν να καθόρισαν σε σημαντικό βαθμό την πολιτική ταύτιση, την παραταξιακή συνείδηση, αλλά και τη στάση της πλειοψηφίας των κατοίκων του νομού τότε, αλλά και τα μετέπειτα χρόνια, οι οποίες εκφράστηκαν μέσω των εκλογικών διαδικασιών, με τη συντριπτική στήριξη του εκάστοτε βασικού εκπρόσωπου της συντηρητικής παράταξης, αλλά και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου. Το γεγονός αυτό προκύπτει και μέσα από την εκτενή αναφορά των γεγονότων στο κεφάλαιο της ιστορικής αναδρομής, σε συνδυασμό με προσωπική γνώση, αλλά και τις μαρτυρίες αρκετών πρωταγωνιστών, αλλά και συγγενών, όσων έχουν φύγει από τη ζωή και από τις δύο πλευρές, έχοντας τη δέσμευση του γράφωντος για μη αναφορά των ονομάτων τους, αλλά και των ονομάτων αυτών για τους

⁴³ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65-72.

οποίους έδωσαν πληροφορίες⁴⁴. Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στην Αργολίδα κατά τον Εμφύλιο Πόλεμο μεταξύ των δύο πλευρών, ήταν μεν σημαντικά για τους δρώντες εκείνης της εποχής, τις οικογένειές τους και τις τοπικές κοινωνίες, αλλά δεν ήταν αντίστοιχου μεγέθους και πολιτικής σημασίας με όσα διαδραματίστηκαν σε Λακωνία και Καστοριά⁴⁵, τα οποία καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό και τη συγκρότηση της παραταξιακής συνείδησης του συντηρητικού χώρου στις περιοχές αυτές. Έτσι γεννιέται εύλογα το ερώτημα: Γιατί έλαβαν χώρα στην Αργολίδα τόσες συγκρούσεις; Γιατί υπήρξαν τόσα θύματα και τόσο μίσος και από τις δύο πλευρές; Τι και ποιος έφταιξε; Επίσημη τεκμηριωμένη επιστημονικά απάντηση δεν υπάρχει. Κάθε πλευρά είτε μέσω της προφορικής παράδοσης είτε μέσω τοπικής έρευνας και βιβλιογραφίας προσπαθεί να δώσει τη δική της ερμηνεία όλα αυτά τα χρόνια. Διάφοροι μελετητές προσπάθησαν να προσεγγίσουν το συγκεκριμένο πρόβλημα και να αποτυπώσουν στα κείμενά τους, στα πλαίσια ευρύτερης έρευνας για τον Εμφύλιο Πόλεμο, όλα όσα διαδραματίστηκαν καθώς επίσης και τις απόψεις και των δύο πλευρών, χωρίς όμως να δώσουν κάποια πειστική απάντηση ή ερμηνεία. Ίσως η θέση που διατυπώθηκε στην αρχή της παραγράφου να φαντάζει ως η πιο ρεαλιστική.

Με βάση λοιπόν και τα παραπάνω η διατριβή βασίστηκε κυρίως σε εμπειρικό υλικό, στα Επίσημα Αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών. Ουσιαστικά πρόκειται για μια συγκριτική στατιστική ανάλυση, που σε συνδυασμό με την υπάρχουσα βιβλιογραφία επιχειρεί να διερευνήσει, καταγράψει, αναλύσει και ερμηνεύσει τα εκλογικά ευρήματα, προσπαθώντας έτσι να απαντήσει στα ερωτήματα που τίθενται.

Στο πλαίσιο αυτό χρησιμοποιήθηκαν και ορισμένοι δείκτες με σκοπό να δοθεί μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των εκλογικών ευρημάτων. Για το λόγο αυτό επιλέχθηκε ο Δείκτης Τοπικής Επιρροής (Δ.Τ.Ε.) των υποψηφίων, με τον

⁴⁴ Αυτό που ήταν εμφανές κατά τη διάρκεια των συζητήσεων μαζί τους, ήταν η διάχυτη απογοήτευση και η ανάγκη να μη θέλουν να μιλήσουν για το παρελθόν. Οι αριστεροί αισθάνονταν απογοητευμένοι από την έκβαση του Εμφυλίου, τα όσα υπέστησαν μετά τη λήξη του από τους νικητές, αλλά και από το τι θα συνέβαινε εάν είχαν επικρατήσει, έχοντας στο μυαλό τους όσα έλαβαν χώρα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Οι δεξιοί αισθάνονταν μεν δικαιωμένοι για την πολιτική επιλογή τους την περίοδο του Εμφυλίου και για την εξέλιξη των πραγμάτων, ήταν όμως τατόχρονα απογοητευμένοι για την κοινωνική αναταραχή, τους σκοτωμούς και από τις δύο πλευρές, για τη ρήξη των κοινωνικών δεσμών με ανθρώπους που ουσιαστικά δεν είχαν να χωρίσουν τίποτα, και με τους οποίους ζούσαν ειρηνικά μέχρι την έναρξη του πολέμου, και ιδιαίτερα για τη μη επούλωση των πληγών.

⁴⁵ Είναι οι άλλοι δύο νομοί της Ελλάδας, που η Ν.Δ. αναδείχθηκε πρώτο κόμμα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις της υπό εξέταση περιόδου, αλλά και μέχρι σήμερα.

οποίο διαπιστώνεται αν σε μια περιοχή υπάρχει μικρή ή μεγάλη επιρροή από έναν υποψήφιο. Ο δείκτης αυτός ορίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{ψήφοι υποψηφίου σε μια περιοχή}}{\text{ψήφοι υποψηφίου στο σύνολο του νομού}} \times 100^{46}.$$

Το γινόμενο εκφράζει το ποσοστό που αντιστοιχεί στις ψήφους του υποψηφίου στη συγκεκριμένη περιοχή, προς τις ψήφους που έλαβε στο σύνολο του νομού. Δηλαδή αν το γινόμενο είναι 15, σημαίνει πως οι ψήφοι που πήρε ο υποψήφιος στη συγκεκριμένη περιοχή αντιπροσωπεύουν το 15% επί του συνόλου των ψήφων που έλαβε σε ολόκληρο το νομό. Η αξία του δείκτη αυτού συνίσταται στο γεγονός ότι μπορεί να αποτυπώσει την ιδιαίτερη προτίμηση μιας περιοχής προς έναν υποψήφιο, δίνοντας έτσι κάποιες ενδείξεις για την καταγωγή του και τους δεσμούς που τον συνδέουν με τη συγκεκριμένη περιοχή, αλλά και την πιθανή ύπαρξη «πελατειακών σχέσεων» ή «πελατειακών δικτύων».

Ένας άλλος δείκτης, άρρηκτα συνδεδεμένος με τον προηγούμενο είναι και ο Δείκτης Κομματικής Επιρροής (Δ.Κ.Ε.) των υποψηφίων, με τον οποίο διαπιστώνεται σε μια περιοχή η δύναμη του υποψηφίου σε τι ποσοστό αντιστοιχεί επί της δύναμης του κόμματος στο σύνολο του νομού. Ο δείκτης αυτός ορίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{ψήφοι υποψηφίου σε μια περιοχή}}{\text{ψήφοι κόμματος στο σύνολο του νομού}} \times 100.$$

Το γινόμενο εκφράζει το ποσοστό που αντιστοιχεί στις ψήφους του υποψηφίου στη συγκεκριμένη περιοχή, προς τις ψήφους που έλαβε το κόμμα σύνολο του νομού. Δηλαδή αν το γινόμενο είναι 8, σημαίνει πως οι ψήφοι που πήρε ο υποψήφιος στη συγκεκριμένη περιοχή αντιπροσωπεύουν το 8% επί του συνόλου των ψήφων που έλαβε το κόμμα του σε ολόκληρο το νομό. Ο δείκτης αυτός λειτουργεί συμπληρωματικά με τον προηγούμενο και δίνει επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τις παραμέτρους που προαναφέρθηκαν.

Επίσης ένας ακόμα δείκτης αρκετά χρήσιμος, είναι ο Δείκτης Μεταβολής (Δ.Μ.), που απεικονίζει τις μεταβολές στη δύναμη των κομμάτων και των υποψηφίων σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση. Για τις μεταβολές στη δύναμη των κομμάτων ο δείκτης ορίζεται ως εξής:

⁴⁶ Για το Δείκτη Τοπικής Επιρροής (Δ.Τ.Ε.), βλ. Δαμιανάκος Στ., (1987), ό.π., σελ. 147-150.

% κόμματος στη συγκεκριμένη εκλογή

----- X 100-100⁴⁷.

% κόμματος στην προηγούμενη εκλογή

Εάν το αποτέλεσμα είναι -15, σημαίνει πως το κόμμα έχασε 15% της δύναμής του, ενώ αν είναι 15, τότε σημαίνει πως αύξησε τη δύναμή του κατά 15%, σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση.

Για τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων ο δείκτης ορίζεται ως εξής:

ψήφοι υποψηφίου στη συγκεκριμένη εκλογή

----- X 100-100.

ψήφοι υποψηφίου στην προηγούμενη εκλογή

Εάν το αποτέλεσμα είναι -20, σημαίνει πως ο υποψήφιος έχασε 20% της δύναμής του, ενώ αν είναι 20, τότε σημαίνει πως αύξησε τη δύναμή του κατά 20%, σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση.

Τέλος καταγράφηκαν οι μεγάλες αυξήσεις και οι μεγάλες μειώσεις στη δύναμη των υποψηφίων και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης των δύο μεγάλων κομμάτων σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις⁴⁸ καθώς επίσης και ο βαθμός σύγκλισης των μεταβολών των παραπάνω μεταβλητών ανά κατηγορία, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές στο σύνολο του νομού⁴⁹.

Η απεικόνιση όλων των παραπάνω δεικτών έγινε στο σύνολο του νομού, στις επαρχίες και στις περιοχές ανά βαθμό αστικότητας. Κλείνοντας τη μεθοδολογική αυτή προσέγγιση θα πρέπει να επισημανθεί πως η αποτύπωση όλων των παραπάνω δεδομένων, σε ορισμένα σημεία, έδωσε χρήσιμες πληροφορίες, ακόμα και για τις ιστορικές και πολιτικές καταβολές του νομού, που αποτελεί μία από τις συνισταμένες της βασικής υπόθεσης εργασίας και οδήγησε σε χρήσιμα συμπεράσματα για την κατανόησή της.

⁴⁷ Για το Δείκτη Μεταβολής (Δ.Μ.), βλ. Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 53. Εδώ έχει προστεθεί και η αφαίρεση του 100 για να προκύπτουν ευκολότερα οι μεταβολές.

⁴⁸ Ως μεγάλη αύξηση ή μείωση των υποψηφίων και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης στο σύνολο του νομού ή ανά επαρχία ή ανά περιοχή με βάση το βαθμό αστικότητας, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, ορίζεται η αύξηση ή η μείωση άνω του 20%. Για την εκλογική αναμέτρηση του Ιουνίου του 1989 ως αμέσως προηγούμενη θεωρείται αυτή του 1981 μια και το 1985 δεν υπήρχε σταυρός προτίμησης, αλλά λίστα.

⁴⁹ Ως βαθμός σύγκλισης των μεταβολών στη δύναμη των υποψηφίων και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης ανά επαρχία ή ανά περιοχή με βάση το βαθμό αστικότητας, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές στο σύνολο του νομού, ορίζεται η απόκλιση των επιμέρους μεταβολών με απόλυτη τιμή από 0 έως 5.

3. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

3.1. Διοικητικό πλαίσιο, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Ο νομός Αργολίδος, ως ονομασία ενός συγκεκριμένου γεωγραφικού χώρου, υφίσταται από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, όμως δεν είχε τα σημερινά γεωγραφικά και διοικητικά του όρια διότι υπέστη αρκετές μεταβολές τόσο γεωγραφικά-διοικητικά όσο και ως εκλογική περιφέρεια. Μέχρι το 1997 αποτελείτο από τρεις επαρχίες: Άργους, Ναυπλίας και Ερμιονίδος⁵⁰. Η επαρχία Άργους και η επαρχία Ναυπλίας είχαν ορισμένες μεταβολές, αλλά τις περισσότερες μεταβολές εμφανίζει η επαρχία Ερμιονίδος⁵¹.

Όσον αφορά την ύπαρξη του νομού Αργολίδος ως εκλογική περιφέρεια, μέχρι και τις εκλογές του 1956 εμφανιζόταν ως μία εκλογική περιφέρεια μαζί με το νομό Κορινθίας. Από τις εκλογές του 1958 μέχρι και σήμερα είναι ξεχωριστή εκλογική περιφέρεια και περιλαμβάνει τις τρεις πρώην προαναφερόμενες επαρχίες: Άργους, Ναυπλίας και Ερμιονίδος⁵².

⁵⁰ Με το Ν. 2539/1997 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Σχέδιο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»), [ΦΕΚ 244Α/4-12-1997](#), έπαψε να υφίσταται η έννοια της επαρχίας ως διοικητική διαίρεση του νομού. Η συγκεκριμένη διοικητική μεταρρύθμιση ίσχυσε μέχρι το 2010 (με το Ν. 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Τροποποίηση Σχεδίου «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»), [ΦΕΚ 57Α/15-3-2006](#), αναγνωρίστηκαν ως ξεχωριστές Κοινότητες τα [Ζωνιανά Ρεθύμνου](#), το [Βραχάσι Λασιθίου](#) και η [Τσαριτσάνη Λάρισας](#)) όταν αντικαταστάθηκε με το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», [ΦΕΚ 87Α/7-6-2010](#).

⁵¹ Αναλυτικά για την εξέλιξη της διοικητικής διαίρεσης του νομού Αργολίδος από το 1833 μέχρι και την έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, βλ. Παράρτημα Πίνακες 1Α-1Β, όπου αναφέρονται όλα τα φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως από το 1833 μέχρι το 1933, Μηλιαράκης Α., [Γεωγραφία πολιτική-Νέα και Αρχαία του νομού Αργολίδος και Κορινθίας, μετά γεωγραφικού πίνακος του νομού](#), Εστία, Αθήνα, 1886, Δρακάκης Α.-Κούνδουρος Σ., [Αρχαία περί της συστάσεως και εξελίξεως των δήμων και κοινοτήτων 1836-1939 και της διοικητικής διαιρέσεως του κράτους, τόμοι Α΄-Β΄](#), Αθήνα, 1939-1940,

Τάχος Α., [Διοικητική Επιστήμη-συμβολή στην οντολογική έρευνα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης](#), Σάκκουλας, Θεσ/νίκη, 1985,

Μαθιουδάκι Μ. – Ανδρονόπουλος Β. (επιμ.), [Το ελληνικό κράτος - οργάνωση και λειτουργία](#), Μαθιουδάκι – Ανδρονόπουλου, Αθήνα, 1991, σελ. 115-131,

Μακρυδημήτρης Α., «Κοινότητες, ήτοι Δήμοι-Σελίδες από τη Διοικητική Ιστορία της Ελλάδος», [Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης](#), τεύχος 21, Θεμέλιο, Αθήνα, Μάιος 2000, σελ. 156-170,

Σκιαδάς Ε., [Ιστορικό διάγραμμα των δήμων της Ελλάδος 1833-1912: σχηματισμός-σύσταση-εξέλιξη-πληθυσμός-εμβλήματα](#), Υπουργείο Εσωτερικών-ΤΕΔΚ Αργολίδος, Μικρός Ρωμηός, Αθήνα, 1993, σελ. 256-281 και 724-728, σελ. 165-187,

Τοπική Αυτοδιοίκηση (1834-2002) - Δημοτικές Εκλογές, [Ιστορικά](#), τεύχος 153, Ελευθεροτυπία, Αθήνα, 2002,

Ιατρός Σ.-Κουδούνης Α.-Νικολακόπουλος Μ.-Χασομέρης Σ., [Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης](#), ΤΕΕ, Αθήνα, 2005, σελ. 6-13.

⁵² Βλ. τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών ανά εκλογική περιφέρεια.

Από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους, ο Νομός Αργολίδος, λόγω και της γεωγραφικής του θέσης, βρισκόταν στο επίκεντρο των πολιτικών εξελίξεων, με αποτέλεσμα να λάβουν χώρα πολλά σημαντικά πολιτικά γεγονότα, που ήταν λογικό να επηρεάσουν και το τοπικό πολιτικό γίνεσθαι. Το φαινόμενο αυτό συνεχίστηκε και μετά τη διεύρυνση του Ελληνικού Κράτους και τη μεταφορά της πρωτεύουσας από το Ναύπλιο στην Αθήνα, αλλά και καθόλη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα. Είναι λοιπόν πιθανό οι πολιτικές εξελίξεις σε κεντρικό επίπεδο να έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ιδιαίτερης πολιτικής και εκλογικής συμπεριφοράς του νομού. Επί πλέον θα πρέπει να συνεκτιμηθούν χαρακτηριστικά όπως η γεωγραφική θέση του νομού, η αγροτική φυσιογνωμία της οικονομίας, η σύνθεση του πληθυσμού, η ύπαρξη αγροτικών και μικροαστικών στρωμάτων και η απουσία αστικής τάξης.

Από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης και μέχρι τη μεταφορά της Πρωτεύουσας του Ελληνικού Κράτους (από το Ναύπλιο) στην Αθήνα, πολλοί Φαναριώτες, αλλά και Έλληνες από διάφορες περιοχές της χώρας μετακόμισαν στην Αργολίδα. Εγκαταστάθηκαν πρωτίστως στο Ναύπλιο και δευτερευόντως στο Άργος, στελεχώνοντας τις θέσεις του κρατικού μηχανισμού, και σχηματίζοντας την άρχουσα τάξη. Στη συνέχεια και μέχρι τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μετακόμισαν στην Αθήνα, που ήταν πλέον το νέο κέντρο των αποφάσεων και των πολιτικών εξελίξεων, αφήνοντας πίσω τους αξιωματούχους των θεσμών που συνέχιζαν να λειτουργούν στην περιοχή. Οι μόνοι που συνέχιζαν να μετακινούνται προς την Αργολίδα ήταν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι από άλλους νομούς της Πελοποννήσου. Αυτοί προέρχονταν κυρίως από τις άγονες περιοχές της Αρκαδίας, οι οποίοι διασκορπίστηκαν από το Άργος μέχρι και την Ερμιονίδα, με σκοπό τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου. Η επόμενη μετακίνηση πληθυσμών έλαβε χώρα με την Μικρασιατική Καταστροφή, όπου η πόλη και η ευρύτερη περιοχή του Άργους, υποδέχθηκαν έναν μικρό αριθμό προσφύγων σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας. Από αυτούς ένας σημαντικός αριθμός προσφύγων εγκαταστάθηκε εντός του Άργους στην έξοδο προς Τρίπολη και δυτικά, στην περιοχή που ονομάστηκε Συνοικισμός και η οποία μέχρι τότε ήταν αραιοκατοικημένη, λόγω ύπαρξης αρχαιολογικών ευρημάτων και αγροτικών καλλιεργειών. Ο μεγαλύτερος όμως αριθμός προσφύγων εγκαταστάθηκε στην περιοχή του βάλτου κοντά στη θάλασσα, ανατολικά του Άργους και προς το Ναύπλιο,

όπου ίδρυσαν την πόλη της Νέας Κίου, οι περισσότεροι εκ των οποίων, εάν όχι όλοι, προέρχονταν από την Κίο της Μικράς Ασίας. Οι μεν πρώτοι με το πέρασμα των χρόνων ενσωματώθηκαν πλήρως στην αργειακή κοινωνία, πολιτισμικά, οικονομικά και πολιτικά. Οι δε δεύτεροι διατήρησαν και διατηρούν μέχρι σήμερα τα κοινωνικά, πολιτισμικά και πολιτικά τους χαρακτηριστικά.

Στο σημείο αυτό να διευκρινισθεί ότι η κοινωνική διαστρωμάτωση των δύο μεγάλων πόλεων του νομού, του Άργους και του Ναυπλίου, που αποτελούσαν και αποτελούν περίπου το 30% του πληθυσμού και του εκλογικού σώματος, ήταν τελείως διαφορετική μεταξύ τους, ενώ στον υπόλοιπο νομό ήταν πιο ομοιογενής με κυρίαρχο το αγροτικό στοιχείο. Στο Ναύπλιο, που θεωρείτο το διοικητικό κέντρο του νομού, κατοικούσαν ως επί το πλείστον ανώτατοι και ανώτεροι αξιωματούχοι, στρατιωτικοί, ελεύθεροι επαγγελματίες (μικροέμποροι), κάμποιοι εκ των οποίων εξελίχθηκαν σε μεγαλέμπορους και εργοστασιάρχες, δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι και απλό εργατικό δυναμικό. Στο Άργος από την άλλη, που θεωρείτο το εμπορικό κέντρο του νομού, κατοικούσαν ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι, δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι, μικροί και μεγάλοι αγροτοκαλλιεργητές και εργάτες.

Σε ότι αφορά τις επαρχίες, η Επαρχία Άργους αποτελείται ως επί το πλείστον από γηγενείς, Αρβανίτες σε ορισμένες ορεινές περιοχές, Αρκάδες στην πόλη του Άργους, προερχόμενοι από την Κυνουρία, που εγκαταστάθηκαν μετά τον πόλεμο, αλλά και μετά τη λήξη του εμφυλίου πολέμου από άγονες και κατεστραμμένες περιοχές. Επίσης δεν λίγοι αυτοί που μετοίκησαν από άλλους νομούς, κυρίως λόγω της επαγγελματικής τους δραστηριότητας ή γιατί ανέπτυξαν συγγενικούς δεσμούς με κατοίκους της περιοχής. Στην Επαρχία Άργους δραστηριοποιούνται κυρίως αλιείς, αγρότες σε μεγάλη κλίμακα, ελεύθεροι επαγγελματίες, δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι και εργάτες.

Η Επαρχία Ερμιονίδας αποτελείται από γηγενείς, Αρβανίτες, Βαλτετσιώτες⁵³ και ελάχιστους από Αθήνα και Πειραιά, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν κατά την οικοδομική ανάπτυξη της περιοχής τη δεκαετία του '90, όλοι τους με διαφορετικές πολιτικές αναφορές. Στην Επαρχία Ερμιονίδας δραστηριοποιούνται στη συντριπτική πλειοψηφία αλιείς, αγρότες και ελεύθεροι

⁵³ Κτηνοτρόφοι που ήρθαν από το Βαλτέτσι της Αρκαδίας, και εγκαταστάθηκαν κυρίως στην περιοχή της Θερμής.

επαγγελματίες, κυρίως στο χώρο του τουρισμού, της οικοδομής και των υπηρεσιών, λίγοι δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι πρόκειται για κλειστές κοινωνίες με δυσκολία κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής διείσδυσης, λόγοι που ενδεχομένως να διαμόρφωσαν ως ένα σημείο την εκλογική συμπεριφορά της συγκεκριμένης επαρχίας.

Η Επαρχία Ναυπλίας θα μπορούσε να θεωρηθεί η επαρχία των αντιθέσεων. Από τη μία μεριά το Ναύπλιο με την τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη, με τα μικρά και μεσαία αστικά κοινωνικά στρώματα, με τον κύριο όγκο του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του νομού. Από την άλλη οι ημιορεινές και ορεινές αγροτικές περιοχές, όπως το Μάνεσι, η Μηδέα, ο Άγιος Δημήτριος, το Αραχναίο, κλειστές κοινωνίες με έντονο το αρβανίτικο στοιχείο, με διαφορετική εκλογική παράδοση και με έντονες ιστορικές και πολιτικές καταβολές και για την αριστερά και για τη συντηρητική παράταξη, που διατηρούν μέχρι και σήμερα όλα τα χαρακτηριστικά τους. Φυσικά υπάρχουν και οι περιοχές που βρίσκονται στο ενδιάμεσο των δύο άκρων όπως το Τολό, το Δρέπανο, το Λυγουριό, η Παλαιά και η Νέα Επίδαυρος, περιοχές που έχουν αναφορά στα ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος, με ανάπτυξη κυρίως στον τομέα του τουρισμού, και τις αγροτικές καλλιέργειες, αλλά και οι περιοχές με έντονο το αρκαδικό στοιχείο όπως το Νέο Ροεινό, και τέλος οι περιοχές πλησίον του Ναυπλίου, που ουσιαστικά «ενσωματώθηκαν» στην κουλτούρα της πρωτεύουσας του νομού.

3.2. Ιστορικό, πολιτικό και εκλογικό πλαίσιο.

Στην ιστορική αναδρομή που ακολουθεί από τις Εθνοσυνελεύσεις μέχρι τη δικτατορία, επιλέχθηκε η περιοδολόγηση με κριτήριο την εναλλαγή στη βασιλεία, τα συντάγματα, τον πολυκερματισμό του κομματικού συστήματος και τον δικομματισμό. Σε κάθε χρονική περίοδο επιλέχθηκε η συνοπτική παρουσίαση του γενικότερου ιστορικού και πολιτικού πλαισίου, επειδή δε μπορεί να γίνει αναλυτική παρουσίαση των ιστορικών και πολιτικών γεγονότων, και στη συνέχεια καταγράφονται η πολιτική εκπροσώπηση και οι συσχετισμοί δυνάμεων που διαμορφώθηκαν και συντέλεσαν στη δημιουργία της εκλογικής παράδοσης της Αργολίδας, ιδιαίτερα μετά την εμφάνιση των δύο διαιρετικών τομών του 20^{ου} αιώνα.

3.2.1. Τα επαναστατικά χρόνια και η περίοδος Καποδίστρια (1821-1832).

Το ξέσπασμα της επανάστασης βρήκε την Αργολίδα στο επίκεντρο των πολεμικών και πολιτικών διαδικασιών της εποχής. Τα σημαντικότερα γεγονότα που έκριναν το μέλλον της επανάστασης και της συγκρότησης του νέου ελληνικού κράτους, έλαβαν χώρα κυρίως στο γεωγραφικό της χώρο και συμμετείχε με τους εκπροσώπους της σε όλες τις πολιτικές διεργασίες τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Με δεδομένο το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο που επικρατούσε στην επαναστατημένη Ελλάδα, πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιανουαρίου 1822 στην Επίδαυρο (Πιάδα)⁵⁴ η Α΄ Εθνοσυνέλευση⁵⁵. Αρχικά είχε επιλεγεί από το Δημήτριο Υψηλάντη το Άργος, ως ο τόπος διεξαγωγής της Εθνοσυνέλευσης, και η ορκωμοσία των πληρεξουσίων πραγματοποιήθηκε στον Ι.Ν. Τιμίου Προδρόμου Άργους⁵⁶.

Στην Α΄ Εθνοσυνέλευση συμμετείχαν πληρεξούσιοι από όλες τις επαναστατημένες περιοχές και όχι μόνο, αλλά χωρίς να αναφέρεται η

⁵⁴ Η Πιάδα σύμφωνα με τις μαρτυρίες και τις πηγές είναι η σημερινή Νέα Επίδαυρος.

⁵⁵ Η ημερομηνία αυτή αναφέρεται ως έναρξη της Α΄ Εθνοσυνέλευσης (Επίδαυρος) στο Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1986, σελ. 11. Σε άλλες βιβλιογραφικές πηγές ως ημερομηνία έναρξης αναφέρεται η 16^η Δεκεμβρίου 1821 (Επίδαυρος) και ως ημερομηνία λήξης η 16^η Ιανουαρίου 1822 (Επίδαυρος).

⁵⁶ Βαρδουνιώτης Δ., Η Καταστροφή του Δράμαλη-Ιστορική Μελέτη, Εφημερίδα Μορέας, Τρίπολη, 1913, σελ. 25, Λαμπруνίδης Μ., Η Ναυπλία από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των καθ' ημάς-Ιστορική Μελέτη, Παλαμίδης, Αθήνα, 1950, σελ. 212-213, Ζεγκίνης Ι., Το Άργος δια μέσου των αιώνων, Αθήνα, 1996, σελ. 248-253, Κουμαδωράκης Ο. (επιμ.), Γνωριμία με το Άργος, Δ.Ε.Π.Ο.ΑΡ., Άργος, 1997, σελ. 33 και 289 καθώς επίσης και Κουμαδωράκης Ο., Άργος το πολυδίψιον, Εκ προοιμίου, Άργος, 2007, σελ. 37, 507-509 και 552.

περιφέρεια προέλευσής τους. Από την Αργολίδα επίσημα τουλάχιστον δε συμμετείχε κάποιος πληρεξούσιος⁵⁷.

⁵⁷ Ως επίσημη καταγραφή των ονομάτων των πληρεξουσίων λαμβάνεται υπόψη το Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σε συνάρτηση με το Μάμουκας Α., Τα κατά την αναγέννησιν της Ελλάδος, ήτοι συλλογή των περί την αναγεννημένην Ελλάδα συνταχθέντων πολιτευμάτων, νόμων και άλλων επίσημων πράξεων από του 1821 μέχρι τέλους του 1832, τόμοι 1-11, τυπογραφείο Ηλία Χριστοφίδου: Η Αγαθή Τύχη, Πειραιάς, 1839-1852 και τα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, τόμοι 1-25, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1971-2012, όταν και όπου είναι εφικτό.

Επειδή το Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., έχει πολλά λάθη, από το 2010 στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, ο ερευνητής Σωτήρης Λεβέντης έχει ξεκινήσει μία εξαιρετική προσπάθεια καταγραφής όλων των πολιτικών εκπροσώπων της Ελλάδας από το 1821 μέχρι σήμερα, Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών, ώστε να επιτύχει μία πλήρη καταγραφή όλων όσων υπηρέτησαν σε αυτές τις θέσεις ονομαστικά, την περιοχή που εκπροσωπούσαν, την χρονολογία, αλλά και την παραταξιακή ταύτιση όπου είναι εφικτό να αποτυπωθεί, μέσα από τις πηγές και τα ιστορικά κείμενα. Μεγάλο μέρος της έρευνάς του έχει συμπεριληφθεί στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων που έχει αναρτηθεί η βιογραφική τεκμηρίωση των Πληρεξουσίων στις Εθνοσυνελεύσεις και στα Βουλευτικά, στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος με τη συνεργασία του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων, της Βιβλιοθήκης της Βουλής και του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Αναλυτικά για τους πληρεξούσιους της Α΄ Εθνοσυνέλευσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 2.

Στο Μικρό αρχείο αγωνιστών του 1821 (Ιστοσελίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου αναφέρονται οι αγωνιστές του 1821), http://users.uoa.gr/~nektar/history/3contemporary/fighters_1821.htm, μεταξύ των ονομάτων αναφέρεται και αυτό των Περουκαίων, γνωστής οικογένειας του Άργους της συγκεκριμένης περιόδου, επισημαίνοντας πως ο Δημήτριος Περούκας ήταν εκ των πληρεξουσίων της Α΄ Εθνοσυνέλευσης. Στο Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 256, αναφέρεται ως πληρεξούσιος της Α΄ Εθνοσυνέλευσης ο Χαράλαμπος Περούκας. Αναλυτικά για την οικογένεια Περούκα, γνωστής οικογένειας του Άργους, βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., Βίοι Πελοποννησίων Ανδρών, εκδοθέντες υπό Σταύρου Ανδρόπουλου Αρεοπαγίτου, Αθήνα, 1888, σελ. 68, Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 255-259, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347, 388-389, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 50, 54, 79, 104-105, 117, 200-201 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 20, 22, 74, 79, 81, 119, 178-180, 220-221, 384-385, 513 και 578 καθώς επίσης και στο Παράρτημα Πίνακα 4B.

Στο Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 259, αναφέρονται επίσης ως Πληρεξούσιοι στην Α΄ Εθνοσυνέλευση οι Θεόδωρος και Χρήστος Βλάσσης. Σύμφωνα μάλιστα και με το Σ. Λεβέντη είναι άγνωστο αν πήραν μέρος στην Α΄ Εθνοσυνέλευση, αν και εκλεγμένοι παραστάτες για τη βουλή, αφού δεν υπογράφουν τα τελικά κείμενα. Αναλυτικά για την οικογένεια Βλάσση, γνωστής οικογένειας του Άργους, βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 68, Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 259-260, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 345-347, 389, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 24, 50, 78-79 297, και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 20-21, 24, 66, 75, 119, 564, 595 καθώς επίσης και στο Παράρτημα Πίνακα 4Γ.

Στο Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 213, αναφέρεται ότι την Επαρχία Ναυπλίας εκπροσώπησε ο Αλέξανδρος Τσιμπουρόπουλος, ο οποίος καταγόταν από την Επίδαυρο. Το όνομά του αναφέρεται στα επίσημα κείμενα, αλλά δεν προκύπτει η καταγωγή του και η περιφέρεια που εκπροσωπούσε. Σύμφωνα μάλιστα και με το Σ. Λεβέντη καταγόταν από το Ζυγό της Αιτωλίας. Στο Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 249, αναφέρονται ως Πληρεξούσιοι στην Α΄ Εθνοσυνέλευση ο Αναγνώστης Αναστασόπουλος (Ναύπλιο), ο Χαράλαμπος Περούκας (Άργος) και ο Αναγνώστης Ζέρβας (Κάτω Ναχαγέ).

Στο Καρανικόλας Π., Το Κρανίδι-Κομμάτια από τη χαμένη ιστορία του, Πνοή, Κόρινθος, 1980, σελ. 52 και 133-134 αναφέρεται πως ο Όθωνας με Βασιλικό Διάταγμα στις 5 Μαρτίου 1837 απένειμε στον Αναγνώστη Ζέρβα Χρυσό Παράσημο για τη συμμετοχή του στην Α΄ Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου καθώς επίσης και στο Στρίγκου-Κατσινά Μ., Στη θυσία για τη λευτεριά-Ιστορικά διηγήματα-Συμβολή στη μελέτη του Νεώτερου Ελληνισμού-Η μυθιστορηματική βιογραφία ιστορικά και βιβλιογραφικά τεκμηριωμένη αγωνιστών του 1821 από Κρανίδι-Ερμιονίδα, Μορφωτικός-Εκπολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Κρανιδιωτών «Άγιος Ιωάννης Θεολόγος», Αθήνα, 1989, σελ. 101. Επίσης ως Πληρεξούσιος στην Α΄ Εθνοσυνέλευση αναφέρεται στο Τσιμάνης Π., Μνήμες Ερμιονίδος-Γη-Θάλασσα-Κόσμος, Χαρτοβιβλιοεκδοτική, Αθήνα, 1975, σελ. 311, Ησαΐας Ι., Οδοιπορικό στην ιστορία και χωρογραφία του Δήμου Ερμιόνης: (Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα), Δήμος Ερμιόνης,

Στη Β΄ Εθνοσυνέλευση που συνήλθε το Μάρτιο του 1823 στο Άστρος από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Αναγνώστης Αναστασόπουλος⁵⁸, Σταματέλος Αντωνόπουλος⁵⁹, Χρήστος Βλάσσης⁶⁰, Μιχαήλ Κάββας⁶¹, Ηλίας Λάμπρος⁶², Νικόλαος Λάμπρου του Γκίκα⁶³, Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος⁶⁴, Σπύρος Μερκούρης⁶⁵, Ιωάννης Οικονόμου⁶⁶, Σπυρίδων

Αθήνα, 1996, σελ. 192-193, Βούτσιнос Γ., Μητρών Κρανιδιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου Κρανιδίου, Αθήνα, 2010, σελ. 23 και 67 και στο Ησαΐας Ι., Η Ιστορία του Κρανιδίου και των κοινοτήτων Πορτοχελίου, Διδύμων, Φούρνων, Κοιλιάδας, Δήμος Ερμιονίδος, Αθήνα, 2013, σελ. 188 και 233-234.

⁵⁸ Στρατιωτικός από το Λυγουριό. Σύμφωνα και με το Λαμπρυνίδης Μ., ό.π. σελ. 212, επανεμφανίζεται στην Δ΄ Εθνοσυνέλευση του Άργους ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Φαναρίου (Ολυμπίας). Για τον Αναγνώστη Αναστασόπουλο βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 62-63.

⁵⁹ Μεγαλοκτηματίας και έμπορος με καταγωγή από το Λογκανίκο της Λακωνίας από όπου μετοίκησε το 1770 στο Άργος. Μέλος της Φιλικής Εταιρείας και εκ των συνιδρυτών της Καγκελαρίας του Άργους. Ήταν επίσης Έπαρχος Ναυπλίου (1824) και Πληρεξούσιος στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση (Επίδαυρος, Ερμιόνη και Τροιζήνα). Βλ. Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 260-261, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., Οδωνυμικά του Ναυπλίου-Η σημασία των ονομασιών των οδών και πλατειών της πόλεως του Ναυπλίου, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 1991, σελ. 33-34, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 389, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 33, 50, 117, 201 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 20, 22-24, 36, 65-67, 74, 220, 385, 577-578 καθώς επίσης και στο Παράρτημα Πίνακα 4Δ.

⁶⁰ Γιός του Θεόδωρου Βλάσση, Προεστού του Άργους και Πρώτου Υπουργού Δικαιοσύνης (Μινίτρος του Δικαίου) στο Εκτελεστικό του 1822. Ο Χρήστος Βλάσσης ήταν Μέλος της Φιλικής εταιρείας, μέλος του Α΄ Βουλευτικού, Έπαρχος Ναυπλίου (1823), Πληρεξούσιος στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση (Επίδαυρος και Τροιζήνα), Σύμβουλος Επικρατείας (1832), πρώτος Δήμαρχος Άργους (1835-1838), Πληρεξούσιος στην Α΄ Εθνοσυνέλευση (1843), Γερουσιαστής (1844) και Γραμματέας της Γερουσίας (Β΄ Περίοδος, Α΄ Σύνοδος, 1847). Αναλυτικά για την οικογένεια Βλάσση βλ. υποσημείωση 57.

⁶¹ Μέλος της Φιλικής Εταιρείας, οπλαρχηγός και ιατρός από το Άργος. Ήταν επίσης μέλος του Β΄, Γ΄ και Δ΄ Βουλευτικού. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 68, Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, Εκδιδόμενον υπό του εν Αθήναις Συλλόγου των Αργείων, έτος 1ο, τυπωμένο «Εν Αθήναις – Εκ του τυπογραφείου των καταστημάτων Δημ. Τερζόπουλου, 1910, σελ. 63, 69, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 381, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 52, και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 76.

⁶² Καταγωγή από το Κρανίδι. Βλ. Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 81 και Βούτσιнос Γ., (2010), ό.π., σελ. 81 και Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 196.

⁶³ Οπλαρχηγός με καταγωγή από το Κρανίδι. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία πιθανόν στις αρχές του 1821. Ήταν επίσης μέλος του Β΄ Βουλευτικού. Μία από τις τέσσερις κόρες του ήταν η μητέρα του Εμμανουήλ Ρέπουλη. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., Ακτίνες και Νέφη-Αναμνήσεις μιας Πεντηκονταετίας (1882-1932), Πυρσός, Αθήνα, 1932, σελ. 66, 474, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 337, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 61, 81-82, Στρίγκου-Κατσινά Μ., ό.π., σελ. 43, Βούτσιнос Γ., (2010), ό.π., σελ. 16, 29, 30-32 82-83. Βούτσιнос Γ., Μητρών Διδυμιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2012, σελ. 18, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 196, 239. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

⁶⁴ Οπλαρχηγός από την Πυργέλα. Την περίοδο εκείνη η Πυργέλα υπαγόταν στην Επαρχία Ναυπλίας για αυτό και εμφανίζεται ως Πληρεξούσιος της Επαρχίας Ναυπλίας. Συμμετείχε σε όλες τις Εθνοσυνελεύσεις, ήταν μέλος του Β΄ και Γ΄ Βουλευτικού και Βουλευτής Επαρχίας Άργους το 1847, όταν πλέον η Πυργέλα ανήκε διοικητικά στην Επαρχία Άργους. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 62, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 320 και Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 247, 263, 268, 281, 302 και 353.

⁶⁵ Οπλαρχηγός με καταγωγή από Ερμιόνη και παππούς του μετέπειτα Δημάρχου Αθηναίων Σπύρου Μερκούρη. Διετέλεσε επίσης Πληρεξούσιος της Επαρχίας Κάτω Ναχαγέ (Ερμιονίδος) στη Δ΄ Εθνοσυνέλευση, όπου έλαβε εντολή από τους εκλογείς του να ακολουθήσει τον Καποδίστρια. Στην αρχή ήταν σε αντιπαλότητα με την οικογένεια Μήτσα, αλλά στη συνέχεια συμφιλιώθηκαν με το γάμο του γιού του Γεώργιου με την κόρη του Σταμάτη Μήτσα Θεοδώρα και γιός τους ο μετέπειτα Δήμαρχος Αθηναίων Σπύρος Μερκούρης και γιος του ο Σταμάτιος

Παπαλεξόπουλος⁶⁷ και Χαράλαμπος Περούκας⁶⁸ ως πληρεξούσιοι της Πελοποννήσου, οι Αναγνώστης Ελευθερίου, Κων/νος Μεταξάς, Αναγνώστης Παπαδημητρίου, Γεράσιμος Παπαδόπουλος και Ιωάννης Σισίνης ως πληρεξούσιοι της Επιδαύρου⁶⁹ και οι Γεώργιος Αγαλλόπουλος⁷⁰, Αναστάσιος

Μερκούρης Βουλευτής Ερμιονίδος στις αρχές του 20ου αιώνα. Βλ. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα του Εκτελεστικού Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824) - ΔΕΥΤΕΡΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου Αθήναι, 1977, σελ. 124, Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 476, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 342, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 82, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 107, 126 και Ησαΐας Ι., Ιστορικές σελίδες του Δήμου Ερμιόνης και των δημοτικών διαμερισμάτων Ηλιοκάστρου και Θερμής, Δήμος Ερμιόνης, Αθήνα, 2005, σελ. 160 και Βούτσινος Γ., Μητρώο Ερμιονέων Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2005, σελ. 29, 46-47, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 47-48, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 29, και Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 196, 218. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

⁶⁶ Κτηματίας και Δημογέροντας από την Ερμιόνη. Συμμετείχε επίσης και στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση (Επίδαυρο, Ερμιόνη και Τροιζήνα). Κατά το Σ. Λεβέντη υπογράφει μόνο το Σύνταγμα. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 66, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 81-82, Στρίγκου-Κατσινά Μαρία, ό.π., σελ. 102 και 120 και Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 67, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 40, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 23, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 196, 206, 209-211, 457. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

⁶⁷ Ήταν ο σύζυγος της Καλλιόπης Καλαμογδάρη-Παπαλεξοπούλου, γνωστής για τη δράση της στα γεγονότα της Ναυπλιακής Επανάστασης της 1^{ης} Φεβρουαρίου 1862 εναντίον του Μέλωνα και με καταγωγή από τις ισχυρότερες πολιτικές οικογένειες των Πατρών. Ήταν επίσης οθλος του Δ΄ Βουλευτικού, Δήμαρχος Ναυπλίου (1842-1848), Πληρεξούσιος στην Α΄ Εθνοσυνέλευση (1843), Γερουσιαστής (1844), Γραμματέας της Γερουσίας (Β΄ Περίοδος-1847-1849-Γ΄ Σύνοδος) και Ταμίας της Γερουσίας (Α΄ Περίοδος-1844-1847-Α΄, Β΄ και Γ΄ Σύνοδος, Β΄ Περίοδος-1847-1849-Α΄ και Β΄ Σύνοδος). Κατά το Σ. Λεβέντη υπογράφει μόνο το Σύνταγμα. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 69, όπου αναφέρεται ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Άργους.

⁶⁸ Έμπορος από το Άργος και αδελφός του Δημήτριου Περούκα. Διετέλεσε Υπουργός των Οικονομικών (1823) στο Εκτελεστικό του 1823 και μέλος του Αντάρτικου Βουλευτικού της Β΄ περιόδου. Κατά το Σ. Λεβέντη υπογράφει μόνο το Σύνταγμα. Αναλυτικά για τον Χαράλαμπο Περούκα και για την οικογένεια Περούκα βλ. υποσημείωση 57.

⁶⁹ Οι τρεις εξ αυτών δεν επανεμφανίζονται σε καμία Εθνοσυνέλευση και πιθανόν οι τέσσερεις από τους πέντε να μην καταγόταν από την Επίδαυρο. Αναφέρονται μόνο επειδή στα επίσημα κείμενα αναγράφονται ως Πληρεξούσιοι της Επιδαύρου.

Ο Αναγνώστης Ελευθερίου ήταν από την Επίδαυρο και διετέλεσε επίσης Πληρεξούσιος της Κορίνθου στην Α΄ Εθνοσυνέλευση το 1843, διότι η Επίδαυρος ανήκε τότε στην Επαρχία Κορινθίας. Εμφανίζεται επίσης στο Ηλίας Ξ., Ιστορικά Ανάλεκτα των χωριών του τέως Δήμου Αλέας-Αλέα (Μπογιατί), Σκοτεινή, Άγιος Νικόλαος, Πλατάνι, Εξοχή (Τάτσι), Φρουσουά, Γυμνό, Αθήνα, 1994, σελ. 110, σε ονομαστικό κατάλογο εκλεκτόρων της Νέας Επιδαύρου για την εκλογή των Πληρεξουσίων της Κορινθίας για τη Δ΄ Εθνοσυνέλευση του Άργους. Επίσης στο Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 370, το όνομά του είναι μεταξύ των εκλεγέντων επαρχιακών συμβούλων Ναυπλίας του 1842. Επίσης εμφανίζεται σε διάφορους ονομαστικούς καταλόγους της Επιδαύρου και στο Ηλίας Ξ., Ο τέως Δήμος Κλεωνών Κορινθίας (19ος-20ος αιώνας), Αθήνα, 2003, σελ. 60, 65, 67, 69, 71, 77, 80, 83 και 301. Σύμφωνα με το Σ. Λεβέντη είχε δοθεί στην Επίδαυρο το δικαίωμα να στείλει ξεχωριστό πληρεξούσιο επειδή είχε φιλοξενήσει την Α΄ Εθνοσυνέλευση. Ο Αναγνώστης Ελευθερίου μνημονεύεται ως πληρεξούσιος της Β΄ Εθνοσυνέλευσης και υπογράφει μόνο το Σύνταγμα και με βάση τα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας..., ό.π., ως εκπρόσωπος της Επιδαύρου μπορεί να θεωρηθεί μόνο αυτός και κανένας από τους άλλους τέσσερεις.

Ο Κωνσταντίνος Μεταξάς, με καταγωγή από την Κεφαλονιά, ήταν επίσης Πληρεξούσιος των Όπλων Πελοποννήσου στη Δ΄ Εθνοσυνέλευση, στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση (Άργος και Ναύπλιο) και Γερουσιαστής (1861). Για τον Κωνσταντίνο Μεταξά, ο Σ. Λεβέντης σύμφωνα και με τα απομνημονεύματα του ίδιου, σημειώνει ότι ήταν Πληρεξούσιος των Όπλων Πελοποννήσου και όχι της Επιδαύρου. Ο Ιωάννης Σισίνης, με βάση το Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 48,

Αναγνωστόπουλος⁷¹ και Αναγνώστης Παπακακάνης⁷² ως πληρεξούσιοι των Οπλων Πελοποννήσου⁷³.

Πριν την λήξη των εμφύλιων συγκρούσεων και χωρίς να έχουν δοθεί λύσεις στα οργανωτικά ζητήματα της Κεντρικής Διοίκησης, ξεκίνησε τις εργασίες της η Γ΄ Εθνοσυνέλευση τον Απρίλιο του 1826 στην Επίδαυρο για να διακόψει λόγω της πτώσης του Μεσολογγίου. Το φθινόπωρο του 1826 έγινε απόπειρα για εκ νέου σύγκλιση της Εθνοσυνέλευσης χωρίς επιτυχία. Τελικά στις αρχές του 1827 ξεκίνησε και πάλι τις εργασίες της στην Ερμιόνη, για να ολοκληρωθούν την άνοιξη του 1827 στην Τροιζήνα.

Στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Σταματέλος Αντωνόπουλος, Χρήστος Βλάσσης, Αναγνώστης Ζέρβας⁷⁴, Ανδριανός Ιωαννίδης⁷⁵, Παπα-Δημήτρης Κωστόπουλος⁷⁶, Αναγνώστης

καταγόταν από τη Γαστούνη. Ο Γεράσιμος Παπαδόπουλος, με βάση τα επίσημα κείμενα, εμφανίζεται να είναι πληρεξούσιος και της Επιδαύρου και της Κρήτης, προφανώς από λάθος.

⁷⁰ Οπλαρχηγός με καταγωγή από το Μυστρά. Ήταν επίσης Πληρεξούσιος στη Δ΄ και στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση (Άργους και Ναυπλίου) εκπροσωπώντας την πόλη του Ναυπλίου. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 63, Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 281 και Παϊδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, Η Ερμιονίδα ανά τους αιώνες, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Αθήνα, 1996, σελ. 428.

⁷¹ Οπλαρχηγός από τον Αχλαδόκαμπο. Αναλυτικά βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 385, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 50 και Κουμαδωράκης Ο. (2007), ό.π., σελ. 74.

⁷² Στρατιωτικός από την Επαρχία Ναυπλίου. Αναλυτικά βλ. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας..., Τόμος Δέκατος, ό.π., σελ. 124 και Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 247.

⁷³ Αναλυτικά για τους πληρεξούσιους της Β΄ Εθνοσυνελεύσεως βλ. Παράρτημα Πίνακα 2.

⁷⁴ Αναγνώστης Ζέρβας (Λογοθέτης). Οπλαρχηγός με καταγωγή από το Κρανίδι. Μέλος της Φιλικής εταιρείας από το 1820. Κατά το Σ. Λεβέντη συμμετείχε μόνο στο αρχικό μέρος της Συνέλευσης, στην Επίδαυρο και δεν παραβρέθηκε ούτε στην Ερμιόνη/Αίγινα, ούτε στην Τροιζήνα. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 66, Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 66, 478, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 311, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 61, 81-82, Στρίγκου-Κατσινά Μ., ό.π., σελ. 101, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 104, Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 16, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 16, 23, 40, 51, 52, 67, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 23, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 183, 188, 206, 214, 222, 233-234, 457. Επίσης βλ. υποσημείωση 57.

⁷⁵ Αγωνιστής της Επανάστασης από το Άργος. Ο Δημήτριος Περούκας με επιστολή του το Νοέμβριο του 1843 προς τον Υπουργό Ανδρέα Λόντο τον προτείνει μεταξύ άλλων για την απονομή Αργυρού Αριστείου, «...ένεκεν των υπέρ πατρίδος αγώνων και θυσιών των», όπως αναφέρεται στο Κεραμίδας Α., «Άγνωστοι Αργείοι δράσαντες κατά την επανάστασιν του 1821», Η Αργολίς, τεύχος 3, Νομαρχία Αργολίδος, Ναύπλιο, 1971, σελ. 48. Στα Πρακτικά της Γ΄ Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου, στα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αυτά έγγραφα, πρακτικά εκλογής πληρεξουσίων Γ΄ Εθν. Συνέλευσης 1825-1826 - ΤΡΙΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Β΄ & Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Εικοστός, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2001, σελ. 35-36, αναφέρεται στο Πρακτικό Εκλογής Πληρεξουσίων της Επαρχίας Άργους ότι εκλέχτηκαν ως Πληρεξούσιοι οι Χρήστος Βλάσσης, Σταματέλος Αντωνόπουλος και Ανδριανός Ιωαννίδης. Δεν υπογράφει σε κανένα κείμενο διότι η Επαρχία Άργους είχε προφανώς εκλέξει έναν υπεράριθμο πληρεξούσιο και δεν έγινε δεκτός.

⁷⁶ Σύμφωνα με ονομαστικό κατάλογο των Δημογερόντων της Πελοποννήσου, που μάλλον είχε συνταχθεί από το Δ. Περούκα το 1828 και αναφέρεται στο Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 195 καθώς επίσης και σε έγγραφο του 1837 όπου αναφέρεται ως Εισπράκτορας του Δήμου Τίρυνθας επίσης στο Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 248, ήταν από το Κούτσι (Αργολικό), το οποίο τότε ανήκε στο Δήμο Τίρυνθας. Τέλος με βάση έγγραφα που έχει υπογράψει κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης μαζί με τον Αναγνώστη Μακρυπουκάμισο προκύπτει ότι ήταν

Μακρυπουκάμισος, Ιωάννης Οικονόμου και Σπυρίδων Σπηλιωτόπουλος⁷⁷, στην Ερμιόνη οι Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ⁷⁸, Σταματέλος Αντωνόπουλος, Παπα-Δημήτρης Κωστόπουλος, Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος, Ιωάννης Οικονόμου, Δημήτριος Πανούτσος⁷⁹ και Δημήτριος Τσώκρης⁸⁰ και στην Τροιζήνα οι Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ, Σταματέλος Αντωνόπουλος, Χρήστος Βλάσσης, Δαμαλών ο Ιωνάς⁸¹, Παπα-Δημήτρης Κωστόπουλος, Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος, Ιωάννης Οικονόμου, Δημήτριος Πανούτσος, Σπυρίδων Σπηλιωτόπουλος και Γεώργιος

Πληρεξούσιος της Επαρχίας Ναυπλίου. Συμμετείχε και στην Ερμιόνη και κατά το Σ. Λεβέντη και στην Τροιζήνα.

⁷⁷ Με καταγωγή από την Επαρχία Καρύταινας. Πριν την Επανάσταση κατοικούσε στην Ύδρα. Μετά τη λήξη της εξέγερσης στην Ύδρα πήγε στο Άργος μαζί με τον αδελφό του Νικόλαο Σπηλιωτόπουλο, που θεωρείται ο ιδρυτής της Καγκελαρίας του Άργους. Ο Σπυρίδων Σπηλιωτόπουλος μετά την άλωση της Τρίπολης διορίσθηκε υπασπιστής του Κολοκοτρώνη και παρέμεινε σε αυτή τη θέση μέχρι και μετά την άλωση του Ναυπλίου. Ήταν επίσης Πληρεξούσιος στην Τροιζήνα και στην Πρόνοια. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 120-121, Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 263-266, Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 263 και 302, όπου αναφέρεται ότι εκπροσώπησε την Επαρχία Ναυπλίας στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση, και Παϊδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, ό.π., σελ. 428.

⁷⁸ Με καταγωγή από την Ανδρίτσαινα, φίλος του Δημήτριου Υψηλάντη, διετέλεσε επίσης Πληρεξούσιος της Πόλεως του Ναυπλίου στις Εθνοσυνελεύσεις στη Τροιζήνα, στο Άργος (Δ΄ και Ε΄), στο Ναύπλιο, Δήμαρχος Ναυπλίου (1837-1842), Γερουσιαστής (1844), Γραμματέας της Γερουσίας (Α΄ Περίοδος, Γ΄ Σύνοδος, 1847), Αντιπρόεδρος της Γερουσίας (Ε΄ Περίοδος, Γ΄ Σύνοδος, 1858-Ζ΄ Περίοδος, Β΄ Σύνοδος, 1861-Ζ΄ Περίοδος, Έκτακτη Σύνοδος, 1862). Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 243-244, Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 261-263, Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 268, 281 και 352-353, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 33.

⁷⁹ Κτηματίας και Προεστός από την Ερμιόνη. Ήταν Πληρεξούσιος και στην Τροιζήνα και μέλος του Δ΄ Βουλευτικού. Ήταν μάρτυρας κατηγορίας στη δίκη του Κολοκοτρώνη το 1834. Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 378, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 82 και Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 54, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 40, 43, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 23, 26, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 209-211, 457.

⁸⁰ Υπήρξε μεγάλη Στρατιωτική και Πολιτική προσωπικότητα του Άργους και στενός φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Διετέλεσε επίσης Πληρεξούσιος στη Δ΄ και στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση (Άργος και Ναύπλιο) και Βουλευτής Άργους (1844-1847, 1850-1860, 1865-1868 και 1874-1875). Στην Εθνοσυνέλευση της Ερμιόνης υπογράφει κάποιο κείμενο, αλλά δεν είναι σαφές αν ήταν Πληρεξούσιος ή Φρούραρχος της Εθνοσυνέλευσης. Αναλυτικά για το Δημήτριο Τσώκρη και για την οικογένεια Τσώκρη βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 71-72, Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 249-255, Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, Σύλλογος Αρχείων «Ο Δαναός»-Έτος Εκατονταετηρίδος 1894-1994, έκδοση με ευθύνη Τάσου Αθ. Γριτσόπουλου δ.Φ. και Κων/νου Λ. Κοτσώνη Ταξιάρχου ε.α., Αθήνα, 1994, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 345-347 και 379-380, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 20, 23-24, 55, 119, 128-129, 157, 178, 184, 232-233, 272, 274, 279, 283, 289, 292, 303 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 20, 22-23, 80, 239, 241, 293, 348, 451-453, 488, 509, 512-513, 525, 532, 542, 553, 557, 573, 594-595 καθώς επίσης και στο Παράρτημα Πίνακα 4Α.

⁸¹ Ήταν ο Επίσκοπος Δαμαλά (Τροιζηνίας). Υπογράφει μόνο την πρόσκληση στον Καποδίστρια στην Τροιζήνα. Ασαφές αν υπέγραψε ως εκκλησιαστικός ηγέτης ή και ως Πληρεξούσιος. Βλ. Μαρτίνης Π., Ο Καλαβρυτινός Αγωνιστής Ιεράρχης Ιωνάς Κωνσταντινίδης, εκδ. Τήνος, Αθήνα, 2000, Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 150, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 51-52, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 183.

Τσώκρης⁸². Όπως στην Α΄ έτσι και στη Γ΄ Εθνοσυνέλευση οι πληρεξούσιοι αναφέρονται αλφαβητικά και όχι κατά περιφέρειες⁸³.

Ενάμιση χρόνο μετά την ανάληψη των καθηκόντων της διακυβέρνησης της χώρας από τον Ιωάννη Καποδίστρια, πραγματοποιήθηκε η Δ΄ Εθνοσυνέλευση στο Άργος (1829), με τη συμμετοχή των πληρεξουσίων για πρώτη φορά εκλεγμένων από άμεση ψηφοφορία στις εκλογές του 1829.

Στη Δ΄ Εθνοσυνέλευση από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Δημήτριος Περούκας⁸⁴ και Δημήτριος Τσώκρης ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Άργους, οι Αναγνώστης Λιατόπουλος⁸⁵ και Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Ναυπλίου, οι Γεώργιος Αγαλλόπουλος και Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ ως πληρεξούσιοι της Πόλεως Ναυπλίου και οι Σπύρος Μερκούρης και Γεώργιος Οικονόμου του Ιωάννη⁸⁶ ως πληρεξούσιοι του Κάτω Ναχαγέ⁸⁷. Στα επίσημα κείμενα διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει πλήρης αντιστοιχία μεταξύ της αλφαβητικής κατάστασης των πληρεξουσίων της Δ΄ Εθνοσυνέλευσης και της αναλυτικής κατάστασης κατά επαρχίες⁸⁸.

⁸² Αδελφός του Δημήτριου Τσώκρη. Διετέλεσε επίσης Δήμαρχος Άργους (1841-1848) και Βουλευτής Άργους (1850-1856). Για την οικογένεια Τσώκρη βλ. βιβλιογραφικές παραπομπές στην υποσημείωση 80 και στο Παράρτημα Πίνακα 4Α.

⁸³ Για τους πληρεξούσιους της Γ΄ Εθνοσυνελεύσεως, βλ. Παράρτημα Πίνακα 2.

⁸⁴ Ο πιο επιφανής από την οικογένεια Περούκα. Αδελφός του Χαράλαμπου Περούκα, για τον οποίο έχει γίνει αναφορά στην Β΄ Εθνοσυνέλευση. Ο Δημήτριος Περούκας διετέλεσε επίσης Πληρεξούσιος στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση (Άργος και Ναύπλιο), μέλος του Α΄ Βουλευτικού και Πληρεξούσιος στην Εθνοσυνέλευση του 1843. Αναλυτικά για το Δημήτριο Περούκα και για την οικογένεια Περούκα βλ. υποσημείωση 57.

⁸⁵ Οπλαρχηγός με καταγωγή από το Λυγουριό. Βλ. Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 281.

⁸⁶ Αγωνιστής της Επανάστασης από την Ερμιόνη. Πιθανόν να ήταν γιος του Ιωάννη Οικονόμου. Διετέλεσε επίσης και Πληρεξούσιος στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση (Άργος και Ναύπλιο). Αναλυτικά βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 372, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 82 και Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 67, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 47-48, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 29, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 218. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

⁸⁷ Την περίοδο της τουρκοκρατίας, αλλά και τα πρώτα επαναστατικά χρόνια, Κάτω Ναχαγέ, δηλαδή Κάτω Επαρχία, ονομαζόταν η σημερινή Επαρχία Ερμιονίδος μαζί με την Επίδαυρο, σε αντιδιαστολή με την Άνω Ναχαγέ, δηλαδή Άνω Επαρχία, που ήταν η Κορινθία.

⁸⁸ Για τους πληρεξούσιους της Δ΄ Εθνοσυνελεύσεως βλ. Παράρτημα Πίνακα 2. Επίσης για την Δ΄ Εθνοσυνέλευση στο Άργος βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 293-294.

Στα επίσημα κείμενα στην αναλυτική κατάσταση κατά επαρχίες, εμφανίζονται ο Αναγνώστης Αναστασόπουλος, για τον οποίο έχει γίνει αναφορά στη Β΄ Εθνοσυνέλευση, ως πληρεξούσιος της Επαρχίας Φαναρίου (Ολυμπίας), ο Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος ως πληρεξούσιος της Επαρχίας Ναυπλίου, γεγονός που διασταυρώνεται και με άλλες βιβλιογραφικές πηγές, βλ. Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 281 και ο Κωνσταντίνος Μεταξάς, για τον οποίο έγινε αναφορά στη Β΄ Εθνοσυνέλευση, ως πληρεξούσιος των Όπλων Πελοποννήσου, χωρίς να αναφέρονται στην αλφαβητική κατάσταση.

Τέλος σύμφωνα με το Μάμουκας Α., τόμος 10, ό.π., σελ. 118 και τα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αι Εθνικαί Συνελεύσεις-Δ΄ εν Άργει Εθνική Συνέλευση 1828-1829 - ΔΕΥΤΕΡΟΣ (των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμος Τέταρτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1973, σελ. 49, πολλές επαρχίες της χώρας, μεταξύ αυτών και οι τρεις της Αργολίδας, είχαν εκλέξει ως Πληρεξούσιό τους τον Ιωάννη Καποδίστρια, αλλά αυτός αποποιήθηκε όλες τις εκλογές του.

Μέσα σε βαρύ κλίμα, λόγω των έντονων πολιτικών αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων σε συνδυασμό και με τη δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια, ξεκίνησε τις εργασίες της η Ε΄ Εθνοσυνέλευση στο Άργος, το Δεκέμβριο του 1831, για να τις ολοκληρώσει στο Ναύπλιο στα τέλη του ίδιου μήνα⁸⁹.

Στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση στο Άργος από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Δημήτριος Περούκας και Δημήτριος Τσώκρης ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Άργους, οι Δημήτριος Θεοδωρόπουλος⁹⁰ και Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Ναυπλίου, οι Γεώργιος Αγαλλόπουλος και Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ ως πληρεξούσιοι της Πόλεως Ναυπλίου και οι Σταμάτης Μήτσας⁹¹ και Γεώργιος Οικονόμου του Ιωάννη ως πληρεξούσιοι του Κάτω Ναχαγέ.

Στο Ναύπλιο συμμετείχαν οι Δημήτριος Περούκας και Δημήτριος Τσώκρης ως πληρεξούσιοι του Άργους, οι Δημήτριος Θεοδωρόπουλος και Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος ως πληρεξούσιοι των Χωριών Ναυπλίου, οι Γεώργιος Αγαλλόπουλος και Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ ως πληρεξούσιοι της Πόλεως Ναυπλίου και οι Σταμάτης Μήτσας και Γεώργιος Οικονόμου του Ιωάννη ως πληρεξούσιοι του Κάτω Ναχαγέ. Επίσης με βάση τα επίσημα κείμενα και στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση, τόσο στο Άργος όσο και στο Ναύπλιο, δεν υπάρχει πλήρης αντιστοιχία μεταξύ της αλφαβητικής

⁸⁹ Στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση την πλειοψηφία των πληρεξουσίων την είχε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και οι φίλοι του Καποδίστρια. Μετά την εκλογή του Αυγουστίνου Καποδίστρια στη θέση του Κυβερνήτη στους δρόμους του Άργους υπήρξαν συγκρούσεις μεταξύ των Καποδιστριακών και των οπαδών του Ιωάννη Κωλέττη. Αναλυτικά για τα όσα διαδραματίστηκαν στο Άργος και στην ευρύτερη περιοχή κατά την έναρξη και τη διεξαγωγή της Ε΄ Εθνοσυνέλευσης, βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 294-296.

⁹⁰ Στο Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 246, εμφανίζεται ως Δ. Θεοδωρόπουλος ή Λυκόρεμαν εκ Κατσιγκρίου (σημερινός Άγιος Ανδριανός) ως ένας εκ των προκρίτων των γύρω από το Ναύπλιο περιοχών που ανέλαβαν καθήκοντα Δημογερόντων ή Προεστών της πόλεως του Ναυπλίου, μετά την απελευθέρωσή της. Συμμετείχε ως Πληρεξούσιος και στο Ναύπλιο. Διετέλεσε επίσης Δήμαρχος του Δήμου Τίρυνθας το 1837, βλ. Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 248.

⁹¹ Οπλαρχηγός από την Ερμιόνη. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία το 1819. Η μακρινή καταγωγή της οικογένειάς του ήταν από τη Χειμάρρα της Βορείου Ηπείρου. Φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και Μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Συμμετείχε ως Πληρεξούσιος και στο Ναύπλιο και διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ερμιονίδος (1850-1862). Στην αρχή ήταν σε αντιπαλότητα με την οικογένεια Μερκούρη και στη συνέχεια συμφιλιώθηκαν με το γάμο της κόρης του με το Γεώργιο Μερκούρη γιο του Σπύρου Μερκούρη. Αναλυτικά για το Σταμάτη Μήτσα βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 67, Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 70-76, 474-476, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 352-356, Στρίγκου-Κατσινά Μαρία, ό.π., σελ. 67-74, Παϊδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, ό.π., σελ. 441, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 106, 125-126, Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 159-160 και Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 15, 31, 48-50, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 51, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 31. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

κατάστασης των πληρεξουσίων και της αναλυτικής κατάστασης κατά επαρχίες⁹².

Υπήρξαν άλλες δύο Εθνοσυνελεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με βάση τα επίσημα κείμενα. Η πρώτη, όπου οι Πληρεξούσιοι, υποστηρικτές του Κωλέττη, διαφώνησαν και έφυγαν από την Ε΄ Εθνοσυνέλευση στο Άργος, και συγκρότησαν δική τους Εθνοσυνέλευση αρχικά στα Μέγαρα και στη συνέχεια στην Περαχώρα, την οποία και ονόμασαν Δ΄ Εθνοσυνέλευση κατ' Επανάληψη και στην οποία δε συμμετείχε κανένας Πληρεξούσιος από την Αργολίδα⁹³ και η δεύτερη που πραγματοποιήθηκε στην Πρόνοια του Ναυπλίου τον Ιούνιο του 1832⁹⁴ και στην οποία συμμετείχαν οι Χρήστος Βλάσσης, Δημήτριος Δεσύλλας⁹⁵ και Μιχαήλ Κάββας από την Επαρχία Άργους⁹⁶, Σπυριδών Σπηλιωτόπουλος και Δημήτριος Υψηλάντης⁹⁷ από την πόλη του Ναυπλίου, ο Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος και ο Νικόλαος Παπαλεξόπουλος⁹⁸ από την

⁹² Για τους πληρεξούσιους της Ε΄ Εθνοσυνελεύσεως, βλ. Παράρτημα Πίνακα 2.

Με βάση τα επίσημα κείμενα στο Άργος ο Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος εμφανίζεται με δύο ονομασίες στην αλφαβητική κατάσταση, μάλλον από τυπογραφικό λάθος, ως Αναγνώστης Μακρής και ως Καπετάν Μακρής, ενώ στην αναλυτική κατά επαρχίες αναφέρεται ως Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος στην Επαρχία Ναυπλίου.

Επίσης στην αλφαβητική κατάσταση ο Σταμάτης Μήτσας αναφέρεται δύο φορές, μάλλον από τυπογραφικό λάθος, όπως επίσης και ο Γεώργιος Οικονόμου του Ιωάννη.

Στην αναλυτική κατάσταση κατά επαρχίες ο Δημήτριος Τσώκρης αναφέρεται ως πληρεξούσιος του Άργους, αλλά δεν αναφέρεται στην αλφαβητική κατάσταση. Στο Βαρδουγιώτη Δ., ό.π., σελ. 252, αναφέρεται ότι συμμετείχε και στο Ναύπλιο, γεγονός που δε διασταυρώνεται από τα επίσημα κείμενα.

Ο Κωνσταντίνος Μεταξάς, για τον οποίο έγινε αναφορά στη Β΄ Εθνοσυνέλευση, εμφανίζεται ως πληρεξούσιος των Όπλων Πελοποννήσου τόσο στο Άργος όσο και στο Ναύπλιο. Στο Ναύπλιο εμφανίζεται στην αλφαβητική κατάσταση, αλλά δεν αναφέρεται στην αναλυτική κατάσταση κατά επαρχίες.

⁹³ Αναλυτικά για την Δ΄ Εθνοσυνέλευση κατ' επανάληψη βλ. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αι Εθνικά Συνελεύσεις- Ε΄ εν Άργει και εν Ναυπλίω 1831-1832, Δ΄ κατ' επανάληψη 1831-1832, Δ΄ κατά συνέχειαν 1832 - ΤΡΙΤΟΣ (των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμος Πέμπτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1974, σελ. 305-336 και στο Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 296-299.

⁹⁴ Αναλυτικά για την Δ΄ Εθνοσυνέλευση κατά συνέχεια βλ. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας..., Τόμος Πέμπτος, ό.π., σελ. 337-422, στην Εθνική Εφημερίς, Έτος Α΄, Εν Ναυπλίω, Ιούνιος-Αύγουστος 1832 και στο Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 302-308. Για τους πληρεξούσιους της Δ΄ Εθνοσυνελεύσεως κατά συνέχεια βλ. Παράρτημα Πίνακα 2.

⁹⁵ Οπλαρχηγός και μετέπειτα στρατιωτικός. Αναλυτικά βλ. Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 62-63 και 507

⁹⁶ Σύμφωνα με το Σ. Λεβέντη και οι τρεις έγιναν δεκτοί στις 30/7/1832 στη Συνέλευση της Πρόνοιας, αλλά μόνο 2 από τους 3 Πληρεξούσιους της Επαρχίας Άργους είχαν δικαίωμα ψήφου. Ο Μιχαήλ Κάββας είχε εκλεγεί ως Πληρεξούσιος, αλλά δεν συμμετείχε διότι ήταν υπεράριθμος και για αυτό δεν εμφανίζεται να υπογράψει κανένα κείμενο της Εθνοσυνελεύσεως.

⁹⁷ Αδελφός του Αλέξανδρου Υψηλάντη. Αγωνιστής της Επανάστασης. Απεβίωσε κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνελεύσεως της Πρόνοιας, στις 4-5/8/1832. Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 257-260, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 16, και Γεωργόπουλος Δ., «Το μνημείο του Δ. Υψηλάντη στο Ναύπλιο», Ναυπλιακά Ανάλεκτα, τόμος Ι, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 1992, σελ. 220-239.

⁹⁸ Αδελφός του Σπύρου και του Ιωάννη Παπαλεξόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής Ναυπλίας (1861-1862) και Υπουργός Εσωτερικών για 3 μήνες στη φιλοοθωνική Κυβέρνηση Αθανάσιου Μιαούλη (1861). Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 69.

Επαρχία Ναυπλίου και οι Αναγνώστης Γουζούασης⁹⁹ και Κων/νος Ζέρβας¹⁰⁰ από το Κάτω Ναχαγέ.

Επίσης εκπροσώπηση της Αργολίδας υπήρξε και στα τέσσερα Βουλευτικά με εννιά βουλευτές: Θεόδωρος Βλάσσης, Χρήστος Βλάσσης, Μιχαήλ Κάββας και Δημήτριος Περούκας από την Επαρχία Άργους, Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος και Νικόλαος Παπαλεξόπουλος από την Επαρχία Ναυπλίας και Αναγνώστης Δέδες¹⁰¹, Νικόλαος Λάμπρου του Γκίκα και Δημήτριος Πανούτσος από το Κάτω Ναχαγέ¹⁰².

Είναι προφανές από τα παραπάνω ότι τα χρόνια της επανάστασης, αλλά και τα πρώτα χρόνια του ελεύθερου ελληνικού κράτους, η εκπροσώπηση της Αργολίδας, όπως προκύπτει τουλάχιστον μέσα από τις συνθέσεις των εθνοσυνελεύσεων, περιοριζόταν μεταξύ συγκεκριμένων οικογενειών, τοπικών ηγετικών ομάδων και κοινωνικοπολιτικών συνόλων, δηλωτικό του τι θα επικρατούσε τα επόμενα χρόνια στην πολιτική εκπροσώπηση του νομού σε μεγαλύτερο ίσως βαθμό, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα¹⁰³. Πολλές φορές οι πολιτικές αυτές οικογένειες επιδίωκαν και επιτύγχαναν συγγενικούς δεσμούς μεταξύ τους, φαινόμενο πολύ συνηθισμένο για τα ελληνικά δεδομένα ακόμα και σήμερα, γεγονός που σε καμία περίπτωση δε μειώνει την προσφορά των συγκεκριμένων προσώπων στην

⁹⁹ Αναγνώστης Γουζούασης ή Βουζούασης. Σύμφωνα με τις πηγές ήταν Δήμαρχος Κρανιδίου (Μάσητος 1838-1842) και αδελφός του Αγγελή Γουζούαση του Ιωάννη, οπλαρχηγού και μετέπειτα πολιτικού του Κρανιδίου. Επίσης σε κάποια έγγραφα αναφέρεται και ως Ανάργυρος Γουζούασης. Βλ. Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 283-284, 288, 290-291, 594-595. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

¹⁰⁰ Γόνος Σουλιώτικης οικογένειας που είχε εγκατασταθεί στο Κρανίδι. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία το 1820. Κτηματίας, οπλαρχηγός και ανηψιός του Παπα-Αρσένη Κρέστα, οπλαρχηγού και ήρωα της επανάστασης που σκοτώθηκε στα Δερβενάκια. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 48-49, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 312-313, Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 16, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 16, 52, 67-68, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 183, 214, 233, 317. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

¹⁰¹ Πρόκριτος της Ερμιονίδος. Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 306-307, Καρανικόλας Π., ό.π., σελ. 48-50, Στρίγκου-Κατσινά Μ., ό.π., σελ. 99-103, Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 24, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 32, 37-38, 63, Βούτσινος Γ., (2012), ό.π., σελ. 20, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 200, 203, 231-232, 260.

¹⁰² Στο Α΄ Βουλευτικό οι τρεις Βουλευτές συμμετείχαν ως εκπρόσωποι της Πελοποννήσου εκλεγμένοι από την Πελοποννησιακή Γερουσία. Από το Β΄ Βουλευτικό και μετά, κάθε επαρχία συμμετείχε με ένα Βουλευτή. Κατά την πρώτη εμφύλια διαμάχη ορισμένοι από το Β΄ Βουλευτικό αποχώρησαν και μαζί με άλλους δημιούργησαν το Αντάρτικο Βουλευτικό, τασσόμενοι με την πλευρά του Εκτελεστικού. Σε αυτό συμμετείχε και ο Χαράλαμπος Περούκας. Αναλυτικά για την εκπροσώπηση της Αργολίδας στα τέσσερα Βουλευτικά βλ. Παράρτημα Πίνακας 3 καθώς επίσης και στα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας..., τόμοι 1-2 και 6-20, ό.π.

¹⁰³ Για τις προεπαναστατικές και τις μεταεπαναστατικές ηγετικές ομάδες, τη δημιουργία των πολιτικών «τζακιών» και τη σύγκρουσή τους με τους Φαναριώτες και τις υπόλοιπες ανερχόμενες κοινωνικοπολιτικές ομάδες, την πολιτική εκπροσώπηση και την ανάπτυξη και ανάλυση των πελατειακών σχέσεων στην Ελλάδα του 19ου αλλά και του 20ου αιώνα βλ. αναλυτικά υποσημείωση 28.

επανάσταση, στη θεμελίωση του νέου ελληνικού κράτους και κυρίως στην τοπική κοινωνία την οποία επάξια εκπροσώπησαν¹⁰⁴.

Στην Επαρχία Άργους από την έναρξη της Επανάστασης μέχρι την έλευση του Όθωνα η εκπροσώπηση των τριών οικογενειών (Βλάσση, Περούκα και Τσώκρη) τόσο στις Εθνοσυνελεύσεις όσο και στα Βουλευτικά είναι σχεδόν μοιρασμένη, με ένα μικρό προβάδισμα των οικογενειών Βλάσση και Περούκα έναντι της οικογένειας Τσώκρη, κατάσταση που αντιστράφηκε πλήρως τα επόμενα χρόνια¹⁰⁵. Αξιοσημείωτη είναι η συγγενική σύνδεση των οικογενειών Βλάσση-Περούκα, των οικογενειών Σταματέλου Αντωνόπουλου-Αναστάσιου Ιατρού καθώς επίσης και η σύντομη συγγενική σύνδεση των οικογενειών Βλάσση-Αναγνώστη Ιατρού-Περούκα-Τσώκρη¹⁰⁶. Στην Επαρχία Ναυπλίας κυρίαρχη μορφή αναδεικνύεται ο Αναγνώστης Μακρυτουκάμιος που συμμετείχε σε όλες τις Εθνοσυνελεύσεις, με εξαίρεση την Α΄ και τη Δ΄ κατ' επανάληψη, και επίσης στο Β΄ και Γ΄ Βουλευτικό. Στην Επαρχία Ερμιονίδος η οικογένεια Οικονόμου είναι αυτή που εμφανίζεται να έχει την πιο συχνή εκπροσώπηση, η οικογένεια Μερκούρη είχε στην αρχή αντιπαλότητα με την οικογένεια Μήτσα η οποία στην συνέχεια ξεπεράστηκε με το γάμο του γιου του Σπύρου Μερκούρη, Γεώργιου, με την κόρη του Σταμάτη Μήτσα¹⁰⁷.

Αυτό που δεν είναι ευδιάκριτο, αλλά προκύπτει έμμεσα από τη μελέτη των ιστορικών κειμένων και των πηγών, είναι σε ποιες «παρατάξεις»-«κόμματα», είχαν ενταχθεί οι εκπρόσωποι της Αργολίδας, έτσι όπως αυτά είχαν αρχίσει να διαμορφώνονται από τα μέσα της δεκαετίας του 1820¹⁰⁸. Πολλοί εξ' αυτών ανέλαβαν αξιώματα τόσο κατά τα επαναστατικά χρόνια όσο και κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης της χώρας από τον Καποδίστρια¹⁰⁹. Αυτό που μπορεί να αναφερθεί είναι οι φιλικές σχέσεις ορισμένων με σημαντικούς πολιτικούς και στρατιωτικούς παράγοντες της εποχής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τους ακολουθούσαν πάντα σε όλες τις πολιτικές τους επιλογές.

¹⁰⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 4Α-4Δ.

¹⁰⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 2-3 και 4Α-4Γ.

¹⁰⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 4Α-4Γ.

¹⁰⁷ Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 342.

¹⁰⁸ Για τις συνθήκες δημιουργίας των τριών «ξενικών» κομμάτων (Αγγλικό, Γαλλικό και Ρωσικό), την ηγεσία τους, τις περιοχές και τα κοινωνικά στρώματα που εκπροσωπούσαν, το πρόγραμμά τους, τις αρχές τους και τους στόχους τους βλ. Petropoulos J., τ. Α΄, ό.π., Μεγnaud J., Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα 1946-1965, τόμος Α΄, Σαββάλας, Αθήνα, 2002, σελ. 57-58, Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 40-50, 105-118, 141-143, 196-251 και Λυριντζής Χ., (2008), ό.π.

¹⁰⁹ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997) και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π.

Συγκεκριμένα ο Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ ήταν φίλος του Δημήτριου Υψηλάντη¹¹⁰. Ο Αναγνώστης Ζέρβας (Λογοθέτης) και ο Κωνσταντίνος Ζέρβας του Ιωάννη ήταν με τους Συνταγματικούς¹¹¹. Ο Μιχαήλ Κάββας ήταν φίλος του Δημήτριου Τσώκρη¹¹² και πιθανόν με το Δεληγιάννη¹¹³. Ο Σπύρος Μερκούρης ακολούθησε τον Καποδίστρια¹¹⁴. Ο Σταμάτης Μήτσας ήταν φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη¹¹⁵. Ο Νικόλαος Παπαλεξόπουλος ήταν με τους Συνταγματικούς και αντίθετος με τον Καποδίστρια¹¹⁶. Ο Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος πιθανόν με τον Ζαΐμη¹¹⁷. Ο Δημήτριος Περούκας στενός συνεργάτης του Ιωάννη Καποδίστρια¹¹⁸ και αντίπαλος της παράταξης του Γεώργιου Κουντουριώτη, με την οποία ήρθε σε σύγκρουση, και τον αποκήρυξε¹¹⁹. Ο Σπυρίδων Σπηλιωτόπουλος ήταν υπασπιστής και φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη¹²⁰, αλλά αντίθετος με τον Καποδίστρια¹²¹. Ο Δημήτριος Τσώκρης ήταν στενός φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη¹²², υπέρμαχος της πολιτικής του Καποδίστρια¹²³, αντίθετος με τους Συνταγματικούς του Ιωάννη Κωλέττη¹²⁴, ίσως να ήταν πιο κοντά στο ρωσικό κόμμα¹²⁵, και κατά την εξέγερση της Μεσσηνίας τον Αύγουστο του

¹¹⁰ Για το Δημήτριο Υψηλάντη βλ. υποσημείωση 97.

¹¹¹ Βλ. Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 52.

¹¹² Βλ. Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 29-30.

¹¹³ Βλ. Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 501.

¹¹⁴ Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 342.

¹¹⁵ Βλ. Παϊδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, ό.π., σελ. 441.

¹¹⁶ Τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 1831 διώχθηκε ως αντίπαλος του Καποδίστρια, συνελήφθη και φυλακίσθηκε στο Μπούρτζι απ' όπου δραπέτευσε με βάρκα καταφεύγοντας στην Ύδρα που ήταν το προπύργιο των αντικαποδιστριακών. Βλ. Βαρδουιώτης Δ., ό.π., σελ. 266 και Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 288.

¹¹⁷ Βλ. Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 501.

¹¹⁸ Βλ. Βαρδουιώτης Δ., ό.π., σελ. 256, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 200-201 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 384-385.

¹¹⁹ Μικρό αρχείο αγωνιστών του 1821, ό.π.

¹²⁰ Βλ. υποσημείωση 77.

¹²¹ Τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 1831 διώχθηκε ως αντίπαλος του Καποδίστρια, συνελήφθη και φυλακίσθηκε στο Μπούρτζι απ' όπου δραπέτευσε με βάρκα καταφεύγοντας στην Ύδρα που ήταν το προπύργιο των αντικαποδιστριακών. Βλ. Βαρδουιώτης Δ., ό.π., σελ. 266 και Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 288.

¹²² Ήταν μαζί του στις εμφύλιες διαμάχες και όχι μόνο, αν και κάποια στιγμή με τη στάση του άφησε να εννοηθεί ότι θα πήγαινε με τον Κουντουριώτη. Βλ. υποσημείωση 80.

¹²³ Ήταν ο Πρόεδρος του έκτακτου στρατοδικείου που καταδίκασε σε θάνατο τον Κυριακούλη Μαυρομιχάλη για τη δολοφονία του Καποδίστρια. Βλ. Βαρδουιώτης Δ., ό.π., σελ. 252 και Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 20-21, 24.

¹²⁴ Λόγω των όσων έλαβαν χώρα στην Ε΄ Εθνοσυνέλευση του Άργους, αλλά και της σφαγής των Αργείων από τους Γάλλους στρατιώτες τον Ιανουάριο του 1833. Βλ. Βαρδουιώτης Δ., ό.π., σελ. 252, Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 32-44, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 294-301 και Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, ό.π., σελ. 22.

¹²⁵ Βλ. Λαμπρυνίδης, ό.π., σελ. 307.

1834 διώχθηκε και φυλακίστηκε από την Αντιβασιλεία, αλλά αθωώθηκε στο Δικαστήριο και αφέθηκε ελεύθερος¹²⁶.

Με βάση τις συνθέσεις των Εθνοσυνελεύσεων και των Βουλευτικών παρατηρείται μία σαφής αριθμητική υπεροχή των εκπροσώπων της Πόλεως του Ναυπλίου και της Επαρχίας Ναυπλίας, σε σχέση με τις άλλες δύο επαρχίες του νομού¹²⁷. Τέλος η Αργολίδα και ιδιαίτερα η επαρχία Άργους, εμφανίζεται να εκπροσωπείται από άτομα που δεν κατάγονταν ως επί το πλείστον από την περιοχή, αλλά μετοίκησαν στο Άργος είτε λόγω επαγγελματικής δραστηριότητας είτε λόγω ενασχόλησης με τα κοινά¹²⁸.

¹²⁶ Βλ. Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 252.

¹²⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 2-3.

¹²⁸ Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

3.2.2. Η Βασιλεία του Όθωνα (1833-1862).

Η άφιξη του Όθωνα και των τριών Αντιβασιλέων¹²⁹ το Φεβρουάριο του 1833 στο Ναύπλιο, διέκοψε προσωρινά μια μεγάλη περίοδο εμφύλιων συγκρούσεων, ταραχών και διχόνοιας, που είχαν εξασθενήσει στο εσωτερικό της τη χώρα, χωρίς να οδηγήσει και στην εξάλειψη των πολιτικών-παραταξιακών διαιρέσεων των Ελλήνων. Η ενθουσιώδης υποδοχή που επιφύλαξαν οι Έλληνες στον Όθωνα, σε καμία περίπτωση δεν προμήνυε τον τρόπο με τον οποίο θα εγκατέλειπε την Ελλάδα τριάντα χρόνια αργότερα¹³⁰.

Η ίδρυση του ελληνικού κράτους στις αρχές της δεκαετίας του '30, αποτελούσε τομή όχι μόνο για τους Έλληνες, εντός και εκτός των γεωγραφικών ορίων της χώρας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, δεδομένου ότι στο συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο μέχρι τότε υπήρχαν μόνο πολυεθνικές αυτοκρατορίες, ενώ για πρώτη φορά θα ιδρυόταν ένα σύγχρονο, για τα δεδομένα της εποχής, εθνικό και ομοιογενές κράτος.

Από την πρώτη στιγμή η Αντιβασιλεία προσπάθησε να επιβάλει θεσμούς και δομές που άλλαζαν τελείως τα δεδομένα σε σχέση με ότι ήξεραν μέχρι τότε οι Έλληνες ως προς τη δομή, την οργάνωση και τη διοίκηση του κράτους. Αρχικά μετέφερε την πρωτεύουσα του κράτους από το Ναύπλιο στην Αθήνα, στη συνέχεια προχώρησε στη διοικητική διαίρεση της χώρας¹³¹ σε νομαρχίες, επαρχίες και αργότερα και σε δήμους, με διορισμένους τους νομάρχες και τους επάρχους από το Βασιλιά και τέλος οργάνωσε το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας πάνω στα γαλλικά και γερμανικά πρότυπα κ.λπ.

Οι αντιπρόσωποι των τριών μεγάλων δυνάμεων που εγγυήθηκαν την ανεξαρτησία της χώρας και «επέβαλαν» ουσιαστικά τον Όθωνα ως Βασιλιά της Ελλάδας, ήταν οι βασικές αιτίες διατήρησης και μεγέθυνσης των πολιτικών ομάδων, που είχαν δημιουργηθεί τα χρόνια της Επανάστασης και

¹²⁹ Οι τρεις αντιβασιλείς που ανέλαβαν ουσιαστικά τη διοίκηση της χώρας μέχρι την ενηλικίωση του Όθωνα ήταν ο κόμης Ιωσήφ Άρμανσμπεργκ, ο καθηγητής Γεώργιος φον Μάουερν και ο Στρατηγός Κάρολος Χάιντεκ (ο μόνος ίσως με γνώση της ελληνικής πραγματικότητας).

¹³⁰ Ο Όθωνας χρησιμοποίησε βρετανικό πλοίο, τόσο κατά την άφιξή του το Φεβρουάριο του 1833 όσο και κατά την αναχώρησή του τον Οκτώβριο του 1862.

¹³¹ Για τα διατάγματα του Όθωνα για τη διοικητική διαίρεση της χώρας και κατ' επέκταση και της Αργολίδας, βλ. Παράρτημα Πίνακες 1Α-1Β.

διατηρήθηκαν μέχρι τα πρώτα χρόνια της βασιλείας του Όθωνα¹³². Τα πάθη και οι αντιζηλιές μεταξύ των αντιμετωπίστηκαν από τον Άρμανσμπεργκ¹³³, ως ένα βαθμό, με το γνωστό ρητό «διαίρει και βασίλευε», δίνοντας στους αρχηγούς τους θέσεις, κυρίως στο διπλωματικό σώμα εκτός Ελλάδος, ώστε να μπορεί να ελέγχει και να περιορίζει τις αντιδράσεις τους, όσο αυτό ήταν εφικτό. Οι μηχανορραφίες του όμως ήταν λογικό να δημιουργήσουν εντάσεις, με αποτέλεσμα την αντικατάστασή του, από τον Όθωνα, με τον Ιγνάτιο φον Ρούντχαρτ το 1837¹³⁴.

Καθ' όλη τη διάρκεια της Αντιβασιλείας, αλλά και τα πρώτα χρόνια που ανέλαβε τη διοίκηση του κράτους ο Όθωνας, δεν επιθυμούσε την παραχώρηση συντάγματος, αν και ήταν μεταξύ των όρων της συμφωνίας του 1832 και παρά τις πιέσεις που δεχόταν στο εσωτερικό. Αυτό σε συνδυασμό, με την κατάληψη των βασικών κυβερνητικών και κρατικών θέσεων από Βαυαρούς για μεγάλο χρονικό διάστημα, το εκκλησιαστικό ζήτημα, το γεγονός ότι παρέμενε καθολικός, αλλά και τις γενικότερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν στη χώρα, οδήγησαν στην εξέγερση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843, με τη συμμετοχή πολιτικών, μιας μερίδας ανώτατων στρατιωτικών και φυσικά του λαού. Οι εξεγερμένοι απαίτησαν την παραχώρηση συντάγματος και αποχώρηση των ξένων από τη χώρα. Μπροστά σε αυτό το αδιέξοδο ο Όθωνας συμφώνησε στο διορισμό προσωρινής κυβέρνησης και στη σύγκλιση εθνική συνέλευσης για την ψήφιση Συντάγματος.

Οι εκλογές για την ανάδειξη πληρεξουσίων της Εθνοσυνελεύσεως πραγματοποιήθηκαν στα τέλη Οκτωβρίου, με βάση τον εκλογικό νόμο του 1829, όπου δικαίωμα ψήφου είχαν όλοι άνδρες άνω των 25 ετών¹³⁵.

¹³² Υπήρχαν τρεις παρατάξεις-κόμματα: Το αγγλικό κόμμα με αρχηγό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, που ήταν υπέρ της συνταγματικής μοναρχίας, το γαλλικό κόμμα με αρχηγό τον Ιωάννη Κωλλέτη, που ήταν επίσης υπέρ της συνταγματικής μοναρχίας και της αλυτρωτικής εξωτερικής πολιτικής και το ρωσικό κόμμα, σημαντικό στέλεχος του οποίου ήταν ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, με αρχηγό τον Ανδρέα Μεταξά και με κύριο σύνθημα του Ορθόδοξια και όχι φιλελευθερισμός. Βλ. Petropoulos J., ό.π., Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 40-50, 105-118, 141-143, 196-251, Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π., σελ. 57-58, Λυριντζής Χ., (2008), ό.π., και Νικολακόπουλος Η., Των Εκλογών τα Πάθη-Ψηφίδες της Ελληνικής Εκλογικής Ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, Το Βήμα, Αθήνα, 2012, σελ. 11.

¹³³ Αναδείχθηκε στην ισχυρότερη μορφή του συμβουλίου της Αντιβασιλείας, κατορθώνοντας να αποκτήσει ηγετικό ρόλο, εξασφαλίζοντας το 1834 την ανάκληση του Μάουρερ και τη διατήρηση της επιρροής του και μετά την τυπική λήξη της θητείας του το 1835.

¹³⁴ Clogg R., Σύντομη Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδος, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1992, σελ. 113.

¹³⁵ Για τις εκλογικές διαδικασίες της περιόδου βλ. Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 11-13.

Εξελέγησαν διακόσιοι εξήντα τρεις πληρεξούσιοι από όλες τις περιφέρειες της χώρας. Από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Χρήστος Βλάσσης και Δημήτριος Περούκας ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Άργους, οι Άγγελος Γουζούσσης του Ιωάννη¹³⁶ και Ανδρέας Πέππας¹³⁷ ως πληρεξούσιοι του Κάτω Ναχαγέ, ο Μιχαήλ Ιατρός του Αναστασίου¹³⁸ και ο Ιωάννης Κωλέττης¹³⁹ ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Ναυπλίας, ο Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος και ο Παναγιώτης Ρόδιος του Γεωργίου¹⁴⁰ ως πληρεξούσιοι της Πόλεως Ναυπλίου. Από τους πληρεξούσιους τέσσερεις είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές, δύο ως Γερουσιαστές και δύο ως Πληρεξούσιοι¹⁴¹.

Η Εθνοσυνέλευση άρχισε τις εργασίες της στις 8 Νοεμβρίου 1843 με κύριο έργο της την ψήφιση νέου Συντάγματος και εκλογικού νόμου για την εκλογή των Βουλευτών. Το Σύνταγμα που δημοσιεύθηκε το Μάρτιο του 1844 προέβλεπε δύο σώματα, τη Βουλή, που θα εκλεγόταν από το λαό¹⁴² και τη Γερουσία με είκοσι ένα τουλάχιστον ισόβια μέλη διορισμένα από τον Όθωνα.

¹³⁶ Ιατρός-Φαρμακοποιός, οπλαρχηγός και στρατιωτικός από το Κρανίδι. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία στις αρχές του 1821. Διετέλεσε επίσης Δήμαρχος Κρανιδίου αρκετές φορές μετά το 1844 και επίσης Βουλευτής Ερμιονίδος (1844-1850, 1861-1862). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 31, 50, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 305, Καρανικόλας Π., ό.π. 48, 81, Στρίγκου-Κασινά Μαρία, ό.π., σελ. 36, 120 και Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 16, 62, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 230-231, 284, 291, 318, 343. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

¹³⁷ Δάσκαλος, Συμβολαιογράφος και Δ/ντής του υποκαταστήματος της Εθνικής Τράπεζας Κρανιδίου. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ερμιονίδος (1850-1853), Γραμματέας της Βουλής (Γ΄ Περίδος, Α΄ και Γ΄ Σύνοδος, 1850) και Πληρεξούσιος στην Εθνοσυνέλευση του 1862. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 49-50, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 387-388, 53-54, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 289, 318, 343.

¹³⁸ Μεγαλέμπορος και τραπεζίτης. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ναυπλίας (1844-1850), Αντιπρόεδρος της Βουλής (Β΄ Περίοδος, Α΄ και Β΄ Σύνοδος, 1847-1848) και Πληρεξούσιος στην Εθνοσυνέλευση του 1862. Βλ. Σπηλιωτάκης Κ., Αρχείο Μιχαήλ Ιατρού 1802-1893, Τετράδια Εργασίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 1983 σελ. 9-140, Λαμπруνίδης Μ., ό.π., σελ. 353, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 76, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 382, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 52 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 67, 76 καθώς επίσης και στο Παράρτημα Πίνακες 8Α-8Β.

¹³⁹ Συμμετείχε ως Πληρεξούσιος της Επαρχίας Ναυπλίας. Στους Ιωάννη Κωλέττη, Ανδρέα Μεταξά, Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, Πετρόμπετη Μαυρομιχάλη και Ριχάρδο Τσερτς, η Εθνοσυνέλευση έδωσε κατ' εξαίρεση το δικαίωμα να εκλεγούν από όποια επαρχία ήθελαν ως ανταμοιβή για τις υπηρεσίες τους.

¹⁴⁰ Στρατιωτικός με καταγωγή από τη Ρόδο. Συμμετείχε σε πολλές μάχες κατά τον απελευθερωτικό αγώνα με δικό του στρατιωτικό σώμα. Διετέλεσε προσωρινός γενικός γραμματέας του εκτελεστικού το 1824 αντικαθιστώντας τον Μαυροκορδάτο, το 1828 ανέλαβε υπουργός στρατιωτικών στην κυβέρνηση Καποδίστρια όπου παρέμεινε μέχρι το 1831 και μετά τη δολοφονία του κυβερνήτη κατά την υπουργία του δημιούργησε τη σχολή πολέμου. Επί Όθωνα διετέλεσε υπεύθυνος στρατιωτικής δικαιοσύνης. Με το κίνημα της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 διορίστηκε Στρατιωτικός Διοικητής Αργολίδος. Ανέλαβε Υπουργός Στρατιωτικών για μερικούς μήνες στην κυβέρνηση Μαυροκορδάτου το 1844 και αργότερα στη Κυβέρνηση Κουντουριώτη το 1848. Έμεινε στο Ναύπλιο μέχρι το θάνατό του το 1851.

¹⁴¹ Αναλυτικά για τους πληρεξούσιους της Αργολίδας στην Α΄ Εθνοσυνέλευση του 1843 βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 36-41, Πρακτικά της Τρίτης Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1844, σελ. 2-3 και 699-703 και Παράρτημα Πίνακα 5.

¹⁴² «Πρώιμη» θέσπιση αντιπροσωπευτικού συστήματος με γενικευμένη εκλογική συμμετοχή του ανδρικού πληθυσμού, με ελάχιστες εξαιρέσεις.

Τη νομοθετική εξουσία θα ασκούσαν ο Βασιλιάς, η Γερουσία και η Βουλή, αλλά μόνο ο Βασιλιάς θα διορίζε και θα έπαυε τους Υπουργούς και θα είχε το δικαίωμα διάλυσης της Βουλής. Επίσης ο Όθωνας θα διορίζε τους δικαστές, αλλά για τους φόρους θα έπρεπε να έχει τη σύμφωνη γνώμη της Βουλής. Τέλος ο διάδοχος του θρόνου θα έπρεπε να ήταν Ορθόδοξος¹⁴³.

Μετά το τέλος της Εθνοσυνελεύσεως, και αφού ψηφίστηκε ο νέος εκλογικός νόμος, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα διενεργήθηκαν οι πρώτες βουλευτικές εκλογές. Από το 1844 ως το 1862 διενεργήθηκαν επτά εκλογικές αναμετρήσεις. Όλες οι κοινοβουλευτικές περίοδοι ήταν με τριετή θητεία με εξαίρεση την τριετία 1859-1862, που υπήρξαν δύο εκλογικές αναμετρήσεις, το 1859 και το 1861. Ταυτόχρονα με την Βουλή λειτούργησε και το σώμα της Γερουσίας, κάτι που προέβλεπε το Σύνταγμα του 1844¹⁴⁴.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο η Αργολίδα εκπροσωπήθηκε από είκοσι δύο Βουλευτές και από τις τρεις επαρχίες του νομού. Πέντε εξ αυτών ήταν πληρεξούσιοι στην Εθνοσυνέλευση του 1843. Αναλυτικά οι Βουλευτές Αργολίδας της συγκεκριμένης περιόδου ήταν οι: Ιωάννης Βλάσσης του Θεοδώρου¹⁴⁵, Ανδρέας Δανόπουλος του Σωτηρίου¹⁴⁶, Νικόλαος Ιατρός¹⁴⁷,

¹⁴³ Για τις εργασίες της Α΄ Εθνοσυνελεύσεως του 1843 βλ. Πρακτικά της Τρίτης Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις, ό.π.

¹⁴⁴ Για τις θητείες της Βουλής και της Γερουσίας της περιόδου 1844-1862, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 59 και 67-68 αντίστοιχα καθώς επίσης και τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων (1844-1862), Βασιλικό Τυπογραφείο, Αθήνα και τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας της Ελλάδος (1844-1861), Τυπογραφείο Βλασσαρίδη, Αθήνα.

¹⁴⁵ Γιός του Θεοδώρου Βλάσση και αδελφός του Χρήστου Βλάσση. Βουλευτής Άργους (1844-1847, 1859-1862) και Δήμαρχος Άργους (1855-1858). Αναλυτικά για την οικογένεια Βλάσση βλ. υποσημείωση 57.

¹⁴⁶ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Κουτσοπόδι. Στο Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 48 αναφέρεται εκ παραδρομής ως Βουλευτής Άνδρου όπως επίσης και σε ιστοσελίδα της Άνδρου που τον αναφέρει μαζί με τους Καίρη και Καμπάνη ως Βουλευτές Άνδρου. Πρόκειται όμως για τον Ανδρέα Δανόπουλο του Σωτηρίου, ο οποίος διετέλεσε Βουλευτής Άργους (1844-1853, 1856-1862, 1868-1871 και 1873-1877), Γραμματέας της Βουλής (Β΄ Περίοδος, Β΄ Σύνοδος, 1848), Αντιπρόεδρος της Βουλής (Γ΄ Περίοδος, Α΄ Σύνοδος, 1850) και Υπουργός Εσωτερικών για ένα εξάμηνο στη φιλοοθωνική Κυβέρνηση Κριεζή (1852) και πατέρας του Σωτηρίου Δανόπουλου μετέπειτα Βουλευτή Άργους. Σε κάποιες βιβλιογραφικές αναφορές εμφανίζεται και ως Γερουσιαστής 1844-1847, γεγονός που δεν προκύπτει από το Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., και πιθανόν να μην ισχύει, αν και το όνομά του αναφέρεται σε μία συνεδρίαση στα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας της Ελλάδος (Περίοδος Α΄-Σύνοδος Γ΄, 1846-1847), ό.π., σελ. 239. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 346, 393, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 89, 190 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 143, 363, 595.

¹⁴⁷ Νικόλαος Ιατρός ή Μπολόνιας (Σπούδασε Ιατρική στην Μπολόνια της Ιταλίας). Γιός του Αναγνώστη Μπόνη ή Αναγνώστη Ιατρού και αδελφός της Μαριγώς Τσώκρη συζύγου του Δημήτριου Τσώκρη. Βουλευτής Άργους (1847-1850 και 1853-1859). Βλ. Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 254, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 346 και Παράρτημα Πίνακα 4Α.

Λάμπρος Λαμπρινίδης¹⁴⁸, Αναγνώστης Μακρυπουκάμισος¹⁴⁹, Γεώργιος Τσώκρης και Δημήτριος Τσώκρης από την Επαρχία Άργους, οι Ιωάννης Αμβροσιάδης¹⁵⁰, Χρήστος Αντωνόπουλος του Σταματέλου¹⁵¹, Κωνσταντίνος Αξελός¹⁵², Ιωάννης Ευσταθίου¹⁵³, Γεώργιος Ιατρός του Ιωάννη¹⁵⁴, Μιχαήλ Ιατρός του Αναστασίου, Παναγιώτης Ιατρός του Μιχαήλ¹⁵⁵, Ιωάννης Κωλέττης¹⁵⁶, Θεόδωρος Μιχαλόπουλος¹⁵⁷ και Νικόλαος Παπαλεξόπουλος από την Επαρχία Ναυπλίας και οι Άγγελος Γουζούσσης, Ανδρέας Ζέρβας¹⁵⁸,

¹⁴⁸ Δικηγόρος, Δήμαρχος Άργους (1857-1862) και Βουλευτής Άργους (1861-1862, 1865-1868, και 2ος-11ος/1872). Μετά τις σπουδές του εγκαταστάθηκε στο Ναύπλιο. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 345-346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 23-24, 156-157 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 292-293.

¹⁴⁹ Το χωριό Πυργέλα, από όπου καταγόταν, ανήκε πλέον διοικητικά στην Επαρχία Άργους και για αυτό εμφανίζεται ως Βουλευτής της Επαρχίας Άργους (1847-1850), σε σχέση με το παρελθόν που εμφανιζόταν ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Ναυπλίας, βλ. σχετικά υποσημείωση 64.

¹⁵⁰ Καταγόταν από την Επαρχία Καλαβρύτων. Βουλευτής Ναυπλίας (1853-1856), Υπουργός Εσωτερικών στις φιλοθωνικές κυβερνήσεις Κριεζή (1853), Γερουσιαστής (1861), Γραμματέας της Γερουσίας (Ζ΄ Περίοδος, Β΄ Σύνοδος, 1861 και Έκτακτη Σύνοδος, 1862). Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 34 και Λαμπρινίδης Μ., ό.π., σελ. 353.

¹⁵¹ Ανώτατος Δικαστικός. Γιος του Σταματέλου Αντωνόπουλου, παντρεμένος με την πρώτη κόρη του Μάρκου Μπότσαρη. Πέθανε στην Κορινθία το 1880. Βουλευτής Ναυπλίας (1850-1853). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 34 και αναλυτικά για την οικογένεια του Σταματέλου Αντωνόπουλου βλ. υποσημείωση 56 και Παράρτημα Πίνακα 4Δ.

¹⁵² Στρατιωτικός με καταγωγή από την Κων/πολη. Διετέλεσε και Διοικητής της Σχολής Ευελπίδων στο Ναύπλιο το 1832 και φίλος του Παναγιώτη Ρόδιου. Εξελέγη Βουλευτής Ναυπλίας (1847-1853) μετά το θάνατο του Κωλέττη, ο οποίος με βάση το Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., αναφέρεται ως Βουλευτής Αττικής και όχι Ναυπλίας λόγω της εκλογής του σε επαναληπτική εκλογή. Διετέλεσε Πληρεξούσιος των Θεσσαλών στην Εθνοσυνέλευση του 1843. Βλ. Λαμπρινίδης Μ., ό.π., σελ. 353.

¹⁵³ Έμπορος από το Ναύπλιο. Βουλευτής Ναυπλίας (1844-1847 και 1853-1859). Βλ. Λαμπρινίδης Μ., ό.π. και Σπηλιωτάκης Κ., ό.π.

¹⁵⁴ Εγγονός του Γεωργίου Ιατρού, αδελφού του Αναστασίου Ιατρού και πατέρα του Μιχαήλ Ιατρού. Κτηματίας με καταγωγή από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Δήμαρχος Ναυπλίου (1862) μετά τα Ναυπλιακά και μέχρι την εκθρόνιση του Όθωνα και Βουλευτής Ναυπλίας (1856-1859, 1868-1869 και 2ος-11ος/1872). Η κόρη του Αικατερίνη Ιατρού ήταν σύζυγος του Ιστορικού Μιχαήλ Λαμπρινίδη και μετέπειτα Βουλευτή Ναυπλίας. Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 74 και αναλυτικά για το γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας Ιατρού βλ. υποσημείωση 138 και Παράρτημα Πίνακες 8Α-8Β.

¹⁵⁵ Γιός του Μιχαήλ Ιατρού. Βουλευτής Ναυπλίας (1860-1862, 1873-1874 και 1875-1877). Για την οικογένεια του Μιχαήλ Ιατρού αναλυτικά βλ. υποσημείωση 138 και Παράρτημα Πίνακες 8Α-8Β.

¹⁵⁶ Ήταν υποψήφιος σε πολλές επαρχίες μεταξύ αυτών και στην Επαρχία Ναυπλίας, αλλά ακυρώθηκε η εκλογή του, ειδικά για την επαρχία Ναυπλίας, γιατί αφού εκλέχθηκε διορίστηκε Υπουργός.

¹⁵⁷ Δικηγόρος με καταγωγή από Αρκαδία εγκαταστάθηκε στο Ναύπλιο το 1831. Διετέλεσε Δημοτικός Σύμβουλος Ναυπλίου, Βουλευτής Ναυπλίας (1860) και Πληρεξούσιος στην Εθνοσυνέλευση του 1862. Βλ. Λαμπρινίδης Μ., ό.π., σελ. 353.

¹⁵⁸ Ανδρέας ή Αναγνώστης Ζέρβας γνωστός και ως Μπάραμπα Γάντζος του Ιωάννη, αδελφός του Κων/νου Ζέρβα, πληρεξουσίου στην Εθνοσυνέλευση της Πρόνοιας. Δικηγόρος με καταγωγή από το Κρανίδι. Βουλευτής Ερμιονίδος (1856-1860 και 1868-1869) και Πληρεξούσιος στην Εθνοσυνέλευση του 1862. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 48-49, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 312, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 54, 135. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

Σταμάτης Μήτσας, Βασίλειος Νόνης του Ανδρέα¹⁵⁹ και Ανδρέας Πέππας από την Επαρχία Ερμιονίδος. Έξι εξ αυτών είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές, τέσσερεις ως Πληρεξούσιοι και ένας ως Γερουσιαστής¹⁶⁰. Στην ίδια χρονική περίοδο λειτούργησε και η Γερουσία. Από τα άτομα που εκπροσώπησαν, από το 1821 μέχρι εκείνη τη στιγμή την Αργολίδα, είτε ως Πληρεξούσιοι είτε ως Βουλευτές, τέσσερεις διετέλεσαν και Γερουσιαστές σε διαφορετικές χρονικές περιόδους από το 1844 ως το 1862. Συγκεκριμένα οι Ιωάννης Αμβροσιάδης, Γεώργιος Αντωνόπουλος του Μιχαήλ, Χρήστος Βλάσσης και Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος¹⁶¹.

Στην Αργολίδα, και σε αυτή την περίοδο, οι οικογένειες και οι τοπικές ηγετικές ομάδες, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κατάφεραν να επιβιώνουν πολιτικά και σε βάθος χρόνου να δημιουργούν το πολιτικό κατεστημένο της εποχής, που σπάνια μεταβαλλόταν, παρά τις πολιτικές και κοινωνικές συγκρούσεις που λάμβαναν χώρα στην κεντρική πολιτική σκηνή της Ελλάδος, ενώ αρκετές είναι και οι περιπτώσεις που δημιουργούσαν συγγενικούς δεσμούς με άλλες ισχυρές πολιτικές οικογένειες, όχι μόνο της Αργολίδας, αλλά και άλλων περιοχών, διατηρώντας την πολιτική τους επιρροή για μεγάλο χρονικό διάστημα¹⁶².

Στην Επαρχία Άργους και αυτή την περίοδο η οικογένεια Τσώκρη έχει τη μερίδα του λέοντος, σε συνδυασμό και με τις συγγενικές σχέσεις με άλλους βουλευτές. Επίσης η οικογένεια Τσώκρη έλεγχε το Δήμο Άργους από το 1841 μέχρι και το 1855, μέσω στενών και ευρύτερων συγγενών που εκλέγονταν Δήμαρχοι Άργους¹⁶³. Ο Ανδρέας Δανόπουλος έχει μία σταθερή πορεία σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις ενώ περιορισμένη είναι η εκπροσώπηση της

¹⁵⁹ Οπλαρχηγός και Φιλικός από το Κρανίδι. Βουλευτής Ερμιονίδος (1853-1856) και Δήμαρχος Κρανιδίου (1852). Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 371, Βούτσινος Γ., (2005), ό.π., σελ. 16, Βούτσινος Γ., (2010), ό.π., σελ. 16, 99-100, Ησαΐας Ι., (2013), 183, 247, 347.

¹⁶⁰ Αναλυτικά για τις εκλογές και τους Βουλευτές Αργολίδας της Περιόδου 1844-1862, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 46-59, τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων (1844-1862), ό.π., και Παράρτημα Πίνακες 6Α-6Η.

¹⁶¹ Οι Γερουσιαστές δεν διορίζονταν με βάση την εκλογική περιφέρεια προέλευσής τους. Κανείς εξ αυτών μετά τη λήξη της θητείας τους δεν συμμετείχε στα πολιτικά δρώμενα είτε ως Βουλευτής είτε ως Πληρεξούσιος. Για τους Γερουσιαστές «Αργολίδας», την περίοδο 1844-1862, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 62-63, τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας της Ελλάδος (1844-1861), ό.π. και Παράρτημα Πίνακα 7.

¹⁶² Αναλυτικά βλ. Παράρτημα Πίνακες 4Α-4Δ και 8Α-8Β.

¹⁶³ Συγγενείς οικογένειας Τσώκρη που ήταν Δήμαρχοι Άργους: Κων/νος Βώκος (1838-1841 και 1852-1855), Γεώργιος Τσώκρης (1841-1848) και Κων/νος Ροδόπουλος (1848-1852). Ο πρώτος, ο τρίτος και ο Δημήτριος Τσώκρης είχαν παντρευτεί κόρες του Αναγνώστη Μπόνη ή Αναγνώστη Ιατρού.

οικογένειας Βλάσση. Στην Επαρχία Ναυπλίας η εικόνα είναι τελείως διαφορετική με την οικογένεια Ιατρού να έχει ένα σημαντικό ποσοστό εκπροσώπων καθ' όλη τη διάρκεια αυτή της περιόδου, με τις ευρύτερες συγγένειες με άλλους βουλευτές, ενώ οι υπόλοιπες εκπροσωπήσεις δεν έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά. Τέλος στην Επαρχία Ερμιονίδος ο Σταμάτης Μήτσας είναι η κυρίαρχη μορφή αυτής της περιόδου και έπεται ο Άγγελος Γουζούασης. Αυτό που είναι σίγουρο με βάση και τα διαθέσιμα εκλογικά αποτελέσματα, είναι ότι η εκλογή δεν ήταν πάντα σίγουρη ακόμα και για τα ισχυρά πολιτικά ονόματα της κάθε επαρχίας, με αποτέλεσμα σε άλλες εκλογικές αναμετρήσεις να λαμβάνουν την απόλυτη πλειοψηφία και σε άλλες να καταποντίζονται¹⁶⁴.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν επίσης, προκειμένου να γίνει αντιληπτό το πολιτικό κλίμα της εκάστοτε εκλογικής αναμέτρησης, οι πολιτικές ισορροπίες και συμμαχίες σε τοπικό επίπεδο, οι ενστάσεις που κατατέθηκαν και συζητήθηκαν στη Βουλή οδηγώντας ορισμένες φορές στην ακύρωση των εκλογών και στην προκήρυξη επαναληπτικών εκλογών¹⁶⁵.

Μέσα από τα επίσημα κείμενα η διερεύνηση και καταγραφή της «κομματικής»-«παραταξιακής» τοποθέτησης των εκπροσώπων της Αργολίδας είναι πλέον περισσότερο ευδιάκριτη σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Συγκεκριμένα οι Ιωάννης Αμβροσιάδης, Ανδρέας Δανόπουλος και Νικόλαος Παπαλεξόπουλος ήταν φιλικά προσκείμενοι στον Όθωνα μια και διετέλεσαν Υπουργοί στις φιλοβασιλικές κυβερνήσεις Κριεζή (οι δύο πρώτοι) και Μιαούλη (ο τρίτος)¹⁶⁶. Ο Γεώργιος Ιατρός του Ιωάννη θεωρείται υποστηρικτής του Όθωνα, μια και δεν έλαβε μέρος στην Ναυπλιακή επανάσταση και διορίστηκε Δήμαρχος Ναυπλίου αμέσως μετά την καταστολή της το Φεβρουάριο του 1862 και έπαυσε να είναι Δήμαρχος Ναυπλίου μετά

¹⁶⁴ Για τους υποψήφιους σε κάθε εκλογική αναμέτρηση και στις τρεις επαρχίες του Νομού Αργολίδας βλ. Παράρτημα Πίνακες 6Α-6Η. Τα στοιχεία παρουσιάζονται έτσι όπως αναφέρονται στα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων (1844–1862), ό.π., μετά την επικύρωση των εκλογικών αποτελεσμάτων. Η Βουλή την περίοδο εκείνη λειτουργούσε ως «εκλογοδικείο» και επικύρωνε ή ακύρωνε εκλογικά αποτελέσματα και όριζε τις επαναληπτικές εκλογές όπου και όταν αυτές προέκυπταν.

¹⁶⁵ Στα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων (1844–1862), ό.π., μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση, κατά τη συζήτηση για την επικύρωση των αποτελεσμάτων, αναφέρονται και οι ενστάσεις που κατατέθηκαν και έτσι γίνεται αντιληπτό το μέγεθος των παρατυπιών που λάμβαναν χώρα, ποιοι τις προκαλούσαν, με ποιο τρόπο και υπέρ ποιου υποψηφίου.

¹⁶⁶ Ως προσκείμενος στον Όθωνα, ο Ανδρέας Δανόπουλος, αναφέρεται και στο Γιαννακόπουλος Θ., «Μία δημοσιογραφική σύγκρουσις δύο Αργείων Δικηγόρων», Ναυπλιακά Ανάλεκτα, Τόμος V, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 2004, σελ. 175.

την εκθρόνιση του Όθωνα τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Ο Λάμπρος Λαμπρινίδης ήταν ένθερμος οπαδός του Όθωνα και φανατικός αντίπαλος του Τσώκρη στην αρχή της πολιτικής του σταδιοδρομίας ενώ στη συνέχεια συνεργάστηκαν¹⁶⁷. Ο Σταμάτης Μήτσας ήταν ένθερμος υποστηρικτής του Όθωνα, διοργανώνοντας μάλιστα αντεπανástαση υπέρ του Όθωνα το 1862 η οποία στέφθηκε από αποτυχία και αντίπαλος του Βούλγαρη¹⁶⁸. Τέλος ο Ανδρέας Πέππας ήταν φιλοοθωνικός διετελώντας Γραμματέας της Βουλής το 1850.

Από την άλλη πλευρά, ο Μιχαήλ Ιατρός συνεργάστηκε με τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο διατελώντας και Αντιπρόεδρος της Βουλής για δύο συνεχείς συνόδους (1847-1848)¹⁶⁹. Ο Σπυρίδων Παπαλεξόπουλος συμμετείχε, λόγω και της ενεργής ανάμειξης της συζύγου του, σε όλες τις εξεγέρσεις εναντίον του Όθωνα και μετά το θάνατό του η σύζυγός του Καλλιόπη Καλαμογάρτη-Παπαλεξοπούλου¹⁷⁰ αποσύρθηκε από τα κοινά για μεγάλο χρονικό διάστημα, αλλά ήταν η ηγετική μορφή της Ναυπλιακής Εξέγερσης του 1862, που ήταν η αρχή του τέλους για τον Όθωνα. Επίσης ο Δημήτριος Τσώκρης ήταν προσωπικός φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, αντίπαλος του Κωλέττη και εναντίον του Όθωνα (λογικά και όλοι όσοι πολιτεύθηκαν από την οικογένεια) ιδιαίτερα κατά τα γεγονότα της Ναυπλιακής Επανάστασης¹⁷¹. Ο Παναγιώτης Ρόδιος πιθανόν να ήταν αντιοθωνικός διατελώντας Υπουργός Στρατιωτικών στις κυβερνήσεις Μαυροκορδάτου (1844) και Κουντουριώτη (1848). Ο Άγγελος Γουζούασης προερχόταν από τους Συνταγματικούς και προφανώς θα ήταν εναντίον του Όθωνα¹⁷².

Τέλος αυτή την περίοδο υπήρξε αντιστροφή της εικόνας της εκπροσώπησης των επαρχιών, σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, με μία ελαφρά υπεροχή της Επαρχίας Αργους¹⁷³.

¹⁶⁷ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 156-157 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 292-293.

¹⁶⁸ Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 70, Βούτσιος Γ., (2005), ό.π., σελ. 48-50.

¹⁶⁹ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 52 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 74 καθώς επίσης και στο Σπηλιωτάκης Κ., ό.π.

¹⁷⁰ Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 123-124 και αναλυτικά για την οικογένεια Καλομογάρτη, από τις ισχυρότερες πολιτικές οικογένειες των Πατρών, βλ. Λυριντζής Χ., (1991), ό.π., σελ. 87-111 και σελ. 192.

¹⁷¹ Βλ. Βαρδουινιώτης, ό.π., σελ. 253-254.

¹⁷² Βλ. Βούτσιος Γ., (2010), ό.π., σελ. 52.

¹⁷³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 5, 6Α-6Η και 7.

3.2.3. Τα γεγονότα του 1862.

Ταυτόχρονα με την έναρξη των πολιτικών και εκλογικών διαδικασιών άρχισε να καλλιεργείται η «Μεγάλη Ιδέα» τόσο από τον ίδιο τον Όθωνα, που κολακευόταν στην ιδέα της απελευθέρωσης των υπόδουλων Ελλήνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στη διεύρυνση του ελληνικού κράτους, όσο και από τον Κωλλέτη, που μπροστά στην Εθνοσυνέλευση το 1844 είχε ήδη μιλήσει για τους αλύτρωτους Έλληνες, προσπαθώντας να εκμεταλλευτεί τον πατριωτισμό των Ελλήνων. Με το πέρασμα των χρόνων όμως η καταστρατήγηση του Συντάγματος, από την πλευρά του Όθωνα, οι αυταρχικές του τάσεις και η μη διεύρυνση των συνόρων της χώρας, έστρεψαν εναντίον του τους υποστηρικτές της Μεγάλης Ιδέας και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι συνέχιζε να παραμένει χωρίς διάδοχο, την επέμβαση των μεγάλων δυνάμεων το 1854, αλλά και τη μεροληπτική διεξαγωγή των εκλογών του 1859, άρχισε μια σειρά κοινωνικοπολιτικών εντάσεων και εξεγέρσεων (απόπειρα κατά της ζωής της Βασίλισσας Αμαλίας το Σεπτέμβριο του 1861, εξέγερση της φρουράς του Ναυπλίου το Φεβρουάριο του 1862¹⁷⁴ και καταστολής της από τον Όθωνα, εξέγερση του λαού και της φρουράς της Αθήνας τον Οκτώβριο του 1862 με αιτήματα την παραίτηση του Όθωνα, το διορισμό προσωρινής κυβέρνησης, την εκλογή συντακτικής Βουλής, την ψήφιση νέου Συντάγματος και την επιλογή νέου ηγεμόνα). Ο Όθωνας κάτω από το βάρος της λαϊκής δυσαρέσκειας, παραιτήθηκε από τον ελληνικό θρόνο, αναχωρώντας από την Ελλάδα, με τον ίδιο τρόπο που είχε φθάσει το 1833, και χωρίς ποτέ να επιστρέψει, κλείνοντας έτσι το πρώτο μεγάλο κεφάλαιο της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους.

Η προσωρινή κυβέρνηση που ορκίστηκε αμέσως μετά την παραίτηση του Όθωνα, και κάτω από τις πιέσεις των συνεχόμενων διαδηλώσεων στην Αθήνα, υπέρ της υποψηφιότητας του πρίγκιπα Αλφρέδου, δευτερότοκου γιου της Βασίλισσας Βικτωρίας της Αγγλίας (η Αγγλία δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη υποψηφιότητα, γιατί κωλυόταν από τις διεθνείς συνθήκες που είχαν υπογραφεί για το ελληνικό ζήτημα), προχώρησε στις 19 Νοεμβρίου 1862 στη διενέργεια δημοψηφίσματος για την εκλογή νέου βασιλιά. Σύμφωνα

¹⁷⁴ Στη Ναυπλιακή Επανάσταση της 1ης Φεβρουαρίου του 1862 συμμετείχαν πολλές προσωπικότητες της Αργολίδας και όχι μόνο, που είτε είχαν διαδραματίσει είτε θα διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο τα επόμενα χρόνια στο πολιτικό γίγνεσθαι της περιοχής. Βλ. Γούναρης Α., Η Ναυπλιακή Επανάσταση: 1 Φεβρουαρίου – 8 Απριλίου 1862, ΔΗ.Κ.Ε.Ν., Αθήνα, 2010, Λαμπρυνίδης Μ., ό.π., σελ. 338-352 και Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 399-403.

με τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος, όπως αυτά επικυρώθηκαν με ψήφισμα της Β΄ Εθνοσυνελεύσεως στις 22 Ιανουαρίου 1863, από τους 244.202 ψηφίσαντες οι 230.016 ψήφισαν υπέρ του Άγγλου πρίγκιπα Αλφρέδου¹⁷⁵.

Στα τέλη Νοεμβρίου διενεργήθηκαν εκλογές για την ανάδειξη των πληρεξουσίων της συντακτικής Βουλής, της Β΄ Εθνοσυνελεύσεως του 1862. Οι εκλογές διενεργήθηκαν με τον εκλογικό νόμο του 1844, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ψήφισμα της 23ης Οκτωβρίου 1862, που προέβλεπε την εκλογή πληρεξουσίων και από τους Έλληνες που δεν κατοικούσαν στην Ελλάδα¹⁷⁶.

Από την Αργολίδα συμμετείχαν οι Ανδρέας Ζαΐμης¹⁷⁷, Λεωνίδας Ζωγράφος¹⁷⁸, Σπήλιος Καλμούχος¹⁷⁹, Πέτρος Μαυρομιχάλης του Αναστασίου¹⁸⁰, Νικόλαος Πάγκαλος¹⁸¹ και Νικόλαος Τσώκρης του Δημητρίου¹⁸² ως Πληρεξούσιοι της Επαρχίας Άργους¹⁸³, οι Γρηγόριος

¹⁷⁵ Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 125, Hering, G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 371-372.

¹⁷⁶ Βλ. Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 13-14.

¹⁷⁷ Πολιτικός με καταγωγή από την Επαρχία Καλαβρύτων. Ήταν γιος του Προεστού Δημητράκη Ζαΐμη και της Ευδοκίας Περούκα, αδελφή των Χαράλαμπου και Δημητρίου Περούκα. Διετέλεσε επίσης και Βουλευτής Άργους (1869-1871). Βλ. Χρυσανθακόπουλος Φ., ό.π., σελ. 25, Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 346-347, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 104-105, 225 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 24, 178-180, 439, 584.

¹⁷⁸ Αρχίατρος του Ελληνικού στρατού και Πολιτικός. Ήταν αντισθωνικός, τάχθηκε με το μέρος της Ναυπλιακής Επανάστασης και για αυτό εξορίστηκε για μικρό χρονικό διάστημα στην Αίγινα. Διετέλεσε επίσης και Βουλευτής της Επαρχίας Άργους (1868-1869, 1874-1875 και 1881-1885), αρχικά με το κόμμα του Δημητρίου Βούλγαρη και στη συνέχεια με το κόμμα του Θεόδωρου Δηλιγιάννη. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 346-347, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 105-106 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 184-185.

¹⁷⁹ Γιατρός και Πολιτικός από το Άργος. Διετέλεσε επίσης Δήμαρχος Άργους για 19 χρόνια (1874-1879, 1883-1891 και 1893-1899). Αναλυτικά βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 345, 347, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 14, 24, 69, 118-119, 199, 273, 279, 284 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 106, 153, 223-224, 378, 413, 528, 538-539, 545, 584-585.

¹⁸⁰ Δικαστής στο Ναύπλιο. Γεννήθηκε στην Αθήνα και ήταν γιος του Αναστάσιου Μαυρομιχάλη. Συμμετείχε στην Ναυπλιακή Επανάσταση και γι΄ αυτό το 1862 εξορίστηκε από τον Όθωνα στη Σμύρνη. Διετέλεσε Βουλευτής, Γερουσιαστής και Υπουργός Δικαιοσύνης στην Κυβέρνηση Οροπεδίου του Μπενιζέλου Ρούφου το 1863 και Βασιλικός επίτροπος της Ιεράς Συνόδου.

¹⁸¹ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία. Η εκλογή του έγινε από την Εθνοσυνέλευση, παρότι ήταν τελευταίος από τους σχετικά πλειοψηφήσαντες υποψηφίους της Επαρχίας Άργους, όπως και αυτή του Νικόλαου Τσώκρη. Πιθανόν να ανήκαν στην ίδια «παράταξη», κάτι που είναι εμφανές και από τη σταυροδοσία και στους έξι Δήμους της Επαρχίας του Άργους, βλ. Παράρτημα Πίνακα 9B.

¹⁸² Γιός του Στρατηγού και Πολιτικού του Άργους Δημητρίου Τσώκρη. Η εκλογή του έγινε από την Εθνοσυνέλευση, παρότι ήταν πρώτος από τους σχετικά πλειοψηφήσαντες υποψηφίους της Επαρχίας Άργους, βλ. Παράρτημα Πίνακα 9B. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Άργους (1868-1874) και Αντιπρόεδρος Βουλής (Ε΄ Περίοδος-1873-1874 και στις δύο Συνόδους). Αναλυτικά για την οικογένεια Τσώκρη βλ. υποσημείωση 80.

Δημητριάδης¹⁸⁴, Κων/νος Ευθυμιόπουλος¹⁸⁵, Μιχαήλ Ιατρός του Αναστασίου και Θεόδωρος Μιχαλόπουλος ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Ναυπλίας και οι Κυριάκος Γουλεμάς¹⁸⁶, Ανδρέας Ζέρβας, Γεώργιος Μίλησης του Ιωάννη¹⁸⁷ και Ανδρέας Πέππας ως πληρεξούσιοι της Επαρχίας Ερμιονίδος. Δύο εξ αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Πληρεξούσιοι, πέντε ως Βουλευτές και ένας ως Γερουσιαστής ενώ εννιά είχαν και μεταγενέστερη βουλευτική θητεία¹⁸⁸.

Η Β΄ Εθνοσυνέλευση ξεκίνησε τις εργασίες της στις 10 Δεκεμβρίου 1862 και τις ολοκλήρωσε στις 16 Νοεμβρίου 1864¹⁸⁹. Κύριο έργο της Εθνοσυνελεύσεως ήταν η ψήφιση νέου Συντάγματος, νέου νόμου για την εκλογή Βουλευτών και η επιλογή νέου Βασιλιά για την Ελλάδα. Τελικά η πρωτοβουλία της Εθνοσυνελεύσεως προσέκρουσε στα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων, που σε καμία περίπτωση δεν ήθελαν να απεμπολήσουν το δικαίωμά τους για την επιλογή του διαδόχου του ελληνικού θρόνου. Μετά από παλινωδίες κατέληξαν στον Πρίγκιπα Χριστιανό Γουλιέλμο Φερδινάρδο

¹⁸³ Οι εκλογές των Πληρεξουσίων της Επαρχίας Άργους, δεν κρίθηκαν από την Εθνοσυνέλευση εξολοκλήρου άκυρες, με ψήφους 96 υπέρ και 81 κατά, αλλά με ψήφους 97 υπέρ και 80 κατά, θεωρήθηκαν άκυρες οι εκλογές στους Δήμους Ιναχίας, Υσιών και Λυρκείας, στους οποίους και επαναλήφθηκαν. Τα τελικά αποτελέσματα επικυρώθηκαν οριστικά από τη Βουλή στις 20/3/1862 με επικύρωση των αποτελεσμάτων των 3 Δήμων (Άργους, Μυκηνών και Αλέας) και τα αποτελέσματα των επαναληπτικών εκλογών στους υπόλοιπους 3 Δήμους (Ιναχίας, Λυρκείας, Ισιών). Αναλυτικά για την εκλογή των Πληρεξουσίων της Επαρχίας Άργους για την Εθνοσυνέλευση του 1862, βλ. Παράρτημα Πίνακα 9B. Οι πληρεξούσιοι των Επαρχιών Ναυπλίας και Ερμιονίδος έγιναν δεκτοί εξ αρχής από την Εθνοσυνέλευση.

¹⁸⁴ Δικηγόρος και μέλος της ομάδας της Καλλιόπης Παπαλεξοπούλου συμμετείχε ενεργά στη Ναυπλιακή Επανάσταση του 1862. Μετά τη διάσπαση της ηγεσία των επαναστατών τάχθηκε με την πλευρά των διαλλακτικών. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ναυπλίας (1869-1872 και 1874-1875) και Δήμαρχος Ναυπλίου (1878-1882). Ήταν ο επικεφαλής του κόμματος των «οικοκυραίων» στην Επαρχία Ναυπλίας, βλ. Γιαννακόπουλος Θ., ό.π., σελ. 171-172 και Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 58.

¹⁸⁵ Δικηγόρος, συμμετείχε ενεργά στη Ναυπλιακή Επανάσταση του 1862 και ήταν ο Δημοτικός Αστυνόμος του Ναυπλίου καθ' όλη τη διάρκεια της εξέγερσης. Μετά τη διάσπαση της ηγεσίας των επαναστατών τάχθηκε με την πλευρά των αδιάλλακτων. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ναυπλίας (1865-1871, 1873-1874 και 1875-1881), Αντιπρόεδρος Βουλής (Α΄ Περίοδος-Β΄ Σύνοδος-1866-1867, Ζ΄ Περίοδος-Β΄ Σύνοδος-1876-1877) και Δήμαρχος Ναυπλίου (1862-1866), όπου εξελέγη δια βοής την επομένη της παραίτησής του Όθωνα. Ήταν ο επικεφαλής του κόμματος των «αρειμανίων» στην Επαρχία Ναυπλίας, βασικός αντίπαλος του Γρηγόριου Δημητριάδη και των «οικοκυραίων», βλ. Γιαννακόπουλος Θ., ό.π., σελ. 171-172 και Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 62.

¹⁸⁶ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία. Διετέλεσε επίσης και Βουλευτής Ερμιονίδος (1868-1869). Βλ. Βούτσιος Γ., (2010), ό.π., σελ. 54.

¹⁸⁷ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Κρανίδι. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Ερμιονίδος (1869-1885), Βουλευτής Αργολιδοκορινθίας (1887-1890) και Υπουργός Παιδείας (δύο φορές επί κυβερνήσεων Αλ. Κουμουνδούρου (15/10/1875-26/11/1876 και 1/12/1876-26/2/1877). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 34-37, 66, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 362-364, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 125, Βούτσιος Γ., (2010), ό.π., σελ. 54, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 317.

¹⁸⁸ Για τις εκλογές και τους Πληρεξούσιους της Αργολίδας της Β΄ Εθνοσυνελεύσεως του 1862, βλ. Παράρτημα Πίνακες 9Α-9Β.

¹⁸⁹ Για τις εργασίες της Β΄ Εθνοσυνελεύσεως του 1862 βλ. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως 1862-1864, τόμοι 1-6, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήναι, 1862-1865.

Αδόλφο Γεώργιο του Χόλσταϊν – Ζόντερμπουργκ – Γλίξμπουργκ, ο πατέρας του οποίου ήταν ο μετέπειτα Βασιλιάς της Δανίας. Η άνοδός του στον ελληνικό θρόνο επικυρώθηκε από τις Μεγάλες Δυνάμεις τον Ιούλιο του 1863 και ο ίδιος έλαβε τον τίτλο «Γεώργιος ο 1^{ος}, Βασιλεύς των Ελλήνων»¹⁹⁰.

Η Βρετανία σαν ένδειξη καλής θέλησης προς το νέο μονάρχη, παραχώρησε τα Επτάνησα στην Ελλάδα, τα οποία είχε υπό την προστασία της από το 1815. Τα Επτάνησα, μετά την ενσωμάτωσή τους με την Ελλάδα στις 23 Σεπτεμβρίου 1863, προχώρησαν στην εκλογή ογδόντα τεσσάρων πληρεξουσίων, προκειμένου να εκπροσωπηθούν στη Β' Εθνοσυνέλευση¹⁹¹. Η συμμετοχή τους όμως έδωσε το έναυσμα για την έναρξη της συζήτησης για την αναμόρφωση του Συντάγματος. Το Σύνταγμα που προέκυψε και με το οποίο η Ελλάδα γινόταν Βασιλευόμενη Δημοκρατία ήταν πολύ πιο δημοκρατικό και φιλελεύθερο σε σχέση με αυτό του 1844. Μεταξύ των αλλαγών που έφερε το νέο Σύνταγμα ήταν η κατάργηση της Γερουσίας, η μεταβίβαση της νομοθετικής εξουσίας στη Βουλή, η οποία θα εκλεγόταν άμεσα και με μυστική ψηφοφορία από όλους τους άρρενες ψηφοφόρους άνω των 21 ετών που είχαν κάποια περιουσία ή εξασκούσαν κάποιο επάγγελμα. Η μοναδική δημοκρατική «ιδιομορφία» ήταν ότι οι υπηρετούντες αξιωματικοί είχαν το δικαίωμα να θέσουν υποψηφιότητα για βουλευτές, γεγονός που είχε αρνητικές συνέπειες για το στράτευμα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι η θέσπιση της καθολικής ψηφοφορίας δεν θα ήταν εύκολη διαδικασία εάν δεν υπήρχαν οι πελατειακές σχέσεις, ως σχέσεις κάθετης διαμεσολάβησης που από τη μία πλευρά δεν ευνοούσαν την πολιτική χειραφέτηση των μαζών, αλλά από την άλλη απέτρεπαν τις οριζόντιες κοινωνικές αντιδράσεις και αντιπαραθέσεις, εξασφαλίζοντας την πολιτική επιβίωση των τοπικών προυχόντων. Ουσιαστικά η συνταγματική κατοχύρωση της καθολικής ψηφοφορίας δεν ήταν προϊόν κοινωνικών και πολιτικών διεκδικήσεων, αλλά μία «παραχώρηση» της πολιτικά κυρίαρχης τάξης προς το λαό με σκοπό να διατηρήσει την πρωτοκαθεδρία της, ελέγχοντας όμως την πολιτική διαδικασία μέσω των πελατειακών δικτύων που είχαν αναπτυχθεί το

¹⁹⁰ Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 126 και Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 372.

¹⁹¹ Για τους πληρεξούσιους των Επτανήσων βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 83-85.

προηγούμενο διάστημα, χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπήρχαν και αντιδράσεις από μερίδα συντηρητικών πολιτικών¹⁹².

Η «πολιτειακή» μεταβολή έφερε σημαντικές αλλαγές και στην πολιτική εκπροσώπηση της Αργολίδας. Ο βαθμός ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού ήταν πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους. Πολλοί εξ' αυτών συνέχισαν να εκλέγονται βουλευτές τα επόμενα χρόνια¹⁹³, κλείνοντας έτσι τον κύκλο των «ξενικών» κομμάτων¹⁹⁴.

¹⁹² Για τις συνθήκες που επικρατούσαν και τις αλλαγές που επήλθαν βλ. Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 126-127, Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 342-367 και 402-435, Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π., σελ. 58-59. Επίσης για τη συνταγματική κατοχύρωση της καθολικής ψηφοφορίας βλ. Σωτηρέλης Γ., ό.π.

¹⁹³ Σε όλη τη χώρα πέρα από τη σταδιακή αποχώρηση από την πολιτική των πρωταγωνιστών των επαναστατικών και των μεταεπαναστατικών χρόνων λόγω ηλικίας, υπήρξε και η είσοδος στα πολιτικά δρώμενα μιας νέας γενιάς πολιτικών, που άλλαξαν τους συσχετισμούς στο πολιτικό γίγνεσθαι, βλ. αναλυτικά Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 320-360. Στην Αργολίδα δεν προκύπτει από πουθενά ότι η ανανέωση του πολιτικού προσωπικού ήταν αποτέλεσμα της εισόδου της νέας γενιάς στα πολιτικά δρώμενα. Προέκυψε κυρίως από τη σταδιακή αποχώρηση της παλαιάς γενιάς πολιτικών που έκλεισαν είτε το βιολογικό τους κύκλο είτε τον κύκλο ενασχόλησής τους με τα κοινά.

¹⁹⁴ Ο Hering χωρίζει την περίοδο 1821-1936 σε τρεις περιόδους σε σχέση με την εμφάνιση των πολιτικών κομμάτων στην Ελλάδα και τους πόλους που σχηματίστηκαν:

α) 1821-1862: Τα «ξενικά» κόμματα,

β) 1862-1909: Ορεινοί-Πεδινοί (2 μεγάλα και πολλά μικρά κόμματα) και

γ) 1909-1936: Φιλελεύθεροι-Λαϊκό Κόμμα (με την ταυτόχρονη παρουσία ενός τρίτου ισχυρού πόλου του Κ.Κ.Ε. και πολλών μικρών κομμάτων). Αναλυτικά βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 60-61. Επίσης ο Hering αναφέρει ότι κατά τη διάρκεια της Β' Εθνοσυνελεύσεως άρχισαν να σχηματίζονται οι δύο μεγαλύτερες κοινοβουλευτικές ομάδες, που ουσιαστικά αποτέλεσαν τους πυρήνες των Ορεινών και των Πεδινών, δηλαδή των «κομμάτων»-«παρατάξεων» που επικράτησαν στην πολιτική ζωή του τόπου μέχρι το 1909. Βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 367 και Λυριντζής Χ., (2008), ό.π.

3.2.4. 1865-1881.

Στο νέο Σύνταγμα η εδραίωση, σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν, της έννοιας της λαϊκής κυριαρχίας δεν άλλαξε προς το καλύτερο την πολιτική του Γεωργίου, που ελάχιστα διέφερε από αυτή των προκατόχων του¹⁹⁵. Τα πολιτικά κόμματα συνέχισαν να είναι προσωποπαγή, χωρίς οργανωτική δομή και σαφή ιδεολογική κατεύθυνση. Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου είναι ο πολυκομματισμός, η συνέχιση της οικογενειοκρατίας στην πολιτική, η εδραίωση των πελατειακών σχέσεων, οι συχνές εκλογικές αναμετρήσεις, η ανυπαρξία αυτοδύναμων κυβερνήσεων, η ρευστότητα των θεσμών, η χειραγώγηση του τύπου κ.λ.π.¹⁹⁶.

Τη θολή αυτή εικόνα ήρθε να αλλάξει με την εμφάνισή του ο Χαρίλαος Τρικούπης. Διπλωμάτης και πολιτικός που με το γνωστό άρθρο «Τις ππαίει;» στα μέσα του 1874, τάραξε την ελληνική πολιτική σκηνή, κατηγορώντας τον τρόπο που κυβερνούσε ο Γεώργιος την Ελλάδα εν γένει. Αν και φυλακίστηκε για τις θέσεις που υποστήριξε στο άρθρο του, ο Γεώργιος του ζήτησε ένα χρόνο μετά να σχηματίσει κυβέρνηση, μετά ίσως τις πιο αντικειμενικές εκλογές που διεξήχθησαν στην Ελλάδα μέχρι εκείνη την περίοδο, αν και δεν είχε κερδίσει την απόλυτη πλειοψηφία, αποδεχόμενος έτσι ο Γεώργιος στην πράξη την αρχή της δεδηλωμένης¹⁹⁷.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διενεργήθηκαν οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις, με κύριο χαρακτηριστικό την απουσία κοινοβουλευτικών αυτοδυναμιών, τη συχνή εναλλαγή των κυβερνήσεων και τον κατακερματισμό των πολιτικών κομμάτων και την έλλειψη σταθερής διάρκειας των κοινοβουλευτικών περιόδων¹⁹⁸.

Η Αργολίδα τη συγκεκριμένη περίοδο εκπροσωπήθηκε από είκοσι έξι βουλευτές από όλες τις επαρχίες της. Δώδεκα από την Επαρχία Άργους, οχτώ από την Επαρχία Ναυπλίας και έξι από την Επαρχία Ερμιονίδος. Εννιά εξ αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Πληρεξούσιοι και έξι προγενέστερη θητεία ως Βουλευτές. Αναλυτικά την Επαρχία Άργους εκπροσώπησαν οι

¹⁹⁵ Με το Σύνταγμα του 1864 καθιερώνεται η καθολική ψηφοφορία με τη χρήση του σφαιριδίου.

¹⁹⁶ Για τις συνθήκες που επικρατούσαν τη συγκεκριμένη περίοδο βλ. Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 128, Τσουκαλάς Κ., (1993), ό.π., σελ. 323-326, Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 443-457, 486-526 και 539-542, Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π., σελ. 46-47 και Λυριντζής Χ., (2008), ό.π.

¹⁹⁷ Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 130-131, Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 515-517 και 526-538.

¹⁹⁸ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τις κοινοβουλευτικές περιόδους, της περιόδου 1865-1881, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 88-181 και Παράρτημα Πίνακες 10Α-10Γ, επίσης βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 464-472 και Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 14-15.

Λεωνίδας Βούλγαρης¹⁹⁹, Άγγελος Γεωργαντάς²⁰⁰, Ανδρέας Δανόπουλος του Σωτηρίου, Σωτήριος Δανόπουλος του Ανδρέα²⁰¹, Ανδρέας Ζαΐμης, Λεωνίδας Ζωγράφος, Λάμπρος Λαμπρινίδης του Γεωργίου, Κων/νος Μανουσάκης²⁰², Γεώργιος Παπαλεξόπουλος του Σταύρου²⁰³, Γεώργιος Τσώκρης του Δημητρίου²⁰⁴, Δημήτριος Τσώκρης και Νικόλαος Τσώκρης του Δημητρίου. Την Επαρχία Ναυπλίας εκπροσώπησαν οι Μιχαήλ Αντωνόπουλος του Γεωργίου²⁰⁵, Αναστάσιος Δημητριάδης²⁰⁶, Γρηγόριος Δημητριάδης, Κων/νος Ευθυμιόπουλος, Γεώργιος Ιατρός του Ιωάννη, Παναγιώτης Ιατρός του Μιχαήλ, Γρηγόριος Υψηλάντης του Γρηγορίου²⁰⁷ και Κων/νος Φαρμακόπουλος²⁰⁸. Την Επαρχία Ερμιονίδος εκπροσώπησαν οι Πέτρος Γουζούασης²⁰⁹, Κυριάκος

¹⁹⁹ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

²⁰⁰ Στρατιωτικός και Πολιτικός από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1879-1881, 1885-1894). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 81-82, 112, 284 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 130-131, 545, 582.

²⁰¹ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Άργος. Γιος του Δικηγόρου και Βουλευτή της Επαρχίας Άργους Ανδρέα Δανόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (1878-1879, 1881-1890 και 1895-1898) και Νομάρχης Αρκαδίας (1893) και Ζακύνθου (1905). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 51, 69, 88-89, 119, 121 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 75, 106, 131, 143, 224 και υποσημείωση 146.

²⁰² Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

²⁰³ Πολιτικός και Αδελφός του Δημάρχου Άργους και μετέπειτα Βουλευτή της Επαρχίας Άργους Μιχαήλ Παπαλεξόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (2ος-11ος 1872, και 875-1881). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 190 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 364.

²⁰⁴ Γιός του Στρατηγού και Πολιτικού του Άργους Δημητρίου Τσώκρη. Διετέλεσε Βουλευτής (1875-1885). Αναλυτικά για την οικογένεια Τσώκρη βλ. υποσημείωση 80.

²⁰⁵ Από το Ναύπλιο, γιός του Πληρεξουσίου, Δημάρχου Ναυπλίου και Γερουσιαστή, Γεωργίου Αντωνόπουλου του Μιχαήλ και εγγονός του Σταματέλου Αντωνόπουλου, Πληρεξουσίου στις Εθνοσυνελεύσεις. Διετέλεσε Βουλευτής (1874-1875) και Υπουργός Εκκλησιαστικών και Δημοσίας Εκπαιδύσεως (9/7/1870-3/12/1870) στην Κυβέρνηση του Επαμεινώνδα Δεληγιώργη. Αναλυτικά για την οικογένεια Αντωνόπουλου βλ. Βαρδουγιώτης Δ., ό.π., σελ. 260-263, Λαμπρινίδης Μ., ό.π., σελ. 353, υποσημείωση 59 και Παράρτημα Πίνακα 4Δ.

²⁰⁶ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

²⁰⁷ Πρεσβευτής και γιος του Γρηγορίου Υψηλάντη, αδελφού των Αλέξανδρου και Δημήτριου Υψηλάντη. Οι κάτοικοι της Επαρχίας Ναυπλίας τον εξέλεξαν Βουλευτή στις εκλογές του 1865, ενώ ο Επαμεινώνδας Δεληγιώργης το 1871 του πρόσφερε την θέση του Υπουργού των Εξωτερικών. Ο Υψηλάντης όμως δεν αποδέχτηκε κανένα από τα δύο αξιώματα. Δεν ορκίστηκε ποτέ Βουλευτής, καθώς διορίστηκε πρεσβευτής στη Βιέννη και έφυγε για να αναλάβει τα καθήκοντά του. Θεωρούνταν μέλος της Βουλής, χωρίς όμως να μισθοδοτείται.

²⁰⁸ Μέλος της μεγάλης αναπλιώτικης οικογένειας επιστημόνων, πολιτικών και δημοτικών αρχόντων, που έδρασαν στο Ναύπλιο από το 1830 μέχρι το 1940. Διετέλεσε Βουλευτής (1879-1881), Αντιπρόεδρος Βουλής (Η΄ Περίοδος-Β΄ Σύνοδος-1880-1881, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Ναυπλίου (1874-1879) και Δημοτικός Σύμβουλος (1891-1895) και ήταν γαμπρός του Θεόδωρου Δηλιγιάννη και όλη η οικογένεια ήταν με το Κόμμα του Δηλιγιάννη. Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 165.

²⁰⁹ Γιατρός και Πολιτικός από το Κρανίδι. Γιος του Άγγελου Γουζούαση και σύζυγος της Μαρία Βασιλείου, κόρης του Δημογέροντα Κρανιδίου Δημήτριου Βασιλείου. Σπούδασε με χρήματα της Σταματίνας Βασιλείου, χήρα του Δημήτριου Βασιλείου και μέλλουσα πεθερά του. Διετέλεσε Βουλευτής (1865-1868) και Δήμαρχος Κρανιδίου. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 31, 50, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 305-306, Στρίγκου-Κατσινά Μ., ό.π., σελ. 121, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 284, 318. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

Γουλεμάς, Ανδρέας Ζέρβας, Ιωάννης Ζέρβας του Κων/νου²¹⁰, Αντώνιος Μήτσας του Σταμάτη²¹¹ και Γεώργιος Μίλησης του Ιωάννη. Έξι εξ' αυτών είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές.

Στην επαρχία Άργους τη συγκεκριμένη περίοδο, παρόλη την ανανέωση του πολιτικού προσωπικού, δύο οικογένειες κυριαρχούν: η οικογένεια Τσώκρη, που έχει εκπρόσωπο σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις και ακολουθεί η οικογένεια Δανόπουλου²¹². Στην Επαρχία Ναυπλίας ο Κων/νος Ευθυμιόπουλος έχει μία σταθερή παρουσία στις έξι από τις οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις και ακολουθεί η οικογένεια Ιατρού με δύο εκπροσώπους και έπεται ο Γρηγόριος Δημητριάδης. Τέλος στην Επαρχία Ερμιονίδος κυριαρχούν ο Γεώργιος Μίλησης του Ιωάννη και Αντώνιος Μήτσας²¹³.

Η διερεύνηση και καταγραφή της «κομματικής»-«παραταξιακής» τοποθέτησης των εκπροσώπων του νομού και αυτή την περίοδο, προέρχεται μέσα από ιστορικά κείμενα και τις πηγές, γεγονός συνεχίστηκε μέχρι και το 1926, όταν ξεκίνησε η επίσημη καταγραφή των εκλογικών αποτελεσμάτων από την πλευρά της ελληνικής πολιτείας, παρόλο που οι αντιπαραθέσεις μεταξύ των κομμάτων για βασικά πολιτικά ζητήματα άρχισαν να κάνουν τα μεταξύ τους όρια περισσότερο ευδιάκριτα σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια²¹⁴.

²¹⁰ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Κρανίδι και γιος του Κων/νου Ζέρβα, Πληρεξουσίου στην Εθνοσυνέλευση της Πρόνοιας. Διετέλεσε Βουλευτής (1873-1874 και 1879-1881). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 48-49, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 313, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 317. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

²¹¹ Στρατιωτικός και Πολιτικός από την Ερμιόνη. Γιος του Σταμάτη Μήτσα. Διετέλεσε Βουλευτής (1865-1868, 1869-1872, 1874-1879 και 1881-1885). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 66, 70-76, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 356-360, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 125, Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 159. Επίσης για την οικογένεια Μήτσα βλ. υποσημείωση 91 και Παράρτημα Πίνακα 20.

²¹² Η επανάκαμψη του Ανδρέα Δανόπουλου στα πολιτικά δρώμενα μετά την εκθρόνιση του Όθωνα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη βοήθεια του Δημήτριου Τσώκρη, γεγονός που ξέχασε πολύ γρήγορα ο συγκεκριμένος πολιτικός και στράφηκε εναντίον του. Βλ. σχετικά Γιαννακόπουλος Θ., ό.π., σελ. 175-176.

²¹³ Αναλυτικά βλ. Παράρτημα Πίνακα 10Α.

²¹⁴ Αρχικά τα βασικά κόμματα της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου ήταν: το Κόμμα των Πεδινών που αποτέλεσε τον πυρήνα του Κόμματος με αρχηγό το Βούλγαρη, το Κόμμα των Ορεινών που αποτέλεσε τον πυρήνα του Κόμματος με αρχηγό τον Κουμουνδούρο και το Εθνικό Κομιτάτο που μετεξελίχθηκε στο Κόμμα με αρχηγό το Δεληγεώργη τα οποία, σύμφωνα πάντα με το Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 447, είχαν ως βασικά σημεία αντιπαραθέσεως στην αρχή αυτής της περιόδου τη συνταγματική σχέση στέμματος-κυβέρνησης-κοινοβουλίου, καθώς επίσης και τις επιλογές στην εφαρμογή της οικονομικής, της κοινωνικής και της εξωτερικής πολιτικής. Στη συνέχεια και μέσα από τις πολιτικές διεργασίες και ζυμώσεις που λάμβαναν χώρα δημιουργήθηκαν το Κόμμα του Ζαΐμη, το Κόμμα του Τρικούπη και τέλος το Κόμμα του Ράλλη, τα οποία δε είχαν συγκεκριμένο όνομα, αλλά αναφέρονται με το όνομα του αρχηγού τους και άλλα μικρότερης σημασίας και εμβέλειας κόμματα, βλ. σχετικά, Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 617-672 και Λυριντζής Χ., (2008), ό.π.

Σε κάθε περίπτωση, έστω και αποσπασματικά, μέσα από τις πηγές προκύπτει ότι η οικογένεια Τσώκρη είχε ταχθεί υπέρ της Ναυπλιακής Επανάστασης και εναντίον του Όθωνα όπως επίσης και ο Λεωνίδας Ζωγράφος που την πρώτη φορά εκλέχθηκε βουλευτής με το Κόμμα του Βούλγαρη²¹⁵. Ο Ανδρέας Δανόπουλος στην αρχή ήταν με το Βούλγαρη και το 1869 τάχθηκε με τον Ζαΐμη και για Πρόεδρο Βουλής είχε ψηφίσει τον Δεληγιάννη²¹⁶. Ο Γρηγόρης Δημητριάδης εθεωρείτο στην Επαρχία Ναυπλίας ο επικεφαλής του κόμματος των «οικοκυραίων» (των συντηρητικών) και ο Κων/νος Ευθυμιόπουλος ο επικεφαλής του κόμματος των «αρειμανίων»²¹⁷. Ήταν και οι δύο εναντίον του Όθωνα και συμμετείχαν ενεργά στη Ναυπλιακή Επανάσταση. Τέλος ο Γεώργιος Μίλησης του Ιωάννη αρχικά ήταν προσκείμενος στην ομάδα των Πεδινών²¹⁸, αφού το κόμμα του Βούλγαρη είχε μεγάλη επιρροή στην Ερμιονίδα καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου²¹⁹, αλλά στη συνέχεια ήταν με τον Κουμουνδούρο, διατελώντας δύο φορές υπουργός στις κυβερνήσεις του²²⁰.

Είναι προφανές ότι η Επαρχία Άργους διατήρησε τη μερίδα του λέοντος μεταξύ των εκπροσώπων του νομού τόσο σε κάθε εκλογική αναμέτρηση όσο και συνολικά στην υπό εξέταση περίοδο, γεγονός που οφείλεται στο ότι ήταν η πολυπληθέστερη επαρχία, οπότε είχε και μεγαλύτερο αριθμό εκπροσώπων, αλλά και ότι υπήρχαν πολλές εναλλαγές μεταξύ των εκπροσώπων της από εκλογή σε εκλογή. Σε όλα αυτά φυσικά δε θα πρέπει να παραβλεφθεί και το εκλογικό σύστημα που ίσχυε κάθε φορά²²¹.

²¹⁵ Για την κομματική τοποθέτηση βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997) και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π.

²¹⁶ Βλ. Γιαννακόπουλος Θ., ό.π., σελ. 175-176

²¹⁷ Βλ. Γιαννακόπουλος Θ., ό.π., σελ. 171-172.

²¹⁸ Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 381

²¹⁹ Γκάτσος Β., Η ανασυγκρότηση της Ερμιονίδος, 7ος-20ος αιώνας μ.Χ.: Κρανιδιωτών Πολιτεία, Αρχιπέλαγος, Αθήνα, 2001, σελ. 597.

²²⁰ Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 34-37.

²²¹ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1865-1881, βλ. Παράρτημα Πίνακες 10Α-10Γ.

3.2.5. 1881-1910.

Η εκπροσώπηση της Θεσσαλίας με τριάντα πέντε βουλευτές στο ελληνικό κοινοβούλιο, άλλαξε ριζικά τον πολιτικό χάρτη της χώρας. Από τους τριάντα πέντε βουλευτές της Θεσσαλίας, οι τριάντα υποστήριξαν τον Χαρίλαο Τρικούπη οδηγώντας τον έτσι, σε συνδυασμό με το νέο εκλογικό νόμο, σε ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία στις εκλογές του 1881, βάζοντας τέρμα στον πολυκομματισμό και θέτοντας τις βάσεις του δικομματισμού, που θα κυριαρχούσε τα επόμενα χρόνια στην ελληνική πολιτική σκηνή, σε συνδυασμό με τη σταδιακή αποχώρηση της παλιάς γενιάς των πολιτικών, και την εναλλαγή στη διακυβέρνηση της χώρας για τα επόμενα είκοσι χρόνια των Τρικούπη και Δηλιγιάννη. Ο μεν Τρικούπης είχε το προφίλ του μεταρρυθμιστή και επιδίωκε πρωτίστως την αυτόνομη πολιτική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας, ο δε Δηλιγιάννης²²², ως απόγονος μιας πολύ σημαντικής πολιτικής οικογένειας της Πελοποννήσου, ήταν προσκολλημένος στην «Μεγάλη Ιδέα» και αρνητικός απέναντι σε κάθε μεταρρύθμιση που εισήγαγε ο Τρικούπης. Η διαχρονική αντιπαλότητά τους, η εναλλαγή τους στη διακυβέρνηση της χώρας και οι πολιτικές τους επιλογές, οδήγησαν στην πτώχευση της χώρας το 1893, στην ήττα του Τρικούπη στις εκλογές του 1895 και τέλος στον καταστροφικό πόλεμο και στην ήττα του 1897 από τους Τούρκους. Μέχρι το 1909 η κατάσταση δυστυχώς δεν άλλαξε, απλώς συνεχίστηκε η αντιπαλότητα μεταξύ Τρικουπικών και Δηλιγιαννικών, με επικεφαλής πλέον, μετά την αποχώρηση του Τρικούπη στο εξωτερικό και τη δολοφονία του Δηλιγιάννη, τους Γεώργιο Θεοτόκη από τη μία πλευρά και τους Δημήτριο Ράλλη και Κυριακούλη Μαυρομιχάλη από την άλλη. Η παρατεταμένη οικονομική κρίση και η εμφανής, με τον χειρότερο δυστυχώς τρόπο, αδυναμία ανταπόκρισης του παλαιού πολιτικού κατεστημένου στα συνεχώς διογκούμενα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της χώρας, σε συνδυασμό με την όξυνση του Μακεδονικού και του Κρητικού ζητήματος, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την εκδήλωση του Κινήματος στο Γουδί το 1909²²³.

²²² Ο Δηλιγιάννης ήταν ουσιαστικά ο διάδοχος του Κουμουνδούρου αν και καθυστέρησε να επιβληθεί ως αρχηγός του κόμματος το οποίο ονομάστηκε Κόμμα του Δηλιγιάννη ή Εθνικόν Κόμμα, βλ. σχετικά, Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 587.

²²³ Για το ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγκεκριμένης περιόδου βλ. Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 136-145, Καστελλάν Ζ., Η Ιστορία των Βαλκανίων, Γκοβοστής, Αθήνα, 1991, σελ. 467-468, Ristelhueber R., Ιστορία των Βαλκανικών Λαών, Παπαδήμας, Αθήνα, 1995, σελ.247-250, Jelavich B., History of the Balkans- 20th Century, Volume II, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, σελ. 40-45, Κοττά Μ., ό.π., σελ. 241-255 και 273-278, Μουζέλης Ν., (1987), ό.π., σελ. 89-90, Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 558-617 και , Hering G., τ.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διενεργήθηκαν δέκα εκλογικές αναμετρήσεις, με κύριο χαρακτηριστικό την εναλλαγή στην εξουσία των Τρικούπικών και των Δηλιγιαννικών, την εδραίωση του δικομματισμού, τουλάχιστον όσο ηγούνται οι Τρικούπης και Δηλιγιάννης των παρατάξεών τους, την έλλειψη σταθερών κοινοβουλευτικών περιόδων, λόγω των συχνών εκλογικών αναμετρήσεων, αλλά και τη σταδιακή απαξίωση του πολιτικού προσωπικού, προερχόμενη κυρίως από την άνοδο της μεσαίας τάξης, που έθετε όλο και πιο έντονα το ζήτημα της ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού της χώρας²²⁴.

Η Αργολίδα τη συγκεκριμένη περίοδο εκπροσωπήθηκε από είκοσι εννέα βουλευτές από όλες τις επαρχίες της. Δεκαπέντε από την Επαρχία Άργους, εννιά από την Επαρχία Ναυπλίας, και έξι από την Επαρχία Ερμιονίδος²²⁵. Δύο εξ' αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Πληρεξούσιοι και έξι προγενέστερη θητεία ως Βουλευτές ενώ κανείς δεν είχε προγενέστερη θητεία ως Γερουσιαστής. Αναλυτικά την Επαρχία Άργους εκπροσώπησαν οι Άγγελος Γεωργαντάς, Σωτήριος Δανόπουλος του Ανδρέα, Ιωάννης Ζωγράφος²²⁶, Λεωνίδας Ζωγράφος, Ηλίας Κανελλόπουλος²²⁷, Ανδρέας Καρατζάς²²⁸, Γεώργιος Καρπετόπουλος²²⁹, Μιχαήλ Κωτσάκος²³⁰, Μιχαήλ

B', ό.π., 681-751, Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π., σελ. 31-32, 47-48 και 60 και Clogg R., *Parties and Elections in Greece-The Search for Legitimacy*, Hurst, London, 1987, σελ. 5-6.

²²⁴ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τις κοινοβουλευτικές περιόδους, της περιόδου 1881-1910, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 88-181, Παράρτημα Πίνακες 11Α-11Γ και Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 19-31. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι το 1886 ο Τρικούπης άλλαξε τις εκλογικές περιφέρειες καταργώντας την επαρχία (στενή εκλογική περιφέρεια) ως κατώτατο διοικητικό όριο ανώτερο του δήμου και τη θέση της πήρε ο νομός (ευρεία εκλογική περιφέρεια) και μείωσε τον αριθμό των βουλευτών. Στόχος του ήταν η διάλυση των πελατειακών σχέσεων. Για τις δύο αυτές αλλαγές υπήρξε μεγάλη αντιπαράθεση μεταξύ Τρικούπη και Δηλιγιάννη και το 1891 ο Δηλιγιάννης επανέφερε την επαρχία ως πρωτοβάθμια εκλογική περιφέρεια, για να επανέλθει ο νομός ως πρωτοβάθμια εκλογική περιφέρεια στις εκλογές του 1910, με τη μεταρρύθμιση του Γεωργίου Θεοτόκη το 1906 σε συνδυασμό και με την εισαγωγή του εκλογικού βιβλιαρίου το 1907, προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλοψηφίες. Το 1886 εμφανίζεται για πρώτη φορά ως ενιαία εκλογική περιφέρεια ο νομός Αργολίδος και Κορινθίας ή Αργολιδοκορινθίας, βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 577-579 και 596-597, παραμένοντας, με ελάχιστες εξαιρέσεις, μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα.

²²⁵ Ένας εξ αυτών εκπροσώπησε σε μία εκλογή την Επαρχία Άργους και σε άλλη την Επαρχία Ναυπλίας.

²²⁶ Συνταγματάρχης της Χωροφυλακής από το Άργος. Εξελέγη σε αναπληρωματική εκλογή στις 18/9/1894, μετά το θάνατο του Άγγελου Γεωργαντά. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, 323 και Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 346.

²²⁷ Δικηγόρος και Στρατιωτικός από το Ναύπλιο (η μητέρα του ήταν από το Άργος). Διετέλεσε Βουλευτής (1892-1894). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 122, 129, 325-326 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 228, 240, 585.

²²⁸ Δικηγόρος και Δήμαρχος Άργους (1907-1914) με καταγωγή από την Πάτρα. Γιός του Νεοκλή Καρατζά και γαμπρός του Δημητρίου Τσώκρη. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής (1894-1895 και 1899-1902). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι.,

Παπαλεξόπουλος²³¹, Ιωάννης Πετρίδης²³², Κωνσταντίνος Πλατούτσας²³³, Γεώργιος Πολυγένης²³⁴, Γεώργιος Τσώκρης του Δημητρίου, Νικόλαος Φαρμακόπουλος του Κων/νου²³⁵ και Αγαμέμνων Φικιώτης²³⁶. Την Επαρχία Ναυπλίας εκπροσώπησαν οι Αλέξανδρος Αντωνόπουλος²³⁷, Μιχαήλ Ιατρός του Παναγιώτη²³⁸, Μιχαήλ Λαμπρινίδης²³⁹, Ηλίας Ποταμιάνος²⁴⁰, Γεώργιος

ό.π. σελ 345-346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 129-130, 234. Μήλιας Σ., Εύθυμα και Αργείικα, τόμος Β΄, εκδ. Αναγέννηση, Άργος, 2000, σελ. 293-296 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23-24, 240-241, 453, 586-587.

²²⁹ Στρατιωτικός και Πολιτικός από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1902-1910, 1914-1922 και 1926-1928), Γερουσιαστής (1929), Υπουργός Εσωτερικών στην Κυβέρνηση Ν. Στράτου (Μάιος 1922), Αντιπρόεδρος της Βουλής (ΙΗ Περίοδος, Εκτ. Σύνοδος, 2ος/1910-3ος/1910) και Διοικητής Κρήτης (6ος/1922-9ος/1922). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, 325, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 347, 393, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 130 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 242, 269, 587.

²³⁰ Δικηγόρος με καταγωγή από το Ναύπλιο, αλλά πολιτευόταν στην Επαρχία Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής (1892-1895 και 1899-1902). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, 325, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 346, Κουμαδωράκης Ο. (1997), ό.π. σελ. 24, 119, 153-154, 327-328 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 407-408, 591.

²³¹ Ιατρός και Πολιτικός. Αδελφός του Βουλευτή Γεώργιου Παπαλεξόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (1885-1886) και Δήμαρχος Άργους (1870-1874 και 1879-1883). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 345-346, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24, 190, 283 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 268, 363-364, 543.

²³² Δικηγόρος από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1895-1898). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217 και Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ 346.

²³³ Αγρότης από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1899-1902). Επρόκειτο για μία γραφική πολιτική παρουσία της εποχής, σύμφωνα με διάφορες ανέκδοτες ιστορίες. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, 330, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 346 και Μήλιας Σ., ό.π., σελ. 285-288.

²³⁴ Έμπορος από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1902-1910 και 1915-1917). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, 330, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 347 και Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 24.

²³⁵ Γιος του Κων/νου Φαρμακόπουλου, της μεγάλης αναπλιώτικης οικογένειας επιστημόνων, πολιτικών και δημοτικών αρχόντων, που έδρασαν στο Ναύπλιο από το 1830 μέχρι το 1940. Την περίοδο 1895-1898 εκπροσώπησε την Επαρχία Άργους. Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 217, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 165 και υποσημείωση 208.

²³⁶ Δικηγόρος και Πολιτικός. Διετέλεσε Βουλευτής (1905-1906). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 129, 140, 217, 257, Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 347 και Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π. σελ. 25.

²³⁷ Γιος του Γεωργίου Μ. Αντωνόπουλου και αδελφός του Μιχαήλ Αντωνόπουλου. Πρόξενος της Γαλλίας, Διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας στη Ζάκυνθο. Διετέλεσε Βουλευτής (1881-1890 και 1892-1895) και Αντιπρόεδρος Βουλής (ΙΓ Περίοδος, Β΄ Σύνοδος, 1892-1893). Βλ. Βαρδουνιώτης Δ., ό.π., σελ. 260-263, Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 34, υποσημείωση 59 και στο Παράρτημα Πίνακας 4Δ.

²³⁸ Γιος του Παναγιώτη Ιατρού. Βουλευτής Ναυπλίας (1895-1899). Για την οικογένεια Ιατρού αναλυτικά βλ. υποσημείωση 138 και Παράρτημα Πίνακες 8Α-8Β.

²³⁹ Ανηψιός της Καλλιόπης Παπαλεξοπούλου και σύζυγος της Αικατερίνης Ιατρού, αδελφής του Γεώργιου Ιατρού. Λόγιος, συγγραφέας, νομομαθής και πολιτικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1899-1902). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 99 και στο Παράρτημα Πίνακα 8Α.

²⁴⁰ Νομικός, πολιτικός και δημοσιογράφος από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1881-1885, 1890-1892, 1899-1902) και Αντιπρόεδρος Βουλής (Θ΄ Περίοδος, Δ΄ Σύνοδος, 1884-1885). Επίσης την περίοδο 1905-1906 εκπροσώπησε την περιφέρεια Σάμης. Αναλυτικά βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 131.

Φαρμακόπουλος του Κων/νου²⁴¹, Θεόδωρος Φαρμακόπουλος του Κων/νου²⁴², Νικόλαος Φαρμακόπουλος του Κων/νου²⁴³, Τάκης Φαρμακόπουλος του Κων/νου²⁴⁴ και Χρ. Φικιώτης²⁴⁵. Την Επαρχία Ερμιονίδος εκπροσώπησαν οι Ανδρέας Βασιλείου²⁴⁶, Λάζαρος Βούλγαρης²⁴⁷, Αντώνιος Μήτσας του Σταματίου, Σταμάτιος Μήτσας του Αντωνίου²⁴⁸, Γεώργιος Μίλησης του Ιωάννη και Εμμανουήλ Ρέπουλης²⁴⁹. Τέλος πέντε εξ' αυτών είχαν και μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές.

Σε όλες τις επαρχίες του νομού τη συγκεκριμένη περίοδο, υπάρχει μεγάλη ανανέωση του πολιτικού προσωπικού. Στην επαρχία Άργους τη συγκεκριμένη περίοδο δεν κυριαρχεί κάποια οικογένεια. Τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες έχουν οι Άγγελος Γεωργαντάς και Σωτήριος Δανόπουλος με τέσσερεις και αμέσως μετά οι Γεώργιος Καρπετόπουλος και Γεώργιος Πολυγένης με τρεις. Στην Επαρχία Ναυπλίας κυριαρχούν οι Φαρμακόπουλοι με τέσσερεις εκπροσώπους. Τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες έχουν οι Αλέξανδρος Αντωνόπουλος και Ηλίας Ποταμιάνος με τέσσερεις και αμέσως μετά ο Θεόδωρος Φαρμακόπουλος με τρεις. Τέλος στην Επαρχία Ερμιονίδος

²⁴¹ Γιος του Κων/νου Φαρμακόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (1890-1892 και 1895-1898) και Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Ναυπλίου (1895-1899). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 165 και υποσημείωση 208.

²⁴² Ιατρός, επίσης γιος του Κων/νου Φαρμακόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (1902-1910 και 1915-1917), Υπουργός επί των Εκκλησιαστικών και της Δημόσιας Εκπαίδευσης (28/6/1903-6/12/1903) στην Κυβέρνηση Δημητρίου Ράλλη και Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Ναυπλίου (1903-1914). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 165 και υποσημείωση 208.

²⁴³ Την περίοδο 1902-1904 εκπροσώπησε την Επαρχία Ναυπλίας.

²⁴⁴ Επίσης γιος του Κων/νου Φαρμακόπουλου. Διετέλεσε Βουλευτής (1905-1906 και 1920-1922) και Δήμαρχος Ναυπλίου (1914-1925). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 165 και υποσημείωση 208.

²⁴⁵ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

²⁴⁶ Νομικός και Πολιτικός από τη γνωστή οικογένεια του Κρανιδίου. Διετέλεσε Βουλευτής (1885-1886 και 1895-1898) και Νομάρχης. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 38, 66, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 291. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

²⁴⁷ Γιος του Δημητρίου Βούλγαρη από την Ύδρα. Διετέλεσε Βουλευτής (1885-1886). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 56, 66, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 294-295. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

²⁴⁸ Είναι ο Σταμάτης Μήτσας ο νεώτερος. Στρατιωτικός και Πολιτικός, εγγονός του Σταμάτη Μήτσα και γιος του Αντώνη Μήτσα με καταγωγή από την Ερμιόνη. Διετέλεσε Βουλευτής (1892-1895 και 1902-1904). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 70-76, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 360-362, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 126 και Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 160. Επίσης βλ. υποσημείωση 91 και Παράρτημα Πίνακα 20.

²⁴⁹ Νομικός, Δημοσιογράφος και Πολιτικός από το Κρανίδι. Διετέλεσε Βουλευτής (1899-1902, 1905-1915, 1917-1920 και 1923-1924). Αντιπρόεδρος των Κυβερνήσεων των Φιλελευθέρων, αλλά και του Κόμματος των Φιλελευθέρων. Υπουργός Εσωτερικών (1910-1913, 1917-1920), Υπουργός Οικονομικών (1915). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 42-48, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 389-394, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 319-320, Λαδάς Β., Το Κρανίδι και οι αλήθειες του, Αθήνα, 2008, σελ. 87-112 και Παράρτημα Πίνακα 20.

η οικογένεια Μήτσα εμφανίζεται με δύο εκπροσώπους και τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες έχει ο Εμμανουήλ Ρέπουλης με τρεις²⁵⁰.

Αυτό που είναι σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι για πρώτη φορά καταγράφονται, σημειακά, οι εκλογικές επιρροές των κομμάτων στην Αργολίδα σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, χωρίς φυσικά να υπάρχει πλήρης και αναλυτική καταγραφή των στοιχείων της εκλογικής γεωγραφίας του νομού για το σύνολο της υπό εξέταση περιόδου²⁵¹.

Σε ότι αφορά την τοποθέτηση και τις μετακινήσεις των βουλευτών, υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους. Συγκεκριμένα ο Άγγελος Γεωργαντάς ήταν ένθερμος οπαδός του Δηλιγιάννη και εκλεγόταν με το κόμμα του στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά το 1885 είχε εκλεγεί με το Κόμμα του Τρικούπη²⁵², και επίσης το 1892 συσπειρώθηκαν μαζί του τριάντα δυσαρεστημένοι δηλιγιαννικοί βουλευτές, οι οποίοι ήταν έτοιμοι να στηρίξουν την κυβέρνηση Τρικούπη με σκοπό να μην διαλυθεί η Βουλή και ενδεχομένως να μη χάσουν και τις έδρες τους²⁵³. Επίσης ο Σωτήρης Δανόπουλος ανήκε στο Κόμμα του Δηλιγιάννη²⁵⁴, αλλά ψήφισε κάποιες από τις προτάσεις του Τρικούπη μεταξύ των οποίων και τα νομοσχέδια που προέβλεπαν την επιβολή φόρων και τη σύναψη νέων δανείων²⁵⁵. Ο Ιωάννης Ζωγράφος πρέπει να ήταν με το Δηλιγιάννη, διότι εξελέγη στην αναπληρωματική εκλογή στις 18/9/1894, μετά το θάνατο του Άγγελου Γεωργαντά, έχοντας ως αντίπαλο τον Καθηγητή Ρωμαϊκού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας Δημήτρη Θεοφανόπουλο, που υποστηρίχθηκε από το Κόμμα του Τρικούπη²⁵⁶. Ο Λεωνίδας Ζωγράφος, την πρώτη φορά εκλέχθηκε βουλευτής με το Κόμμα του Βούλγαρη και στη συνέχεια και μέχρι το τέλος της πολιτικής του σταδιοδρομίας, με το Κόμμα του

²⁵⁰ Αναλυτικά βλ. Παράρτημα Πίνακα 11Α.

²⁵¹ Στις εκλογές του 1881 το Κόμμα του Κουμουندούρου επικράτησε στην επαρχία Ναυπλίας και στην Επαρχία Ερμιονίδος ενώ ισοδύναμα ήταν τα δύο κόμματα στις πόλεις του Άργους και του Ναυπλίου, βλ. σχετικά, Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 562-563. Στις εκλογές του 1895 και του 1902 το Εθνικό Κόμμα επικράτησε στο Ναύπλιο και στην Ερμιονίδα, βλ. σχετικά, Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 736.

²⁵² Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 81-82 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 130-131.

²⁵³ Βλ. Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 621.

²⁵⁴ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 69, 88-89 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 106, 143-144.

²⁵⁵ Βλ. Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 591.

²⁵⁶ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 112 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 198-199.

Δηλιγιάννη²⁵⁷. Ο Ηλίας Κανελλόπουλος ήταν πολιτικός φίλος του Χαρίλαου Τρικούπη και είχε εκλεγεί με το κόμμα του²⁵⁸. Ο Γεώργιος Καρπετόπουλος πολιτευόταν με το Κόμμα του Θεοτόκη²⁵⁹. Ο Μιχαήλ Κωτσάκος είχε εκλεγεί την πρώτη φορά με το Κόμμα του Τρικούπη και τη δεύτερη φορά με το Κόμμα του Θεοτόκη, επειδή διακήρυξε ότι θα συνέχιζε την γραμμή του Τρικούπη²⁶⁰. Ο Μιχαήλ Παπαλεξόπουλος εξελέγη με το Κόμμα του Δηλιγιάννη²⁶¹. Ο Κωνσταντίνος Πλατούτσας πιθανόν να εξελέγη με το Κόμμα του Ράλλη²⁶². Ο Αλέξανδρος Αντωνόπουλος μεταπήδησε στο Κόμμα του Τρικούπη²⁶³. Ο Μιχαήλ Λαμπρινίδης ήταν με το Χαρίλαο Τρικούπη, στην μνήμη του οποίου αφιέρωσε και την ιστορική μελέτη του το 1898 με τίτλο: Η Ναυπλία. Ο Ηλίας Ποταμιάνος αν και ανήκε στο Κόμμα του Τρικούπη, δε δίστασε να παραδεχτεί ότι είχαν γίνει λάθη από το κόμμα του στο χειρισμό του αγροτικού ζητήματος²⁶⁴. Ο Εμμανουήλ Ρέπουλης, στην αρχή της πολιτικής του σταδιοδρομίας ήταν με το Θεοτόκη και στη συνέχεια αφού αποσχίσθηκε, συνέστησε με τους Δημήτριο Γούναρη, Πέτρο Πρωτοπαπαδάκη, Χαρίλαο Βοζίκη και Απόστολο Αλεξανδρή την ομάδα των Ιαπώνων υπό την ηγεσία του Στέφανου Δραγούμη²⁶⁵. Ο Νικόλαος Φαρμακόπουλος ήταν με το Δηλιγιάννη, όπως επίσης και όλοι όσοι εξελέγησαν από την οικογένεια, λόγω συγγένειας²⁶⁶. Παρά τη σταδιακή επέκταση της επιρροής των κομμάτων σε όλη την επικράτεια, συνέχιζαν να υπάρχουν τοπικά κόμματα που δεν κατόρθωσαν να ενσωματωθούν στα εθνικά κόμματα. Στην Αργολίδα υπήρχε

²⁵⁷ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 105-106 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 184-185.

²⁵⁸ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 122 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 228.

²⁵⁹ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 130 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 242.

²⁶⁰ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 153-154 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 407-408.

²⁶¹ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 190 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 363-364.

²⁶² Βλ. υποσημείωση 205 και επίσης Ζωγράφος Μιλ., «Ναυπλιεύς Δικάζων Αργείων», στο Καραγιάννης Χ., Αργολικόν Ημερολόγιο του έτους 1900, εκδ. Ανάργυρου Κ. Τημέλη, Εν Άργει, 1900, σελ. 84, όπου θέλοντας να επισημάνει την μεγάλη κόντρα που υπήρχε μεταξύ των δύο πόλεων, αναφέρει ότι το Άργος προτίμησε να εκλέξει ως Βουλευτή τον Κωνσταντίνο Πλατούτσα, υπονοώντας ότι ήταν αγράμματος και γραφικός, αλλά Αργεΐτης, αντί τον Νικόλαο Φαρμακόπουλο, αναφέροντάς τον ως ανιψιό της μεγάλης οικογένειας των Φαρμακόπουλων από το Ναύπλιο και παρά την ίδρυση διτάξιου Γυμνασίου στο Άργος από την παράταξη Δηλιγιάννη. Άρα ο Φαρμακόπουλος ήταν με το Κόμμα του Δηλιγιάννη και ο Πλατούτσας με το Κόμμα του Ράλλη.

²⁶³ Βλ. Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 576.

²⁶⁴ Βλ. Hering G., τ. Α΄, ό.π., σελ. 603.

²⁶⁵ Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 392 και Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 748.

²⁶⁶ Βλ. υποσημειώσεις 208 και 262.

το Κόμμα των Αρειμανίων στο Ναύπλιο με αρχηγό τον Γεώργιο Κ. Φαρμακίδη, ο οποίος προσχώρησε τελικά το 1890 στο Κόμμα του Δηλιγιάννη διατηρώντας την τοπική ηγεσία²⁶⁷. Συνεπώς με βάση τα παραπάνω είχε αρχίσει να διαμορφώνεται ο συντηρητικός προσανατολισμός του νομού.

Επίσης ένα επιπλέον στοιχείο που αποδεικνύει την βαρύτητα των τοπικών παραγόντων στην εκλογική διαδικασία ήταν οι συμμαχίες που αναπτύσσονταν μεταξύ δημάρχων και βουλευτών ή μεταξύ υποψηφίων δημάρχων και υποψηφίων βουλευτών, φαινόμενο που προϋπήρχε και εντάθηκε τη συγκεκριμένη περίοδο, προκειμένου να εξασφαλίσουν αμφότεροι την εκλογή τους. Στο Άργος οι Σωτήρης Δανόπουλος (στις δημοτικές εκλογές του 1887), Μιχαήλ Κωτσάκος και ο Γεώργιος Τσώκρης στήριζαν για Δήμαρχο τον Σπήλιο Καλμούχο ενώ ο ίδιος ήταν πολιτικός φίλος του Μιχαήλ Κωτσάκου²⁶⁸. Στην εκλογική αναμέτρηση του 1899 ο Σωτήρης Δανόπουλος υποστήριξε τον εκλεγέντα Δήμαρχο Εμμανουήλ Ρούσσο²⁶⁹. Στο Ναύπλιο ο Επαμεινώνδας Κωτσονόπουλος, Δήμαρχος Ναυπλίου, στις εκλογές του 1890 στήριξε τον υποψήφιο Ηλία Ποταμιάνο, που τελικά εξελέγη βουλευτής²⁷⁰.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης πως ενώ ο Δηλιγιάννης ήταν αρχικά αντίθετος με την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του συγκοινωνιακού δικτύου της χώρας, σε αντίθεση με τον Τρικούπη που και μετά την χρεοκοπία επέμενε για την ολοκλήρωση της συγκοινωνιακής σύνδεσης της χώρας μέσω του σιδηροδρόμου, στο προεκλογικό πρόγραμμα του 1895, μια και αυτό θα απέφερε εκλογικά οφέλη για το κόμμα του, ανακοίνωσε την επέκταση του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου για το τμήμα Μύλοι-Καλαμάτα²⁷¹.

Η Επαρχία Άργους τέλος εμφανίζεται και αυτή την περίοδο με μεγαλύτερο αριθμό εκπροσώπων, σε σχέση με τις άλλες δύο επαρχίες.²⁷²

²⁶⁷ Βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 655-656. Επίσης για το Κόμμα των Αρειμανίων βλ. υποσημείωση 217.

²⁶⁸ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 119 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 224.

²⁶⁹ Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 211 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 413.

²⁷⁰ Βλ. Hering G., τ. Α', ό.π., σελ. 639.

²⁷¹ Το γεγονός αυτό αποτελεί κλασικό παράδειγμα της μικροπολιτικής και πελατειακής λογικής που χαρακτήριζε σε μεγάλο βαθμό πολιτικούς και κόμματα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, με μοναδικό σκοπό την εύνοια των «καλών» εκλογικά περιφερειών για το κάθε κόμμα, την εξυπηρέτηση της εκλογικής πελατείας τους και την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού ψηφοφόρων ενόψει της εκάστοτε εκλογικής αναμέτρησης βλ. Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 699.

²⁷² Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1881-1910, βλ. Παράρτημα Πίνακες 11Α-11Γ.

3.2.6. 1910-1922.

Η παρατεταμένη κοινωνική και οικονομική κρίση σε συνδυασμό με την αστάθεια και τις εν γένει αδυναμίες του πολιτικού συστήματος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών, οδήγησαν στο Κίνημα στο Γουδί τον Αύγουστο του 1909, σηματοδοτώντας την έναρξη της δεκαετίας που άλλαξε ριζικά τα δεδομένα για τον ελλαδικό χώρο: η περίοδος που τέθηκαν οι βάσεις για τη συγκρότηση της χώρας ως σύγχρονου κράτους, η άνοδος της μεσαίας τάξης, η αμφισβήτηση και η ανατροπή του παλαιού πολιτικού κατεστημένου, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, η γεωγραφική επέκταση της χώρας, ο Εθνικός Διχασμός, η είσοδος της Ελλάδας στον πόλεμο, η Μικρασιατική Καταστροφή και εν γένει αυτό που ονομάστηκε εθνική ολοκλήρωση με κύριο εκφραστή αυτής της προσπάθειας τον Ελευθέριο Βενιζέλο, που αποτέλεσε την κυρίαρχη ηγετική φυσιογνωμία που σημάδεψε την πολιτική ζωή του τόπου καθ' όλη τη διάρκεια του μεσοπολέμου²⁷³.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι ο Εθνικός Διχασμός ενώ ξεκίνησε ως μια απλή διάσταση απόψεων μεταξύ Κωνσταντίνου και Βενιζέλου στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, εξελίχθηκε σε διαμάχη μεταξύ βενιζελικών και αντιβενιζελικών, Νέων και Παλαιών χωρών, παίρνοντας τραγικές διαστάσεις, για να καταλήξει σε εμφύλια σύγκρουση ακόμα και για το πολίτευμα της χώρας ενώ το χάσμα που δημιουργήθηκε μεταξύ των δύο πλευρών ήταν αγεφύρωτο μέχρι την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αναδεικνύοντας τελικά τις βαθύτερες διαφορές, αλλά και τις διαφορετικές λογικές που χαρακτήριζαν τις δύο πλευρές²⁷⁴. Η διαμάχη αυτή όπως ήταν λογικό είχε επιπτώσεις τόσο στο πολιτικό όσο και στο κομματικό σύστημα. Οι έξι εκλογικές αναμετρήσεις, η αποχή των δύο παρατάξεων από την εκλογική διαδικασία σε κάποιες εκλογικές αναμετρήσεις, η εναλλαγή τους στην εξουσία και η συχνή αλλαγή του πολιτεύματος, αποδεικνύουν τη ρευστότητα του πολιτικού συστήματος από τη μια και από την άλλη την παγίωση των πολιτικών-κομματικών διαφορών σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο καθώς

²⁷³ Για το ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγκεκριμένης περιόδου βλ. Clogg R., (1992), ό.π., 147-178, Καστελλάν Ζ., ό.π., σελ. 545-550 και 565-569, Κοππά Μ., ό.π., σελ. 278-290, Ristelhueber R., ό.π., σελ. 278-280, 283-284, 285-286, 289-290, 294, 297, 310, 320-323, 337-339 και 346-347, Jelavich B., ό.π., σελ. 172-174, Μουζέλης Ν., (1987), ό.π., σελ. 90-99, Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65-69, Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π., σελ. 33-35, 49-52, 56 και 60-61, Βεντήρης Γ., *Η Ελλάς του 1910-1920*, τόμοι Α' και Β', Ίκαρος, Αθήνα, 1931, Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., Hering G., τ. Β', ό.π., 751-1003, Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 6-9, Χαραλάμπης Δ., ό.π., σελ. 38-43, 92-118, καθώς επίσης και Παράρτημα Πίνακα 12.

²⁷⁴ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65.

επίσης και το δικομματικό χαρακτήρα του συστήματος²⁷⁵. Αξίζει να σημειωθεί ότι την ίδια περίοδο, παράλληλα με τις δύο παρατάξεις, το νεοεμφανιζόμενο Κ.Κ.Ε. κατόρθωσε να κατοχυρώσει αργά αλλά σταθερά, κυρίως τις επόμενες δεκαετίες, την ιδεολογική του ταυτότητα, να αυτονομηθεί από τις διαιρέσεις του Εθνικού Διχασμού και το κυριότερο άρχισε να διαμορφώνει τον παραταξιακό του χώρο βασιζόμενο στην εργατική τάξη που είχε αρχίσει να διαμορφώνεται²⁷⁶.

Γίνεται αντιληπτό από τα παραπάνω ότι κάθε κόμμα είχε απήχηση σε διαφορετικές περιοχές και κοινωνικές τάξεις. Η δομή της ελληνικής κοινωνίας ως προς την εντοπιότητα, το γεωγραφικό διαχωρισμό και την κοινωνική διαστρωμάτωση, δίνει τη δυνατότητα για την αποτύπωση της εκλογικής επιρροής των κομμάτων²⁷⁷. Έτσι μέσα και από τις ιστορικές μελέτες προκύπτει ότι η αντιβενιζελική παράταξη είχε μεγαλύτερη επιρροή στους γηγενείς Έλληνες, στην Παλαιά Ελλάδα (περιοχές που ανήκαν στην χώρα πριν τους νικηφόρους βαλκανικούς πολέμους), στην περιφέρεια και στα αγροτικά και λαϊκά στρώματα, ενώ η βενιζελική παράταξη κυριαρχούσε στους πρόσφυγες, στις Νέες Χώρες (περιοχές που προσαρτήθηκαν μετά τους πολέμους), στα μεγάλα αστικά κέντρα και στα μεσαία αστικά στρώματα²⁷⁸.

Αυτή την περίοδο τέλος, γίνεται λόγος για πρώτη φορά, για έννοιες όπως κομματική ηγεσία, κομματική οργάνωση, κομματική-παραταξιακή συνείδηση και για στήριξη των κομμάτων από συγκεκριμένες κοινωνικές τάξεις και ομάδες, αν και τα κόμματα αυτή την περίοδο δεν είχαν ενιαία έκφραση σε όλη την επικράτεια, αλλά χαρακτηρίζονταν κυρίως από την ύπαρξη πολλών τοπικών κομμάτων που στο σύνολο της χώρας εντάσσονταν σε μία από τις δύο παρατάξεις.

²⁷⁵ Μαυρογορδάτος Γ., ό.π. και Παράρτημα Πίνακες 13 και 16.

²⁷⁶ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 69. Η εκλογή σοσιαλιστών και αγροτικών βουλευτών στις εκλογές του 1910 δεν έδωσε διαφορετική τροπή στα πράγματα και δεν είχε ανάλογη συνέχεια. Η σταδιακή διάδοση των σοσιαλιστικών ιδεών όμως σε συνδυασμό και με τις επικρατούσες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες τόσο στην Ελλάδα όσο και στον υπόλοιπο κόσμο, οδήγησαν στην ίδρυση του Σ.Ε.Κ.Ε. το 1918, που αποτέλεσε τον πρόδρομο του Κ.Κ.Ε., και στη συμμετοχή του στις εκλογές του 1920 λαμβάνοντας ένα σοβαρό αριθμό ψήφων. Για τους αγροτικούς, το Σ.Ε.Κ.Ε., τους πρώτους Έλληνες σοσιαλιστές, τα αριστερά κόμματα της υπό εξέταση περιόδου καθώς επίσης και το Κ.Κ.Ε., που έκανε αισθητή την παρουσία του, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, τις επόμενες δεκαετίες βλ. Μουζέλης Ν., (1987), ό.π., σελ. 113-117, Ρήγος Α., ό.π., σελ. 207-213 και Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 834-853 και 969-1003.

²⁷⁷ Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., σελ. 19.

²⁷⁸ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 68.

Όλες οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις και αλλαγές σε εθνικό επίπεδο είναι λογικό να είχαν αντίκτυπο και στην Αργολίδα, χωρίς να σημαίνει ότι ακολουθούσε πάντα το ρεύμα της εποχής. Στα πλαίσια της ιστορικής αναδρομής, από την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα και την εκπροσώπησή της στις Εθνοσυνελεύσεις, στα Βουλευτικά, αλλά και στις εκλογικές αναμετρήσεις του 19ου αιώνα, γίνεται αντιληπτό ότι συνθήκες που διαμόρφωσαν την πολιτική και εκλογική συμπεριφορά της Αργολίδας και που παγιώθηκαν στα μέσα του 20ου αιώνα, πιθανόν να οφείλονται σε όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως για το σύνολο της χώρας, αλλά και στις τοπικές ιδιαιτερότητες του νομού όπως επίσης και στο πολιτικό προσωπικό της.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Αργολίδα ταυτίστηκε με την αντιβενιζελική παράταξη πολύ νωρίτερα από τον Εθνικό Διχασμό. Στην αρχή της δεκαετίας του 1910 η πλειοψηφία των Ελλήνων ζούσε στην ύπαιθρο και ήταν αγρότες. Η γεωργία ήταν η κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας, συνεπώς οι αγρότες της Πελοποννήσου άρα και της Αργολίδας, περιοχές της «Παλαιάς Ελλάδας», που αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, εξαρτιόνταν από τη ζήτηση που είχαν τα προϊόντα τους στη διεθνή αγορά, ενώ ταυτόχρονα διατηρούσαν σχέσεις και πελατειακά δίκτυα με τα κόμματα εξουσίας και το κράτος εν γένει, προσπαθώντας να υιοθετήσουν τον μικροαστικό τρόπο ζωής, που αποτελούσαν διαχρονικά χαρακτηριστικά της συντηρητικής παράταξης. Από την άλλη τόσο η Πελοπόννησος όσο και η Αργολίδα ήταν εθνοτικά και πολιτιστικά ομοιογενείς περιφέρειες, σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδας, και δε δέχθηκαν μεγάλο κύμα προσφύγων παραμένοντας έτσι ευνοϊκά διακείμενες προς την αντιβενιζελική παράταξη. Επίσης το Ναύπλιο ως πρωτεύουσα του νομού είχε μία φιλοβασιλική παράδοση, ίσως και λόγω της έδρας της πρώτης κυβέρνησης του ελληνικού κράτους επί Όθωνα, αλλά και λόγω της γεωγραφικής θέσης του σε σχέση με την κεντρική πολιτική εξουσία, όπου οι πολιτικοί της περιοχής διαμόρφωναν μία κουλτούρα σχετικά με τη συμμετοχή στις κινητοποιήσεις για τα εθνικά θέματα της εποχής, που κινητοποιούσε τα αστικά και μικροαστικά στρώματα της περιοχής. Συνεπώς ο συντηρητικός προσανατολισμός της Αργολίδας ήταν ως ένα σημείο προβλέψιμος²⁷⁹.

²⁷⁹ Αναλυτικά βλ. Καλποδήμου Κ.-Κόνδης Γ., «Ο αντίκτυπος του Εθνικού Διχασμού (1915-1917) στην περιφέρεια. Η περίπτωση της Αργολίδας», Πρακτικά Διημερίδας 7-8/11/2015: 1915-2015, 100 χρόνια από τον Εθνικό Διχασμό-Οι πολιτικές, πολιτειακές, κοινωνικές διαστάσεις των γεγονότων και οι μεταγενέστερες επιδράσεις, Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη

Τα ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του νομού, μπορεί να συνέβαλαν στον πολιτικό του προσανατολισμό προς τη συντηρητική παράταξη, τα γεγονότα του Εθνικού Διχασμού όμως παγίωσαν αυτό το φαινόμενο. Συγκεκριμένα στις 5 Μαρτίου 1912 ο Βενιζέλος μετά από μεγάλη περιοδεία στην Πελοπόννησο επισκέφθηκε την Αργολίδα και μεταξύ άλλων εξήγγειλε ότι θα ήταν η έδρα της 4ης Μεραρχίας Στρατού το Ναύπλιο, από το οποίο αποκόμισε σημαντικά εκλογικά οφέλη λόγω και του ρεύματος ανανέωσης που κυριάρχησε στα αστικά και μικροαστικά στρώματα της πόλης, κάτι που δε συνέβη στο Άργος, αφού στο πέρασμά του αποδοκιμάστηκε έντονα με τη συμμετοχή και του τοπικού Βουλευτή Γεώργιου Καρπετόπουλου²⁸⁰.

Η αντιπαλότητα μεταξύ των δύο πλευρών που συνεχίστηκε σε κεντρικό επίπεδο τα επόμενα χρόνια με συνέπεια τη διαφωνία Κωνσταντίνου και Βενιζέλου για την είσοδο της χώρας στον πόλεμο, την παραίτηση του Βενιζέλου, την προκήρυξη εκλογών για το Μάιο του 1915, τις οποίες κέρδισε ο Βενιζέλος, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην Αργολίδα, είχε σαν αποτέλεσμα τη εμφάνιση του πολιτικού διχασμού μεταξύ των κατοίκων της²⁸¹. Όλα τα γεγονότα που ακολούθησαν και όξυναν την πολιτική αντιπαράθεση μεταξύ των δύο παρατάξεων, επηρέασαν και την Αργολίδα με αποκορύφωμα τη δημιουργία Συνδέσμων Επιστράτων στο Ναύπλιο, στην Ασίνη, στο Άργος, στην Καρυά και στη Λυρκεία, των οποίων ηγήθηκαν τοπικά αντιβενιζελικά στελέχη²⁸². Το αποκορύφωμα όμως του Εθνικού Διχασμού στο νομό, μετά και όλα όσα συνέβησαν σε τοπικό επίπεδο εναντίον των βενιζελικών, ήταν οι συγκεντρώσεις για το «Ανάθεμα» κατά του Βενιζέλου σε Άργος και Ναύπλιο

Ιστορίας και Πολιτισμού, <https://argolikivivliothiki.gr/2018/07/03/national-division-13/>, Άργος, 2018, σελ. 150-189.

²⁸⁰ Για τις αποδοκίμασιες του Βενιζέλου στο Άργος βλ. Καλποδήμου Κ.-Κόνδης Γ., ό.π., σελ. 152-153 και Δωροβίνης Β., «Στοιχεία για δύο εκδηλώσεις του Εθνικού Διχασμού στο Άργος: το «ανάθεμα» και η εξορία του Δ. Βαρδουγιώτη», Πρακτικά Δημερίδας 7-8/11/2015: 1915-2015, 100 χρόνια από τον Εθνικό Διχασμό-Οι πολιτικές, πολιτειακές, κοινωνικές διαστάσεις των γεγονότων και οι μεταγενέστερες επιδράσεις, Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, <https://argolikivivliothiki.gr/2018/07/03/national-division-13/>, Άργος, 2018, σελ. 73.

²⁸¹ Καλποδήμου Κ.-Κόνδης Γ., ό.π., σελ. 155.

²⁸² Στις περιοχές στις οποίες ιδρύθηκαν οι Σύνδεσμοι Επιστράτων το 1916, σχεδόν σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις μέχρι σήμερα είχε την πρωτοκαθεδρία η συντηρητική παράταξη. Στο Σύνδεσμο Επιστράτων Ναυπλίου μεταξύ των μελών της διοικητικής επιτροπής ήταν και οι Πραξιτέλης Μουτζουρίδης και Γεώργιος Μηναίος, μετέπειτα βουλευτές του Λαϊκού Κόμματος και του Κόμματος Εθνικοφρόνων αντίστοιχα, προερχόμενοι από παραδοσιακές αντιβενιζελικές πολιτικές οικογένειες του Ναυπλίου.

με προεξέχοντα το Μητροπολίτη Αργολίδας Αθανάσιο, με τους βενιζελικούς στα Νοεμβριανά να προχωρούν σε πράξεις αντεκδίκησης²⁸³.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διενεργήθηκαν έξι εκλογικές αναμετρήσεις, με κύριο χαρακτηριστικό την πόλωση μεταξύ των δύο παρατάξεων, βενιζελικών-αντιβενιζελικών, την αποχή από την εκλογική διαδικασία από μία φορά για κάθε πλευρά και την «ισοπαλία» σε ότι αφορά την επικράτησή τους στο σύνολο των εκλογικών αναμετρήσεων²⁸⁴.

Η Αργολίδα τη συγκεκριμένη περίοδο εκπροσωπήθηκε από δέκα οχτώ βουλευτές από όλες τις επαρχίες της. Αναλυτική εκπροσώπηση των επαρχιών δεν προκύπτει από την καταγραφή των βουλευτών στο Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, διότι όλοι αναφέρονται ως βουλευτές Αργολίδος και Κορινθίας. Από τη μελέτη των εκλογικών αναμετρήσεων της προηγούμενης και της επόμενης περιόδου, των ιστορικών κειμένων, των πηγών καθώς επίσης και του τύπου της εποχής, προκύπτει ότι οχτώ προέρχονται από την Επαρχία Άργους, έξι από την Επαρχία Ναυπλίας και τέσσερις από την Επαρχία Ερμιονίδος. Πέντε εξ' αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Βουλευτές. Αναλυτικά την Επαρχία Άργους εκπροσώπησαν οι Δημήτριος Καλλέργης²⁸⁵, Γεώργιος Καρπετόπουλος, Δημήτριος Κούζης²⁸⁶, Ιωάννης Κοφινιώτης²⁸⁷, Γεώργιος Νέζος²⁸⁸, Γεώργιος Πολυγένης, Κων/νος Πολυγένης²⁸⁹ και Δημήτριος

²⁸³ Για τις συγκεντρώσεις για το «Ανάθεμα» κατά του Βενιζέλου σε Άργος και Ναύπλιο και για τα Νοεμβριανά στο Ναύπλιο βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 403-404, Καλποδήμου Κ.-Κόνδης Γ., ό.π. και Δωροβίνης Β., ό.π.

²⁸⁴ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τις κοινοβουλευτικές περιόδους, της περιόδου 1910-1922, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-303, 309-315, Παράρτημα Πίνακα 13 και Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 33-68.

²⁸⁵ Εγγονός του Δημητρίου Καλλέργη. Πολιτικός και Διπλωμάτης. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1915). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

²⁸⁶ Ιατρός και Πολιτικός από το Άργος. Ανηψιός των Βουλευτών Γεώργιου και Μιχαήλ Παπαλεξόπουλου (Γιός της αδελφής τους Αγγελικής). Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1911), Δήμαρχος Άργους (1903-1907) και Γερουσιαστής (1929-1932). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 345, 347, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 190 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 268-269, 590.

²⁸⁷ Εκπαιδευτικός με πιθανή καταγωγή από το Κοφίνι Αργολίδας. Διετέλεσε Βουλευτής (8ος/1910-10ος/1910). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 326, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 395, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 23-24, 144 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 274-277, 590-591.

²⁸⁸ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Κουτσοπόδι. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1913). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ 347.

²⁸⁹ Διαπρεπής Νομικός, Καθηγητής Πανεπιστημίου και Συγγραφέας από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1920-1922) και Υπουργός Παιδείας (1921). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 330, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347, 390, Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 24, 204-205, 263, Μήλιας Σ., ό.π., σελ. 293-296 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 395-396.

Ρούσσοσ²⁹⁰. Την Επαρχία Ναυπλίας εκπροσώπησαν οι Νικόλαος Κόνδης²⁹¹, Ηλίας Παπαηλιού²⁹², Δημήτριος Τερζάκης του Αθανασίου²⁹³, Ιωάννης Τερζάκης του Αθανασίου²⁹⁴, Θεόδωρος Φαρμακόπουλος και Τάκης Φαρμακόπουλος. Την Επαρχία Ερμιονίδος εκπροσώπησαν οι Κων/νος Βασιλείου²⁹⁵, Σταμάτιος Μερκούρης του Σπυριδωνος²⁹⁶, Γεώργιος Παρασκευόπουλος²⁹⁷ και Εμμανουήλ Ρέπουλης. Τέλος τρεις εξ' αυτών είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές και τρεις μεταγενέστερη θητεία ως Γερουσιαστές.

Σε όλες τις επαρχίες του νομού, υπάρχει ανανέωση του πολιτικού προσωπικού χωρίς να κυριαρχεί κάποια οικογένεια, όπως σε προηγούμενες περιόδους, σε συνδυασμό πάντα και με τις σημαντικές πολιτικές αλλαγές που έλαβαν χώρα στο σύνολο της επικράτειας την ίδια χρονική περίοδο. Στην Επαρχία Άργους τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες έχουν οι Γεώργιος Καρπετόπουλος με πέντε και ο Δημήτριος Καλλέργης με τρεις. Στην Επαρχία Ναυπλίας τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες έχουν οι Ιωάννης Τερζάκης και Θεόδωρος Φαρμακόπουλος με δύο εκλογικές επιτυχίες ο καθένας. Τέλος στην Επαρχία Ερμιονίδος κυριαρχεί ο Εμμανουήλ Ρέπουλης με τέσσερις εκλογικές επιτυχίες²⁹⁸.

Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στην Αργολίδα καθώς επίσης και οι παραταξιακές τοποθετήσεις των βουλευτών είναι περισσότερο ευδιάκριτες από τις προηγούμενες περιόδους, αλλά όχι εντελώς ξεκάθαρες και επίσημα

²⁹⁰ Δικηγόρος και Πολιτικός. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1911). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 129 και Ζεγκίνης Ι., ό.π. σελ. 347.

²⁹¹ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

²⁹² Δικηγόρος από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1911).

²⁹³ Πατέρας του Άγγελου Τερζάκη. Δικηγόρος και Πολιτικός. Διετέλεσε Βουλευτής (5/1915-10/1915 και 1917-1920), Γερουσιαστής (1932-1935), Δήμαρχος Ναυπλίου (1899-1903) και Νομάρχης Αργολίδας.

²⁹⁴ Αδελφός του Δημητρίου Τερζάκη και θείος του Άγγελου Τερζάκη. Νομικός και Πολιτικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1915).

²⁹⁵ Νομικός και Πολιτικός από το Κρανίδι. Ανιψιός του Ανδρέα Βασιλείου. Διετέλεσε Βουλευτής (8ος/1910-10ος/1910). Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 40-42, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 292-293, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 320-321. Επίσης βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

²⁹⁶ Γιος του Δημάρχου Αθηναίων Σπυριδωνος Μερκούρη και Πατέρας της Μελίνας Μερκούρη, με καταγωγή από την Ερμιόνη. Στρατιωτικός και Πολιτικός. Διετέλεσε Βουλευτής (1920-1922). Από το 1935 εκλεγόταν Βουλευτής Αττικής και Βοιωτίας, Αθηνών κ.λ.π. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., σελ. 81, Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 345-346, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 126, Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 160, υποσημείωση 65 και Παράρτημα Πίνακα 20.

²⁹⁷ Δημοσιογράφος από το Κρανίδι. Διετέλεσε Βουλευτής (1910-1911), Δημοτικός Σύμβουλος και Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αθηναίων. Βλ. Παρασκευόπουλος Γ., ό.π., Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 382, Ησαΐας Ι., (2013), ό.π., σελ. 321-322.

²⁹⁸ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1910-1922, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-303, 309-315 και Παράρτημα Πίνακα 14.

καταγεγραμμένες. Αυτό συνδέεται κυρίως με την απουσία επίσημων εκλογικών αποτελεσμάτων και η όποια πληροφόρηση προέρχεται από τα ιστορικά κείμενα και τον τύπο της εποχής. Συγκεκριμένα στις εκλογές του Αυγούστου του 1910 δεν υποστήριξε τις μεταρρυθμίσεις κάποιο από τα υφιστάμενα κόμματα, αλλά ούτε δημιουργήθηκε και κάποιο καινούργιο. Αρκετοί μεμονωμένοι υποψήφιοι, γνωστοί και ως «λαϊκοί υποψήφιοι», υποστήριξαν τις μεταρρυθμίσεις, τους οποίους προωθούσαν κυρίως οι συντεχνίες, ζητώντας από τα μέλη τους να μην ψηφίσουν «επαγγελματίες πολιτικούς», αλλά «φιλελεύθερους και εθνικόφρονες άνδρας». Στις 4/7/1910 στη συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε στο Πεδίο του Άρεως, η ομοσπονδία των επαγγελματικών σωματείων πρότεινε μεταξύ άλλων ως υποψηφίους τους Δημήτριο Καλλέργη και τον Εμμανουήλ Ρέπουλη²⁹⁹. Οι δύο αυτοί Βουλευτές είναι πιθανόν και οι μόνοι που εξελέγησαν τον Αύγουστο του 1910 στην Αργολιδοκορινθία από τους «λαϊκούς υποψηφίους» αφού οι υπόλοιποι 20 εξελέγησαν με τα παλαιά κόμματα³⁰⁰. Στις εκλογές του 1912 οι Φιλελεύθεροι επικράτησαν στις περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, μεταξύ αυτών και στην Αργολιδοκορινθία κερδίζοντας τις 9 από τις 11 έδρες³⁰¹. Επίσης και στις εκλογές του Μαΐου του 1915 οι Φιλελεύθεροι επικράτησαν στην Αργολιδοκορινθία³⁰². Πριν τις εκλογές του 1920 το Ναύπλιο ήταν μεταξύ των πρώτων επαρχιακών πόλεων που σχηματίστηκαν Αντιπολιτευτικοί Σύλλογοι, που στελεχώθηκαν κυρίως από απόστρατους αξιωματικούς κατά το πρότυπο των παλαιών συνδέσμων των επιστράτων³⁰³. Με βάση τις πηγές προκύπτει επίσης ότι ο Ιωάννης Κοφινιώτης ήταν στενός φίλος του Δηλιγιάννη και εξελέγη το 1910 με τα παλαιά κόμματα, ενώ ο Δημήτριος Κούζης εξελέγη Βουλευτής το 1910 με τους Φιλελευθέρους όπως και ο Ιωάννης Τερζάκης και αργότερα ο αδελφός του Δημήτριος Τερζάκης. Ο Κων/νος Πολυγένης εξελέγη το 1920 με την αντιβενιζελική παράταξη και διετέλεσε Υπουργός στην Κυβέρνηση Γούναρη³⁰⁴, όπως επίσης και όλοι οι εκπρόσωποι της οικογένειας Φαρμακόπουλου.

²⁹⁹ Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 777.

³⁰⁰ Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 778.

³⁰¹ Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 815-816.

³⁰² Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 887.

³⁰³ Hering G., τ. Β΄, ό.π., σελ. 939.

³⁰⁴ Αναλυτικά βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 144-145, 204-205 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 268-269, 274-277, 395-396.

Τέλος στην Ερμιονίδα υπήρξε έντονη πόλωση μεταξύ Βασιλικών και Βενιζελικών, με τις οικογένειες να ακολουθούν τους κομματάρχες, τους βουλευτές και οι δήμαρχοι με τη σειρά τους τα κόμματα προκειμένου να εξασφαλίσουν την εκλογή τους, αναπτύσσοντας έτσι ένα τεράστιο δίκτυο πελατειακών σχέσεων, αλλά και φανατισμό που έφτανε ορισμένες φορές μέχρι και σε διαπληκτισμούς, όπως οι μαγκουριές³⁰⁵.

Η Επαρχία Άργους εμφανίζεται και αυτή την περίοδο με μεγαλύτερο αριθμό εκπροσώπων, σε σχέση με τις άλλες δύο επαρχίες³⁰⁶.

³⁰⁵ Γκάτσος Β., ό.π., σελ. 597.

³⁰⁶ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1910-1922, βλ. Παράρτημα Πίνακα 14.

3.2.7. 1923-1936.

Η μικρασιατική καταστροφή, η δίκη και η εκτέλεση των έξι, η Συνθήκη της Λωζάνης, με την ανταλλαγή των πληθυσμών και τη διευθέτηση των εδαφικών διαφορών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, σήμαναν την έναρξη αυτού που αποκαλείται περίοδος Μεσοπολέμου, σηματοδοτώντας ταυτόχρονα και το τέλος των όποιων εδαφικών διεκδικήσεων είχε διατυπώσει η Ελλάδα, στο πλαίσιο της «Μεγάλης Ιδέας», από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους.

Πρόκειται ουσιαστικά για μια μεταβατική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας το ελληνικό κράτος συμπεριέλαβε το μεγαλύτερο αριθμό Ελλήνων από την ίδρυσή του, ενώ ταυτόχρονα τέθηκαν ζητήματα που συνδέονταν κυρίως με την εσωτερική αναδιοργάνωση, μια και τα δεδομένα ήταν τελείως διαφορετικά σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Οι διεργασίες και οι εξελίξεις στο πολιτικό πεδίο σημάδεψαν όλη την περίοδο του μεσοπολέμου, χωρίς να εξαλειφθούν τα μίση και τα πάθη του παρελθόντος, τα οποία αρκετές φορές οδήγησαν σε ακρότητες με δυσάρεστες συνέπειες τόσο για τους πολίτες όσο και για τη χώρα³⁰⁷.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διενεργήθηκαν επτά εκλογικές αναμετρήσεις, με κύριο χαρακτηριστικά την πόλωση μεταξύ των δύο παρατάξεων, όχι μόνο εξαιτίας των πολιτικών διαφορών που τις χαρακτήριζαν όλη τη συγκεκριμένη περίοδο, αλλά και λόγω των δύο πολιτειακών μεταβολών και των πολιτικών εκτροπών, τις εσωτερικές έριδες και διασπάσεις τους, την αποχή από την εκλογική διαδικασία από μία φορά για κάθε πλευρά, και την «ισοπαλία» σε ότι αφορά την επικράτησή τους στο σύνολο των εκλογικών αναμετρήσεων³⁰⁸.

³⁰⁷ Για το ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγκεκριμένης περιόδου βλ. Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 178-200, Καστελλάν Ζ., ό.π., σελ. 569-570, 588-592, Ristelhueber R., ό.π., σελ. 347-350, 366-370, Jelavich B., ό.π., σελ. 174-177, 209-211, Meynaud J., (2002), τ. Α΄, ό.π., σελ. 52-56, Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., Hering G., τ. Β΄, ό.π., 1005-1287, Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 9-13, Μαυρογορδάτος Γ., «Οι διαστάσεις του κομματικού φαινομένου στην Ελλάδα: Παραδείγματα από το Μεσοπόλεμο», στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 153-173, Ρήγος Α., ό.π., σελ. 175-216, Χαραλάμπης Δ., ό.π., σελ. 38-43, 92-118, Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 65-69, καθώς επίσης και Παράρτημα Πίνακα 15.

³⁰⁸ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τις κοινοβουλευτικές περιόδους, της περιόδου 1923-1936, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-299, 303-309, Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1977, σελ. 41-83, τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα 1923-1936, Παράρτημα Πίνακες 16 και 17 καθώς επίσης και Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 69-82. Για τα εκλογικά συστήματα με τα οποία πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές την περίοδο 1923-1936 βλ. Παντελής Α., Τα ελληνικά εκλογικά συστήματα και οι εκλογές (1926-1985) στον

Η Αργολίδα τη συγκεκριμένη περίοδο εκπροσωπήθηκε από δέκα πέντε βουλευτές από όλες τις επαρχίες της. Η αναλυτική εκπροσώπηση των επαρχιών προκύπτει από την καταγραφή των βουλευτών στο Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935 και από το Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, και από τη μελέτη των εκλογικών αναμετρήσεων της προηγούμενης και της επόμενης περιόδου, των ιστορικών κειμένων, των πηγών καθώς επίσης και του τύπου της εποχής. Σύμφωνα με τα παραπάνω προκύπτει ότι έξι προέρχονται από την Επαρχία Άργους, έξι από την Επαρχία Ναυπλίας και τρεις από την Επαρχία Ερμιονίδος. Δύο εξ' αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Βουλευτές. Αναλυτικά την Επαρχία Άργους εκπροσώπησαν οι Νικόλαος Δρούγκας³⁰⁹, Πέτρος Καλμούχος³¹⁰, Γεώργιος Καρπετόπουλος, Αθανάσιος Κολιαλέξης³¹¹, Παναγιώτης Μπόμπος³¹² και Γεώργιος Παραβάνης³¹³. Την Επαρχία Ναυπλίας εκπροσώπησαν οι Χρήστος Δάναινας³¹⁴, Γεράσιμος Μελισσηνός³¹⁵, Γεώργιος Μηναίος³¹⁶, Ιωάννης Μουτζουρίδης³¹⁷, Πραξιτέλης Μουτζουρίδης³¹⁸ και

ηλεκτρονικό υπολογιστή, Νέα Σύνορα–Α.Α. Λιβάνης, Αθήνα, 1988, σελ. 26-37, 213-236, Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 1041-1043, Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 69-77.

Για το Λαϊκό Κόμμα και το Κόμμα Φιλελευθέρων και τις διασπάσεις που υπέστησαν την περίοδο 1923-1936 βλ. Hering G., τ.Β', ό.π., σελ. 1046-1106, 1142-1172.

Η αποχή της αντιβενιζελικής παράταξης το 1923 ήταν η δεύτερη μετά τις εκλογές του 1910 όπως επίσης και η αποχή των Φιλελευθέρων το 1935 μετά την πρώτη το 1915β. Βλ. αναλυτικά Παράρτημα Πίνακες 13 και 16.

³⁰⁹ Στρατιωτικός με καταγωγή από την Επαρχία Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής (1/1936-8/1936). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

³¹⁰ Ιατρός μικροβιολόγος και γιος του Δημάρχου Άργους Σπήλιου Καλμούχου. Διετέλεσε Βουλευτής (1923-1925). Βλ. Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, ό.π., σελ. 326, Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

³¹¹ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία. Διετέλεσε Βουλευτής (1923-1925 και 1928-1932). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

³¹² Δικηγόρος από το Άργος. Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία. Διετέλεσε Γερουσιαστής (1932-1935) και Βουλευτής (1935-1936 και 1951-1956). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347.

³¹³ Δικηγόρος και Πολιτικός από τον Αχλαδοκάμπο. Διετέλεσε Βουλευτής (1932-1936 και 1946-1950) και Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ (18/4/1946-4/11/1946). Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 347 και 393, Αναγνωστόπουλος Ι., Η ιστορία του Αχλαδοκάμπου από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα, Αθήνα, 1961, σελ. 155-156, και για την οικογένεια Παραβάνη βλ. Αναγνωστόπουλος Ι., (1961), ό.π., σελ. 143-146 και Αναγνωστόπουλος Ι., Λαογραφικά του Αχλαδοκάμπου, Αθήνα, 1985, σελ. 166-168.

³¹⁴ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

³¹⁵ Δικηγόρος από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1932-1933). Για την οικογένεια Μελισσηνού βλ. Περράκης Στ., Φαντάσματα του Εμφυλίου-Πλάκα Αργολίδας 1943-1944, Επίκεντρο, Αθήνα, 2010.

³¹⁶ Γιατρός και Πολιτικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1926-1928), Δήμαρχος Ναυπλίου (1934-1944). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 107.

³¹⁷ Στρατιωτικός και Πολιτικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1926-1935), Υπουργός Εσωτερικών (9/8/1933-21/3/1934), Γενικός Διοικητής Κρήτης (1934). Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 110-111.

³¹⁸ Δικηγόρος και Πολιτικός. Αδελφός του Ιωάννη Μουτζουρίδη. Διετέλεσε Βουλευτής (1ος/1936-8ος/1936, και 1946-1951), Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων (1946-1949) και Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων (1/12/1949-8/1/1950). Βλ. Βουγιούκα Μ.-

Κων/νος Πετρίδης³¹⁹. Την Επαρχία Ερμιονίδος εκπροσώπησαν οι Αλέξανδρος Βερδελής³²⁰, Ιωάννης Μάλλωσης³²¹ και Εμμανουήλ Ρέπουλης. Τέλος τρεις εξ' αυτών είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές και δύο ως Γερουσιαστές³²². Κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου λειτούργησε και το σώμα της Γερουσίας από το 1929 μέχρι το 1935. Τα άτομα που εκπροσώπησαν την Αργολίδα ήταν οι Γεώργιος Καρπετόπουλος, Δημήτριος Κούζης, Παναγιώτης Μπόμπος και Δημήτριος Τερζάκης του Αθανασίου. Τρεις εξ' αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως βουλευτές και ένας μεταγενέστερη θητεία ως βουλευτής. Οι τρεις προέρχονταν από την Επαρχία Άργους και ένας από την Επαρχία Ναυπλίας³²³.

Ο βαθμός ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού ήταν μεγάλος σε συνδυασμό και με τις σημαντικές πολιτικές αλλαγές που έλαβαν χώρα στο σύνολο της χώρας την ίδια χρονική περίοδο. Η παρουσία της οικογένειας Μουτζουρίδη με δύο εκπροσώπους, μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα δείγμα επανεμφάνισης του φαινομένου της «οικογενειοκρατίας», που κυριάρχησε στην Επαρχία Ναυπλίας, αλλά και σε όλη την Αργολίδα, καθώς επίσης και οι εκλογικές επιτυχίες στις εκλογές του 1923, των Πέτρου Καλμούχου στην Επαρχία Άργους και Κων/νου Πετρίδη στην Επαρχία Ναυπλίας, ως γιοι πρώην Βουλευτών. Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις πολιτικές οικογένειες που εκπροσώπησαν την Επαρχία Ερμιονίδος από τις Εθνοσυνελεύσεις μέχρι αυτό το χρονικό σημείο, μια και ο μοναδικός μεταπολεμικός πολιτικός από την Ερμιονίδα, ο Ιωάννης Κοντοβράκης, δεν είχε συγγενική σχέση μαζί τους. Οι πολιτικές οικογένειες της Ερμιονίδος στην πλειοψηφία τους είχαν μικρή χρονική διάρκεια εκπροσώπησης από γενιά σε γενιά, αλλά αναπτύσσοντας συγγενικές σχέσεις μεταξύ τους, όπως συνέβη άλλωστε και με αρκετές πολιτικές οικογένειες σε Άργος και Ναύπλιο, κατάφεραν να παραμείνουν στο πολιτικό προσκήνιο

Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 110-111 και Πρόεδροι της Βουλής, Γερουσίας και Εθνοσυνελεύσεων 1821-2008, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2009, σελ. 392-393.

³¹⁹ Δικηγόρος και Πολιτικός από το Ναύπλιο. Γιος του Βουλευτή Άργους Ιωάννη Πετρίδη. Διετέλεσε Βουλευτής (1923-1925).

³²⁰ Πολιτικός Μηχανικός και Πολιτικός από το Κρανίδι. Διετέλεσε Βουλευτής (1928-1932). Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 293-294 και Λαδάς Β., (2008), ό.π., σελ. 85.

³²¹ Πολιτικός από την Ερμιόνη. Διετέλεσε Βουλευτής (1932-1935). Βλ. Τσιμάνης Π., ό.π., σελ. 340, Ησαΐας Ι., (1996), ό.π., σελ. 126, Ησαΐας Ι., (2005), ό.π., σελ. 160 και Λαδάς Β., (2008), ό.π., σελ. 85.

³²² Ο Παναγιώτης Μπόμπος εξελέγη Γερουσιαστής το 1932 πριν εκλεγεί για πρώτη φορά Βουλευτής.

³²³ Για τις θητείες της Γερουσίας και τους Γερουσιαστές της Αργολίδας βλ. Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 15-37 και Παράρτημα Πίνακες 19Α-19Δ.

όπως οι οικογένειες Γουζούαση-Βασιλείου στο Κρανίδι και οι οικογένειες Μερκούρη-Μήτσα στην Ερμιόνη, αποδεικνύοντας ότι το φαινόμενο της «οικογενειοκρατίας» άγγιξε και αυτή την επαρχία³²⁴. Τέλος στην Επαρχία Άργους τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες είχε ο Γεώργιος Παραβάντης με τέσσερεις, στην Επαρχία Ναυπλίας ο Ιωάννης Μουτζουρίδης με πέντε και στην Επαρχία Ερμιονίδος ο Ιωάννης Μάλλωσης με τρεις³²⁵.

Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στην Αργολίδα άρα και οι παραταξιακές τοποθετήσεις των βουλευτών είναι πλέον ευδιάκριτες σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους, όπως αυτές προκύπτουν μέσα από τα επίσημα εκλογικά αποτελέσματα³²⁶. Το συμπέρασμα που προκύπτει μέσα από τη μελέτη τους, είναι ότι η πλειοψηφία του νομού είχε ταχθεί σε όλες σχεδόν τις εκλογικές αναμετρήσεις με την αντιβενιζελική παράταξη μια και γεωγραφικά ο νομός Αργολίδας ανήκε στην Παλαιά Ελλάδα, που αποτελούσε τη βασική πηγή δύναμής της, ανεξάρτητα τι συνέβαινε στο σύνολο της χώρας³²⁷.

Το Λαϊκό Κόμμα, ως ο βασικός της εκπρόσωπος καθ' όλη τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, ήταν πρώτο σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις με εξαίρεση αυτή του 1928. Δηλαδή παρατηρείται το φαινόμενο ότι επί έξι εκλογικών αναμετρήσεων το Λαϊκό Κόμμα ήταν πρώτο στις πέντε, όταν στο σύνολο της χώρας την ίδια περίοδο ήταν πρώτο σε τρεις από τις έξι εκλογικές αναμετρήσεις³²⁸.

Σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις τα ποσοστά των Φιλελευθέρων κινήθηκαν από 21% μέχρι 29% με εξαίρεση τις εκλογές του 1928³²⁹.

Στις εκλογές του 1926 το Κόμμα Ελευθεροφρόνων του Ιωάννη Μεταξά απέσπασε το 15,96% των ψήφων και αναδείχτηκε τρίτο κόμμα στο σύνολο του νομού Αργολίδος και Κορινθίας, εκλέγοντας Βουλευτή από το Ναύπλιο με

³²⁴ Για τις πολιτικές οικογένειες της Ερμιονίδος από το 1821-1936 βλ. Παράρτημα Πίνακα 20.

³²⁵ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1923-1936, βλ. Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-299, 303-309, Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 41-83, τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα 1923-1936 και Παράρτημα Πίνακες 18Α-18Η.

³²⁶ Από το 1926 και μετά υπάρχει επίσημη καταγραφή των εκλογικών αποτελεσμάτων σε όλη την χώρα.

³²⁷ Βλ. αναλυτικά Παράρτημα Πίνακες 16-18Β.

³²⁸ Στη συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση ήταν δεύτερο κόμμα με ποσοστό 39,7% με πρώτο το Κόμμα Φιλελευθέρων με 48,1%, έχοντας όμως δύο άλλα δεξιά κόμματα, το Κόμμα Ελευθεροφρόνων και τους Ανεξάρτητους Βασιλόφρονες, που είχαν συγκεντρώσει 5,92% και 5,47% αντίστοιχα. Επίσης το Λαϊκό Κόμμα στις εκλογές του 1932 και του 1933 είχε την απόλυτη πλειοψηφία στην Αργολίδα, βλ. Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 1177 και Παράρτημα Πίνακες 18Α-18Β και 18Ε-18ΣΤ.

³²⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 18Α, 18Β και 18Δ.

τέταρτο τη Σύμπραξη Συντηρητικών που συγκέντρωσε το 12,83% των ψήφων. Επίσης στις εκλογές του 1928 κατέλαβε την τρίτη θέση με ποσοστό 5,92% και την τέταρτη θέση κατέλαβαν με 5,47% οι Ανεξάρτητοι Βασιλόφρονες, αλλά αυτή τη φορά στο σύνολο του νομού Αργολίδος³³⁰. Αθροίζοντας τα ποσοστά των συντηρητικών κομμάτων στο νομό παρατηρείται το φαινόμενο ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος να συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις (1926: 72,5%, 1928: 51,09%, 1932: 59,73%, 1933: 62,3%, 1935: 96,23%, 1936: 71,56%)³³¹.

Άλλες περιπτώσεις κομμάτων που κατέλαβαν την τρίτη θέση στο νομό με υψηλό ποσοστό ήταν οι Προοδευτικοί με 16,16% στις εκλογές του 1933 και η Γ.Λ.Ρ.Ε. στις εκλογές του 1936 με 23,17%³³².

Το Αγροτικό Κόμμα δεν είχε κάποια ιδιαίτερη παρουσία στην Αργολίδα αφού στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις που είχε συνδυασμό, το καλύτερό του ποσοστό ήταν το 6,47% στις εκλογές του 1932³³³.

Τέλος το Κ.Κ.Ε. σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις που συμμετείχε από το 1926 μέχρι το 1936 είχε πολύ μικρή εκλογική απήχηση σε σχέση και με το πανελλαδικό του ποσοστό³³⁴.

Σε επίπεδο πολιτικού προσωπικού όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα υπήρξε μεγάλη ανανέωση σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους. Αξιοσημείωτο είναι ότι από τους Βουλευτές του 1923 κανείς δεν εξελέγη το 1926 και μόνο ο Γεώργιος Καρπετόπουλος, που απουσίαζε το 1923, επανεξελέγη το 1928 Βουλευτής και το 1929 Γερουσιαστής και ο Αθανάσιος Κολιαλέξης το 1928 Βουλευτής. Τη συντριπτική πλειοψηφία των εδρών κατέλαβε το Λαϊκό Κόμμα στο σύνολο των εκλογικών αναμετρήσεων την περίοδο 1926-1936 (16 από τις 21 έδρες), τρεις έδρες κέρδισε το Κόμμα Φιλελευθέρων και από μία έδρα το Κόμμα Ελευθεροφρόνων το 1926 και η

³³⁰ Στο Ναύπλιο στις εκλογές του 1928 συγκέντρωσε το 17,38% των ψήφων, ποσοστό μεγαλύτερο από το ποσοστό του στο νομό και από τον πανελλαδικό μέσο όρο, γεγονός που οφείλεται στην υποψηφιότητα του Γεωργίου Μηναίου που καταγόταν από το Ναύπλιο και είχε εκλεγεί Βουλευτής το 1926. Για το Κόμμα Ελευθεροφρόνων του Ιωάννη Μεταξά βλ. Ρήγος Α., ό.π., σελ. 203-205 και Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 1106-1119.

³³¹ Τα αποτελέσματα των εκλογών του 1926 αναφέρονται στο σύνολο του νομού Αργολίδος και Κορινθίας. Βλ. Παράρτημα Πίνακα 18Α.

³³² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 18Α.

³³³ Για το Αγροτικό Κόμμα και τους αγροτικούς εν γένει την περίοδο 1923-1936, βλ. Ρήγος Α., ό.π., σελ. 207-208 και Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 1119-1122, 1173-1186 και Παράρτημα Πίνακα 18Α.

³³⁴ Στην Αργολιδοκορινθία στις εκλογές του 1926 συγκέντρωσε από τα χαμηλότερα ποσοστά του, βλ. Hering G., τ. Β', ό.π., σελ. 1136 και Παράρτημα Πίνακες 17 και 18Α.

Γ.Λ.Ρ.Ε. το 1936³³⁵. Πολιτικές μετακινήσεις βουλευτών δεν υπήρξαν παρά μόνο του Παναγιώτη Μπόμπου, που το 1935 εξελέγη με το Λαϊκό Κόμμα και το 1936 με τη Γ.Λ.Ρ.Ε.

Σε ότι αφορά τις έδρες στη Γερουσία, το Λαϊκό Κόμμα και οι Φιλελεύθεροι είχαν από μία έδρα το 1929 στην Αργολίδα ενώ το 1932 μόνο το Λαϊκό Κόμμα είχε μία έδρα³³⁶. Στην κατανομή των εδρών έπαιξε οπωσδήποτε σημαντικό ρόλο και το εκάστοτε εκλογικό σύστημα³³⁷.

Θα πρέπει να τονισθεί πως και σε αυτή τη χρονική περίοδο η Αργολίδα είχε διαφορετική εκλογική συμπεριφορά σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Επίσης η διαφορετικότητα αυτή, δηλαδή η εκλογική υπεροχή της συντηρητικής παράταξης, δεν προκύπτει μέσα από τα ιστορικά κείμενα και τις πηγές, αλλά καταγράφεται πλέον μέσω των επίσημων εκλογικών αποτελεσμάτων, δίνοντας τη δυνατότητα για συγκρίσεις με το σύνολο της επικράτειας. Το φαινόμενο αυτό, που ουσιαστικά ξεκίνησε τα προηγούμενα χρόνια, διατηρήθηκε μέχρι τις αρχές του 21^{ου} αιώνα με ελάχιστες εξαιρέσεις στο σύνολο των εκλογικών αναμετρήσεων³³⁸.

Τέλος μετά από πολλά χρόνια η Επαρχία Άργους εμφανίζεται ισοδύναμη σε αριθμό εκπροσώπων με την Επαρχία Ναυπλίας³³⁹.

Η πολιτική κινητικότητα διακόπηκε, από τη δικτατορία που επέβαλε ο Βασιλιάς Γεώργιος ο Β΄ με τον Ιωάννη Μεταξά τον Αύγουστο του 1936 και θα ξεκινούσε δέκα χρόνια μετά, αφού η Ελλάδα θα βίωνε τη γερμανική κατοχή και τον αιματηρό Εμφύλιο Πόλεμο, που σημάδεψε τις πολιτικές εξελίξεις σε ολόκληρη τη μεταπολεμική περίοδο, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Αργολίδα σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

³³⁵ Με το Κόμμα Φιλελευθέρων εξελέγη το 1928 ο Αλέξανδρος Βερδελής και το 1932 ο Γεράσιμος Μελισσηνός, που αντικατέστησε τον ακυρωθέντα Αλέξανδρο Βερδελή. Με το Κόμμα Ελευθεροφρόνων εξελέγη το 1926 ο Γεώργιος Μηναίος και με τη Γ.Λ.Ρ.Ε. το 1936 ο Παναγιώτης Μπόμπου. Βλ. Παράρτημα Πίνακα 18B.

³³⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 18B και 19A.

³³⁷ Οι εκλογές του 1926 διεξήχθησαν με αναλογική, του 1928 με πλειοψηφικό με στενή περιφέρεια, του 1932 με αναλογική, του 1933 με πλειοψηφικό με στενή περιφέρεια, του 1935 με πλειοψηφικό με ευρεία περιφέρεια και του 1936 με αναλογική. Οι εκλογές για την ανάδειξη των γερουσιαστών το 1929 διεξήχθησαν με πλειοψηφικό για τις εκλογικές περιφέρειες που είχαν μέχρι 2 έδρες και με σύστημα περιορισμένης εκπροσώπησης της μειοψηφίας για τις εκλογικές περιφέρειες που είχαν πάνω από 3 έδρες. Αναλυτικά για τα εκλογικά συστήματα με τα οποία πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές την περίοδο 1923-1936 βλ. υποσημείωση 287.

³³⁸ Ανεπίσημα μπορεί να ισχυριστεί κάποιος ότι το φαινόμενο αυτό υπήρχε από τα τέλη του 19ου αιώνα στην Αργολίδα, αλλά δεν υπήρχε επίσημη καταγραφή εκλογικών αποτελεσμάτων, ευδιάκριτων κομματικών σχηματισμών και παραταξιακών ταυτίσεων των βουλευτών. Η μελέτη των πηγών, της βιβλιογραφίας και του τύπου της εποχής πάντως ενισχύει σε κάθε περίπτωση τη συγκεκριμένη άποψη.

³³⁹ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1923-1936, βλ. Παράρτημα Πίνακα 18B.

3.2.8. 1946-1967.

Η απελευθέρωση βρήκε τη χώρα με μία μεγάλη απειλή στις πάγιες σχέσεις εξουσίας. Η απειλή αυτή είχε να κάνει με το γεγονός ότι το Κ.Κ.Ε. κατάφερε μέσα από την αντίσταση και το ΕΑμικό κίνημα να μεγαλώσει την επιρροή του και να καταστεί κέντρο εξουσίας, κυρίως μετά την επικράτησή του επί των άλλων αντιστασιακών οργανώσεων και την έναρξη της δεύτερης φάσης του Εμφυλίου Πολέμου³⁴⁰.

Παρ' όλες τις εμφύλιες διαμάχες, η πολιτική διαδικασία ξεκίνησε στην Ελλάδα, αλλά λίγο ιδιόρρυθμα. Το παράδοξο εντοπίζεται στο γεγονός ότι ενώ η πολιτική διαδικασία ξεκινούσε μετά από δέκα χρόνια διακοπής, στα μέσα του Εμφυλίου Πολέμου, πέντε χρόνια μετά τα κόμματα αρχίζουν να προβάλλουν τη διαιρετική τομή του Εμφυλίου Πολέμου. Μέχρι τότε προσπαθούσαν να αναβιώσουν τα πάθη και τα μίσση του Εθνικού Διχασμού. Μετέπειτα «νικητές» και «ηττημένοι» του Εμφυλίου Πολέμου, αφού έτσι χαρακτήριζαν τους εαυτούς τους οι δύο πλευρές, χρησιμοποίησαν τα αποτελέσματα του Εμφυλίου ως μηχανισμό συσπείρωσης των οπαδών τους³⁴¹.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η Αργολίδα, πολύ κοντά στην Αθήνα και ως ένας κατεξοχήν συντηρητικός νομός, επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από τα γεγονότα της εποχής που διαμόρφωσαν το πολιτικό σκηνικό στα χρόνια που ακολούθησαν μέχρι το 1967, αλλά και μετά την πτώση της δικτατορίας, τουλάχιστον ως προς την πολιτική τοποθέτηση των κατοίκων της και την εκλογική τους συμπεριφορά³⁴².

Η ήττα στο μέτωπο έφερε και τους Ιταλούς και τους Γερμανούς στην Αργολίδα. Με τους κατακτητές, όπως εξάλλου και στην υπόλοιπη Ελλάδα, υπήρξε ένας πολύ μικρός αριθμός ατόμων που συνεργάστηκαν από την πρώτη στιγμή, κυρίως γιατί ένιωθαν πιο κοντά σε ιδεολογικό επίπεδο με το φασισμό και το ναζισμό. Κάποιοι από αυτούς μάλιστα, σύμφωνα με

³⁴⁰ Χαραλάμπης Δ., ό.π., σελ. 128.

³⁴¹ Νικολακόπουλος Η., (1988), ό.π., σελ. 70.

³⁴² Για το ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της συγκεκριμένης περιόδου βλ. Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 17-54, Clogg R. (1992), ό.π., σελ. 221-271, Νικολακόπουλος Η. (1988), ό.π., Χαραλάμπης Δ., ό.π., σελ. 125-238, Αναστασιάδης Γ., ό.π., Βερναρδάκης Χ.-Μαυρής Γ., Κόμματα και κοινωνικές συμμαχίες στην προδικτατορική Ελλάδα, Εξάντας, Αθήνα, 1991, Νικολακόπουλος Η., «Ελεγχόμενη Δημοκρατία-Από το τέλος του Εμφυλίου έως τη Δικτατορία» στο Βούλγαρης Γ.-Νικολακόπουλος Η.-Ριζάς Σ.-Σακελλαρόπουλος Τ.-Στεφανίδης Ι., Ελληνική Πολιτική Ιστορία 1950-2004, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2009, σελ. 11-60, Ristelhueber R., ό.π., σελ. 449-453, Jelavich B., ό.π., σελ. 306-313, 406-426, Meynaud J., (1966), ό.π., Meynaud J., (2002), τ. Α' και Β', ό.π., καθώς επίσης και Παράρτημα Πίνακα 21.

προφορικές μαρτυρίες ατόμων που έζησαν την εποχή αυτή, δε δίστασαν να φορέσουν ακόμα και τη στολή του κατακτητή και να χρησιμοποιήσουν τη δύναμη που είχαν σε άτομα που δεν είχαν διαπράξει κανένα αδίκημα εναντίον των κατακτητών και με τα οποία είχαν προσωπικές διαφορές. Μετά την κατοχή και τον εμφύλιο πόλεμο κατόρθωσαν να εκμεταλλευτούν την πολιτική αστάθεια της εποχής και να ενταχθούν σε κόμματα του κεντρικού χώρου «ξεπλένοντας» έτσι τις «αμαρτίες» του παρελθόντος τους. Μάλιστα οι απόγονοι και οι συγγενείς κάποιων από αυτούς διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στα πολιτικά δρώμενα του νομού. Τα ονόματά τους σαφώς και δε μπορούν να αναφερθούν διότι κάποιοι εξ αυτών συνεχίζουν να διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις τοπικές κοινωνίες. Αυτό που είναι προφανές είναι ότι στη διαδρομή τους αυτή ο θεσμός της οικογένειας και το πλέγμα των κοινωνικών σχέσεων που ανέπτυξαν σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο στο διάνυσμα των χρόνων, βοήθησαν πολύ στην απορρόφηση των «κραδασμών» του παρελθόντος τους. Υπήρξε επίσης ένας μικρός αριθμός ατόμων, που ανήκαν σε διαφορετικούς πολιτικούς χώρους και επειδή γνώριζαν πολύ καλά την ιταλική ή τη γερμανική γλώσσα δούλεψαν με τους κατακτητές κυρίως για να μπορέσουν να επιβιώσουν και κάποιοι από αυτούς βοήθησαν να σωθούν πολλοί άνθρωποι σε όλο το νομό³⁴³.

Η αντίσταση στον κατακτητή ξεκίνησε στην Αργολίδα με καθυστέρηση σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα, περίπου στα τέλη του 1942 και αρχές του 1943, και από τη Δεξιά και από την Αριστερά. Οι δεξιές αντιστασιακές ομάδες στηρίχτηκαν κυρίως σε πρώην αξιωματικούς και στρατιώτες που πολέμησαν στο μέτωπο, με διασυνδέσεις σε τοπικό επίπεδο, αντλώντας το έμπυχο δυναμικό τους κυρίως από τη νεολαία στα αστικά κέντρα του νομού, από συντηρητικές και φιλοβασιλικές οικογένειες που τους στήριζαν και υλικά. Η πιο σημαντική από αυτές τις οργανώσεις ήταν αυτή του Φαρμακά με επικεφαλής τους Ταγματάρχες Πλάτωνα Προκοπίου και Εμμανουήλ Βαζαίο τον Ιούνιο του 1943 που δρούσε σε όλη την ορεινή Επαρχία Άργους και προς την Αρκαδία και προς την Κορινθία. Μικρότερες ομάδες υπήρχαν διάσπαρτες και στον υπόλοιπο νομό μέχρι την Ερμιονίδα.

³⁴³ Όπως αναφέρθηκε στην παρουσίαση του θεωρητικού και μεθοδολογικού πλαισίου, οι πληροφορίες για τη δράση όλων των προαναφερομένων ατόμων, προέκυψε από την προσωπική γνώση του γράφωντος, αλλά κυρίως μέσα από την εξιστόρηση των γεγονότων και τις μαρτυρίες αρκετών πρωταγωνιστών, αλλά και συγγενών, όσων έχουν φύγει από τη ζωή και από τις δύο πλευρές, έχοντας τη δέσμευση του γράφωντος για μη αναφορά των ονομάτων τους, αλλά και των ονομάτων αυτών για τους οποίους έδωσαν πληροφορίες.

Η Αριστερά από την άλλη πλευρά ξεκίνησε την οργάνωσή της πρώτα σε πολιτικό επίπεδο με την εμφάνιση του Ε.Α.Μ. και στη συνέχεια με ένοπλα σώματα. Η πρώτη εαμική οργάνωση ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 1942 στο ημιορεινό χωριό Μηδέα της Επαρχίας Ναυπλίας, με έντονο το αρβανίτικο στοιχείο, από φοιτητές και στελέχη του Κ.Κ.Ε. που είχαν δεσμούς με την περιοχή και αποτέλεσε σημείο αναφοράς καθ' όλη τη διάρκεια της κατοχής, αλλά και του εμφυλίου πολέμου. Σε σύντομο χρονικό διάστημα ιδρύθηκαν εαμικές επιτροπές σε πολλά χωριά του νομού, προσχωρώντας και άτομα που δεν είχαν ιδεολογική σχέση με το Κ.Κ.Ε. και την Αριστερά, στο πλαίσιο της αντίστασης στον κατακτητή. Στη συνέχεια δημιουργήθηκαν και τα ένοπλα σώματα του Ε.Λ.Α.Σ. και της Ο.Π.Λ.Α. κάνοντας εμφανή τον ηγετικό ρόλο του Κ.Κ.Ε. μέσα στο Ε.Α.Μ., οδηγώντας κάποιους στην αποχώρηση κυρίως όταν ο Ε.Λ.Α.Σ. προσπάθησε να ενσωματώσει τις υπόλοιπες ένοπλες αντιστασιακές ομάδες υπό τον έλεγχό του είτε με ειρηνικό είτε με βίαιο τρόπο σε ολόκληρη την Αργολίδα. Αυτές ήταν και οι πρώτες αψιμαχίες και προστριβές με πολιτικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινωνίες. Στο πλαίσιο αυτών των ενεργειών υποχρεώθηκε και η ομάδα του Βαζαίου να ενταχθεί στον Ε.Λ.Α.Σ. και ο ίδιος να αναλάβει τη διοίκηση του 6ου Συντάγματος Αργολιδοκορινθίας. Άλλες ομάδες που δεν δέχτηκαν είτε διαλύθηκαν από μόνες τους και κατέφυγαν τα μέλη τους στο Άργος και στο Ναύπλιο για ασφάλεια είτε εξοντώθηκαν από τον Ε.Λ.Α.Σ. Ήταν λοιπόν λογικό σε σύντομο χρονικό διάστημα να επικρατήσει το Ε.Α.Μ. σε ολόκληρη την αργολική ύπαιθρο και να αρχίσει τη δράση του εναντίον των κατακτητών. Στον Ε.Λ.Α.Σ. στην Αργολίδα, εκτός από τα στελέχη που ανήκαν στο Κ.Κ.Ε. και όσους υποχρεώθηκαν να ενταχθούν, συμμετείχαν και αρκετά περιθωριακά στοιχεία που χρησιμοποίησαν τη δύναμή τους προχωρώντας σε ακρότητες με δυσάρεστα αποτελέσματα σε τοπικές κοινωνίες. Η συμπεριφορά πολλών εξ αυτών, αλλά και ο χαρακτηρισμός κάθε αντίθετης ιδεολογικά φωνής ως αντιδραστικής και η αντιμετώπιση της με βίαιο τρόπο, οδήγησαν πολλούς κατοίκους στην άλλη πλευρά σε όλη την Αργολίδα, αδικώντας στην πράξη τις αντιστασιακές ενέργειες εναντίον των κατακτητών.

Η χρονική στιγμή της ίδρυσης των Ταγμάτων Ασφαλείας σε κεντρικό επίπεδο ήρθε για κάποιους ως λύτρωση σε σχέση με όσα διαδραματιζόνταν στην αργολική ύπαιθρο. Κάθε δράση έχει και αντίδραση, έτσι δεν ήταν λίγοι αυτοί που είτε συνεργάστηκαν με τα Τάγματα Ασφαλείας, σε Άργος και

Ναύπλιο, εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., είτε απευθείας με τους Γερμανούς κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις του 1944. Από την άλλη άρχισε η περίοδος της τρομοκρατίας από την πλευρά του Ε.Λ.Α.Σ. και της Ο.Π.Λ.Α. διαπράττοντας ειδεχθή εγκλήματα είτε σε ολόκληρα χωριά είτε στοχεύοντας σε συγκεκριμένες συντηρητικές οικογένειες για παραδειγματισμό των υπολοίπων.

Θύματα και αδικοχαμένους είχαν και οι δύο πλευρές. Κανείς δε μπορεί να ισχυριστεί το αντίθετο. Έχει σημασία όμως να γίνει αντιληπτό ότι σε μία γεωγραφική περιοχή που η αριστερά δεν είχε κανένα πολιτικό έρεισμα ούτε πριν, αλλά ούτε και μετά τον πόλεμο, όπως τουλάχιστον φαίνεται και μέσα από τα εκλογικά αποτελέσματα, οι αποφάσεις των ηγετικών στελεχών της καθόρισαν την τύχη της τόσο σε κοινωνικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι η ηγετική ομάδα του Ε.Α.Μ. δεν προερχόταν από την Αργολίδα³⁴⁴, και δεν είχε κανένα δεσμό με την περιοχή και τους κατοίκους της, και ίσως αυτό να έπαιξε σημαντικό ρόλο στις όποιες αποφάσεις πάρθηκαν σε όλες τις φάσεις της εμφύλιας σύρραξης. Βέβαια και όσοι κατάγονταν από την περιοχή δε σημαίνει ότι λειτούργησαν διαφορετικά. Είναι χαρακτηριστικές οι περιοχές όπου χάρη στους ψυχραιμότερους και από τις δύο πλευρές αποφεύχθηκε η αιματοχυσία, ενώ δυστυχώς είναι αρκετές οι περιπτώσεις που σε διαφορετικές χρονικές στιγμές είτε η μία είτε η άλλη πλευρά προχώρησαν σε ωμότητες και βιαιότητες.

Όλα τα παραπάνω έπαιξαν όπως ήταν λογικό, καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της εκλογικής συμπεριφοράς διάφορων περιοχών της Αργολίδας. Ενδεικτικά θα αναφερθούν ο Αχλαδόκαμπος, η Ασίνη, το Δρέπανο, το Αραχναίο, ο Άγιος Δημήτριος, η Καρυά, η Αγριλίτσα, η Χούνη, το Κουτσοπόδι, το Λυγουριό, η Παλαιά και η Νέα Επίδαυρος, τα Δίδυμα, η Λυρκεία, η Αλέα, οι Λίμνες, αλλά και οι δύο μεγάλες πόλεις του νομού, το Άργος και το Ναύπλιο από την πλευρά της συντηρητικής παράταξης, η Μηδέα και τα Φίχτια από την αριστερά, αλλά και η Νέα Κίος με κεντρικά βενιζελική επιρροή, αλλά και με σημαντική δύναμη η Αριστερά. Φυσικά δεν είναι οι μόνες περιοχές. Υπάρχουν επίσης και περιοχές που οφείλουν την εκλογική τους συμπεριφορά είτε στην παρουσία τοπικών πολιτευτών με μακρά διαδρομή στα πολιτικά δρώμενα της Αργολίδας συνδυαστικά με τις ανακατατάξεις του πολιτικού σκηνικού σε κεντρικό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο. Πάντως σε κάθε

³⁴⁴ Θεόδωρος Ζέγγος ή Στάθης ή Τριαντάφυλλος, πολιτικός αρχηγός του Κ.Κ.Ε. στην Αργολιδοκορινθία και ο Δημήτριος Ανδρεαδάκης ή Μήτσος Γκαβός ή Δάσκαλος, δημοδιδάσκαλος και κομματικός υπεύθυνος του Κ.Κ.Ε. στην Αργολίδα.

περίπτωση η εκλογική συμπεριφορά ορισμένων περιοχών της Αργολίδας έμεινε σταθερή σε βάθος χρόνου, μέχρι και σήμερα, έχοντας την αναφορά της σε αυτή την περίοδο της νεώτερης ελληνικής ιστορίας³⁴⁵.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διενεργήθηκαν εννέα εκλογικές αναμετρήσεις και ένα δημοψήφισμα, με κύριο χαρακτηριστικό το σταδιακό πέρασμα από τη μία διαιρετική τομή στην άλλη, που όξυνε σε μεγάλο βαθμό την πολιτική κατάσταση και σε συνδυασμό με την ιδεολογική φόρτιση που υπήρχε, ενίσχυσαν το φαινόμενο του δικομματισμού³⁴⁶.

Η Αργολίδα τη συγκεκριμένη περίοδο εκπροσωπήθηκε από έντεκα βουλευτές και από τις τρεις επαρχίες της, ανεξαρτήτως πως καθοριζόταν σε κάθε αναμέτρηση η εκλογική περιφέρεια. Η αναλυτική καταγραφή των βουλευτών ως προς την επαρχία καταγωγής τους καθώς επίσης και το κόμμα με το οποίο πολιτεύτηκαν και εξελέγησαν σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις

³⁴⁵ Για την κατοχή και τον εμφύλιο πόλεμο στην Αργολίδα έχουν γραφτεί πολλά βιβλία και από τις δύο πλευρές. Η κάθε πλευρά αναλύει τα γεγονότα μέσα από τη δική της οπτική, άλλοτε σε σωστή κατεύθυνση και άλλοτε αυθαίρετα. Υπάρχουν βέβαια και οι συγγραφείς που μέσα από την έρευνα κατόρθωσαν να κρατήσουν μία σχετική απόσταση από τα γεγονότα και να παρουσιάσουν πιο αντικειμενικά όσα διαδραματίστηκαν στην Αργολίδα. Η αλήθεια είναι σίγουρα κάπου στη μέση. Για να διαμορφώσει άποψη ο ερευνητής οφείλει να λάβει υπόψη του όλες τις απόψεις και όλα τα δεδομένα. Στη βάση αυτή ενδεικτικά αναφέρονται οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την παρουσίαση της κατάστασης στην Αργολίδα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο:

Αναγνωστόπουλος Ι., (1961), ό.π.

Αναγνωστόπουλος Ι., (1985), ό.π.

Βαζαίος Ε., Τα άγνωστα παρασκήνια της Εθνικής Αντιστάσεως εις την Πελοπόννησον, Κόρινθος, 1961,

Γεωργοπαπαδάκος Τ., Μνήμες από την εθνική αντίσταση: Η δράση του ΕΛΑΝ Αργολικού, Αθήνα, 1987,

Ζεγκίνης Ι., ό.π.,

Καλύβας Σ., «Μορφές και πρακτικές της βίας στον εμφύλιο (1943-1949): Μία πρώτη προσέγγιση», στο Νικολακόπουλος Η.-Ρήγος Α.-Ψαλίδας Γ., Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο-Φεβρουάριος 1945-Αύγουστος 1949, Θεμέλιο, Αθήνα, 2002, σελ. 188-207,

Καλύβας Σ., «Κόκκινη τρομοκρατία-Η βία της Αριστεράς στην Κατοχή», στο Mazower M., Μετά τον Πόλεμο-Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του Έθνους και του Κράτους στην Ελλάδα (1943-1960), Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2004, σελ. 161-204,

Kalyvas S., The Logic of Violence in Civil War, Cambridge University Press, 2006,

Λαδάς Β., Οι αντάρτες της θάλασσας-Η δράση του ΕΛΑΝ Αργοσαρωνικού, Αθήνα, 2002,

Λαδάς Β., Σαν παραμύθι-Ιστορία μιας ζωής, Αθήνα, 2005,

Λαδάς Β. (2008), ό.π.

Μούτουλας Π., Πελοπόννησος (1940-1945)-Η περιπέτεια της επιβίωσης, του διχασμού και της απελευθέρωσης, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2004,

Παϊδούση Γ.Μ., Κόκκινος Επιτάφιος, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2008,

Περράκης Σ., ό.π.

Τσιμάνης Π., ό.π.

³⁴⁶ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τις κοινοβουλευτικές περιόδους, της περιόδου 1946-1964, βλ. Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 87-241, τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα 1946-1964, Παράρτημα Πίνακας 22 και Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 83-158.

Για τα εκλογικά συστήματα με τα οποία πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές την περίοδο 1946-1964 βλ. Παντελής Α., ό.π., σελ. 37-58, 236-267, Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 77-91.

προκύπτει πολύ πιο εύκολα σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους, τόσο από τη μελέτη των βιβλιογραφικών πηγών, όσο και από την επίσημη αναλυτική καταγραφή των εκλογικών αποτελεσμάτων. Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω προκύπτει ότι επτά προέρχονται από την Επαρχία Άργους, τρεις από την Επαρχία Ναυπλίας και ένας από την Επαρχία Ερμιονίδος. Τρεις εξ' αυτών είχαν προγενέστερη θητεία ως Βουλευτές και ένας ως Γερουσιαστής. Αναλυτικά από την Επαρχία Άργους κατάγονταν οι Παναγιώτης Μπόμπρος, Γεώργιος Οικονομόπουλος³⁴⁷, Εμμανουήλ Οικονόμου-Κωλλέτης³⁴⁸, Δημήτριος Παπαδημητρίου³⁴⁹, Δημήτριος Παπαϊωάννου³⁵⁰, Ιωάννης Παπαρτεμίου³⁵¹ και ο Γεώργιος Παραβάντης. Από την Επαρχία Ναυπλίας κατάγονταν οι Βασίλειος Βραχνός³⁵², Κωνσταντίνος Κόκκινος³⁵³ και ο Πραξιτέλης Μουτζουρίδης. Από την Επαρχία Ερμιονίδος καταγόταν ο Ιωάννης Κοντοβράκης³⁵⁴. Τέλος δύο εξ' αυτών είχαν μεταγενέστερη θητεία ως Βουλευτές.

Ο βαθμός ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού στην Αργολίδα και αυτή την περίοδο ήταν μεγάλος σε συνδυασμό και με τις πολιτικές εξελίξεις

³⁴⁷ Ιατρός από την Αλέα της Επαρχίας Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής (1956-1963). Βλ. Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 498-501.

³⁴⁸ Δικηγόρος από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1952-1956). Το δεύτερο επώνυμο που αναφέρεται και στα Μητρώα Βουλευτών της Βουλή των Ελλήνων, προέρχεται πιθανότατα από παραφθορά του ονόματος Νικόλαος (Νικολέτης-Κωλλέτης). Κάποιος πρόγονος του Βουλευτή αγόρασε την οικία του πρώτου Πρωθυπουργού της χώρας Σπυριδωνος Τρικούπη στο Άργος και θέλησε να συνδέσει το όνομά της με την ιστορική οικογένεια Κωλλέτη και εκεί οφείλεται το τραγικό λάθος του Υπουργείου, το οποίο σημειώνει στην κήρυξη ότι το αρχοντικό κτίστηκε από τον Κωλλέτη το 1830. Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ.287, Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 550-551.

³⁴⁹ Δικηγόρος από τη Σκοτεινή της Επαρχίας Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής (1946-1950 και 1961-1967), Υπουργός Βιομηχανίας (20/8/1965-17/9/1965), Υφυπουργός των Οικονομικών (5/10/1965-11/5/1966) και Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας (11/5/1966-22/12/1966). Πατέρας της μετέπειτα Βουλευτού Αργολίδας Έλσας Παπαδημητρίου. Βλ. Ηλίας Ξ., (1994), ό.π., σελ. 501-503 και Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 393.

³⁵⁰ Γεωπόνος, Τεχνικός Επιθεωρητής της Α.Τ.Ε. από την Προσύμνη της Επαρχίας Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής της Ε.Κ. (1964-1967) και μετέπειτα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. (1977-1981). Βλ. Κουμαδωράκης Ο., (1997), ό.π., σελ. 26 και Κουμαδωράκης Ο., (2007), ό.π., σελ. 21, 23, 362-363, Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., Ο Πολιτικός Χάρτης της Μεταπολίτευσης 1974-2006, εκδ. Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα, 2006, σελ. 440.

³⁵¹ Στρατιωτικός από το Άργος. Διετέλεσε Βουλευτής (1946-1950, 1956-1961 και 1963-1967).

³⁵² Στρατιωτικός από το Ναύπλιο. Πήρε μέρος στους Βαλκανικούς Πολέμους, στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Μικρασιατική Εκστρατεία και στον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο. Διετέλεσε Βουλευτής (1951-1956) και Υφυπουργός Εσωτερικών (16/4/1954-15/12/1954) και από 26/6/1954 και με καθήκοντα Υπουργού Εσωτερικών. Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 146.

³⁵³ Στρατιωτικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Βουλευτής (1950-1951). Πιθανόν να ήταν ο Δήμαρχος Ναυπλίου (1929-1934) με το Κόμμα Φιλελευθέρων που διορίστηκε ξανά Δήμαρχος μετά την Απελευθέρωση (1945-1946).

³⁵⁴ Δικηγόρος από το Κρανίδι. Διετέλεσε Βουλευτής του Ε.Σ. και της Ε.Ρ.Ε. (1952-1964) και μετέπειτα της Ν.Δ. (1974-1981) και επίσης Β΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής (9/6/1958-10/11/1959) και (9/12/1974-3/10/1975), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 261-262 και Λαδάς Β. (2008), ό.π., σελ. 54-57.

που έλαβαν χώρα στο σύνολο της επικράτειας. Το φαινόμενο της «οικογενειοκρατίας», που έκανε δειλά την επανεμφάνισή του την προηγούμενη περίοδο δε συνεχίστηκε σε καμία από τις τρεις επαρχίες του νομού. Η μοναδική περίπτωση άξιας σχολιασμού είναι η συγγενική σχέση της οικογένειας Μουτζουρίδη με την οικογένεια Παπαδημητρίου η οποία διακόπηκε το 1942 και αποτέλεσε την αφορμή για την ιδιότυπη πολιτική διαμάχη μεταξύ των δύο οικογενειών στην αρχή εντός της ίδιας πολιτικής παράταξης και στη συνέχεια από διαφορετικές πολιτικές παρατάξεις, που «συνεχίστηκε» και μετά το 1974³⁵⁵.

Τέλος από την Επαρχία Άργους τις περισσότερες εκλογικές επιτυχίες είχε ο Ιωάννης Παπαρτεμίου με πέντε, από την Επαρχία Ναυπλίας ο Πραξιτέλης Μουτζουρίδης και ο Βασίλειος Βραχνός από δύο και από την Επαρχία Ερμιονίδος ο Ιωάννης Κοντοβράκης με πέντε³⁵⁶.

Η εκλογική επιρροή των κομμάτων στην Αργολίδα άρα και οι παραταξιακές τοποθετήσεις των βουλευτών είναι ξεκάθαρες σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους, όπως αυτές προκύπτουν μέσα από τα επίσημα εκλογικά αποτελέσματα.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο συντηρητικός χώρος τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο εμφανίστηκε με διαφορετική κομματική εκπροσώπηση μεταξύ των εκλογικών αναμετρήσεων και παγίωση του κυρίαρχου κομματικού σχηματισμού από τις εκλογές του 1956 και μετά. Το γεγονός αυτό συνδέεται

³⁵⁵ Ο Δημήτριος Παπαδημητρίου παντρεύτηκε την Άννα Μουτζουρίδη, κόρη του Σταύρου Μουτζουρίδη, αδελφού των Ιωάννη και Πραξιτέλη Μουτζουρίδη, με την οποία χώρισαν το 1942. Κόρες τους ήταν η Βασιλική (Λιώνα) Κουρκουμέλη και η μετέπειτα Βουλευτής Αργολίδας με τη Ν.Δ. Έλσα Παπαδημητρίου. Στις εκλογές του 1946 ο Δημήτριος Παπαδημητρίου (Κ.Ε.Φ.) και ο Πραξιτέλης Μουτζουρίδης (Λ.Κ.) ήταν συνυποψήφιοι με την Η.Π.Ε., αλλά προερχόμενοι από διαφορετικά κόμματα. Εξελέγησαν και οι δύο Βουλευτές Αργολίδας, υπερισχύοντας κατά 1000 ψήφους ο Δημήτριος Παπαδημητρίου. Έκτοτε πολιτεύονταν με διαφορετικά κόμματα, ο Δημήτριος Παπαδημητρίου με κόμματα του Κέντρου μέχρι και το 1964 και ο Πραξιτέλης Μουτζουρίδης με το Λαϊκό Κόμμα μέχρι και το 1952, με επιτυχίες και ανεπιτυχίες εκλογικές αναμετρήσεις και για τους δύο.

Όταν το 1981 ο Γεώργιος Μουτζουρίδης του Ιωάννη ήταν υποψήφιος με τη Ν.Δ. στην Αργολίδα, ο Δημήτριος Παπαδημητρίου παραμερίζοντας την όποια αντιπαλότητα του παρελθόντος, έστειλε ανοιχτή επιστολή προς τους ψηφοφόρους της Αργολίδας ζητώντας τους να στηρίξουν τη Ν.Δ. και το Γεώργιο Μουτζουρίδη, ο οποίος και εξελέγη ο μοναδικός βουλευτής της Ν.Δ. στην Αργολίδα.

Το 1989 η συμμετοχή της Έλσας Παπαδημητρίου στο ψηφοδέλτιο της Ν.Δ., μετά και την επάνοδο του Γεώργιου Μουτζουρίδη στη Ν.Δ. από τη ΔΗ.ΑΝΑ., αναζωπύρωσε την αντιπαλότητα του παρελθόντος κατά τις τρεις συνεχόμενες αναμετρήσεις της περιόδου 1989-1990, όπου με βάση τους ισχυρισμούς του Γεώργιου Μουτζουρίδη του στοίχησε την εκλογή του. Από τις εκλογές του 1993 η Έλσα Παπαδημητρίου εξελέγη Βουλευτής Αργολίδας για 19 συνεχή χρόνια. Για τις δύο οικογένειες βλ. Παράρτημα Πίνακα 24.

³⁵⁶ Για τις εκλογικές αναμετρήσεις και για τους Βουλευτές της Αργολίδας της περιόδου 1946-1964, βλ. Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 87-241, τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα 1946-1964 και Παράρτημα Πίνακες 23Α-23ΙΑ.

τόσο με τις γενικότερες πολιτικές εξελίξεις όσο και με την ανανέωση του πολιτικού προσωπικού του συντηρητικού χώρου. Στις πρώτες εκλογικές αναμετρήσεις βασικός εκπρόσωπος της συντηρητικής παράταξης ήταν το Λαϊκό Κόμμα, στη συνέχεια ο Ελληνικός Συναγερμός (Ε.Σ.) του Αλέξανδρου Παπάγου³⁵⁷, ο οποίος με τη σειρά του έδωσε τη σκυτάλη στην Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση (Ε.Ρ.Ε.) του Κων/νου Καραμανλή³⁵⁸. Ο χώρος του Κέντρου στην αρχή εκπροσωπήθηκε με την Εθνική Προοδευτική Ένωση Κέντρου (Ε.Π.Ε.Κ.) του Νικόλαου Πλαστήρα³⁵⁹ και στη συνέχεια αφού διασπάστηκε έδωσε τη θέση της στην Ένωση Κέντρου (Ε.Κ.) του Γεωργίου Παπανδρέου³⁶⁰, που εμφανίστηκε και καθιερώθηκε μετά το 1961. Στην αριστερά τα πράγματα ήταν πιο ξεκάθαρα με την αργή αλλά σταθερή εμφάνιση και ισχυροποίηση του Κ.Κ.Ε. μέσω διάφορων κομματικών σχηματισμών, λόγω της απαγόρευσής του το 1947 που τέθηκε εκτός νόμου, με βασικό κομματικό σχηματισμό την Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά (Ε.Δ.Α.)³⁶¹.

Στην Αργολίδα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως προκύπτει και από τα αποτελέσματα των εκλογών, πρώτο κόμμα αναδείχθηκε ο εκάστοτε βασικός εκπρόσωπος της συντηρητικής παράταξης, με εξαίρεση την εκλογική αναμέτρηση του 1964 που όλα τα υπόλοιπα κόμματα συνασπίστηκαν γύρω από την Ε.Κ. (1946: Η.Π.Ε.: 78,72%, 1950: Λ.Κ.: 25,83%, 1951: Ε.Σ.: 48,2%, 1952: Ε.Σ.: 63,94%, 1956: Ε.Ρ.Ε.: 59,28%, 1958: Ε.Ρ.Ε.: 50,54%, 1961: Ε.Ρ.Ε.: 59,91%, 1963: Ε.Ρ.Ε.: 49,9% και 1964: Ε.Ρ.Ε.: 49,2 %). Δηλαδή επί εννέα εκλογικών αναμετρήσεων ο βασικός εκπρόσωπος του συντηρητικού χώρου αναδείχθηκε πρώτος στις οχτώ από αυτές, όταν στο σύνολο της χώρας αναδείχθηκε πρώτο στις έξι. Αθροίζοντας δε και τα ποσοστά και των μικρότερων κομμάτων που εντάσσονταν στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο, είχε επίσης την απόλυτη πλειοψηφία στις οχτώ από τις εννέα εκλογικές αναμετρήσεις (1946: 82,83%, 1950: 55,84%, 1951: 63,9%, 1952: 63,94%, 1956: 63,07%, 1958: 62%, 1961: 59,91%, 1963: 54,92% και 1964: 49,2 %).

³⁵⁷ Για τον Ε.Σ. βλ. Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 54.

³⁵⁸ Για την Ε.Ρ.Ε. βλ. Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 54 και Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π. σελ. 273-319.

³⁵⁹ Για την Ε.Π.Ε.Κ. βλ. Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 53.

³⁶⁰ Για την Ε.Κ. βλ. Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 55-56 και Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π. σελ. 320-359.

³⁶¹ Για την Ε.Δ.Α. βλ. Αναστασιάδης Γ., ό.π., σελ. 54-55, Βερναρδάκης Χ.-Μαυρής Γ., ό.π., και Meynaud J., (2002), τ. Α', ό.π. σελ. 229-269.

Ο κατακερματισμός και η πολυδιάσπαση του Κέντρου σε πανελλαδικό επίπεδο είχε αντανάκλαση και στην Αργολίδα και συσπειρώθηκε γύρω από την Ένωση Κέντρου από το 1961 και μετά με αποκορύφωμα την εκλογική αναμέτρηση του 1964 όπου αναδείχθηκε πρώτο κόμμα στο νομό³⁶².

Το καλύτερο ποσοστό για την Αριστερά ήταν το 7,86% στις εκλογές του 1958, όπως συνέβη εξάλλου και στο σύνολο της χώρας όπου η Ε.Δ.Α. αναδείχθηκε αξιωματική αντιπολίτευση.

Επίσης αξιοσημείωτη είναι η διαφορετική σύνθεση των ψηφοδελτίων των τριών συντηρητικών κομμάτων. Συγκεκριμένα από τους τέσσερεις βουλευτές που εξέλεξε ο Ελληνικό Συναγερμός το 1952 (Παναγιώτης Μπόμπος, Εμμανουήλ Οικονόμου-Κωλλέτης, Βασίλης Βραχνός και Ιωάννης Κοντοβράκης), οι οποίοι ήταν και υποψήφιοί του το 1951, κανείς δεν είχε πολιτευτεί το 1946 με το Λαϊκό Κόμμα. Οι δύο ήταν υποψήφιοι με το Κόμμα του Γεωργίου Παπανδρέου το 1950 (Παναγιώτης Μπόμπος και Ιωάννης Κοντοβράκης), ένας με την Πολιτική Ανεξάρτητη Παράταξη (Βασίλης Βραχνός) και ένας με το Νέο Κόμμα (Εμμανουήλ Οικονόμου-Κωλλέτης). Αντίθετα αποκλείστηκαν οι δύο παραδοσιακοί εκπρόσωποι του Λαϊκού Κόμματος (Πραξιτέλης Μουτζουρίδης και Γεώργιος Παραβάντης), που παρέμειναν με τον Κωνσταντίνο Τσαλδάρη μέχρι και τις εκλογές του 1952. Από τους τέσσερεις βουλευτές του Ελληνικού Συναγερμού, οι δύο δεν είχαν πολιτευτεί πριν το 1950 (Εμμανουήλ Οικονόμου-Κωλλέτης και Βασίλης Βραχνός) και επρόσκειντο στο Σπύρο Μαρκεζίνη, παραμένοντας στο Κόμμα Προοδευτικών και μετά το 1956. Οι άλλοι δύο προέρχονταν από την αντιβενιζελική παράταξη, με προπολεμική πολιτική εμπειρία, αλλά αποκλείστηκαν το 1946 από την Ηνωμένη Παράταξη Εθνικοφρόνων (Η.Π.Ε.) με αποτέλεσμα το 1950 να προσχωρήσουν στο Κόμμα του Γεωργίου Παπανδρέου. Τέλος η Ε.Ρ.Ε. συγκρότησε την τοπική της εκπροσώπηση, αποκλείοντας τόσο την

³⁶² Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση παρά το γενικότερο θετικό κλίμα για την Ε.Κ. ο Δημήτριος Παπαδημητρίου αναδείχθηκε δεύτερος σε σταυρούς Βουλευτής της Ε.Κ., σε αντίθεση με τις εκλογές του 1961 και του 1963, διότι οι αριστεροί ψηφοφόροι αφού δεν υπήρχε συνδυασμός της αριστεράς στην Αργολίδα ψήφισαν το Δημήτριο Παπαϊωάννου, ο οποίος αναδείχθηκε οριακά πρώτος σε σταυρούς. Η στάση τους αυτή συνδέεται με τη δημόσια τοποθέτηση του Δημήτριου Παπαδημητρίου στην τελευταία προεκλογική του ομιλία όπου για πρώτη φορά στην πολιτική του σταδιοδρομία «χρησιμοποίησε» τη διαρετική τομή του Εμφυλίου Πολέμου δηλώνοντας, μετά την έμμεση υποστήριξη της αριστεράς προς την Ε.Κ., ότι: «...δεν επιθυμώ στήριξη από τους δολοφόνους των αδελφών μου...» αφού τα αδέρφια του είχαν δολοφονηθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ. στη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου. Ο ίδιος μάλιστα ήταν δικηγόρος πολλών αριστερών στο παρελθόν που διώχθηκαν για τα πολιτικά τους φρονήματα και γενικότερα χαρακτηριζόταν ως πολιτικός που προσπαθούσε με το λόγο του και τις πράξεις του να κατανευσαστούν τα μίσση και τα πάθη της εποχής.

παραδοσιακή εκπροσώπηση του Λαϊκού Κόμματος όσο και τους τρεις από τους τέσσερεις βουλευτές του Ελληνικού Συναγερμού. Οι τρεις μόνιμοι υποψήφιοί της σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις ήταν οι Ιωάννης Κοντοβράκης (Βουλευτής του Ελληνικού Συναγερμού, αλλά με ιδιόρρυθμη πορεία ως πολιτευτής), Ιωάννης Παπαρτεμίου (Βουλευτής του Λαϊκού Κόμματος το 1946) και Ιωάννης Οικονόμοπουλος (νέος πολιτευτής). Τη συντριπτική πλειοψηφία των εδρών της Αργολίδας στις εννέα εκλογικές αναμετρήσεις κατέλαβε ο εκάστοτε βασικός εκπρόσωπος της συντηρητικής παράταξης (22 από τις 27 έδρες), μία το Κόμμα Φιλελευθέρων και τέσσερεις η Ένωση Κέντρου³⁶³.

Επίσης το 1946 διεξήχθη και Δημοψήφισμα σχετικά με την επάνοδο του Βασιλέως Γεωργίου Β΄. Αν και τα αποτελέσματα δε θεωρούνται αξιόπιστα και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση η Αργολίδα τάχθηκε συντριπτικά υπέρ της επιστροφής του³⁶⁴.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου οι πολιτικές μετακινήσεις βουλευτών ήταν τρεις. Δύο ανεξαρτητοποιήσεις του Δημήτριου Παπαδημητρίου, μία το 1946 και μία το 1965, για διαφορετικούς λόγους κάθε φορά, και άλλη μία του Εμμανουήλ Οικονόμου-Κωλλέτη το 1954. Και οι δύο βουλευτές μετά τις ανεξαρτητοποιήσεις τους προσχώρησαν σε άλλα κόμματα.

Τέλος η Επαρχία Άργους υπερέχει συντριπτικά των άλλων δύο επαρχιών σε αριθμό εκπροσώπων.

³⁶³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23B.

³⁶⁴ Για τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος του 1946 στην Αργολίδα, βλ. Παράρτημα Πίνακα 25.

4. ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1974-2009.

4.1. Οι εκλογές της 17ης Νοεμβρίου 1974.

Το πραξικόπημα κατά του Μακαρίου έδωσε την αφορμή για την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο προκαλώντας πολιτική κρίση στην Ελλάδα με συνέπεια την κατάρρευση της δικτατορίας. Αποφασίσθηκε από τους ιθύνοντες πως η μόνη λύση για διέξοδο από τη χάωδη κατάσταση ήταν η επάνοδος στην πολιτική μορφή διακυβέρνησης. Πράγματι, ο τότε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Φαίδων Γκιζίκης συγκάλεσε στις 23 Ιουλίου 1974 σύσκεψη μεταξύ των στρατιωτικών αρχηγών και παλαιών πολιτικών, μετά την οποία εκλήθει τελικά ο Κωνσταντίνος Καραμανλής από το Παρίσι για να ηγηθεί πολιτικής κυβέρνησης, προκειμένου να διαχειριστεί την ομαλή μετάβαση από το δικτατορικό καθεστώς στο δημοκρατικό πολίτευμα και την αντιμετώπιση της κρίσης στην Κύπρο. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αφού έφθασε στην Ελλάδα τις πρώτες ώρες της 24ης Ιουλίου, ορκίστηκε Πρωθυπουργός και προχώρησε στο σχηματισμό κυβέρνησης εθνικής ενότητας στην οποία συμμετείχαν πολλοί συντηρητικοί και κεντρώοι πολιτικοί. Από τις πρώτες ενέργειες της κυβέρνησης ήταν η απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων, η επιστροφή των πολιτικών εξόριστων στη χώρα, η νομιμοποίηση του Κ.Κ.Ε. και η σταδιακή αποχουντοποίηση του κρατικού μηχανισμού ώστε να αποκτήσει σταθερές βάσεις το δημοκρατικό πολίτευμα. Στις αρχές Οκτωβρίου ίδρυσε το κόμμα της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (Ν.Δ.), που είναι μέχρι σήμερα ο βασικός εκπρόσωπος του συντηρητικού χώρου και προκήρυξε βουλευτικές εκλογές για τις 17 Νοεμβρίου, ένα χρόνο μετά την εισβολή στο Πολυτεχνείο, και δημοψήφισμα για τις 8 Δεκεμβρίου για την οριστική επίλυση του πολιτειακού ζητήματος, αιφνιδιάζοντας τα άλλα κόμματα, τα οποία δεν ήταν έτοιμα για μία εκλογική αναμέτρηση μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα³⁶⁵.

Παρά τις αντιρρήσεις και τις διαμαρτυρίες των άλλων κομμάτων, άρχισε γρήγορα μια δυναμική προεκλογική εκστρατεία. Η μεγαλύτερη καινοτομία των

³⁶⁵ Βλ. Clogg R. (1987), ό.π., σελ. 55-59, Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 290-296, Katsoudas D., «The Constitutional Framework» στο Featherstone K. - Katsoudas D. (eds), Political Change in Greece - Before and after the colonels, Croom Helm, London, 1987, σελ. 19-21, Featherstone K., «Political parties and democratic consolidation in Greece», σελ. 179-202 και Verney S., «To be or not to be within the European Community: the party debate and democratic consolidation in Greece», σελ. 203-223, στο Pridham G. (ed), Securing Democracy - Political Parties and Democratic Consolidation in Southern Europe, London, 1990, Lyrintzis C., (2016), ό.π.

εκλογών ήταν ότι για πρώτη φορά από το 1936 συμμετείχε το Κ.Κ.Ε. ως νόμιμο κόμμα διεκδικώντας την ψήφο των πολιτών³⁶⁶.

Ο αιφνιδιασμός του Καραμανλή για προσφυγή στις κάλπες μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, σε συνδυασμό και με το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η μετάβαση στο δημοκρατικό καθεστώς, αλλά και άλλους παράγοντες, οδήγησαν τη Ν.Δ. σε ευρεία νίκη κερδίζοντας το 54,37% των ψήφων και 220 από τις 300 έδρες του Κοινοβουλίου. Το 54,37% παραμένει μέχρι σήμερα το μεγαλύτερο ποσοστό που έχει κερδίσει ποτέ κόμμα σε βουλευτικές εκλογές. Η ισχυρή πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο έδωσε τη δυνατότητα στον Κωνσταντίνο Καραμανλή και στη Ν.Δ. να προχωρήσουν στην ψήφιση νέου Συντάγματος το 1975, χωρίς να χρειάζεται την υποστήριξη των υπολοίπων κομμάτων. Στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης αναδείχθηκε η Ένωση Κέντρου-Νέες Δυνάμεις (Ε.Κ.-Ν.Δ.) με επικεφαλής το Γεώργιο Μαύρο με ποσοστό 20,42% και 60 έδρες, ενώ στην τρίτη θέση το νεοϊδρυθέν Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα (ΠΑ.ΣΟ.Κ.) του Ανδρέα Παπανδρέου με 13,58% και 12 έδρες. Τέλος την τέταρτη θέση κατέλαβε η Ενωμένη Αριστερά (Ε.Α.) με ποσοστό 9,47% και 8 έδρες και την πέμπτη θέση, αλλά με πολύ μικρή εκλογική επιρροή, η Εθνική Δημοκρατική Ένωση (Ε.Δ.Ε.) του Πέτρου Γαρουφαλιά με ποσοστό 1,07% χωρίς καμία έδρα. Ένα μήνα μετά, στις 8 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε και δημοψήφισμα που ρύθμιζε τελειωτικά το πολιτειακό ζήτημα που ταλαιπωρούσε τη χώρα για περίπου εξήντα χρόνια³⁶⁷.

Στην Αργολίδα στην πρώτη μεταδικτατορική εκλογική αναμέτρηση, συνεχίστηκε η παράδοση που είχε ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται από τις αρχές του αιώνα, με την επικράτηση της συντηρητικής παράταξης, παρά την εμφάνιση νέων κομματικών σχηματισμών και την αναδιάταξη του κομματικού

³⁶⁶ Βλ. Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 296-297.

³⁶⁷ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών του 1974, βλ. Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 99-241, Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17^{ης} Νοεμβρίου 1974, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1976 και Παράρτημα Πίνακα 26. Για την ανάλυσή τους βλ. Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 59-69, Penniman H. (ed), Greece at the Polls - The National Elections of 1974 and 1977, American Enterprise Institute for Public Policy Research, Washington, 1981, Δρετπάκης Μ., Βουλευτικές εκλογές 1974-1977-1981 - Μία συγκριτική ανάλυση, Αθήνα, 1982, Παντελής Α., ό.π., σελ. 268-270, Featherstone K. και Verney S., στο Pridham G. (ed), ό.π., Βούλγαρης Γ., «Η Δημοκρατική Ελλάδα (1974-2004)» στο Βούλγαρης Γ.-Νικολακόπουλος Η.-Ριζάς Σ.-Σακελλαρόπουλος Τ.-Στεφανίδης Ι., ό.π., σελ. 103-109, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 161-164.

συστήματος³⁶⁸.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι εκλογές του 1974 διεξήχθησαν με τους προδικτατορικούς εκλογικούς καταλόγους σε όλη την επικράτεια, άρα και στην Αργολίδα, που σημαίνει ότι δε συμμετείχαν νέοι σε ηλικία ψηφοφόροι, που η συμμετοχή τους ενδεχομένως να διαφοροποιούσε το τελικό εκλογικό αποτέλεσμα, χωρίς μεγάλες ανατροπές. Η συμμετοχή σε απόλυτους αριθμούς κυμάνθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με τις εκλογές του 1964 τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα, ενώ τα άκυρα-λευκά υπερδιπλασιάστηκαν σε σχέση με τις εκλογές του 1964.

Η Ν.Δ. συγκέντρωσε το 68,04% των ψήφων, ποσοστό ρεκόρ για το νομό μέχρι σήμερα³⁶⁹, και με βάση και το εκλογικό σύστημα κέρδισε και τις 3 έδρες του νομού Αργολίδας³⁷⁰. Η έκπληξη ήταν η ανάδειξη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη δεύτερη θέση με ποσοστό 15,63%, μεγαλύτερο από το πανελλαδικό ποσοστό του³⁷¹. Στην τρίτη θέση βρέθηκε η Ε.Κ.-Ν.Δ. με 12,91% αρκετά μακριά από το πανελλαδικό ποσοστό της, ενώ πολύ χαμηλό ήταν επίσης το ποσοστό της Ε.Α. Το ποσοστό της Ε.Δ.Ε. ήταν μεν οριακά μεγαλύτερο από το πανελλαδικό της, αλλά απεικονίζει ξεκάθαρα τα πολύ μικρά ερείσματα του δικτατορικού καθεστώτος σε ένα κατεξοχήν συντηρητικό νομό όπως η Αργολίδα. Το γεγονός αυτό επαναλήφθηκε και σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις όπου τα μικρά κόμματα του ευρύτερου συντηρητικού χώρου με ιδεολογική αναφορά στη δικτατορία, συγκέντρωσαν πολύ χαμηλά ποσοστά. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ., τα οποία αποτέλεσαν το δίπολο όλων των επόμενων εκλογικών αναμετρήσεων, ήταν στο 83,67% των ψήφων ενώ το

³⁶⁸ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1974, βλ. Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 99-241, τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17^{ης} Νοεμβρίου 1974, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 27Α.

³⁶⁹ Ένα μέρος των ψηφοφόρων που επέλεξαν τη Ν.Δ. στις εκλογές του 1974 προερχόταν και από την παραδοσιακή εκλογική βάση της κομμουνιστικής αριστεράς, ίσως επηρεασμένα και από τη γενικότερη πολιτική συγκυρία, που ενδεχομένως να συμπυκνώνεται και στη φράση του Μίκη Θεοδωράκη «Καραμανλής ή τανκς». Οι ψηφοφόροι αυτοί ουδέποτε ταυτίστηκαν με τη Ν.Δ. και επέστρεψαν στον πολιτικό τους χώρο στις εκλογές του 1977. Αναλυτικά βλ. Νικολακόπουλος Η., «Οι εκλογές και το Δημοψήφισμα του 1974», στο Πρακτικά Συνεδρίου: Η Δικτατορία των Συνταγματαρχών και η Αποκατάσταση της Δημοκρατίας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Αθήνα, 2016, σελ. 518 και Νικοκαλόπουλος Η., «Τα διλήμματα της Μεταπολίτευσης», Αρχαιοτάξιο 15, Αθήνα, 2013, σελ. 6-13 και ιδιαίτερα σελ. 12.

³⁷⁰ Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών του 1974 βλ. Παντελής Α., ό.π., σελ. 58-61, 268-270 και Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 91-93.

³⁷¹ Η Αργολίδα ήταν ένας από τους δώδεκα νομούς της χώρας που το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προηγήθηκε της Ε.Κ.-Ν.Δ. Οι υπόλοιποι έντεκα ήταν: Βοιωτία, Κορινθία, Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα, Άρτα, Κέρκυρα, Πρέβεζα, Πέλλα, Δράμα, Δωδεκάνησα και Ρέθυμνο.

ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν στο 69,52%³⁷², πολύ μακριά από τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της χώρας και ξεπερνώντας επίσης τα αντίστοιχα ποσοστά όλων σχεδόν των προδικτατορικών αναμετρήσεων³⁷³.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. επικράτησε σε όλες τις επαρχίες, εμφανίζοντας και στις τρεις ομοιογενή εκλογική επιρροή, σε σχέση με το ποσοστό της στο σύνολο του νομού. Επίσης επικράτησε σε όλες τις περιοχές με βάση το βαθμό αστικότητας με ποσοστά άνω του 62%, πολύ μακριά από τα αντίστοιχα ποσοστά της στην επικράτεια³⁷⁴, και με μεγαλύτερη απόκλιση στις αστικές και ημιαστικές περιοχές³⁷⁵. Τη «μικρότερη» επιρροή στις ημιαστικές περιοχές, «εκμεταλλεύτηκαν» τα υπόλοιπα κόμματα και κατάφεραν να πετύχουν καλύτερα ποσοστά από αυτά που συγκέντρωσαν στο σύνολο του νομού. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εμφάνισε αρκετά χαμηλότερο ποσοστό στις αστικές περιοχές, σε σχέση με το ποσοστό του στο σύνολο του νομού, και ήταν η μοναδική περίπτωση στην οποία έπεται της Ε.Κ.-Ν.Δ., αλλά και σε σχέση με τις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, συγκεντρώνοντας επίσης υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα της επικράτειας. Έτσι γίνεται κατανοητή η διαφορετική κοινωνική προέλευση των ψηφοφόρων των δύο κομμάτων και ενδεχομένως να εξηγείται και η επικράτηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έναντι της Ε.Κ.-Ν.Δ. στο νομό.

Τα υψηλότερα ποσοστά η Ν.Δ. τα συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, ως οι πολυπληθέστερες. Η Ε.Κ.-Ν.Δ. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ναυπλίας και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η Ε.Δ.Ε., παρά τη

³⁷² Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ. και Ε.Δ.Ε.

³⁷³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

³⁷⁴ Τα ποσοστά της Ν.Δ. το 1974 στην επικράτεια ήταν αστικές: 54,83%, ημιαστικές: 47,11% και αγροτικές: 56,62% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 12,93%, ημιαστικές: 16,67% και αγροτικές: 13,17%. Βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 1 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1977), Μάρτιος-Απρίλιος 1978, σελ. 18-20.

³⁷⁵ Με βάση τις επίσημες απογραφές του πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας τα έτη 1971, 1981, 1991 και 2001, αστικές περιοχές θεωρούνται το Άργος και το Ναύπλιο, ημιαστικές περιοχές το Κουτσοπόδι, η Νέα Κίος, το Λυγουριό, το Κρανίδι και η Ερμιόνη και αγροτικές περιοχές όλος ο υπόλοιπος νομός.

μικρή της απήχηση, συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 68,18%, Επαρχία Ερμιονίδος: 71,42%, Επαρχία Ναυπλίας: 70,30%, αστικές περιοχές: 70,17%, ημιαστικές περιοχές: 64,88% και αγροτικές περιοχές: 70,51%³⁷⁶.

Σε επίπεδο πολιτικού προσωπικού η Ν.Δ. στην Αργολίδα ακολούθησε την ανανέωση που πραγματοποιήθηκε και στις άλλες εκλογικές περιφέρειες, συμπεριλαμβάνοντας στο ψηφοδέλιό της τον προδικτατορικό βουλευτή της Ε.Ρ.Ε. Ιωάννη Κοντοβράκη, τον Ηλία Οικονομόπουλο³⁷⁷ και τον Ιωάννη Μηναίο³⁷⁸, έχοντας όμως και οι δύο νέοι υποψήφιοι οικογενειακή παράδοση στην προδικτατορική συντηρητική παράταξη.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εκτός από το Δημήτριο Παπαιωάννου, προδικτατορικό βουλευτή της Ε.Κ. που αναδείχθηκε πρώτος σε ψήφους διατηρώντας ένα σημαντικό μέρος της προδικτατορικής εκλογικής του επιρροής, συμπεριέλαβε δύο νέα πρόσωπα στο ψηφοδέλιό του, τους Θεόδωρο Κόκκινο³⁷⁹ και Θεοφάνη Τόμπρα³⁸⁰, σηματοδοτώντας τη συμμετοχή διαφορετικών κοινωνικών στρωμάτων στην πολιτική διαδικασία.

Από τα υπόλοιπα κόμματα η Ε.Κ.-Ν.Δ. συμπεριέλαβε στο συνδυασμό της τον προδικτατορικό πολιτευτή Αλέξανδρο Βερδελή, τον Πέτρο Ηλιόπουλο³⁸¹ και τον Ιωάννη Μελίδη, που αναδείχθηκε πρώτος σε ψήφους³⁸².

³⁷⁶ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1974, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 27Β.

³⁷⁷ Δικηγόρος και Δημοσιογράφος από την Αλέα της Επαρχίας Άργους. Γιος του τ. Δημάρχου Αλέας Δημήτριου Αθ. Οικονομόπουλου και ανηψιός του Γεώργιου Βασ. Οικονομόπουλου, προδικτατορικού βουλευτή της Ε.Ρ.Ε. Διετέλεσε Βουλευτής Αργολίδας 1974-1977, Δημοτικός Σύμβουλος Άργους και Σύμβουλος του Δικηγορικού Συλλόγου Ναυπλίου. Βλ. Ηλίας Ξ. (1994), ό.π., σελ. 501 και Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 401-402.

³⁷⁸ Ναύαρχος από το Ναύπλιο, προερχόμενος από αντιβενιζελική πολιτική οικογένεια. Γιος του ιατρού Γεωργίου Μηναίου Βουλευτή Αργολίδας το 1926 με το Κόμμα Ελευθεροφρόνων και Δημάρχου Ναυπλίου. Διετέλεσε Βουλευτής Αργολίδας 1974-1981, Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας του Κων/νου Καραμανλή το 1974. Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 107, Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 348.

³⁷⁹ Ήταν στους 149 που συμμετείχαν στην ιδρυτική διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρίου 1974. Ίσως γιος του Δημάρχου Ναυπλίου (1929-1934 και 1945-1946) και Βουλευτή του Κόμματος Φιλελευθέρων το 1950 Κων/νου Θ. Κόκκινου.

³⁸⁰ Αξιωματικός του Στρατού Ξηράς. Κατηγορήθηκε και απαλλάχθηκε για συμμετοχή στην οργάνωση Α.Σ.Π.Ι.Δ.Α. Ήταν και αυτός στους 149 που συμμετείχαν στην ιδρυτική διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρίου 1974. Καταγόταν από την Αγία Τριάδα της Επαρχίας Ναυπλίας και διετέλεσε Υποδιοικητής του Ο.Τ.Ε. (1981-1984), Διοικητής του Ο.Τ.Ε. (1984-1987) και Γενικός Δ/ντης του Ο.Τ.Ε. (1987-1989).

³⁸¹ Δικηγόρος από το Κεφαλάρι της Επαρχίας Άργους. Μετέπειτα στέλεχος της Ν.Δ.

³⁸² Δικηγόρος από το Ναύπλιο (γεννήθηκε στον Καύκασο, στην Σοβιετική Ένωση). Προδικτατορικά ήταν παντρεμένος με τη Βασιλική (Λιώνα) Παπαδημητρίου, κόρη του Δημήτριου Παπαδημητρίου, προδικτατορικού Βουλευτή και Υπουργού της Ε.Κ., στο γραφείο

Η Ε.Α. εμφανίστηκε με δύο νέα πρόσωπα προερχόμενα από το Κ.Κ.Ε. και από το ΚΚΕ Εσ. αντίστοιχα, τους Ευάγγελο Κλαδούχο³⁸³ και Δημήτριο Λιλή³⁸⁴ και τέλος η Ε.Δ.Ε. συμμετείχε με τους Γεώργιο Παναγιωτόπουλο³⁸⁵ και Θεόδωρο Τανή³⁸⁶.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων και με δεδομένο ότι ίσχυε όπως μέχρι σήμερα η μονοσταυρία, ως τριεδρική εκλογική περιφέρεια, παρατηρείται μία ιδιόμορφη εκλογική επιρροή των υποψηφίων της Ν.Δ. λόγω των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και αντιθέσεων. Κάθε υποψήφιος κυριάρχησε μεν στην επαρχία καταγωγής του, όχι όμως και στις περιοχές όπου ψήφιζαν τα κοινωνικά στρώματα που θεωρητικά εκπροσωπούσε με βάση τα πολιτικά του χαρακτηριστικά και την κοινωνική του προέλευση. Για πρώτη φορά με το νομό ως ενιαία εκλογική περιφέρεια, εκλέχθηκαν βουλευτές με καταγωγή και από τις τρεις επαρχίες.

Συγκεκριμένα ο Ιωάννης Μηναίος αναδείχθηκε πρώτος βουλευτής με 16411 ψήφους, πετυχαίνοντας ρεκόρ ψήφων, που κανένας υποψήφιος δεν έχει κατορθώσει να ξεπεράσει μέχρι σήμερα, συγκεντρώνοντας το 47,81% των ψήφων της Ν.Δ., έχοντας την πρωτιά στην Επαρχία Ναυπλίας, όπου ήταν και ο τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, ενώ θα ήταν πιο λογικό να επικρατούσε στις αστικές περιοχές.

Ο Ηλίας Οικονομόπουλος ήταν στη δεύτερη θέση με 10342 ψήφους συγκεντρώνοντας το 30,13% των ψήφων της Ν.Δ. στο σύνολο του νομού και αναδείχθηκε πρώτος στην Επαρχία Άργους, όπου ήταν και ο τόπος καταγωγής του, και στις αστικές περιοχές, ενώ θα ήταν πιο λογικό να επικρατούσε στις αγροτικές περιοχές, όπου είχε την καλύτερή του επίδοση. Η τοπική αντιπαράθεση μεταξύ των δύο πόλεων (Άργους-Ναυπλίου) έπαιξε

του οποίου εργαζόταν, αλλά χώρισαν σχετικά σύντομα. Διετέλεσε επίσης Δημοτικός Σύμβουλος Ναυπλίου (1961), Δήμαρχος Ναυπλίου (1982-1986), υποψήφιος με την Ε.Κ.-Ν.Δ. το 1974 και με την Ε.ΔΗ.Κ. το 1977 και Βουλευτής Αργολίδας με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. (Ιούνιος 1989-1996), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 345.

³⁸³ Γεννήθηκε στο Γελίσι του Ξυλοκάστρου Αργολιδοκορινθίας το 1920. Διετέλεσε γραμματέας, προδιδακτορικά, της Ν.Ε. Αργολίδας, της ΕΔΑ και μέλος της Επ. Περιφέρειας Ανατολικής Πελοποννήσου, ενώ έθεσε υποψηφιότητα για το αξίωμα του βουλευτή σε 4 βουλευτικές εκλογές. Υπήρξε, επίσης, Γραμματέας της Ν.Ε. Αργολίδας του Κ.Κ.Ε., μέλος της Επ. Περ. Πελοποννήσου του Κ.Κ.Ε., μέλος της Πολ. Επιτροπής Αργολίδας του ΣΥΝ και μέλος της Β/μιας Επιτροπής Εφετείου Ναυπλίου Κρίσης Αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης. Βλ. στον ιστότοπο της Αργολικής Αρχαικής Βιβλιοθήκης Ιστορίας και Πολιτισμού, www.argolikivivliothiki.gr.

³⁸⁴ Πιθανόν να ήταν συγγενής του Αναστάσιου Λιλή, υποψηφίου με την Ε.Δ.Α. στην Επαρχία Ναυπλίας το 1952.

³⁸⁵ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

³⁸⁶ Το 1963 ήταν μεμονωμένος υποψήφιος και πιθανόν να καταγόταν από την Επαρχία Άργους με βάση και την κατανομή των ψήφων που έλαβε.

σημαντικό ρόλο, κυρίως στην πόλη του Άργους, όπου η απόλυτη επικράτησή του κάλυψε την όποια υστέρηση σε ψήφους στην πόλη του Ναυπλίου, όπου κυριάρχησε ο Ιωάννης Μηναΐος.

Ο Ιωάννης Κοντοβράκης βρέθηκε στην τρίτη θέση με 6542 ψήφους συγκεντρώνοντας το 19,06% των ψήφων της Ν.Δ. στο σύνολο του νομού και ήταν πιο «συνεπής» από τους δύο συνυποψηφίους του, επικρατώντας στην Επαρχία Ερμιονίδος, κυρίως στο Κρανίδι, όπου ήταν και ο τόπος καταγωγής του, και στις ημιαστικές περιοχές, μια και οι δύο από τις πέντε ημιαστικές περιοχές του νομού, το Κρανίδι και η Ερμιόνη, ανήκουν διοικητικά και γεωγραφικά, στη συγκεκριμένη επαρχία, ενώ είχε την καλύτερή του επίδοση στις αγροτικές περιοχές.

Επίσης 1029 ψηφοδέλτια της Ν.Δ. (3% της δύναμής της) ήταν χωρίς σταυρό προτίμησης, με τα περισσότερα ψηφοδέλτια στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, που ενδεχομένως να ήταν ψήφοι πολιτών που δεν ανήκαν ιδεολογικά στη Ν.Δ. και ουσιαστικά έδωσαν ψήφο εμπιστοσύνης στη Ν.Δ. και στον Καραμανλή, ώστε να σταθεροποιηθεί το δημοκρατικό πολίτευμα έναντι του προηγούμενου καθεστώτος³⁸⁷.

Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Δημήτριος Παπαϊωάννου αναδείχθηκε πρώτος σε σταυρούς συγκεντρώνοντας το 44,59% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο σύνολο του νομού, επικρατώντας στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και σε όλες τις περιοχές έστω και οριακά. Ο Θεόδωρος Κόκκινος με το 34,08% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επικράτησε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και ήταν οριακά δεύτερος στις αστικές περιοχές, που συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του. Ο Θεοφάνης Τόμπρας με το 19,02% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε ως πιο αξιόλογη επίδοση τη δεύτερη θέση στην Επαρχία Ναυπλίας που ήταν και ο τόπος καταγωγής του. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης ήταν 182 (το 2,31% της δύναμής του)³⁸⁸.

Τέλος στις 8 Δεκεμβρίου 1974 πραγματοποιήθηκε το Δημοψήφισμα σχετικά με τη ρύθμιση του πολιτειακού ζητήματος, όπου το 69,18% τάχθηκε υπέρ της αβασιλευτής Δημοκρατίας και το 30,82% υπέρ της βασιλευομένης Δημοκρατίας. Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση η συμμετοχή ήταν πολύ μικρότερη σε σχέση με τις εκλογές της 17ης Νοεμβρίου και η Αργολίδα,

³⁸⁷ Για τους σταυρούς των βουλευτών του Νομού Αργολίδας το 1974 ανά επαρχία και περιοχή βλ. Παράρτημα Πίνακα 27Γ.

³⁸⁸ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1974, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 27Γ.

παρόλη τη συντηρητικής της παράδοση, τάχθηκε υπέρ της αβασίλευτης Δημοκρατίας με ποσοστό 53,33%, με τη βασιλευόμενη Δημοκρατία στο 46,67%, δηλαδή πολύ μακριά από τον εθνικό μέσο όρο. Αν θεωρηθεί ότι το σύνολο των υποστηρικτών της μοναρχίας είχαν στηρίξει τη Ν.Δ. στις εκλογές του Νοεμβρίου, τότε οι ψήφοι υπέρ της βασιλευόμενης Δημοκρατίας αντιστοιχούσαν στο 66,36% των ψήφων της Ν.Δ. και στο 64,95% των ψήφων του ευρύτερου συντηρητικού χώρου στην Αργολίδα. Επίσης η βασιλευόμενη δεν κατάφερε να επικρατήσει σε καμία από τις τρεις επαρχίες του νομού, ενώ έστω και οριακά επικράτησε στις αστικές περιοχές, λόγω της διαφοράς υπέρ της στην πόλη του Άργους, καλύπτοντας την εις βάρος της διαφορά στην πόλη του Ναυπλίου. Στη γεωγραφική ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η βασιλευόμενη Δημοκρατία επικράτησε στην πόλη του Άργους και σε 35 κοινότητες του νομού, 21 κοινότητες στην Επαρχία Άργους, 14 κοινότητες στην Επαρχία Ναυπλίας και πουθενά στην Επαρχία Ερμιονίδος³⁸⁹. Μεταξύ αυτών είναι και οι τέσσερις από τις πέντε περιοχές όπου κατά τη διάρκεια του Εθνικού Διχασμού είχαν δημιουργηθεί Σύνδεσμοι Επιστράτων. Επίσης είναι πολύ πιθανό η στάση των περισσότερων περιοχών ως προς το δημοψήφισμα, να οφείλεται και στα γεγονότα που διαδραματίστηκαν την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου και τα οποία αποτελούν μέχρι σήμερα σημείο αναφοράς για τις συγκεκριμένες τοπικές κοινωνίες, όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Συμπερασματικά, τα χαρακτηριστικά αυτής της εκλογικής αναμέτρησης που δίνουν μια πρώτη εικόνα για τη διαφορετική εκλογική συμπεριφορά της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) η δεύτερη θέση για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., σε συνδυασμό με τη διαφορετική προέλευση των στρωμάτων που το στήριξαν έναντι της Ε.Κ.-Ν.Δ., γ) η απειροελάχιστη επιρροή της Ε.Δ.Ε., παρότι η Αργολίδα ήταν ένας κατεξοχήν συντηρητικός νομός, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, ε) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, που παρόλα

³⁸⁹ Για τα αποτελέσματα του Δημοψηφίσματος του 1974 στο Νομό Αργολίδας, βλ. Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα του Δημοψηφίσματος της 8^{ης} Δεκεμβρίου 1974, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1977 και Παράρτημα Πίνακα 28. Οι περιοχές στις οποίες επικράτησε η βασιλευόμενη δημοκρατία ήταν: Άργος, Άγιος Νικόλαος, Πλατάνι, Εξοχή, Αλέα, Αχλαδόκαμπος, Βρούστι, Γυμνό, Καπαρέλι, Καρυά, Αग्रιλίτσα, Χούνη, Κεφαλόβρυσο, Δούκα Βρύση, Κρουονέρι (Ελληνικό), Λυρκεία, Μοναστηράκι, Μπόρσα, Μύλοι, Νεοχώρι, Πυργέλλα, Σκοτεινή, Στέρνα, Σχινοχώρι, Φρέγκαϊνα, Φρουσιούνα, Χώνικα (Νέο Ηραίο), Άγιος Δημήτριος, Αραχναίο, Άρια, Ασίνη, Δήμαινα, Δρέπανο, Ίρια, Λευκάκια, Λυγουριό, Νέα Επίδαυρος, Νέο Ροεινό, Παλαιά Επίδαυρος, Πυργιώτικα και Τολό.

αυτά δεν είχε ως αποτέλεσμα και την επικράτηση της βασιλευομένης στο δημοψήφισμα, στ) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. σε όλες τις περιοχές ανά βαθμό αστικότητας και ζ) τα υψηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές.

Θα πρέπει τέλος να επισημανθεί ότι η Αργολίδα ήταν και παραμένει ως επί το πλείστον αγροτικός νομός. Οι αγροτικές περιοχές στην Αργολίδα, τόσο πριν όσο και μετά τη δικτατορία, είχαν σαφή συντηρητικό προσανατολισμό και ήταν από τα εκλογικά κάστρα της Ν.Δ. σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας. Επίσης τόσο στη συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση, αλλά και σε όσες ακολούθησαν, αποτελούσαν τη συντριπτική πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, γεγονός που ενδεχομένως να έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού εκλογικού αποτελέσματος.

4.2. Οι εκλογές της 20ης Νοεμβρίου 1977.

Η επιτακτική ανάγκη για μεταρρυθμίσεις στο εσωτερικό της χώρας και τα εκκρεμή θέματα εξωτερικής πολιτικής, κυρίως η ενδεχόμενη είσοδος της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ., οδήγησαν τον Κωνσταντίνο Καραμανλή να ανακοινώσει στις 20 Σεπτεμβρίου 1977 ότι οι νέες εκλογές θα γίνονταν το Νοέμβριο του 1977, ένα χρόνο δηλαδή πριν την κανονική λήξη της θητείας του Κοινοβουλίου. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με εξαίρεση το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ήταν εναντίον της διεξαγωγής πρόωρων εκλογών, αλλά παρ' όλα αυτά άρχισε γρήγορα μια ακόμα δυναμική προεκλογική εκστρατεία³⁹⁰.

Οι πρόωρες εκλογές εξασφάλισαν μια άνετη πλειοψηφία στη Ν.Δ. με ποσοστό 41,88% και 171 έδρες. Εντυπωσιακή επίσης ήταν η άνοδος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που βρέθηκε στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης φθάνοντας το 25,34% και τις 93 έδρες. Η Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου (Ε.ΔΗ.Κ.), που προήλθε από την ένωση της Ε.Κ.-Ν.Δ. και της Δημοκρατικής Ενώσεως Κέντρου του Ιωάννη Ζίγδη, με επικεφαλής τον Γεώργιο Μαύρο, κατέλαβε την τρίτη θέση με ποσοστό 11,95% και 16 έδρες. Στην τέταρτη θέση βρέθηκε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.) με ποσοστό 9,36% και 11 έδρες, στην πέμπτη θέση η Εθνική Παράταξη (Ε.Π.) με επικεφαλής το Στέφανο Στεφανόπουλο με ποσοστό 6,82% και 5 έδρες, στην έκτη θέση η Συμμαχία Προοδευτικών και Αριστερών Δυνάμεων με επικεφαλής τον Ηλία Ηλιού με ποσοστό 2,72% και 2 έδρες και τέλος στην έβδομη θέση το Κόμμα Νεοφιλελευθέρων με επικεφαλής τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη με ποσοστό 1,08% και επίσης 2 έδρες³⁹¹.

Με ανανεωμένη τη λαϊκή εντολή, λίγα χρόνια μετά ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πέτυχε την είσοδο της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ., έχοντας μεταπηδήσει ο ίδιος στην Προεδρία της Δημοκρατίας, το Μάιο του 1980. Αρχηγός της Ν.Δ. και Πρωθυπουργός της χώρας αναδείχθηκε ο Γεώργιος Ράλλης, μετά από ψηφοφορία που διεξήχθη μεταξύ των μελών της

³⁹⁰ Clogg R., (1992), ό.π., σελ. 320.

³⁹¹ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών του 1977, βλ. Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών – Συνεργασία Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20^{ης} Νοεμβρίου 1977, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1979 και Παράρτημα Πίνακα 29. Για την ανάλυσή τους βλ. Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 70-81, Penniman H. (ed), ό.π., Δρεπτάκης Μ., (1982), ό.π., Παντελής Α., ό.π., σελ. 270-272, Γεωργαντιδής Χ.-Νικολακόπουλος Η., «Μετατοπίσεις ψήφων και μεταβολές του εκλογικού χάρτη στις εκλογές της 20ης Νοεμβρίου 1977», Σύγχρονα Θέματα, τεύχος 1, Μάιος 1978, σελ. 49-54, Επίκεντρα, (1978), τεύχος 1, ό.π., Featherstone K. και Verney S., στο Pridham G. (ed), ό.π., Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 103-109, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 164-167.

κοινοβουλευτικής ομάδας του κόμματος, κερδίζοντας τον Ευάγγελο Αβέρωφ, προκειμένου να οδηγήσει το κόμμα στις εκλογές του 1981³⁹².

Οι εκλογές του 1977 πραγματοποιήθηκαν με νέους εκλογικούς καταλόγους, αφού τη διετία 1974-1975 εγγράφηκαν πάρα πολλοί ψηφοφόροι που δεν είχαν εκλογικό βιβλιάριο λόγω της δικτατορίας και για αυτό υπήρξε μία σημαντική αύξηση του εκλογικού σώματος³⁹³, που επηρέασε και τη συμμετοχή, τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα³⁹⁴, και ήταν κυρίως νέοι ψηφοφόροι που στην πλειοψηφία τους δεν ανήκαν στη Ν.Δ. Η συμμετοχή σε απόλυτους αριθμούς ξεπέρασε και τη συμμετοχή των εκλογών του 1963, που ήταν η μεγαλύτερη μέχρι τότε στο νομό, αυξάνοντας όμως και τον αριθμό άκυρων και λευκών σε σχέση με το 1974³⁹⁵.

Στην Αργολίδα και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση πρώτη δύναμη αναδείχθηκε και πάλι η Ν.Δ. με σαφώς μικρότερο ποσοστό από το 68,04% του 1974. Με το 46,01% των ψήφων και σε συνδυασμό με το εκλογικό σύστημα, κέρδισε τις 2 από τις 3 έδρες του νομού Αργολίδας³⁹⁶. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διατηρήθηκε στη δεύτερη θέση, σημειώνοντας σημαντική άνοδο, σε συνδυασμό και με τη γενικότερη άνοδο στο σύνολο της χώρας κερδίζοντας την τρίτη έδρα του νομού, με ποσοστό 25,50%. Στην τρίτη θέση βρέθηκε η Ε.Π. με ποσοστό 12,40%, σχεδόν διπλάσιο από το ποσοστό της στο σύνολο της χώρας. Το μεγαλύτερο μέρος των ψηφοφόρων της Ε.Π. ενδέχεται να ήταν περισσότερο απογοητευμένοι υποστηρικτές της βασιλευμένης, σε σχέση με τη στάση που τήρησε ο Καραμανλής στο δημοψήφισμα του 1974, και εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους μέσω της υπερψήφησης της Ε.Π., έχοντας ουσιαστικά μία ασφαλή εκλογική διέξοδο, και λιγότερο ιδεολογικά συγγενείς με τον εθνικιστικό χώρο και τη δικτατορία. Στην τέταρτη θέση βρέθηκε η Ε.ΔΗ.Κ. με ποσοστό 10,40%, στην πέμπτη θέση το Κ.Κ.Ε. με ποσοστό 3,45%, στην έκτη θέση το Κόμμα Νεοφιλελευθέρων με ποσοστό 1,22% και στην έβδομη

³⁹² Katsoudas D., ό.π., σελ. 100, Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 80-82, Pappas T., «New Democracy: The logics of a conservative party's organization», mimeo, Yale University-Department of Sociology, September, 1994, σελ. 10, Διαμαντόπουλος Θ., «Σταθμοί στην ιστορία της συντηρητικής παρατάξεως», Νέα Κοινωνιολογία, (ειδικό αφιέρωμα στην ελληνική δεξιά), τεύχος 5, Άνοιξη 1989, σελ. 21, Δημητράς Π., Πολιτικός περίγυρος, κόμματα και εκλογές στην Ελλάδα, τόμος Α', Λύχνος, Αθήνα, 1991, σελ. 127.

³⁹³ Βλ. Δρεπτάκης Μ., (1982), ό.π. σελ. 154.

³⁹⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 26, 27Α, 29 και 30Α.

³⁹⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α, 27Α, και 30Α.

³⁹⁶ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1977, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20^{ης} Νοεμβρίου 1977, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 30Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών του 1977, βλ. Παντελής Α., ό.π., σελ. 61, 270-272 και Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 93.

θέση η Συμμαχία Προοδευτικών και Αριστερών Δυνάμεων με ποσοστό 0,99%. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, στο 71,51% των ψήφων, αρκετά χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 1974, παρά την άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας. Αυτό συνέβη λόγω της μεγάλης μείωσης του ποσοστού της Ν.Δ. και της διαρροής ψηφοφόρων τόσο προς την Ε.Π., αλλά και ως προς το Κ.Κ.Ε.³⁹⁷. Το άθροισμα των ποσοστών ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Ε.ΔΗ.Κ. ήταν στο 35,90% των ψήφων, πολύ κοντά στο αντίστοιχο ποσοστό της επικράτειας και στο ποσοστό της Ε.Κ. το 1963 (35,11%)³⁹⁸. Το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν στο 58,41%, δέκα περίπου μονάδες από το αντίστοιχο ποσοστό στην επικράτεια, δέκα περίπου μονάδες λιγότερο από το ποσοστό της Ν.Δ. το 1974 και έντεκα μονάδες λιγότερο από το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου το 1974³⁹⁹, αλλά αρκετά κοντά στο άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε.+Κ.Π. το 1963 (54,91%)⁴⁰⁰.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. επικράτησε και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση σε όλες τις επαρχίες με ποσοστά άνω του 43% και στις περιοχές με ποσοστά άνω του 45%. Είχε όμως απόκλιση μεταξύ των τριών επαρχιών, με μόνο την Επαρχία Ναυπλίας να πλησιάζει το ποσοστό της στο νομό, ενώ πιο ομοιογενή είναι τα ποσοστά της μεταξύ των περιοχών. Δηλαδή ακριβώς το αντίθετο από ότι είχε συμβεί στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, αλλά αρκετά μακριά και αυτή τη φορά από τα αντίστοιχα ποσοστά της στην επικράτεια, με μεγάλες θετικές αποκλίσεις στις ημιαστικές και στις αγροτικές περιοχές⁴⁰¹. Στην Επαρχία Άργους συγκέντρωσε το χαμηλότερο ποσοστό της, ίσως λόγω του μεγάλου ποσοστού της Ε.Π. και στην Επαρχία Ερμιονίδος το μεγαλύτερο πιθανόν λόγω της γενικότερης ανόδου του τοπικού υποψηφίου στο σύνολο του νομού και της πολύ μικρής επιρροής της Ε.Π. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε επίσης ανομοιογενή εκλογική επιρροή τόσο στις επαρχίες όσο και στις περιοχές σε σχέση με το ποσοστό του στο σύνολο του νομού. Συγκεκριμένα εμφάνισε θετική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, που ήταν οι καλύτερές

³⁹⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Α και 30Α και υποσημείωση 365.

³⁹⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

³⁹⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ. και Ε.Π.

⁴⁰⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

⁴⁰¹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές το 1977 στην επικράτεια ήταν αστικές: 43,36%, ημιαστικές: 39,03% και αγροτικές: 41,15% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 25,25%, ημιαστικές: 27,72% και αγροτικές: 24,59% Βλ. Επίκεντρα (1978), τεύχος 1, ό.π., σελ. 18-20.

του κατηγορίες για πολλές εκλογικές αναμετρήσεις. Σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της χώρας είχε αρνητική απόκλιση στις αστικές περιοχές και θετική απόκλιση στις ημιαστικές, δείχνοντας μία διαφορετική εικόνα και σε σχέση με το 1974 τόσο στο νομό όσο και στην επικράτεια. Τέλος η Ε.Π. παρουσίασε τελείως ανομοιογενή εκλογική επιρροή τόσο ως προς τις επαρχίες όσο και ως προς τις περιοχές.

Τα υψηλότερα ποσοστά η Ν.Δ. τα συγκέντρωσε στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η Ε.Π. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 60,09%, Επαρχία Ερμιονίδος: 56,68%, Επαρχία Ναυπλίας: 57,12%, αστικές περιοχές: 61,63%, ημιαστικές περιοχές: 53,74% και αγροτικές περιοχές: 58,26%⁴⁰².

Σε επίπεδο πολιτικού προσωπικού η Ν.Δ. συμμετείχε στις εκλογές με την ίδια ακριβώς σύνθεση του ψηφοδέλτιου που είχε στις εκλογές του 1974, αλλά εκλέγοντας αυτή τη φορά δύο βουλευτές, με πολλές ανακατατάξεις και μετακινήσεις ψηφοφόρων, με πρώτο τον Ιωάννη Κοντοβράκη και δεύτερο τον Ιωάννη Μηναίο⁴⁰³.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ανανέωσε κατά τα δύο τρίτα το ψηφοδέλτιό του, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου ήταν και πάλι πρώτος σε ψήφους και αναδείχθηκε βουλευτής, λόγω της έδρας που κέρδισε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Επίσης ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην παρουσία του Δημητρίου Γκιόλα στο συνδυασμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που πέρα από τη δεύτερη θέση, ήταν ο πατέρας του σημερινού βουλευτή Αργολίδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. (από το 2015 ως σήμερα).

Στα υπόλοιπα κόμματα άξια αναφοράς είναι και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση η συμμετοχή του Ιωάννη Μελίδη στο ψηφοδέλτιο της Ε.ΔΗ.Κ., όπου ήταν και πάλι πρώτος σε ψήφους λαμβάνοντας το 74,87% των ψήφων του κόμματός του, παγιώνοντας την εκλογική του επιρροή κυρίως στην

⁴⁰² Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1977, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 30Β.

⁴⁰³ Για τους σταυρούς των βουλευτών του Νομού Αργολίδας το 1977, βλ. τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα και Παράρτημα Πίνακα 30Α.

Επαρχία Ναυπλίας και στην πόλη του Ναυπλίου, που αποτέλεσαν τη βάση για την εκλογή του το 1982 στο Δήμο Ναυπλίου και την περίοδο 1989-1996 στο βουλευτικό αξίωμα, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις με το ψηφοδέλτιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ο Ευάγγελος Κλαδούχος που ήταν υποψήφιος με την Ε.Α. το 1974, συμμετείχε στο ψηφοδέλτιο του Κ.Κ.Ε. το 1977 και ήταν πάλι πρώτος σε ψήφους με δεύτερο τον Βασίλη Λαδά⁴⁰⁴, ενώ ο Παναγιώτης Λιλής που συμμετείχε στο ψηφοδέλτιο της Συμμαχίας Προοδευτικών και Αριστερών Δυνάμεων, πιθανόν να ήταν συγγενής του Δημήτριου Λιλή που συμμετείχε το 1974 με την Ε.Α. ή του Αναστάσιου Λιλή, υποψηφίου με την Ε.Δ.Α. στην Επαρχία Ναυπλίας το 1952⁴⁰⁵.

Ο Ηλίας Μπέζας που ήταν υποψήφιος με την Ε.Π., ήταν ο πατέρας του δικηγόρου Σταύρου Μπέζα υποψηφίου με την Πολιτική Άνοιξη το 1993 και 1996 και με τη Ν.Δ. το 2007⁴⁰⁶.

Επίσης ο Νικόλαος Αδαμόπουλος που ήταν υποψήφιος με το κόμμα Νεοφιλελευθέρων, εντάχθηκε αργότερα στη Ν.Δ. καταλαμβάνοντας σημαντικές θέσεις στη ΝΟΔΕ Αργολίδας, αλλά και στην τοπική αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού,⁴⁰⁷ ενώ ο έτερος υποψήφιος Νικόλαος Γεώργας, προσχώρησε αργότερα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ.⁴⁰⁸. Αυτό ήταν ένα φαινόμενο που συνέβη σε αρκετούς νομούς της χώρας μετά την προσχώρηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στη Ν.Δ., με τα στελέχη του Κόμματος Νεοφιλελευθέρων να προσχωρούν και στα δύο μεγάλα κόμματα.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, παρατηρείται σημαντική αύξηση της δύναμης του Ιωάννη Κοντοβράκη και μείωση της

⁴⁰⁴ Στέλεχος του Κ.Κ.Ε. από το Κρανίδι. Την περίοδο της κατοχής εντάχθηκε στο Ε.Α.Μ. Ήταν επίσης υποψήφιος με την Ε.Δ.Α. το 1963 στην Αργολίδα. Ο πατέρας του ήταν φιλοβασιλικός και «μπράβος» του Λαϊκού Κόμματος στο Κρανίδι μέχρι τον πόλεμο, αλλά μετά τον πόλεμο και μέχρι το θάνατό του ψήφιζε Ε.Δ.Α. Αναλυτικά για το Βασίλη Λαδά βλ. Λαδάς Β. (2002), ό.π., Λαδάς Β. (2005), ό.π. και Λαδάς Β. (2008), ό.π.

⁴⁰⁵ Αποδεικνύεται ότι ο συνδυασμός της Ε.Α. το 1974, αποτελούνταν και στην Αργολίδα από έναν υποψήφιο προερχόμενο από το ΚΚΕ και έναν από το ΚΚΕ εσ.

⁴⁰⁶ Η οικογένεια Μπέζα κατάγεται από το χωριό Σκοτεινή της Επαρχίας Άργους. Ο Ηλίας Μπέζας υπήρξε μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής της δικτατορίας (ΤΟ ΒΗΜΑ, 30/10/1977).

⁴⁰⁷ Απόστρατος Αξιωματικός της Αεροπορίας με καταγωγή από το χωριό Γυμνό της Επαρχίας Άργους. Πήρε μέρος στη μάχη της Κύπρου το 1974. Δραστηριοποιήθηκε πολιτικά στο νομό Αργολίδας στην τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας.

⁴⁰⁸ Το 1986 ήταν υποψήφιος Πρόεδρος στην Κοινότητα Παλαιάς Επιδαύρου, υποψήφιος Δήμαρχος Επιδαύρου το 1998 και το 2006, Δήμαρχος Επιδαύρου στην επαναληπτική εκλογή το 2008 μέχρι και το Δεκέμβριο του 2010, όπου επαναλήφθηκαν για τρίτη φορά οι εκλογές στο συγκεκριμένο δήμο αμέσως μετά τις εκλογές του νέου Καλλικρατικού Δήμου Επιδαύρου. Για τις συνεχείς εκλογές στο Δήμο Επιδαύρου την περίοδο 2006-2010, βλ. σχετικά δημοσιεύματα στο διαδίκτυο και στον τοπικό τύπο της εποχής.

δύναμης των Ιωάννη Μηναίου και Ηλία Οικονομόπουλου περίπου στο ήμισυ σε σχέση με ο 1974. Ο κάθε υποψήφιος επικράτησε και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση στην επαρχία καταγωγής του και οι δύο από τους τρεις (Κοντοβράκης και Μηναίος) επικράτησαν επίσης στις περιοχές όπου ψήφιζαν τα κοινωνικά στρώματα που θεωρητικά εκπροσωπούσαν, στις ημιαστικές και αστικές περιοχές αντίστοιχα.

Ο Ιωάννης Κοντοβράκης ως πρώτος βουλευτής της Ν.Δ. συγκέντρωσε το 36,39% των ψήφων της Ν.Δ. στο σύνολο του νομού και επικράτησε στην Επαρχία Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του, και στις ημιαστικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, ενώ είχε τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ισοψηφώντας σχεδόν με τον Ιωάννη Μηναίο.

Ο Ιωάννης Μηναίος παρά την κατακόρυφη πτώση του συγκέντρωσε το 33,91% των ψήφων της Ν.Δ. στο σύνολο του νομού, επικρατώντας στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, στις αστικές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, αλλά και στις αγροτικές περιοχές, υποσκελίζοντας οριακά τον Ιωάννη Κοντοβράκη, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Ηλίας Οικονομόπουλος παρά την μεγάλη εκλογική κατάρρευση, συγκέντρωσε το 20,02% των ψήφων της Ν.Δ. στο σύνολο του νομού, επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις είχε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Τέλος υπερδιπλασιάστηκαν τα ψηφοδέλτια της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης, από 1029 το 1974 σε 2380 το 1977 (9,68% της δύναμής της), τα οποία εμφανίστηκαν σε μεγάλο ποσοστό στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, δείχνοντας ότι ένα σημαντικός αριθμός των ψηφοφόρων της, δεν επέλεξαν κάποιον από τους υποψηφίους της, εκφράζοντας ενδεχομένως με αυτό τον τρόπο τη δυσαρέσκειά τους για τη μη ανανέωση του πολιτικού προσωπικού της⁴⁰⁹.

Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Δημήτριος Παπαϊωάννου αναδείχθηκε πρώτος σε σταυρούς και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση, κερδίζοντας την τρίτη έδρα

⁴⁰⁹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 1977, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 30Γ.

του νομού και την πρώτη για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., συγκεντρώνοντας το 48,22% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο σύνολο του νομού, επικρατώντας στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και σε όλες τις περιοχές έναντι των υπόλοιπων υποψηφίων. Στην Επαρχία Ερμιονίδος επικράτησε ο Ιωάννης Οικονομόπουλος και στην Επαρχία Ναυπλίας ο Δημήτριος Γκιόλας, που ήταν και ο τόπος καταγωγής τους αντίστοιχα. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης ήταν 350 (το 2,57% της δύναμής του)⁴¹⁰.

Οι εκλογές του 1977 ήταν οι δεύτερες εκλογές που η Ν.Δ. επικράτησε τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα, σε όλες τις επαρχίες και σε όλες τις περιοχές, εκμεταλλευόμενη την πολυδιάσπαση του κέντρου, παρά τη μεγάλη μείωση των ποσοστών της υπέρ της Ε.Π. Τα χαρακτηριστικά αυτής της εκλογικής αναμέτρησης που απεικονίζουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το διπλάσιο ποσοστό της Ε.Π., που λειτούργησε ως ασφαλή διέξοδος για τους δυσανεσθημένους ψηφοφόρους της Ν.Δ., γ) το υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. σε όλες τις περιοχές ανά βαθμό αστικότητας, στ) το χαμηλότερο ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και το υψηλότερο στις ημιαστικές περιοχές.

⁴¹⁰ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1977, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 30Γ.

4.3. Οι εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1981.

Οι αλλαγές που έλαβαν χώρα σε όλο τον κόσμο τη δεκαετία του 1970, ήταν λογικό να επηρεάσουν, έστω και καθυστερημένα την Ελλάδα. Οι εκλογές του 1981 εκτός από το στοιχείο της έντονης πόλωσης θεωρούνται κομβικές, διότι υπήρξε μια «ανατροπή» του πολιτικού σκηνικού. Για πρώτη φορά στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας αναδείχθηκε πρώτο κόμμα και κυβέρνηση ένα κεντροαριστερό κόμμα, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πετυχαίνοντας μία ευρεία νίκη συγκεντρώνοντας το 48,07% των ψήφων και 172 έδρες, περιορίζοντας τη Ν.Δ. στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης με 35,88%. Βέβαια η αλλαγή αυτή δεν πραγματοποιήθηκε από τη μια ημέρα στην άλλη, αλλά σταδιακά. Μεταξύ άλλων έπαιξαν ρόλο η συμμετοχή των νέων ανθρώπων που συμμετείχαν στο εκλογικό σώμα, εκφράζοντας διαφορετικές αξίες από τους ήδη συμμετέχοντες, οι γενικότερες πολιτικές εξελίξεις σε όλο τον κόσμο σε συνδυασμό και με τη χαρισματική προσωπικότητα του Ανδρέα Παπανδρέου, οδηγώντας στην αλλαγή του πολιτικού σκηνικού και στην επιτακτική ανάγκη για πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων, τις οποίες η Ν.Δ. την περίοδο εκείνη δεν φαινόταν ικανή να πραγματοποιήσει για πολλούς λόγους. Στην τρίτη θέση ανέβηκε το Κ.Κ.Ε. με 10,94%, ποσοστό που δεν έχει κατορθώσει μέχρι σήμερα να επαναλάβει. Στην τέταρτη θέση βρέθηκε το Κόμμα Προοδευτικών (Κ.Π.) με ποσοστό 1,69%, υποκαθιστώντας στην πράξη την Ε.Π. στον ακροδεξιό χώρο, αλλά πολύ μακριά από το ποσοστό της το 1977. Η εποχή της «ΑΛΛΑΓΗΣ» και του «Σοσιαλιστικού Τρίτου Δρόμου» ξεκινούσε με τις καλύτερες προϋποθέσεις για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τους οπαδούς του ⁴¹¹.

Οι εκλογές του 1981 πραγματοποιήθηκαν με ανανεωμένους εκλογικούς καταλόγους, αφού τη διετία 1977-1978 εγγράφηκαν τόσο αυτοί που

⁴¹¹ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών του 1981, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18^{ης} Οκτωβρίου 1981, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1984 και Παράρτημα Πίνακα 31. Για την ανάλυσή τους βλ. Δρεπτάκης Μ., (1982), ό.π., Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 82-94, Παντελής Α., ό.π., σελ.272-274, Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 22 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1981), Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1981, Καρράς Η., «Οδηγός εκλογών 18-10-1981», ΑΝΤΙ, τεύχος 189, Οκτώβριος 1979, σελ. 21-36, Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 2 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1981), Ιανουάριος-Μάρτιος 1982, Δρεπτάκης Μ., Εκλογές 1981 για τη Βουλή των Ελλήνων και το Ευρωκοινοβούλιο, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1984, Διαμαντούρος Ν.-Π. - Κίτρομηλίδης Π. - Μαυρογορδάτος Γ. (επιμ.), Οι εκλογές του 1981, Ε.Ε.Π.Ε.-Εστία, Αθήνα, 1984 και Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 294-300. Featherstone K. και Verney S., στο Pridham G. (ed), ό.π., Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), Εκλογές και κόμματα στη δεκαετία του '80 - Εξελίξεις και προοπτικές του πολιτικού συστήματος, Ε.Ε.Π.Ε.-Θεμέλιο, Αθήνα 1990, Λούλης Γ., Η κρίση της πολιτικής στην Ελλάδα-Εκλογές, κοινή γνώμη, πολιτικές εξελίξεις 1980-1995, Σιδέρης, Αθήνα, 1995, σελ. 11-59, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 109-120, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 168-171.

συμπλήρωσαν το 20ο έτος, λόγω της αλλαγής του ηλικιακού ορίου στον εκλογικό νόμο, όσο και αυτοί που συμπλήρωσαν το 21ο έτος της ηλικίας τους, για αυτό και υπήρξε μία μεγαλύτερη αύξηση του εκλογικού σώματος από αυτή του 1974-1975⁴¹², επηρεάζοντας εμφανώς τη συμμετοχή, τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα⁴¹³, η οποία σε απόλυτους αριθμούς ήταν η μεγαλύτερη μέχρι τότε στο νομό, αυξάνοντας ταυτόχρονα και τον αριθμό άκυρων και λευκών σε σχέση με το 1977⁴¹⁴.

Παρά την επικράτηση του ΠΑΣΟΚ στην επικράτεια, στην Αργολίδα για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση πρώτη δύναμη αναδείχθηκε και πάλι η Ν.Δ. με ποσοστό 46,83%, ελαφρώς αυξημένο σε σχέση με το 1977, αλλά με το Κ.Π. στο 1,79%, αντί του 12,40% της Ε.Π. το 1977, κερδίζοντας όμως μόνο μία έδρα εξαιτίας του εκλογικού συστήματος. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρέμεινε στη δεύτερη θέση, αλλά με το 44,54% των ψήφων, που ήταν το μεγαλύτερο ποσοστό που συγκέντρωσε στην Αργολίδα στην ιστορία του, κέρδισε δύο έδρες εξαιτίας του εκλογικού συστήματος. Στην τρίτη θέση ήταν το Κ.Κ.Ε. με ποσοστό 5,3%, στην τέταρτη θέση το Κ.Π. με 1,79%, με λίγο μεγαλύτερο ποσοστό από της Ε.Δ.Ε. το 1974, και στην πέμπτη θέση το ΚΚΕ (εσ.) με 0,7%, ενώ τέλος αξιοσημείωτη είναι η εκλογική εξαφάνιση της Ε.ΔΗ.Κ. με 0,3%⁴¹⁵. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ξεπέρασε κάθε προηγούμενο αφού συγκέντρωσαν το 91,37% των ψήφων, αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας και από το αντίστοιχο του 1977, ξεπερνώντας μάλιστα και το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,28%)⁴¹⁶. Επίσης το 6% που συγκέντρωσαν αθροιστικά το Κ.Κ.Ε. και το Κ.Κ.Ε. εσ., ήταν το δεύτερο καλύτερο ποσοστό για την Αριστερά στην Αργολίδα μετά το 7,86% της ΕΔΑ το 1958⁴¹⁷. Το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν στο 48,62%, δέκα μονάδες περίπου υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, αλλά δέκα μονάδες περίπου χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 1977, και πολύ κοντά στο

⁴¹² Βλ. Δρεπτάκης Μ., (1982), ό.π. σελ. 154.

⁴¹³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 29, 30Α, 31 και 32Α.

⁴¹⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 30Α και 32Α.

⁴¹⁵ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1981, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18^{ης} Οκτωβρίου 1981, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 32Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών του 1981, βλ. Παντελής Α., ό.π., σελ. 61, 272-274 και Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 93.

⁴¹⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 32Α.

⁴¹⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1964 (49,20%)⁴¹⁸. Επίσης το άθροισμα των ποσοστών όλων των υπολοίπων κομμάτων ήταν πολύ κοντά στο ποσοστό της Ε.Κ. το 1964 (50,72%)⁴¹⁹.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. παρά τη γενικότερη μείωση της εκλογικής επιρροής, κατόρθωσε να επικρατήσει στην Αργολίδα συγκρατώντας τις δυνάμεις της. Με μεγαλύτερη δυσκολία στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, αλλά με μεγαλύτερη άνεση στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ για πρώτη φορά ήρθε δεύτερη στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές. Τα ποσοστά της στις επαρχίες και στις περιοχές ήταν άνω του 42%, αλλά πολύ μακριά από τα αντίστοιχα της επικράτειας⁴²⁰. Τα υψηλά ποσοστά στην Επαρχία Ναυπλίας ενδεχομένως να διατηρήθηκαν, εξαιτίας της εντοπιότητας των δύο νέων υποψηφίων, ένας εκ των οποίων προερχόταν από παραδοσιακή αντιβενιζελική πολιτική οικογένεια του Ναυπλίου και ο άλλος ήταν γνωστό κομματικό στέλεχος, ενώ στις αγροτικές περιοχές συνεχίστηκε η παράδοση των προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι τρεις από τους τέσσερις υποψηφίους κατάγονταν από αγροτικές περιοχές της Επαρχίας Άργους και Ναυπλίας. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κυριάρχησε στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, όπου σχεδόν ταυτίστηκε με το αντίστοιχο ποσοστό στην επικράτεια, επαληθεύοντας την τάση που το ήθελε από την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση να αναπτύσσει μία δυναμική σε αυτές τις δύο κατηγορίες, έχοντας ανομοιογενή εκλογική επιρροή μεταξύ των τριών επαρχιών και πιο ομοιογενή μεταξύ των περιοχών, σε σχέση με το συνολικό ποσοστό του. Τέλος το Κ.Π. είχε ανομοιογενή εκλογική επιρροή σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες.

Τα υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. ήταν στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ οι περισσότερες ψήφοι στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το Κ.Π. είχε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις

⁴¹⁸ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ. και Κ.Π.

⁴¹⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α και 32Α.

⁴²⁰ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές το 1981 στην επικράτεια ήταν αστικές: 30,3%, ημιαστικές: 39,3% και αγροτικές: 39,6% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 48,2%, ημιαστικές: 46,7% και αγροτικές: 48,7%. Βλ. Επίκεντρα, (1981), τεύχος 22, ό.π., σελ. 52.

περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η εκλογική του επιρροή ήταν ανάλογη της Ε.Δ.Ε. το 1974 και πολύ μακριά από την εκλογική επιρροή της Ε.Π. το 1977. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 48,23%, Επαρχία Ερμιονίδος: 43,31%, Επαρχία Ναυπλίας: 50,99%, αστικές περιοχές: 47,45%, ημιαστικές περιοχές: 45,24% και αγροτικές περιοχές: 50,02%, μη ξεπερνώντας μάλιστα τα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές⁴²¹.

Αυτό που δεν έκανε η Ν.Δ. το 1977, να ανανεώσει δηλαδή το ψηφοδέλιό της, το έκανε στις εκλογές του 1981. Ο συνδυασμός αποτελείτο από τέσσερα καινούργια πρόσωπα, που προέρχονταν όλα από το συντηρητικό χώρο. Συγκεκριμένα το ψηφοδέλτιο αποτελούσαν οι Δημήτριος Γεώργας⁴²², Νικόλαος Κλειώσης⁴²³, Γεώργιος Μουτζουρίδης⁴²⁴ και Βασίλειος Σωτηρόπουλος⁴²⁵. Ο Γεώργιος Μουτζουρίδης αναδείχθηκε με μεγάλη ευκολία πρώτος σε σταυρούς κερδίζοντας και τη μοναδική έδρα της Ν.Δ., με την πολιτική-οικογενειακή παράδοση να έχει παίξει σημαντικό ρόλο στην εκλογή του, συγκεντρώνοντας σχεδόν τους διπλάσιους ψήφους από το δεύτερο επίσης πρωτοεμφανιζόμενο, αλλά γνωστό κομματικό στέλεχος, Βασίλειο Σωτηρόπουλο.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του εμφανίστηκε με ανανεωμένο το ψηφοδέλιό του κατά το ήμισυ. Τα δύο νέα πρόσωπα, ο Ιωάννης Κουτσογιάννης⁴²⁶ και ο Σπήλιος Βασιλείου⁴²⁷, κατέλαβαν τις δύο πρώτες

⁴²¹ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1981, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 32Β.

⁴²² Καθηγητής Θεολογίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ιδιοκτήτης ιδιωτικού Γυμνασίου-Λυκείου και μετέπειτα Λυκειάρχης σε Δημόσιο Λύκειο, με καταγωγή από το Μοναστηράκι της Επαρχίας Άργους.

⁴²³ Αξιωματικός του Λιμενικού με καταγωγή από το Κουτσοπόδι της Επαρχίας Άργους.

⁴²⁴ Δικηγόρος, γιος του Ιωάννη Μουτζουρίδη, της γνωστής αντιβενιζελικής πολιτικής οικογένειας του Ναυπλίου. Διετέλεσε Δ/ντής του Πολιτικού Γραφείου του Υπουργού Προεδρίας και μετέπειτα Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας (1995-2005), Κ. Στεφανόπουλου (1977-1981) και Βουλευτής Αργολίδας (1981-Ιούνιος 1989 και Νοέμβριος 1989-1990). Το Σεπτέμβριο του 1985 προσχώρησε στη ΔΗ.ΑΝΑ. και τον Οκτώβριο του 1987 επανήλθε στη Ν.Δ. Βλ. Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., ό.π., σελ. 110-111, Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 357.

⁴²⁵ Ιατρός με καταγωγή από το Αργολικό της Επαρχίας Ναυπλίας. Μέλος της Νεολαίας της Ε.Ρ.Ε. και Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της Ν.Δ. το 1979, Πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.) (1984-1985), Βουλευτής Αργολίδας (1985-1993 και 1996-2000) και Νομάρχης Αργολίδας (2002-2010), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 556.

⁴²⁶ Επίτιμος Αντιστράτηγος του Στρατού Ξηράς από το Άργος. Ιδρυτικός στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και μέλος της πρώτης του Κεντρικής Επιτροπής και υποψήφιος το 1977 στο ψηφοδέλτιο επικρατείας. Διατέλεσε Βουλευτής (1981-1989) και Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών (Νοέμβριος 1988- Ιούνιος 1989). Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εθνικής Άμυνας (1981 - 1985) και μέλος της πολύκροτης Επιτροπής για τον «φάκελο της

θέσεις του συνδυασμού και εξελέγησαν βουλευτές⁴²⁸, ενώ οι άλλοι δύο ήταν ο Ιωάννης Οικονομόπουλος και ο Δημήτριος Παπαϊωάννου, που ήταν υποψήφιοι και στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση.

Από τους υποψηφίους των υπολοίπων κομμάτων αξίζει να αναφερθεί η συμμετοχή του Ευάγγελου Κλαδούχου και πάλι στο ψηφοδέλτιο του Κ.Κ.Ε., του Παναγιώτη Λιλή στο ψηφοδέλτιο του Κ.Κ.Ε. (ΕΣ.) και τέλος του Δημήτριου Σκουτέρη⁴²⁹ με το Κ.Π., που ήταν ο πρώτος σε σταυρούς και συμμετείχε σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις σε ψηφοδέλτια κομματικών σχηματισμών του ίδιου ιδεολογικού χώρου.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης συγκέντρωσε το 44,39% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες, εκτός της Επαρχίας Άργους, την οποία έχασε οριακά από τον Νικόλαο Κλειώση. Τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος συγκέντρωσε το 22,69% των ψήφων της Ν.Δ., χωρίς να καταφέρει να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία. Τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής τους, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του. Αν και πρωτοεμφανιζόμενος απέκτησε έρεισμα σε όλο το νομό, δημιουργώντας την υποδομή για τη διαμόρφωση μιας συμπαγούς εκλογικής βάσης που τον ακολούθησε μέχρι το τέλος της πολιτικής του καριέρας, αποτελούμενη κυρίως από τοπικά κομματικά στελέχη, μια και ο ίδιος ήταν γνωστό κομματικό στέλεχος.

Ο Νικόλαος Κλειώσης συγκέντρωσε το 17,90% των ψήφων της Ν.Δ., και κατάφερε να επικρατήσει μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Κύπρου» (1986 - 1988). Το 1994 ήταν υποψήφιος Νομάρχης Αργολίδας με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Το 1996 του απονεμήθηκε ο βαθμός του αντιστράτηγου. Βλ. Ζεγκίνης Ι., ό.π., σελ. 393, Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 283-284.

⁴²⁷ Δικηγόρος από το Ναύπλιο. Στέλεχος της Νεολαίας της Ε.Κ. που εντάχθηκε στο ΠΑΣΟΚ το 1974 και διετέλεσε γραμματέας της Ν.Ε. Αργολίδας (1977-1980), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 99. Πατέρας του μετέπειτα πολιτευτή του Κ.Κ.Ε. στην Αργολίδα Ανδρέα Βασιλείου.

⁴²⁸ Για τους σταυρούς των βουλευτών του Νομού Αργολίδας το 1981, βλ. τα Επίσημα εκλογικά αποτελέσματα και Παράρτημα Πίνακα 32Α.

⁴²⁹ Δικηγόρος από το Άργος, ενταγμένος στον εθνικιστικό χώρο. Υποψήφιος επίσης με την Ε.Π.ΕΝ. το 1985 και τον Ιούνιο του 1989, την Εθνική Συμμαχία το 2000 και το ΛΑ.Ο.Σ. το 2004.

Ο Δημήτριος Γεώργας με το 13,05% των ψήφων της Ν.Δ., δεν επικράτησε σε καμία επιμέρους κατηγορία, αλλά αποτέλεσε τον τρίτο πόλο στην Επαρχία Άργους, που ήταν ο τόπος καταγωγής του, όπου συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους μαζί με τις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται επίσης ο τόπος καταγωγής του.

Τέλος ο αριθμός των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ. ήταν πολύ μικρότερος σε σχέση με τις προηγούμενες δύο αναμετρήσεις με μόλις 543 ψηφοδέλτια (1,97% της δύναμής της)⁴³⁰.

Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Κουτσογιάννης συγκέντρωσε το 37,03% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, στις αστικές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές. Ο Σπήλιος Βασιλείου συγκέντρωσε το 26,50% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του. Ο Ιωάννης Οικονομόπουλος επικράτησε στην Επαρχία Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του, και στις ημιαστικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του. Ενδεχομένως η υποψηφιότητά του να ήταν καθοριστική για την άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις δύο αυτές κατηγορίες, σε συνδυασμό βέβαια και με το γενικότερο πολιτικό κλίμα. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν μόλις 594 (το 2,27% της δύναμής του)⁴³¹.

Οι εκλογές του 1981 είναι οι πρώτες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι ήταν δεύτερη στην επικράτεια, κερδίζοντας όμως τη μία από τις τρεις έδρες του νομού. Τα χαρακτηριστικά της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το υψηλό ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ενώ υπολειπόταν του αντίστοιχου στο σύνολο της χώρας, ήταν το μεγαλύτερο που συγκέντρωσε την περίοδο 1974-2009, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. σε όλες τις περιοχές ανά βαθμό αστικότητας και στ) τα χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές.

⁴³⁰ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 1981, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 32Γ.

⁴³¹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1981, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 32Γ.

4.4. Οι εκλογές της 2ας Ιουνίου 1985.

Η αποτυχία της Ν.Δ. στις εκλογές του 1981 προκάλεσε κλυδωνισμούς στην ηγεσία του κόμματος. Η κοινοβουλευτική ομάδα δεν ανανέωσε την εμπιστοσύνη της προς το Γεώργιο Ράλλη και δύο μήνες μετά, το Δεκέμβριο του 1981, Πρόεδρος της Ν.Δ. αναδείχθηκε ο Ευάγγελος Αβέρωφ, που και αυτός μετά τις Ευρωεκλογές του 1984 και την αποτυχία του κόμματος να καταλάβει την πρώτη θέση, σε συνδυασμό με προσωπικά προβλήματα υγείας, παραιτήθηκε και στη θέση του εξελέγη το Σεπτέμβριο του 1984 ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, που είχε προσχωρήσει στη Ν.Δ. το 1978⁴³².

Η παρουσία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στην ηγεσία της Ν.Δ. όξυνε την πολιτική αντιπαράθεση με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ιδιαίτερα με τον Ανδρέα Παπανδρέου. Η προσωπική πολιτική διαμάχη, που είχε τις ρίζες της στην προδικτατορική περίοδο, συνέβαλε μαζί με άλλους παράγοντες στην πόλωση του προεκλογικού κλίματος στις βουλευτικές εκλογές του 1985, σε συνδυασμό και με την εκλογή στη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας του Χρήστου Σαρτζετάκη μερικούς μήνες νωρίτερα αντί του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κέρδισε και πάλι τις εκλογές με ποσοστό 45,82% και 161 έδρες ενώ η Ν.Δ. παρέμεινε στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης ανεβάζοντας όμως το ποσοστό της στο 40,84% και 126 έδρες. Το Κ.Κ.Ε. παρά την πτώση του 1%, παρέμεινε στην τρίτη θέση με 9,89% και 12 έδρες, ενώ το Κ.Κ.Ε. (Εσ.) ανέβηκε στην τέταρτη θέση αυξάνοντας τη δύναμή του κατά 0,5%, στο 1,84%, και κατόρθωσε να κερδίσει μόλις μία έδρα. Τέλος η πρωτοεμφανιζόμενη Εθνική Πολιτική Ένωση (Ε.Π.ΕΝ.) ήρθε να καλύψει το κενό του εθνικιστικού χώρου, αλλά το 0,59% ήταν αρκετά χαμηλό ποσοστό τόσο σε σχέση με το 1,07% της Ε.Δ.Ε. το 1974 όσο και με το 1,69% του Κ.Π. το 1981 και σίγουρα πολύ μακριά από το 6,82% της Ε.Π. το 1977⁴³³.

Οι εκλογές του 1985 πραγματοποιήθηκαν με ανανεωμένους σε μεγάλο βαθμό και πάλι τους εκλογικούς καταλόγους, λόγω της νέας αλλαγής του

⁴³² Katsoudas D., ό.π., σελ. 100, Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 95, Pappas T., ό.π., σελ. 12 και 14, Διαμαντόπουλος Θ., ό.π., σελ. 21, Δημητράς Π., τόμος Α', ό.π., σελ. 128-129.

⁴³³ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών του 1985, Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1986, και Παράρτημα Πίνακα 33. Για την ανάλυσή τους βλ. Clogg R., (1987), ό.π., σελ. 100-118, Παντελής Α., ό.π., σελ. 278-280, Περιοδικό Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 44 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1985), Μάιος-Ιούνιος 1985, Δρεπάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 1985 και Ευρωεκλογές 1984, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1986 και Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 312-320, Featherstone K. και Verney S., στο Pridham G. (ed), ό.π., Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., Λούλης Γ., ό.π., σελ. 61-137, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 109-120, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 171-174.

ηλικιακού ορίου, αφού ο νέος εκλογικός νόμος έδωσε τη δυνατότητα εγγραφής σε όλους όσους είχαν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, επηρεάζοντας για μία ακόμα φορά τη συμμετοχή, τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα⁴³⁴, η οποία σε απόλυτους αριθμούς ήταν η μεγαλύτερη μέχρι τότε στο νομό, ενώ μειώθηκε αισθητά ο αριθμός άκυρων και λευκών όχι μόνο σε σχέση με το 1981, αλλά και σε σχέση με το 1974, γεγονός που ενδεχομένως να οφείλεται και στην κατάργηση του σταυρού προτίμησης⁴³⁵.

Παρά την εκ νέου επικράτηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο σύνολο της χώρας, στην Αργολίδα η Ν.Δ. παρέμεινε και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση πρώτη δύναμη με ποσοστό 48,87%, αυξάνοντας κατά 2,04% τη δύναμή της και κερδίζοντας πάλι τις 2 από τις 3 έδρες του νομού. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με πτώση 1,06% παρέμεινε στη δεύτερη θέση με 43,48% και 1 έδρα. Το Κ.Κ.Ε. παρέμεινε στην τρίτη θέση με ποσοστό 5,12%, ενώ το Κ.Κ.Ε. (Εσ.) ανέβηκε στην τέταρτη θέση με 1,05%. Η Ε.Π.ΕΝ. τέλος ήταν στην πέμπτη θέση με ποσοστό 0,92%, χαμηλότερα από τις εκλογικές επιδόσεις των κομμάτων που εξέφρασαν τον εθνικιστικό χώρο σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις⁴³⁶. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 92,35% ξεπερνώντας το 91,37% του 1981, μεγαλύτερο από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας και πλησιάζοντας το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1961 (95,02%)⁴³⁷. Επίσης το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και του Κ.Κ.Ε. εσ. ήταν 6,17%, ξεπερνώντας το 6% του 1981 και έγινε αυτό το δεύτερο καλύτερο ποσοστό για την Αριστερά στην Αργολίδα μετά το 7,86% της ΕΔΑ το 1958⁴³⁸. Το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν στο 49,79%, αυξημένο κατά 1,17% σε σχέση με το 1981⁴³⁹, αρκετά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό στην επικράτεια (41,43%), αλλά πολύ κοντά στα ποσοστά της Ε.Ρ.Ε. το 1963 (49,89%) και το 1964 (49,20%)⁴⁴⁰.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. επικράτησε και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση στις δύο από τις τρεις

⁴³⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 31, 32Α, 33 και 34Α.

⁴³⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 30Α και 34Α.

⁴³⁶ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1985, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 34Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών του 1985, βλ. Παντελής Α., ό.π., σελ. 61-67, 278-280 και Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 93-94.

⁴³⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 32Α.

⁴³⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α. Αν στα ποσοστά του Κ.Κ.Ε. και του Κ.Κ.Ε. εσ. προστεθούν και τα ποσοστά των μικρών ακροαριστερών κομμάτων τότε το ποσοστό της ευρύτερης αριστεράς έφτανε το 6,53%.

⁴³⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ. και Ε.Π.ΕΝ.

⁴⁴⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

επαρχίες του νομού με εξαίρεση την Επαρχία Ερμιονίδος, που την έχασε οριακά από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., και σε όλες τις περιοχές, με ποσοστά άνω του 45% και πολύ πάνω από τα αντίστοιχα ποσοστά στην επικράτεια⁴⁴¹, έχοντας πιο ομοιογενή εκλογική επιρροή τόσο στις επαρχίες όσο και στις περιοχές σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κράτησε οριακά την πρωτιά στην Επαρχία Ερμιονίδος, αλλά έχασε οριακά τις ημιαστικές περιοχές, παρότι ήταν πολύ κοντά στο αντίστοιχο ποσοστό του στην επικράτεια, παρουσιάζοντας όμως ομοιογενή εκλογική επιρροή στις υπόλοιπες κατηγορίες. Η Ε.Π.ΕΝ., με πιο ξεκάθαρη ιδεολογική αναφορά στη δικτατορία, σε σχέση με τα προηγούμενα εθνικιστικά κόμματα, και παρά τη μικρή εκλογική της επιρροή συνέχισε την παράδοσή τους, εμφανίζοντας ανομοιογενή εκλογική επιρροή σ' όλες τις επιμέρους κατηγορίες.

Η Ν.Δ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αστικές περιοχές, άνω του 50%, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η Ε.Π.ΕΝ. είχε υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 49,70%, Επαρχία Ερμιονίδος: 47,44%, Επαρχία Ναυπλίας: 50,73%, αστικές περιοχές: 51,22%, ημιαστικές περιοχές: 46,95% και αγροτικές περιοχές: 49,91%, ξεπερνώντας μάλιστα το ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Επαρχία Ερμιονίδος, αντίθετα με ότι είχε συμβεί στις εκλογές του 1981⁴⁴².

Σε ότι αφορά τη σύνθεση του ψηφοδελτίου η Ν.Δ., σε συνδυασμό και με το εκλογικό σύστημα που ήταν με λίστα και όχι με σταυρό προτίμησης, είχε στην πρώτη θέση το Γεώργιο Μουτζουρίδη και στη δεύτερη θέση το Βασίλειο Σωτηρόπουλο, με βάση τη σειρά που είχαν στην προηγούμενη εκλογική

⁴⁴¹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές το 1985 στην επικράτεια ήταν αστικές: 38,7%, ημιαστικές: 43,3% και αγροτικές: 42,2%, και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 44,9%, ημιαστικές: 44,9% και αγροτικές: 47%. Βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 58 (αφιέρωμα στις εκλογές του Ιουνίου του 1989), Σεπτέμβριος 1989, σελ. 22.

⁴⁴² Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1985, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 34B.

αναμέτρηση, ενώ στην τρίτη θέση τοποθέτησε ένα νέο πρόσωπο, τον Ευάγγελο Παπανικολάου⁴⁴³.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εμφανίστηκε με το ίδιο ακριβώς ψηφοδέλτιο και με τη σειρά που είχαν σε σταυρούς οι υποψήφιοί του στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, αλλά χωρίς τη συμμετοχή του Δημήτριου Παπαϊωάννου.

Από τις υπόλοιπες υποψηφιότητες ξεχωρίζει η τέταρτη συνεχής συμμετοχή του Ευάγγελου Κλαδούχου στο ψηφοδέλτιο του Κ.Κ.Ε. και των Δημήτριου Σκουτέρη (επικεφαλής του ψηφοδελτίου), Ιωάννη Ξηρομερίτη και Ευάγγελου Τσιτσόπουλου στο ψηφοδέλτιο της Ε.Π.ΕΝ., που αποτέλεσαν το βασικό κορμό των εθνικιστικών κομμάτων της περιοχής μέχρι και τις εκλογές του 2000 σε διάφορες παραλλαγές⁴⁴⁴.

Οι εκλογές του 1985 ήταν οι δεύτερες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι στο σύνολο της χώρας ήταν δεύτερη, δείχνοντας ξεκάθαρα την ιδιαίτερη εκλογική συμπεριφορά του νομού, με αποτέλεσμα την παγίωση της εκλογικής σταθερότητας. Τα χαρακτηριστικά της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, δ) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές και ε) τα σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, για δεύτερη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση.

⁴⁴³ Δικηγόρος και αθλητικός παράγοντας από το Κεφαλάρι της Επαρχίας Άργους. Διετέλεσε Βουλευτής (Ιούνιος 1989-Νοέμβριος 1989 και 1990-1993), Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 451.

⁴⁴⁴ Οι τρεις τους ήταν υποψήφιοι με την Ε.Π.ΕΝ. και στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Για το Δημήτριο Σκουτέρη βλ. υποσημείωση 425. Ο Ιωάννης Ξηρομερίτης ήταν επίσης υποψήφιος με το Εθνικό Κόμμα το 1990 και πάλι με την Ε.Π.ΕΝ. το 1993. Ο Ευάγγελος Τσιτσόπουλος ήταν επίσης υποψήφιος με την Ε.Π.ΕΝ. το 1993 και το 1996 και την Εθνική Συμμαχία το 2000.

4.5. Οι εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989.

Η δεύτερη συνεχής εκλογική αποτυχία είχε αντίκτυπο τόσο στη βάση όσο και στα στελέχη του κόμματος της Ν.Δ. Η επαναβεβαίωση όμως της εμπιστοσύνης της κοινοβουλευτικής ομάδας στο πρόσωπο του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη δεν άφησε περιθώρια αμφισβήτησης παρά την αποχώρηση του Κωστή Στεφανόπουλου μαζί με δέκα βουλευτές και την ίδρυση της Δημοκρατικής Ανανέωσης (ΔΗ.ΑΝΑ.) το Σεπτέμβριο του 1985. Ένα χρόνο μετά η θριαμβευτική έκβαση των δημοτικών εκλογών του 1986, κερδίζοντας για πρώτη φορά μεταπολιτευτικά τους τρεις μεγάλους δήμους, ενίσχυσε ακόμα περισσότερο την ηγεσία και την ενότητα του κόμματος, το οποίο ανασυγκροτούσε τις δυνάμεις του και προετοιμαζόταν για τις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου του 1989⁴⁴⁵.

Πολλοί παράγοντες έπαιξαν ρόλο στην εκλογική φθορά του Π.Α.Σ.Ο.Κ., η οποία ξεκίνησε στα μέσα του 1988, με τη δυσαρέσκεια των ψηφοφόρων στο πρόγραμμα λιτότητας που εφαρμόσθηκε τη διετία 1985-1987, σε αντίθεση με το προεκλογικό σύνθημα του 1985 «Για ακόμα καλύτερες μέρες», και η οποία είχε εκφραστεί ξεκάθαρα στις δημοτικές εκλογές του 1986⁴⁴⁶. Αρχικά η ασθένεια του Ανδρέα Παπανδρέου και η εσπευσμένη μεταφορά του στο Λονδίνο, στη συνέχεια το σκάνδαλο Κοσκωτά και τέλος η εμφάνιση της Δήμητρας Λιάνη στο πλευρό του Πρωθυπουργού, είναι μερικοί από τους παράγοντες που λειτούργησαν καταλυτικά στην πτώση της δημοτικότητας της κυβέρνησης⁴⁴⁷, σε συνδυασμό και με τη φυσιολογική φθορά ύστερα από οχτώ χρόνια διακυβέρνησης της χώρας, με αποτέλεσμα τη μείωση της πρόθεσης ψήφου για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις δημοσκοπήσεις στο επίπεδο του 20% το χειμώνα του 1988-1989. Για το λόγο αυτό η κυβέρνηση βλέποντας το πλειοψηφικό ρεύμα που δημιουργείτο στην κοινωνία υπέρ της Ν.Δ., ψήφισε αναλογικότερο εκλογικό νόμο, σε σχέση με τις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις, με σκοπό να της ανακόψει την αυτοδυναμία⁴⁴⁸. Η καθιέρωση της απλής αναλογικής σε συνδυασμό με το συνεχιζόμενο υψηλό αριθμό αναποφασίστων

⁴⁴⁵ Katsoudas D., ό.π., σελ. 102, Pappas T., ό.π., σελ. 15, Διαμαντόπουλος Θ., ό.π., σελ. 21, Δημητράς Π., τόμος Α', ό.π., σελ. 130.

⁴⁴⁶ Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.) - Καψής Π. (χρονικό), Εκλογές 1989-1990 - Αναλυτικά και συγκεντρωτικά αποτελέσματα, μεταποτίσεις ψήφων, σχόλια και συμπεράσματα ανά περιφέρεια, ΤΑ ΝΕΑ, Αθήνα, 1990, σελ. 164.

⁴⁴⁷ Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 323.

⁴⁴⁸ Για το εκλογικό σύστημα των εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, 5ης Νοεμβρίου 1989 και 8ης Απριλίου 1990 βλ. Νικολακόπουλος Η., (1989), ό.π., σελ. 94-99 και Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 273-286.

ψηφοφόρων, ώθησαν πολλά μικρά κόμματα να συμμετάσχουν στις εκλογές αυτόνομα και όχι να αναζητήσουν καταφύγιο στους συνδυασμούς των μεγάλων κομμάτων όπως συνέβη σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις⁴⁴⁹. Γρήγορα έγινε αντιληπτό ότι το δίπολο Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. απέκτησε και νέο πόλο τον Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου (ΣΥΝ.)⁴⁵⁰.

Η Ν.Δ. από την πλευρά της, αφού είχε ζητήσει επανειλημμένα πρόωρες εκλογές το 1988, επέλεξε να επικαλεσθεί το κοινό αίσθημα για κάθαρση του δημόσιου βίου και να υπενθυμίσει στους Έλληνες ότι «αξίζουν μια καλύτερη Ελλάδα». Ταυτόχρονα είχε προετοιμάσει ένα λεπτομερές φιλελεύθερο πρόγραμμα, το οποίο όμως λησμονήθηκε κατά την προεκλογική εκστρατεία, μια και έριξε περισσότερο βάρος να πείσει τους ψηφοφόρους γιατί δεν έπρεπε να εμπιστευτούν το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ένα «κόμμα μπλεγμένο στα σκάνδαλα»⁴⁵¹.

Η επόμενη ημέρα των εκλογών βρήκε τη Ν.Δ. πρώτο κόμμα με 44,28%, αλλά όχι αυτοδύναμο λόγω του εκλογικού συστήματος, με 145 έδρες. Στη δεύτερη θέση το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με 39,17% και 125 έδρες, στην τρίτη θέση ο Συνασπισμός με 13,12% και 28 έδρες, στην τέταρτη θέση η ΔΗ.ΑΝΑ. με 1,01% και 1 έδρα, στην πέμπτη θέση το κόμμα Εμπιστοσύνη των μουσουλμάνων της Ροδόπης, επίσης με 1 έδρα εξαιτίας του εκλογικού συστήματος, και στην έκτη θέση η Ε.Π.ΕΝ. με μόλις 0,32% και χωρίς εκπροσώπηση⁴⁵².

Οι εκλογές του Ιουνίου του 1989 είχαν ακόμα μεγαλύτερη συμμετοχή, πέρα από την ανανέωση του εκλογικού σώματος και λόγω της πόλωσης που επικράτησε μεταξύ των κομμάτων, τόσο στην επικράτεια όσο και στην

⁴⁴⁹ Στις εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989 συμμετείχαν 23 κόμματα και ήταν τα περισσότερα από κάθε άλλη φορά.

⁴⁵⁰ Τα κόμματα που ενώθηκαν για τη δημιουργία του Συνασπισμού ήταν το Κ.Κ.Ε., Ε.ΑΡ., Ε.Δ.Α., ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ., ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ ΕΛΛΑΔΑΣ.

⁴⁵¹ Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 327.

⁴⁵² Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991, και Παράρτημα Πίνακα 35. Για την ανάλυσή τους βλ. Επίκεντρα, (1989), τεύχος 58, ό.π., Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 321-334, Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 9-161, Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, Οι Βουλευτικές Εκλογές και οι Ευρωεκλογές της 18.6.1989, Αθήνα, 1989, σελ. 7-30, Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., Δρεπτάκης Μ., Ευρωεκλογές και Βουλευτικές Εκλογές 1989-1990, Αθήνα, 1993, Λούλης Γ., ό.π., σελ. 139-222, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 120-126, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 174-176.

Αργολίδα⁴⁵³, η οποία ξεπέρασε κάθε προηγούμενο στο νομό. Ο αριθμός άκυρων και λευκών σχεδόν τριπλασιάστηκε, σε σχέση με το 1985, φθάνοντας στον αριθμό ρεκόρ των 1257, γεγονός που ενδεχομένως να θεωρηθεί και ως ψήφος διαμαρτυρίας και απογοήτευσης σε σχέση με όσα συνέβαιναν στο πολιτικό σύστημα⁴⁵⁴.

Οι εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989 βρήκαν και πάλι πρώτη τη Ν.Δ. στην Αργολίδα, αυξάνοντας τη δύναμή της κατά 2,07% και με απόλυτη πλειοψηφία, γεγονός που είχε να συμβεί από το 1974. Το 50,94% των ψήφων της έδωσε τη δυνατότητα να εκλέξει και τους δύο βουλευτές από την πρώτη κατανομή. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. άντεξε στην πίεση του γενικότερου πολιτικού κλίματος και παρά την πτώση κατά 4,18%, παρέμεινε στη δεύτερη θέση και με 39,3% εξέλεξε έναν βουλευτή. Στην τρίτη θέση ο Συνασπισμός με ποσοστό ρεκόρ για την Αριστερά μεταπολιτευτικά για την Αργολίδα 7,65%, και πολύ κοντά στο ποσοστό της Ε.Δ.Α. το 1958 (7,86%), στην τέταρτη θέση η ΔΗ.ΑΝΑ. με ποσοστό 0,65% και στην πέμπτη θέση η Ε.Π.ΕΝ. με 0,43%, πολύ μακριά από τα ποσοστά προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων⁴⁵⁵. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 90,24%, σημειώνοντας μία μικρή υποχώρηση σε σχέση με το 1985, αλλά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας και πλησιάζοντας το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,28%)⁴⁵⁶. Το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν στο 52,02%⁴⁵⁷, μεγαλύτερο από το αντίστοιχο στην επικράτεια (45,61%), και πολύ κοντά στο ποσοστά της Ε.Ρ.Ε. το 1958 (50,54%) και στο άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. και Κ.Π. το 1963 (54,91%)⁴⁵⁸.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. επικράτησε και στις επαρχίες και στις περιοχές, έχοντας σε γενικές γραμμές ομοιογενή εκλογική επιρροή με μικρές αποκλίσεις στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, αλλά σε κάθε περίπτωση μακριά από τα ποσοστά της σε επίπεδο επικράτειας⁴⁵⁹. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε σχέση με το

⁴⁵³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 33, 34Α, 35 και 36Α.

⁴⁵⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 34Α και 36Α.

⁴⁵⁵ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας τον Ιούνιο του 1989, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989., ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 36Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών βλ. υποσημείωση 448.

⁴⁵⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 36Α.

⁴⁵⁷ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΔΗ.ΑΝΑ. και Ε.Π.ΕΝ.

⁴⁵⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

⁴⁵⁹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές τον Ιούνιο του 1989 στην επικράτεια ήταν αστικές: 42,7%, ημιαστικές: 46,3% και αγροτικές: 45,3% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 36,4%,

ποσοστό του στο σύνολο του νομού είχε θετική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές και αρνητική απόκλιση στις αστικές περιοχές και γενικά κυμάνθηκε πολύ κοντά στα αντίστοιχα ποσοστά του στην επικράτεια. Ο Συνασπισμός εμφάνισε αρνητική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις αγροτικές περιοχές, σε σχέση με το ποσοστό του στο σύνολο του νομού, παρότι ο βασικός του υποψήφιος προερχόταν από τον αγροτικό χώρο, και τέλος οι ΔΗ.ΑΝΑ. και η Ε.Π.ΕΝ., παρά την μικρή εκλογική τους επιρροή, είχαν ισομερώς κατανεμημένα τη δύναμή τους σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες, έχοντας παίξει ρόλο και ο τόπος καταγωγής των βασικών υποψηφίων τους.

Η Ν.Δ. και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση συγκέντρωσε τα μεγαλύτερα ποσοστά της στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Για τη ΔΗ.ΑΝΑ. καλύτερη επαρχία ήταν η Επαρχία Ερμιονίδος και οι ημιαστικές περιοχές, ενώ περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Για την Ε.Π.ΕΝ. καλύτερη επαρχία ήταν η Επαρχία Άργους και οι αστικές περιοχές, ενώ περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η κατανομή της δύναμης των δύο μικρών αυτών κομμάτων του ευρύτερου συντηρητικού χώρου στην Αργολίδα, πέρα από την παράμετρο της εντοπιότητας των υποψηφίων τους, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο, αναδεικνύει και τη διαφορετική τους ιδεολογική προέλευση, όχι μόνο σε επίπεδο διακηρύξεων, αλλά και ως προς την εκλογική τους απήχηση στις επιμέρους κατηγορίες. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 51,85%, Επαρχία Ερμιονίδος: 49,56%, Επαρχία Ναυπλίας: 53,09%, αστικές περιοχές: 53,35%, ημιαστικές περιοχές: 49,37% και αγροτικές περιοχές: 52,12%⁴⁶⁰.

Σε ότι αφορά τη σύνθεση του ψηφοδέλιου η Ν.Δ. είχε ως υποψηφίους τους τρεις που ήταν στο ψηφοδέλτιο το 1985, μετά και την επανένταξη του

ημιαστικές: 39,5% και αγροτικές: 41,7%. Βλ. Επίκεντρα, (1989), τεύχος 58, ό.π., σελ. 22 και Δρεπτάκης Μ., (1993), ό.π. σελ. 32.

⁴⁶⁰ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας τον Ιούνιο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 36B.

Γεώργιου Μουτζουρίδη στη Ν.Δ. το 1987, αφού είχε αποχωρήσει και ενταχθεί στη ΔΗ.ΑΝΑ. το Σεπτέμβριο του 1985, με την προσθήκη της Έλσας Παπαδημητρίου⁴⁶¹, προερχόμενης από το χώρο του κέντρου και κόρη του προδικτατορικού βουλευτή και Υπουργού της Ε.Κ. Δημήτριου Παπαδημητρίου και πρώτη γυναίκα υποψήφια στο νομό Αργολίδας με τη Ν.Δ. Η συμμετοχή της στο ψηφοδέλτιο, παρά το γεγονός ότι δεν εξελέγη σε καμία από τις τρεις συνεχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις της περιόδου 1989-1990, αποδείχτηκε καθοριστικής σημασίας, αφού η επιλογή της έγινε προσωπικά από τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη με σκοπό την προσέλκυση της κρίσιμης μάζας των κεντρικών ψηφοφόρων, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στο νομό, λόγω των δυσκολιών που δημιουργούσε το εκλογικό σύστημα στην επίτευξη της αυτοδυναμίας. Οι 34829 ψήφοι που συγκέντρωσε η Ν.Δ. στην Αργολίδα τον Ιούνιο του 1989, όχι μόνο βοήθησαν στην εκλογή των δύο βουλευτών από την πρώτη κατανομή, αλλά ξεπέρασαν και τις ψήφους που είχε συγκεντρώσει το 1974, και μεταξύ αυτών ήταν μεγάλος αριθμός κεντρικών ψηφοφόρων που στήριξαν την Έλσα Παπαδημητρίου, η οποία με προεκλογική εκστρατεία δεκαοχτώ ημερών κατόρθωσε να συγκεντρώσει 4605 ψήφους, έχοντας ελάχιστα πολιτικά ερείσματα από την εποχή του πατέρα της⁴⁶². Τις δύο έδρες της Ν.Δ. κατέλαβαν οι Βασίλειος Σωτηρόπουλος και Ευάγγελος Παπανικολάου που συγκέντρωσαν 14241 και 7382 ψήφους αντίστοιχα. Με την επίδοση του ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος πλησίασε το ρεκόρ του Ιωάννη Μηναιίου που είχε από τις εκλογές του 1974 με 16411 ψήφους. Αυτό ως ένα σημείο θα μπορούσε να ερμηνευθεί και ως

⁴⁶¹ Κόρη του Δημήτριου Παπαδημητρίου, προδικτατορικού Βουλευτή και Υπουργού της Ε.Κ. Αρχιτέκτων Μηχανικός από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Γενική Γραμματέας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (1990-1992), Γενική Γραμματέας ΠΕ.ΧΩ. (1992-1993), Βουλευτής Αργολίδας (1993-Μάιος 2012) και Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων (2007-2009), Αντιπρόεδρος της πρώτης επιτροπής για τα Πολιτικά Θέματα, την Ειρήνη και τον Αφοπλισμό της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης (I.P.U.), και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (PACE), Συνιδρύτρια της Διακοινοβουλευτικής Πρωτοβουλίας Ελλάδας - Τουρκίας, Μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Νομοθετών για τη βελτίωση του περιβάλλοντος (GLOBE), Μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου κοινοβουλευτικών γυναικών, Μέλος της Μεσογειακής Ένωσης Γυναικών, Επίτιμο μέλος της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής Εταιρείας, Μέλος του Δ.Σ. του «Παρατηρητηρίου για τα Δικαιώματα των Γυναικών», Μέλος του «Διεθνούς Διακοινοβουλευτικού Δικτύου Γυναικών», Επίτιμο μέλος της Ελληνο-Αμερικανικής Ένωσης και Επίτιμη Ακαδημαϊκός της Ιταλο-Αμερικανικής Ακαδημίας (Ρώμη). Βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 426 και για περισσότερες πληροφορίες για την οικογένεια Παπαδημητρίου βλ. υποσημείωση 349 και 355.

⁴⁶² Επιλογές προσώπων με αναφορά στον κεντρικό χώρο, έγιναν σε όλες σχεδόν τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας από την ηγεσία της Ν.Δ., που είχαν ως στόχο την επίτευξη της αυτοδυναμίας. Μπορεί αυτό να μην κατέστη δυνατό στο βαθμό που θα το επιθυμούσε, αλλά οι εκλογικές επιδόσεις της σε ορισμένους νομούς εκείνη την περίοδο δεν επαναλήφθηκαν σε καμία μεταγενέστερη εκλογική αναμέτρηση.

κεφαλαιοποίηση της παρουσίας του στο νομό ως μοναδικός βουλευτής την περίοδο 1985-1987, και οι ψηφοφόροι της Ν.Δ. τον επιβράβευσαν, τιμωρώντας τον Γεώργιο Μουτζουρίδη για την έστω και προσωρινή προσχώρησή του στη ΔΗ.ΑΝΑ.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εμφανίστηκε με ανανεωμένο ψηφοδέλτιο, διατηρώντας από τις εκλογές του 1985 ως υποψήφιο μόνο τον απερχόμενο Βουλευτή και Υφυπουργό Ιωάννη Κουτσογιάννη που δεν κατόρθωσε να εκλεγεί, εντάσσοντας επίσης τον κεντρώο Ιωάννη Μελίδη, παλιό πολιτευτή της Ε.Κ.-Ν.Δ. το 1974, της Ε.ΔΗ.Κ. το 1977 και πρώην Δήμαρχο Ναυπλίου 1982-1986, ο οποίος εξελέγη πρώτος σε σταυρούς και αναδείχθηκε Βουλευτής, και με δύο νέες προσθήκες τους Ανδρέα Ντούτσο⁴⁶³ και Κωνσταντίνο Σαμπανίδη⁴⁶⁴.

Από τους υποψήφιους των άλλων κομμάτων αξίζει να αναφερθεί η συμμετοχή των Παναγιώτη Πεβερέτου⁴⁶⁵, λόγω της πολιτικής του παρουσίας στο νομό εν γένει, και του Παναγιώτη Δερματά⁴⁶⁶, λόγω της ιδιόμορφης πολιτικής του διαδρομής σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις, με το Συνασπισμό, καθώς επίσης και οι τρεις υποψήφιοι της Ε.Π.ΕΝ., που συμμετείχαν και στις εκλογές του 1985, με το Δημήτριο Σκουτέρη να αναδεικνύεται πρώτος σε σταυρούς.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος συγκέντρωσε το 40,89% των ψήφων της Ν.Δ. και επικράτησε σε όλες τις επαρχίες και τις περιοχές, έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

⁴⁶³ Αγρότης από το Κιβέρι της Επαρχίας Άργους. Ανιψιός του Βουλευτή Αργολίδας του Λαϊκού Κόμματος και υφυπουργού Γεωργίου Παραβάντη (για την οικογένεια Παραβάντη βλ. αναλυτικά υποσημείωση 310). Αντιπρόεδρος της Κοινότητας Κιβερίου προδικτατορικά και Πρόεδρος της 1975-1993. Προερχόταν από τη Νεολαία της Ε.Κ. και εντάχθηκε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1977. Ήταν προσωπικός φίλος του Ανδρέα Παπανδρέου και για πολλά χρόνια μέλος της Κ.Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ., βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 397.

⁴⁶⁴ Με καταγωγή από την Επαρχία Ερμιονίδας.

⁴⁶⁵ Αγροτοσυνδικαλιστής από τη Δαλαμανάρα της Επαρχίας Άργους. Το 1975 πρωτοστάτησε στην οργάνωση του πρώτου Αγροτικού Συλλόγου στον Νομό Αργολίδας. Το 1978 εξελέγη Πρόεδρος της Κοινότητας Δαλαμανάρας, το 1983 Νομαρχιακός Σύμβουλος Αργολίδας, το 1986 στο Δ.Σ. της ΓΕΣΑΣΕ και το 1989 Πρόεδρος της. Το 1991 ορίστηκε Πρόεδρος της ΓΕΣΑΣΕ στο Δ.Σ. της Α.Τ.Ε. Την περίοδο 1992-2000 διετέλεσε εκπρόσωπος των Ελλήνων Αγροτών στη Συμβουλευτική Επιτροπή Οπωροκηπευτικών της Ε.Ε. Στις Ευρωεκλογές του 1994 μετείχε στο ψηφοδέλτιο του Συνασπισμού, ενώ το 1998 και το 2002 ήταν Υποψήφιος Νομάρχης Αργολίδας και εξελέγη Νομαρχιακός Σύμβουλος. Το 2004 εξελέγη στο Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ. Το 2014 εξελέγη στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Άργους – Μυκηνών. Το 2008 πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Συνδέσμου Ελληνικής Κτηνοτροφίας (ΣΕΚ) και εξελέγη Πρόεδρος του και στις τρεις εκλογικές διαδικασίες που ακολούθησαν.

⁴⁶⁶ Πρόεδρος της Κοινότητας Ηλιοκάστρου της Επαρχίας Ερμιονίδας επί δώδεκα έτη. Υποψήφιος με το ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ στις τρεις συνεχόμενες εκλογές την περίοδο 1989-1990 και υποψήφιος με το ΛΑ.Ο.Σ. στις εκλογές του 2004 και 2007.

Ο Ευάγγελος Παπανικολάου με το 21,19% των ψήφων της Ν.Δ., συγκέντρωσε το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής του στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, αφού κατά την προεκλογική περίοδο έπαιξε καθοριστικό ρόλο και το τοπικιστικό στοιχείο⁴⁶⁷ και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Γεώργιος Μουτζουρίδης συγκέντρωσε το 20,76% των ψήφων της Ν.Δ., με τον κύριο όγκο της δύναμής του στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, χάνοντας όμως οριακά την εκλογή από τον Ευάγγελο Παπανικολάου.

Η Έλσα Παπαδημητρίου, αν και πρωτοεμφανιζόμενη, συγκέντρωσε το 13,22% των ψήφων της Ν.Δ., έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του πατέρα της, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ο αριθμός των ψηφοδελτίων υπέρ της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης υπερδιπλασιάστηκε σε σχέση με το 1981, με 1371 ψηφοδέλτια (3,94% της δύναμής της)⁴⁶⁸.

Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μελίδης συγκέντρωσε το 36,60% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας στην Επαρχία Ερμιονίδος και στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές. Ο Ιωάννης Κουτσογιάννης, αν και δεν εξελέγη, συγκέντρωσε το 34,75% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του και στις αστικές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, και ημιαστικές περιοχές. Ο Ανδρέας Ντούτσος, με το 23,36% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., συγκέντρωσε τη συντριπτική πλειοψηφία της δύναμής του στον τόπο καταγωγής του, την Επαρχία Άργους, και στα κοινωνικά στρώματα που θεωρητικά εκπροσωπούσε, τις αγροτικές περιοχές. Ο Κωνσταντίνος Σαμπανίδης με το μικρό αριθμό ψήφων που συγκέντρωσε κυρίως στην Επαρχία Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του, απόδειξε ότι ήταν μία υποψηφιότητα χαμηλής τοπικής εμβέλειας και τίποτα παραπάνω, αφού τον ξεπέρασαν και τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης, 995

⁴⁶⁷ Στην πόλη του Άργους και στην Επαρχία Άργους γενικότερα, μεταξύ των ψηφοφόρων της Ν.Δ. διαμορφώθηκε μία δυναμική για εκλογή υποψηφίου από το Άργος, που είχε σαν αποτέλεσμα τη συσπείρωσή τους γύρω από τον Ευάγγελο Παπανικολάου.

⁴⁶⁸ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας τον Ιούνιο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 36Γ.

(το 3,70% της δύναμής του), διπλάσια τόσο σε σχέση με το 1981 όσο και με τις ψήφους που συγκέντρωσε ο ίδιος⁴⁶⁹.

Οι εκλογές του Ιουνίου του 1989 ήταν οι πέμπτες συνεχόμενες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, ενώ ήταν οι πρώτες μετά τις εκλογές του 1977, που επικράτησε και στο σύνολο της χώρας. Τα χαρακτηριστικά αυτής της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το πολύ χαμηλότερο ποσοστό του Συνασπισμού, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, για δεύτερη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση και στ) το υψηλότερο ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις ημιαστικές περιοχές.

⁴⁶⁹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας τον Ιούνιο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 36Γ.

4.6. Οι εκλογές της 5ης Νοεμβρίου 1989.

Η επομένη των εκλογών του Ιουνίου του 1989 δε βρήκε κανένα κόμμα αυτοδύναμο. Μπροστά στο πολιτικό αδιέξοδο που πήγαινε να δημιουργηθεί και στον κίνδυνο παραγραφής του σκανδάλου Κοσκωτά, σχηματίστηκε η Κυβέρνηση Τζαννετάκη, η πρώτη κυβέρνηση συντηρητικών και κουμουνιστών στον κόσμο. Η σύμπραξη αυτή κόστισε στο Συνασπισμό στο εκλογικό επίπεδο, ιδιαίτερα από τους ψηφοφόρους που προέρχονταν από το χώρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Από την άλλη η περίοδος αυτή στιγματίστηκε από τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη, Βουλευτή της Ν.Δ. και γαμπρού του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, αρχιτέκτονα της εθνικής συμφιλίωσης, όπως χαρακτηριστικά τον αποκαλούσαν, καθώς επίσης και από την παραπομπή του Ανδρέα Παπανδρέου στο Ειδικό Δικαστήριο⁴⁷⁰.

Στις εκλογές της 5ης Νοεμβρίου δεν υπήρξαν εντυπωσιακές μεταβολές, παρά την πόλωση που αναπτύχθηκε σε μεγαλύτερο βαθμό από τα παραπάνω γεγονότα. Η Ν.Δ. και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατάφεραν να αυξήσουν το ποσοστό τους και τις έδρες τους σε 46,19% και 148 έδρες και 40,39% και 128 έδρες αντίστοιχα, ενώ σημαντική μείωση είχε ο Συνασπισμός που έλαβε το 10,97% των ψήφων και 21 έδρες, κυρίως ως αποδοκιμασία για τη σύμπραξη του με τη Ν.Δ. Αυτή τη φορά δε συμμετείχαν στις εκλογές η ΔΗ.ΑΝΑ. και η Ε.Π.ΕΝ. και έτσι μία έδρα κέρδισαν οι Οικολόγοι Εναλλακτικοί με 0,58%, ενώ οι μουσουλμάνοι της Θράκης κέρδισαν μία έδρα με το κόμμα Εμπιστοσύνη στη Ροδόπη και μία έδρα με το κόμμα Πετρωμένο στην Ξάνθη⁴⁷¹.

Στην αύξηση του ποσοστού της Ν.Δ., εκτός όλων των παραπάνω, συνέβαλε ασφαλώς η κόπωση του εκλογικού σώματος και ο φόβος μιας νέας εκλογικής αναμέτρησης, αλλά και η διαρκώς εντεινόμενη ανασφάλεια για την οικονομία καθώς γινόταν φανερό ότι η κατάσταση χειροτέρευε δραματικά και ο κίνδυνος χρεωκοπίας ήταν πλέον υπαρκτός. Συνέβαλε επίσης και η επιτυχημένη προσπάθεια της Ν.Δ. και του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη να

⁴⁷⁰ Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 167-168 και Δημητράς Π., τόμος Β΄, ό.π., σελ. 335-338.

⁴⁷¹ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 5ης Νοεμβρίου 1989, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5ης Νοεμβρίου 1989, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991, και Παράρτημα Πίνακα 37. Για την ανάλυσή τους βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 60 (αφιέρωμα στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989), Δεκέμβριος 1989, Δημητράς Π., τόμος Β΄, ό.π., σελ. 338-341, Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 9-161 και Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., Οι εκλογές της 5ης Νοεμβρίου 1989, Ποντίκι, Αθήνα, 1990, Δρεπτάκης Μ., (1993), ό.π. σελ. 32, Λούλης Γ., ό.π., σελ. 223-250, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 120-126, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 177-179.

προβάλουν μία ήπια και συναινετική εικόνα του κόμματος και των ηγετικών του στελεχών. Η Κυβέρνηση Τζαννετάκη, αλλά και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός που, παρά τις όποιες αδυναμίες του, ήταν συμπαθής σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα καθώς και τα δημοκρατικά εύσημα που ουσιαστικά εξασφάλισε η Ν.Δ. από την Αριστερά, αποτέλεσαν τους καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχημένη αλλαγή της εικόνας της Ν.Δ.⁴⁷².

Οι εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 είχαν ακόμα μεγαλύτερη συμμετοχή, τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα⁴⁷³, η οποία σε απόλυτους αριθμούς ξεπέρασε τη συμμετοχή των εκλογών του Ιουνίου, ενώ παραδόξως μειώθηκε αισθητά ο αριθμός άκυρων και λευκών, σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, ενδεικτικό της πώλωσης από τη μία και της ανάγκης για σχηματισμό αυτοδύναμης κυβέρνησης από την άλλη⁴⁷⁴.

Οι εκλογές της 5ης Νοεμβρίου 1989 βρήκαν τη Ν.Δ. στην Αργολίδα πρώτη με απόλυτη πλειοψηφία και πάλι, αυξάνοντας τόσο τις ψήφους της, συγκεντρώνοντας νέο αριθμό ρεκόρ για τα δεδομένα του νομού, όσο και το ποσοστό της κατά 2,57%, εκλέγοντας και πάλι δύο βουλευτές από την πρώτη κατανομή. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη δεύτερη θέση, αύξησε τις ψήφους του αλλά όχι και το ποσοστό του, και με 39,25% εξέλεξε και πάλι έναν βουλευτή. Στην τρίτη θέση ο Συνασπισμός με 6,24% και απώλεια 1,41%⁴⁷⁵. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 92,76%, σημειώνοντας άνοδο σε σχέση με τον Ιούνιο, υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας και πλησιάζοντας έτσι το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1961 (95,02%)⁴⁷⁶. Το 53,51% της Ν.Δ., μια και δεν υπήρχε άλλο κόμμα του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ήταν πολύ κοντά στο άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. και Κ.Π. το 1963 (54,91%)⁴⁷⁷.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. με νέο ρεκόρ ψήφων ήταν πρώτη με απόλυτη πλειοψηφία σε όλες τις επαρχίες και σε όλες τις περιοχές, για πρώτη φορά μετά το 1974, αλλά πολύ μακριά από τα

⁴⁷² Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 168.

⁴⁷³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 35, 36Α, 37 και 38Α.

⁴⁷⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 36Α και 38Α.

⁴⁷⁵ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το Νοέμβριο του 1989, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5^{ης} Νοεμβρίου 1989, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 38Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών, βλ. υποσημείωση 448.

⁴⁷⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 38Α.

⁴⁷⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

αντίστοιχα ποσοστά της στο σύνολο της χώρας⁴⁷⁸, έχοντας ομοιογενή εκλογική επιρροή με μικρές διαφοροποιήσεις στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές. Επίσης η σημαντική αύξηση της συμμετοχής επηρέασε τόσο τη δύναμη των κομμάτων όσο και τη σειρά μεταξύ των υποψηφίων. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση είχε θετική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές και αρνητική απόκλιση στις αστικές περιοχές, σε σχέση με το ποσοστό του στο σύνολο του νομού, και απόκλιση δύο με τρεις μονάδες, από τα αντίστοιχα ποσοστά των περιοχών στην επικράτεια.

Για τη Ν.Δ. τα υψηλότερα ποσοστά ήταν στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αστικές περιοχές, ενώ οι περισσότερες ψήφοι στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, ως οι πολυπληθέστερες κάθε κατηγορίας. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές.⁴⁷⁹

Σε ότι αφορά τα ψηφοδέλτια τόσο η Ν.Δ. όσο και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συμμετείχαν με τους ίδιους υποψηφίους που είχαν στις εκλογές του Ιουνίου. Από τους υποψήφιους των άλλων κομμάτων ο Παναγιώτης Πεβερέτος συμμετείχε και πάλι στο ψηφοδέλτιο του Συνασπισμού παραμένοντας ξανά πρώτος σε ψήφους.

Σε ότι αφορά τις δύο έδρες της Ν.Δ., η άνετη επικράτηση του Βασίλειου Σωτηρόπουλου τον Ιούνιο έδωσε τη θέση της σε μία συγκλονιστική αναμέτρηση μέχρι το τελευταίο εκλογικό τμήμα και κρίθηκε οριακά με εκλεγέντες τους Γεώργιο Μουτζουρίδη και Βασίλειο Σωτηρόπουλο, που συγκέντρωσαν 9847 και 9774 ψήφους αντίστοιχα και με τον Ευάγγελο Παπανικολάου πρώτο επιλαχών στους 9546 ψήφους, ενώ μεγάλη άνοδο σημείωσε και η Έλσα Παπαδημητρίου αυξάνοντας τη δύναμή της κατά 70%, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Η μεγάλη πτώση του Βασίλειου Σωτηρόπουλου ενδέχεται να οφειλόταν στη φήμη που υπήρξε τον Ιούνιο για πιθανή υπουργοποίησή του, γεγονός που δε συνέβη, και στη βεβαιότητα επανεκλογής που έδιναν οι 14241 ψήφοι, οδηγώντας πολλούς ψηφοφόρους

⁴⁷⁸ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές το Νοέμβριο του 1989 στην επικράτεια ήταν αστικές: 44,24%, ημιαστικές: 48,21% και αγροτικές: 47,54%, και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 39,19%, ημιαστικές: 40,39% και αγροτικές: 42,24%. Βλ. Επίκεντρα, (1989), τεύχος 60, ό.π., σελ. 44 και Δρεπτάκης Μ. (1993), ό.π. σελ. 32.

⁴⁷⁹ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το Νοέμβριο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 38B.

να ενισχύσουν άλλους υποψηφίους, θεωρώντας βέβαιη την επανεκλογή του το Νοέμβριο, που παραλίγο να του στοιχίσει την εκλογή.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. συνέβη ακριβώς το αντίθετο από τη Ν.Δ. Από την οριακή εκλογή του Ιωάννη Μελίδη τον Ιούνιο, οι εκλογές του Νοεμβρίου ήταν μία άνετη επικράτηση με ρεκόρ ψήφων για υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. περνώντας μάλιστα για πρώτη φορά το όριο των 10000 ψήφων, ενώ η σειρά παρέμεινε η ίδια μεταξύ των άλλων υποψηφίων χωρίς θεαματικές αλλαγές.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης συγκέντρωσε το 26,24% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος με τη σειρά του συγκέντρωσε το 26,05% των ψήφων της Ν.Δ., επικρατώντας στην Επαρχία Ερμιονίδος, στις ημιαστικές και στις αγροτικές περιοχές, έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Ευάγγελος Παπανικολάου, αν και δεν εξελέγη, συγκέντρωσε το 25,44% των ψήφων της Ν.Δ., επικρατώντας στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αστικές περιοχές, με τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Η Έλσα Παπαδημητρίου, παρά τη σημαντική αύξηση της δύναμής της, συγκέντρωσε το 20,90% των ψήφων της Ν.Δ., αλλά δεν επικράτησε σε κάποια από τις επιμέρους κατηγορίες, είχε όμως τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του πατέρα της, και στις αγροτικές περιοχές, όπου και συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Τέλος τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ. μειώθηκαν πάνω από 50% σε σχέση με τον Ιούνιο, φθάνοντας μόλις τα 516 (1,38% της δύναμής της)⁴⁸⁰.

Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μελίδης με την μεγάλη αύξηση της δύναμής του συγκέντρωσε το 45,20% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες με εξαίρεση την Επαρχία

⁴⁸⁰ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το Νοέμβριο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 38Γ.

Άργους. Ο Ιωάννης Κουτσογιάννης, που δεν εξελέγη, συγκέντρωσε το 32,67% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του. Τέλος ο Ανδρέας Ντούτσος συγκέντρωσε το 16,94% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., έχοντας το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής του στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τόπος καταγωγής του, όπως και στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση. Η εμβέλεια του Κωνσταντίνου Σαμπανίδη δεν ξεπέρασε ούτε αυτή τη φορά τα όρια της Επαρχίας Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του, αποδεικνύοντας και αυτή τη φορά τη χαμηλή εκλογική απήχηση που είχε η υποψηφιότητά του. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης κυμάνθηκαν περίπου στα ίδια επίπεδα με τον Ιούνιο, με 967 (το 3,51% της δύναμής του), ξεπερνώντας για μία ακόμα εκλογική αναμέτρηση τις ψήφους που συγκέντρωσε ο Κωνσταντίνος Σαμπανίδης⁴⁸¹.

Οι εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 ήταν οι δεύτερες συνεχόμενες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόσο στην Αργολίδα, όσο και στο σύνολο της χώρας. Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης που απεικονίζουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ. και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, αφού δεν συμμετείχε στις εκλογές άλλο κόμμα από τον ευρύτερο συντηρητικό χώρο, β) το πολύ χαμηλότερο ποσοστό του Συνασπισμού, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, για τρίτη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση και ε) τα χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και αγροτικές περιοχές και το υψηλότερο ποσοστό στις ημιαστικές περιοχές.

⁴⁸¹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το Νοέμβριο του 1989, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 38Γ.

4.7. Οι εκλογές της 8ης Απριλίου 1990.

Το αποτέλεσμα των εκλογών δεν έδωσε λύση στο κυβερνητικό αδιέξοδο. Οι διαπραγματεύσεις υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είχαν ως αποτέλεσμα το σχηματισμό οικουμενικής κυβέρνησης με Πρωθυπουργό τον καθηγητή Ξενοφών Ζολώτα, πρώην Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος επί σειρά ετών, με μεγάλο κύρος στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι προσδοκίες που δημιούργησε η οικουμενική κυβέρνηση, για την επίλυση των οικονομικών κυρίως προβλημάτων που αντιμετώπιζε η χώρα, διαψεύσθηκαν πολύ γρήγορα. Αρχικά η Ν.Δ. έθεσε ως όρο την εκ νέου προσφυγή σε εκλογές τον Απρίλιο του 1990, παράλληλα με τη διαδικασία για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας. Αντίθετα, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ο Συνασπισμός είχαν κάθε λόγο να αποφύγουν τις εκλογές, οι οποίες τελικά πραγματοποιήθηκαν στις 8 Απριλίου 1990, κάτω από το βάρος των οικονομικών προβλημάτων και την αδυναμία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας⁴⁸².

Δυστυχώς για τη Ν.Δ. το εκλογικό αποτέλεσμα δεν της έδωσε τη δυνατότητα αυτοδύναμης κυβέρνησης παρά την αύξηση της δύναμής της, με 46,89% και 150 έδρες. Στη δεύτερη θέση το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με πτώση 1,79% και με 38,6% και 125 έδρες, στην τρίτη θέση ο Συνασπισμός με ελαφριά πτώση και με 10,28% και 21 έδρες, στην τέταρτη θέση οι Οικολόγοι Εναλλακτικοί με 0,77% και 1 έδρα, στην πέμπτη θέση η ΔΗ.ΑΝΑ. με 0,67% και επίσης 1 έδρα και τέλος οι μουσουλμάνοι της Θράκης με δύο έδρες, μία στην Ξάνθη και μία στη Ροδόπη⁴⁸³. Με την υποστήριξη της ΔΗ.ΑΝΑ. ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και η Ν.Δ. κατάφεραν να σχηματίσουν κυβέρνηση⁴⁸⁴.

Η τρίτη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση μέσα σε ένα χρόνο, είχε κουράσει το εκλογικό σώμα. Η κόπωση αυτή ήταν εμφανής στις εκλογές του Απριλίου του 1990, μέσω της μείωσης της συμμετοχής, τόσο στην επικράτεια όσο και στην Αργολίδα⁴⁸⁵, η οποία σε απόλυτους αριθμούς επέστρεψε στα

⁴⁸² Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 168-171 και Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 342-351.

⁴⁸³ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 8ης Απριλίου 1990, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8ης Απριλίου 1990, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991, και Παράρτημα Πίνακα 39. Για την ανάλυσή τους βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 62 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1990), Ιούνιος 1990, Οι εκλογές της 8ης Απριλίου 1990, Το Ποντίκι, Αθήνα, 1990, Δημητράς Π., τόμος Β', ό.π., σελ. 342-351, Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 9-161, Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., Δρεπτάκης Μ., (1993), ό.π. σελ. 32, Λούλης Γ., 251-298, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 126-131, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 179-180

⁴⁸⁴ Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), ό.π., σελ. 171.

⁴⁸⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 37, 38Α, 39 και 40Α.

επίπεδα του Ιουνίου του 1989, ενώ αυξήθηκε ο αριθμός άκυρων και λευκών, σε σχέση με την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, ενδεικτικό επίσης της κόπωσης του εκλογικού σώματος και της απογοήτευσης που επικρατούσε από την αδυναμία σχηματισμού αυτοδύναμης κυβέρνησης λόγω του εκλογικού νόμου⁴⁸⁶. Η μείωση της συμμετοχής και η αύξηση των άκυρων λευκών θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως μία μορφή διαμαρτυρίας και τιμωρίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από τους πολίτες για το κυβερνητικό αδιέξοδο που είχε οδηγήσει τη χώρα μέσω του εκλογικού νόμου και την αβεβαιότητα που επικρατούσε στην οικονομία, γεγονός που εκφράστηκε και στην κάλπη.

Οι μεταβολές στη δύναμη των πολιτικών κομμάτων πανελλαδικά, ήταν ανάλογες και στην Αργολίδα. Η Ν.Δ. αύξησε το ποσοστό της έστω και οριακά, φθάνοντας έτσι το 53,64% κερδίζοντας και πάλι τις δύο έδρες από την πρώτη κατανομή, με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με μία μικρή πτώση να είναι στη δεύτερη θέση με 38,06% κερδίζοντας την τρίτη έδρα του νομού, όπως μικρή ήταν και η πτώση του Συνασπισμού που με 6,09% ήταν στην τρίτη θέση, ενώ η επανεμφάνιση της ΔΗ.ΑΝΑ. τη βρήκε στις ίδιες σχεδόν ψήφους και στο ίδιο ποσοστό με τις εκλογές του Ιουνίου του 1989⁴⁸⁷. Τέλος το Εθνικό Κόμμα και η Εθνικιστική Συμπράταξη είχαν μικρότερη απήχηση σε σχέση με άλλα εθνικιστικά κόμματα του παρελθόντος. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 91,7%, σημειώνοντας μικρή πτώση σε σχέση με το Νοέμβριο, αρκετά μακριά από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, αλλά πολύ κοντά στο άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,29%)⁴⁸⁸. Το ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ήταν στο 54,43%⁴⁸⁹, υψηλότερο από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας (47,69%), αλλά πολύ κοντά στο άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. και Κ.Π. το 1963 (54,91%)⁴⁹⁰.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. ήταν πρώτη με απόλυτη πλειοψηφία σε όλες τις επαρχίες και σε όλες τις περιοχές για δεύτερη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση, έχοντας ομοιογενή εκλογική επιρροή με μικρές διαφοροποιήσεις στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις

⁴⁸⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 38Α και 40Α.

⁴⁸⁷ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1990, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8ης Απριλίου 1990, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 40Α. Για το εκλογικό σύστημα των βουλευτικών εκλογών βλ. υποσημείωση 448.

⁴⁸⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 40Α.

⁴⁸⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΔΗ.ΑΝΑ., Εθνικού Κόμματος και Εθνικιστικής Συμπράταξης.

⁴⁹⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

ημιαστικές περιοχές και πολύ μακριά από τα αντίστοιχα ποσοστά της στο σύνολο της χώρας⁴⁹¹. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση είχε θετική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές και αρνητική στις αστικές περιοχές, σε σχέση με το συνολικό του ποσοστό στο νομό, όπως επίσης και αποκλίσεις και στις τρεις περιοχές σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά στην επικράτεια. Η ΔΗ.ΑΝΑ. τέλος είχε θετική απόκλιση, σε σχέση με το ποσοστό της στο νομό, στην Επαρχία Ερμιονίδος εξαιτίας της εντοπιότητας του βασικού της υποψηφίου.

Η Ν.Δ. σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση είχε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η ΔΗ.ΑΝΑ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά της στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ αμελητέα ήταν εκλογική επιρροή του Εθνικού Κόμματος και της Εθνικιστικής Συμπαράταξης, που και αθροιστικά δεν κατόρθωσαν να πλησιάσουν την εκλογική επιρροή των εθνικιστικών κομμάτων στο νομό σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 54,61%, Επαρχία Ερμιονίδος: 51,83%, Επαρχία Ναυπλίας: 55,13%, αστικές περιοχές: 56,31%, ημιαστικές περιοχές: 51,25% και αγροτικές περιοχές: 54,40%⁴⁹².

Σε ότι αφορά τα ψηφοδέλτια η Ν.Δ. συμμετείχε με την ίδια ακριβώς σύνθεση όπως και στις προηγούμενες δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανανέωσε το ψηφοδέλιό του κατά το ήμισυ, με τις προσθήκες των Ιωάννη Θωμόπουλου⁴⁹³ και Δημήτριου Κωστελένου⁴⁹⁴, στις θέσεις των Ιωάννη Κουτσογιάννη και Κωνσταντίνου Σαμπανίδη. Η Ν.Δ. πλησίασε τις ψήφους της προηγούμενης εκλογικής αναμέτρησης, αλλά πέτυχε αύξηση του ποσοστού της λόγω πτώσης της συμμετοχής και μεταξύ των υποψηφίων της

⁴⁹¹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές τον Απρίλιο του 1990 στην επικράτεια ήταν αστικές: 45,58%, ημιαστικές: 48,58% και αγροτικές: 47,66% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 37,56%, ημιαστικές: 37,74% και αγροτικές: 39,95%. Βλ. Δρεπτάκης Μ., (1993), ό.π., σελ. 32.

⁴⁹² Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1990, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 40Β.

⁴⁹³ Δικηγόρος από το Άργος. Υποψήφιος Δήμαρχος Άργους το 1986 με το ΠΑΣΟΚ, διετέλεσε Βουλευτής (1996-2004). Πολιτεύθηκε για πρώτη φορά τον Απρίλιο του 1990 και στις εκλογές του 1993 ήταν πρώτος αναπληρωματικός. Αντικατέστησε στη Βουλή, τον βουλευτή Ανδρέα Ντούτσο, ο οποίος απεβίωσε στις 17.1.96, βλ. Τζιοβάρης Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 195.

⁴⁹⁴ Δήμαρχος Κρανιδίου 1990-1994.

υπήρξαν και πάλι ανακατατάξεις. Σε ότι αφορά τις δύο έδρες της Ν.Δ., ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος επέστρεψε και πάλι στην πρώτη θέση με 11853 ψήφους, αυξάνοντας τη δύναμή του, καθώς επίσης και ο Ευάγγελος Παπανικολάου στη δεύτερη θέση με 10604 ψήφους, επίσης με αύξηση της δύναμής του, ενώ ο Γεώργιος Μουτζουρίδης επέστρεψε και πάλι στην τρίτη θέση, όπως ακριβώς και τον Ιούνιο του 1989, και η Έλσα Παπαδημητρίου παρέμεινε στην τέταρτη θέση για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση. Οι αλλαγές στη σειρά των υποψηφίων οφείλεται κυρίως στην κινητοποίηση του τοπικού κομματικού μηχανισμού υπέρ των δύο πρώτων, οι οποίοι είχαν προνομιακό έρεισμα στα τοπικά κομματικά στελέχη, σε σχέση με τους άλλους δύο υποψηφίους.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε επίπεδο κορυφής η κατάσταση παρέμεινε αμετάβλητη. Ο Ιωάννης Μελίδης επανεξελέγη μεν βουλευτής με 10967 ψήφους, αλλά δε μπόρεσε να εκμεταλλευτεί την αποχώρηση του Ιωάννη Κουτσογιάννη, που ήταν σημαντική παρουσία σε τοπικό επίπεδο για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., χάνοντας σημαντικό μέρος της δύναμής του. Δεύτερος ήταν ο πρωτοεμφανιζόμενος Ιωάννης Θωμόπουλος απέχοντας πολύ από την εκλογική επιρροή του Ιωάννη Κουτσογιάννη. Στην τρίτη θέση παρέμεινε ο Ανδρέας Ντούτσος, αυξάνοντας όμως τη δύναμή του, ενώ τέταρτος ήταν ο επίσης πρωτοεμφανιζόμενος Δημήτριος Κωστελένος, που αποδείχτηκε πολύ πιο δυνατή υποψηφιότητα από αυτή του Κωνσταντίνου Σαμπανίδη.

Από τα υπόλοιπα κόμματα ο Παναγιώτης Πεβερέτος ήταν και πάλι υποψήφιος με το Συνασπισμό και πρώτος σε σταυρούς, ο Αντώνιος Κάππος του Βασιλείου⁴⁹⁵ υποψήφιος με το Νέο Αριστερό Ρεύμα, ενώ το πιο σημαντικό στα υπόλοιπα κόμματα ήταν η υποψηφιότητα ενός πρώην υποψηφίου της Ε.Π.ΕΝ. με το Εθνικό Κόμμα⁴⁹⁶ και ότι ο μοναδικός υποψήφιος της Εθνικιστικής Συμπαράταξης σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις συμμετείχε με κόμματα του ίδιου ιδεολογικού χώρου⁴⁹⁷.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος συγκέντρωσε το 32,02% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες εκτός της Επαρχία Άργους και των αστικών

⁴⁹⁵ Αδελφός του Κωνσταντίνου Κάππου του Βασιλείου από το Κεφαλόβρυσο της Επαρχίας Άργους, ιστορικού στελέχους και Βουλευτή του Κ.Κ.Ε. Το 2000 και το 2004 ήταν υποψήφιος με το Κ.Κ.Ε.

⁴⁹⁶ Πρόκειται για τον Ιωάννη Ξηρομερίτη.

⁴⁹⁷ Ο Ιωάννης Σχοινάς γνωστό στέλεχος του εθνικιστικού χώρου από τα φοιτητικά του χρόνια, ήταν υποψήφιος με το ΛΑ.Ο.Σ. το 2009 και με τη Χρυσή Αυγή τον Ιανουάριο του 2015.

περιοχών, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Ευάγγελος Παπανικολάου συγκέντρωσε το 28,65% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Γεώργιος Μουτζουρίδης συγκέντρωσε το 22,23% των ψήφων της Ν.Δ. χωρίς να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Η Έλσα Παπαδημητρίου συγκέντρωσε το 15,25% των ψήφων της Ν.Δ., αλλά επίσης δεν επικράτησε σε κάποια από τις επιμέρους κατηγορίες, είχε όμως τις περισσότερες ψήφους για πρώτη φορά στην Επαρχία Ναυπλίας, παρότι το Ναύπλιο ήταν ο τόπος που έζησε και μεγάλωσε μέχρι να φύγει για σπουδές στο εξωτερικό, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης είχαν σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση μία μικρή αύξηση σε σχέση με το Νοέμβριο του 1989, με 687 ψηφοδέλτια (1,86% της δύναμής της)⁴⁹⁸.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μελίδης παρά την άνετη επικράτησή του με το 41,76% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., λόγω της παρουσίας ισχυρών υποψηφιοτήτων από τις άλλες επαρχίες του νομού, επικράτησε μόνο στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές. Ο Ιωάννης Θωμόπουλος αν και πρωτοεμφανιζόμενος βρέθηκε στη δεύτερη θέση, συγκεντρώνοντας το 22,85% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αστικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του. Ο Ανδρέας Ντούτσος συγκέντρωσε το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής του στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου επίσης συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, όπως και στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, ενώ ο Δημήτριος Κωστελένος επικράτησε στην

⁴⁹⁸ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 1990, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 40Γ.

Επαρχία Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του, και στις ημιαστικές περιοχές, όπου επίσης συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, αποδεικνύοντας ότι ήταν πιο δυνατή υποψηφιότητα σε σχέση με τον Κωνσταντίνο Σαμπανίδη. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης ήταν 966 (το 3,68% της δύναμής του), ένα λιγότερο από το Νοέμβριο⁴⁹⁹.

Οι εκλογές του 1990 ήταν οι τρίτες συνεχόμενες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόσο στην Αργολίδα, όσο και στο σύνολο της χώρας. Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης που απεικονίζουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το πολύ χαμηλότερο ποσοστό του Συνασπισμού, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, για τέταρτη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση και ε) τα χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και αγροτικές περιοχές και το αρκετά υψηλότερο ποσοστό στις ημιαστικές περιοχές.

⁴⁹⁹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1990, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 40Γ.

4.8. Οι εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993.

Η οριακή πλειοψηφία που είχε αποκτήσει η Ν.Δ. λόγω του εκλογικού νόμου, παρά το 46,89%, απασχολούσε την κοινή γνώμη στο αν και κατά πόσο θα ήταν διατεθειμένη να προχωρήσει στη λήψη σκληρών μέτρων για την οικονομία και στην πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων που χρειαζόταν άμεσα η ελληνική κοινωνία.

Την περίοδο Ιουλίου - Νοεμβρίου 1991, μια σειρά από γεγονότα σημάδεψαν αρνητικά την εικόνα της κυβέρνησης: παραιτήσεις Υπουργών, διαξιφισμοί στο εσωτερικό της, η κρισιμότερη διαπίστωση από την κοινή γνώμη για την αναποτελεσματικότητά της σε ορισμένους τομείς κ.λ.π. Την εικόνα αυτή ήρθε να χειροτερέψει και η αθώωση του Ανδρέα Παπανδρέου απ' όλες τις κατηγορίες στο Ειδικό Δικαστήριο⁵⁰⁰. Ο αναβρασμός για το Σκοπιανό, η αποπομπή του Υπουργού των Εξωτερικών, το αποτέλεσμα των αναπληρωματικών εκλογών στη Β' Αθηνών τον Απρίλιο του 1992⁵⁰¹, οδηγούσαν με μαθηματική ακρίβεια, όπως φάνηκε εκ των υστέρων, σε φθορά με μη αναστρέψιμη πορεία⁵⁰². Το τελειωτικό χτύπημα για την κυβέρνηση της Ν.Δ. ήταν η ίδρυση της Πολιτικής Άνοιξης (ΠΟΛ.ΑΝ.) από τον Αντώνη Σαμαρά τον Ιούνιο του 1993, με τη σταδιακή αποχώρηση πολλών στελεχών από τη Ν.Δ. προσχωρώντας στην ΠΟΛ.ΑΝ. κα' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού και τέλος η άρση της ψήφου εμπιστοσύνης δύο βουλευτών της Ν.Δ. από την κυβέρνηση που οδήγησαν τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη στην απόφαση για τη διενέργεια εκλογών στις 10 Οκτωβρίου 1993, έξι μήνες πριν την κανονική λήξη της θητείας της κυβέρνησης. Γίνεται αντιληπτό ότι η εσωτερική αναταραχή που επικρατούσε στη Ν.Δ. σε συνδυασμό με το βεβαρυμμένο κλίμα που υπήρχε στην κοινωνία, λόγω των επικείμενων ιδιωτικοποιήσεων στις Δ.Ε.Κ.Ο. και σε άλλους οργανισμούς του δημοσίου τομέα, η Ν.Δ. ξεκινούσε έναν προεκλογικό αγώνα για μία μάχη που είχε χάσει πριν καλά - καλά ξεκινήσει⁵⁰³.

Πράγματι η επομένη ημέρα των εκλογών βρήκε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρώτο κόμμα και αυτοδύναμο με ποσοστό 46,85% και 170 έδρες, τη Ν.Δ. στη δεύτερη θέση με 39,30% και 111 έδρες, στην τρίτη θέση την ΠΟΛ.ΑΝ. με

⁵⁰⁰ Λούλης Γ., ό.π., σελ. 318-341.

⁵⁰¹ Για την επεξεργασία και ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναπληρωματικών εκλογών της Β' Αθήνας τον Απρίλιο του 1992, βλ. Χατζηπαντελής Θ. - Ζαφειρόπουλος Κ., ό.π., σελ. 115-127.

⁵⁰² Λούλης Γ., ό.π., σελ. 342-373.

⁵⁰³ Λούλης Γ., ό.π., σελ. 393-435.

4,87% και 10 έδρες, τέταρτο το Κ.Κ.Ε. με 4,43% και 9 έδρες και πέμπτος ο Συνασπισμός με 2,92% χωρίς έδρα⁵⁰⁴, μια και δεν κατάφερε να ξεπεράσει το όριο του 3% που προέβλεπε ο εκλογικός νόμος προκειμένου να συμμετέχει στην κατανομή των εδρών⁵⁰⁵.

Η έντονη προεκλογική εκστρατεία και το φορτισμένο πολιτικά κλίμα, με αποτέλεσμα την κινητοποίηση των ψηφοφόρων και προς τα δύο μεγάλα κόμματα, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής σε απόλυτους αριθμούς, αλλά και των άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην Αργολίδα.

Οι γενικότερες πολιτικές συνθήκες λοιπόν ήταν πολύ λογικό να επηρεάσουν και το νομό, με αποτέλεσμα τη θεαματική μείωση της εκλογικής δύναμης της Ν.Δ. κατά 8,47% και με ποσοστό 45,17%, που από τη μία κατόρθωσε να διατηρήσει την πρώτη θέση στο νομό, αλλά κερδίζοντας μόνο μία έδρα λόγω εκλογικού συστήματος. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρά το 43,47%, παρέμεινε στη δεύτερη θέση κερδίζοντας όμως δύο έδρες, όπως ακριβώς είχε συμβεί και το 1981. Στην τρίτη θέση ήταν η ΠΟΛ.ΑΝ. με 6,45%⁵⁰⁶, τέταρτο το Κ.Κ.Ε. με 2,11%, και πέμπτος ο Συνασπισμός με 2,08%⁵⁰⁷. Τέλος η εκλογική επιρροή της Ε.Π.ΕΝ. ήταν αμελητέα, ανάλογη του Εθνικού Κόμματος το 1990. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 88,64%, σημειώνοντας πτώση σε σχέση με το 1990 παρά την πόλωση που υπήρξε, πλησιάζοντας το πανελλαδικό ποσοστό του δικομματισμού, αλλά και το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,29%)⁵⁰⁸. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε, ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό της τάξης του 51,73%⁵⁰⁹,

⁵⁰⁴ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 10ης Οκτωβρίου 1993, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10ης Οκτωβρίου 1993, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1996, και Παράρτημα Πίνακα 41. Για την ανάλυσή τους βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 76 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1993), Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993, Οι εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993, Το Ποντίκι, Αθήνα, 1994, Λούλης Γ., ό.π., σελ. 299-474, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 126-133, Νικολακόπουλος Η., (2012), ό.π., σελ. 180-183.

⁵⁰⁵ Το εκλογικό σύστημα με το οποίο διεξήχθησαν οι εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993 είναι μία μορφή ενισχυμένης αναλογικής. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, Ποντίκι, Αθήνα, 1997, σελ. 27.

⁵⁰⁶ Ήταν το δεύτερο καλύτερο ποσοστό της πανελλαδικά μαζί με την Α' Αθήνας, μετά το 12,66% της Μεσσηνίας.

⁵⁰⁷ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1993, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10ης Οκτωβρίου 1993, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 42Α. Για εκλογικό σύστημα των εκλογών του 1993, βλ. υποσημείωση 505.

⁵⁰⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α, 41 και 42Α.

⁵⁰⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΠΟΛ.ΑΝ. και Ε.Π.ΕΝ.

μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό στην επικράτεια, αλλά και του 1981 και του 1985, και σχετικά κοντά στο ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1958 (50,54%)⁵¹⁰.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. κράτησε την πρωτιά στις Επαρχίες Άργους και Ναυπλίας και στις αστικές και αγροτικές περιοχές, αρκετά μακριά όμως από τα αντίστοιχα αποτελέσματα στο σύνολο της χώρας⁵¹¹, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επικράτησε στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, όπου συγκέντρωσε σχεδόν το ίδιο ποσοστό με το αντίστοιχο στην επικράτεια, ενώ ταυτόχρονα υστέρησε στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές. Η ΠΟΛ.ΑΝ. είχε αρνητική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και ανομοιογενή εκλογική επιρροή στις περιοχές, σε σχέση με το ποσοστό της στο σύνολο του νομού.

Τα υψηλότερα ποσοστά για τη Ν.Δ. σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ οι περισσότερες ψήφοι στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η ΠΟΛ.ΑΝ. είχε το υψηλότερο ποσοστό της στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 51,12%, Επαρχία Ερμιονίδος: 48,05%, Επαρχία Ναυπλίας: 53,75%, αστικές περιοχές: 53,36%, ημιαστικές περιοχές: 48,38% και αγροτικές περιοχές: 51,85%. ξεπερνώντας τα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές⁵¹².

Σε ότι αφορά τη σύνθεση των ψηφοδελτίων η Ν.Δ. συμμετείχε με την ίδια ακριβώς σύνθεση που είχε στις τρεις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις και μεταξύ των υποψηφίων της υπήρξαν και πάλι ανακατατάξεις, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διατήρησε τους τρεις από τους τέσσερεις υποψηφίους με μοναδική αντικατάσταση αυτή του Δημήτριου Κωστελένου,

⁵¹⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

⁵¹¹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές τον Οκτώβριο του 1993 στην επικράτεια ήταν αστικές: 37,2%, ημιαστικές: 41,1% και αγροτικές: 40,8% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 45,7%, ημιαστικές: 46,6% και αγροτικές: 48,2%. Βλ. Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 1 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1996), Σεπτέμβριος-Οκτώβριος-Νοέμβριος 1996, σελ. 25-26.

⁵¹² Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1993, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 42Β.

που είχε εκλεγεί Δήμαρχος Κρανιδίου το 1990, με τον Σωκράτη Μπλάνα⁵¹³, ως εκπρόσωπο της Επαρχίας Ερμιονίδος.

Από τα υπόλοιπα κόμματα, στο ψηφοδέλτιο της ΠΟΛ.ΑΝ. συμμετείχαν οι Σταύρος Μπέζας του Ηλία⁵¹⁴, Βασίλειος Οικονομόπουλος του Γεωργίου⁵¹⁵, Ιωάννης Παναγιωτακόπουλος⁵¹⁶ και Ιωάννης Παυλίδης⁵¹⁷, με το Μπέζα να αναδεικνύεται πρώτος σε ψήφους, έλκοντας το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής του από τις περιοχές που είχε ισχυρούς πυρήνες η Ε.Π. το 1977 και τα μετέπειτα χρόνια τα κόμματα που εκπροσώπησαν αυτό τον ιδεολογικό χώρο.

Στο Συνασπισμό ο Παναγιώτης Πεβερέτος ήταν και πάλι πρώτος σε σταυρούς, ενώ στο ίδιο ψηφοδέλτιο συμμετείχε για πρώτη φορά και ο Γεώργιος Μανινής⁵¹⁸, ενώ τέλος στο ψηφοδέλτιο της Ε.Π.ΕΝ. ήταν και πάλι υποψήφιος ο Ιωάννης Ξηρομερίτης, υποψήφιος με το Εθνικό Κόμμα στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση και παλιότερα με την Ε.Π.ΕΝ.

Σε ότι αφορά τις έδρες του νομού, η Ν.Δ. κέρδισε τη μία και τη θέση αυτή πήρε η Έλσα Παπαδημητρίου με 13134 ψήφους, και έγινε η πρώτη γυναίκα βουλευτής στην Αργολίδα, υπερδιπλασιάζοντας τις ψήφους της σε σχέση με το 1990 και αφήνοντας πολύ πίσω τον Βασίλειο Σωτηρόπουλο στη δεύτερη θέση. Ακολούθησε ο Ευάγγελος Παπανικολάου και ο τέταρτος ο Γεώργιος Μουτζουρίδης. Η απόλυτη επικράτηση της Έλσας Παπαδημητρίου ενδεχομένως να οφείλεται από τη μία στην καθολική στήριξη του κομματικού μηχανισμού προς το πρόσωπό της λόγω και της προσωπικής σχέσης με τον τότε Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, αλλά και στις κυβερνητικές θέσεις στις οποίες υπηρέτησε την περίοδο 1990-1993, που της έδωσαν την δυνατότητα να συμβάλει στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση πολλών έργων στο νομό που τα είχε ανάγκη.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. η κατάσταση στην κορυφή παρέμεινε αμετάβλητη. Ο Ιωάννης Μελίδης επανεξελέγη βουλευτής αυξάνοντας τη δύναμή του, στα πλαίσια της γενικότερης αύξησης της δύναμης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα,

⁵¹³ Δεν υπάρχουν βιογραφικά στοιχεία.

⁵¹⁴ Δικηγόρος με καταγωγή από τη Σκοτεινή της Επαρχίας Άργους και γιος του Ηλία Μπέζα υποψηφίου με την Ε.Π. το 1977, βλ. υποσημείωση 406.

⁵¹⁵ Οικονομολόγος με καταγωγή από την Αλέα της Επαρχίας Άργους και γιος του προδικτατορικού Βουλευτή της Ε.Ρ.Ε. Γεωργίου Οικονομόπουλου, βλ. υποσημείωση 347.

⁵¹⁶ Συνταξιούχος της Χωροφυλακής, με καταγωγή από τη Μεσσηνία, κάτοικος Ναυπλίου και μετέπειτα στέλεχος της ΝΟ.Δ.Ε. Αργολίδας.

⁵¹⁷ Ιατρός με καταγωγή από το Άργος.

⁵¹⁸ Δικηγόρος με καταγωγή από τη Νέα Κίο της Επαρχίας Άργους και μετέπειτα Δήμαρχος Νέας Κίου (Μάρτιος 2006-2010).

αλλά και λόγω των κεντρών ψηφοφόρων, που σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση επέλεξαν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η παρουσία του ήταν πιο ελκυστική λόγω του πολιτικού παρελθόντος του, σε σχέση με τους υπόλοιπους υποψηφίους που ήταν πιο κοντά στον κομματικό μηχανισμό. Στη δεύτερη θέση βρέθηκε ο Ανδρέας Ντούτσος κάνοντας την έκπληξη και κερδίζοντας τη δεύτερη έδρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αφήνοντας στην τρίτη θέση τον Ιωάννη Θωμόπουλο. Ο Σωκράτης Μπλάνας στην τέταρτη θέση δεν είχε κάποια ιδιαίτερη επιρροή πέρα από την Επαρχία Ερμιονίδος, κερδίζοντας τις μισές σχεδόν ψήφους από το Δημήτριο Κωστελένο το 1990.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, η Έλσα Παπαδημητρίου συγκέντρωσε το 40,33% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας σε όλες τις επαρχίες και σε όλες τις περιοχές, επαναλαμβάνοντας το ίδιο φαινόμενο που είχε συμβεί στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 με την καθολική επικράτηση του Βασίλειου Σωτηρόπουλου.

Ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος συγκέντρωσε το 23,25% των ψήφων της Ν.Δ. χωρίς να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Ευάγγελος Παπανικολάου συγκέντρωσε το 20,54% των ψήφων της Ν.Δ. χωρίς να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Γεώργιος Μουτζουρίδης στην τελευταία του εκλογική αναμέτρηση, συγκέντρωσε το 13,21% των ψήφων της Ν.Δ. χωρίς επίσης να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ. είχαν και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση, φθάνοντας τα 873 (2,68% της δύναμής της)⁵¹⁹.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μελίδης με το 36,96% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικράτησε στις Επαρχίες Ερμιονίδος και Ναυπλίας, τόπος

⁵¹⁹ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 1993, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 42Γ.

καταγωγής του, και στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές. Ο Ανδρέας Ντούτσος συγκέντρωσε το 28,20% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικρατώντας μόνο στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του. Ο Ιωάννης Θωμόπουλος συγκεντρώνοντας το 28,0% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικράτησε μόνο στις αστικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, ενώ ο Σωκράτης Μπλάνας αποδείχθηκε μία μέτρια υποψηφιότητα που περιορίστηκε στα όρια της Επαρχίας Ερμιονίδος, τόπος καταγωγής του. Τέλος τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης αυξήθηκαν σε σχέση με το 1990, σε 1117 (το 3,56% της δύναμής του), περισσότερα και από τις ψήφους που συγκέντρωσε ο Σωκράτης Μπλάνας⁵²⁰, όπως είχε συμβεί και στις εκλογές του Ιουνίου και του Νοεμβρίου του 1989 με τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης και τον τελευταίο σε σταυρούς υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι οι συγκεκριμένοι τέσσερις υποψήφιοι είναι ο συνδυασμός με τις περισσότερες συμμετοχές σε αριθμό εκλογικών αναμετρήσεων, που έχει παρουσιάσει μέχρι σήμερα στο νομό Αργολίδας η Ν.Δ., ενώ σε χρονική διάρκεια συμβαδίζει με το συνδυασμό της περιόδου 1974-1981, με τους Ιωάννη Κοντοβράκη, Ιωάννη Μηναίο και Ηλία Οικονομόπουλο.

Οι εκλογές του 1993 ήταν οι τρίτες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι ήταν δεύτερη στην επικράτεια, εμφανίζοντας για μία ακόμα εκλογική αναμέτρηση διαφορετική εκλογική συμπεριφορά και εκλογική σταθερότητα. Τα χαρακτηριστικά αυτής της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το υψηλότερο ποσοστό της ΠΟΛ.ΑΝ., που πέρα από τα προσωπικά ερείσματα του αρχηγού της στην Αργολίδα λειτούργησε, όπως και η Ε.Π. το 1977, ως ασφαλή εκλογική διέξοδος για τους δυσανεσθημένους ψηφοφόρους της Ν.Δ. από την τριετή διακυβέρνηση, γ) το υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, για πέμπτη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση και στ) τα αισθητά χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές και αγροτικές περιοχές.

⁵²⁰ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1993, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 42Γ.

4.9. Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996.

Η ήττα στις εκλογές του 1993, σηματοδότησε εξελίξεις στο εσωτερικό της Ν.Δ. Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης το βράδυ των εκλογών ανακοίνωσε την παραίτησή του από τη θέση του Προέδρου της Ν.Δ. και κίνησε όλες τις εσωκομματικές διαδικασίες με σκοπό την εκλογή Προέδρου, όπου ο νέος Πρόεδρος εξελέγη, από ένα μεικτό εκλογικό σώμα αποτελούμενο από την Κοινοβουλευτική ομάδα και τους εκλέκτορες των Νομαρχιακών Οργανώσεων, στις 3 Νοεμβρίου 1993 ο Μιλτιάδης Έβερτ με 141 ψήφους έναντι 37 του Ιωάννη Βαρβιτσιώτη, ενώ 4 εκλέκτορες δεν ψήφισαν κανένα υποψήφιο.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι εσωκομματικές εξελίξεις άρχισαν να τρέχουν μετά την παραίτηση του Ανδρέα Παπανδρέου από τη θέση του Πρωθυπουργού, λόγω αδυναμίας άσκησης των καθηκόντων του για λόγους υγείας, με την εκλογή του Κωνσταντίνου Σημίτη στη θέση του Πρωθυπουργού στις 18 Ιανουαρίου 1996, από την Κοινοβουλευτική Ομάδα, ενώ στις 30 Ιουνίου 1996 στο 4ο Συνέδριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., λίγες μέρες μετά τον θάνατο του Ανδρέα Παπανδρέου, αναδείχθηκε και Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και λίγους μήνες μετά προχώρησε στην προκήρυξη πρόωρων εκλογών.

Οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν στις 22 Σεπτεμβρίου 1996, με το ίδιο εκλογικό σύστημα που είχαν πραγματοποιηθεί και οι εκλογές του 1993, με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να αναδεικνύεται και πάλι πρώτο κόμμα με 41,49% και 162 έδρες παρά την πτώση 5,36%, δεύτερη τη Ν.Δ. με 38,12% και 108 έδρες επίσης με πτώση 1,18%, τρίτο το Κ.Κ.Ε. με 5,61%, με άνοδο 1,18% και 11 έδρες τέταρτο το Συνασπισμό, που επανήλθε στη Βουλή, με 5,12%, με άνοδο 2,2% και 10 έδρες, πέμπτο το νεοεμφανιζόμενο Δημοκρατικό Κοινωνικό κίνημα (ΔΗ.Κ.ΚΙ.) του Δημήτρη Τσοβόλα με 4,43% και 9 έδρες και στην έκτη θέση η ΠΟΛ.ΑΝ. με 2,94%, με πτώση 1,93%, μένοντας εκτός Βουλής λόγω του ορίου του 3%⁵²¹.

Η έκτακτη προκήρυξη των εκλογών, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διεξήχθη η προεκλογική εκστρατεία, αλλά και η απουσία από την ηγεσία των δύο μεγάλων κομμάτων των παραδοσιακών πολιτικών ηγετών που είχαν την

⁵²¹ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1998, και Παράρτημα Πίνακα 43. Για την ανάλυσή τους βλ. Επίκεντρα, (1996), τεύχος 1, ό.π., Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 1996), τεύχος 9, Αθήνα, Απρίλιος 1997, σελ. 167-207, Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, ό.π., Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 1996 και 2000, Αθήνα, 2000, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 133-139.

ικανότητα να κινητοποιούν τους ψηφοφόρους, συνέβαλαν ως ένα σημείο στη μείωση της συμμετοχής σε απόλυτους αριθμούς, αλλά υπήρξε αύξηση των άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην Αργολίδα⁵²², δίνοντας μία πρώτη αίσθηση για το τι θα ακολουθούσε στις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις.

Στην Αργολίδα η Ν.Δ. είχε μία μικρή άνοδο κατά 0,73% και με ποσοστό 45,90% κατόρθωσε να κερδίσει και πάλι τις δύο έδρες, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη δεύτερη θέση με πτώση 3,89% και ποσοστό 39,58% κέρδισε μία έδρα. Στην τρίτη θέση ήταν ο Συνασπισμός με 3,58% ξεπερνώντας για πρώτη φορά το Κ.Κ.Ε., στην τέταρτη θέση η ΠΟΛ.ΑΝ. με 3,42%, στην πέμπτη θέση το ΔΗ.Κ.ΚΙ. με 3,20% και στην έκτη θέση το Κ.Κ.Ε. με 2,74%. Τα τρία μικρά κόμματα του ευρύτερου συντηρητικού χώρου που συμμετείχαν στις εκλογές δεν κατόρθωσαν κάτι σημαντικό αφού και αθροιστικά το ποσοστό τους δεν ξεπέρασε το 0,7%⁵²³. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν στο 85,48%, σημειώνοντας πτώση για δεύτερη συνεχή εκλογική αναμέτρηση, φθάνοντας στο χαμηλότερο επίπεδο μεταπολιτευτικά μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή, αλλά σαφώς υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας⁵²⁴. Το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και Συνασπισμού ήταν στο 6,32%, μεγαλύτερο από τα αντίστοιχα ποσοστά της κομμουνιστικής και ανανεωτικής αριστεράς του 1981, 1985, Νοεμβρίου του 1989 και του 1990, αλλά χαμηλότερο από το ποσοστό του Συνασπισμού του Ιουνίου του 1989 και από το ποσοστό της Ε.Δ.Α. το 1958. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε και αυτή τη φορά υψηλό ποσοστό της τάξης του 50,02%⁵²⁵, μεγαλύτερο τόσο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας όσο και από τα ποσοστά του 1981 και 1985, αλλά μικρότερο από του 1993 και πολύ κοντά στο ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1958 (50,54%)⁵²⁶.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. ήρθε πρώτη σε όλες τις επαρχίες του νομού και σε όλες τις περιοχές, αλλά μακριά

⁵²² Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996 χαρακτηρίστηκαν από τον τύπο και από τους αναλυτές ως «οι εκλογές του καναπέ».

⁵²³ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 1996, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 44Α.

⁵²⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 44Α.

⁵²⁵ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΠΟΛ.ΑΝ., Ε.Π.ΕΝ., Κόμμα Ελληνισμού και Χ.Α.

⁵²⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

από τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της χώρας⁵²⁷. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε θετική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις αγροτικές περιοχές, και ταυτόχρονα υπολειπόταν σε όλες τις περιοχές των αντίστοιχων ποσοστών στην επικράτεια. Η ΠΟΛ.ΑΝ. τέλος είχε αρνητική απόκλιση στην Επαρχία Ερμιονίδος και θετική απόκλιση στις αστικές περιοχές, σε σχέση με τα ποσοστά τους στο σύνολο του νομού.

Η Ν.Δ. σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση είχε τα υψηλότερα ποσοστά της στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η ΠΟΛ.ΑΝ. είχε υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου ήταν Επαρχία Άργους: 48,85%, Επαρχία Ερμιονίδος: 47,80%, Επαρχία Ναυπλίας: 52,14%, αστικές περιοχές: 50,20%, ημιαστικές περιοχές: 47,88% και αγροτικές περιοχές: 50,50%, σαφώς μειωμένα σε σχέση με τα αντίστοιχα του 1993⁵²⁸.

Σε ότι αφορά τη σύνθεση των ψηφοδελτίων η Ν.Δ. συμμετείχε σχεδόν με τον ίδιο συνδυασμό των προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων, με μοναδική αλλαγή την αντικατάσταση του Γεώργιου Μουτζουρίδη με τον Γεώργιο Τσούρνο⁵²⁹, ενώ και πάλι μεταξύ των υποψηφίων της υπήρξαν ανακατατάξεις.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την άλλη προχώρησε σε μία ριζική ανανέωση του ψηφοδελτίου του διατηρώντας μόνο τον Ιωάννη Θωμόπουλο, που ήταν βουλευτής, και προσθέτοντας τρεις νέους υποψηφίους: τους Παναγιώτη Βασιλείου⁵³⁰, Βασίλειο Κόκκα⁵³¹ και Παναγιώτη Τζαβέλλα⁵³². Οι ανακατατάξεις ήταν και εδώ πολλές.

⁵²⁷ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές τον Οκτώβριο του 1996 στην επικράτεια ήταν αστικές: 35,3%, ημιαστικές: 40,2% και αγροτικές: 40,6% και του ΠΑΣΟΚ ήταν αστικές: 39,9%, ημιαστικές: 41,6% και αγροτικές: 43,3%. Βλ. Επίκεντρα, (1996), τεύχος 1, ό.π., σελ. 25-26.

⁵²⁸ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 1996, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 44B.

⁵²⁹ Πολιτικός Μηχανικός και Δήμαρχος Ναυπλίου (1986-1996), αρκαδικής καταγωγής και ανιψιός του Βουλευτή Γορτυνίας (Αρκαδία) Ιωάννη Τσούρνου το 1952 με τον Ελληνικό Συναγερμό. Διετέλεσε επίσης Βουλευτής Αργολίδας (2000-2004), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 591.

⁵³⁰ Με καταγωγή από το Ναύπλιο. Διετέλεσε επίσης Γ.Γ. του Υπουργείου Εσωτερικών την περίοδο 1996-2000.

Από τα υπόλοιπα κόμματα στο ψηφοδέλτιο της ΠΟΛ.ΑΝ. ο Σταύρος Μπέζας ήταν ξανά υποψήφιος και πρώτος σε ψήφους, ενώ οι άλλοι τρεις ήταν νέοι υποψήφιοι με πιο χαρακτηριστική περίπτωση αυτή του Βασίλειου Νίκα⁵³³, που προερχόταν από το χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης και στην οποία δραστηριοποιήθηκε και μεταγενέστερα μέσα από τη Ν.Δ.

Στο Συνασπισμό ήταν και πάλι υποψήφιοι οι Παναγιώτης Πεβερέτος, πρώτος σε σταυρούς, και Γεώργιος Μανινής.

Στο Κ.Κ.Ε. μεταξύ των τεσσάρων υποψηφίων συμμετείχε και ο Ανδρέας Βασιλείου του Σπήλιου, γιος του Σπήλιου Βασιλείου υποψήφιου με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1981 στην Αργολίδα, ο οποίος είχε δραστηριοποιηθεί με την Πανσπουδαστική (Π.Κ.Σ.) στα φοιτητικά του χρόνια στη Νομική Αθηνών.

Τέλος στο ψηφοδέλτιο της Ε.Π.ΕΝ., που δεν είχε καμία εκλογική απήχηση, μοναδικός υποψήφιος ήταν ο Ευστράτιος Τσιτσόπουλος του Ιωάννη, που συμμετείχε στα ψηφοδέλτια της Ε.Π.ΕΝ. από το 1981.

Σε ότι αφορά τις δύο έδρες που κέρδισε η Ν.Δ. την πρώτη πήρε ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος, εκμεταλλευόμενος τη μακροχρόνια φιλία του με τον Πρόεδρο της Ν.Δ. από τα φοιτητικά τους χρόνια, αλλά και τη στήριξη του κομματικού μηχανισμού. Τη δεύτερη έδρα κέρδισε η Έλσα Παπαδημητρίου, που παρά τη μεγάλη πτώση της άντεξε στην πίεση και στον εσωκομματικό πόλεμο. Οι παράγοντες που βοήθησαν στην εκλογή της ήταν οι πυρήνες που είχε δημιουργήσει σε όλο το νομό, ότι ήταν η μοναδική βουλευτής της Ν.Δ. την περίοδο 1993-1996 και τέλος η ικανότητα διείσδυσής της στους κεντρικούς ψηφοφόρους. Στην τρίτη θέση βρέθηκε ο νεοεμφανιζόμενος Γεώργιος Τσούρνος, εκμεταλλευόμενος τους πυρήνες του και την επιρροή του στην πόλη του Ναυπλίου και στην Επαρχία Ναυπλίας εν γένει, λόγω της μακροχρόνιας παρουσίας του στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά και των Αρκάδων που ήταν και παραμένουν ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, διασκορπισμένο σε όλη την Αργολίδα και με ισχυρούς δεσμούς με τον τόπο καταγωγής τους. Τέλος ο Ευάγγελος Παπανικολάου με 4743 ψήφους κατέλαβε την τέταρτη θέση, πολύ μακριά από τις επιδόσεις του των προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων.

⁵³¹ Οδοντίατρος από το Ναύπλιο. Τοπικό στέλεχος και Μέλος της Κ.Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

⁵³² Δικηγόρος από το Άργος. Τοπικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

⁵³³ Ανηψιός του Γεώργιου Πειρούνη, Δήμαρχου Άργους (1978-1986) και υποψήφιου με το Κόμμα Προοδευτικών το 1956 στην Αργολίδα.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Θωμόπουλος ήρθε πρώτος αυξάνοντας τη δύναμή του, και κέρδισε την έδρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αφήνοντας στη δεύτερη θέση και αρκετά πίσω το Βασίλειο Κόκκα, στην τρίτη θέση τον Παναγιώτη Βασιλείου και στην τέταρτη θέση τον Παναγιώτη Τζαβέλλα.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος συγκέντρωσε το 29,73% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας μόνο στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τόπος καταγωγής του, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές.

Η Έλσα Παπαδημητρίου συγκέντρωσε το 28,65% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας έστω και οριακά στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του πατέρα της, και στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Ο Γεώργιος Τσούρνος με το 23,71% των ψήφων της Ν.Δ. κατάφερε να επικρατήσει στην Επαρχία Ναυπλίας που ήταν και ο κύριος όγκος της δύναμής του λόγω εντοπιότητας, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Ευάγγελος Παπανικολάου στην τελευταία του εκλογική αναμέτρηση, συγκέντρωσε το 14,40% των ψήφων της Ν.Δ. χωρίς να επικρατήσει σε καμία επιμέρους κατηγορία, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Τέλος τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης αυξήθηκαν σε σχέση με το 1993 σε 1156 ψηφοδέλτια (3,51% της δύναμής της)⁵³⁴.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Θωμόπουλος με το 33,66% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικράτησε σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες εκτός στην Επαρχία Ναυπλίας, που πρώτευσε ο Βασίλειος Κόκκας έχοντας συγκεντρώσει το 25,14% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., λόγω εντοπιότητας. Αρκετά πιο πίσω στην τρίτη θέση ήταν ο Παναγιώτης Βασιλείου έχοντας τον κύριο όγκο των δυνάμεών του στην Επαρχία Ναυπλίας λόγω εντοπιότητας και τελευταίος ο Παναγιώτης Τζαβέλλας που και αυτός είχε το μεγαλύτερο μέρος της δύναμης

⁵³⁴ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 1996, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 44Γ.

του στον τόπο καταγωγής του, την Επαρχία Άργους. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης είχαν σημαντική αύξηση σε σχέση με το 1993 και έφθασαν τα 1444 (το 5,08% της δύναμής του)⁵³⁵.

Θα πρέπει να τονιστεί επίσης πως οι τρεις από τους τέσσερις υποψηφίους της Ν.Δ., η Έλσα Παπαδημητρίου, ο Ευάγγελος Παπανικολάου και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος, ήταν από κοινού υποψήφιοι από τον Ιούνιο του 1989 για πέντε συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις, ενώ οι Ευάγγελος Παπανικολάου και Βασίλειος Σωτηρόπουλος ήταν συνυποψήφιοι από το 1985 και για έξι συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις, γεγονός που αποδεικνύει τη σταθερότητα του πολιτικού προσωπικού της Ν.Δ. στην Αργολίδα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Οι εκλογές του 1996 ήταν οι τέταρτες εκλογές όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι ήταν δεύτερη στο σύνολο της χώρας, εμφανίζοντας για μία ακόμα εκλογική αναμέτρηση διαφορετική εκλογική συμπεριφορά και εκλογική σταθερότητα. Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το υψηλότερο ποσοστό του Συνασπισμού, αλλά και έναντι του Κ.Κ.Ε., γ) το υψηλότερο ποσοστό της ΠΟΛ.ΑΝ., πέρα από τη γενικότερη πτώση, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, ε) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, ε) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. σε όλες τις περιοχές και στ) τα εμφανώς χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης σε όλες τις περιοχές.

⁵³⁵ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 1996, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 44Γ.

4.10. Οι εκλογές της 9ης Απριλίου 2000.

Η δεύτερη συνεχόμενη εκλογική ήττα προκάλεσε κλυδωνισμούς και πάλι στη Ν.Δ. και αντιδράσεις τόσο στη βάση όσο και στα στελέχη του κόμματος. Ο Μιλτιάδης Έβερτ ανέλαβε την ευθύνη του αποτελέσματος το βράδυ των εκλογών και παραιτήθηκε από τη θέση του Προέδρου της Ν.Δ. ανοίγοντας το παιχνίδι της διαδοχής. Οι μνηστήρες στην αρχή ήταν πολλοί, στο τέλος όμως έμειναν οι Μιλτιάδης Έβερτ και ο Γεώργιος Σουφλιάς, που διεκδίκησαν την εκλογή τους στο ίδιο εκλογικό σώμα που είχε εκλέξει Πρόεδρο τον Μιλτιάδη Έβερτ το 1993. Το αποτέλεσμα ήταν μία πύρρειος νίκη για τον Μιλτιάδη Έβερτ με 103 ψήφους έναντι 84 του Γεώργιου Σουφλιά. Παρά την επανεκλογή του Μιλτιάδη Έβερτ οι αντιδράσεις συνεχίστηκαν με αποτέλεσμα να ληφθεί απόφαση για άνοιγμα της διαδικασίας διαδοχής με την εκλογή του προέδρου από το συνέδριο του κόμματος. Το τέταρτο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε 5 μήνες μετά εξέλεξε με το συντριπτικό ποσοστό 69,16% τον Κώστα Καραμανλή στη θέση του Προέδρου της Ν.Δ. Στο χρόνο μέχρι τις εκλογές του 2000 έγινε πολιτική και στρατηγική επιλογή «ο μεσαίος χώρος» σε συνδυασμό με την επαναφορά του κόμματος στις αρχές του κοινωνικού φιλελευθερισμού. Η Ν.Δ. δεν κατάφερε να νικήσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ούτε στις εκλογές του 2000, αλλά αυτή τη φορά δεν τέθηκε θέμα ηγεσίας, παρά την τρίτη συνεχόμενη ήττα, τη μικρή διαφορά με το ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και τις διαγραφές σημαντικών στελεχών όλη την προηγούμενη περίοδο, που είχαν εναντιωθεί στις επιλογές του Κώστα Καραμανλή.

Οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν στις 9 Απριλίου 2000, με το ίδιο εκλογικό σύστημα που είχαν πραγματοποιηθεί και οι δύο προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις, και τα αποτελέσματα βρήκαν πρώτο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με άνοδο 2,3% με ποσοστό 43,79% και 158 έδρες, δεύτερη τη Ν.Δ. με άνοδο 4,62% με ποσοστό 42,74% και 125 έδρες, τρίτο το Κ.Κ.Ε. με 5,52%, τέταρτο τον Συνασπισμό με 3,20% και πέμπτο το ΔΗ.Κ.ΚΙ. με 2,69% μένοντας εκτός Βουλής⁵³⁶.

⁵³⁶ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 9ης Απριλίου 2000, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9ης Απριλίου 2000, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2003, και Παράρτημα Πίνακα 45. Για την ανάλυσή τους βλ. Δρεπτάκης Μ. (2000), ό.π., Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 2000), τεύχος 17, Αθήνα, Μάιος 2001, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 133-139.

Η προκήρυξη των εκλογών έξι μήνες πριν τη λήξη της τετραετίας σε συνδυασμό με την έντονη πόλωση που επικράτησε για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση, συνέβαλαν στην αύξηση της συμμετοχής στο σύνολο της επικράτειας και στη μείωση του αριθμού άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων, ενώ στην Αργολίδα υπήρξε μικρή μείωση της συμμετοχής, αλλά επίσης σημαντική μείωση του αριθμού άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων.

Παρά την τρίτη συνεχή εκλογική ήττα της Ν.Δ. στο σύνολο της χώρας, στην Αργολίδα όχι μόνο αναδείχθηκε για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση πρώτο κόμμα, αλλά είχε και άνοδο 3,83% και με ποσοστό 49,73% κέρδισε και πάλι τις δύο έδρες, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με άνοδο 1,44% παρέμεινε στη δεύτερη θέση με ποσοστό 41,02% κεδίζοντας μία έδρα. Στην τρίτη θέση ήταν το Κ.Κ.Ε. με 3,02%, στην τέταρτη θέση ο Συνασπισμός με 2,37% και στην πέμπτη θέση το ΔΗ.Κ.ΚΙ. με 2,01%. Τα τρία μικρά κόμματα του ευρύτερου συντηρητικού χώρου που συμμετείχαν και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση δεν κατόρθωσαν επίσης κάτι σημαντικό αφού αθροιστικά το ποσοστό τους έφτασε το 0,83%⁵³⁷. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. σημείωσε σημαντική άνοδο φθάνοντας στο 90,75%, υψηλότερο από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας, πλησιάζοντας μάλιστα το αντίστοιχο ποσοστό παλαιότερων εκλογικών αναμετρήσεων που ήταν εντονότερο το φαινόμενο του δικομματισμού, αλλά και το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,29%)⁵³⁸. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε και πάλι ένα υψηλό ποσοστό της τάξης του 50,56%⁵³⁹, μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό στην επικράτεια και από τα ποσοστά του 1981, 1985 και 1996, αλλά μικρότερο από του 1993 και πολύ κοντά στο ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1958 (50,54%)⁵⁴⁰.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. για δεύτερη συνεχή εκλογική αναμέτρηση ήρθε πρώτη σε όλες τις επαρχίες του νομού και σε όλες τις περιοχές, αλλά μακριά από τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της χώρας, για πολλοστή φορά⁵⁴¹. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αυτή τη φορά είχε μία ελαφρώς ανομοιογενή εκλογική επιρροή τόσο στις επαρχίες όσο και στις

⁵³⁷ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 2000, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9^η Απριλίου 2000, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 46Α.

⁵³⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 46Α.

⁵³⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., Κόμμα Ελληνισμού, Εθνική Συμμαχία και Πρώτη Γραμμή.

⁵⁴⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 23Α.

⁵⁴¹ Τα ποσοστά της Ν.Δ. στις περιοχές τον Απρίλιο του 2000 στην επικράτεια ήταν αστικές: 40,00%, ημιαστικές: 46,00% και αγροτικές: 44,90% και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αστικές: 43,60%, ημιαστικές: 43,40% και αγροτικές: 44,50%. Βλ. Δρεπτάκης Μ. (2000), ό.π., σελ. 23.

περιοχές του νομού και επίσης χαμηλότερες επιδόσεις στις αντίστοιχες περιοχές στο σύνολο της χώρας.

Η Ν.Δ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Η επιρροή των μικρών κομμάτων του ευρύτερου συντηρητικού χώρου δεν εμφάνισε κάποια ιδιαίτερη επίδοση σε κάποια από τις επιμέρους κατηγορίες, ενώ τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν Επαρχία Άργους: 49,44%, Επαρχία Ερμιονίδος: 49,41%, Επαρχία Ναυπλίας: 52,22%, αστικές περιοχές: 50,27%, ημιαστικές περιοχές: 47,94% και αγροτικές περιοχές: 51,41%, σαφώς βελτιωμένα σε σχέση με τα αντίστοιχα του 1996⁵⁴².

Σε ότι αφορά τη σύνθεση των ψηφοδελτίων η Ν.Δ. συμμετείχε σχεδόν με τον ίδιο συνδυασμό της προηγούμενης εκλογικής αναμέτρησης, με μοναδική αλλαγή την αντικατάσταση του Ευάγγελου Παπανικολάου με τον Γεώργιο Χατζηκωνσταντίνου⁵⁴³, ενώ και πάλι υπήρξαν ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων της.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης προχώρησε σε μία μόνο αλλαγή του συνδυασμού του σε σχέση με το 1996, αντικαθιστώντας τον Παναγιώτη Βασιλείου με το Νικόλαο Προύντζο⁵⁴⁴, χωρίς ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων του.

Από τα υπόλοιπα κόμματα, στο Κ.Κ.Ε. ήταν και πάλι υποψήφιοι ο Ανδρέας Βασιλείου του Σπήλιου και ο Αντώνιος Κάππος του Βασιλείου, που αυτή τη φορά ήταν πρώτος σε ψήφους, στο Συνασπισμό ο Γεώργιος Μανινής, που μετά την αποχώρηση του Παναγιώτη Πεβερέτου ήταν πρώτος σε σταυρούς. Τέλος στο ψηφοδέλτιο της Εθνικής Συμμαχίας συμμετείχαν οι Δημήτριος Σκουτέρης και Ευστράτιος Τσιτσόπουλος, που σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις ήταν οι βασικοί υποψήφιοι της Ε.Π.ΕΝ.

Σε ότι αφορά τις δύο έδρες που κέρδισε η Ν.Δ. την πρώτη πήρε αυτή τη φορά ο Γεώργιος Τσούρνος, αυξάνοντας σημαντικά τη δύναμή του, εισπράττοντας τη δυσαρέσκεια των ψηφοφόρων της Ν.Δ. προς τους δύο

⁵⁴² Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 2000, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 46B.

⁵⁴³ Διευθυντής της εφημερίδας «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ» με καταγωγή από την Αργολίδα.

⁵⁴⁴ Δικηγόρος από το Ναύπλιο. Τοπικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

απερχόμενους βουλευτές, εκμεταλλεόμενος το ισχυρό αρκαδικό στοιχείο του νομού και αξιοποιώντας τα ισχυρά ερείσματα του λόγω της μακροχρόνιας παρουσίας του στην τοπική αυτοδιοίκηση. Στη δεύτερη θέση βρέθηκε η Έλσα Παπαδημητρίου έχοντας μικρή άνοδο, αλλά σταθεροποιώντας την εκλογική της βάση, παρά την πίεση και τον εσωκομματικό πόλεμο που δέχτηκε κυρίως για τη στάση της στις Νομαρχιακές Εκλογές του 1998, όπου στήριξε τον υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τάσο Σαλεσιώτη κόντρα στον υποψήφιο της Ν.Δ. και απερχόμενο Νομάρχη Δημήτρη Σαραβάκο, με αποτέλεσμα την εκλογή του πρώτου, γεγονός που δεν της συγχώρεσαν τα τοπικά κομματικά στελέχη και δεν έχαναν την ευκαιρία να το αναδεικνύουν σε κάθε κομματική συγκέντρωση για αρκετά χρόνια αργότερα και να το χρησιμοποιούν ως επιχείρημα για την καταψήφισή της σε κάθε εκλογική αναμέτρηση, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Στην τρίτη θέση βρέθηκε ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος χάνοντας ένα κρίσιμο μέρος της δύναμής του και τέταρτος ο Γεώργιος Χατζηκωνσταντίνου, ο οποίος κινήθηκε σε λίγο χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τους τελευταίους σε ψήφους υποψηφίους της Ν.Δ. προηγούμενων εκλογικών αναμετρήσεων.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ο Ιωάννης Θωμόπουλος αύξησε σημαντικά τη δύναμή του και ήρθε και πάλι πρώτος σε ψήφους, κερδίζοντας την έδρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αφήνοντας στη δεύτερη θέση το Βασίλειο Κόκκα, παρά τη μεγάλη άνοδό του, ενώ στην τρίτη θέση ήταν ο Παναγιώτης Τζαβέλλας και στην τέταρτη θέση ο πρωτοεμφανιζόμενος Νικόλαος Προύντζος.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Γεώργιος Τσούρνος συγκέντρωσε το 33,08% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας στις Επαρχίες Άργους και Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, στις αστικές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του, και αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές .

Η Έλσα Παπαδημητρίου συγκέντρωσε το 27,73% των ψήφων της Ν.Δ. επικρατώντας στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, που ήταν η επαρχία που στήριξε την επιλογή της στις Νομαρχιακές Εκλογές του 1998, καθοριστική για το τελικό αποτέλεσμα, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος με το 25,81% των ψήφων της Ν.Δ. στην τελευταία του εκλογική αναμέτρηση για το κοινοβούλιο δεν επικράτησε σε κάποια επιμέρους κατηγορία, ενώ συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Ο Γεώργιος Χατζηκωνσταντίνου δεν είχε να επιδείξει κάτι ιδιαίτερο, ενώ συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Τέλος τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης αυξήθηκαν σε 1740 (4,87% της δύναμής της)⁵⁴⁵.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Θωμόπουλος με το 34,77% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικράτησε σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες εκτός στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, που πρώτευσε ο Βασίλειος Κόκκας έχοντας συγκεντρώσει το 32,99% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο σύνολο του νομού⁵⁴⁶. Οι άλλοι δύο υποψήφιοι δεν είχαν κάτι ιδιαίτερο να επιδείξουν. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης αυξήθηκαν σε 1888 (το 6,41% της δύναμής του)⁵⁴⁷.

Στις εκλογές του 2000 «έληξε» και η συνύπαρξη της Έλσας Παπαδημητρίου και του Βασιλείου Σωτηρόπουλου, που ήταν συνυποψήφιοι από τον Ιούνιο του 1989 και για έξι συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις, αποδεικνύοντας για μία ακόμα φορά τη σταθερότητα του πολιτικού προσωπικού της Ν.Δ. στην Αργολίδα. Επίσης οι εκλογές του 2000 είναι οι πέμπτες εκλογές, και η τρίτη συνεχόμενη, όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι στην επικράτεια ήταν δεύτερη. Τα χαρακτηριστικά αυτής της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού, γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, δ) τα πολύ υψηλότερα ποσοστά της Ν.Δ. σε όλες τις περιοχές και ε) τα εμφανώς χαμηλότερα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης σε όλες τις περιοχές.

⁵⁴⁵ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 2000, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 46Γ.

⁵⁴⁶ Ο Βασίλειος Κόκκας ανήκε στην ομάδα των «Σημιτικών» Βουλευτών και στη συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση τάχθηκε ανοιχτά υπέρ του τόσο ο πολιτευτής του ΠΑΣΟΚ το 1996 Παναγιώτης Βασιλείου όσο και η Βάσω Παπανδρέου με επιστολή στήριξης που έστειλε και η οποία διαβάστηκε στην κεντρική προεκλογική του ομιλία.

⁵⁴⁷ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 2000, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 46Γ.

4.11. Οι εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004.

Η Ν.Δ. αμέσως μετά την ήττα στις εκλογές του 2000 ξεκίνησε μία προσπάθεια αναδιοργάνωσης σε εσωκομματικό επίπεδο και αλλαγής του πολιτικού της λόγου, που σε συνδυασμό με το γενικότερο αίτημα για πολιτική αλλαγή, αποτέλεσαν μεταξύ άλλων τους καθοριστικούς παράγοντες για την επικράτησή της, εκμεταλλευόμενη και τη σκανδαλολογία της προεκλογικής περιόδου γύρω από την επίμαχη τροπολογία για το Πόρτο Καρράς, στην οποία αναμείχθηκαν ονόματα πολιτικών και από τα δύο μεγάλα κόμματα, χωρίς να υπάρξει καμία απόδειξη εμπλοκής τους παρά μόνο η συνυπογραφή της συγκεκριμένης τροπολογίας για επίσπευση της συγκεκριμένης διαδικασίας. Από την άλλη η ενδεκαετής παραμονή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην εξουσία, σε συνδυασμό με ιδεολογικούς και οικονομικούς λόγους, κούρασαν το εκλογικό σώμα. Παρά την αλλαγή ηγεσίας και την ανάληψη της Προεδρίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από το Γεώργιο Παπανδρέου, σε απευθείας εκλογή από τη βάση, δεν ήταν αρκετό ώστε να κερδίσει για τέταρτη συνεχόμενη φορά τις εκλογές.

Οι εκλογές διεξήχθησαν στις 7 Μαρτίου 2004, με το ίδιο εκλογικό σύστημα των προηγούμενων εκλογών και ήταν οι εκλογές των ρεκόρ ως προς τη συμμετοχή και ως προς τις ψήφους που συγκέντρωσε το πρώτο κόμμα, ρεκόρ που παραμένουν μέχρι σήμερα. Πρώτο κόμμα αναδείχθηκε η Ν.Δ. με 45,36% και 165 έδρες, δεύτερο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με 40,55% και 117 έδρες, τρίτο το Κ.Κ.Ε. με 5,90% με 12 έδρες, τέταρτος ο Συνασπισμός με 3,26% και 6 έδρες, πέμπτο το ΛΑ.Ο.Σ. με 2,19% και έκτο το ΔΗ.Κ.ΚΙ. με 1,79% μένοντας και τα δύο εκτός Βουλής⁵⁴⁸.

Ένα νέο στοιχείο στις εκλογές του 2004 ήταν η δημιουργία τμημάτων ετεροδημοτών για πρώτη φορά ανά την επικράτεια, ώστε να διευκολυνθούν οι πολίτες που ψήφισαν σε διαφορετικό νομό από τον τόπο κατοικίας τους, ψηφίζοντας τους υποψηφίους του νομού που ήταν εγγεγραμμένοι, ώστε να αποφεύγονται οι μετακινήσεις. Η αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων έγινε με τη νομοθετική διάταξη του τότε Υπουργού Εσωτερικών Κώστα

⁵⁴⁸ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 7ης Μαρτίου 2004, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7ης Μαρτίου 2004, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2006, και Παράρτημα Πίνακα 47. Για την ανάλυσή τους βλ. Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές και Ευρωεκλογές 2004, Αθήνα 2004, Πολιτική Επιστήμη (Εξαμηνιαία Επιθεώρηση Πολιτικής Ανάλυσης και Προβληματισμού-Αφιέρωμα: Βουλευτικές & Ευρωπαϊκές Εκλογές 2004), Σάκκουλας, Αθήνα, 2005, Βούλγαρης Γ., ό.π., σελ. 133-139.

Σκανδαλίδη, που προέβλεπε ότι ο κάθε πολίτης θα ψηφίζει στον δήμο όπου είναι εγγεγραμμένος, δηλαδή στο μέρος όπου έχει την οικογενειακή του μερίδα, και όχι στον τόπο κατοικίας τους, καταργώντας το εκλογικό βιβλιάριο, αλλά δίνοντας επαρκές χρονικό διάστημα για όσους το επιθυμούσαν να μεταφέρουν τις οικογενειακές τους μερίδες στον τόπο κατοικίας τους. Η αλλαγή αυτή στην εκλογική διαδικασία σε συνδυασμό με την έντονη πόλωση που επικράτησε σε όλη την προεκλογική περίοδο είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση της συμμετοχής στις εκλογές, που μέχρι σήμερα παραμένουν οι εκλογές με τη μεγαλύτερη συμμετοχή, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην Αργολίδα, ενώ ο αριθμός άκυρων και λευκών στην επικράτεια είχε μία μικρή αύξηση, σε αντίθεση με το νομό που εμφάνισε μικρή μείωση.

Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση στην Αργολίδα η Ν.Δ. με άνοδο 2,15% κατέγραψε μία ακόμα εκλογική επιτυχία και πρωτιά με ποσοστό 51,88% κερδίζοντας και αυτή τη φορά τις δύο έδρες, πετυχαίνοντας επίσης νέο ρεκόρ ψήφων στο νομό, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με πτώση 1,84% παρέμεινε στη δεύτερη θέση και με ποσοστό 39,18% κερδίζοντας την τρίτη έδρα του νομού. Στην τρίτη θέση βρέθηκε το Κ.Κ.Ε. με 3,28%, στην τέταρτη θέση ο Συνασπισμός με 2,13%, στην πέμπτη θέση το ΛΑ.Ο.Σ. με 1,65% και στην έκτη θέση το ΔΗ.Κ.ΚΙ. με 1,19%⁵⁴⁹, ενώ το Ελληνικό Μέτωπο είχε ελάχιστη απήχηση. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. σημείωσε μικρή άνοδο φθάνοντας στο 91,06%, υψηλότερο και αυτή τη φορά από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, πλησιάζοντας επίσης το άθροισμα παλαιότερων εκλογικών αναμετρήσεων, αλλά και το άθροισμα Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. το 1963 (89,29%)⁵⁵⁰, ενώ ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε ένα πολύ υψηλό ποσοστό της τάξης του 53,62%⁵⁵¹, υψηλότερο και αυτή τη φορά από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, και πλησίασε τα ποσοστά της περιόδου 1989-1990 και το άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. + Κ.Π. (54,91%) το 1963.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. για πολλοστή εκλογική αναμέτρηση ήρθε πρώτη σε όλες τις επαρχίες, σε όλες τις

⁵⁴⁹ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 2004, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7^{ης} Μαρτίου 2004, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 48Α.

⁵⁵⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 50Α.

⁵⁵¹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΛΑ.Ο.Σ. και Εθνικού Μετώπου.

περιοχές⁵⁵², αλλά και στα τμήματα των ετεροδημοτών του νομού Αργολίδας ανά την επικράτεια, που δημιουργήθηκαν για πρώτη φορά με βάση τον εκλογικό νόμο σε όλη την Ελλάδα.

Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση Ν.Δ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά της στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Ο ΛΑ.Ο.Σ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά στην Επαρχία Άργους, στις αστικές περιοχές και στα τμήματα ετεροδημοτών και τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, ενώ η εκλογική επιρροή του Ελληνικού Μετώπου ήταν απειροελάχιστη. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν Επαρχία Άργους: 52,88%, Επαρχία Ερμιονίδος: 53,76%, Επαρχία Ναυπλίας: 54,49%, Ετεροδημότες: 49,93%, αστικές περιοχές: 52,96%, ημιαστικές περιοχές: 51,04% και αγροτικές περιοχές: 54,85%, σαφώς αυξημένα σε σχέση με τα αντίστοιχα του 2000 και πολύ κοντά σε αυτά της περιόδου 1989-1990⁵⁵³.

Σε ότι αφορά τα ψηφοδέλτια η Ν.Δ. ανανέωσε το συνδυασμό της κατά το ήμισυ, με τους Ιωάννη Μανώλη⁵⁵⁴ και Δημήτριο Σαραβάκο⁵⁵⁵ να αντικαθιστούν τους Βασίλειο Σωτηρόπουλο και Γεώργιο Χατζηκωνσταντίνου, με ανακατατάξεις και πάλι μεταξύ των υποψηφίων της.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης προχώρησε σε ανανέωση του ψηφοδελτίου του κατά το ήμισυ σε σχέση με το 2000, με τους Ιωάννη Μανιάτη⁵⁵⁶ και Βασίλειο Μητροσύλη⁵⁵⁷ στη θέση των Νικόλαου Προύντζο και Παναγιώτη Τζαβέλλα, επίσης με ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων του.

⁵⁵² Από τις εκλογές του 2004 και μετά δεν καταγράφονται τα ποσοστά των κομμάτων στις περιοχές ανά βαθμό αστικότητας στο σύνολο της επικράτειας.

⁵⁵³ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 2004, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 48B.

⁵⁵⁴ Υπάλληλος του Ο.Τ.Ε. Μηχανικός ηλεκτρονικός από το Αραχναίο της Επαρχίας Ναυπλίας. Συνδικαλιστής του Ο.Τ.Ε., Γραμματέας Συνδικαλισμού της Ν.Δ., Γενικός Γραμματέας της ΓΣΕΕ με τη ΔΑΚΕ (1998-2004). Διετέλεσε Βουλευτής Αργολίδας με τη Ν.Δ. (2004-2009) και Β' Αθηνών με τους Ανεξάρτητους Έλληνες (6/5/2012-19/5/2012), βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 333.

⁵⁵⁵ Ηλεκτρολόγος Μηχανολόγος από το Κουρτάκι της Επαρχίας Άργους. Γενικός Δ/ντής της Ε.Ρ.Τ. Πρώτος αιρετός Νομάρχης Αργολίδας (1994-1998).

⁵⁵⁶ Πανεπιστημιακός από το Άργος. Διετέλεσε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών (1998-2001) και παράλληλα Πρόεδρος του Τ.Τ., Πρόεδρος του Ο.Α.Σ.Α. (2001-2002) και Πρόεδρος του ΙΣΤΑΜΕ το 2004, βλ. Τζιοβάρας Γ.-Χιώτης Β., ό.π., σελ. 327.

⁵⁵⁷ Υπάλληλος των ΕΛ.ΤΑ. Τοπικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με καταγωγή από το Δήμο Μιδέας.

Από τα υπόλοιπα κόμματα, στο Κ.Κ.Ε. ήταν και πάλι υποψήφιοι οι Ανδρέας Βασιλείου του Σπήλιου και Αντώνιος Κάππος του Βασιλείου και στο ψηφοδέλτιο του ΛΑ.Ο.Σ. οι τρεις από τους τέσσερεις υποψηφίους προέρχονταν από τον εθνικιστικό χώρο, με βασικό υποψήφιο το Δημήτριο Σκουτέρη του Νικολάου που ήρθε πρώτος σε ψήφους, που σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις ήταν υποψήφιος με την Ε.Π.ΕΝ. και άλλα εθνικιστικά σχήματα.

Τις δύο έδρες της Ν.Δ κέρδισαν οι Ιωάννης Μανώλης, παρότι πρωτοεμφανιζόμενος, συγκεντρώνοντας μεγάλο αριθμό ψήφων, πολύ κοντά σε αυτόν του Ιωάννη Μηναίου το 1974, και τη δεύτερη έδρα η Έλσα Παπαδημητρίου, κρατώντας ουσιαστικά τις δυνάμεις της και παγιώνοντας την εκλογική της βάση, παρά τον εσωκομματικό, και όχι μόνο, πόλεμο που δέχτηκε καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου λόγω της ανάμειξης του ονόματός της στην κατάθεση της τροπολογίας για το Πόρτο Καρράς στη Χαλκιδική, μαζί με άλλους υποψηφίους της Ν.Δ. και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Στην τρίτη θέση βρέθηκε ο Γεώργιος Τσούρνος χάνοντας μεγάλο μέρος της δύναμής του, και τέταρτος ο Δημήτριος Σαραβάκος που κινήθηκε σε χαμηλά επίπεδα.

Την πρωτιά και την έδρα κέρδισε ο πρωτοεμφανιζόμενος Ιωάννης Μανιάτης με ρεκόρ ψήφων για υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. (14245). Στη δεύτερη θέση ήταν ο Βασίλειος Κόκκας, που επέστρεψε περίπου στη δύναμη της πρώτης του εκλογικής αναμέτρησης, αφήνοντας στην τρίτη θέση και πολύ πίσω τον Ιωάννη Θωμόπουλο που έχασε το 62% της δύναμής του, και τελευταίος ο Βασίλειος Μητροσύλης χωρίς ιδιαίτερη εκλογική απήχηση.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Ιωάννης Μανώλης αν και πρωτοεμφανιζόμενος κατόρθωσε να συγκεντρώσει το 38,09% των ψήφων της Ν.Δ. και να επικρατήσει σε όλες τις επαρχίες, τις περιοχές και στα τμήματα ετεροδημοτών, έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Η Έλσα Παπαδημητρίου με το 25,29% των ψήφων της Ν.Δ. διατήρησε τις δυνάμεις σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες χωρίς να επικρατήσει σε κάποια από αυτές, έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του πατέρα της, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Ο Γεώργιος Τσούρνος με το 21,17% των ψήφων της Ν.Δ. έκλεισε την πολιτική του διαδρομή στην κεντρική πολιτική σκηνή καταλαμβάνοντας την τρίτη θέση, έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Δημήτριος Σαραβάκος παρά την πολιτική του παρουσία τα προηγούμενα χρόνια στα πολιτικά δρώμενα του νομού δεν κατάφερε να επιδείξει κάτι παραπάνω από αυτό που συγκέντρωνε ο εκάστοτε τέταρτος υποψήφιος της Ν.Δ. σε σταυρούς σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις, συγκεντρώνοντας μόλις το 10,87% των ψήφων της Ν.Δ. και έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να διατυπωθεί ο ισχυρισμός ότι η καθολική υπεροχή του Ιωάννη Μανώλη σε όλο το νομό σε συνδυασμό με τη γεωγραφική κατανομή των ψήφων του Δημήτριου Σαραβάκου ενδεχομένως να στέρησε σημαντικό αριθμό ψήφων από το Γεώργιο Τσούρνο, λόγω και της στήριξης που του παρείχαν και οι δύο υποψήφιοι στις εκλογές του 2000, χωρίς να σημαίνει απαραίτητα ότι του στέρησαν και την επανεκλογή. Επίσης ένα άλλο στοιχείο που αξίζει να αναφερθεί ήταν η ανανέωση των ψηφοφόρων της Έλσας Παπαδημητρίου, που από εκλογή σε εκλογή κατόρθωνε να κρατάει ένα συμπαγή πυρήνα ψηφοφόρων, προσελκύνοντας ταυτόχρονα καινούργιους ψηφοφόρους, στις πρώτες εκλογικές αναμετρήσεις χωρίς κάποιο σχεδιασμό, αλλά στη συνέχεια ως στρατηγική της επιλογή, τόσο από το χώρο της Ν.Δ., όσο και από τους άλλους πολιτικούς χώρους, αποδεικνύοντας την πολυσυλλεκτικότητα της υποψηφιότητάς της, που σε συνδυασμό με τον εκλογικό πυρήνα των υποστηρικτών της, αποτέλεσαν το κλειδί της επανεκλογής της σε κάθε εκλογική αναμέτρηση μέχρι το τέλος της πολιτικής της διαδρομής. Τέλος τα ψηφοδέλτια της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης αυξήθηκαν σε 1807 (4,58% της δύναμής της)⁵⁵⁸.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μανιάτης παρότι πρωτοεμφανιζόμενος συγκέντρωσε το 47,81% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ψήφοι ρεκόρ για υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., και επικράτησε σε όλες τις επαρχίες και τις περιοχές του νομού, συνδυάζοντας την επιρροή που του έδωσαν όλο το προηγούμενο διάστημα οι πολιτικές θέσεις που υπηρέτησε σε κεντρικό επίπεδο, η σχέση

⁵⁵⁸ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 2004, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 48Γ.

του το Γεώργιο Παπανδρέου αλλά και η διπλή καταγωγή του από τις μεγάλες επαρχίες του νομού. Ο Βασίλειος Κόκκας συγκέντρωσε το 26,52% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ξαναγυρνώντας ουσιαστικά στα επίπεδα του 1996. Ο Ιωάννης Θωμόπουλος με το 12,92% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., έπαθε καθίζηση σε όλο το νομό κλείνοντας έτσι την πολιτική του διαδρομή και ο Βασίλειος Μητροσύλης δεν είχε να επιδείξει κάτι το ιδιαίτερο αφού και τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν περισσότερα από τις ψήφους του⁵⁵⁹, αλλά και σε σχέση με τις εκλογές του 2000, αφού ανήλθαν σε 2012 (6,75% της δύναμής του)⁵⁶⁰.

Στις εκλογές του 2004 «έληξε» και η συνύπαρξη Έλσας Παπαδημητρίου και Γεώργιου Τσούρνου, που ήταν συνυποψήφιοι από το 1996, για τρεις συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις, αποδεικνύοντας για μία ακόμα εκλογική αναμέτρηση τη σταθερότητα και «μακροβιότητα» του πολιτικού προσωπικού στα ψηφοδέλτια της Ν.Δ. στην Αργολίδα.

Επίσης οι εκλογές του 2004 είναι οι έκτης εκλογές, όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόσο στην Αργολίδα όσο και στην επικράτεια. Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης που απεικονίζουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού και γ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου.

⁵⁵⁹ Στις εκλογές του Ιουνίου του 1989, του Νοεμβρίου του 1989, και του 1993 τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν περισσότερα από τις ψήφους που συγκέντρωσε ο τελευταίος του υποψήφιος.

⁵⁶⁰ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 2004, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 48Γ.

4.12. Οι εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου 2007.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στις 17 Αυγούστου 2007 επισκέφθηκε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια και επικαλούμενος ως εθνικό θέμα τις μεταρρυθμίσεις στην παιδεία, την οικονομία και την κατάρτιση του προϋπολογισμού του επόμενου έτους ζήτησε τη διεξαγωγή πρόωρων εκλογών. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου το γεγονός που έπαιξε σημαντικό ρόλο ήταν οι καταστροφικές πυρκαγιές στην Πελοπόννησο και στην Εύβοια, που ξεκίνησαν στα τέλη Αυγούστου με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 67 άτομα και να διακοπούν πολλές προεκλογικές δραστηριότητες κομμάτων και υποψηφίων μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου.

Οι εκλογές διεξήχθησαν στις 16 Σεπτεμβρίου 2007 με νέο εκλογικό σύστημα⁵⁶¹, και πρώτο κόμμα αναδείχθηκε η Ν.Δ., παρά την πτώση της 3,52%, με 41,84% και 152 έδρες, δεύτερο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με 38,10%, 102 έδρες και πτώση 2,45%, τρίτο το Κ.Κ.Ε. με άνοδο 2,25% και ποσοστό 8,15% και 22 έδρες, τέταρτος ο Συνασπισμός με άνοδο 1,78% και ποσοστό 5,04% και 14 έδρες και πέμπτος ο ΛΑ.Ο.Σ. με άνοδο 1,61% και ποσοστό 3,80% και 10 έδρες, μπαίνοντας για πρώτη φορά στη Βουλή⁵⁶².

Παρά την έντονη πόλωση που επικράτησε για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση και όλα όσα συνέβαιναν στην επικράτεια παράλληλα με τη διεξαγωγή της προεκλογικής εκστρατείας, η συμμετοχή παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, σημειώνοντας μικρή υποχώρηση σε σχέση με το 2004, ενώ αντίθετα αυξήθηκε ο αριθμός άκυρων και λευκών, τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην Αργολίδα.

Στην Αργολίδα η Ν.Δ. παρά την πτώση της κατά 2,98% ήταν και πάλι το πρώτο κόμμα με 48,90% κερδίζοντας ξανά τις δύο από τις τρεις έδρες του νομού, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης με πτώση περίπου 1,74% ήταν δεύτερο και με ποσοστό 37,44% κέρδισε την τρίτη έδρα του νομού. Στην τρίτη θέση ήταν το Κ.Κ.Ε. με καταγράφοντας άνοδο 1,55% και ποσοστό 4,83%, στην τέταρτη θέση ο Συνασπισμός με άνοδο 1,4% και ποσοστό 3,53% και στην πέμπτη

⁵⁶¹ Νόμος 3231/2004 «Εκλογή Βουλευτών», ΦΕΚ 45Α/11-2-2004 (γνωστός ως Εκλογικός Νόμος Σκανδαλίδη).

⁵⁶² Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 16ης Σεπτεμβρίου 2007, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16ης Σεπτεμβρίου 2007, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2009, και Παράρτημα Πίνακα 49. Για την ανάλυσή τους βλ. Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 2007, Αθήνα 2007, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 2007), τεύχος 31, Αθήνα, Μάιος 2008.

θέση ο ΛΑ.Ο.Σ. επίσης με άνοδο 1,49% και ποσοστό 3,14%⁵⁶³. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. σημείωσε πτώση φθάνοντας στο 86,34%, πλησιάζοντας το άθροισμα του 1996, αλλά υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας⁵⁶⁴. Το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και Συνασπισμού ήταν στο 8,36% και ήταν το μεγαλύτερο ποσοστό που συγκέντρωσε η κομμουνιστική και ανανεωτική αριστερά στην Αργολίδα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις, ξεπερνώντας και το ποσοστό της Ε.Δ.Α. στις εκλογές του 1958 (7,86%). Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε ένα υψηλό ποσοστό της τάξης του 52,04%⁵⁶⁵, μεγαλύτερο και αυτή τη φορά από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας, χαμηλότερο όμως από το αντίστοιχο του 2004, σχεδόν το ίδιο με του Ιουνίου του 1989 και του 1993, και κοντά στο άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. + Κ.Π. (54,91%) το 1963.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η Ν.Δ. για δεύτερη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση ήρθε πρώτη σε όλες τις επαρχίες, τις περιοχές, αλλά και τα τμήματα των ετεροδημοτών του νομού Αργολίδας ανά την επικράτεια.

Η Ν.Δ. σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση είχε τα υψηλότερα ποσοστά της στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, αλλά τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Άργους και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Ο ΛΑ.Ο.Σ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος, στις αστικές περιοχές και στα τμήματα ετεροδημοτών, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν Επαρχία Άργους: 51,09%, Επαρχία Ερμιονίδος: 50,57%, Επαρχία Ναυπλίας: 53,65%, Ετεροδημότες: 47,07%, αστικές περιοχές: 51,31%, ημιαστικές περιοχές: 49,57% και αγροτικές περιοχές: 53,27%, μειωμένα σε σχέση με τα αντίστοιχα του 2004⁵⁶⁶.

⁵⁶³ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 2007, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 50Α.

⁵⁶⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 50Α.

⁵⁶⁵ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ. και ΛΑ.Ο.Σ.

⁵⁶⁶ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 2007, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 50Β.

Σε ότι αφορά τα ψηφοδέλτια η Ν.Δ. διατήρησε στο συνδυασμό της τους δύο εν ενεργεία βουλευτές, Ιωάννη Μανώλη και Έλσα Παπαδημητρίου, και προχώρησε σε ανανέωση με αφορμή και την αύξηση των θέσεων του ψηφοδελτίου κατά μία με βάση το νέο εκλογικό νόμο. Τις τρεις θέσεις του ψηφοδελτίου συμπλήρωσαν οι Δημήτριος Κρασιάς⁵⁶⁷, Σταύρος Μπέζας και Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση⁵⁶⁸ χωρίς όμως να υπάρξουν αυτή τη φορά ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων της.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διατήρησε τον Ιωάννη Μανιάτη και το Βασίλειο Μητροσύλη στο συνδυασμό του και προχώρησε σε ανανέωση για τις τρεις υπόλοιπες θέσεις με τους Σοφία Γκιόλα⁵⁶⁹, Γεώργιο Παραβάντη⁵⁷⁰ και Θεόδωρο Σεραφείμ⁵⁷¹, χωρίς ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων του.

Από τα υπόλοιπα κόμματα, στο Κ.Κ.Ε. ήταν και πάλι υποψήφιος ο Ανδρέας Βασιλείου του Σπήλιου που ήταν και πρώτος σε σταυρούς, στο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ο Δημήτριος Κοδέλας του Παναγιώτη⁵⁷² επίσης πρώτος σε σταυρούς, και τέλος στο ψηφοδέλτιο του ΛΑ.Ο.Σ. ο Παναγιώτης Δερματάς του Δημητρίου, που ήταν υποψήφιος με το Συνασπισμό την περίοδο 1989-1990, ένας υποψήφιος προερχόμενος από τον εθνικιστικό χώρο και ένα πρώην στέλεχος της Ν.Δ.⁵⁷³

⁵⁶⁷ Οδοντίατρος με καταγωγή από το Ναύπλιο. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος του Δ.Σ. του Οδοντιατρικού Συλλόγου Αττικής, μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας και μέλος του Δ.Σ. του ΟΠΑΠ. Ασχολήθηκε με την πολιτική από τα φοιτητικά του χρόνια αναλαμβάνοντας διάφορες κομματικές θέσεις. Την 1/9/2009 ορκίστηκε Βουλευτής Αργολίδας ύστερα από την παραίτηση του Γιάννη Μανώλη, ως πρώτος επιλαχών. Η θητεία του διήρκεσε δύο ημέρες.

⁵⁶⁸ Κομματικό στέλεχος της Ν.Δ. από το Άργος. Έχει διατελέσει Μέλος της Ν.Ε. Αργολίδας της Ν.Δ., Πρόεδρος Γυναικών Ν.Δ. Αργολίδας, Μέλος της Κ.Ε. της Ν.Δ., Νομαρχιακή Σύμβουλος Αργολίδας, Αντινομάρχης Αργολίδας, Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΝΑΕ, Υποψήφια με τους ΑΝ.ΕΛ. Μάιο και Ιούνιο του 2012 και Ιανουάριο και Σεπτέμβριο του 2015, Δημοτική Σύμβουλος Άργους και Αντιδήμαρχος Δήμου Άργους-Μυκηνών.

⁵⁶⁹ Φιλολόγος και κομματικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αργολίδας από το Ναύπλιο. Έχει διατελέσει Νομαρχιακή Σύμβουλος Αργολίδας, Αντινομάρχης Αργολίδας και Διοικήτρια του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου της Τρίπολης.

⁵⁷⁰ Δικηγόρος με καταγωγή από τον Αχλαδόκαμπο της Επαρχίας Άργους, από παλαιά πολιτική οικογένεια της Αργολίδας. Εγγονός του Γεωργίου Παραβάντη, Βουλευτή Αργολιδοκορινθίας (1932-1936 και 1946-1950) με το Λαϊκό Κόμμα και Υπουργού παρά τον Πρωθυπουργό. Επίσης οι Νικόλαος και Κωνσταντίνος Παραβαντής διετέλεσαν δήμαρχοι Υσιών επί πολλά έτη και ο Ευάγγελος Παραβαντής διετέλεσε επίσης νομάρχης Αρκαδίας με την Ένωση Κέντρου την περίοδο 1950-1960. Για την οικογένεια Παραβάντη βλ. αναλυτικά υποσημείωση 313.

⁵⁷¹ Ιατρός στο Νοσοκομείο του Άργους με καταγωγή από την Αρκαδία. Κομματικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για πολλά χρόνια και μετέπειτα υποψήφιος με το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015.

⁵⁷² Ήταν ο πρώτος Βουλευτής του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. (Ιανουάριος 2015-Σεπτέμβριος 2015) στο νομό Αργολίδας.

⁵⁷³ Πρόκειται για τους Δημήτριο Κυβεριώτη του Αντωνίου και Αντώνιο Ραφαηλίδη του Ευαγγέλου, αντίστοιχα.

Τις δύο έδρες της Ν.Δ κέρδισαν και πάλι οι Ιωάννης Μανώλης, παρά την πτώση κατά 4000 ψήφους περίπου, και η Έλσα Παπαδημητρίου επίσης με πτώση 1000 ψήφων, παρά τη δυναμική προεκλογική παρουσία του νεοεμφανιζόμενου Δημήτριου Κρανιά, που βρέθηκε στην τρίτη θέση, κυρίως λόγω της θέσης που είχε στο Δ.Σ. του Ο.Π.Α.Π. εξασφαλίζοντας μεγάλη προβολή από τα τοπικά Μ.Μ.Ε., μια και ήταν ο υπεύθυνος για τις διαφημιστικές καταχωρήσεις του Ο.Π.Α.Π. στα περιφερειακά Μ.Μ.Ε., εκμεταλλεόμενος επίσης και την κούραση των ψηφοφόρων από τους άλλους υποψηφίους. Στην τέταρτη θέση βρέθηκε η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση εκμεταλλεόμενη τη πολυετή παρουσία της στα κομματικά όργανα της Ν.Δ., τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο, αλλά και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Τελευταίος ήταν ο Σταύρος Μπέζας με 1168 ψήφους, λιγότερους και από τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ., που η συμμετοχή του ουσιαστικά είχε ως στόχο τη συγκράτηση της όποιας διαρροής ψηφοφόρων προς το ΛΑ.Ο.Σ.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. για δεύτερη συνεχή εκλογική αναμέτρηση την πρωτιά και την έδρα κέρδισε και πάλι ο Ιωάννης Μανιάτης, με απώλεια ψήφων σε σχέση με το 2004, αλλά πολύ μακριά από το δεύτερο Θεόδωρο Σεραφείμ. Στην τρίτη θέση ήταν η Σοφία Γκιόλα και πολύ πιο πίσω οι Γεώργιος Παραβάντης και Βασίλειος Μητροσύλης.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Ιωάννης Μανώλης, στην τελευταία του εκλογική αναμέτρηση στην Αργολίδα, συγκέντρωσε το 31,10% των ψήφων της Ν.Δ., επικρατώντας στην Επαρχία Άργους και στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, σε όλες τις περιοχές και στα τμήματα ετεροδημοτών, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του.

Η Έλσα Παπαδημητρίου με το 24,96% των ψήφων της Ν.Δ. διατήρησε τις δυνάμεις σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες, παρά την απώλεια 1000 ψήφων στο σύνολο του νομού και κατάφερε να επικρατήσει στην Επαρχία Ερμιονίδος, ενώ τις περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος κατοικίας της, και στις αγροτικές περιοχές.

Ο Δημήτριος Κρανιάς βρέθηκε στην τρίτη θέση με το 21,46% των ψήφων της Ν.Δ. και έκανε παραπάνω από αισθητή την παρουσία του, χωρίς να επικρατήσει σε κάποια από τις επιμέρους κατηγορίες, ενώ τις

περισσότερες ψήφους συγκέντρωσε στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση παρά τη μακροχρόνια παρουσία της στα κοινά του νομού και στα κομματικά όργανα δεν κατάφερε κάτι καλύτερο από το 13,84% των ψήφων της Ν.Δ. συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής της και στις αγροτικές περιοχές.

Στην πέμπτη θέση και πολύ πίσω σε ψήφους ήταν ο Σταύρος Μπέζας με το 3,25% των ψήφων της Ν.Δ., και η δύναμή του κυμάνθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα με τις ψήφους που είχε συγκεντρώσει ως υποψήφιος της Πολιτικής Άνοιξης το 1993 και το 1996 καθώς η προέλευση των ψηφοφόρων του ήταν κυρίως από τον πολιτικό χώρο στον οποίο είχε πολιτευτεί στο παρελθόν τόσο ο ίδιος όσο και ο πατέρας του, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος κατοικίας και επαγγελματικής δραστηριότητάς του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τόπος καταγωγής του πατέρα του. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η υποψηφιότητα του Σταύρου Μπέζα στέρησε τόσο στην ορεινή Επαρχία Άργους όσο και στη Ναυπλία σημαντικό αριθμό ψήφων από την Έλσα Παπαδημητρίου λόγω κοινής καταγωγής.

Τέλος τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ. αυξήθηκαν σε 1944 (5,40% της δύναμής της) και για πρώτη φορά ξεπέρασαν τις ψήφους υποψηφίου του κόμματος⁵⁷⁴.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μανιάτης συγκέντρωσε τη μερίδα του λέοντος και με το 47,32% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επικράτησε και αυτή τη φορά σε όλες τις επαρχίες και τις περιοχές του νομού, έχοντας την αποκλειστικότητα της πολιτικής παρουσίας και εκπροσώπησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. την τριετία 2004-2007, χωρίς να υπάρχει ουσιαστικά κανένας εσωκομματικός αντίπαλος, ελέγχοντας πλήρως τα κομματικά όργανα του νομού και φυσικά εκμεταλλευόμενος τη ριζική ανανέωση του ψηφοδελτίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ο Θεόδωρος Σεραφείμ με το 24,14% των ψήφων είχε μία αξιοπρεπή παρουσία κεφαλαιοποιώντας την πολιτική του παρουσία τα προηγούμενα χρόνια στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η Σοφία Γκιόλα εκμεταλλεύτηκε και αυτή την παρουσία της τα προηγούμενα χρόνια στην τοπική αυτοδιοίκηση χωρίς όμως να

⁵⁷⁴ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 2007, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 50Γ.

καταφέρει την υπέρβαση. Οι άλλοι δύο υποψήφιοι δεν είχαν να επιδείξουν κάτι το ιδιαίτερο. Τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν περισσότερα και από την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση αφού ανήλθαν σε 2025 (7,35% της δύναμής του), αλλά και από τις ψήφους που συγκέντρωσαν οι δύο τελευταίοι υποψήφιοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ.⁵⁷⁵.

Οι εκλογές του 2007 είναι οι έβδομες και τελευταίες εκλογές, όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόσο στην Αργολίδα όσο και στην επικράτεια, στην υπό εξέταση περίοδο. Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης που απεικονίζουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) τα αισθητά χαμηλότερα ποσοστά του Κ.Κ.Ε. και του Συνασπισμού, σε αντιδιαστολή με το άθροισμα των ποσοστών τους που ήταν το υψηλότερο για την ενιαία Αριστερά, από το 1974 και από το 7,86% της Ε.Δ.Α. το 1958, γ) το χαμηλότερο ποσοστό του ΛΑ.Ο.Σ. παρά τη γενικότερη άνοδό του, δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού και ε) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου.

⁵⁷⁵ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας το 2007, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 50Γ.

4.13. Οι εκλογές της 4ης Οκτωβρίου 2009.

Η διετία 2007-2009, ήταν η δυσκολότερη περίοδος για τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, για την κυβέρνηση και για τη Ν.Δ. Μία σειρά από πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά γεγονότα, μεταξύ πολλών άλλων παραγόντων, σε συνδυασμό με λανθασμένους χειρισμούς και με την επιλογή ακατάλληλων ατόμων να διαχειριστούν τις επιμέρους κρίσεις, οδήγησαν στην κοινωνική, δημοσκοπική και τέλος στην εκλογική κατάρρευση και συρρίκνωση της Ν.Δ. Η οικονομική κρίση που έπληττε τις Η.Π.Α. από το 2008, χτύπησε την πόρτα των οικονομικά αδύναμων κρατών της Ευρώπης φθάνοντας και στην Ελλάδα. Μπροστά στις δύσκολες αποφάσεις που έπρεπε να ληφθούν, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής επέλεξε την προσφυγή στις κάλπες ώστε η κυβέρνηση που θα προέκυπτε από τις εκλογές να είχε ισχυρή λαϊκή εντολή και νομιμοποίηση προκειμένου να προχωρήσει στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

Υπό το βάρος αυτών των συνθηκών οι εκλογές διεξήχθησαν στις 4 Οκτωβρίου 2009 με το ίδιο εκλογικό σύστημα που διεξήχθησαν και οι προηγούμενες, και πρώτο κόμμα αναδείχθηκε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με άνοδο 5,82% και ποσοστό 43,92% και 160 έδρες, δεύτερη η Ν.Δ. με πτώση 8,37% και ποσοστό 33,47%, μικρότερο και από το ποσοστό του 1981, και 91 έδρες, τρίτο το Κ.Κ.Ε. με πτώση 0,61% και ποσοστό 7,54% και 21 έδρες, τέταρτος ο ΛΑ.Ο.Σ. με άνοδο 1,83% και ποσοστό 5,63% και 15 έδρες και πέμπτος ο Συνασπισμός με πτώση 0,44% και ποσοστό 4,60% και 13 έδρες⁵⁷⁶.

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διεξήχθη ο προεκλογικός αγώνας κυρίως λόγω της πίεσης του διεθνούς παράγοντα για τις εξελίξεις στην οικονομία, και το πολιτικό κλίμα εν γένει συνέβαλαν στη σημαντική μείωση της συμμετοχής στις εκλογές, αλλά και του αριθμού άκυρων και λευκών, τόσο στην επικράτεια όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Οι εκλογές του 2009 στην Αργολίδα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως οι εκλογές-έκπληξη. Η Ν.Δ. παρά την πτώση 6,35% κατόρθωσε να συγκεντρώσει το 42,55%, που ήταν και το χαμηλότερο ποσοστό που είχε πάρει από το 1974 μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή, και διατήρησε για μία

⁵⁷⁶ Για τα αποτελέσματα επικρατείας των βουλευτικών εκλογών της 4ης Οκτωβρίου 2009, βλ. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4ης Οκτωβρίου 2009, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2012, και Παράρτημα Πίνακα 51. Για την ανάλυσή τους βλ. Σταθόπουλος Π., «Βουλευτικές Εκλογές 2009: Διαπιστώσεις και Απορίες» στην Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 34, Αθήνα, Δεκέμβριος 2009, σελ. 125-140.

ακόμη εκλογική αναμέτρηση την πρωτιά, αλλά έπρεπε να περιμένει, τόσο το ίδιο το κόμμα όσο και οι υποψήφιοί της, την καταμέτρηση και του τελευταίου εκλογικού τμήματος για να σιγουρέψει την πρωτιά στο νομό και συνεπώς και τη δεύτερη έδρα, μια και υπερίσχυσε του ΠΑΣΟΚ για μόλις 196 ψήφους. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρά την άνοδό του κατά 4,83% και με ποσοστό 42,27% δεν κατόρθωσε να κάνει την ολική ανατροπή στο σύνολο του νομού, γεγονός που συνέβη σε επιμέρους κατηγορίες. Στην τρίτη θέση ήταν και πάλι το Κ.Κ.Ε. με 4,48%, στην τέταρτη θέση ο ΛΑ.Ο.Σ. με άνοδο 1,08% και ποσοστό 4,16% και στην πέμπτη θέση ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. με 3,15%⁵⁷⁷. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. σημείωσε μικρή πτώση φθάνοντας στο 84,82%, μικρότερο και από το αντίστοιχο του 1996, αλλά υψηλότερο από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας⁵⁷⁸. Το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και Συνασπισμού μειώθηκε στο 7,63%, πλησιάζοντας το ποσοστό του Συνασπισμού τον Ιούνιο του 1989 και της Ε.Δ.Α. το 1958. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε 47,00%, το χαμηλότερο ποσοστό από το 1974⁵⁷⁹, πολύ μεγαλύτερο όμως από το αντίστοιχο στο σύνολο της χώρας, και πολύ μακριά από όλες τις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις, αποδεικνύοντας έτσι την εκλογική συρρίκνωση του χώρου.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων είναι ξεκάθαρο ότι υπήρξαν μεγάλες ανατροπές σε επιμέρους κατηγορίες. Συγκεκριμένα η Ν.Δ. ήταν δεύτερη στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές για πρώτη φορά από το 1974, που ήταν από τα παραδοσιακά της κάστρα στο νομό, αλλά και τα τμήματα των ετεροδημοτών. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τόσο στις εκλογές του 1981 όσο και του 1993, που είχε κερδίσει με μεγάλη διαφορά τη Ν.Δ. στην επικράτεια, είχε πλησιάσει πολύ κοντά τη Ν.Δ. στην Αργολίδα σε αυτές τις δύο κατηγορίες, χωρίς όμως να κατορθώσει να έρθει πρώτο. Μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο οι πρωτιές του, σε ορισμένες εκλογικές αναμετρήσεις, ήταν στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές. Η ανατροπή αυτή συνέβη, όχι λόγω της ευρύτερης νίκης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της ανόδου των ποσοστών του, αφού στις εκλογές του 1981 και του 1993 είχε μεγαλύτερα ποσοστά από του 2009, αλλά κυρίως λόγω της συρρίκνωσης του ποσοστού της Ν.Δ. στην Αργολίδα.

⁵⁷⁷ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών και για τους Βουλευτές της Αργολίδας το 2009, βλ. τα Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4^{ης} Οκτωβρίου 2009, ό.π., και Παράρτημα Πίνακα 52Α.

⁵⁷⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 52Α.

⁵⁷⁹ Αθροίζοντας τα ποσοστά Ν.Δ., ΛΑ.Ο.Σ. και Χρυσή Αυγή.

Έτσι οι μόνες κατηγορίες που διατήρησε σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις η Ν.Δ. την πρωτιά ήταν η Επαρχία Ναυπλίας και οι αγροτικές περιοχές, επιβεβαιώνοντας το σταθερό εκλογικό προσανατολισμό των αγροτικών περιοχών στη Ν.Δ.

Η Ν.Δ., παρόλη την εκλογική της συρρίκνωση, είχε τα υψηλότερα ποσοστά σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση στην Επαρχία Ναυπλίας και στις αγροτικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., παρά τη γενικότερη άνοδο, είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Ο ΛΑ.Ο.Σ. είχε τα υψηλότερα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στις ημιαστικές περιοχές, ενώ τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους και στις αγροτικές περιοχές. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν Επαρχία Άργους: 46,58%, Επαρχία Ερμιονίδος: 43,38%, Επαρχία Ναυπλίας: 48,69%, Ετεροδημότες: 40,28%, αστικές περιοχές: 45,67%, ημιαστικές περιοχές: 44,22% και αγροτικές περιοχές: 48,70%, πολύ μακριά από τα αντίστοιχα του 1981 και του 1993, που είχε ηττηθεί με μεγάλη διαφορά στο σύνολο της επικράτειας⁵⁸⁰, και επίσης τα ποσοστά του στην Επαρχία Ερμιονίδος και στους ετεροδημότες ήταν μικρότερα από τα αντίστοιχα ποσοστά του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Σε ότι αφορά τα ψηφοδέλτια η Ν.Δ. διατήρησε τους τρεις από τους πέντε υποψηφίους της προηγούμενης εκλογικής αναμέτρησης και τις θέσεις των Ιωάννη Μανώλη, που παραιτήθηκε και αποχώρησε, και Σταύρου Μπέζα κατέλαβαν οι Ιωάννης Ανδριανός⁵⁸¹ και η Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά⁵⁸²,

⁵⁸⁰ Για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Νομού Αργολίδας το 2009, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 52B.

⁵⁸¹ Δημοσιογράφος από τη Νέα Επίδαυρο της Επαρχίας Ναυπλίας. Βουλευτής Αργολίδας από το 2009 μέχρι σήμερα. Κομματικό στέλεχος της Ν.Δ. έχοντας υπηρετήσει σε πολλές θέσεις από το 1994 μέχρι την εκλογή του το 2009 (Διευθυντής του Γραφείου Τύπου του Πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή (2004-2009), Διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Νέας Δημοκρατίας (2000-2004), Διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας (1997-2000), Αναπληρωτής Γραμματέας Επικοινωνίας της Νέας Δημοκρατίας (1996 – 1997), Υπεύθυνος του Γραφείου Τύπου του π. Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Μιλτιάδη Έβερτ (1994-1996), Αρχισυντάκτης της περιοδικής έκδοσης «Φιλελεύθερη Έμφαση» και Σύμβουλος Επικοινωνίας του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής»), βλ. βιογραφικό στην ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων <https://www.hellenicparliament.gr/Vouleftes/Viografika-Stoicheia/?MPId=3412a7fa-5e0a-4404-9f47-a23707ac8d09>.

⁵⁸² Δικηγόρος από το Ναύπλιο. Σύζυγος του αδελφού του Προέδρου της ΝΟΔΕ Αργολίδος το 2009 Θεόδωρου Γεωργαντά, από τα Λευκάκια της Επαρχίας Ναυπλίας.

αποκτώντας έτσι οι γυναίκες για πρώτη φορά την πλειοψηφία στο συνδυασμό της Ν.Δ. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του διατήρησε στο συνδυασμό του τους Σοφία Γκιόλα, Ιωάννη Μανιάτη και Γεώργιο Παραβάντη και τις δύο υπόλοιπες θέσεις κατέλαβαν οι Αναστάσιος Σαλεσιώτης⁵⁸³ και Δημήτριος Σίδερης⁵⁸⁴. Από τα υπόλοιπα κόμματα αξίζει να αναφερθεί η επανεμφάνιση του Ιωάννη Σχοινά, γνωστού στελέχους του εθνικιστικού χώρου, αυτή τη φορά με το ψηφοδέλτιο του ΛΑ.Ο.Σ.⁵⁸⁵

Τις δύο έδρες της Ν.Δ. κατέλαβαν οι Ιωάννης Ανδριανός με 11125 ψήφους, αν και πρωτοεμφανιζόμενος, εκμεταλλευόμενος την παρουσία του δίπλα στον Πρωθυπουργό, και η Έλσα Παπαδημητρίου με 7488 ψήφους, κατορθώνοντας να επανεκλεγεί για έκτη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση με σταυρό προτίμησης⁵⁸⁶. Στην τρίτη και τέταρτη θέση παρέμειναν ο Δημήτριος Κρανιάς και η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση, όπως στην προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, αντίστοιχα, χάνοντας και οι δύο μεγάλο μέρος της δύναμής τους και στην τελευταία θέση η Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά, ούσα η πρώτη υποψήφια της Ν.Δ. που συγκέντρωσε τριψήφιο αριθμό ψήφων από το 1974.

Την πρωτιά και την έδρα κέρδισε όπως ήταν αναμενόμενο και πάλι ο Ιωάννης Μανιάτης με νέο ρεκόρ ψήφων 14998 και πολύ μακριά από το δεύτερο Αναστάσιο Σαλεσιώτη που με τους 4217 ψήφους λίγο έλειψε να κερδίσει την έδρα, αν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατόρθωνε να έρθει πρώτο κόμμα στο νομό. Στην τρίτη θέση ήταν και πάλι η Σοφία Γκιόλα, στην τέταρτη θέση και πολύ κοντά της ο Δημήτριος Σίδερης, που αποδείχθηκε μία πολύ δυνατή υποψηφιότητα από την Ερμιονίδα, και τελευταίος, αλλά με τις διπλάσιες σχεδόν ψήφους από την προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, ο Γεώργιος Παραβάντης.

Περνώντας στην ανάλυση των ψήφων των υποψηφίων, ο Ιωάννης Ανδριανός συγκέντρωσε το 37,33% των ψήφων της Ν.Δ., επικρατώντας σε

⁵⁸³ Αρχιτέκτων Μηχανικός από τα Λευκάκια της Επαρχίας Ναυπλίας. Διετέλεσε Νομάρχης Αργολίδος (1998-2002). Τοπικό κομματικό στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με παρουσία στην τοπική αυτοδιοίκηση και μεταγενέστερα.

⁵⁸⁴ Εκπαιδευτικός από την Ερμιονίδα.

⁵⁸⁵ Ήταν υποψήφιος το 1990 με την Εθνικιστική Συμπράταξη και το 2015 με τη Χρυσή Αυγή.

⁵⁸⁶ Ήταν η τελευταία εκλογική αναμέτρηση που έλαβε μέρος, κλείνοντας έτσι τη θητεία της το Μάιο του 2012, μετά από 19 χρόνια συνεχούς κοινοβουλευτικής παρουσίας, ούσα η μακροβιότερη βουλευτής του νομού από το 1974, αφού διαφώνησε με τη στάση της Ν.Δ. σχετικά με την καταψήφιση του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγράμματος και ανεξαρτητοποιήθηκε στις 29/6/2011, έχοντας την ίδια πορεία με τον πατέρα της, που επίσης έκλεισε την πολιτική του διαδρομή ως ανεξάρτητος βουλευτής.

όλες τις επαρχίες, τις περιοχές και στους ετεροδημότες, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του .

Η Έλσα Παπαδημητρίου με το 25,13% των ψήφων της Ν.Δ. διατήρησε για μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση τις δυνάμεις σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες, παρά την απώλεια 1500 ψήφων στο σύνολο του νομού, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής του πατέρα της, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του πατέρα της.

Ο Δημήτριος Κρασιάς βρέθηκε στην τρίτη θέση με το 20,30% των ψήφων της Ν.Δ., αλλά αυτή τη φορά πολύ μακριά από τη δεύτερη θέση, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής του, και στις αγροτικές περιοχές.

Η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση ήταν και πάλι στην τέταρτη θέση συγκεντρώνοντας το 8,72% των ψήφων της Ν.Δ., έχοντας χάσει περίπου το 50% της δύναμής της σε σχέση με το 2007, συγκεντρώνοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Άργους, τόπος καταγωγής της, και στις αγροτικές περιοχές.

Στην πέμπτη και τελευταία θέση και πολύ πίσω σε ψήφους ήταν η Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά που συγκέντρωσε το 2,73% των ψήφων της Ν.Δ., έχοντας τις περισσότερες ψήφους στην Επαρχία Ναυπλίας, τόπος καταγωγής της και επαγγελματικής της δραστηριότητας, και στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνεται ο τόπος καταγωγής του συζύγου της.

Τέλος τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ της Ν.Δ. μειώθηκαν σε σχέση με το 2007 σε 1723 (5,78% της δύναμής της) και για δεύτερη φορά ξεπέρασαν τις ψήφους που συγκέντρωσε υποψήφιος του κόμματος⁵⁸⁷.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μανιάτης συγκέντρωσε το 50,66% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., γεγονός που συνέβη για πρώτη φορά τόσο για υποψήφιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και της Ν.Δ., επικρατώντας σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες με εξαίρεση την Επαρχία Ερμιονίδος, αφού δεν υπήρχε στην πραγματικότητα αντίπαλο δέος. Ο Αναστάσιος Σαλεσιώτης με το 14,24% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. παραλίγο να κάνει την έκπληξη και να πάρει τη

⁵⁸⁷ Για τους σταυρούς των υποψηφίων της Ν.Δ. στο Νομό Αργολίδας το 2009, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 52Γ.

δεύτερη έδρα, όμως η εκλογική του επιρροή δεν ήταν η αναμενόμενη δεδομένης της πολυετούς παρουσίας του στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η Σοφία Γκιόλα με το 11,05% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρέμεινε σταθερή χωρίς κάτι το ιδιαίτερο. Ο Δημήτριος Σίδερης με το 10,61% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν η ευχάριστη έκπληξη των εκλογών και αποτέλεσε μία ισχυρή υποψηφιότητα από την Επαρχία Ερμιονίδος στην οποία και κατέκτησε την πρώτη θέση, σε αντίθεση με παλαιότερους υποψηφίους προερχόμενοι από τη συγκεκριμένη επαρχία. Ο Γεώργιος Παραβάντης με το 7,50% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το μόνο που κατάφερε ήταν, εκμεταλλευόμενος φυσικά τη γενικότερη άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., να διπλασιάσει τη δύναμή του παραμένοντας όμως στην πέμπτη θέση. Τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης υπέρ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μειώθηκαν σε 1760 (5,94% της δύναμής του)⁵⁸⁸.

Στις εκλογές του 2009, που είναι η έκτη εκλογική αναμέτρηση όπου η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα, παρότι ήταν δεύτερη στην επικράτεια, υπήρξαν ανατροπές υπέρ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με χαρακτηριστικότερες την επικράτησή του για πρώτη φορά στην Επαρχία Άργους και στις αστικές περιοχές, εκλογικά κάστρα της Ν.Δ. από το 1974. Συνεπώς την περίοδο 1974-2009, διαμορφώθηκε μία εκλογική σταθερότητα, που είχε τις ρίζες της στην εκλογική παράδοση, και συνεχίστηκε και στις μετέπειτα εκλογικές αναμετρήσεις. Τα χαρακτηριστικά της εκλογικής αναμέτρησης που δείχνουν τη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια είναι: α) το πολύ υψηλότερο ποσοστό της Ν.Δ., β) η οριακή διαφορά Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ., γ) το χαμηλότερο ποσοστό του ΛΑ.Ο.Σ., που παρά την άνοδό του και τη συρρίκνωση του ποσοστού της Ν.Δ., λειτούργησε ως εκλογική διέξοδος για τους δυσαρεστημένους ψηφοφόρους της Ν.Δ., δ) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του δικομματισμού και ε) το πολύ υψηλότερο ποσοστό του ευρύτερου συντηρητικού χώρου, που ήταν το χαμηλότερο από το 1974. Η οριακή επικράτηση της Ν.Δ. ενδέχεται να οφείλεται στην Έλσα Παπαδημητρίου, που και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση, κατόρθωσε να συγκρατήσει ένα κρίσιμο αριθμό κεντρών ψηφοφόρων, εξασφαλίζοντας έτσι την πρωτιά της Ν.Δ. στο νομό, αλλά και τη δική της επανεκλογή⁵⁸⁹.

⁵⁸⁸ Για τους σταυρούς των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Αργολίδας την 4/10/2009, ανά επαρχία και περιοχή, βλ. Παράρτημα Πίνακα 52Γ.

⁵⁸⁹ Πολλές φορές είχε διατυπωθεί η άποψη ότι «...όταν σταματήσει να πολιτεύεται η Έλσα η έδρα θα αλλάξει χρώμα...» όπως τελικά συνέβη και ισχύει μέχρι σήμερα, σε συνδυασμό με τις γενικότερες πολιτικές εξελίξεις.

5. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1974-2009.

5.1. Στο σύνολο του νομού.

Μετά την αναλυτική παρουσίαση των εκλογικών αναμετρήσεων, κρίνεται σκόπιμη η σύγκριση και η ανάλυση των δεδομένων και των στατιστικών στοιχείων, προκειμένου να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη άποψη σχετικά με την διευρέυση και εξήγηση της διαχρονικής εξέλιξης της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας, της αποτύπωσης του διαχρονικού φαινομένου της επικράτησης της συντηρητικής παράταξης, της πορείας και της εξέλιξης του πολιτικού προσωπικού κυρίως των δύο μεγάλων κομμάτων, και την πιθανή σύνδεσή τους τόσο με τη διοικητική και γεωγραφική της διαίρεση σε επαρχίες όσο και με το βαθμό αστικότητας των περιοχών και σε συνδυασμό με την εκλογική της παράδοση.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο διεξήχθησαν δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις. Στο σύνολο της χώρας η Ν.Δ. επικράτησε επτά φορές και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έξι, ενώ στην Αργολίδα η Ν.Δ. επικράτησε σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις⁵⁹⁰.

Σε ότι αφορά τα ποσοστά της συμμετοχής, των άκυρων/λευκών και των εγκύρων στην Αργολίδα, σε επίπεδο μέσων τιμών ήταν κοντά στα αντίστοιχα μεγέθη της επικράτειας. Συγκεκριμένα στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις το ποσοστό της συμμετοχής στην Αργολίδα, ως αναλογία των ψηφισάντων επί των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους, κυμάνθηκε από 70,55% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 85,52% το υψηλότερο το 1974 και η μέση τιμή ήταν στο 77,80%, ενώ στην επικράτεια κυμάνθηκε από 70,95% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 81,50% το υψηλότερο το 1981 και η μέση τιμή ήταν στο 78,06%, ελάχιστα μεγαλύτερη από την αντίστοιχη μέση τιμή της Αργολίδας. Το ποσοστό άκυρων/λευκών στο νομό, ως αναλογία επί των ψηφισάντων, κυμάνθηκε από 0,70% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,25% το υψηλότερο το 1996 και η μέση τιμή ήταν στο 1,60%, ενώ στην επικράτεια κυμάνθηκε από 0,90% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,85% το υψηλότερο το 1996 και η μέση τιμή ήταν στο 1,87%, ελάχιστα μεγαλύτερη από την αντίστοιχη μέση τιμή της Αργολίδας, ενώ ακριβώς το αντίθετο συνέβη με το ποσοστό των εγκύρων, επίσης ως αναλογία επί των ψηφισάντων⁵⁹¹.

⁵⁹⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 53-54.

⁵⁹¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 55.

Περνώντας στη δύναμη των κομμάτων, η Ν.Δ. είχε την απόλυτη πλειοψηφία στην Αργολίδα σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις, ενώ στο σύνολο της χώρας μόνο σε μία⁵⁹². Επίσης τα υψηλότερα ποσοστά της τα συγκέντρωσε στις εκλογές του 1974, τόσο στην Αργολίδα όσο και στο σύνολο της χώρας, με 68,04% και 54,37% αντίστοιχα, όπως επίσης και τα χαμηλότερά της ποσοστά στις εκλογές του 2009, με 42,55% και 33,47% αντίστοιχα. Οι μέσες τιμές δείχνουν ξεκάθαρα την εντονότερη παρουσία του συντηρητικού στοιχείου στην Αργολίδα (50,15%) σε σχέση με το σύνολο της χώρας (42,40%). Η μεταξύ τους απόκλιση κυμάνθηκε από 4,13% η μικρότερη το 1977 μέχρι 13,67% η μεγαλύτερη το 1974, ενώ η μέση απόκλιση ήταν στο 7,75%⁵⁹³. Τις περισσότερες ψήφους τόσο στην Αργολίδα όσο και στο σύνολο της χώρας, τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 και τις λιγότερες το 1977 στην Αργολίδα και το 1981 στο σύνολο της χώρας⁵⁹⁴.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την πλευρά του δεν κατόρθωσε να επικρατήσει σε καμία εκλογική αναμέτρηση της Ν.Δ. στην Αργολίδα, αν και πλησίασε τρεις φορές το 1981, το 1993 και τέλος το 2009 όπου για ελάχιστες ψήφους έχασε την πρώτη θέση. Τα υψηλότερά του ποσοστά τα συγκέντρωσε τόσο στην Αργολίδα όσο και στην επικράτεια το 1981 με 44,54% και 48,07% αντίστοιχα, ενώ τα χαμηλότερα στις εκλογές του 1974 με 15,63% και 13,58% αντίστοιχα. Σε τρεις από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις το ποσοστό του στην Αργολίδα ήταν μεγαλύτερο από το ποσοστό του στο σύνολο της χώρας, ενώ σε επίπεδο μέσων τιμών υπολειπόταν κατά 1,31,% του ποσοστού της επικράτειας⁵⁹⁵. Τις περισσότερες ψήφους τόσο στην Αργολίδα όσο και στο σύνολο της χώρας, τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 1993 και τις λιγότερες του 1974⁵⁹⁶. Τέλος το άθροισμα των ποσοστών ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Ε.ΔΗ.Κ. του 1977 πλησίασε το ποσοστό της Ε.Κ. το 1963, ενώ το άθροισμα όλων των υπολοίπων κομμάτων που δεν ανήκαν στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο στις εκλογές του 1981 πλησίασαν το ποσοστό της Ε.Κ. το 1964⁵⁹⁷.

Σε ότι αφορά την Αριστερά, οι πιο αξιόλογες επιδόσεις της, είτε με ενιαίο κομματικό σχηματισμό είτε αθροιστικά, κομμουνιστική και ανανεωτική

⁵⁹² Στην επικράτεια στις εκλογές του 1974, ενώ στην Αργολίδα στις εκλογές του 1974, του Ιουνίου του 1989, του Νοεμβρίου του 1989, του 1990, και του 2004.

⁵⁹³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 56.

⁵⁹⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 53-54.

⁵⁹⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 56.

⁵⁹⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 53-54.

⁵⁹⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α, 30Α και 32Α.

αριστερά, τις πέτυχε το 2007 με ποσοστό 8,36%, άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και Συνασπισμού, που είναι και το υψηλότερο ποσοστό της στην Αργολίδα μεταπολιτευτικά, αλλά και μεταπολεμικά μια και το ποσοστό της Ε.Δ.Α. το 1958 ήταν στο 7,86%, το οποίο πλησίασε σε δύο ακόμα εκλογικές αναμετρήσεις, τον Ιούνιο του 1989 με τον ενιαίο τότε Συνασπισμό με ποσοστό 7,69% και το 2009 με ποσοστό 7,63%, άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και ΣΥ.ΡΙΖ.Α.⁵⁹⁸

Το φαινόμενο του δικομματισμού Ν.Δ.-ΠΑ.ΣΟ.Κ., που επικράτησε στο σύνολο της επικράτειας σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, ήταν πολύ πιο έντονο στην Αργολίδα, περιορίζοντας μάλιστα τα υπόλοιπα κόμματα σε πολύ χαμηλά ποσοστά, με κάποιες χαρακτηριστικές εξαιρέσεις στις εκλογές του 1974 και του 1977. Το άθροισμα των ποσοστών τους σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις ήταν αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο άθροισμα στο σύνολο της χώρας με μοναδική εξαίρεση το 1993 όπου η διαφορά μειώθηκε σημαντικά. Το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα κυμάνθηκε από 71,51% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 92,76% το υψηλότερο τον Ιούνιο του 1989 και η μέση τιμή ήταν στο 87,75%, ενώ στην επικράτεια το αντίστοιχο άθροισμα κυμάνθηκε από 67,22% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 86,66% το υψηλότερο το 1985 και η μέση τιμή ήταν στο 81,29%, αποδεικνύοντας ότι ο δικομματισμός ήταν πολύ πιο ισχυρός στην Αργολίδα σε σχέση με το σύνολο της χώρας, γεγονός που οφείλεται κυρίως στα υψηλά ποσοστά της Ν.Δ. στο νομό, μια και το μέσο ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα ήταν πολύ κοντά στο μέσο ποσοστό του στο σύνολο της χώρας. Η απόκλιση των δύο μεγεθών κυμάνθηκε από 2,49% η μικρότερη το 1993 μέχρι 15,72% η μεγαλύτερη το 1974, ενώ η μέση απόκλιση ήταν στο 6,45%⁵⁹⁹. Επίσης το άθροισμα των ποσοστών Ν.Δ. και ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις πλησίασε το άθροισμα των ποσοστών Ε.Ρ.Ε. και Ε.Κ. του 1961 και σε έξι του 1963⁶⁰⁰. Το φαινόμενο των δύο πόλων, όπως καταγράφηκε και σε προηγούμενα κεφάλαια, παρατηρείται σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του 20ου αιώνα στην Αργολίδα μεταξύ του εκάστοτε συντηρητικού κόμματος και του εκάστοτε αντίπαλου κεντρώου κόμματος, με ταυτόχρονη συρρίκνωση των υπολοίπων κομμάτων, ανάλογα την περίοδο⁶⁰¹.

⁵⁹⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 54.

⁵⁹⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 57.

⁶⁰⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 57.

⁶⁰¹ Προπολεμικά Λαϊκό Κόμμα-Κόμμα Φιλελευθέρων, μεταπολεμικά Ε.Ρ.Ε- Ε.Κ.

Σε ότι αφορά τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου κυμάνθηκαν σε πολύ υψηλότερα επίπεδα στο νομό σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά στην επικράτεια. Βέβαια αυτό οφείλεται κυρίως στα ποσοστά της Ν.Δ. και λιγότερο στα μικρότερα κόμματα. Δηλαδή η Ν.Δ. ως ο κύριος εκφραστής του συντηρητικού χώρου, συγκέντρωσε τη συντριπτική πλειοψηφία των συντηρητικών ψηφοφόρων σε κάθε εκλογική αναμέτρηση και στην Αργολίδα σε μεγαλύτερο βαθμό. Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου στην Αργολίδα κυμάνθηκαν από 47% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 69,52% το υψηλότερο το 1974, ενώ στην επικράτεια κυμάνθηκαν από 37,57% το χαμηλότερο το 1981 μέχρι 55,44% το υψηλότερο το 1974. Οι μέσες τιμές αποδεικνύουν για μία ακόμη φορά την πολύ πιο ισχυρή παρουσία του συντηρητικού στοιχείου στην Αργολίδα (53,17%) σε σχέση με την επικράτεια (44,92%). Η απόκλιση των δύο μεγεθών κυμάνθηκε από 5,98% η μικρότερη το 2004 μέχρι 14,08% η μεγαλύτερη το 1974, ενώ η μέση απόκλιση ήταν στο 8,25%⁶⁰². Τα ποσοστά του ευρύτερου συντηρητικού χώρου σε έξι εκλογικές αναμετρήσεις πλησίασαν το άθροισμα των ποσοστών της Ε.Ρ.Ε. και Κ.Π. του 1963, σε τέσσερεις το ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1958, σε δύο το ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1964 και σε μία το ποσοστό της Ε.Ρ.Ε. το 1963⁶⁰³. Αυτό που επίσης πρέπει να αναφερθεί είναι ότι η συσχέτιση μεταξύ της Ν.Δ. και των μικρότερων συντηρητικών κομμάτων στην Αργολίδα δεν είναι σταθερή. Δηλαδή στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις η Ν.Δ. δεν έχει διαρροή ψηφοφόρων προς αυτά τα κόμματα, ιδιαίτερα προς όσα ανήκαν ξεκάθαρα στον εθνικιστικό χώρο. Αντίθετα τα συρρίκνωνα σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, ανάλογα την περίοδο και το γενικότερο πολιτικό πλαίσιο. Οι διαρροές της όμως ήταν πολύ μεγαλύτερες προς τα κόμματα που αποτέλεσαν ασφαλή εκλογική διέξοδο για τους δυσαρεστημένους ψηφοφόρους του συντηρητικού χώρου, όπως η Ε.Π. στις εκλογές του 1977, η ΠΟΛ.ΑΝ. στις εκλογές του 1993 και το ΛΑ.Ο.Σ. στις εκλογές του 2009, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση της δύναμης της Ν.Δ. και την αύξηση των ποσοστών τους, σε πολύ μεγαλύτερα επίπεδα από τα αντίστοιχα της επικράτειας.

Ένα επιπλέον σημαντικό στοιχείο είναι ο δείκτης μεταβολής όλων των προηγούμενων μεταβλητών από τη μία εκλογική αναμέτρηση στην άλλη, έτσι

⁶⁰² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 58.

⁶⁰³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 23Α και 58.

όπως ορίστηκε στο δεύτερο κεφάλαιο της διατριβής⁶⁰⁴. Υπάρχει επίσης σημαντική διαφοροποίηση ως προς τις μεταβολές μεταξύ Αργολίδας και επικράτειας, στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις τόσο προς την κατεύθυνση όσο και προς το βαθμό. Συγκεκριμένα στην Αργολίδα η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985, ενώ στην επικράτεια η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του 2004 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 2009. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών, τόσο στην Αργολίδα όσο και στην επικράτεια, ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των εγκύρων στην Αργολίδα ήταν στις εκλογές του 1985 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989, ενώ στην επικράτεια η μεγαλύτερη αύξηση ήταν στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989.

Περνώντας στις μεταβολές στη δύναμη των κομμάτων παρατηρούνται και εδώ σημαντικές διαφοροποιήσεις. Συγκεκριμένα, η Ν.Δ. στην Αργολίδα είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 2000 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977, ενώ στην επικράτεια είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του είχε, τόσο στην Αργολίδα όσο και στην επικράτεια, τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Το άθροισμα του δικομματισμού στην Αργολίδα είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977, ενώ στην επικράτεια είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1996. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του στην Αργολίδα τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 2004 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981, ενώ στην επικράτεια είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981. Η διακύμανση των ποσοστών τόσο του δικομματισμού όσο

⁶⁰⁴ Βλ. υποσημείωση 47.

και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου εξαρτιόταν κυρίως από τη διακύμανση του ποσοστού της Ν.Δ. σχεδόν σε κάθε εκλογική αναμέτρηση⁶⁰⁵.

Σε ότι αφορά τις έδρες, επί δεκατριών εκλογικών αναμετρήσεων η Ν.Δ. σε μία εκλογική αναμέτρηση κέρδισε και τις τρεις έδρες του νομού⁶⁰⁶, σε δέκα τις δύο έδρες και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τη μία έδρα και σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις τη μία έδρα και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις δύο έδρες⁶⁰⁷. Στους συνδυασμούς της Ν.Δ. συμμετείχαν συνολικά δεκαοχτώ υποψήφιοι, ενώ στους συνδυασμούς του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εικοσιτέσσερις, δείχνοντας ταυτόχρονα τη σταθερότητα ως προς τη σύνθεση των ψηφοδελτίων από τη μία πλευρά και τη συχνή εναλλαγή από την άλλη⁶⁰⁸. Επίσης δεκαοχτώ υποψήφιοι και από τα δύο κόμματα αναδείχθηκαν βουλευτές του νομού, έντεκα από τη πλευρά της Ν.Δ. και επτά από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Η Ν.Δ. εξέλεξε εικοσιπέντε φορές βουλευτή και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεκατέσσερις. Ως προς φύλο των βουλευτών, από την πλευρά της Ν.Δ. δεκαεννιά φορές εξελέγησαν άνδρες και έξι φορές γυναίκα, ενώ και τις δεκατέσσερις φορές από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εξελέγησαν άνδρες. Σε ότι αφορά την επαγγελματική δραστηριότητα των δεκαοχτώ βουλευτών του νομού, επτά ήταν δικηγόροι, τρεις μηχανικοί, δύο στρατιωτικοί, δύο ιατροί, ένας δημοσιογράφος, ένας υπάλληλος Ο.Τ.Ε., ένας γεωπόνος-υπάλληλος ΑΤΕ και ένας αγρότης. Δύο είχαν προδικτατορικά κοινοβουλευτική θητεία, ενώ τρεις συνέχισαν να εκλέγονται και μετά την υπό εξέταση περίοδο. Τις περισσότερες συμμετοχές σε εκλογές από τη Ν.Δ. είχε η Έλσα Παπαδημητρίου με εννέα και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Θωμόπουλος με πέντε. Επίσης η Έλσα Παπαδημητρίου είχε έξι συνεχείς εκλογικές επιτυχίες και δεκαεννιά χρόνια συνεχούς κοινοβουλευτικής παρουσίας, ούσα η μακροβιότερη βουλευτής του νομού, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος είχε πέντε εκλογικές επιτυχίες και δώδεκα χρόνια κοινοβουλευτικής παρουσίας και ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τρεις εκλογικές επιτυχίες και οκτώμισι χρόνια κοινοβουλευτικής παρουσίας. Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο Ιωάννης Μελίδης είχε τέσσερις συνεχείς εκλογικές επιτυχίες και επτά συνεχή χρόνια κοινοβουλευτικής παρουσίας, ενώ οι Ιωάννης

⁶⁰⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 59.

⁶⁰⁶ Στις εκλογές του 1974, λόγω υψηλού ποσοστού και εκλογικού συστήματος.

⁶⁰⁷ Στις εκλογές του 1981 και του 1993, λόγω εκλογικού συστήματος και όχι γιατί επικράτησε στο νομό.

⁶⁰⁸ Η Ν.Δ. εμφανίστηκε με τους ίδιους συνδυασμούς σε έξι συνολικά εκλογικές αναμετρήσεις, το 1974 και το 1977 και στις τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις της περιόδου Ιούνιος 1989-1993, ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μόνο σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις τον Ιούνιο και το Νοέμβριο του 1989.

Θωμόπουλος⁶⁰⁹ και Ιωάννης Μανιάτης είχαν από τρεις εκλογικές επιτυχίες και από οχτώ χρόνια συνεχούς κοινοβουλευτικής παρουσίας⁶¹⁰.

Στην πλευρά της Ν.Δ. σε αρκετές εκλογικές αναμετρήσεις υπήρξαν υποψήφιοι που κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν το μεγαλύτερο μέρος των ψηφοφόρων του κόμματος, πετυχαίνοντας πολύ υψηλές επιδόσεις, με πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις του Ιωάννη Μηναίου με 16411 ψήφους το 1974 (47,81% των ψήφων της Ν.Δ.), που αποτελεί ρεκόρ ψήφων για υποψήφιο τόσο της Ν.Δ. όσο και του νομού εν γένει μέχρι σήμερα, του Ιωάννη Μανώλη με 15030 ψήφους το 2004 (38,09%) και 11185 ψήφους το 2007 (31,10%), του Βασιλείου Σωτηρόπουλου με 14241 ψήφους τον Ιούνιο του 1989 (40,89%) και 11853 ψήφους το 1990 (32,02%), της Έλσα Παπαδημητρίου με 13134 ψήφους το 1993 (40,33%), του Γεώργιου Μουτζουρίδη με 12213 το 1981 (44,39%), του Γεώργιου Τσούρνου με 11816 ψήφους το 2000 (33,08%) και του Ιωάννη Ανδριανού με 11125 ψήφους το 2009 (37,33%). Τις υψηλές αυτές επιδόσεις, σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, ακολούθησε σημαντική πτώση στην αμέσως επόμενη εκλογική αναμέτρηση, χωρίς όμως να τίθεται θέμα επανεκλογής τους, με εξαίρεση τον Γεώργιο Μουτζουρίδη τον Ιούνιο του 1989, τον Βασίλειο Σωτηρόπουλο το 1993 και το Γεώργιο Τσούρνο το 2004 που δεν επανεξελέγησαν. Τέλος σημαντικές είναι και οι διακυμάνσεις στον αριθμό των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης από εκλογή σε εκλογή, γεγονός που θα μπορούσε να ερμηνευθεί και ως μία μορφή επιδοκιμασίας ή αποδοκιμασίας των προσώπων που αποτελούσαν τον εκάστοτε συνδυασμό της Ν.Δ.⁶¹¹.

Για τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων της Ν.Δ. από εκλογή σε εκλογή, δεν είναι εύκολο να εξαχθούν ομοειδή συμπεράσματα, μια και δεν έχουν όλοι τον ίδιο αριθμό συμμετοχών στα ψηφοδέλτια. Ο μέσος όρος συμμετοχής μεταξύ των δεκαοχτώ υποψηφίων είναι 2,83 φορές, με επτά υποψηφίους να έχουν μία μόνο συμμετοχή και την Έλσα Παπαδημητρίου να φτάνει τις εννέα συμμετοχές, με δεύτερο το Βασίλειο Σωτηρόπουλο με οχτώ και να ακολουθούν οι Γεώργιος Μουτζουρίδης και Ευάγγελος Παπανικολάου με έξι και αμέσως μετά ο Γεώργιος Τσούρνος με τρεις συμμετοχές. Παρόλα αυτά αξίζει να αναφερθούν κάποιες χαρακτηριστικές μεταβολές στη δύναμη

⁶⁰⁹ Ο Ιωάννης Θωμόπουλος από την ώρα που ως πρώτος επιλαχών αντικατέστησε τον αποθανόντα Ανδρέα Ντούτσο.

⁶¹⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 60.

⁶¹¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 61.

των υποψηφίων. Συγκεκριμένα μεγάλη αύξηση, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989, το 1990 και το 1996 και τέλος ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Από τα παραπάνω στοιχεία, τρεις φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, τέσσερις φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Από την άλλη, μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Δημήτρης Κρασιάς το 2009, ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναιός το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1990 και το 1996, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004⁶¹². Από τα παραπάνω στοιχεία, τέσσερις φορές οι υποψήφιοι διατήρησαν την έδρα, πέντε φορές την έχασαν και πέντε φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Σημαντικές ήταν επίσης και οι μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης παρουσιάζοντας μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, Ιουνίου του 1989, 1990, 1993, 1996 και 2000, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶¹³.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ οι υποψήφιοι με υψηλές επιδόσεις ήταν ο Ιωάννης Μανιάτης με 14998 ψήφους το 2009 (50,66% των ψήφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.), που αποτελεί ρεκόρ ψήφων για υποψήφιο του ΠΑΣΟΚ., αλλά ήταν και ο πρώτος υποψήφιος από τα δύο μεγάλα κόμματα που συγκέντρωσε πάνω από το 50% των ψήφων του κόμματός του. Συγκέντρωσε επίσης πολύ μεγάλο αριθμό ψήφων και το 2004 (47,81%) και το 2007 (47,32%), ο Ιωάννης Μελίδης με 12441 ψήφους το Νοέμβριο του 1989 (45,20%), έχοντας συγκεντρώσει επίσης μεγάλο αριθμό ψήφων και το 1990 (41,76%) και το 1993 (36,96%), αλλά και ο Ιωάννης Θωμόπουλος με 10247 ψήφους το 2000 (34,77%). Επίσης και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι εντυπωσιακός ο αριθμός των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης, που σε πολλές εκλογικές αναμετρήσεις ξεπέρασαν

⁶¹² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

⁶¹³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

ακόμα και τις ψήφους που συγκέντρωσε ο τελευταίος υποψήφιος του συνδυασμού⁶¹⁴.

Σε ότι αφορά τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από εκλογή σε εκλογή, είναι πιο εύκολο να εξαχθούν συμπεράσματα, μια και οι υποψήφιοι δεν έχουν μεγάλες αποκλίσεις ως προς τη συμμετοχή τους στα ψηφοδέλτια. Ο μέσος όρος συμμετοχής μεταξύ των εικοσιπενσάρων υποψηφίων είναι 2,13 φορές, με δέκα υποψηφίους να έχουν μία μόνο συμμετοχή, τον Ιωάννη Θωμόπουλο να έχει πέντε και να ακολουθούν οι Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ιωάννης Μελίδης και Ανδρέας Ντούτσος με τέσσερις συμμετοχές. Μεγάλη αύξηση, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1993, ο Βασίλειος Κόκκας το 2000, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1990 και το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, δύο φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, μία φορά τη διατήρησαν και πέντε φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Από την άλλη μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981 και ο Παναγιώτης Τζαβέλλας το 2000⁶¹⁵. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, δύο φορές οι υποψήφιοι έχασαν την έδρα και τρεις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν συνεχή αύξηση μέχρι και τις εκλογές του 2007, με μικρή κάμψη στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και του 1990, ενώ είχαν αισθητή μείωση στις εκλογές του 2009⁶¹⁶.

⁶¹⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 62.

⁶¹⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

⁶¹⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

5.2. ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ.

Μετά την παρουσίαση, ανάλυση και σύγκριση των δεδομένων και των στατιστικών στοιχείων στο σύνολο του νομού, κρίνεται σκόπιμο να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία και για τη γεωγραφική κατανομή της ψήφου στις τρεις επαρχίες και στα τμήματα ετεροδημοτών, συγκριτικά με το σύνολο του νομού και την επικράτεια.

Στο πεδίο του εκλογικού ανταγωνισμού η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε εννιά εκλογικές αναμετρήσεις και στις τρεις επαρχίες του νομού, ενώ σε δύο από αυτές ήταν δεύτερη στην επικράτεια. Σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε σε δύο επαρχίες και σε μια εκλογική αναμέτρηση επικράτησε μόνο σε μία επαρχία, παρότι ήταν σε όλες δεύτερη στην επικράτεια. Σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις είχε την απόλυτη πλειοψηφία και στις τρεις επαρχίες και ήταν σε όλες πρώτη στην επικράτεια. Σε μία εκλογική αναμέτρηση είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε δύο επαρχίες και ήταν πρώτη στην επικράτεια. Σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε μία μόνο επαρχία, ενώ σε δύο από αυτές ήταν δεύτερη στην επικράτεια. Τέλος σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε καμία επαρχία, και ήταν σε όλες δεύτερη στην επικράτεια. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την πλευρά του επικράτησε της Ν.Δ. μόνο σε μία εκλογική αναμέτρηση στην Επαρχία Άργους και σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις στην Επαρχία Ερμιονίδος, έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία σε μία εξ αυτών, και ήταν σε όλες πρώτο στην επικράτεια, ενώ σε καμία εκλογική αναμέτρηση δεν επικράτησε στην Επαρχία Ναυπλίας. Τέλος στα τμήματα ετεροδημοτών σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε η Ν.Δ., ενώ ήταν πρώτη και στην επικράτεια και σε μία εκλογική αναμέτρηση το ΠΑ.ΣΟ.Κ., που ήταν επίσης πρώτο στην επικράτεια⁶¹⁷.

Στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις σε επίπεδο μέσων τιμών το ποσοστό της συμμετοχής και των άκυρων/λευκών, ήταν μεγαλύτερο στα τμήματα ετεροδημοτών σε σχέση τόσο με το σύνολο του νομού όσο και με της επικράτειας, ενώ το ποσοστό των εγκύρων ήταν μεγαλύτερο στην Επαρχία Ερμιονίδος και Επαρχία Ναυπλίας σε σχέση με το σύνολο του νομού και στις τρεις επαρχίες σε σχέση με της επικράτειας.

Αναλυτικά, στην Επαρχία Άργους το ποσοστό της συμμετοχής κυμάνθηκε από 72,44% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 86,77% το υψηλότερο

⁶¹⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 63.

το 1974 και η μέση τιμή ήταν στο 78,91%. Τα άκυρα/λευκά από 0,73% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,49% το υψηλότερο το 1996 και η μέση τιμή ήταν στο 1,73%. Τα έγκυρα από 97,51% το χαμηλότερο το 1996 μέχρι 99,27% το υψηλότερο το 1985 και η μέση τιμή ήταν στο 98,27%. Στην Επαρχία Ερμονίδος η συμμετοχή κυμάνθηκε από 60,71% η χαμηλότερη το 1985 μέχρι 83,34% το 2004 με τη μέση τιμή στο 77,05%. Τα άκυρα/λευκά από 0,59% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,12% το υψηλότερο το 2007 με τη μέση τιμή στο 1,29%. Τα έγκυρα από 97,88% το χαμηλότερο το 2007 μέχρι 99,41% το υψηλότερο το 1985 με τη μέση τιμή στο 98,71%. Στην Επαρχία Ναυπλίας η συμμετοχή κυμάνθηκε από 69,31% η χαμηλότερη το 1990 μέχρι 86,69% το 1974 με τη μέση τιμή στο 78,02%. Τα άκυρα/λευκά από 0,02% το χαμηλότερο το 2004 μέχρι 2,20% το υψηλότερο το 2007 με τη μέση τιμή στο 1,40%. Τα έγκυρα από 97,80% το χαμηλότερο το 2007 μέχρι 99,98% το υψηλότερο το 2004 με τη μέση τιμή στο 98,60%. Στα τμήματα ετεροδημοτών τέλος η συμμετοχή κυμάνθηκε από 70,33% η χαμηλότερη το 2009 μέχρι 95,09% το 2004 με τη μέση τιμή στο 80,35%. Τα άκυρα/λευκά από 2,15% το χαμηλότερο το 2007 μέχρι 3,44% το υψηλότερο το 2004 με τη μέση τιμή στο 2,78%. Τα έγκυρα από 96,56% το χαμηλότερο το 2004 μέχρι 97,85% το υψηλότερο το 2007 με τη μέση τιμή στο 97,22%⁶¹⁸.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι σε επίπεδο μέσων τιμών οι διαφοροποιήσεις εντοπίζονται στα ποσοστά της συμμετοχής στην Επαρχία Άργους και στην Επαρχία Ναυπλίας και στα ποσοστά και των τριών μεγεθών στα τμήματα ετεροδημοτών, όπου είναι πλησιέστερα προς την επικράτεια. Όλα τα άλλα μεγέθη και στις τρεις επαρχίες είναι πιο κοντά στα αντίστοιχα ποσοστά της Αργολίδας.

Παρατηρώντας κάθε επαρχία χωριστά, προκύπτει ότι στην Επαρχία Άργους η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις δώδεκα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις πέντε έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 67,24%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 42,09%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 17613 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1977 με 10553. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 49,30% και ως προς τις ψήφους στις 15060. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του κατόρθωσε να επικρατήσει της Ν.Δ. στην Επαρχία

⁶¹⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 63.

Άργους μόνο στις εκλογές του 2009. Το υψηλότερο ποσοστό του ήταν στις εκλογές του 1981 με 44,42%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 15,42%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 13884 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 3489. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 37,73% και ως προς τις ψήφους στις 11811.

Στην Επαρχία Ερμιονίδος η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις εννέα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις πέντε έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 68,67%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 37,39%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 5286 και τις λιγότερες στις εκλογές του 2009 με 3437. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 48,76% και ως προς τις ψήφους στις 4512. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επικράτησε της Ν.Δ. στην Επαρχία Ερμιονίδος σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις έχοντας μία φορά απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό του ήταν στις εκλογές του 1981 με 51,17%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 14,72%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 1993 με 4879 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 1117. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 40,37% και ως προς τις ψήφους στις 3804.

Στην Επαρχία Ναυπλίας η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις οχτώ έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 68,69%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 44,78%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 16242 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1977 με 9942. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 51,61% και ως προς τις ψήφους στις 13780. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε το υψηλότερο ποσοστό του στις εκλογές του 1985 με 42,56%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 16,22%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 1993 με 11804 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 2385. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 36,47% και ως προς τις ψήφους στις 9882.

Στα τμήματα ετεροδημοτών, αν και καταγράφηκαν μόνο στις τρεις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις της υπό εξέταση περιόδου, η Ν.Δ. είχε το υψηλότερο ποσοστό και τις περισσότερες ψήφους στις εκλογές του 2004 και

το χαμηλότερο ποσοστό και τις λιγότερες ψήφους στις εκλογές του 2009. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 42,18% και ως προς τις ψήφους στις 207. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε το υψηλότερο ποσοστό στις εκλογές του 2009 και τις περισσότερες ψήφους στις εκλογές του 2004, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό στις εκλογές του 2004 και τις λιγότερες ψήφους στις εκλογές του 2007 και του 2009. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 39,86% και ως προς τις ψήφους στις 188.

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι σε επίπεδο μέσων τιμών τα ποσοστά της Ν.Δ. και στις τρεις επαρχίες ήταν πιο κοντά στο μέσο ποσοστό του νομού, όπως επίσης και τα ποσοστά του ΠΑΣΟΚ στην Επαρχία Άργους και στην Επαρχία Ναυπλίας. Αντίθετα το ποσοστό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Επαρχία Ερμιονίδος και τα ποσοστά και των δύο κομμάτων στα τμήματα ετεροδημοτών ήταν πιο κοντά στο μέσο ποσοστό της επικράτειας.

Εξετάζοντας το άθροισμα του δικομματισμού Ν.Δ.-ΠΑ.ΣΟ.Κ., διαπιστώνεται ότι σε επίπεδο μέσων τιμών και στις τρεις επαρχίες ήταν πλησιέστερα στο αντίστοιχο άθροισμα στο σύνολο του νομού, με χαμηλότερο το ποσοστό της Επαρχίας Άργους και υψηλότερο το ποσοστό της Επαρχίας Ερμιονίδος, ενώ αντίθετα στα τμήματα ετεροδημοτών ήταν πιο κοντά στο αντίστοιχο της επικράτειας⁶¹⁹. Συγκεκριμένα στην Επαρχία Άργους κυμάνθηκε από 68,01% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 92,60% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 και με μέση τιμή 87,03%. Στην Επαρχία Ερμιονίδος κυμάνθηκε από 82,40% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 94,19% το υψηλότερο το 1985 και με μέση τιμή 89,13%. Στην Επαρχία Ναυπλίας κυμάνθηκε από 71,53% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 92,67% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 και με μέση τιμή 88,08%. Τέλος στα τμήματα ετεροδημοτών κυμάνθηκε από 80,73% το χαμηλότερο το 2007 μέχρι 84,54% το υψηλότερο το 2004 και με μέση τιμή 82,04%.

Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε υψηλά ποσοστά σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις και στις τρεις επαρχίες, πολλές φορές και την απόλυτη πλειοψηφία, γεγονός που οφείλεται κυρίως στα υψηλά ποσοστά της Ν.Δ. και λιγότερο στα ποσοστά των υπολοίπων κομμάτων, με κάποιες χαρακτηριστικές εξαιρέσεις⁶²⁰. Τα ποσοστά και των τριών επαρχιών ήταν κοντά στο μέσο ποσοστό του νομού ενώ των ετεροδημοτών στο μέσο

⁶¹⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 65.

⁶²⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 66.

ποσοστό της επικράτειας. Συγκεκριμένα στην Επαρχία Άργους συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στις οχτώ από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε από 46,58% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 68,18% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 52,78%. Στην Επαρχία Ερμιονίδος συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στις έξι από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε από 43,31% το χαμηλότερο το 1981 μέχρι 71,42% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 51,08%. Στην Επαρχία Ναυπλίας συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στις δώδεκα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε από 48,69% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 70,30% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 54,37%. Τέλος στους ετεροδημότες δε συγκέντρωσε σε καμία από τις τρεις εκλογικές αναμετρήσεις την απόλυτη πλειοψηφία, ενώ κυμάνθηκε από 40,28% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 49,93% το υψηλότερο το 2004 και με μέση τιμή 45,76%.

Σημαντικοί είναι οι δείκτες μεταβολής για όλα τα μεγέθη στο εσωτερικό κάθε επαρχίας, με την Επαρχία Άργους και την Επαρχία Ναυπλίας να ακολουθούν περισσότερο τους δείκτες μεταβολής του νομού και την Επαρχία Ερμιονίδος περισσότερο αυτούς της επικράτειας, ενώ για τα τμήματα ετεροδημοτών δε μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα λόγω του μικρού αριθμού εκλογικών αναμετρήσεων⁶²¹. Συγκεκριμένα στην Επαρχία Άργους η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του 1993 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 2000 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 2004 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981.

⁶²¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 67.

Στην Επαρχία Ερμιονίδος η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή της στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1977 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1996. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 2007. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981.

Στην Επαρχία Ναυπλίας η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του 1996 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του 2007 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 2004, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή της στις εκλογές του 2000 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977.

Περνώντας στο επίπεδο των υποψηφίων, παρατηρείται το φαινόμενο της ανομοιογενούς εκλογικής επιρροής τόσο μεταξύ των επαρχιών όσο και από εκλογή σε εκλογή για την ίδια επαρχία. Όπως προκύπτει και από την ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων, σχεδόν όλοι οι υποψήφιοι είχαν ως αφετηρία της εκλογικής τους δύναμης τον τόπο καταγωγής τους, που ενδεχομένως να έπαιξε σημαντικό ρόλο τουλάχιστον στις πρώτες τους εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά σε καμία περίπτωση δε μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι ήταν και ο καθοριστικός, μια και υπήρξε σταδιακή ομοιογενοποίηση της εκλογικής επιρροής τους με το πέρασμα των χρόνων, ιδιαίτερα αυτών που

συμμετείχαν και εκλέγονταν σε παραπάνω από δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Από τους δεκαοχτώ υποψηφίους της Ν.Δ. την περίοδο 1974-2009, οχτώ κατάγονται από την Επαρχία Άργους, ένας από την Επαρχία Ερμιονίδος και εννιά από την Επαρχία Ναυπλίας, ενώ από τους έντεκα που εξελέγησαν βουλευτές τρεις κατάγονται από την Επαρχία Άργους, ένας από την Επαρχία Ερμιονίδος και επτά από την Επαρχία Ναυπλίας⁶²². Δύο από αυτούς που κατάγονται από την Επαρχία Άργους, είχαν σημείο αναφοράς και στην Επαρχία Ναυπλίας⁶²³.

Στην Επαρχία Άργους σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού και στις επτά από τις δώδεκα εκλογικές αναμετρήσεις με σταυρό προτίμησης, επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία και στις άλλες πέντε υποψήφιος με καταγωγή από την Επαρχία Ναυπλίας. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν οι Ηλίας Οικονομόπουλος, Ευάγγελος Παπανικολάου, Έλσα Παπαδημητρίου και Ιωάννης Μανώλης από δύο φορές, ενώ σε έξι εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶²⁴. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων, υπήρξαν εκλογικές αναμετρήσεις όπου κάποιοι υποψήφιοι ανεξάρτητα αν εξελέγησαν ή όχι συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στην Επαρχία Άργους με ποσοστά άνω του 55% όπως οι Ηλίας Οικονομόπουλος, Δημήτριος Γεώργας, Νικόλαος Κλειώσης, Ευάγγελος Παπανικολάου, ο Δημήτριος Σαραβάκος και η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση, όλοι τους με καταγωγή από την Επαρχία Άργους και οι μόνοι που εξελέγησαν βουλευτές ήταν ο Ηλίας Οικονομόπουλος, που κατέχει μέχρι σήμερα το ρεκόρ ψήφων της επαρχίας με 8033 από το 1977, και ο Ευάγγελος Παπανικολάου. Συνεπώς όλοι οι παραπάνω θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως υποψήφιοι με «τοπική» επιρροή, μια και ο αντίστοιχος δείκτης κομματικής επιρροής αποδεικνύει στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ότι η δύναμή τους στη

⁶²² Από την Επαρχία Άργους κατάγονται οι Δημήτριος Γεώργας, Νικόλαος Κλειώσης, Σταύρος Μπέζας Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση, Ηλίας Οικονομόπουλος, Έλσα Παπαδημητρίου, Ευάγγελος Παπανικολάου και Δημήτριος Σαραβάκος. Από την Επαρχία Ερμιονίδος κατάγεται ο Ιωάννης Κοντοβράκης. Από την Επαρχία Ναυπλίας κατάγονται οι Ιωάννης Ανδριανός, Δημήτριος Κρασιάς, Ιωάννης Μανώλης, Ιωάννης Μηναίος, Γεώργιος Μουτζουρίδης, Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά, Βασίλειος Σωτηρόπουλος, Γεώργιος Τσούρνος (με καταγωγή από Αρκαδία) και Γεώργιος Χατζηκωνσταντίνου.

⁶²³ Η Έλσα Παπαδημητρίου γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ναύπλιο και ο Σταύρος Μπέζας δραστηριοποιήθηκε επαγγελματικά και έζησε στο Ναύπλιο.

⁶²⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

συγκεκριμένη επαρχία αποτελούσε ένα μικρό ποσοστό της δύναμης του κόμματος στο σύνολο του νομού⁶²⁵.

Στην Επαρχία Ερμιονίδος σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού και δύο φορές επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία, τέσσερις με καταγωγή από την Επαρχία Άργους και έξι φορές από την Επαρχία Ναυπλίας. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν η Έλσα Παπαδημητρίου με τέσσερις και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος με τρεις, ενώ σε επτά εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶²⁶. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής, ο μοναδικός υποψήφιος που συγκέντρωσε μεγάλο μέρος της δύναμής του στην Επαρχία Ερμιονίδος ήταν ο Ιωάννης Κοντοβράκης με ποσοστά 34%-40%, με καταγωγή από τη συγκεκριμένη επαρχία και ο οποίος εξελέγη βουλευτής και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις και κατέχει μέχρι σήμερα το ρεκόρ ψήφων στην επαρχία με 3034 στις εκλογές του 1977. Ο αντίστοιχος δείκτης κομματικής επιρροής του ιδίου κυμάνθηκε σε μέτρια επίπεδα, ενώ για τους υπόλοιπους υποψηφίους σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, γεγονός που οφείλεται κυρίως στο μικρό αριθμό ψηφοφόρων της Επαρχίας Ερμιονίδος σε σχέση με το σύνολο του νομού⁶²⁷.

Στην Επαρχία Ναυπλίας σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού και τις έντεκα φορές επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία και μία φορά υποψήφιος με καταγωγή από την Επαρχία Άργους. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν οι Ιωάννης Μηνάιος, Γεώργιος Μουτζουρίδης, Βασίλειος Σωτηρόπουλος, Γεώργιος Τσούρνος και Ιωάννης Μανώλης από δύο φορές, ενώ σε δέκα εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶²⁸. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στην Επαρχία Ναυπλίας με ποσοστά άνω του 50% ήταν οι Ιωάννης Μηνάιος, Γεώργιος Μουτζουρίδης, Γεώργιος Τσούρνος (1996 και 2004), Γεώργιος Χατζηκωνσταντίνου, Σταύρος Μπέζας και η Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά, όλοι τους με καταγωγή από την Επαρχία Ναυπλίας,

⁶²⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 68.

⁶²⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

⁶²⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 68.

⁶²⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

με εξαίρεση το Σταύρο Μπέζα, έχοντας εκλεγεί οι τρεις πρώτοι και όχι σε όλες τις εκλογές που συμμετείχαν. Το ρεκόρ ψήφων κατέχει στην επαρχία ο Ιωάννης Μηναίος με 10192 από τις εκλογές του 1974. Ο αντίστοιχος δείκτης κομματικής επιρροής σε μερικούς υποψηφίους κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα, λόγω και της ευρύτερης επιρροής τους στις άλλες δύο επαρχίες και στο σύνολο του νομού, ενώ για τους υπόλοιπους σε χαμηλά επίπεδα, αποδεικνύοντας τον «τοπικό» χαρακτήρα της υποψηφιότητάς τους⁶²⁹.

Τέλος στους ετεροδημότες και στις τρεις εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού και επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού, ενώ σε ότι αφορά την επιρροή των υποψηφίων καθώς επίσης και τους δύο δείκτες δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που θα μπορούσε να αναφερθεί, λόγω και του μικρού αριθμού των ψηφοφόρων στα τμήματα των ετεροδημοτών, ενώ το ρεκόρ ψήφων έχει ο Ιωάννης Μανώλης με 130 από τις εκλογές του 2004⁶³⁰.

Σχετικά με τις μεταβολές στη δύναμή τους από εκλογή σε εκλογή εντός της ίδιας επαρχίας, δεν είναι εύκολο να υπάρξουν ξεκάθαρα συμπεράσματα, όπως και στο σύνολο του νομού, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Αξίζει να αναφερθούν όμως κάποιες χαρακτηριστικές μεταβολές στη δύναμη ορισμένων υποψηφίων⁶³¹. Συγκεκριμένα στην Επαρχία Άργους μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989, το 1990 και το 1996 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Μεγάλη μείωση είχαν ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1990 και το 1996, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, οι υποψήφιοι τέσσερις φορές κέρδισαν την έδρα, τρεις

⁶²⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 68.

⁶³⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 48Γ-52Γ και 68.

⁶³¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τέσσερις φορές διατήρησαν την έδρα, πέντε φορές την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Ιδιαίτερη αξία έχουν και οι μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης με μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, Ιουνίου του 1989, 1990, 1996 και του 2000, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶³².

Στην Επαρχία Ερμιονίδος μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989 και το 1996. Μεγάλη μείωση είχαν ο Δημήτριος Κρανιάς το 2009, Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1996 και το 2009, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, οι υποψήφιοι τρεις φορές κέρδισαν την έδρα, μία φορά τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση, ενώ στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι πέντε φορές διατήρησαν την έδρα, τέσσερις φορές την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1990, 1996, 2000 και του 2007, ενώ μεγάλη μείωση στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶³³.

Στην Επαρχία Ναυπλίας μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989 και το 1990 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Μεγάλη

⁶³² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

⁶³³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

μείωση σημείωσαν ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1996 και το 2009, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1996, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004. Στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων οι υποψήφιοι τρεις φορές κέρδισαν την έδρα, τρεις φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση, ενώ στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι πέντε φορές διατήρησαν την έδρα, τέσσερις φορές την έχασαν και τρεις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης μεγάλη αύξηση είχαν στις εκλογές του 1977, Νοέμβριο του 1989, 1990, 1993, 2000 και του 2004, ενώ μεγάλη μείωση στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶³⁴.

Στα τμήματα ετεροδημοτών καταγράφηκαν μόνο μεγάλες μειώσεις που σημείωσαν ο Δημήτριος Κρασιάς το 2009, ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009 και η Έλσα Παπαδημητρίου το 2007, ενώ δύο εξ αυτών διατήρησαν την έδρα και δύο παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση, ενώ τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης είχαν μεγάλη μείωση στις εκλογές του 2007⁶³⁵.

Συνεπώς ως προς τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων της Ν.Δ. και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης ανά επαρχία σε σχέση με τις μεταβολές στο σύνολο του νομού, παρατηρείται μεγαλύτερος βαθμός σύγκλισης, έτσι όπως αυτός ορίστηκε στο δεύτερο κεφάλαιο της διατριβής, στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και του 1990 και στην Επαρχία Άργους σε όλη την υπό εξέταση περίοδο. Ο υποψήφιος που εμφάνισε το μεγαλύτερο βαθμό σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμής του ανά επαρχία, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές του στο σύνολο του νομού ήταν ο Γεώργιος Μουτζουρίδης σε δέκα περιπτώσεις, τρεις στην Επαρχία Άργους, τρεις στην Επαρχία Ερμιονίδος και τέσσερις στην Επαρχία Ναυπλίας, ενώ τα ψηφοδέλτια χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγαλύτερο βαθμό σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμής τους ανά επαρχία, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, σε έξι περιπτώσεις, τρεις

⁶³⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

⁶³⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

στην Επαρχία Άργους, δύο στην Επαρχία Ερμιονίδος και μία στην Επαρχία Ναυπλίας⁶³⁶.

Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. από τους εικοσιτέσσερις υποψηφίους την περίοδο 1974-2009, οχτώ κατάγονται από την Επαρχία Άργους, πέντε από την Επαρχία Ερμιονίδος και έντεκα από την Επαρχία Ναυπλίας, ενώ από τους επτά που εξελέγησαν βουλευτές πέντε κατάγονται από την Επαρχία Άργους και δύο από την Επαρχία Ναυπλίας⁶³⁷. Ένας από την Επαρχία Άργους είχε αναφορά και στην Επαρχία Ναυπλίας και επίσης ένας από την Επαρχία Ναυπλίας είχε αναφορά και στην Επαρχία Άργους⁶³⁸.

Στην Επαρχία Άργους σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού, ενώ στις δώδεκα εκλογικές αναμετρήσεις με σταυρό προτίμησης, επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν οι Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ιωάννης Θωμόπουλος και Ιωάννης Μανιάτης από τρεις φορές, ενώ σε οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶³⁹. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων, υπήρξαν επίσης και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. όπως και στη Ν.Δ., εκλογικές αναμετρήσεις όπου οι υποψήφιοι ανεξάρτητα αν εξελέγησαν ή όχι συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στην Επαρχία Άργους με ποσοστά άνω του 50% όπως οι Δημήτριος Παπαϊωάννου, Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ανδρέας Ντούτσος, Ιωάννης Θωμόπουλος, Παναγιώτης Τζαβέλλας, Ιωάννης Μανιάτης, Γεώργιος Παραβάντης και ο Θεόδωρος Σεραφείμ, όλοι τους με καταγωγή από την Επαρχία Άργους, έχοντας εκλεγεί βουλευτές οι Δημήτριος Παπαϊωάννου, Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ανδρέας Ντούτσος, Ιωάννης Θωμόπουλος και ο Ιωάννης Μανιάτης, που έχει και το ρεκόρ ψήφων της επαρχίας με 8679 από το 2009, αλλά όχι σε όλες τις εκλογές που συμμετείχαν. Με βάση λοιπόν τον δείκτη κομματικής επιρροής θα μπορούσαν ορισμένοι εξ αυτών να

⁶³⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 68.

⁶³⁷ Από την Επαρχία Άργους κατάγονται οι Ιωάννης Θωμόπουλος, Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ιωάννης Μανιάτης, Ανδρέας Ντούτσος, Δημήτριος Παπαϊωάννου, Γεώργιος Παραβάντης, Θεόδωρος Σεραφείμ (με καταγωγή από την Αρκαδία) και Παναγιώτης Τζαβέλλας. Από την Επαρχία Ερμιονίδος κατάγονται οι Δημήτριος Κωστελένος, Σωκράτης Μπλάνας, Ιωάννης Οικονομόπουλος, Κων/νος Σαμπανίδης και Δημήτριος Σιδέρης. Από την Επαρχία Ναυπλίας κατάγονται οι Παναγιώτης Βασιλείου, Σπήλιος Βασιλείου, Σοφία Γκιόλα, Δημήτριος Γκιόλας, Βασίλειος Κόκκας, Θεόδωρος Κόκκινος, Ιωάννης Μελίδης, Βασίλειος Μητροσύλης, Νικόλαος Προύντζος, Αναστάσιος Σαλεσιώτης και Θεοφάνης Τόμπρας.

⁶³⁸ Οι Ιωάννης Μανιάτης και Νικόλαος Προύντζος είχαν συγγενικούς δεσμούς και σε άλλη επαρχία από αυτή που κατάγονται.

⁶³⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

χαρακτηριστούν «τοπικοί» υποψήφιοι αφού η δύναμή τους στη συγκεκριμένη επαρχία αποτελούσε ένα μικρό ποσοστό της δύναμης του κόμματος στο σύνολο του νομού⁶⁴⁰.

Στην Επαρχία Ερμιονίδος σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού, ενώ τέσσερις φορές επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία, πέντε με καταγωγή από την Επαρχία Άργους και τρεις φορές από την Επαρχία Ναυπλίας. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν ο Ιωάννης Μελίδης τρεις φορές και οι Ιωάννης Οικονομόπουλος, Ιωάννης Θωμόπουλος και Ιωάννης Μανιάτης από δύο φορές, ενώ σε οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁴¹. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής, οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στην Επαρχία Ερμιονίδος ήταν μόνο όσοι κατάγονταν από την περιοχή όπως οι Ιωάννης Οικονομόπουλος, που έχει και το ρεκόρ ψήφων της επαρχίας με 3274 από το 1981, Κων/νος Σαμπανίδης, Σωκράτης Μπλάνας, Δημήτριος Κωστελένος και Δημήτριος Σιδέρης με ποσοστά άνω του 63%, χωρίς να εκλεγεί κανείς εξ αυτών βουλευτής, που σε συνδυασμό με τον δείκτη κομματικής επιρροής τους, που κυμάνθηκε από πολύ χαμηλά μέχρι μέτρια επίπεδα, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως «τοπικοί» υποψήφιοι, σε συνδυασμό και με το μικρό αριθμό ψηφοφόρων της Επαρχίας Ερμιονίδος σε σχέση με το σύνολο του νομού⁶⁴².

Στην Επαρχία Ναυπλίας σε τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού, ενώ εννιά φορές επικράτησε υποψήφιος με καταγωγή από την ίδια την επαρχία και τρεις φορές υποψήφιος με καταγωγή από την Επαρχία Άργους. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν οι Ιωάννης Μελίδης με τέσσερις, ο Ιωάννης Μανιάτης με τρεις και ο Βασίλειος Κόκκας με δύο, ενώ σε επτά εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁴³. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στην Επαρχία Ναυπλίας με ποσοστά άνω του 53% ήταν οι Θεόδωρος Κόκκινος, Θεοφάνης Τόμπρας, Σπήλιος Βασιλείου, Ιωάννης Μελίδης, Παναγιώτης Βασιλείου, Βασίλειος

⁶⁴⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 69.

⁶⁴¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

⁶⁴² Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 69.

⁶⁴³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

Κόκκας, Νικόλαος Προύντζος, Βασίλειος Μητροσύλης, Σοφία Γκιόλα και Αναστάσιος Σαλεσιώτης, όλοι τους με καταγωγή από την Επαρχία Ναυπλίας, έχοντας εκλεγεί βουλευτές μόνο οι Σπήλιος Βασιλείου και Ιωάννης Μελίδης, που έχει και το ρεκόρ ψήφων με 6993 από το Νοέμβριο του 1989, και όχι σε όλες τις εκλογές που συμμετείχαν. Ο δείκτης κομματικής επιρροής σε μερικούς υποψηφίους κυμάνθηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα, λόγω και της ευρύτερης επιρροής τους στις άλλες δύο επαρχίες αλλά και στο σύνολο του νομού, ενώ για τους υπόλοιπους σε χαμηλά επίπεδα, αποδεικνύοντας και σε αυτή την επαρχία τον «τοπικό» χαρακτήρα της υποψηφιότητάς τους⁶⁴⁴.

Τέλος στους ετεροδημότες, σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού, ενώ και στις τρεις εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού, αλλά δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των δύο δεικτών που θα μπορούσε να αναφερθεί, λόγω του μικρού αριθμού ψηφοφόρων στα τμήματα των ετεροδημοτών, ενώ το ρεκόρ ψήφων έχει ο Ιωάννης Μανιάτης με 87 από τις εκλογές του 2009⁶⁴⁵. Συνεπώς και οι τρεις επαρχίες, αλλά και τα τμήματα ετεροδημοτών φαίνεται είναι κοντά, ανάλογα την εκλογική αναμέτρηση, ως προς την προτίμηση των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε σχέση με το σύνολο του νομού.

Σε ότι αφορά τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Επαρχία Άργους⁶⁴⁶, μεγάλη αύξηση, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1996, ο Βασίλειος Κόκκας το 2000, ο Ιωάννης Μανιάτης το 2009, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Βασίλειος Κόκκας το 2004, ο Ιωάννης Κουτσογιάννης τον Ιούνιο του 1989, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981 και ο Παναγιώτης Τζαβέλλας το 2000. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, δύο φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, τρεις φορές τη διατήρησαν και τρεις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τρεις φορές έχασαν την

⁶⁴⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 69.

⁶⁴⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 48Γ-52Γ και 69.

⁶⁴⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

έδρα και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Ιουνίου του 1989, 1993 και του 1996, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και του 1990⁶⁴⁷.

Στην Επαρχία Ερμιονίδος μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1993, ο Ιωάννης Κουτσογιάννης τον Ιούνιο του 1989, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1990 και το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981, και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μεγάλη μείωση εμφάνισαν η Σοφία Γκιάλα το 2009, ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Βασίλειος Κόκκας το 2004, ο Ιωάννης Μανιάτης το 2009, ο Ιωάννης Μελίδης το 1990, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989 και ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, μία φορά οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, δύο φορές τη διατήρησαν, δύο φορές την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι μία φορά κέρδισαν την έδρα, δύο φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Ιουνίου και Νοεμβρίου του 1989 και του 1996, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του 2009⁶⁴⁸.

Στην Επαρχία Ναυπλίας μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1993, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1990 και το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989 και ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, δύο φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι δύο φορές

⁶⁴⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

⁶⁴⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

έχασαν την έδρα και δύο φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Νοεμβρίου του 1989, 1990 και του 2000, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και του 2009⁶⁴⁹.

Στα τμήματα ετεροδημοτών μεγάλη αύξηση σημείωσε ο Ιωάννης Μανιάτης το 2009 και μεγάλη μείωση η Σοφία Γκιόλα το 2009 και ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ενώ ένας εξ αυτών διατήρησε την έδρα και δύο παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση⁶⁵⁰.

Άρα ως προς τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης ανά επαρχία σε σχέση με τις μεταβολές στο σύνολο του νομού, παρατηρείται μεγαλύτερος βαθμός σύγκλισης στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και του 2007, στην Επαρχία Άργους και στην Επαρχία Ναυπλίας σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, ενώ σε σχέση με τους υποψηφίους της Ν.Δ. εμφανίζουν μικρότερο βαθμό σύγκλισης. Οι υποψήφιοι που εμφάνισαν το μεγαλύτερο βαθμό σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμής τους ανά επαρχία, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, ήταν οι Ιωάννης Θωμόπουλος σε τρεις περιπτώσεις, από μία σε κάθε επαρχία, και ο Ιωάννης Μανιάτης, επίσης σε τρεις περιπτώσεις, μία στην Επαρχία Άργους και δύο στην Επαρχία Ναυπλίας, ενώ ο βαθμός σύγκλισης των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης στις μεταβολές της δύναμής τους ανά επαρχία, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, ήταν σε τρεις περιπτώσεις, από μία σε κάθε επαρχία⁶⁵¹.

⁶⁴⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

⁶⁵⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

⁶⁵¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 69.

5.3. Στις αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές.

Μετά την ανάλυση της διοικητικής κατανομής της ψήφου, στις επαρχίες και τα τμήματα ετεροδημοτών, ακολουθεί η ίδια διαδικασία στις αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, συγκριτικά με το σύνολο του νομού, αλλά και με τα αντίστοιχα μεγέθη στην επικράτεια, όπου αυτό είναι μεθοδολογικά εφικτό, αφού τα στοιχεία για τα ποσοστά ανά κατηγορία περιοχής στην επικράτεια καταγράφονται μέχρι και τις εκλογές του 2000. Πάντως μέχρι και τις εκλογές του 2000, η Αργολίδα έχει διαφορετική εκλογική συμπεριφορά ως προς τις περιοχές σε σχέση με την επικράτεια, φαινόμενο που πιθανόν να συνεχίστηκε και στις μετέπειτα εκλογικές αναμετρήσεις, που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Από το 1974 μέχρι και το 2000 σε επίπεδο μέσω τιμών η Ν.Δ. στην Αργολίδα έχει θετική απόκλιση από 4% έως 10% και στις τρεις περιοχές, από τα αντίστοιχα ποσοστά της στην επικράτεια. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις υπολείπεται στις αστικές περιοχές από το αντίστοιχο ποσοστό της επικράτειας κατά 2,41%, ενώ στις ημιαστικές περιοχές εμφανίζει μεγαλύτερο ποσοστό κατά 0,95% από της επικράτειας, αν και στις τρεις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις συγκέντρωσε χαμηλότερο ποσοστό από της επικράτειας, και τέλος στις αγροτικές περιοχές υπολείπεται της επικράτειας κατά 2,13%, εμφανίζοντας μεγαλύτερο ποσοστό μόνο στις εκλογές του 1974 και του 1977. Ενδεχομένως αυτή η ιδιαίτερη εκλογική επιρροή τόσο της Ν.Δ. όσο και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Αργολίδα και στις τρεις περιοχές, να εξηγεί την εκλογική σταθερότητα του νομού σε όλη την υπό εξέταση περίοδο⁶⁵².

Στο πεδίο του εκλογικού ανταγωνισμού η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε δέκα εκλογικές αναμετρήσεις και στις τρεις κατηγορίες περιοχών του νομού, ενώ σε τρεις από αυτές ήταν δεύτερο κόμμα στην επικράτεια. Σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε σε δύο κατηγορίες περιοχών, και σε μια εκλογική αναμέτρηση μόνο σε μία περιοχή, παρότι ήταν σε όλες δεύτερη στην επικράτεια. Σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις είχε την απόλυτη πλειοψηφία και στις τρεις κατηγορίες περιοχών και σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε δύο κατηγορίες περιοχών, ενώ ήταν σε όλες πρώτη στην επικράτεια. Σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε μία μόνο περιοχή, ενώ ήταν πρώτη στην

⁶⁵² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 70.

επικράτεια σε μία εξ αυτών. Σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία σε καμία περιοχή, ενώ ήταν πρώτη στην επικράτεια σε μία εξ αυτών. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την πλευρά του επικράτησε της Ν.Δ. μόνο σε μία εκλογική αναμέτρηση στις αστικές περιοχές και τρεις στις ημιαστικές περιοχές, ενώ ήταν πρώτο στην επικράτεια, αλλά δεν κατόρθωσε να επικρατήσει σε καμία εκλογική αναμέτρηση στις αγροτικές περιοχές⁶⁵³.

Στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις σε επίπεδο μέσων τιμών τα ποσοστά της συμμετοχής ήταν μεγαλύτερα στις αστικές και στις ημιαστικές περιοχές τόσο σε σχέση με το σύνολο του νομού όσο και με της επικράτειας, το ποσοστό των άκυρων/λευκών ήταν μεγαλύτερο στις αστικές περιοχές τόσο σε σχέση με το σύνολο του νομού όσο και με της επικράτειας, και τέλος το ποσοστό των εγκύρων ήταν μεγαλύτερο στις ημιαστικές και στις αγροτικές περιοχές τόσο σε σχέση με το σύνολο του νομού όσο και με της επικράτειας.

Αναλυτικά στις αστικές περιοχές το ποσοστό της συμμετοχής κυμάνθηκε από 74,28% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 86,79% το υψηλότερο το 1993 με τη μέση τιμή στο 82,68%. Τα άκυρα/λευκά από 0,72% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,84% το υψηλότερο το 2007 με τη μέση τιμή στο 1,90%. Τα έγκυρα από 97,16% το χαμηλότερο το 2007 μέχρι 99,28% το υψηλότερο το 1985 με τη μέση τιμή στο 98,10%. Στις ημιαστικές περιοχές το ποσοστό της συμμετοχής κυμάνθηκε από 68,10% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 86,63% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 με τη μέση τιμή στο 80,11%. Τα άκυρα/λευκά από 0,74% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,22% το υψηλότερο το 1996 με τη μέση τιμή στο 1,55%. Τα έγκυρα από 97,78% το χαμηλότερο το 1996 μέχρι 99,26% το υψηλότερο το 1985 με τη μέση τιμή στο 98,45%. Στις αγροτικές περιοχές το ποσοστό της συμμετοχής κυμάνθηκε από 65,47% το χαμηλότερο το 1990 μέχρι 86,06% το υψηλότερο το 1974 με τη μέση τιμή στο 76,12%. Τα άκυρα/λευκά από 0,69% το χαμηλότερο το 1985 μέχρι 2,04% το υψηλότερο το 1996 με τη μέση τιμή στο 1,45%. Τα έγκυρα από 97,96% το χαμηλότερο το 1996 μέχρι 99,31% το υψηλότερο το 1985 με τη μέση τιμή στο 98,55%⁶⁵⁴. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι σε επίπεδο μέσων τιμών οι αγροτικές περιοχές ήταν πιο κοντά στα ποσοστά συμμετοχής του νομού και της επικράτειας, οι ημιαστικές περιοχές στα ποσοστά

⁶⁵³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 72.

⁶⁵⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 71.

άκυρων/λευκών και εγκύρων του νομού, ενώ οι αστικές περιοχές στα ποσοστά άκυρων/λευκών και εγκύρων της επικράτειας.

Παρατηρώντας κάθε περιοχή χωριστά, προκύπτει ότι στις αστικές περιοχές η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις δώδεκα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις έξι έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 69,17%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 40,50%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 12256 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1977 με 6243. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 50,12% και ως προς τις ψήφους στις 9258. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του κατόρθωσε να επικρατήσει της Ν.Δ. στις αστικές περιοχές μόνο στις εκλογές του 2009. Το υψηλότερο ποσοστό του ήταν στις εκλογές του 1981 με 44,95%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 12,87%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 9292 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 1576. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 35,76% και ως προς τις ψήφους στις 6858.

Στην ημιαστικές περιοχές η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις δέκα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις τρεις έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 62,90%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 38,56%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 2004 με 5753 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1977 με 3762. Η μέση τιμή της Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 47,22% και ως προς τις ψήφους στις 4847. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επικράτησε της Ν.Δ. στις ημιαστικές περιοχές σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. Το υψηλότερο ποσοστό του ήταν στις εκλογές του 1981 με 46,95%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 17,97%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 1993 με 5091 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 1465. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 44,05% και ως προς τις ψήφους στις 4162.

Στις αγροτικές περιοχές η Ν.Δ. επικράτησε του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις εκ των οποίων τις επτά έχοντας την απόλυτη πλειοψηφία. Το υψηλότερο ποσοστό της ήταν στις εκλογές του 1974 με 68,97%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 2009 με 45,05%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 με 21802 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1977 με 14574. Η μέση τιμή της

Ν.Δ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 51,04% και ως προς τις ψήφους στις 19247. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε το υψηλότερο ποσοστό του στις εκλογές του 1993 με 43,82%, ενώ το μικρότερο στις εκλογές του 1974 με 16,13%. Τις περισσότερες ψήφους τις συγκέντρωσε στις εκλογές του 1993 με 18170 και τις λιγότερες στις εκλογές του 1974 με 4846. Η μέση τιμή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως προς το ποσοστό ήταν στο 37,83% και ως προς τις ψήφους στις 14546. Συνεπώς σε επίπεδο μέσων τιμών για τη Ν.Δ. όλες οι περιοχές ήταν πιο κοντά στο σύνολο του νομού με πλησιέστερες τις αστικές και τις αγροτικές περιοχές, ενώ για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι αγροτικές περιοχές ήταν πιο κοντά στο σύνολο του νομού και οι ημιαστικές περιοχές στο σύνολο της επικράτειας.

Εξετάζοντας το άθροισμα του δικομματισμού Ν.Δ.-ΠΑ.ΣΟ.Κ., διαπιστώνεται ότι σε επίπεδο μέσων τιμών σε όλες τις περιοχές σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις, με μικρές εξαιρέσεις, ακολούθησε τα ποσοστά της Αργολίδας και όχι της επικράτειας⁶⁵⁵. Συγκεκριμένα στις αστικές περιοχές κυμάνθηκε από 67,52% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 91,82% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 και με μέση τιμή 85,88%, στις ημιαστικές περιοχές κυμάνθηκε από 75,73% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 92,54% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 και με μέση τιμή 87,08%, ενώ στις αγροτικές περιοχές κυμάνθηκε από 72,12% το χαμηλότερο το 1977 μέχρι 93,28% το υψηλότερο το Νοέμβριο του 1989 και με μέση τιμή 88,87%. Συνεπώς σε επίπεδο μέσων τιμών οι ημιαστικές περιοχές ήταν πιο κοντά στο σύνολο του νομού και οι αστικές περιοχές πιο κοντά στο σύνολο της επικράτειας.

Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος συγκέντρωσε υψηλά ποσοστά σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις και στις τρεις κατηγορίες περιοχών, και πολλές φορές την απόλυτη πλειοψηφία, γεγονός που οφείλεται στα υψηλά ποσοστά της Ν.Δ. και λιγότερο στα ποσοστά των μικρών συντηρητικών κομμάτων, με κάποιες χαρακτηριστικές εξαιρέσεις, ενώ σε επίπεδο μέσων τιμών έχει την απόλυτη πλειοψηφία και στις τρεις κατηγορίες⁶⁵⁶. Συνεπώς οι αστικές περιοχές ήταν πιο κοντά στο σύνολο του νομού και οι ημιαστικές περιοχές πιο κοντά στο σύνολο της χώρας, για τον ευρύτερο συντηρητικό χώρο, ενώ οι αγροτικές περιοχές συγκέντρωσαν τα υψηλότερα ποσοστά, αλλά και τις περισσότερες ψήφους σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές, και ήταν αρκετά μακριά από τα αντίστοιχα της επικράτειας. Συγκεκριμένα στις

⁶⁵⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 73.

⁶⁵⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 74.

αστικές περιοχές συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στις έντεκα από τις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε σε επίπεδο μέσων τιμών από 45,67% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 70,17% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 53,77%, στις ημιαστικές περιοχές συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε από 44,22% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 64,88% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 50,06%, ενώ στις αγροτικές περιοχές συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία σε έντεκα εκλογικές αναμετρήσεις και κυμάνθηκε από 48,70% το χαμηλότερο το 2009 μέχρι 70,51% το υψηλότερο το 1974 και με μέση τιμή 53,80%.

Περνώντας στις μεταβολές που συντελέστηκαν στο εσωτερικό κάθε περιοχής, παρατηρούνται σημαντικά ευρήματα στις τιμές όλων των μεταβλητών⁶⁵⁷, με τις αγροτικές περιοχές να ακολουθούν τους δείκτες μεταβολής του νομού περισσότερο από τις άλλες περιοχές και ακολουθούν οι αστικές περιοχές. Συγκεκριμένα στις αστικές περιοχές η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του 1993 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 2004. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τη σειρά του είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1985 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981.

Στις ημιαστικές περιοχές η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα, ενώ η ίδια μείωση έλαβε χώρα και στις εκλογές του 1996. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμής της στις εκλογές του 2000 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τη μεγαλύτερη

⁶⁵⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 75.

αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1977 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1996. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1997. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 2004 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1981.

Στις αγροτικές περιοχές η μεγαλύτερη αύξηση της συμμετοχής πραγματοποιήθηκε στις εκλογές του 1996 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985. Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού των άκυρων/λευκών ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 1989 και η μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1985, ενώ το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Η Ν.Δ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή της στις εκλογές του 2000 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του Ιουνίου του 1989. Το άθροισμα του δικομματισμού είχε τη μεγαλύτερη αύξηση στις εκλογές του 1981 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977. Ο ευρύτερος συντηρητικός χώρος είχε με τη σειρά του τη μεγαλύτερη αύξηση στη δύναμή του στις εκλογές του 2004 και τη μεγαλύτερη μείωση στις εκλογές του 1977.

Περνώντας στο επίπεδο των υποψηφίων, παρατηρείται το φαινόμενο της ανομοιογενούς εκλογικής επιρροής τόσο μεταξύ των περιοχών όσο και από εκλογή σε εκλογή για την ίδια περιοχή. Όπως προκύπτει και από την ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων, οι περισσότεροι υποψήφιοι είχαν ως αφετηρία της εκλογικής τους δύναμης τις περιοχές που ήταν πιο κοντά στην κοινωνική τους προέλευση, τουλάχιστον στις πρώτες εκλογικές αναμετρήσεις που συμμετείχαν, μια και ομοιογενοποιήθηκε σταδιακά η εκλογική επιρροή τους στο σύνολο του νομού με το πέρασμα των χρόνων, ιδιαίτερα αυτών που συμμετείχαν και εκλέγονταν σε περισσότερες από δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Να διευκρινιστεί όμως ότι μεθοδολογικά δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί αυτή η παράμετρος, όπως συνέβη στις επαρχίες με τον τόπο καταγωγής τους, διότι ο τόπος καταγωγής με τον τόπο κατοικίας και επαγγελματικής δραστηριότητας, στις περισσότερες περιπτώσεις δεν ήταν ο ίδιος. Συνεπώς στατιστικά στοιχεία για τους υποψηφίους δε μπορούν να παρουσιαστούν, σχετικά με την κοινωνική τους προέλευση, παρά μόνο παρουσίαση και ανάλυση των εκλογικών δεδομένων στις περιοχές.

Στις αστικές περιοχές σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων της Ν.Δ. ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν οι Βασίλειος Σωτηρόπουλος, Ευάγγελος Παπανικολάου και Ιωάννης Μανώλης από δύο φορές, ενώ σε οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁵⁸. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων, υπήρξαν εκλογικές αναμετρήσεις όπου κάποιοι υποψήφιοι ανεξάρτητα αν εξελέγησαν ή όχι συγκέντρωσαν σημαντικό μέρος της δύναμής τους στις αστικές περιοχές, με ποσοστά άνω του 35% όπως οι Ηλίας Οικονομόπουλος, Δημήτριος Γεώργας, Ευάγγελος Παπανικολάου, Δημήτριος Σαραβάκος, Δημήτριος Κρανιάς, Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση και η Στυλιανή Νικολαΐδου-Γεωργαντά, και οι μόνοι που εξελέγησαν βουλευτές ήταν ο Ηλίας Οικονομόπουλος και ο Ευάγγελος Παπανικολάου, ενώ το ρεκόρ ψήφων ανήκει στον Ιωάννη Μανώλη με 4504 στις εκλογές του 2004. Τα ποσοστά του δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων στις περιοχές εννοείται ότι δε θα μπορούσαν να είναι αντίστοιχα αυτών των επαρχιών, μια και οι αστικές περιοχές του νομού δε συμβαδίζουν απαραίτητα με τις επαρχίες και τους τόπους καταγωγής των υποψηφίων. Ακόμα λιγότεροι ήταν οι υποψήφιοι που είχαν διψήφιο ποσοστό στο δείκτη κομματικής επιρροής στις αστικές περιοχές, με υψηλότερο ποσοστό του Ιωάννη Μανώλη με 11,41% στις εκλογές του 2004, γεγονός που αποδεικνύει ότι η άντληση ψήφων από τις αστικές περιοχές δεν αποτέλεσε προνόμιο των υποψηφίων με συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά και σε συνδυασμό με το ότι οι ψήφοι της Ν.Δ. στις αστικές περιοχές αποτελούσαν κατά μέσο όρο το 30% των ψήφων που συγκέντρωνε σε κάθε εκλογική αναμέτρηση στο σύνολο του νομού⁶⁵⁹.

Στις ημιαστικές περιοχές σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχαν η Έλσα Παπαδημητρίου και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος από τρεις φορές, ενώ σε οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁶⁰. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής, οι μοναδικοί υποψήφιοι που συγκέντρωσαν σημαντικό μέρος της δύναμής τους στις ημιαστικές περιοχές ήταν ο Ιωάννης Κοντοβράκης και ο Νικόλαος Κλειώσης με ποσοστά 23%-30%, που

⁶⁵⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

⁶⁵⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 76.

⁶⁶⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

κατάγονταν από ημιαστικές περιοχές, και έχοντας εκλεγεί βουλευτής μόνο ο Ιωάννης Κοντοβράκης στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις που συμμετείχε, ενώ το ρεκόρ ψήφων ανήκει στον Ιωάννη Μανώλη με 2292 στις εκλογές του 2004. Ο δείκτης κομματικής επιρροής για τον Ιωάννη Κοντοβράκη έφτασε στο 8,86% το 1977, ενώ για τους υπόλοιπους σε όλη την υπό εξέταση περίοδο κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, γεγονός που οφείλεται κυρίως στο μικρό αριθμό ψηφοφόρων των ημιαστικών περιοχών σε σχέση με το σύνολο του νομού⁶⁶¹.

Στις αγροτικές περιοχές σε δέκα εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχε ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος με τέσσερις, ενώ σε έντεκα εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁶². Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής η συντριπτική πλειοψηφία των υποψηφίων συγκέντρωσε μεγάλο μέρος της δύναμής τους στις αγροτικές περιοχές με ποσοστά άνω του 50% με εξαίρεση τους Νικόλαο Κλειώση, Δημήτριο Κρασιά το 2007 και την Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, μη έχοντας εκλεγεί κανείς εξ αυτών βουλευτής, ενώ το ρεκόρ ψήφων ανήκει στον Ιωάννη Μηναίο με 10921 από τις εκλογές του 1974, παρότι δεν προέρχεται από τις αγροτικές περιοχές, ενώ ο δείκτης κομματικής επιρροής του ήταν στο 31,82% το 1974, που ήταν και ο μεγαλύτερος που έχει καταγραφεί, μια και οι υπόλοιποι υποψήφιοι σε όλη την υπό εξέταση περίοδο συγκέντρωσαν χαμηλότερα ποσοστά, λόγω και της ομοιογενούς επιρροής τους και στις άλλες περιοχές, αλλά και στο σύνολο του νομού⁶⁶³.

Σχετικά με τις μεταβολές στη δύναμή τους από εκλογή σε εκλογή εντός της ίδιας περιοχής, όπως και με τις επαρχίες, δεν είναι εύκολο να υπάρξουν ξεκάθαρα συμπεράσματα, όπως και στο σύνολο του νομού, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Αξίζει όμως να αναφερθούν κάποιες χαρακτηριστικές μεταβολές στη δύναμη ορισμένων υποψηφίων⁶⁶⁴. Συγκεκριμένα στις αστικές περιοχές μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα

⁶⁶¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 76.

⁶⁶² Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

⁶⁶³ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 76.

⁶⁶⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989, το 1990 και το 1996 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Μεγάλη μείωση είχαν ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1990 και το 1996, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, οι υποψήφιοι τέσσερις φορές κέρδισαν την έδρα, τρεις φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τέσσερις φορές διατήρησαν την έδρα, πέντε φορές την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Ιδιαίτερη αξία έχουν και οι μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης με μεγάλη αύξηση ήταν στις εκλογές του 1977, Ιουνίου του 1989, 1990, 1993 και του 2000, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶⁶⁵.

Στις ημιαστικές περιοχές μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989 και το 1990 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Μεγάλη μείωση είχαν ο Δημήτριος Κρασιάς το 2009, Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 2009, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, οι υποψήφιοι τρεις φορές κέρδισαν την έδρα, δύο φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση, ενώ στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τέσσερις φορές διατήρησαν την έδρα, πέντε φορές την έχασαν και τέσσερις φορές

⁶⁶⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1993, 1996 και του 2007, ενώ μεγάλη μείωση στις εκλογές του 1981 και του 2009⁶⁶⁶.

Στις αγροτικές περιοχές μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης το Νοέμβριο του 1989, η Έλσα Παπαδημητρίου το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το Νοέμβριο του 1989 και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος τον Ιούνιο του 1989 και το 1996 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2000. Μεγάλη μείωση σημείωσαν ο Ιωάννης Μανώλης το 2007, ο Ιωάννης Μηναίος το 1977, ο Γεώργιος Μουτζουρίδης τον Ιούνιο του 1989 και το 1993, η Αικατερίνη Μπόμπου-Δανούση το 2009, ο Ηλίας Οικονομόπουλος το 1977, η Έλσα Παπαδημητρίου το 1990 και το 1996, ο Ευάγγελος Παπανικολάου το 1993 και το 1996, ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος το Νοέμβριο του 1989 και το 1993 και ο Γεώργιος Τσούρνος το 2004. Στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων οι υποψήφιοι τέσσερις φορές κέρδισαν την έδρα, δύο φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και μία φορά παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση, ενώ στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τέσσερις φορές διατήρησαν την έδρα, πέντε φορές την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις μεταβολές στον αριθμό των ψηφοδελτίων της Ν.Δ. χωρίς σταυρό προτίμησης μεγάλη αύξηση είχαν στις εκλογές του 1977, Ιουνίου του 1989, 1990, 1993, 1996 και του 2000, ενώ μεγάλη μείωση στις εκλογές του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989⁶⁶⁷.

Συνεπώς ως προς τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων της Ν.Δ. και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης ανά περιοχή σε σχέση με τις μεταβολές στο σύνολο του νομού, παρατηρείται μεγαλύτερος βαθμός σύγκλισης στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και στις αγροτικές περιοχές σε όλη την υπό εξέταση περίοδο. Η υποψήφια που είχε τις περισσότερες φορές μεγαλύτερο βαθμό σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμής της ανά περιοχή, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές της στο σύνολο του νομού, ήταν η Έλσα Παπαδημητρίου με δεκαέξι, πέντε στις αστικές, τέσσερις στις ημιαστικές και επτά στις αγροτικές περιοχές, ενώ ο βαθμός σύγκλισης στις

⁶⁶⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

⁶⁶⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

μεταβολές της δύναμης ανά περιοχή των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, ήταν σε επτά περιπτώσεις, τρεις στις αστικές, μία στις ημιαστικές και τρεις στις αγροτικές περιοχές⁶⁶⁸.

Περνώντας στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., στις αστικές περιοχές σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων του ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχε ο Ιωάννης Θωμόπουλος με τέσσερις φορές, ενώ σε οχτώ εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁶⁹. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων, υπήρξαν επίσης και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. όπως και στη Ν.Δ., εκλογικές αναμετρήσεις όπου οι υποψήφιοι ανεξάρτητα αν εξελέγησαν ή όχι συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στις αστικές περιοχές με ποσοστά άνω του 35% όπως οι Σοφία Γκιόλα, Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ιωάννης Θωμόπουλος και ο Παναγιώτης Τζαβέλλας, έχοντας εκλεγεί βουλευτές μόνο οι Ιωάννης Θωμόπουλος, αλλά όχι στην εκλογή που είχε υψηλό ποσοστό στις αστικές περιοχές, και Ιωάννης Κουτσογιάννης, ενώ το ρεκόρ ψήφων ανήκει στον Ιωάννη Μανιάτη με 5232 στις εκλογές του 2009. Επίσης και τα ποσοστά του δείκτη τοπικής επιρροής των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως και της Ν.Δ., στις περιοχές εννοείται ότι δε θα μπορούσαν να είναι αντίστοιχα αυτών των επαρχιών, μια και οι αστικές περιοχές του νομού δε συμβαδίζουν με τις επαρχίες και τους τόπους καταγωγής των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Πολύ πιο λίγοι ήταν οι υποψήφιοι που είχαν διψήφιο ποσοστό στο δείκτη κομματικής επιρροής στις αστικές περιοχές, με υψηλότερο ποσοστό του Ιωάννη Μανιάτη με 17,67% στις εκλογές του 2004, ενώ οι ψήφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές περιοχές αποτελούσαν το 28% των ψήφων του στο σύνολο του νομού⁶⁷⁰.

Στις ημιαστικές περιοχές σε πέντε εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές πέτυχε ο Ιωάννης Μανιάτης με τρεις φορές, ενώ σε εννιά εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁷¹. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής, οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν μεγάλο μέρος της δύναμής τους στις ημιαστικές περιοχές ήταν

⁶⁶⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 76.

⁶⁶⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

⁶⁷⁰ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 77.

⁶⁷¹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

ο Ιωάννης Οικονομόπουλος, Κωνσταντίνος Σαμπανίδης, Δημήτριος Κωστελένος, Σωκράτης Μπλάνας και Δημήτριος Σιδέρης με ποσοστά άνω του 30%, όλοι τους με καταγωγή από ημιαστικές περιοχές, και χωρίς να έχουν εκλεγεί βουλευτές. Το ρεκόρ ψήφων ανήκει στον Ιωάννη Μελίδη με 2268 από τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989, όπου και ο δείκτης κομματικής επιρροής του έφτασε στο 8,86%, ενώ για τους υπόλοιπους σε όλη την υπό εξέταση περίοδο κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα, γεγονός που οφείλεται όπως έχει προαναφερθεί στο μικρό αριθμό ψηφοφόρων των ημιαστικών περιοχών σε σχέση με το σύνολο του νομού⁶⁷².

Στις αγροτικές περιοχές σε εννιά εκλογικές αναμετρήσεις η κατάταξη των υποψηφίων ήταν η ίδια με αυτή στο σύνολο του νομού. Τις περισσότερες πρωτιές είχε ο Ιωάννης Μελίδης με τέσσερεις, ενώ σε έντεκα εκλογικές αναμετρήσεις επικράτησε ο υποψήφιος που αναδείχθηκε πρώτος στο σύνολο του νομού⁶⁷³. Σε ότι αφορά τον δείκτη τοπικής επιρροής η συντριπτική πλειοψηφία των υποψηφίων συγκέντρωσε μεγάλο μέρος της δύναμής τους στις αγροτικές περιοχές με ποσοστά άνω του 50% με εξαίρεση τους Σοφία Γκιόλα και στις δύο εκλογές που συμμετείχε, Ιωάννη Θωμόπουλο στις εκλογές του 1990, 1993 και του 2004, Δημήτριο Κωστελένο, Δημήτριο Σιδέρη και Παναγιώτη Τζαβέλλα και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις που ήταν υποψήφιος, έχοντας εκλεγεί βουλευτής μόνο ο Ιωάννης Θωμόπουλος, αλλά όχι στις προαναφερθείσες εκλογές, ενώ το ρεκόρ ψήφων με 7672 από το 2009 ανήκει στον Ιωάννη Μανιάτη. Ο δείκτης κομματικής επιρροής ορισμένων υποψηφίων κυμάνθηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα, λόγω της ευρύτερης επιρροής τους στο σύνολο του νομού, με μεγαλύτερο ποσοστό το 27,64% του Δημήτριου Παπαϊωάννου το 1977, που προέρχεται από αγροτικές περιοχές, ενώ οι Δημήτριος Γκιόλας, Ιωάννης Μελίδης, Βασίλειος Κόκκας και Ιωάννης Μανιάτης συγκέντρωσαν επίσης σχεδόν σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις που συμμετείχαν ποσοστά άνω του 20% της δύναμής τους, γεγονός που οφείλεται και στη μεγάλη δεξαμενή ψηφοφόρων που είχαν οι αγροτικές περιοχές, σε σχέση με το σύνολο του νομού⁶⁷⁴.

Σε ότι αφορά τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις αστικές περιοχές⁶⁷⁵, μεγάλη αύξηση, σε σχέση με την αμέσως

⁶⁷² Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 77.

⁶⁷³ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

⁶⁷⁴ Βλ. Παράρτημα Πίνακες 27Γ-52Γ και 77.

⁶⁷⁵ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Βασίλειος Κόκκας το 2000, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1993, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Ιωάννης Κουτσογιάννης τον Ιούνιο του 1989, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981 και ο Κωνσταντίνος Σαμπανίδης το Νοέμβριο του 1989. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, δύο φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, μία φορά τη διατήρησαν και δύο φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι τρεις φορές έχασαν την έδρα και τρεις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Ιουνίου του 1989, 1993, 1996, 2000 και του 2004 ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989, του 1990 και του 2007⁶⁷⁶.

Στις ημιαστικές περιοχές μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1993, ο Βασίλειος Κόκκας το 2000, ο Ιωάννης Κουτσογιάννης τον Ιούνιο του 1989, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989 και το 1993, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1990 και το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μεγάλη μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Ιωάννης Μελίδης το 1990, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Παναγιώτης Τζαβέλλας. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, μία φορά οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, δύο φορές τη διατήρησαν, μία φορά την έχασαν και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι μία φορά διατήρησαν την έδρα, δύο φορές την έχασαν και τρεις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Ιουνίου του 1989, του 1996 και του 2000 ενώ σε καμία εκλογική αναμέτρηση δεν εμφάνισαν μεγάλη μείωση⁶⁷⁷.

⁶⁷⁶ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

⁶⁷⁷ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

Στις αγροτικές περιοχές μεγάλη αύξηση στη δύναμή τους, σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εκλογική αναμέτρηση, σημείωσαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 1993 και το 1996, ο Βασίλειος Κόκκας το 2000, ο Ιωάννης Μελίδης το Νοέμβριο του 1989, ο Ανδρέας Ντούτσος το 1990 και το 1993, ο Ιωάννης Οικονομόπουλος το 1981, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1977 και ο Γεώργιος Παραβάντης το 2009. Μείωση εμφάνισαν ο Ιωάννης Θωμόπουλος το 2004, ο Βασίλειος Κόκκας το 2004, ο Βασίλειος Μητροσύλης το 2007, ο Ανδρέας Ντούτσος το Νοέμβριο του 1989, ο Δημήτριος Παπαϊωάννου το 1981 και ο Παναγιώτης Τζαβέλλας το 2000. Να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των μεγάλων αυξήσεων που προαναφέρθηκαν, τρεις φορές οι υποψήφιοι κέρδισαν την έδρα, μία φορά τη διατήρησαν και πέντε φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Στις περιπτώσεις των μεγάλων μειώσεων οι υποψήφιοι δύο φορές έχασαν την έδρα και τέσσερις φορές παρέμειναν σε μη εκλόγιμη θέση. Τα ψηφοδέλτια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. χωρίς σταυρό προτίμησης εμφάνισαν μεγάλη αύξηση στις εκλογές του 1977, 1981, Νοεμβρίου του 1989, 1996 και του 2007, ενώ μεγάλη μείωση είχαν στις εκλογές του Ιουνίου του 2004 και του 2009⁶⁷⁸.

Άρα ως προς τις μεταβολές στη δύναμη των υποψηφίων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης ανά περιοχή σε σχέση με τις μεταβολές στο σύνολο του νομού, παρατηρείται μεγαλύτερος βαθμός σύγκλισης στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989 και του 2007, και στις αγροτικές περιοχές σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, ενώ σε σχέση με τους υποψηφίους της Ν.Δ., όπως και στις επαρχίες, εμφανίζουν μικρότερο βαθμό σύγκλισης. Οι υποψήφιοι που είχαν τις περισσότερες φορές μεγαλύτερο βαθμό σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμής τους ανά περιοχή, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, ήταν οι Ιωάννης Μελίδης με τέσσερις, τρεις στις αστικές και μία στις αγροτικές περιοχές, και ο Ιωάννης Μανιάτης, επίσης με τέσσερις, δύο στις αστικές και δύο στις αγροτικές περιοχές, ενώ ο βαθμός σύγκλισης στις μεταβολές της δύναμης ανά περιοχή των ψηφοδελτίων χωρίς σταυρό προτίμησης, σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές τους στο σύνολο του νομού, ήταν έξι, μία στις αστικές, τέσσερις στις ημιαστικές και μία στις αγροτικές περιοχές⁶⁷⁹.

⁶⁷⁸ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

⁶⁷⁹ Βλ. Παράρτημα Πίνακα 77.

6. ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Μετά την αναλυτική παρουσίαση των εκλογικών αναμετρήσεων της περιόδου 1974-2009, αλλά και τη συγκριτική στατιστική ανάλυση των εκλογικών δεδομένων, είναι πιο ευδιάκριτοι οι παράγοντες που διαμόρφωσαν την ιδιαίτερη εκλογική συμπεριφορά της Αργολίδας σε σχέση με την επικράτεια. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη διαχρονική επικράτηση της Ν.Δ., σε συνδυασμό με το πολιτικό προσωπικό, τη διοικητική και γεωγραφική κατανομή της ψήφου, αλλά και με την εκλογική παράδοση του νομού, που φαίνεται ότι έπαιξε σημαντικό ρόλο.

Ένας πρώτος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη και ο οποίος παρουσιάστηκε αναλυτικά στα εισαγωγικά κεφάλαια, είναι τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του νομού σε συνδυασμό με τη γεωγραφική του θέση. Η Αργολίδα διατήρησε μία ασυνήθιστη πληθυσμιακή ομοιογένεια, με ελάχιστες προσμείξεις, και χωρίς να υπάρξει μετακίνηση του πληθυσμού της προς άλλες περιοχές της χώρας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αφομοίωση των κοινωνικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών των νέων κατοίκων, αλλά και τη γρήγορη οικονομική και πολιτική τους ενσωμάτωση. Λογικό ήταν λοιπόν να υιοθετήσουν και πολλά από τα χαρακτηριστικά της εκλογικής συμπεριφοράς της τοπικής κοινωνίας, αφού δε μπόρεσαν να «αυτονομηθούν» κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά διατηρώντας ή αναπτύσσοντας μία διαφορετική κουλτούρα, με χαρακτηριστική εξαίρεση τη Νέα Κίο⁶⁸⁰. Μαζί με όλα τα παραπάνω θα πρέπει να συνυπολογισθεί και η αγροτική φυσιογνωμία της οικονομίας, που συνεχίζει μέχρι σήμερα να αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της επαγγελματικής δραστηριότητας των κατοίκων του νομού. Οι τοπικές κοινωνίες αποτελούνταν κυρίως από αγροτικά, μικρά και μεσαία αστικά στρώματα, που ήταν για τη Ν.Δ. σταθερά προνομιακές εκλογικές κατηγορίες σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, σε αντίθεση με την επικράτεια, που υπήρχαν πολλές διακυμάνσεις.

Ένας δεύτερος παράγοντας ήταν η επιβίωση των πολιτικών οικογενειών για μεγάλο χρονικό διάστημα σε όλο το νομό, αλλά και οι

⁶⁸⁰ Όπως αναφέρθηκε και στο τρίτο κεφάλαιο αναλυτικά, μετακινήσεις πληθυσμών προς την Αργολίδα υπήρξαν τα πρώτα χρόνια της Επανάστασης και μέχρι τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, μετά τη μικρασιατική καταστροφή με την εγκατάσταση μικρού σχετικά αριθμού προσφύγων σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας, και τέλος από την Αρκαδία πριν τον πόλεμο και μετά το τέλος του Εμφυλίου, αλλά και τη δεκαετία 1950-1960. Οι πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στη Νέα Κίο διατήρησαν αναλόγως την κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική τους ταυτότητα σχεδόν μέχρι σήμερα.

πελατειακές σχέσεις και τα πελατειακά δίκτυα έτσι όπως αναπτύχθηκαν, διατηρήθηκαν, προσαρμόστηκαν και λειτούργησαν στα δεδομένα κάθε εποχής⁶⁸¹. Μπορεί στην υπό εξέταση περίοδο να είναι ελάχιστοι οι απόγονοι πολιτικών οικογενειών σε σχέση με άλλες περιόδους και με άλλους νομούς, όμως σχεδόν όλοι κατόρθωσαν να εκλεγούν και κάποιοι από αυτούς για μεγάλο χρονικό διάστημα, χρησιμοποιώντας μάλιστα την οικογενειακή πολιτική παράδοση ως μηχανισμό κινητοποίησης συγκεκριμένης εκλογικής πελατείας. Κάποιοι εξ αυτών κατά την πρώτη τους συμμετοχή στις εκλογές χρησιμοποίησαν μέχρι και λίστες ψηφοφόρων παλαιότερων μελών της οικογένειάς τους. Τις περισσότερες φορές οι λίστες αυτές ήταν αναξιόπιστες, αφού οι περισσότεροι είτε δεν ζούσαν είτε είχαν προσχωρήσει σε άλλα κόμματα⁶⁸². Επίσης πολλοί εξ αυτών επιδίωξαν και πέτυχαν να υπηρετήσουν σε πολιτικές θέσεις πριν την πρώτη συμμετοχή τους σε εκλογές, γεγονός που εξυπηρετούσε ενδεχομένως και την ηγεσία των κομμάτων τους, με αποτέλεσμα να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη προβολή, αναγνωρισιμότητα και να αναπτύξουν νέα πελατειακά δίκτυα σε τοπικό επίπεδο, διευρύνοντας σταδιακά την επιρροή τους σε όλο το νομό, με πολλούς εξ αυτών να λειτουργούν πολιτικά γραφεία και στις τρεις επαρχίες του νομού⁶⁸³. Από την άλλη και τα κόμματα, πρώτα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στη συνέχεια η Ν.Δ., μέσω των τοπικών οργανώσεων, ιδιαίτερα στον πρώτο μισό της υπό εξέταση περιόδου, προσπάθησαν να διεισδύσουν σε διάφορους τομείς της κοινωνίας και να δημιουργήσουν πελατειακά δίκτυα με σκοπό να διευρύνουν την επιρροή τους. Μέσα από αυτή τη διαδικασία δεν ήταν λίγες οι φορές που αναδείχθηκαν και ορισμένα στελέχη που συμπεριλήφθηκαν στους συνδυασμούς των κομμάτων τους σε κάποια εκλογική αναμέτρηση.

Ο τρίτος και σημαντικότερος παράγοντας ήταν οι δύο διαιρετικές τομές του 20ου αιώνα, του Εθνικού Διχασμού και του Εμφυλίου Πολέμου και ο τρόπος που τις βίωσαν οι κάτοικοι της Αργολίδας. Στην μεν περίπτωση του Εθνικού Διχασμού η συντριπτική πλειοψηφία του νομού τάχθηκε με την αντιβενιζελική παράταξη, θεωρώντας ότι η πολιτική του Βενιζέλου

⁶⁸¹ Για τις πελατειακές σχέσεις και τα πελατειακά δίκτυα βλ. αναλυτικά στο δεύτερο κεφάλαιο και για τις πολιτικές οικογένειες στο τρίτο.

⁶⁸² Αυτές οι πληροφορίες προέρχονται από προσωπική γνώση του γράφοντα και δε μπορούν αναφερθούν για ευνόητους λόγους τα συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα.

⁶⁸³ Εκτός από τα μέλη των πολιτικών οικογενειών σε πολιτικές θέσεις υπηρέτησαν και άλλοι υποψήφιοι και από τα δύο κόμματα πριν την πρώτη τους συμμετοχή σε εκλογές, αλλά δεν ήταν όλοι τους το ίδιο αποτελεσματικοί.

αναθεωρούσε ή ανέτρεπε το πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό status quo της χώρας και της περιοχής. Αυτό ως ένα σημείο θα μπορούσε να ήταν προβλέψιμο, αν αναλογιστεί κανείς και την συντηρητική πολιτική τοποθέτηση της Αργολίδας, σχεδόν από την αρχή της πολιτικής της εκπροσώπησης μέσω της «κομματικής-παραταξιακής» τοποθέτησης των βουλευτών, με βάση τα ιστορικά κείμενα και τις πηγές, αλλά περισσότερο ευδιάκριτη από το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα⁶⁸⁴. Η άποψη αυτή συνδέεται άρρηκτα και με τα τοπικά πελατειακά δίκτυα και τις πελατειακές σχέσεις που είχαν αναπτύξει οι πολιτευτές του νομού, για τα οποία έγινε λόγος παραπάνω, ως απόρροια του γενικότερου δικτύου πελατειακών σχέσεων στο οποίο στηρίζονταν τα κόμματα σε κεντρικό επίπεδο. Πολλές φορές μάλιστα καθόριζαν σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα των δημοτικών και βουλευτικών εκλογών στην περιοχή. Υπήρχαν βέβαια και εξαιρέσεις και στις τρεις επαρχίες του νομού, αλλά ήταν ελάχιστες μπροστά στον γενικότερο κανόνα.

Αν ο Εθνικός Διχασμός ήταν αυτός που καθόρισε την αρχική πολιτική-παραταξιακή τοποθέτηση των κατοίκων της Αργολίδας, με την πλειοψηφία να τάσσεται με την αντιβενιζελική παράταξη, ο Εμφύλιος Πόλεμος ήταν αυτός που οδήγησε στη συγκρότηση των πολιτικών ταυτίσεων των κατοίκων της και στην τοποθέτηση της πλειοψηφίας με βάση τον Άξονα Αριστερά-Δεξιά, όχι μόνο στιγμιαία αλλά και σε βάθος χρόνου, άρα και στην εκλογική τους συμπεριφορά, τόσο μέχρι τη δικτατορία όσο και μετά τη μεταπολίτευση, ίσως και μέχρι πρόσφατα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την πολιτική και οργανωτική συγκρότηση της Δεξιάς σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με την Αριστερά στην Αργολίδα, και σε διαφορετικό βαθμό σε σχέση με την επικράτεια⁶⁸⁵. Η δυνατότητα επιβεβαίωσης ή και απόρριψης του επιχειρήματος δεν είναι εύκολη διαδικασία. Μία ποιοτική έρευνα σε παρελθόντα χρόνο θα έδινε σίγουρα περισσότερες απαντήσεις συγκρινόμενη πάντα με τα ευρήματα μιας μεταγενέστερης έρευνας, σχετικά με την εκλογική συμπεριφορά του νομού. Το σίγουρο είναι ότι η δύναμη της παράδοσης, έτσι όπως αυτή εμπεδώνεται και μεταδίδεται μέσα από την οικογένεια, που αποτελεί βασικό παράγοντα κοινωνικοποίησης των ατόμων και ιδιαίτερα των νέων, σε μεγαλύτερο βαθμό

⁶⁸⁴ Οι «κομματικές-παραταξιακές» τοποθετήσεις των εκπροσώπων της Αργολίδας από τις Εθνοσυνελεύσεις μέχρι και το 1923 αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο της ιστορικής αναδρομής.

⁶⁸⁵ Η εκλογική επιρροή της Αριστεράς στην Αργολίδα, τόσο προπολεμικά όσο μεταπολεμικά, αλλά και μετά το 1974 παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα.

στις συντηρητικές κοινωνίες, οδηγεί τις περισσότερες φορές τα άτομα στην συνέχισή της, έστω και ως μη συνειδητή επιλογή.

Περνώντας στην ερμηνεία των εκλογικών δεδομένων της περιόδου 1974-2009, η πρώτη παρατήρηση συνδέεται με τη συμμετοχή, τα άκυρα/λευκά και τα έγκυρα ψηφοδέλτια, όπου σε επίπεδο μέσω τιμών η Αργολίδα ήταν αρκετά κοντά στα αντίστοιχα μεγέθη της επικράτειας.

Η Ν.Δ. στην Αργολίδα εκτός ότι επικράτησε σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., συγκέντρωσε και πολύ υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα της επικράτειας, όχι μόνο σε εκλογές που επικράτησε, αλλά και σε εκλογές που υπέστη μεγάλες ήττες στο σύνολο της χώρας, με τη διαφορά σε επίπεδο μέσων τιμών να είναι στο 7,75%. Το μέγεθος αυτό δείχνει ξεκάθαρα τη συντηρητική τάση του νομού και την προτίμησή του προς τη Ν.Δ., που οδήγησε και στη διαχρονική εκλογική σταθερότητα. Επίσης τα ποσοστά της σε πολλές εκλογικές αναμετρήσεις πλησίασαν τα προδικτατορικά ποσοστά της Ε.Ρ.Ε., αποτελώντας ουσιαστικά τη συνέχειά της τόσο στην εκπροσώπηση του συντηρητικού χώρου όσο και στην προτίμηση των ψηφοφόρων.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την άλλη σε επίπεδο μέσων τιμών πλησίασε την επικράτεια, αλλά υπολείπεται στις περισσότερες αναμετρήσεις του εθνικού μέσου όρου, παρότι η Αργολίδα ήταν ένας από τους δώδεκα νομούς που επικράτησε της Ε.Κ.-Ν.Δ. στις εκλογές του 1974. Στη συνέχεια απορρόφησε τη μερίδα του λέοντος των στελεχών και των ψηφοφόρων του κέντρου, παρότι σημαντικό μέρος τους κατευθύνθηκε και προς τη Ν.Δ. Ενδεχομένως αυτός να ήταν και ο λόγος που η Ν.Δ. στις εκλογές του 1981 παρέμεινε πρώτο κόμμα στο νομό, πέρα από την απορρόφηση των ψηφοφόρων της Ε.Π. και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου εν γένει. Επίσης η στελέχωση του τοπικού κομματικού μηχανισμού, και όλα όσα συνέβησαν τη δεκαετία του '80 σε όλο το νομό, σε συνδικαλιστικό επίπεδο στους εργασιακούς χώρους και όχι μόνο, σε συνδυασμό και με τις πρακτικές που ακολουθήθηκαν σε όλο το φάσμα της κοινωνικής και πολιτικής ζωής του νομού, ενδεχομένως να στερήσαν από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τη δυνατότητα να επικρατήσει σε κάποια μεταγενέστερη εκλογική αναμέτρηση.

Ο δικομματισμός σε όλη την περίοδο συγκέντρωσε πολύ υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα της επικράτειας, με εξαίρεση τις εκλογές του 1993, ενώ σε επίπεδο μέσων τιμών η διαφορά ήταν στο 6,45%, πολύ κοντά

στη μέση απόκλιση του ποσοστού της Ν.Δ. Η διαφοροποίηση αυτή σε σχέση με την επικράτεια οφείλεται κατά κύριο λόγο στα υψηλά ποσοστά της Ν.Δ., γεγονός που αποδεικνύεται από τις μεταβολές στα ποσοστά του δικομματισμού, όπου στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις επηρεάστηκαν από τις μεταβολές στη δύναμη της Ν.Δ.

Περνώντας στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο παρατηρείται επίσης το φαινόμενο η Αργολίδα να έχει πολύ υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα της επικράτειας, με την απόκλιση σε επίπεδο μέσων τιμών να είναι στο 8,25%, μεγαλύτερη από τη μέση απόκλιση της Ν.Δ. Όπως και στο δικομματισμό έτσι και σε αυτή την περίπτωση τα υψηλά ποσοστά, οφείλονται κυρίως στα υψηλά ποσοστά της Ν.Δ. και λιγότερο στα ποσοστά των άλλων μικρών συντηρητικών κομμάτων. Η Ε.Π. το 1977, η ΠΟΛ.ΑΝ. το 1993 και το 1996, και το ΛΑ.Ο.Σ. το 2007 και το 2009 λειτούργησαν περισσότερο ως δικλείδα ασφαλείας, ως μία ασφαλής εκλογική διέξοδος των δυσαρεστημένων ψηφοφόρων της Ν.Δ., θέλοντας να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους είτε προς την ηγεσία της Ν.Δ. είτε και προς την τοπική εκπροσώπηση του κόμματος, ενώ στη συνέχεια απορροφήθηκαν σχεδόν στο σύνολό τους από τη Ν.Δ. Τα υπόλοιπα μικρά συντηρητικά κόμματα, και ιδιαίτερα αυτά με ιδεολογική αναφορά στον εθνικιστικό χώρο, δεν κατόρθωσαν να λειτουργήσουν ούτε ως κόμματα διαμαρτυρίας και για αυτό και είχαν περιορισμένη εκλογική επιρροή. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι ορισμένες περιοχές του νομού, για τους λόγους που αναφέρθηκαν στην εξιστόρηση των γεγονότων της κατοχής και του εμφυλίου στο κεφάλαιο της ιστορικής αναδρομής, στήριξαν σε αρκετές εκλογές και τα μικρότερα συντηρητικά κόμματα, πέρα από την Ν.Δ., δίνοντας έτσι και μια ερμηνεία για όσα έλαβαν χώρα την επίμαχη περίοδο, με αποτέλεσμα την ταύτισή τους με τη συντηρητική παράταξη, τη διαμόρφωση της εκλογικής τους συμπεριφοράς και την παγίωση της εκλογικής σταθερότητας τουλάχιστον σε αυτές τις περιοχές.

Η τελευταία παρατήρηση συνδέεται άρρηκτα και με την πορεία των αριστερών κομμάτων όλη την υπό εξέταση περίοδο. Είτε σε ενιαίο κομματικό σχηματισμό είτε ξεχωριστά, η κομμουνιστική και ανανεωτική αριστερά αθροιστικά, δεν είχαν να επιδείξουν κάποια σημαντική επίδοση. Το μόνο που κατάφεραν ήταν η επίδοση του Ιουνίου του 1989 του ενιαίου τότε Συνασπισμού, μαζί με το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και ΣΥ.ΡΙΖ.Α. το 2009, να πλησιάσουν την επίδοση της Ε.Δ.Α. το 1958, ενώ την ξεπέρασαν με

το άθροισμα των ποσοστών Κ.Κ.Ε. και Συνασπισμού το 2007, αποτελώντας έτσι τις εξαιρέσεις μεταξύ των δεκατριών εκλογικών αναμετρήσεων. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί και μία μορφή απάντησης σε όλους όσους μέσω των συγγραμμάτων τους, κάποια εκ των οποίων χρησιμοποιήθηκαν και σε αυτή την διατριβή, ισχυρίστηκαν ότι υπήρξε ιδεολογική κυριαρχία της αριστεράς την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου στην Αργολίδα⁶⁸⁶, μπερδεύοντας την αθρόα συμμετοχή των πολιτών στην αντίσταση εναντίον του κατακτητή με την ιδεολογική, πολιτική και κομματική ταύτιση, η οποία δεν εκφράστηκε σε καμία εκλογική αναμέτρηση ούτε προδικτατορικά ούτε μεταπολιτευτικά, παρά μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές από τις οποίες προήλθαν βασικά στελέχη και πυρήνες του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. όπως στη Μηδέα, στα Φίχτια και στη Νέα Κίο, για τους λόγους που έχουν αναλυθεί διεξοδικά.

Στο επίπεδο των μεταβολών των παραπάνω μεταβλητών, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ο νομός Αργολίδος ακολουθεί τις μεταβολές της επικράτειας ως προς την κατεύθυνση, αλλά όχι ως προς τις τιμές. Υπάρχουν όμως και οι εξαιρέσεις που αξίζει να αναφερθούν, δίνοντας έτσι επιπλέον στοιχεία για τη διαφορετική εκλογική συμπεριφορά του νομού σε σχέση με την επικράτεια. Συγκεκριμένα στις εκλογές του 1977, του 1981 και του Νοεμβρίου του 1989, ενώ στην επικράτεια η συμμετοχή ανέβηκε στην Αργολίδα μειώθηκε και το ακριβώς αντίθετο συνέβη στις εκλογές του 1993 και του 2000. Μείωση εμφάνισαν τα άκυρα/λευκά στην Αργολίδα στις εκλογές του 1993, ενώ αυξήθηκαν στην επικράτεια και ακριβώς το αντίθετο συνέβη με τα έγκυρα. Τέτοιου είδους αναντιστοιχίες υπήρξαν επίσης και στις μεταβολές της δύναμης των δύο μεγάλων κομμάτων. Στις εκλογές του 1981 και του 1996 η Ν.Δ. στην Αργολίδα είχε άνοδο ενώ στην επικράτεια μείωση, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε μείωση το Νοέμβριο του 1989 στην Αργολίδα ενώ είχε αύξηση στην επικράτεια και τέλος ο δικομματισμός στην Αργολίδα εμφάνισε μείωση το 1993 και άνοδο το 2004 και το ακριβώς αντίθετο στην επικράτεια και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Οι περισσότερες διαφοροποιήσεις να επισημανθεί ότι έλαβαν χώρα σε εκλογικές αναμετρήσεις που κέρδισε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην επικράτεια.

Σε ότι αφορά τις έδρες του νομού, στον κανόνα που ήθελε τη Ν.Δ. να κερδίζει τις δύο έδρες και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τη μια, εξαίρεση αποτέλεσαν οι εκλογές του 1981 και του 1993 όπου το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κέρδισε τις δύο έδρες στο νομό,

⁶⁸⁶ Βλ. Λαδάς Β., (2002), (2005) και (2008), ό.π.

λόγω του εκλογικού συστήματος και όχι γιατί επικράτησε της Ν.Δ. και φυσικά εξαίρεση θα πρέπει να θεωρηθούν και οι εκλογές του 1974 όπου η Ν.Δ. κέρδισε λόγω ποσοστού και εκλογικού συστήματος και τις τρεις έδρες.

Περνώντας στη διοικητική διαίρεση του νομού, η πρώτη διαπίστωση αφορά στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές διαφοροποιήσεις που έχουν μεταξύ τους οι τρεις επαρχίες, πέρα από την πληθυσμιακή ανισότητα και ανομοιογένεια⁶⁸⁷. Παρόλα αυτά, για διαφορετικούς λόγους η κάθε μία, συντέλεσαν όλες στη διαφοροποίηση της εκλογικής συμπεριφοράς του νομού και στη δημιουργία της εκλογικής σταθερότητας.

Η Επαρχία Ναυπλίας αποδείχτηκε πραγματικό εκλογικό «κάστρο» για τη Ν.Δ., αφού επικράτησε και στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις. Στη συνέχεια ακολουθεί η Επαρχία Άργους, που και αυτή θεωρείτε εκλογικό «κάστρο» αφού τη μοναδική εκλογική αναμέτρηση που δεν επικράτησε ήταν το 2009 και μάλιστα οριακά. Τέλος η Επαρχία Ερμιονίδος είχε διαφορετική εκλογική συμπεριφορά, και την όποια υστέρηση εμφάνισε στις συγκεκριμένες εκλογικές αναμετρήσεις κάλυψαν η Επαρχία Άργους και η Επαρχία Ναυπλίας ως πολυπληθέστερες, ενώ τα τμήματα ετεροδημοτών και στις τρεις εκλογικές αναμετρήσεις ακολούθησαν τα αποτελέσματα στο σύνολο της χώρας. Συγκρίνοντας τις μέσες τιμές των μεταβλητών στις τρεις επαρχίες και στα τμήματα ετεροδημοτών με τις αντίστοιχες στο σύνολο του νομού και της επικράτειας, είναι ξεκάθαρο ότι η Επαρχία Άργους και η Επαρχία Ναυπλίας ήταν πλησιέστερα στις αντίστοιχες τιμές στο νομό, σε σχέση με την Επαρχία Ερμιονίδος, ενώ και οι τρεις είχαν σημαντική απόκλιση από τις αντίστοιχες τιμές στο σύνολο της χώρας. Το ίδιο συμβαίνει και στο επίπεδο των μεταβολών των παραπάνω μεταβλητών, όπου οι επαρχίες Άργους και Ναυπλίας ακολουθούν σε μεγαλύτερο βαθμό την κατεύθυνση και τις τιμές των μεταβολών του νομού, ενώ η Επαρχία Ερμιονίδος ακολουθεί σε μεγαλύτερο βαθμό την κατεύθυνση και τις τιμές των μεταβολών της επικράτειας. Οι περισσότερες διαφοροποιήσεις σε επίπεδο νομού έλαβαν χώρα στις εκλογές του 2000 και του 1977, ενώ στο σύνολο της χώρας στις εκλογές του 1993 και του 1977. Όλα τα παραπάνω δίνουν ξεκάθαρη εικόνα για τη διαφορετική εκλογική συμπεριφορά των τριών επαρχιών, σε συνδυασμό με την ανάλυση

⁶⁸⁷ Για τα δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των τριών επαρχιών έχει γίνει λόγος σε προηγούμενο κεφάλαιο. Η Επαρχία Άργους καλύπτει περίπου το 45% του πληθυσμού και του εκλογικού σώματος, η Επαρχία Ερμιονίδος το 15% και η Επαρχία Ναυπλίας το 40%.

των παραμέτρων που έχουν ήδη παρουσιαστεί σε προηγούμενα κεφάλαια, διαμορφώνοντας έτσι την ιδιαίτερη εκλογική συμπεριφορά της Αργολίδας⁶⁸⁸.

Η Επαρχία Άργους είχε σημαντική εκλογική παράδοση υπέρ της Ν.Δ., αλλά και υπέρ του ευρύτερου συντηρητικού χώρου. Είναι η πολυπληθέστερη επαρχία του νομού και περιλαμβάνει δύο ημιαστικές περιοχές, το Κουτσοπόδι και τη Νέα Κίο με αντίθετη εκλογική συμπεριφορά μεταξύ τους, μεγάλο μέρος των αγροτικών περιοχών του νομού, αλλά και περιοχές που η εκλογική συμπεριφορά τους φαίνεται να διαμορφώθηκε από τα όσα έλαβαν χώρα στη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου. Ταυτόχρονα περιλαμβάνει το Άργος, που είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο του νομού, που στο πέρασμα των χρόνων από τη μια διατήρησε τα πολιτικά χαρακτηριστικά και την εκλογική παράδοση της υπόλοιπης επαρχίας, αλλά από την άλλη ορισμένες φορές άρχισε να ακολουθεί τις τάσεις των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας⁶⁸⁹. Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό γιατί η επαρχία είχε συγκεκριμένη πολιτική τοποθέτηση, αλλά και γιατί η πόλη του Άργους εμφάνισε διαφοροποιήσεις σε ορισμένες εκλογικές αναμετρήσεις. Επίσης η σύνθεση όλων αυτών δίνει την απάντηση γιατί η Επαρχία Άργους είναι πιο κοντά στην εκλογική συμπεριφορά του νομού σχεδόν σε όλες τις μεταβλητές σε σχέση με το σύνολο της χώρας και γιατί συνέβαλε σημαντικά στη διαμόρφωση της ιδιαίτερης εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας και στην παγίωση της εκλογικής σταθερότητας⁶⁹⁰.

Η Επαρχία Ερμιονίδος είναι μία διοικητικά και γεωγραφικά απομονωμένη επαρχία, περιλαμβάνοντας τις δύο μεγαλύτερες ημιαστικές περιοχές του νομού, το Κρανίδι και την Ερμιόνη, και αγροτικές περιοχές, συνδυάζοντας πολλά ανομοιογενή χαρακτηριστικά μεταξύ τους. Στην αρχή της υπό εξέταση περιόδου εμφάνισε διαφορετική εκλογική συμπεριφορά από τις άλλες δύο επαρχίες, ενώ προς το τέλος έτεινε να ομοιογενοποιηθεί σε επίπεδο εκλογικής συμπεριφοράς, διατηρώντας όμως μεγαλύτερες αποστάσεις από τις τιμές των μεταβλητών του νομού, και έχοντας μάλιστα και

⁶⁸⁸ Ο χαρακτηρισμός ότι μία επαρχία ακολουθεί σε μεγαλύτερο βαθμό τις μεταβολές των μεταβλητών είτε σε σχέση με το νομό είτε σε σχέση με το σύνολο της χώρας, αφορά στις περιπτώσεις ταύτισης σε πάνω από δέκα εκλογικές αναμετρήσεις επί συνόλου δώδεκα.

⁶⁸⁹ Τόσο στις εκλογές του 2009, όσο και σε ορισμένες παλαιότερες εκλογικές αναμετρήσεις στην πόλη του Άργους επικράτησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. της Ν.Δ., ανεξάρτητα του εκλογικού αποτελέσματος στο σύνολο του νομού.

⁶⁹⁰ Μόνο στη μέση τιμή της συμμετοχής ήταν πιο κοντά στο ποσοστό της χώρας.

τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις όπου το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επικράτησε της Ν.Δ., το 1981, το 1985, το 1993 και το 2009⁶⁹¹.

Η Επαρχία Ναυπλίας και το Ναύπλιο, που είναι το κέντρο του νομού, είχαν έντονο το συντηρητικό στοιχείο και σημαντική εκλογική παράδοση υπέρ της Ν.Δ. και της συντηρητικής παράταξης εν γένει, αλλά ήταν ταυτόχρονα και ένας γεωγραφικός χώρος με έντονες «αντιθέσεις». Η ανθρωπογεωγραφία και η επαγγελματική διαστρωμάτωση των κατοίκων και αυτής της επαρχίας, όπως παρουσιάστηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, συνέβαλαν σε συνδυασμό με όλα όσα διαδραματίστηκαν στη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου, στην καθολική επικράτηση της Ν.Δ. και του ευρύτερου συντηρητικού χώρου περισσότερο σε σχέση με τις άλλες δύο επαρχίες, συμβάλλοντας σε μεγαλύτερο βαθμό στη διαμόρφωση της ιδιαίτερης εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας και στην παγίωση της εκλογικής σταθερότητας⁶⁹².

Για τα τμήματα ετεροδημοτών, τα οποία δημιουργήθηκαν από τις εκλογές του 2004 και μετά, η πιο σημαντική διαπίστωση είναι ότι και στις τρεις εκλογικές αναμετρήσεις ακολούθησαν την τάση στο σύνολο της χώρας, ενώ δεν υπήρξε κάποια σύγκλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές στο νομό.

Περνώντας στη γεωγραφική διαίρεση του νομού, παρατηρείται το φαινόμενο της πληθυσμιακής ανισοκατανομής μεταξύ των περιοχών, με τις αγροτικές περιοχές να αποτελούν περίπου το 55% του πληθυσμού και του εκλογικού σώματος, με τις αστικές στο 30% και τις ημιαστικές στο 15%. Συνεπώς και σαν μεγέθη από μόνα τους οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η επικράτηση οποιουδήποτε κόμματος ή υποψηφίου αρχικά στις αγροτικές και δευτερεύοντος στις αστικές περιοχές θα ήταν καθοριστικής σημασίας για την επικράτησή του στο νομό ή την εκλογή του αντίστοιχα, όπως και συνέβη τελικά σε όλες σχεδόν τις εκλογικές αναμετρήσεις.

Η Ν.Δ. επικράτησε στις αγροτικές περιοχές και στις δεκατρείς εκλογικές αναμετρήσεις, στις αστικές σε δώδεκα από τις δεκατρείς με εξαίρεση του 2009, ενώ στις ημιαστικές περιοχές σε εννέα. Η κυριαρχία της στα αγροτικά στρώματα αποδείχθηκε κρίσιμη για την επικράτησή της στο σύνολο του νομού, γεγονός που αποδεικνύεται ξεκάθαρα στις εκλογές του 2009, όπου το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρά τη γενική του άνοδο επικράτησε στις αστικές και στις ημιαστικές περιοχές, αλλά δεν κατόρθωσε να κάνει την υπέρβαση στις

⁶⁹¹ Οι μέσες τιμές της σε όλες τις μεταβλητές ήταν πιο μακριά από τις άλλες δύο επαρχίες.

⁶⁹² Μόνο στη μέση τιμή της συμμετοχής ήταν πιο κοντά στο ποσοστό της χώρας.

αγροτικές περιοχές, και ήταν καταλυτικό για την έκβαση του τελικού αποτελέσματος στο σύνολο του νομού, αλλά και για τον αριθμό των εδρών. Αυτό αποτελεί μία ακόμη σημαντική παράμετρο που διαφοροποιεί την Αργολίδα από τα αντίστοιχα μεγέθη στην επικράτεια, συμβάλλοντας στη διαχρονική επικράτηση της Ν.Δ. στο νομό. Συνεπώς τα δύο μεγάλα κόμματα διατήρησαν τα πολιτικά και κοινωνικά τους χαρακτηριστικά, που τους επέτρεψαν να κυριαρχήσουν στις περιοχές όπου βρίσκονταν τα κοινωνικά στρώματα που ήταν πιο κοντά στο σύστημα αρχών και θέσεων που πρέσβευε το καθένα, χωρίς να υπάρξουν υπερβάσεις και εκλογικές ανατροπές, με τη Ν.Δ. να κυριαρχεί στις δύο μεγαλύτερες περιοχές σε όλη την υπό εξέταση περίοδο.

Συγκρίνοντας τις μέσες τιμές των μεταβλητών στις περιοχές, με τις αντίστοιχες στο σύνολο του νομού και της επικράτειας, είναι στη συντηρητική τους πλειοψηφία πλησιέστερα στα ποσοστά του νομού με ελάχιστες εξαιρέσεις. Συγκεκριμένα οι αστικές περιοχές είναι πιο κοντά στην επικράτεια στα ποσοστά της συμμετοχής, των άκυρων/λευκών και των εγκύρων και οι ημιαστικές στα ποσοστά της συμμετοχής και του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ενώ καμία μεταβλητή των αγροτικών περιοχών δεν πλησιάζει τις αντίστοιχες τιμές της επικράτειας. Επίσης και στο επίπεδο των μεταβολών των παραπάνω μεταβλητών και οι τρεις περιοχές ακολουθούν περισσότερο την κατεύθυνση και τις τιμές των μεταβολών του νομού, σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Οι περισσότερες διαφοροποιήσεις σε επίπεδο νομού έλαβαν χώρα στις εκλογές του 1981, του Νοεμβρίου του 1989 και του 2007, ενώ στο σύνολο της χώρας στις εκλογές του 1993. Όλα τα παραπάνω αποτελούν ένα επιπλέον στοιχείο διαφοροποίησης της εκλογικής συμπεριφοράς της Αργολίδας⁶⁹³.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας δύναται να θεωρηθεί και το πολιτικό προσωπικό, που για πρώτη φορά δεν προήλθε σε τόσο μεγάλο βαθμό από τις πολιτικές οικογένειες του νομού, με χαρακτηριστικές εξαιρέσεις φυσικά, αλλά που έπαιξαν πολλές φορές ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος. Οι γενικότερες πολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν στην Αργολίδα, ο τόπος καταγωγής τους, η προσωπικότητα των υποψηφίων, αλλά και ο τρόπος που πολιτεύτηκαν, σε συνδυασμό με τη σταθερότητα στην εκπροσώπηση, έδωσαν στη Ν.Δ. σε αρκετές περιπτώσεις συγκριτικό

⁶⁹³ Ο χαρακτηρισμός ότι μία περιοχή ακολουθεί σε μεγαλύτερο βαθμό τις μεταβολές των μεταβλητών είτε σε σχέση με το νομό είτε σε σχέση με το σύνολο της χώρας, αφορά στις περιπτώσεις ταύτισης σε πάνω από δέκα εκλογικές αναμετρήσεις επί συνόλου δώδεκα.

πλεονέκτημα σε σχέση με το ΠΑ.ΣΟ.Κ., έπαιξαν καθοριστικό ρόλο τόσο στην εκλογική επιρροή των υποψηφίων όσο και στην επικράτηση της Ν.Δ. Αυτό που δε μπορεί να τεκμηριωθεί και δεν προκύπτει και από την ανάλυση των εκλογικών δεδομένων, είναι αν η κοινωνική προέλευση των υποψηφίων της Ν.Δ. έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο εκλογικό σώμα σε σχέση με τους υποψήφιους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Στην ανάλυση των εκλογικών αναμετρήσεων πέρα από τις αναφορές στον τόπο καταγωγής τους σε επίπεδο επαρχίας, έγιναν και αναφορές σε ποιες περιοχές ανήκε ο τόπος καταγωγής του κάθε υποψηφίου, με σκοπό να εξετασθεί αν συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο μέρος της δύναμής τους στα κοινωνικά στρώματα που θεωρητικά εξέφραζαν με βάση την καταγωγή τους. Με εξαίρεση τις εκλογές του 1974 και του 1977, που ήταν έντονο το φαινόμενο της εκλογικής επιρροής των υποψηφίων και ως προς τον τόπο καταγωγής τους, αλλά και ως προς τις περιοχές που ανήκε ο τόπος καταγωγής τους, ως αποτέλεσμα της κοινωνικής τους προέλευσης, στις μεταγενέστερες εκλογικές αναμετρήσεις υπήρξε μία σταδιακή αποκλιμάκωση του φαινομένου.

Μία επίσης παράμετρος, για την οποία έχει γίνει λόγος εκτενέστερα σε προηγούμενο κεφάλαιο, είναι η ύπαρξη πελατειακών σχέσεων ανάμεσα στους υποψηφίους και στους ψηφοφόρους. Θεωρητικά ως νομός με τη συγκεκριμένη πολιτική και εκλογική παράδοση είναι σίγουρο ότι κληρονόμησε και τις πρακτικές του παρελθόντος στο πλαίσιο του εκλογικού ανταγωνισμού. Οι υποψήφιοι και των δύο κομμάτων, σύμφωνα με μαρτυρίες, χρησιμοποίησαν σε μεγάλο βαθμό το δίκτυο των πελατειακών σχέσεων, χωρίς όμως να σημαίνει ότι είχαν και θετικό αποτέλεσμα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις. Δεν είναι όμως και λίγες οι περιπτώσεις των υποψηφίων που ανέπτυξαν, δούλεψαν και στηρίχθηκαν αποτελεσματικά στις πελατειακές σχέσεις και τα πελατειακά δίκτυα, που έκριναν την εκλογή τους. Αυτό ενδεχομένως να εξηγεί ως ένα βαθμό και την κινητικότητα των ψηφοφόρων από τον ένα υποψήφιο στον άλλον, σε μεγαλύτερο βαθμό στη Ν.Δ. από ότι στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., δείχνοντας ότι ένας σημαντικός αριθμός ψηφοφόρων δεν είχε σταθερή ταύτιση με έναν συγκεκριμένο υποψήφιο, χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπήρχαν και ψηφοφόροι που είχαν σταθερή προτίμηση ως προς την επιλογή του προσώπου, δημιουργώντας έτσι μία ισχυρή εκλογική βάση για τον συγκεκριμένο πολιτευτή.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι και τα δύο κόμματα σε τοπικό επίπεδο προσπάθησαν στην υπό εξέταση περίοδο να διευρύνουν την εκλογική τους βάση πέραν του ιδεολογικού τους χώρου, ξεκινώντας όμως από διαφορετικές αφετηρίες. Συγκεκριμένα η Ν.Δ. από κόμμα στελεχών-προσωπικοτήτων και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από μαζικό κόμμα με ισχυρές τοπικές οργανώσεις και επιρροή στους κοινωνικούς και εργασιακούς χώρους, κατέληξαν και τα δύο να λειτουργούν ως πολυσυλλεκτικά κόμματα. Η Ν.Δ. τη δεκαετία του '80 ακολούθησε την τακτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δημιουργώντας ισχυρές τοπικές οργανώσεις και επιρροή στο κοινωνικό και συνδικαλιστικό γίνεσθαι σε όλο το νομό. Ο τρόπος αυτός οργάνωσης και διείσδυσης των δύο κομμάτων εξασθένησε σημαντικά από τα μέσα της δεκαετίας του '90, λόγω και των γενικότερων πολιτικών εξελίξεων, αλλά κυρίως λόγω της ισχυρής προσωπικότητας των περισσότερων υποψηφίων, αλλά και του τρόπου που πολιτεύτηκαν και λειτούργησαν, ξεπερνώντας τα στεγανά των τοπικών κομματικών οργανώσεων και μηχανισμών, που εμφανίστηκαν τελείως αποδυναμωμένοι στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου.

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά και εστιάζοντας στους βουλευτές του νομού σε όλη την υπό εξέταση περίοδο, αυτό που επίσης διαπιστώνεται και στα δύο κόμματα, είναι η ύπαρξη βουλευτών με μικρή ή μεσαία σχετικά διάρκεια κοινοβουλευτικού βίου. Εξαίρεση φυσικά αποτέλεσε η Έλσα Παπαδημητρίου που το τέλος της θητείας της το Μάιο του 2012 τη βρήκε να είναι η μακροβιότερη βουλευτής του νομού, από το 1877 μέχρι και τις αρχές του 21ου αιώνα, εκλεγόμενη σε έξι συνεχής εκλογικές αναμετρήσεις από το 1993 μέχρι και το 2009, ρεκόρ που δύσκολα θα καταρριφθεί στο μέλλον⁶⁹⁴. Η επιτυχία της αυτή ήταν συνδυασμός πολλών παραγόντων. Συγκεκριμένα συνδεόταν με: α) την πολύ σκληρή δουλειά στις θέσεις ευθύνης που υπηρέτησε δρομολογώντας μεγάλα έργα για το νομό πριν εκλεγεί βουλευτής την περίοδο 1989-1993, β) την ισχυρή προσωπικότητά της, κατορθώνοντας να επιβληθεί σε ένα συντηρητικό κόμμα και ένα συντηρητικό νομό, ενώ ήταν η πρώτη γυναίκα υποψήφια και με κεντρικά προέλευση, γ) τη δουλειά της σε εκλογικό επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια των τετραετιών και όχι μόνο προεκλογικά, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ισχυρού πυρήνα

⁶⁹⁴ Ξεπέρασε τον Ιωάννη Κοντοβράκη, τον Γεώργιο Μίληση του Ιωάννη, το Δημήτριο Τσώκρη και ο μόνος με περισσότερα χρόνια κοινοβουλευτικής θητείας και περισσότερες επιτυχείς εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά όχι συνεχής, ήταν ο Ανδρέας Δανόπουλος του Σωτηρίου (1844-1853, 1856-1862, 1868-1871, 1873-1877).

υποστηρικτών σε όλο το νομό, δ) την επέκταση και εξισορρόπηση της επιρροής της σε όλες τις επαρχίες και τις περιοχές, πέρα από τον κομματικό μηχανισμό και τα τοπικά στελέχη της Ν.Δ. που στην πλειοψηφία τους δεν την στήριξαν, ε) την πολυσυλλεκτικότητάς της, που τη βοήθησε να συγκεντρώνει ψηφοφόρους από όλους τους πολιτικούς χώρους⁶⁹⁵ με αποτέλεσμα τη συνεχή ανανέωση του εκλογικού σώματος που την ψήφιζε σε κάθε εκλογική αναμέτρηση, στ) την αποτελεσματικότητά της στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών⁶⁹⁶ και ζ) το πολιτικό της εκτόπισμα και η συμμετοχής της σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς, προωθώντας τις εθνικές θέσεις και προβάλλοντας τόσο την Ελλάδα όσο και την Αργολίδα, γεγονός που είναι ευρέως παραδεκτό. Αυτό που είναι επίσης σημαντικό, και μη αναμενόμενο ως ένα βαθμό, είναι ότι βασικά διαχρονικά χαρακτηριστικά της συντηρητικής παράταξης, του πολιτικού της προσωπικού, του τρόπου που πολιτεύονταν, αλλά και του τρόπου δόμησης των πελατειακών σχέσεων και πελατειακών δικτύων τους, συνδυάζονται και εντοπίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό στην υπό εξέταση περίοδο στο πρόσωπο της Έλσας Παπαδημητρίου, αν αναλογισθεί κανείς την κεντρικά προέλευσή της και την απουσία ερεισμάτων στον τοπικό κομματικό μηχανισμό σε συνδυασμό με την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των παραδοσιακών μεθόδων προσέγγισης των ψηφοφόρων, που είχαν σαν αποτέλεσμα την εκλογή της σε έξι εκλογικές αναμετρήσεις.

Εκτός από την Έλσα Παπαδημητρίου, μεγάλη κοινοβουλευτική θητεία από τη Ν.Δ. είχαν ο Ιωάννης Κοντοβράκης (μαζί με την προδικτατορική κοινοβουλευτική του θητεία) και ο Βασίλειος Σωτηρόπουλος στηριζόμενοι κυρίως στον κομματικό μηχανισμό και στα τοπικά στελέχη, καθώς επίσης ο Γεώργιος Μουτζουρίδης και ο Ιωάννης Μηναίος που εκμεταλλεύτηκαν και την οικογενειακή πολιτική τους παράδοση. Από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μακροβιότεροι βουλευτές ήταν οι Ιωάννης Κουτσογιάννης, Ιωάννης Μελίδης, Ιωάννης

⁶⁹⁵ Ήταν ευρέως διαδεδομένη η άποψη, κυρίως μετά την εκλογική αναμέτρηση του 2000, σε μικροπολιτικό επίπεδο «...ότι δεν υπάρχει ψηφοφόρος του νομού που να μην έχει ψηφίσει έστω μία φορά την Έλσα...», που παρότι δεν ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα, θεωρητικά διευρύνθηκε ο κύκλος των πιθανών ψηφοφόρων της μέχρι και τις εκλογές του 2009, δείχνοντας έτσι την πολυσυλλεκτικότητά της. Αξίζει να αναφερθεί ότι στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις συγκέντρωνε περίπου το 25% των ψήφων της Ν.Δ., που της εξασφάλιζαν σταθερά τη 2^η θέση και την εκλογή της. Αυτό αποτελούσε στρατηγικό στόχο της σε κάθε εκλογική αναμέτρηση, για τον οποίο εργαζόταν σκληρά καθόλη τη διάρκεια της θητείας της, όπως προκύπτει με βάση τα παραπάνω.

⁶⁹⁶ Άλλη μία ευρέως διαδεδομένη άποψη που ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα ήταν ότι: «...αν θες να κάνεις τη δουλειά σου πήγαινε στην Έλσα, αν δε μπορεί αυτή τότε δε μπορεί κανένας...».

Θωμόπουλος και Ιωάννης Μανιάτης, με τελείως διαφορετικά πολιτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά μεταξύ τους, στηριζόμενοι όμως όλοι τους στον τοπικό κομματικό μηχανισμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και με πεπερασμένο όριο εκλογικής επιρροής. Συγκεκριμένα ο Ιωάννης Κουτσογιάννης εξαργύρωσε ως ένα σημείο και την αντιστασιακή του δράση την περίοδο της δικτατορίας, σηματοδοτώντας όμως και την «ΑΛΛΑΓΗ» και όλα τα μηνύματα που ήθελε να περάσει το ΠΑΣΟΚ τη δεκαετία του '80. Ο Ιωάννης Μελίδης έχοντας ξεκάθαρη κεντρία προέλευση, εξέφρασε αυτό που ονόμασαν το 1989 «Μεγάλη Δημοκρατική Παράταξη», προσπαθώντας να είναι η απάντηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην επιλογή της Έλσας Παπαδημητρίου από τη Ν.Δ. για τη διεκδίκηση των κεντρικών ψηφοφόρων. Ο Ιωάννης Θωμόπουλος ήταν η χαρακτηριστική περίπτωση της μετάβασης τη δεκαετία του '90 από το «παραδοσιακό» στο «εκσυγχρονιστικό» ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να ακολουθήσει ο Ιωάννης Μανιάτης με τελείως διαφορετικές αναφορές και προφίλ από τους προηγούμενους, ανατρέποντας πολλά εκλογικά δεδομένα και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στο νομό, τερματίζοντας την καριέρα του στις εκλογές του 2019, έχοντας πλέον τα περισσότερα χρόνια κοινοβουλευτικής θητείας, ρεκόρ που επίσης θα διατηρηθεί για πολλά χρόνια.

Κλείνοντας τίθεται αυτόματα ένα βασικό ερώτημα υπό τη μορφή πρόβλεψης. Θα συνεχίσει ο Νομός Αργολίδος και τα επόμενα χρόνια να έχει αυτή την ιδιαίτερη εκλογική συμπεριφορά και την εκλογική σταθερότητα; Οι εκλογές που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία δεκαετία, μετά δηλαδή την υπό εξέταση περίοδο, παρόλο που άλλαξαν πολλά στο πεδίο του εκλογικού ανταγωνισμού, απέδειξαν ότι η Αργολίδα συνέχισε να έχει και διαφορετική εκλογική συμπεριφορά από την επικράτεια, αλλά και εκλογική σταθερότητα, διατηρώντας πολλά από τα χαρακτηριστικά των εκλογικών αναμετρήσεων της περιόδου 1974-2009. Για πόσο ακόμα θα συνεχίζεται το φαινόμενο αυτό δε μπορεί κανείς να γνωρίζει. Θα πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε μια τοπική κοινωνία με τα συγκεκριμένα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά και με τη συγκεκριμένη εκλογική παράδοση, τα άτομα είτε ξεχωριστά είτε στα πλαίσια ευρύτερων συνόλων, βιώνουν εντελώς διαφορετικά τις εμπειρίες τους, ανάλογα με τις εκάστοτε πολιτικές συγκυρίες, την κουλτούρα και τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις που έχουν αποκτήσει στους χώρους στους οποίους κινούνται και συμμετέχουν. Συνεπώς είναι λογικό όλοι οι παράγοντες που αναλύθηκαν διεξοδικά να επηρεάζουν την

εκλογική συμπεριφορά τους με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, χωρίς να σημαίνει ότι και την προκαθορίζουν. Ο προβληματισμός δε σταματάει εδώ. Υπάρχουν πολλά που μπορούν να αναφερθούν γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα, αλλά αυτό σημαίνει την έναρξη μιας νέας έρευνας για αίτια και διεργασίες που πιθανόν να οδηγήσουν στη συνέχιση του φαινομένου. Αλλά αυτό είναι αντικείμενο μιας άλλης εργασίας στο μέλλον!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Β
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1833-1940

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1833 (Β.Δ. 3(15) ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1833-ΦΕΚ 12/1833)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
ΕΠΑΡΧΙΑ	ΕΔΡΑ	
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	
ΑΡΓΟΥΣ	ΑΡΓΟΣ	
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	
ΥΔΡΑΣ	ΥΔΡΑ	
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΣΠΕΤΣΑΙ	
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	ΠΟΡΟΣ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1836 (Β.Δ. 20 ΙΟΥΝΙΟΥ (2 ΙΟΥΛΙΟΥ) 1836-ΦΕΚ 28/1836)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ		
ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΠΑΡΧΙΑ	ΕΔΡΑ
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΟΝ
	ΑΡΓΟΥΣ	
ΚΟΡΙΝΘΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ
	ΣΙΚΥΩΝΙΑΣ	
ΥΔΡΑΣ	ΥΔΡΑΣ	ΥΔΡΑ
	ΣΠΕΤΣΩΝ	
	ΚΑΛΑΒΡΙΑΣ	
	ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	
	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	
Οι επαρχίες Τροιζηνίας και Ερμιονίδος αποτέλεσαν μία υποδιοίκηση.		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1845 (ΝΟΜΟΣ ΚΕ΄-5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1845-ΦΕΚ 32/1845)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
ΕΠΑΡΧΙΑ	ΕΔΡΑ	
ΝΑΥΠΛΙΑΣ		
ΑΡΓΟΥΣ		
ΥΔΡΑΣ	ΥΔΡΑ	
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ		
ΣΠΕΤΣΩΝ & ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ		
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	
Με το Β.Δ.-5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1845-ΦΕΚ 34/1845 η διοίκηση των επαρχιών Ναυπλίας και Αργούς ανατέθηκε στο Νομάρχη Αργολίδος και Κορινθίας, οι επαρχίες Ύδρας, Τροιζηνίας και Σπετσών και Ερμιονίδος διοικούνταν από κοινό Έπαρχο με έδρα την Ύδρα και έδρα του Επαρχού Κορινθίας ορίσθηκε η Κόρινθος.		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1899 (ΝΟΜΟΣ ΒΧΔ΄-6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1899-ΦΕΚ 136Α΄/1899)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ		
ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΕΔΡΑ	
ΝΑΥΠΛΙΑΣ		
ΑΡΓΟΥΣ		
ΣΠΕΤΣΩΝ & ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ		
ΥΔΡΑΣ		
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ		
Οι επαρχίες διατηρήθηκαν ως διοικητικές περιφέρειες, αλλά τα επαρχεία είχαν ήδη καταργηθεί με το νόμο ΒΚΖ΄-6 Ιουλίου 1892-ΦΕΚ240/1892		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1909 (ΝΟΜΟΣ ΓΥΔ΄-16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1909-ΦΕΚ 282Α΄/1909)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΕΔΡΑ	
ΝΑΥΠΛΙΟΥ		
ΑΡΓΟΥΣ		
ΣΠΕΤΣΩΝ & ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ		
ΥΔΡΑΣ		
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ		
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
ΚΥΘΗΡΩΝ		
Με το Ν.Δ. της 29.9(17.10)/1925-ΦΕΚ 310/1925 η επαρχία Τροιζηνίας εντάχθηκε στο Νομό Αττικής και Βοιωτίας Με το Νόμο 3787/1929-ΦΕΚ 11/1929 η επαρχία Κυθήρων εντάχθηκε στο Νομό Αττικής και Βοιωτίας		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ 1912 (ΝΟΜΟΣ ΔΝΖ΄-10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1912-ΦΕΚ 58Α΄/1912)		
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΕΔΡΑ	
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΟ	
ΑΡΓΟΥΣ	ΑΡΓΟΣ	
ΣΠΕΤΣΩΝ & ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΣΠΕΤΣΕΣ & ΚΡΑΝΙΔΙ	
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	ΠΟΡΟΣ	
ΥΔΡΑΣ	ΥΔΡΑ	
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	
ΚΥΘΗΡΩΝ	ΚΥΘΗΡΑ	
Με το Νόμο 5943/1933 (ΦΕΚ 387/1933) η κοινότητα Τραχειάς αποσπάστηκε από την επαρχία Τροιζηνίας του νομού Αττικής και Βοιωτίας και εντάχθηκε στην επαρχία Ναυπλίας.		
ΠΗΓΕΣ:		
<u>Εφημερίδα της Κυβερνήσεως</u> (σχετικά ΦΕΚ με τη διοικητική διαίρεση του νομού Αργολίδος 1833-1933).		
Μηλιαράκης Α., <u>Γεωγραφία πολιτική-Νέα και Αρχαία του νομού Αργολίδος και Κορινθίας</u> , μετά γεωγραφικού πίνακος του νομού, Εστία, Αθήνα, 1886.		
Δρακάκης Α.-Κουνδούρος Σ., <u>Αρχαία περί της συστάσεως και εξελίξεως των δήμων και κοινοτήτων 1836-1939 και της διοικητικής διαρρύσεως του κράτους</u> , τόμοι Α΄-Β΄, Αθήνα, 1939-1940.		
Τάχος Α., <u>Διοικητική Επιστήμη-συμβολή στην οντολογική έρευνα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης</u> , Σάκκουλας, Θεσ/νίκη, 1985, σελ. 165-187.		
Μαθιουδάκι Μ. – Ανδρονόπουλος Β. (επιμ.), <u>Το ελληνικό κράτος - οργάνωση και λειτουργία</u> , Μαθιουδάκι – Ανδρονόπουλου, Αθήνα, 1991, σελ. 115-131.		
Σκιαδάς Ε., <u>Ιστορικό διάγραμμα των δήμων της Ελλάδος 1833-1912: σχηματισμός-σύσταση-εξέλιξη-πληθυσμός-εμβλήματα</u> , Υπουργείο Εσωτερικών-ΤΕΔΚ Αργολίδος, Μικρός Ρωμηός, Αθήνα, 1993, σελ. 256-281 και 724-728.		
Μακρυδημήτρης Α., «Κοινότητες, ήτοι Δήμοι-Σελίδες από τη Διοικητική Ιστορία της Ελλάδος», <u>Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης</u> , τεύχος 21, Θεμέλιο, Αθήνα, Μάιος, 2000, σελ. 156-170.		
Περιοδικό <u>Ιστορικά</u> , «Τοπική Αυτοδιοίκηση (1834-2002) - Δημοτικές Εκλογές», τεύχος 153, Ελευθεροτυπία, Αθήνα, 2002.		
Ιατρός Σ.-Κουδούνης Α.-Νικολακόπουλος Μ.-Χασομέρης Σ., <u>Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης</u> , ΤΕΕ, Αθήνα, 2005, σελ. 6-13		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΑΡΓΟΙ ΛΙΑΣ Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄ και Ε΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ 1822-1832

	Α΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Β΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Γ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Γ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Γ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Δ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Ε΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Ε΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	Δ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΤ' ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΑΡΓΟΣ-ΜΕΓΑΡΑ- ΠΕΡΑΧΩΡΑ 5/12/1831	Δ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ
	ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ 1/1/1822	ΑΣΤΡΟΣ 29/3/1823	ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ 6/4/1826	ΕΡΜΙΟΝΗ 1827	ΤΡΟΙΖΗΝΙΑ 1827	ΑΡΓΟΣ 11/7/1829	ΑΡΓΟΣ 5/12/1831	ΝΑΥΠΛΙΟ 15/12/1831		ΠΡΟΝΟΙΑ 11/6/1832
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	-	ΟΠΛΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	-
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	-	ΟΠΛΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	ΝΑΙ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΜΙΧΑΗΛ	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	-
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΒΛΑΣΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΒΛΑΣΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΝΑΙ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ
ΓΟΥΣΟΥΑΖΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ
ΔΑΜΑΛΩΝ ο ΙΩΝΑΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΔΕΣΥΛΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΖΕΡΒΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-
ΖΕΡΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΧΩΡΙΩΝ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	-
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ	-	-	ΝΑΙ (1)	-	-	-	-	-	-	-
ΚΑΒΒΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ (2)
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΠΑ-ΔΗΜΗΤΡΗΣ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΛΑΜΠΡΟΣ ΗΛΙΑΣ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΓΚΙΚΑ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΛΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	-	-	-
ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΧΩΡΙΩΝ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	-	-	-	-
ΜΕΤΑΞΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	-	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΜΗΤΣΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	-	-
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	-	-
ΠΑΝΟΥΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ιερομόναχος)	-	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΚΑΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	ΟΠΛΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	-	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΕΡΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ	-	-
ΠΕΡΟΥΚΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΝΑΙ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΙΣΙΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	-	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
ΤΣΙΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΤΣΟΚΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΤΣΟΚΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	-	-
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

(1) Αν και αναφέρεται στα πληρεξούσια Άργους, δεν υπογράφει τα κείμενα, καθώς η επαρχία είχε εκλέξει έναν υπεράριθμο πληρεξούσιο.

(2) Αν και αναφέρεται στα πληρεξούσια Άργους, δεν υπογράφει τα κείμενα, καθώς η επαρχία είχε εκλέξει έναν υπεράριθμο πληρεξούσιο.

ΠΗΓΕΣ:

Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1986, σελ. 11-34.

Μάμουκας Α., Τα κατά την αναγέννηση της Ελλάδος, ήτοι συλλογή των περί την αναγεννωμένη Ελλάδα συνταχθέντων πολιτευμάτων, νόμων και άλλων επίσημων πράξεων από του 1821 μέχρι τέλους του 1832, τόμοι 1-11, τυπογραφείο Ηλία Χριστοφίδου: Η Αγαθή Τύχη, Πειραιάς, 1839-1852

Αρχαία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832 (Οι τόμοι των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμοι 3-5, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1971-1974.

Βαρδουνιώτης Δ., Η Καταστροφή του Δράμαλη-Ιστορική Μελέτη, Εφημερίδα Μορέας, Τρίπολη, 1913.

Ζεγκίνης Ι., Το Άργος δια μέσου των αιώνων, Αθήνα, 1996.

Λαμπρινίδης Μ., Η Ναυπλία από των αρχαιότατων χρόνων μέχρι των καθ' ημάς-Ιστορική Μελέτη, Παλαμήδης, Αθήνα, 1950.

Καρανικόλας Π., Το Κρανίδι-Κομμάτια από τη χαμένη ιστορία του, Πνοή, Κόρινθος, 1980.

Στρίγκου-Κασιανά Μ., Στη θυσία για τη λευτεριά-Ιστορικά διηγήματα-Συμβολή στη μελέτη του Νεώτερου Ελληνισμού-Η μυθιστορηματική βιογραφία ιστορικά και βιβλιογραφικά τεκμηριωμένη αγωνιστών του 1821 από Κρανίδι-Ερμιονίδα, Μορφωτικός-Εκπολιτιστικός Σύλλογος των Απαναχτού

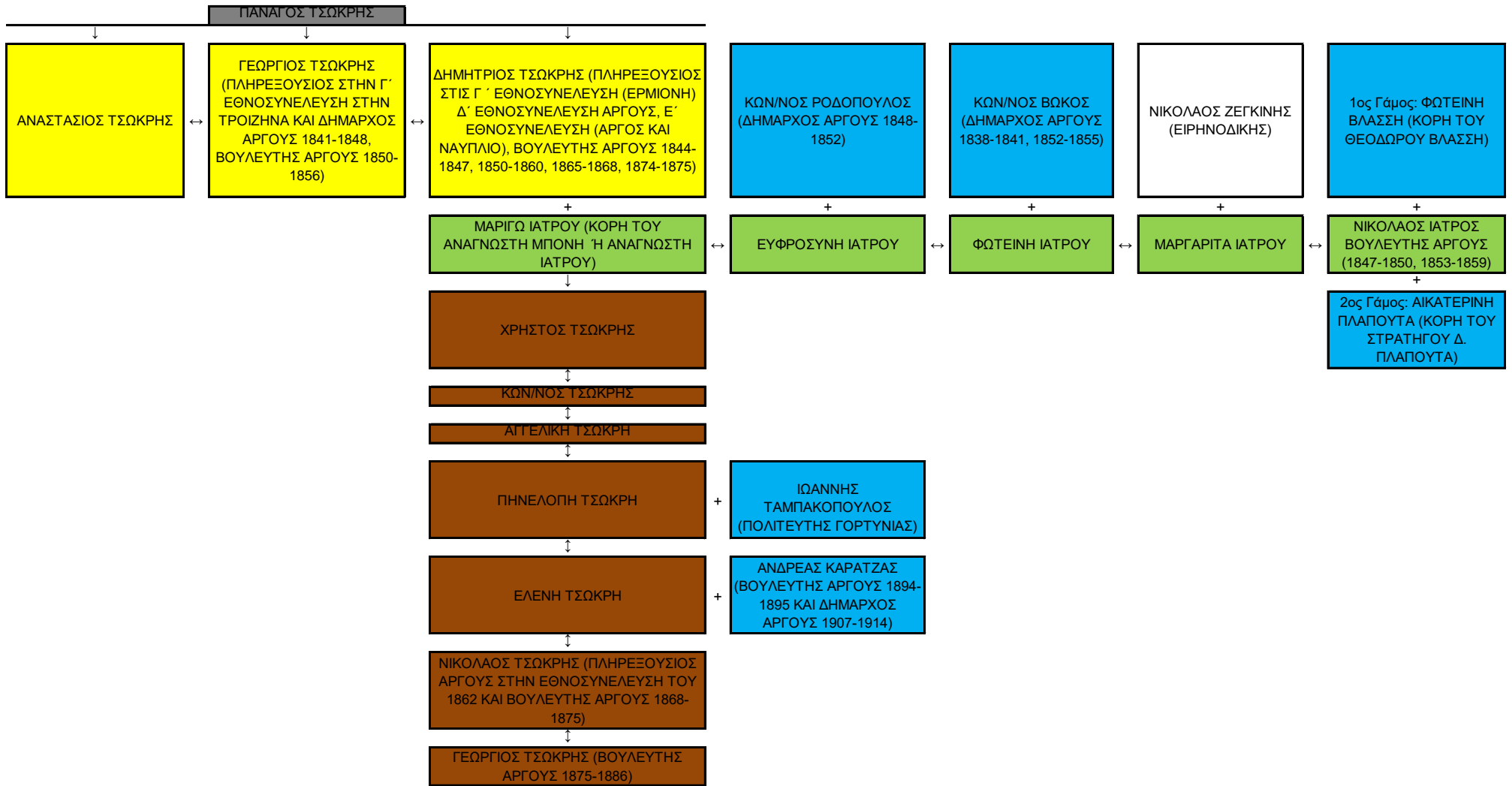
Κρανιδιωτών «Άγιος Ιωάννης Θεολόγος», Αθήνα, 1989.

Διοικητικών Ιστορικών Αρχείων 1791-1878, Σύλλογος Αργείων "Ο Δαναός"-Έτος Εκατονταετηρίδος 1894-1994, έκδοση με ευθύνη Τάσου Αθ. Γριτσόπουλου δ.Φ. και Κων/νου Λ. Κοτσώνη Ταξίαρχου ε.α., Αθήνα, 1994.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΣΤΑ Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΙ Δ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Α΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ (1822-1823)	Β΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ (1823-1824)	Γ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ (1824-1826)	Δ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ
ΒΛΑΣΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (1)	-	-	-
ΒΛΑΣΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (2)	-	-	-
ΔΕΔΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	-	ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	-
ΚΑΒΒΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	-	ΑΡΓΟΥΣ (4)	ΑΡΓΟΥΣ	ΑΡΓΟΥΣ
ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΓΚΙΚΑ	-	ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	-	-
ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	-	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-
ΠΑΝΟΥΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	-	-	-	ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	-	-	-	ΝΑΥΠΛΙΑΣ
ΠΕΡΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (3)	-	-	-
ΠΕΡΟΥΚΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	-	ΝΑΙ (5)	-	-
(1) Τον Ιανουάριο του 1822 διορίστηκε πρώτος Υπουργός Δικαιοσύνης (Μινίστρος του Δικαίου) και έπαψε αυτοδικαίως να είναι μέλος του Βουλευτικού. Δεν ήταν παραστάτης Άργους, αλλά παραστάτης Πελοποννήσου, επιλεγμένος από την Πελοποννησιακή Γερουσία				
(2) Αντικατέστησε τον πατέρα του. Από Ιούλιο 1822 μέλος της βουλευτικής επιτροπής. Δεν ήταν παραστάτης Άργους, αλλά παραστάτης Πελοποννήσου, επιλεγμένος από την Πελοποννησιακή Γερουσία				
(3) Δεν ήταν παραστάτης Άργους, αλλά παραστάτης Πελοποννήσου, επιλεγμένος από την Πελοποννησιακή Γερουσία. Ασαφές αν συμμετείχε στις συνεδριάσεις, καθώς δεν σώζονται κείμενα με την υπογραφή του				
(4) Η εκλογή του ήταν αμφισβητούμενη και έγινε δεκτός με καθυστέρηση στις 18/5/1823. Δεν γνωρίζουμε γιατί αμφισβητήθηκε και από ποιον				
(5) Συμμετείχε στο Αντάρτικο Βουλευτικό, που υποστήριξε το Εκτελεστικό κατά την πρώτη εμφύλια διαμάχη.				
ΠΗΓΗ:				
Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832 (Οι τόμοι των Βουλευτικών), Τόμοι 1-2, 6-20, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1971-2001.				

**ΠΙΝΑΚΑΣ 4Α
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΣΩΚΡΗ**

ΠΗΓΕΣ:

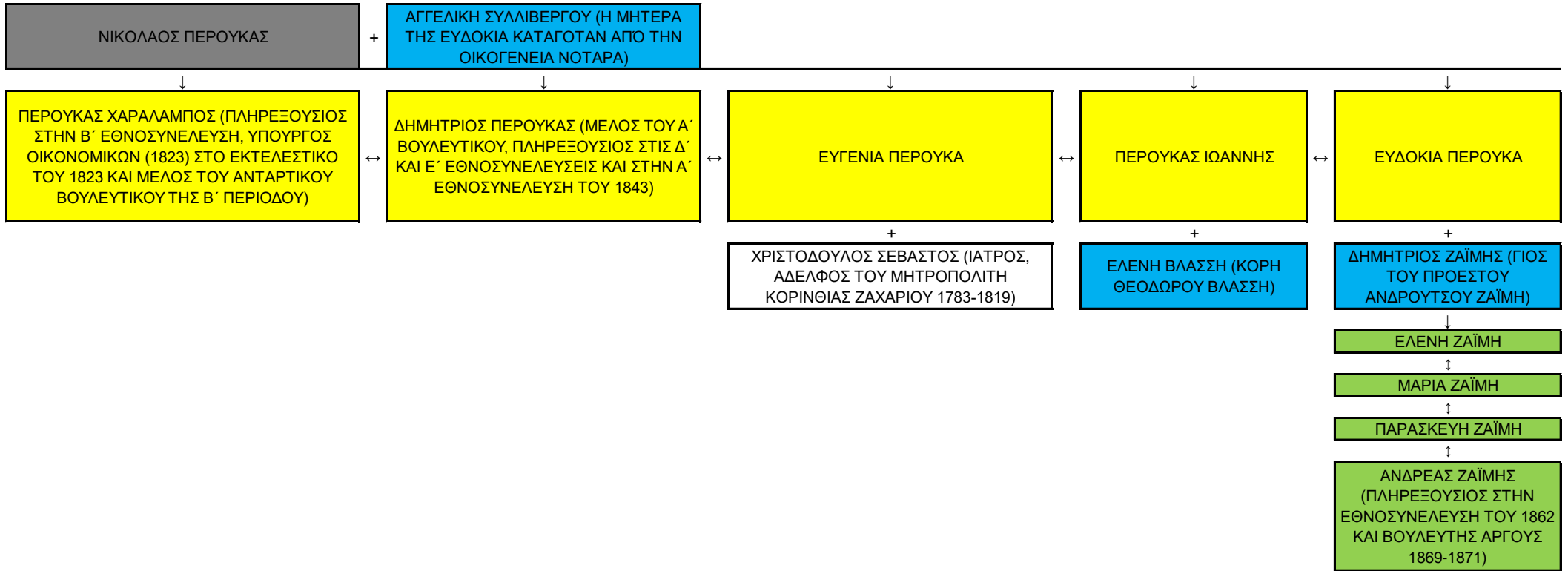
Βαρδουνώτης Δ., ό.π.

Ζεγκίνης Ι., ό.π.

Κουμαδωράκης Ο. (επιμ.), Γνωριμία με το Άργος, Δ.Ε.ΠΟ.ΑΡ., Άργος, 1997.

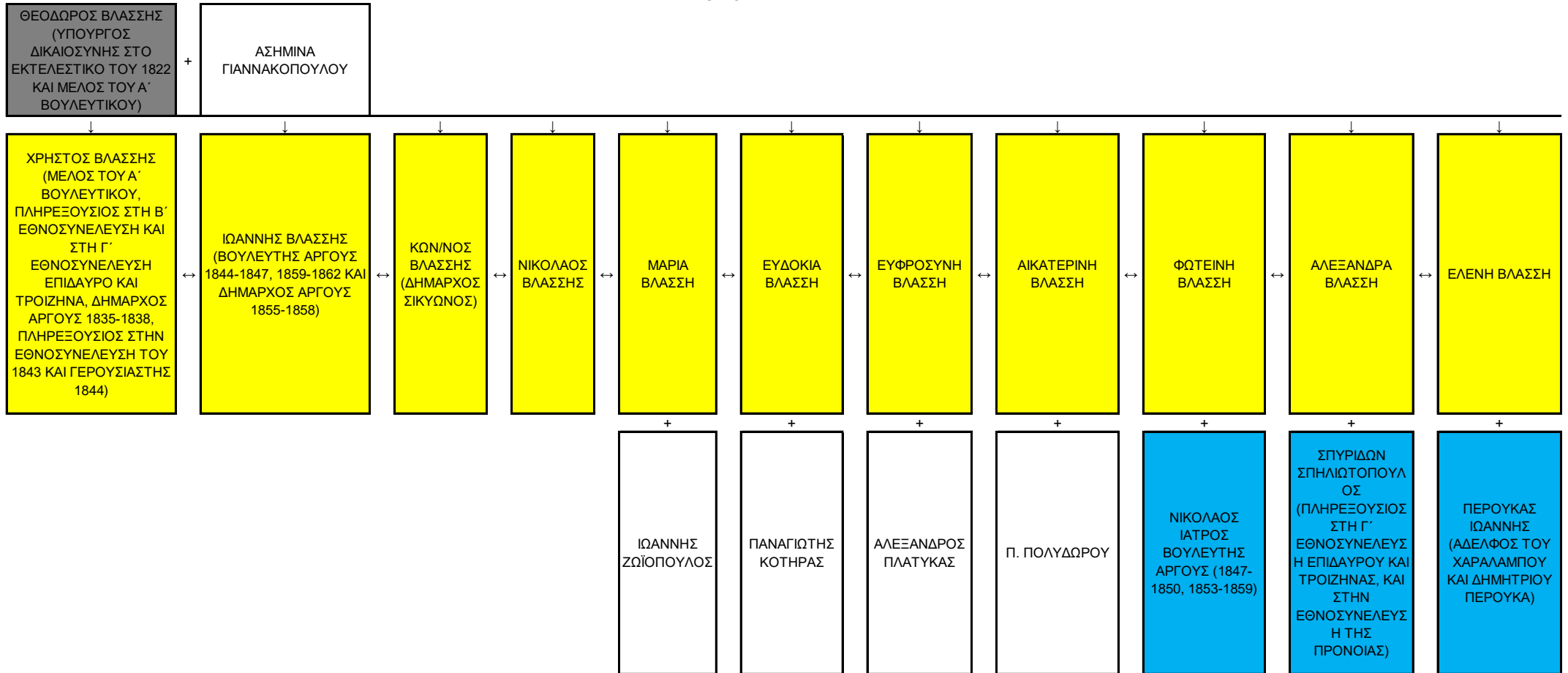
Κουμαδωράκης Ο., Άργος το πολυδίψιον, Εκ προοιμίου, Άργος, 2007

ΠΙΝΑΚΑΣ 4B
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΕΡΟΥΚΑ

ΠΗΓΕΣ:
 Βαρδουνιώτης Δ., ό.π.
 Ζεγκίνης Ι., ό.π.
 Κουμαδωράκης Ο. (1997) και (2007), ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Γ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΛΑΣΣΗ

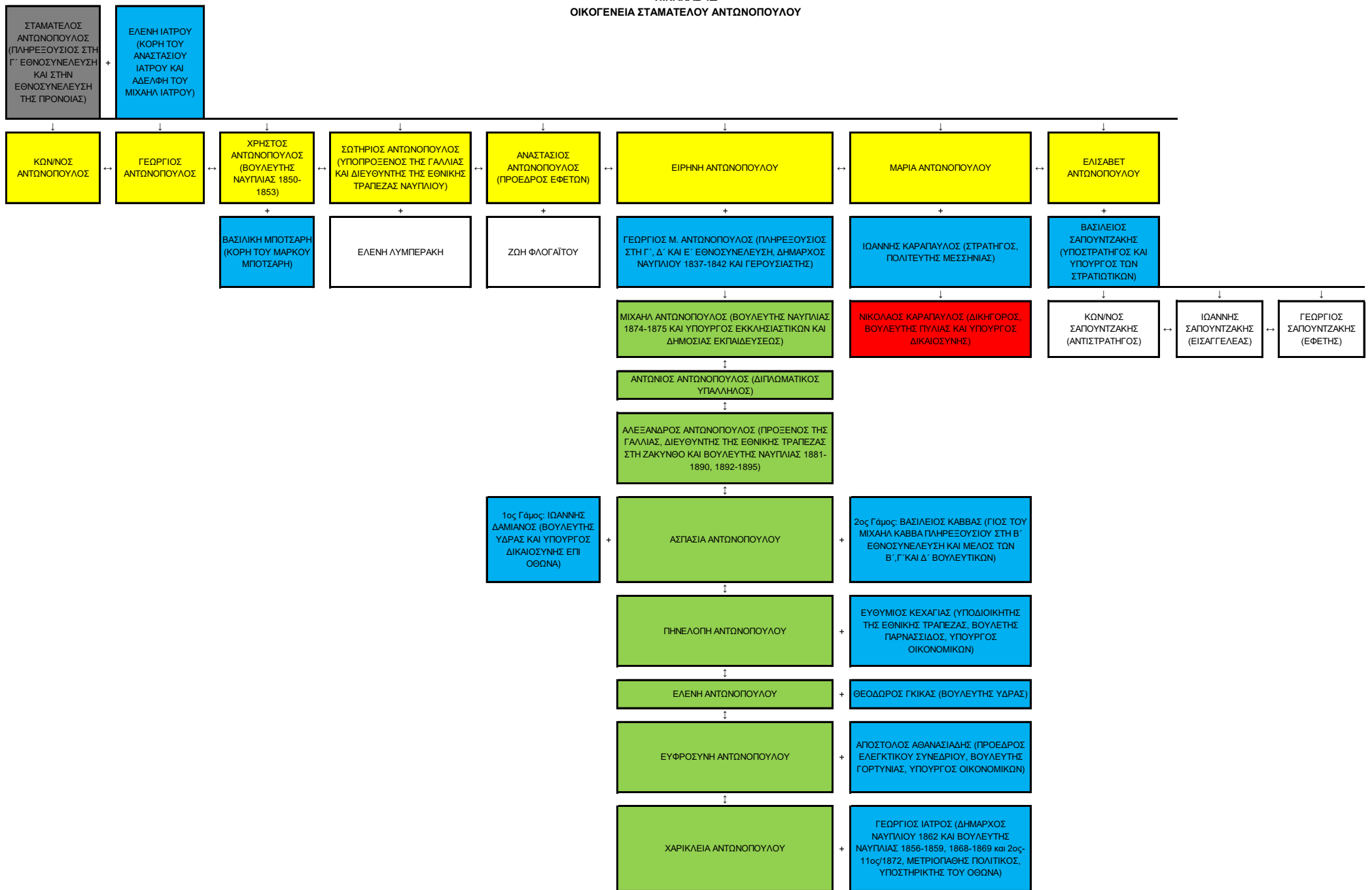
ΠΗΓΕΣ:

Βαρδουιώτης Δ., ό.π.

Ζεγκίνης Ι., ό.π.

Κουμαδωράκης Ο. (1997) και (2007), ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Δ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΗΓΕΣ:
 Βαρδουνήτης Δ., ό.π.
 Ζεγκίνης Ι., ό.π.
 Κουμαδωράκης Ο. (1997) και (2007), ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ Α΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ 8/11/1843

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ		
		ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ	ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ
ΒΛΑΣΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-
ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	ΝΑΙ	-	-
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ
ΚΩΛΕΤΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	-	-
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	ΝΑΙ	-
ΠΕΠΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΤΩ ΝΑΧΑΓΕ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ
ΠΕΡΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-
ΡΟΔΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΟΛΕΩΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	-	-	-
ΠΗΓΕΣ:				
<u>Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 36-41.</u>				
<u>Πρακτικά της Τρίτης Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1844, σελ. 2-3 και 699-703.</u>				

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Α
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1844-1862

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1844-1862							ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ		
		ΩΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ ΤΟ 1843	1844-1847	1847-1850	1850-1853	1853-1856	1856-1859	1859-1860	1861-1862	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	ΝΑΙ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-
ΑΞΕΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ (1)	-	ΝΑΙ (4)	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-
ΒΛΑΣΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΘΕΟΔΩΡΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-
ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (5)	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-
ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του ΣΩΤΗΡΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (8)	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-
ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	ΝΑΙ (2)	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (9)	-	-	-	-
ΖΕΡΒΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-
ΙΑΤΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ (10)	-	ΝΑΙ	-	-
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-
ΙΑΤΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΜΙΧΑΗΛ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (11)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-
ΚΩΛΕΤΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (3)	ΝΑΙ (6)	-	-	-	-	-	-	-	-
ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-
ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΜΗΤΣΑΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (12)	-	-	ΝΑΙ	-
ΝΟΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-
ΠΕΠΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ (7)	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-
ΤΣΩΚΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-
ΤΣΩΚΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-
<p>(1) Εμφανίζεται ως Πληρεξούσιος των Θεταλών στην Α΄ Εθνοσυνέλευση του 1843.</p> <p>(2) Εξελέγη σε αναπληρωματική εκλογή τον 12/1844 αντικαθιστώντας τον Κωλέττη που διορίστηκε Υπουργός και έχασε τη βουλευτική έδρα της επαρχίας Ναυπλίας.</p> <p>(3) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή, ειδικά για την επαρχία Ναυπλίας, διότι αφού Εξελέγη διορίστηκε Υπουργός.</p> <p>(4) Συμμετείχε στη Γ΄ Σύνοδο. Εξελέγη σε αναπληρωματική εκλογή αντικαθιστώντας τον Κωλέττη που απεβίωσε και η εκλογή του τελικά επικυρώθηκε από τη Βουλή στις 3/4/1850.</p> <p>(5) Επικυρώθηκε η εκλογή του στις 6/9/1847 από τη Βουλή, ακυρώνοντας την εκλογή του Ανδρέα Πέππα.</p> <p>(6) Είχε εκλεγεί και στη Ναυπλία, αλλά δεν τέθηκε ζήτημα να επιλέξει έδρα διότι απεβίωσε στις 31/8/1847.</p> <p>(7) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή στις 6/9/1847.</p> <p>(8) Διορίστηκε Υπουργός Εσωτερικών στις 28/1/1852 και επανΕξελέγη σε αναπληρωματική εκλογή στις αρχές του 1852 και η εκλογή του επικυρώθηκε από τη Βουλή στις 24/4/1852</p> <p>(9) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή στις 4/12/1859.</p> <p>(10) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή στις 4/12/1859.</p> <p>(11) Εξελέγη στην επαναληπτική εκλογή τον 3/1860.</p> <p>(12) Εξελέγη στην επαναληπτική εκλογή τον 3/1860.</p>												
ΠΗΓΕΣ:												
Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 46-57.												
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων (1844-1862), Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Αθήνα, 1844-1862.												

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Β
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1844

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ	1736	ΤΣΩΚΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	2583	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΑΣ	500	ΒΛΑΣΣΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	2110	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	311	ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	1994	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΝΩΝ	399	ΠΕΡΟΥΚΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	1212				
ΔΗΜΟΣ ΙΝΑΧΙΑΣ	312	ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	829				
ΔΗΜΟΣ ΥΣΙΩΝ	233	ΔΙΒΑΝΗΣ	ΠΕΤΡΟΣ	805				
ΣΥΝΟΛΟ	3491							
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
		ΚΩΛΜΕΤΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	993	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (1)			
		ΙΑΤΡΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	635	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1064	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	501	200	193	894	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (2)
ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΑΣ	452	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ	238	227	97	562	
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	290	ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	332	23	1	356	
ΣΥΝΟΛΟ	1806							
		ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ		
ΔΗΜΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	738	ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	586	16	602	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	
ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ	236	ΖΕΡΒΑΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	153	220	373		
ΣΥΝΟΛΟ	974							
(1) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή, ειδικά για την επαρχία Ναυπλίας, διότι αφού εκλέχθηκε διορίστηκε Υπουργός.								
(2) Εκλέχτηκε σε αναπληρωματική εκλογή τον 12/1844 αντικαθιστώντας τον Κωλέττη που διορίστηκε Υπουργός και έχασε τη βουλευτική έδρα της Επαρχίας Ναυπλίας.								
ΠΗΓΗ:								
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Α', Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, σελ. 99-103, 123-124, 134-135 και 257-264.								
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Β', Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, σελ. 132-136.								

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Γ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1847

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ			
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ	1822	ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	2379	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ		
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΑΣ	579	ΙΑΤΡΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	2262	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ		
ΔΗΜΟΣ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	468	ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ	ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	2086	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ		
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΝΩΝ	422	ΤΣΗΝΤΣΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1869			
ΔΗΜΟΣ ΙΝΑΧΙΑΣ	294	ΔΙΒΑΝΗΣ	ΠΕΤΡΟΣ	1614			
ΔΗΜΟΣ ΥΣΙΩΝ	326	ΠΑΣΧΑΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1512			
ΣΥΝΟΛΟ	3911						

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1099	ΚΩΛΛΕΤΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	569	298	278	1145	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (1)
ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	572	ΙΑΤΡΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	634	246	213	1093	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	371	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ	342	386	152	880	
ΣΥΝΟΛΟ	2042	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	378	163	44	585	
		ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ	217	41	*	*	
		ΛΟΙΠΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ	*	*	*	*	

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΕΓΓΕΓΡ.	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1587	1036	ΑΞΕΛΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	546	271	176	993	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (2)
ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	712	544	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	489	273	155	917	
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	352	331							
ΣΥΝΟΛΟ	2651	1911							

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ			
ΣΥΝΟΛΟ	1127	ΠΕΠΠΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	578	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (3)		
		ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	549			

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ			
ΣΥΝΟΛΟ	1047	ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	549	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (4)		
		ΠΕΠΠΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	498			

(1) Είχε εκλεγεί και στην Επαρχία Ναυπλίας. Δεν τέθηκε ζήτημα να επιλέξει έδρα, καθώς απεβίωσε στις 31/8/1847.

(*) Δεν αναφέρονται οι ψήφοι.

(2) Εκλέχθηκε σε αναπληρωματική εκλογή αντικαθιστώντας τον Κωλέττη που απεβίωσε και η εκλογή του τελικά επικυρώθηκε από τη Βουλή στις 3/4/1850.

(3) Ακυρώθηκε η εκλογή του με απόφαση της Βουλής στις 6/9/1847.

(4) Ανακηρύχθηκε Βουλευτής μετά από απόφαση της Βουλής στις 6/9/1847, που ακύρωσε την εκλογή του Ανδρέα Πέππα αφαιρώντας του 80 ψήφους, λόγω συμμετοχής 80 μη εγγεγραμμένων ψηφοφόρων στον εκλογικό κατάλογο του Δήμου Ερμιόνης.

ΠΗΓΗ:

Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1847, σελ. 131-134 & 175-183.

Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1850, σελ. 514-520 & 566-568.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Δ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1850

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ		ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ		3620	ΤΣΩΚΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3614	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
			ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	3614	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (1)			
			ΤΣΩΚΡΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3589	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
			ΛΟΙΠΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ	*				
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ		ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ	1429		ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	3755	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (2)			
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΑΣ	552								
ΔΗΜΟΣ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	483								
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΝΩΝ	501								
ΔΗΜΟΣ ΙΝΑΧΙΑΣ	423								
ΔΗΜΟΣ ΥΣΙΩΝ	367								
ΣΥΝΟΛΟ	3755								
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ		ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ		2283	ΑΞΕΛΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	1451	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
			ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ	1371	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
			ΜΑΡΑΤΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	885				
			ΙΑΤΡΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	827				
			ΑΞΕΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	1				
			ΙΑΤΡΙΔΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	2				
			ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1				
			ΑΞΕΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1				
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ		ΕΓΓΕΓΡ.	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	1232	521	ΜΗΤΣΑΣ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	512	458	970	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	
ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ	557	459	ΠΕΠΠΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	521	448	969	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	
ΣΥΝΟΛΟ	1789	980	ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	6	9	15		
			ΖΕΡΒΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	3	3	6		
(1) Διορίστηκε Υπουργός Εσωτερικών στις 28/1/1852 και επανεκλέχθηκε σε αναπληρωματική εκλογή στις αρχές του 1852 και η εκλογή του επικυρώθηκε από τη Βουλή στις 24/4/1852									
(*) Δεν αναφέρονται οι ψήφοι.									
(2) Επαναληπτική εκλογή μετά το διορισμό του ως Υπουργού Εσωτερικών στην κυβέρνηση Κριεζή και την παραίτησή του από το βουλευτικό αξίωμα.									
ΠΗΓΗ:									
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1851, σελ. 19-20, 25 & 49-52.									

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Ε
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1853

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	3454	ΤΣΩΚΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3454	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΤΣΩΚΡΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3454	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΙΑΤΡΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3448	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ					
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	2283	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1694	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1693	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΙΑΤΡΟΣ	Κ.	176	
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ					
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	1534	ΝΩΝΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	1179	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΜΗΤΣΑΣ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	1169	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΠΗΓΗ:					
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1854, σελ. 13, 21 & 25-26.					

ΠΙΝΑΚΑΣ 6ΣΤ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1856

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	3021	ΤΣΩΚΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3021	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	3021	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΙΑΤΡΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3007	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ					
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	1492	ΙΑΤΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1482	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	1467	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ					
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	990	ΖΕΡΒΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	883	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
		ΜΗΤΣΑΣ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	825	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΠΗΓΗ:					
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1857, σελ. 32-34.					

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Ζ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1859

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ	2352	ΤΣΩΚΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	2352	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
		ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	2352	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
		ΒΛΑΣΣΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	2350	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	1811	ΙΑΤΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	634	337	252	1223	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (1)
		ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	567	381	170	1118	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (2)
		ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	371	326	115	812	
		ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	226	297	20	543	
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	1771	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	586	389	242	1217	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (3)
		ΙΑΤΡΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΜΙΧΑΗΛ	568	405	149	1122	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ (4)
		ΙΑΤΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	361	267	116	744	
		ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	216	216	0	432	
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ	636	ΖΕΡΒΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	636	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
		ΜΗΤΣΑΣ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	634	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
<p>(1) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή στις 4/12/1859.</p> <p>(2) Ακυρώθηκε η εκλογή του από τη Βουλή στις 4/12/1859. Το πρακτικό ανακήρυξης αναφέρει 1038 ψήφους.</p> <p>(3) Εκλέχθηκε μετά από επαναληπτική εκλογή τον 3/1860.</p> <p>(4) Εκλέχθηκε μετά από επαναληπτική εκλογή τον 3/1860.</p>								
<p align="center">ΠΗΓΗ:</p> <p align="center">Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860, σελ. 53-54, 88 & 177-185.</p> <p align="center">Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860, σελ. 1482-1485.</p>								

ΠΙΝΑΚΑΣ 6Η
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1861

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ	1575	ΒΛΑΣΣΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	3420	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΑΣ	77	ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ	ΛΑΜΠΡΟΣ	3418	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	504	ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	3417	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΝΩΝ	490							
ΔΗΜΟΣ ΙΝΑΧΙΑΣ	372							
ΔΗΜΟΣ ΥΣΙΩΝ	403							
ΣΥΝΟΛΟ	3421							

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΕΓΓΕΓΡ.	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1709	1016	ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	591	420	218	1229	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΔΗΜΟΣ ΜΗΔΕΑΣ	807	603	ΙΑΤΡΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΜΙΧΑΗΛ	510	357	206	1073	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	396	295	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	510	286	93	889 (1)	
ΣΥΝΟΛΟ	2912	1914	ΜΑΡΑΤΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	398	117	61	576 (2)	
			ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	3	0	0	*	
			ΛΟΙΠΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ	*	0	0	*	

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	ΨΗΦ.	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ	803	ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	803	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			
		ΜΗΤΣΑΣ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	802	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ			

(1) Το πρακτικό ανακήρυξης αναφέρει 880 ψήφους.

(2) Το πρακτικό ανακήρυξης αναφέρει 579 ψήφους.

(*) Δεν αναφέρονται οι ψήφοι.

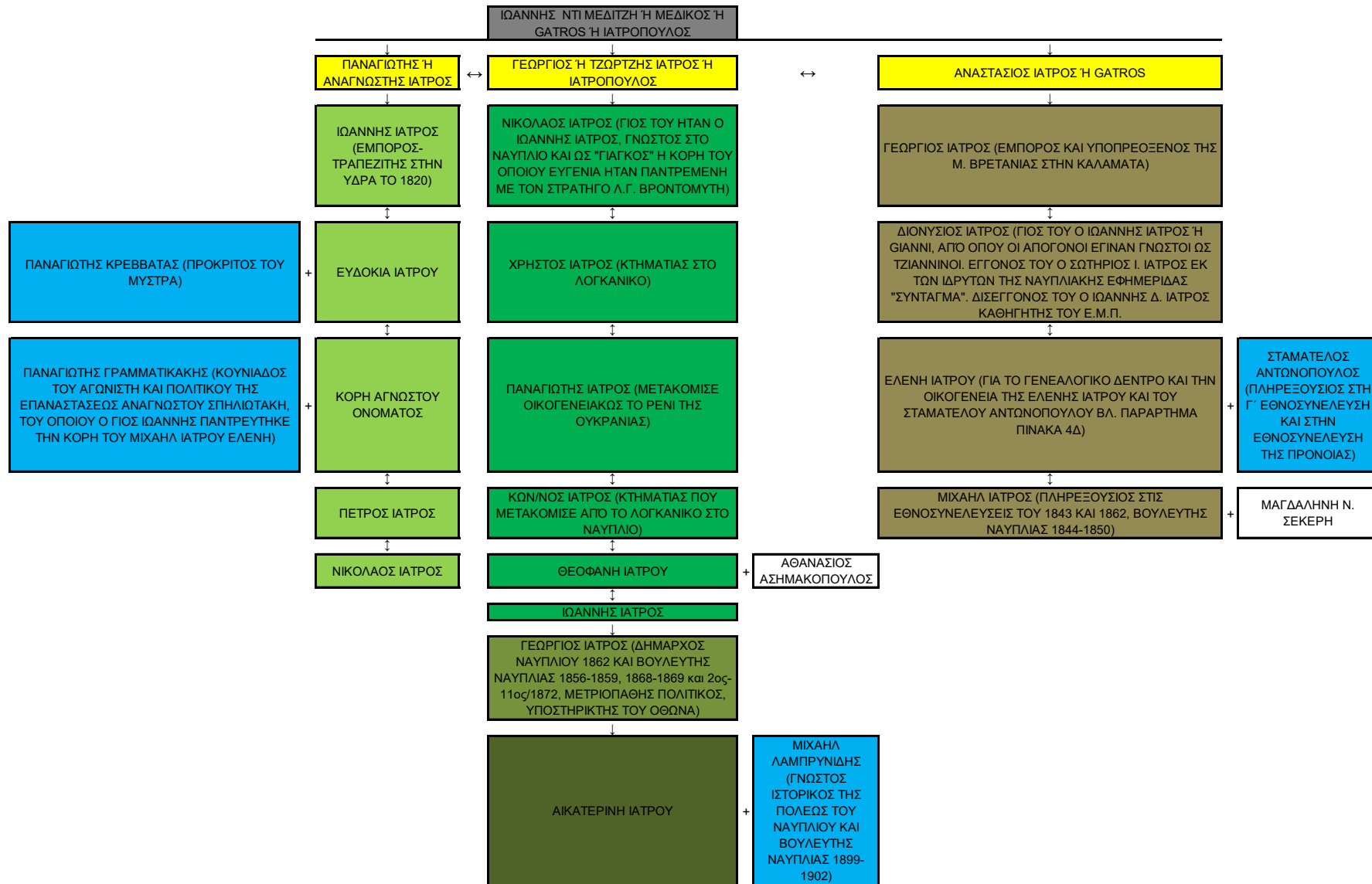
ΠΗΓΗ:

Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Εβδόμης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1861, σελ. 34-36 & 50-55.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7
ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΕΣ "ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ" 1844-1862

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ		ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	
			ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	τ. ΝΟΜΑΡΧΗΣ	26/2/1861	-	ΝΑΙ	-	-
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΜΙΧΑΗΛ		16/6/1844	ΝΑΙ	-	-	-
ΒΛΑΣΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ		16/6/1844	ΝΑΙ	-	-	-
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ		16/6/1844	ΝΑΙ	-	-	-
ΠΗΓΕΣ:						
Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερονσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 62-63.						
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας της Ελλάδος (1844-1861), Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1844-1861.						

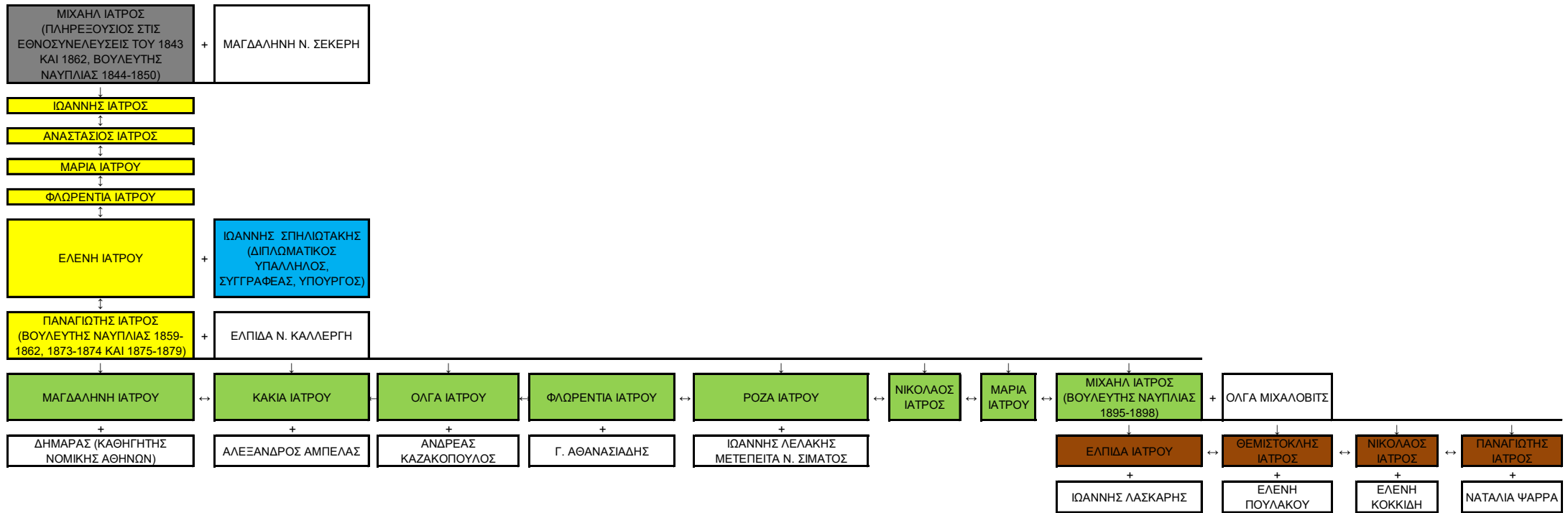
ΠΙΝΑΚΑΣ 8Α
ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΙΑΤΡΟΥ

ΠΗΓΗ:

Σπηλιωτάκης Κ., Αρχείο Μιχαήλ Ιατρού 1802-1893, Τετράδια Εργασίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 1983, σελ. 141-144.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8B
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΙΑΤΡΟΥ

ΠΗΓΗ:
Σπηλιωτάκης Κ., ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9Α
ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ Β΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ 1862

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ			ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ
		ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΓΟΥΛΕΜΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	ΝΑΙ
ΔΙΒΑΝΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (1)	-	-	-	-
ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	ΝΑΙ
ΖΑΪΜΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ (2)	-	-	-	ΝΑΙ
ΖΕΡΒΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ (3)	-	-	-	ΝΑΙ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-
ΚΑΛΜΟΥΧΟΣ ΣΠΗΛΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (4)	-	-	-	-
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ (5)	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΜΙΛΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	ΝΑΙ	-	-
ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (6)	-	-	-	-
ΠΕΠΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-
ΤΣΩΚΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ (7)	-	-	-	ΝΑΙ
<p>Οι εκλογές των Πληρεξουσίων της Επαρχίας Άργους, δεν κρίθηκαν από την Εθνοσυνέλευση εξολοκλήρου άκυρες, με ψήφους 96 υπέρ και 81 κατά, αλλά με ψήφους 97 υπέρ και 80 κατά, θεωρήθηκαν άκυρες οι εκλογές στους Δήμους Ιναχίας, Υσιών και Λυρκείας, στους οποίους και επαναλήφθηκαν. Τα τελικά αποτελέσματα επικυρώθηκαν οριστικά από τη Βουλή στις 20/3/1862 με επικύρωση των αποτελεσμάτων των 3 Δήμων (Άργους, Μυκηνών και Αλέας) και τα αποτελέσματα των επαναληπτικών εκλογών στους υπόλοιπους 3 Δήμους (Ιναχίας, Λυρκείας, Ισιών).</p>					
(1) Δεν έγιναν δεκτά τα εισιτήρια Άργους 19/12/1862. Ακυρώθηκε η εκλογή του 11/1/1863.					
(2) Εξελεγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863. Είχε εκλεγεί και στην πρώτη εκλογή					
(3) Εξελεγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863. Είχε εκλεγεί και στην πρώτη εκλογή					
(4) Εξελεγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863. Είχε εκλεγεί και στην πρώτη εκλογή					
(5) Εξελεγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863. Είχε εκλεγεί και στην πρώτη εκλογή. Η προγενέστερη και η μεταγενέστερη θητεία του στην πολιτική δεν είχε σχέση με το Νομό Αργολίδας.					
(6) Εξελέγη, παρότι δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία και ήταν προτελευταίος από τους σχετικώς πλειοψηφήσαντες, με απόφαση της Εθνοσυνελεύσεως, μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863, αν και δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία. Δεν είχε εκλεγεί στην αρχική εκλογή					
(7) Εξελέγη, παρότι δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία και ήταν πρώτος από τους σχετικώς πλειοψηφήσαντες, με απόφαση της Εθνοσυνελεύσεως, μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία 2/1863. Επικυρώθηκε η εκλογή του 20/3/1863, αν και δεν είχε την απόλυτη πλειοψηφία. Δεν είχε εκλεγεί στην αρχική εκλογή.					
ΠΗΓΕΣ:					
Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 73-79.					
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Πρώτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1862, σελ. 285-299.					
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1863, σελ. 303-307.					

ΠΙΝΑΚΑΣ 9Β
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΣΤΗ Β' ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ 1862

	ΔΗΜΟΙ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ							ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΡΓΟΥΣ	ΜΥΚΗΝΩΝ	ΑΛΕΑΣ	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΙΝΑΧΙΑΣ	ΛΥΡΚΕΙΑΣ	ΥΣΙΩΝ			
ΖΑΪΜΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	1347	167	13	1527	216	539	175	930	2457	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	1275	165	13	1453	216	540	176	932	2385	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΚΑΛΜΟΥΧΟΣ ΣΠΗΛΙΟΣ	1251	156	13	1420	217	539	175	931	2351	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	1039	163	13	1215	217	539	177	933	2148	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΤΣΩΚΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	743	248	503	1494	148	159	206	513	2007	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΚΑΡΑΜΟΥΝΤΖΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	720	227	503	1450	147	159	199	505	1955	
ΔΙΒΑΝΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ	842	56	13	911	220	540	178	938	1849	
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	586	235	503	1324	146	159	200	505	1829	
ΖΕΡΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	589	227	503	1319	148	159	197	504	1823	
ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	460	245	503	1208	146	159	200	505	1713	
ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	455	210	503	1168	143	159	209	511	1679	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	476	163	13	652	221	539	180	940	1592	
ΠΗΓΗ:										
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β' των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Πρώτος, ό.π., σελ. 285-299.										
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β' των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Δεύτερος, ό.π., σελ. 303-307.										

**ΠΙΝΑΚΑΣ 10Α
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1865-1881**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ			ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1865-1881								ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ
		ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ	1865-1868	1868-1869	1869-1871	2ος-11ος/1872	1873-1874	1874-1875	1875-1879	1879-1881	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (4)	-	-	-
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΓΟΥΖΟΥΑΣΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΓΟΥΛΕΜΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΝΑΙ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-
ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του ΣΩΤΗΡΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (7)	-	-
ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ του ΑΝΔΡΕΑ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (8)	-	ΝΑΙ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (9)	-	-
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ (2)	-	ΝΑΙ	-	-	-
ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-
ΖΑΪΜΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-
ΖΕΡΒΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-
ΖΕΡΒΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΚΩΝ/ΝΟΥ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	-
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	ΝΑΙ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ
ΙΑΤΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ (3)	-	-	-	-	-
ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΜΙΧΑΗΛ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ (10)	-	-
ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΜΗΤΣΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΗ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ
ΜΙΛΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΣΤΑΥΡΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-
ΤΣΟΚΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΤΣΟΚΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	ΝΑΙ (5)	-	-	-
ΤΣΟΚΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	ΝΑΙ	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (6)	-	-	-
ΥΦΗΛΑΝΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	ΝΑΙ (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-

(1) Δεν ορκίστηκε ποτέ, καθώς διορίστηκε πρεσβευτής στη Βιέννη και έφυγε για να αναλάβει τα καθήκοντά του. Θεωρούνταν μέλος της Βουλής, χωρίς όμως να μισθοδοτείται.

(2) Ακυρώθηκε η εκλογή Ναυπλίας 1/6/1872. Επανεκλέχθηκε μετά από μερική επαναληπτική εκλογή τον ίδιο μήνα.

(3) Ακυρώθηκε η εκλογή Ναυπλίας 1/6/1872. Επανεκλέχθηκε μετά από μερική επαναληπτική εκλογή τον ίδιο μήνα.

(4) Παρατήθηκε στις 27/3/1875 και η Βουλή έκανε δεκτή την παραίτησή του.

(5) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή και έγινε δεκτός από τη Βουλή στις 19/3/1875, αντικαθιστώντας το γιό του.

(6) Πέθανε το φθινόπωρο του 1874.

(7) Απεβίωσε στις 16/11/1877.

(8) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή και έγινε δεκτός από τη Βουλή στις 25/9/1878, αντικαθιστώντας τον πατέρα του.

(9) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή και έγινε δεκτός από τη Βουλή στις 7/11/1877, αντικαθιστώντας τον Ιατρό Παναγιώτη του Μιχαήλ.

(10) Απεβίωσε τον Ιούλιο του 1877.

ΠΗΓΕΣ:

Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 88-177.

Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1865-1881), Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1865-1881.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10Β
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΑΣ 1869

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	1798	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	1719	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΙΑΤΡΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΜΙΧΑΗΛ	1675	
ΙΑΤΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	1654	
ΠΗΓΗ:			
<u>Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Γ΄ Περιόδου</u> , Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1870, σελ. 101-113.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 11Α
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1881-1910

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ			ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1881-1910										ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ
		ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ	1881-1885	1885-1886	1887-1890	1890-1892	1892-1895	1895-1898	1899-1902	1902-1904	1905-1906	1906-1910	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ (1η, 2η και 4η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (3η)	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (1η και 4η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (2η και 3η)	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (3)	-	-	-	-	-	-
ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (1η, 2η και 4η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (3η)	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ (1)	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ (7)	-	-	-	-	-
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (4)	- (8)	-	ΝΑΙ	-	-	-	-
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (5)	-	-	-	-	-	-	-
ΚΑΡΑΤΖΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (6)	- (9)	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΚΩΤΣΑΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΜΗΤΣΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΜΗΤΣΑΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-
ΜΙΑΨΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ (1η)-ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (2η)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΣΤΑΥΡΟΥ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ (10)	-	-	-	-	-
ΠΛΑΤΟΥΤΣΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-
ΠΟΛΥΓΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Η.	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ ΗΛΙΑΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ (1η, 3η και 4η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (2η)	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-
ΡΕΠΟΥΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΤΣΩΚΡΗΣ Δ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (1η)- ΝΑΥΠΛΙΑΣ (2η)	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ (1η)-ΝΑΥΠΛΙΑΣ (2η)	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ	-	-	-
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ΤΑΚΗΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	ΝΑΙ
ΦΙΚΙΩΤΗΣ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ	ΑΡΓΟΥΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-
ΦΙΚΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-	-	-	-	ΝΑΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(1) Συμμετείχε στην Έκτακτη και στη Β' Σύνοδο-Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή το 1885 αντικαθιστώντας τον Τσώκρη Γεώργιο του Δημητρίου. Επικυρώθηκε η εκλογή του 22/3/1886.

(2) Συμμετείχε στη Α' Σύνοδο. Πιθανόν να παραιτήθηκε το καλοκαίρι του 1885.

(3) Συμμετείχε στις Α', Β', και Γ' Συνόδους. Απεβίωσε το 1894.

(4) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή το 1894, αντικαθιστώντας τον Άγγελο Γεωργαντά. Η εκλογή του επικυρώθηκε στις 10/11/1894.

(5) Συμμετείχε στις Α', Β', και Γ' Συνόδους. Απεβίωσε το 1894.

(6) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή το 1894, αντικαθιστώντας τον Ηλία Κανελλόπουλο. Η εκλογή του επικυρώθηκε στις 10/11/1894.

(7) Εξελέγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία τον 6/1895. Η εκλογή του επικυρώθηκε στις 3/7/1895.

(8) Ακυρώθηκε η εκλογή του 25/5/1895.

(9) Ακυρώθηκε η εκλογή του 25/5/1895.

(10) Εξελέγη μετά από μερική επαναληπτική ψηφοφορία τον 6/1895. Η εκλογή του επικυρώθηκε στις 3/7/1895.

ΠΗΓΕΣ:

Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 88-177.

Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1881-1910), Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1881-1910.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11Β
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ) 1887

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ	ΨΗΦΟΙ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
ΜΙΛΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	11158	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	10025	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ
ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	9995	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	9524	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ
ΠΗΓΗ:			
Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1887, σελ. 5.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 11Γ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ 1902 (ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ)

	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΡΑΤΖΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΩΤΣΑΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΛΑΤΟΥΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΛΑΤΟΥΤΑΣ Ν.	ΠΟΛΥΓΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Η.	ΦΙΚΙΩΤΗΣ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	513	150	274	215	315	184	197	120	337	239
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	765	283	413	329	480	297	256	137	448	457
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	774	214	425	359	460	353	317	0	481	394
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	520	184	257	233	317	236	185	0	294	294
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΜΥΚΗΝΩΝ	717	433	332	400	355	390	328	0	328	520
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΠΡΟΣΥΜΝΑΙΩΝ	630	227	387	288	388	327	229	0	410	302
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΥΣΙΩΝ		103	206	202	186	194	164	0	226	201
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΥΣΙΩΝ	141	64	29	117	36	123	102	0	44	117
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	283	195	89	183	155	165	205	0	137	221
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΛΥΡΚΕΙΑΣ	418	126	297	161	288	130	159	90	334	150
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΑΣ	602	103	486	173	490	174	262	166	480	173
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ		2082	3195	2660	3470	2573	2404	513	3519	3068
ΠΗΓΗ:										
Άγνωστο δημοσίευμα εποχής										

ΠΙΝΑΚΑΣ 12
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ 1909-1922

1909	
Αύγουστος	Κίνημα του Στρατιωτικού Συνδέσμου στο Γουδί.
Δεκέμβριος	Επίσκεψη του Βενιζέλου στην Αθήνα, μετά από πρόσκληση του Στρατιωτικού Συνδέσμου.
1910	
Ιανουάριος	Χάρη στη μεσολάβηση του Βενιζέλου, δίνεται συμβιβαστική λύση: σύγκληση Αναθεωρητικής Βουλής και διάλυση του Στρατιωτικού Συνδέσμου.
Μάρτιος	Αγροτικές ταραχές στη Θεσσαλία (Κιλελέρ).
Αύγουστος	Εκλογές Α΄ Αναθεωρητικής Βουλής. Πλειψηφούν οι παλααιοκομματικοί.
Σεπτέμβριος	Ερχομός του Βενιζέλου και ίδρυση του Κόμματος Φιλελευθέρων.
Οκτώβριος	Πρώτη κυβέρνηση Βενιζέλου. Διάλυση της Βουλής.
Νοέμβριος	Εκλογές Β΄ Αναθεωρητικής Βουλής. Αποχή των παλααιοκομματικών και συντριπτική πλειοψηφία των Φιλελευθέρων.
1911	
Μάιος	Ολοκληρώνεται η αναθεώρηση του Συντάγματος.
1912	
Μάρτιος	Βουλευτικές εκλογές. Αποφασιστική νίκη των Φιλελευθέρων και συντριβή των παλααιοκομματικών.
Οκτώβριος	Αρχίζει ο Πρώτος Βαλκανικός Πόλεμος. Κατάληψη της Θεσσαλονίκης.
1913	
Φεβρουάριος	Κατάληψη των Ιωαννίνων.
Μάρτιος	Δολοφονία Γεωργίου Α΄. Τον διαδεχεται ο Κωνσταντίνος («ΙΒ΄»).
Μάιος	Συνθήκη του Λονδίνου.
Ιούνιος	Δεύτερος Βαλκανικός Πόλεμος.
Ιούλιος	Συνθήκη του Βουκουρεστίου.
1914	
Ιούλιος	Αρχίζει ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος.
1915	
Φεβρουάριος	Διαφωνία Κωνσταντίνου-Βενιζέλου για την είσοδο της Ελλάδος στον πόλεμο. Παραίτηση Βενιζέλου. Διορισμός κυβέρνησης Γούναρη και ίδρυση του Κόμματος Εθνικοφρόνων (αργότερα Λαϊκού).
Μάιος	Βουλευτικές εκλογές. Μεγάλη πλειοψηφία των Φιλελευθέρων.
Αύγουστος	Κυβέρνηση Βενιζέλου.
Σεπτέμβριος	Γενική επιστράτευση. Απόβαση των Αγγλογάλλων στη Θεσσαλονίκη. Νέα σύγκρουση Κωνσταντίνου-Βενιζέλου και εξαναγκασμός του τελευταίου σε παραίτηση.
Δεκέμβριος	Βουλευτικές εκλογές. Αποχή των Φιλελευθέρων και παμπηφία των Αντιβενιζελικών, αλλά με μείωση των ψηφοφόρων κατά δύο τρίτα.
1916	
Μάιος	Παράδοση του Ρούπελ στους Γερμανοβούλγαρους
Ιούνιος	Διακοίνωση της Αντάντ και άρση της γενικής επιστράτευσης
Αύγουστος	Εισβολή και ανεμπόδιστη κατάληψη της Ανατολικής Μακεδονίας από τους Βουλγάρους. Κίνημα της Εθνικής Αμύνης στη Θεσσαλονίκη.
Σεπτέμβριος	Ο Βενιζέλος εγκαταλείπει την Αθήνα, σχηματίζει την Προσωρινή Κυβέρνηση και αναλαμβάνει την ηγεσία της Εθνικής Αμύνης στη Θεσσαλονίκη.
Νοέμβριος	Στην Αθήνα, οι Κωνσταντινικοί αποक्रоύουν απόβαση των Αγγλογάλλων και στη συνέχεια εξαπολύουν πογκρόμ εναντίον των Βενιζελικών («Νοεμβριανά»). Αποκλεισμός της Παλαιάς Ελλάδας από την Αντάντ.
Δεκέμβριος	Ανάθεμα του Βενιζέλου στο Πεδίο του Άρεως και σε άλλες επαρχίες.
1917	
Μάιος	Η Αντάντ εξαναγκάζει τον Κωνσταντίνο να φύγει στο εξωτερικό. Στο θρόνο ο Αλέξανδρος.
Ιούνιος	Άρση του αποκλεισμού. Κυβέρνηση Βενιζέλου. Σύγκληση της Βουλής που είχε εκλεγεί το Μάιο του 1915 («Βουλή των Λαζάρων»).
Οκτώβριος	Οκτωβριανή Επανάσταση στη Ρωσία
1918	
Νοέμβριος	Τερματίζεται ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος. Στην Αθήνα ιδρύεται το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα της Ελλάδος (ΣΕΚΕ).
1919	
Ιανουάριος	Ελληνικό εκστρατευτικό σώμα στην Ουκρανία.
Μάιος	Απόβαση του Ελληνικού στρατού στη Σμύρνη.
Νοέμβριος	Συνθήκη του Νεϊγύ.
1920	
Μάιος	Ο Ελληνικός στρατός καταλαμβάνει τη δυτική Θράκη και στη συνέχεια την ανατολική.
Ιούλιος	Συνθήκη Σεβρών. Δολοφονική απόπειρα κατά του Βενιζέλου. Βενιζελικά αντίποινα στην Αθήνα και δολοφονία του Ίωνα Δραγούμη.
Οκτώβριος	Θάνατος του Αλέξανδρου.
Νοέμβριος	Εκλογές Γ΄ Εθνικής Συνέλευσης. Συντριβή των Φιλελευθέρων και αποχώρηση του Βενιζέλου στο εξωτερικό. Παρωδία δημοψηφίσματος και επιστροφή του Κωνσταντίνου (το Δεκέμβριο).
1921	
Σεπτέμβριος	Τερματίζεται χωρίς αποτέλεσμα η μεγάλη επίθεση του Ελληνικού στρατού προς την Αγκυρα.
1922	
Αύγουστος	Κατάρρευση του μετώπου. Μικρασιατική καταστροφή.
Σεπτέμβριος	Στρατιωτική «επανάσταση» με αρχηγό το Νικόλαο Πλαστήρα. Παραίτηση και αναχώρηση του Κωνσταντίνου. Τον διαδέχεται ο Γεώργιος Β΄.
Οκτώβριος	Εκκένωση της Ανατολικής Θράκης.
Νοέμβριος	Εκτέλεση των «Εξι» (Δ. Γούναρη, Ν. Θεοτόκη, Γ. Μπαλτατζή, Π. Πρωτοπαπαδάκη, Ν. Στράτου και Γ. Χατζηανέστη).
Δεκέμβριος	Θάνατος του Κωνσταντίνου.
	ΠΗΓΗ:
	Μαυρογορδάτος Γ., Μελέτες και κείμενα για την περίοδο 1909-1940, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1981, σελ. 9-11.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 1910-1920 (ΣΕ ΕΔΡΕΣ)

ΕΤΟΣ	ΑΝΤΙΒΕΝΙΖΕΛΙΚΟΙ	ΒΕΝΙΖΕΛΙΚΟΙ	ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ	ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ	ΔΙΑΦΟΡΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
1910α	244	68	46	4	-	362
1910β	ΑΠΟΧΗ	314	28	-	20	362
1912	30	151	-	-	-	181
1915α	125	189	-	2	-	316
1915β	316	ΑΠΟΧΗ	-	-	-	316
1920	251	118	-	-	-	369
ΠΗΓΗ:						
Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., σελ. 17.						

ΠΙΝΑΚΑΣ 14
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1910-1922

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1910-1920						ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	
		ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	8/1910-10/1910	1910-1911	1912-1915	5/1915-10/1915 και 1917-1920	1915-1917	1920-1922	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		ΝΑΙ							
ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ					
ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		ΝΑΙ (2)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΚΟΝΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ (1)						
ΚΟΥΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ						ΝΑΙ
ΚΟΦΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		ΝΑΙ							
ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΠ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ							ΝΑΙ	ΝΑΙ (4)	
ΝΕΖΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ	ΝΑΙ (3)					
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ ΗΛΙΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		ΝΑΙ							
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ						
ΠΟΛΥΓΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ					ΝΑΙ		
ΠΟΛΥΓΕΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ							ΝΑΙ		
ΡΕΠΟΥΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ			ΝΑΙ	
ΡΟΥΣΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ						
ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΑΘ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ					ΝΑΙ				ΝΑΙ
ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΑΘ. ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			ΝΑΙ	ΝΑΙ					
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ					ΝΑΙ		
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΚΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ						ΝΑΙ		
(1) Το Μητρώο τον αναφέρει ως βουλευτή Κορινθίας, αλλά σε εφημερίδες της εποχής αναφέρεται ως εκπρόσωπος της Επαρχίας Ναυπλίας.										
(2) Εξελέγη μετά από αναπληρωματική εκλογή στις 24/3/1914 στη θέση του Γεωργίου Νέζου.										
(3) Απεβίωσε στις 24/12/1913.										
(4) Από το 1935 εκλεγόταν Βουλευτής Αττικής και Βοιωτίας, Αθηνών κ.λ.π.										
ΠΗΓΗ:										
Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-303, 309-315.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 16
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 1923-1936 (ΣΕ ΕΔΡΕΣ)

ΕΤΟΣ	ΑΝΤΙΒΕΝΙΖΕΛΙΚΟΙ	ΒΕΝΙΖΕΛΙΚΟΙ	ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ	ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ	ΔΙΑΦΟΡΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
1923	ΑΠΟΧΗ	377	3	-	18	398
1926	127	143	4	10	2	286
1928	24	226	-	-	-	250
1932	98	131	11	10	-	250
1933	136	110	2	-	-	248
1935	300	ΑΠΟΧΗ	ΑΠΟΧΗ	-	-	300
1936	143	141	1	15	-	300
ΠΗΓΗ:						
Μαυρογορδάτος Γ., ό.π., σελ. 17.						

ΠΙΝΑΚΑΣ 17
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1926-1936

	1926	%	1928	%	1932	%	1933	%	1935	%	1936	%
Εγγεγραμμένοι*	1567378	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ψηφίσαντες	962304	-	1021434	-	1175983	-	1146943	-	1090362	-	1278085	-
Άκυρα	3912	-	4153	-	4346	-	5612	-	61166	-	4083	-
Έγκυρα	958392	100	1017281	100	1171637	100	1141331	100	1029196	100	1274002	100
Έλαβαν:												
Λαϊκό Κόμμα	194243	20,3	243543	23,9	395974	33,8	434550	38,1	-	-	281597	22,1
Κόμμα Φιλελευθέρων	303140	31,6	477502	46,9	391521	33,4	379968	33,3	-	-	474651	37,3
Κόμμα Ελευθεροφρόνων	151044	15,8	53958	5,3	18591	1,59	25758	2,26	-	-	50137	3,94
Δημοκρατική Ένωση	62086	6,48	68278	6,71	-	-	-	-	-	-	-	-
Κ.Κ.Ε.	41982	4,38	14325	1,41	58223	4,97	52958	4,64	98699	9,59	73411	5,76
Αγροτικό Κόμμα Ελλάδος	28318	2,95	17042	1,68	72311	6,17	-	-	-	-	13006	1,02
Κόμμα Ανεξαρτήτων Προσφύγων	17410	1,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Φιλελεύθερο Προσφυγικό Κόμμα	13798	1,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύμπραξη Συντηρητικών	12661	1,32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Επαρχιακό Κόμμα	9728	1,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λοιποί	43512	4,54	-	-	662	0,06	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητοι	70901	7,4	1414	0,14	7421	0,63	9532	0,84	70888	6,89	11178	0,88
Μεμονωμένοι	9569	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7209	0,57
Ανεξάρτητοι Βασιλόφρονες	-	-	38556	3,79	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνική Ένωση	-	-	1958	0,19	-	-	-	-	2590	0,25	-	-
Εθνικοί Δημοκρατικοί	-	-	27603	2,71	-	-	-	-	-	-	-	-
Συντηρητικοί Δημοκρατικοί	-	-	15852	1,56	11494	0,98	9672	0,85	-	-	-	-
Προοδευτική Ένωση	-	-	13452	1,32	-	-	-	-	-	-	-	-
Προοδευτικοί	-	-	25729	2,53	97836	8,35	77254	6,77	-	-	-	-
Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί	-	-	18069	1,78	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικορίζοσπαστικοί	-	-	-	-	47698	4,07	46692	4,09	-	-	-	-
Αγροτεργατικοί	-	-	-	-	69057	5,89	47460	4,16	-	-	-	-
Σοσιαλιστές	-	-	-	-	849	0,07	-	-	-	-	-	-
Αγροτ. Ηνωμ. Αντιπολίτευσης	-	-	-	-	-	-	20200	1,77	-	-	-	-
Αγροτ. Εθνικού Συνασπισμού	-	-	-	-	-	-	14302	1,25	-	-	-	-
Ανεξάρτητοι Αγροτικοί	-	-	-	-	-	-	22985	2,01	-	-	-	-
Ένωση Βασιλοφρόνων	-	-	-	-	-	-	-	-	152285	14,8	-	-
Συμπράττοντα Κυβερνητικά	-	-	-	-	-	-	-	-	669434	65	-	-
Μακεδονική Ένωση	-	-	-	-	-	-	-	-	29664	2,88	-	-
Εθνικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	5636	0,55	-	-
Γ.Λ.Ρ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	253384	19,9
Μεταρρυθμιστικό Εθνικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17822	1,4
Εθνική Ένωση "Ελλάς"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	505	0,04
Εθνικό Ενωτικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9870	0,77
Παλαιοδημ. Ένωση Κρήτης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13762	1,08
Δημοκρατικός Συνασπισμός	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53693	4,21
Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12333	0,97
Κομμ. Αρχαιομαρξιστικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1148	0,09
Κομμ. Διεθνιστικό Μέτωπο	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296	0,02
*Ο αριθμός των εγγεγραμμένων αναφέρεται μόνο στις εκλογές του 1926.												
ΠΗΓΗ:												
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1926-1936.												

ΠΙΝΑΚΑΣ 18Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1926-1936

	1926	%	1928	%	1932	%	1933	%	1935	%	1936	%
Εγγεγραμμένοι*	48800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ψηφίσαντες	28853	-	13107	-	15867	-	15690	-	14781	-	16867	-
Άκυρα	86	-	62	-	49	-	93	-	359	-	104	-
Έγκυρα	28767	100	13045	100	15818	100	15597	100	14422	100	16763	100
Έλαβαν:												
Λαϊκό Κόμμα**	12566	43,68	5176	39,68	9327	58,96	9721	62,33	13078	90,68	7897	47,11
Κόμμα Φιλελευθέρων	6209	21,58	6281	48,15	4580	28,95	3327	21,33	-	-	4666	27,84
Κόμμα Ελευθεροφρόνων**	4592	15,96	772	5,92	131	0,83	-	-	-	-	211	1,26
Σύμπραξη Συντηρητικών**	3960	13,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αγροτικό Κόμμα Ελλάδος	1106	3,84	-	-	1025	6,48	-	-	-	-	-	-
Κ.Κ.Ε.	104	0,36	-	-	56	0,35	-	-	-	-	105	0,63
Θ. Παπαδημητρίου	3	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χρήστος Πετράκης	224	0,78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ν. Καλογήρου	3	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητοι Βασιλόφρονες**	-	-	714	5,47	-	-	-	-	-	-	-	-
Προοδευτικοί	-	-	-	-	269	1,70	2520	16,16	-	-	-	-
Αγροτεργατικοί	-	-	-	-	314	1,99	-	-	-	-	-	-
Μπαρζής Ιωάννης	-	-	-	-	1	0,01	-	-	-	-	-	-
Παπαμάρκου Ανδρέας	-	-	-	-	115	0,73	29	0,19	-	-	-	-
Κούρος Χαρίλαος	-	-	102	0,78	-	-	-	-	-	-	-	-
Ένωση Βασιλοφρόνων**	-	-	-	-	-	-	-	-	798	5,53	-	-
Ανεξάρτητοι Εργατικοί	-	-	-	-	-	-	-	-	377	2,61	-	-
Θόδωρος Μανιατέας	-	-	-	-	-	-	-	-	165	1,14	-	-
Ανδρέας Βερδελής	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0,03	-	-
Γ.Λ.Ρ.Ε.**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3884	23,17
Εμμανουήλ Παπαδόπουλος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,00

*Τα αποτελέσματα των εκλογών του 1926 αναφέρονται στο σύνολο του νομού Αργολίδος-Κορινθίας. Στις εκλογικές αναμετρήσεις 1928-1933 τα αποτελέσματα αναφέρονται στο σύνολο του νομού Αργολίδος αθροίζοντας τα αποτελέσματα των τριών επαρχιών που αποτελούσαν τον τότε νομό Αργολίδος (Άργους, Ναυπλίας και Σπετσών και Ερμιονίδος). Από τις εκλογές του 1935 οι Σπέτσες ανήκουν στην Εκλογική Περιφέρεια Πειραιώς και διοικητικά στον Πειραιά από το 1949. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων αναφέρεται μόνο στις εκλογές του 1926.

** Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο δεξιό χώρο.

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1926-1936.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18Β
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1923-1936

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1923-1936							ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	
			1923-1925	1926-1928	1928-1932	1932-1933	1933-1935	6/1935-12/1935	1/1936-8/1936	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ
ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ (1η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (2η)				Κ.Φ.	Κ.Φ. (2)					
ΔΑΝΑΙΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ		ΝΑΙ								
ΔΡΟΥΓΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ								Λ.Κ.		
ΚΑΛΜΟΥΧΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ		ΝΑΙ								
ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ		Λ.Κ.							ΝΑΙ
ΚΟΛΙΑΛΕΞΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΡΓΟΥΣ		ΝΑΙ		Κ.Φ.						
ΜΑΛΛΩΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (1η και 3η)-ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ (2η)					Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ.			
ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ					Κ.Φ. (3)					
ΜΗΝΑΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			Κ.Ε.							
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (1η, 3η και 5η)-ΝΑΥΠΛΙΟΥ (2η και 4η)			Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ. (4)			
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ								Λ.Κ.	ΝΑΙ	
ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ							Λ.Κ.	Γ.Λ.Ρ.Ε.	ΝΑΙ	ΝΑΙ (5)
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (1η)-ΑΡΓΟΥΣ (2η)- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (3η και 4η)					Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ.	Λ.Κ.	ΝΑΙ	
ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΑΣ		ΝΑΙ								
ΡΕΠΟΥΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (1)								
(1) Απεβίωσε στις 14/5/1924.											
(2) Ακυρώθηκε η εκλογή του στις 9/12/1932.											
(3) Εξελέγη στις 9/12/1932 στη θέση του Αλέξανδρου Βερδελή.											
(4) Απεβίωσε στις 13/12/1935.											
(5) Εξελέγη Γερουσιαστής το 1932 πριν εκλεγεί Βουλευτής.											
ΠΗΓΕΣ:											
Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, ό.π., σελ. 186-299.											
Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1977, σελ. 41-83.											
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1926-1936.											

ΠΙΝΑΚΑΣ 18Γ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1926: ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ)

ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	7031	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΣΤΑΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	1689	
ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	4436	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΖΟΥΖΟΥΛΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	2952	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΠΑΠΑΚΩΝ/ΝΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	1295	
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	2894	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΖΟΥΒΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	986	
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	1827	
ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	3072	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	1546	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΡΕΠΟΥΛΗΣ ΚΟΣΜΑΣ	1173	
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	1397	
ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	699	
ΝΟΤΑΡΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	711	
ΡΟΥΣΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	631	
ΦΑΤΣΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	622	
ΚΟΜΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΦΡΟΝΩΝ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΤΣΑΓΚΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	816	
ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	619	
ΚΡΑΓΚΟΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	786	
ΞΥΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	175	
ΦΩΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	280	
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1451	
ΜΗΝΑΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1487	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΜΑΛΛΩΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	838	
ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	1118	
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	681	
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	1227	ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ
ΚΟΛΙΑΛΕΞΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	1155	
ΠΕΡΤΕΠΕΣ ΛΟΥΚΑΣ	202	
ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	581	
ΦΡΑΝΤΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	554	
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	61	
ΔΑΓΡΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	42	
ΚΑΛΛΙΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	144	
ΜΠΟΥΚΟΥΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	354	
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	320	
ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	235	
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	151	
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	80	
Κ.Κ.Ε		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΨΗΦΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΓΙΟΜΠΡΕΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	24	
ΜΙΧΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	33	
ΠΗΓΗ:		
Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 7ης Νοεμβρίου 1926, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1928		

ΠΙΝΑΚΑΣ 18Ε
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1932: ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ																																											
				ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ						ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ						ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΟ						ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ						Κ.Κ.Ε.																			
				ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΒΕΡΒΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΚΟΜΠΑΛΕΞΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΣΑΛΛΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	ΤΣΑΓΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΜΟΥΤΖΟΥΡΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΑΡΑΗΣ ΑΡΓΕΤΕΙΔΗΣ	ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΛΛΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΑΚΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΡΕΝΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΙΤΣΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΛΛΙΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΑΜΩΝΑΣ Ή ΜΕΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΙΠΕΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΤΑΜΕΛΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΑΣΚΑΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΚΟΜΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΦΡΟΝΩΝ	ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΜΠΑΡΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ							
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	599	2	597	96	0	1	0	0	13	82	439	3	0	16	0	420	0	19	0	0	0	4	14	0	18	7	0	2	8	0	0	20	1	0	0	1	1	0	4	4	0	0					
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	882	4	878	140	12	5	0	0	12	110	683	0	0	9	0	674	0	22	0	0	0	0	22	0	9	2	1	3	3	0	0	12	0	1	0	10	0	0	5	5	0	7	7	0	0		
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	864	2	862	148	9	11	0	0	18	110	630	1	0	16	1	610	0	29	0	0	0	0	29	0	18	7	1	1	8	0	0	21	1	1	0	17	0	1	5	5	0	11	11	0	0		
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	791	3	788	201	15	8	0	0	23	152	536	1	0	10	0	524	0	21	1	0	0	1	18	0	15	6	0	3	2	1	0	8	0	0	0	3	0	5	1	1	0	6	6	0	0		
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	361	0	361	317	5	166	8	1	39	94	23	0	0	3	0	20	0	2	0	0	0	0	2	0	15	0	15	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	352	0	352	76	4	7	0	0	16	49	250	1	0	3	0	245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	14	0	0	0	0	0	12	12	0	0			
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	488	0	488	42	0	0	0	5	1	36	435	0	0	7	0	428	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	8	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	418	2	416	40	1	0	0	1	3	35	249	1	0	21	0	226	0	0	0	0	0	0	0	126	2	0	124	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	149	0	149	46	1	0	0	0	18	27	70	0	0	22	0	48	0	0	0	0	0	0	0	33	15	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	199	3	196	75	24	0	0	0	5	46	71	0	0	0	0	71	0	0	0	0	0	0	0	46	0	0	46	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0		
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	496	0	496	53	1	0	0	0	35	15	443	0	0	0	0	443	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	169	0	169	28	1	0	0	0	5	21	140	1	0	2	0	137	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	220	0	220	41	1	1	0	0	0	29	168	0	0	12	0	156	0	0	0	0	0	0	0	7	0	6	0	1	0	0	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	354	1	353	77	33	0	0	0	2	42	213	2	0	21	0	190	0	20	0	0	0	16	3	0	37	9	20	5	1	1	1	5	0	0	0	5	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	295	0	295	96	3	0	0	0	0	93	199	0	0	13	0	186	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	606	1	605	147	26	1	0	2	49	67	400	14	0	12	0	374	0	6	0	0	0	6	0	33	23	0	8	1	0	0	8	0	0	8	0	0	11	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	401	5	396	85	5	1	0	7	24	48	270	3	1	18	0	248	0	6	1	0	0	3	1	2	13	0	0	4	0	0	7	0	0	7	0	0	14	13	0	0	0	0	1	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	7644	23	7621	1708	150	201	8	16	263	1056	5219	27	1	185	1	5000	0	126	1	0	0	24	96	2	373	71	43	217	24	2	1	112	4	4	0	93	0	7	40	38	0	42	42	1	0		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																																															
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	827	6	821	212	1	174	0	0	2	8	491	2	0	479	0	10	0	0	0	0	0	0	0	33	16	9	4	4	0	0	68	68	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	0	8			
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	515	3	512	168	4	154	0	0	0	6	217	0	2	210	0	3	2	1	0	0	0	0	1	15	3	12	0	0	0	0	10	1	0	6	3	0	0	0	0	0	4	4	0	97			
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	722	3	719	292	9	251	1	0	11	15	388	2	2	364	0	17	2	13	0	0	0	11	2	0	1	1	0	0	0	0	19	15	1	1	2	0	0	0	3	3	0	3	0	0			
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	694	2	692	268	12	231	0	0	6	11	401	2	3	381	0	9	1	8	0	0	0	7	1	0	1	0	1	0	0	0	8	6	0	2	0	0	0	4	4	0	1	1	0	1	0	1	
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	811	3	808	250	1	222	0	0	4	23	362	1	0	342	0	19	0	7	0	0	0	2	5	0	167	19	132	0	0	0	12	0	0	0	10	0	0	2	2	0	0	0	0	8	0	8	
1ο Ε.Τ. ΔΡΑΧΝΑΙΟΥ	379	0	379	141	2	134	0	0	5	0	236	0	1	229	0	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΙΟΥ	261	0	261	95	3	72	0	0	8	12	152	0	0	140	0	12	0	0	0	0	0	0	0	11	0	11	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	226	1	225	62	8	40	0	0	7	7	117	0	0	90	0	27	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	29	29	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14	0	1	0	1		
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	308	0	308	126	6	120	0	0	0	0	180	0	0	178	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	162	1	161	75	0	72	0	0	0	2	78	0	0	78	0	0	0	5	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	453	0	453	155	12	104	1	0	35	2	218	2	0	198	0	14	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	51	50	0	0	0	0	0	0	0	28	28	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	5358	19	5339	1844	58	1574	2	0	78	86	2840	9	8	2689	0	118	6	38	0	0	0	27	9	0	229	39	166	4	4	0	0	200	171	1	9	15	0	1	11	11	0	62	62	0	115		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																																															
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	751	6	745	295	4	3	0	0	287	0	285	0	1	0	0	0	283	16	0	15	0	0	0	144	0	0	0	144	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	876	0	876	327	2	4	0	0	321	0	286	0	0	3	0	0	283	45	0	45	0	0	0	198	0	0	0	198	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	18	18	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ	484	0	484	197	1	4	0	0	191	0	200	0	0	0	0	0	200	40	0	40	0	0	0	45	0	0	0	45	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ	667	0	667	168	0	0	0	0	168	0	455	2	0	0	0	1	452	4	0	4	0	0	0	33	0	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	5	5	0	0	0	0	
3ο Ε.Τ. ΣΠΕΤΣΩΝ	87	1	86	41	1	14	0	0	25	0	42	1	1	4																																	

ΠΙΝΑΚΑΣ 18ΣΤ
ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1933: ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ						
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ)	ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ)	ΚΟΥΡΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ (ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ)
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	582	3	579	453	126	0
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	833	10	823	668	155	0
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	812	10	802	622	180	0
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	724	7	717	502	215	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	361	1	360	26	334	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	318	2	316	277	39	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	484	0	484	459	25	0
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	384	1	383	302	81	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	145	0	145	68	77	0
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	171	0	171	124	47	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	488	0	488	447	41	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	149	0	149	126	23	0
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	234	2	232	163	69	0
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	340	8	332	238	94	0
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	279	0	279	192	87	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	589	16	573	362	211	0
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	394	26	368	249	119	0
ΣΥΝΟΛΟ	7287	86	7201	5278	1923	0
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ						
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ)	ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ)	ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ (ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ)
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	775	0	775	463	307	5
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	531	0	531	243	271	17
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	736	5	731	342	389	0
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	713	0	713	374	337	2
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	783	0	783	409	373	1
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	372	0	372	209	159	4
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΙΟΥ	261	0	261	141	120	0
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	204	0	204	94	110	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	306	0	306	158	148	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	165	0	165	76	89	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	455	0	455	238	217	0
ΣΥΝΟΛΟ	5301	5	5296	2747	2520	29
ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ						
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΜΑΛΛΩΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ)	ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ)	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΛΑΪΚΟΣ-ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ)
1ο Ε.Τ. Τ.Δ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	795	0	795	298	417	80
2ο Ε.Τ. Τ.Δ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	978	0	978	376	497	105
1ο Ε.Τ. Τ.Δ. ΔΙΔΥΜΩΝ	486	2	484	259	218	7
1ο Ε.Τ. Τ.Δ. ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	742	0	742	536	203	3
1ο Ε.Τ. Τ.Δ. ΣΠΕΤΣΩΝ	101	0	101	32	69	0
ΣΥΝΟΛΟ	3102	2	3100	1501	1404	195
ΠΗΓΗ:						
Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 5ης Μαρτίου 1933, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1933.						

ΠΙΝΑΚΑΣ 19Α
ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1929-1935

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	ΘΗΤΕΙΕΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ		ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ
			ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	1929-1932	1932-1935	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ		ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	Λ.Κ. (1)		
ΚΟΥΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ	Κ.Φ.		
ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			Λ.Κ.	ΝΑΙ
ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΑΘ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	ΝΑΙ		ΝΑΙ (2)	
(1) Απεβίωσε στις 12/8/1929.						
(2) Εξελέγη στις 13/11/1932 σε επαναληπτική εκλογή.						
ΠΗΓΗ:						
<u>Μητρώον Γερούσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 22-37.</u>						
Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, <u>Στατιστική των γερούσιαστικών εκλογών της 21ης Απριλίου 1929</u> , Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1931.						
Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, <u>Στατιστική των γερούσιαστικών εκλογών της 25ης Σεπτεμβρίου 1932 και των μέχρι τέλους του 1933 αναπληρωματικών τοιούτων</u> , Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1934.						

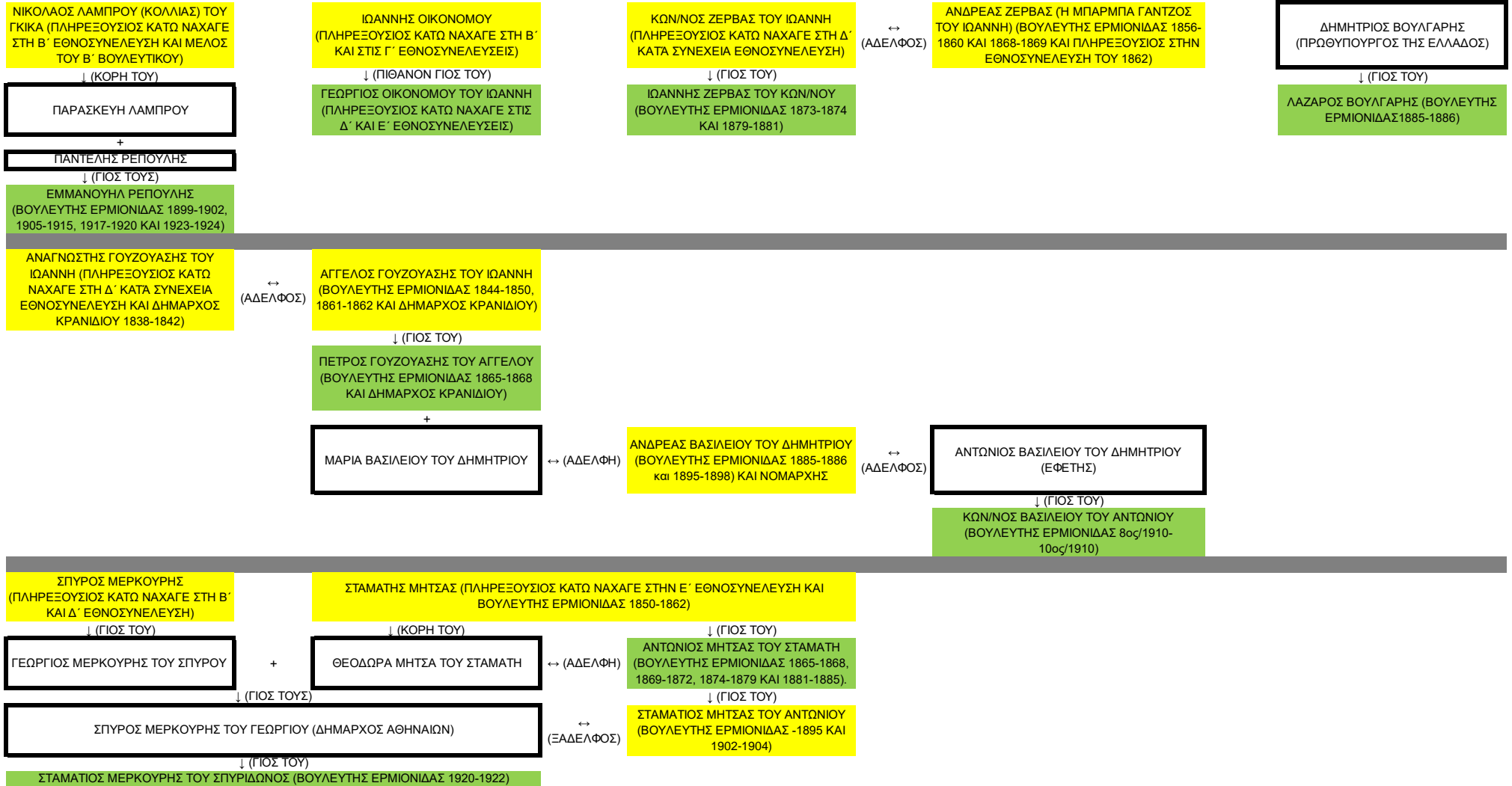
ΠΙΝΑΚΑΣ 19Γ
ΕΚΛΟΓΕΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ 1932: ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ											ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ		ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ			ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	
				ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΦΡΑΤΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΖΟΥΖΟΥΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΜΗΝΑΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΠΟΥΚΟΥΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΓΟΥΡΟΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ	ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ		ΑΓΡΟΤΟΕΡΓΑΤΙΚΟΙ	ΚΑΚΙΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ						
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΥΣ	599	0	599	77	23	0	54	459	3	19	437	6	6	56	56	0	0	1	1	0	0		
2ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΥΣ	882	5	877	115	18	0	96	717	0	21	695	2	2	43	42	0	0	0	0	0	0		
3ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΥΣ	863	6	857	119	27	0	91	674	2	18	651	7	7	57	57	0	0	0	0	0	0		
4ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΥΣ	791	6	785	129	29	0	100	599	0	25	573	9	9	44	43	0	0	4	4	0	0		
1ο Ε.Τ. ΝΕΑ ΚΙΟΥ	361	2	359	329	45	41	241	30	1	5	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	351	1	350	6	0	0	6	161	0	0	161	0	0	183	183	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	488	0	488	24	3	0	21	161	0	1	160	0	0	303	303	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	418	4	414	72	9	13	50	260	1	0	259	0	0	82	82	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	149	0	149	48	46	0	2	52	0	0	52	0	0	49	49	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	199	6	193	83	40	0	43	104	0	10	94	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	496	4	492	44	32	0	12	434	0	35	399	14	14	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	168	0	168	11	3	0	8	112	0	0	112	1	1	44	44	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	220	0	220	22	14	0	8	143	1	3	139	0	0	55	55	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	353	1	352	66	49	0	16	249	1	43	204	0	0	37	37	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	295	35	260	58	9	0	49	202	10	2	190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	610	8	602	137	73	10	54	376	4	17	355	11	11	77	77	0	0	1	1	0	0		
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	400	8	392	85	33	0	46	258	5	4	249	16	16	33	33	0	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	7643	86	7557	1425	453	64	897	4991	28	203	4752	66	66	1069	1067	0	0	6	6	0	0		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																							
1ο Ε.Τ. ΝΑΥΠΛΙΟΥ	807	10	797	140	0	0	139	623	2	602	17	8	8	25	25	0	0	1	1	0	0		
2ο Ε.Τ. ΝΑΥΠΛΙΟΥ	519	25	494	204	10	0	188	275	0	256	17	4	4	11	11	0	0	0	0	0	0		
3ο Ε.Τ. ΝΑΥΠΛΙΟΥ	722	3	719	305	10	0	291	393	0	379	14	16	16	5	5	0	0	0	0	0	0		
4ο Ε.Τ. ΝΑΥΠΛΙΟΥ	693	4	689	276	6	0	263	389	1	354	25	22	22	1	1	0	0	1	1	0	0		
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	808	7	801	245	0	2	242	431	0	359	72	14	14	111	111	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	380	0	380	144	1	0	143	236	0	229	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΙΟΥ	261	1	260	95	23	0	72	156	0	133	22	0	0	9	9	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	229	0	229	56	1	0	55	121	0	120	1	51	51	1	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	308	2	306	128	1	0	127	178	1	177	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	162	0	162	79	3	0	76	77	0	74	3	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	460	13	447	198	91	0	105	241	0	165	71	2	2	6	6	0	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	5349	65	5284	1870	146	2	1701	3120	4	2848	248	123	123	169	168	0	0	2	2	0	0		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																							
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	751	8	743	308	241	0	65	413	0	139	274	12	12	0	0	0	0	10	10	0	0		
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	876	11	865	336	236	0	96	481	0	205	276	31	31	1	0	0	0	16	16	0	0		
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ	484	13	471	205	186	0	19	235	1	43	190	27	27	3	2	0	0	1	1	0	0		
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ	657	2	655	175	169	0	6	476	1	31	444	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΣΠΕΤΣΩΝ	754	15	739	315	244	32	32	411	5	44	359	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0		
2ο Ε.Τ. ΣΠΕΤΣΩΝ	699	14	685	234	159	36	24	440	13	36	348	9	9	0	0	0	0	0	0	0	2		
3ο Ε.Τ. ΣΠΕΤΣΩΝ	87	0	87	49	36	1	7	38	0	5	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ	4308	63	4245	1622	1271	69	249	2494	20	503	1923	96	96	4	2	0	0	27	27	0	2		
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	17300	214	17086	4917	1870	135	2847	10605	52	3554	6923	285	285	1242	1237	0	0	35	35	0	2		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΥΔΡΑΣ	1452	9	1443	1005	83	40	826	433	10	51	370	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	21470	266	21204	9028	4676	3744	466	10710	8856	601	1076	171	171	1132	154	568	352	153	153	0	10		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	40222	489	39733	14950	6629	3919	4139	21748	8918	4206	8369	456	456	2374	1391	568	352	193	193	0	12		
ΠΗΓΗ:																							
Στατιστική των γερούσιαστικών εκλογών της 25ης Σεπτεμβρίου 1932 και των μέχρι τέλους του 1933 αναπληρωματικών τοιοούτων, ό.π.																							

ΠΙΝΑΚΑΣ 19Δ
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΛΟΓΗ 23/10/1932 ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΡΟΥΣΙΑ
ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ (ΑΝΑ ΝΟΜΟ)

Εγγεγραμμένοι	919	ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	ΨΗΦ.	ΕΓΚ.	ΤΕΡΖΑΚΗΣ
Έδρες	3	ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ	47	47	14
Ψηφίσαντες	663	ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	17	17	14
Άκυρα	0	ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	16	16	8
Έγκυρα	663	ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	29	29	24
Έλαβαν:		ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	6	6	0
ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ	287	ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	26	26	10
ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	263	ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	12	12	5
ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	256	ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	25	25	2
ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	240	ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	8	8	7
ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	156	ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	20	20	7
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	116	ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	24	24	12
ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ	112	ΝΟΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	43	43	12
ΟΡΦΑΝΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	100	ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	18	18	3
ΜΠΑΜΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	93	ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΛΑΣ	12	12	2
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	90	ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	15	15	5
ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	87	ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	16	16	7
ΧΑΙΡΕΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	47	ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	18	18	1
ΜΑΝΤΡΑΤΖΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	40	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	25	25	14
ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ	32	ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	34	34	15
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	8	ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ	14	14	10
		ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	27	27	3
		ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	37	37	21
		ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	11	11	0
		ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	14	14	4
		ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	22	22	0
		ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	10	10	7
		ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	10	10	1
		ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	12	12	10
		ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ	19	19	8
		ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΦΩΚΙΔΟΣ	33	33	18
		ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	17	17	1
		ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	11	11	1
		ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	15	15	10
		ΣΥΝΟΛΟ	663	663	256
ΠΗΓΗ:					
Στατιστική των γερουσιαστικών εκλογών της 25ης Σεπτεμβρίου 1932 και των μέχρι τέλους του 1933 αναπληρωματικών τοιούτων, ό.π.					

ΠΙΝΑΚΑΣ 20
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΠΗΓΕΣ:

- Παρασκευόπουλος Γ., Ακτίνες και Νέφη-Αναμνήσεις μιας Πεντηκονταετίας (1882-1932), Πυρσός, Αθήνα, 1932.
 Τσιμάνης Π., Μνήμες Ερμιονίδος-Γη-Θάλασσα-Κόσμος, Χαρτοβιβλιοεκδοτική, Αθήνα, 1975.
 Καρανικόλας Π., ό.π.
 Στριγκου-Κατσινά Μ., ό.π.
 Ησαΐας Ι., Οδοιπορικό στην ιστορία και χωρογραφία του Δήμου Ερμιόνης: (Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα), Δήμος Ερμιόνης, Αθήνα, 1996.
 Παιδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, Η Ερμιονίδα ανά τους αιώνες, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Αθήνα, 1996.
 Βούτσιος Γ., Μητρώο Ερμιονέων Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2005.
 Ησαΐας Ι., Ιστορικές σελίδες του Δήμου Ερμιόνης και των δημοτικών διαμερισμάτων Ηλιοκάστρου και Θερμησίας, Δήμος Ερμιόνης, Αθήνα, 2005.
 Βούτσιος Γ., Μητρώων Κρανιδιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου Κρανιδίου, Αθήνα, 2010.
 Βούτσιος Γ., Μητρώων Διδυμιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2012.
 Ησαΐας Ι., Η Ιστορία του Κρανιδίου και των κοινοτήτων Πορτοχελίου, Διδύμων, Φούρνων, Κοιλιάδας, Δήμος Ερμιονίδος, Αθήνα, 2013.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1946-1964

	1946	%	1950	%	1951	%	1952	%	1956	%	1958	%	1961	%	1963	%	1964	%
Εγγεγραμμένοι	-	-	-	-	2E+06	-	2E+06	-	5E+06	-	5E+06	-	-	-	6E+06	-	6E+06	-
Ψηφισαντες	1E+06	-	2E+06	-	2E+06	-	2E+06	-	3E+06	-	4E+06	-	5E+06	-	5E+06	-	5E+06	-
Άκυρα	13223	-	7223	-	8108	-	8365	-	15084	-	16197	-	20733	-	41697	-	27451	-
Έγκυρα	1E+06	100	2E+06	100	2E+06	100	2E+06	100	3E+06	100	4E+06	100	5E+06	100	5E+06	100	5E+06	100
Έλαβαν:																		
Ηνωμένη Παράταξη Εθνικοφρόνων	610995	55,12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνική Πολιτική Ένωση	213721	19,28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Φιλελευθέρων	159525	14,39	291083	17,24	325390	19,04	-	-	-	-	795445	20,68	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Κόμμα Ελλάδος	66027	5,96	61575	3,56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ένωση Εθνικοφρόνων	32538	2,94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ένωση Αγροτικών Κομμάτων	7447	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα "Χ" Εθνικής Αντίστασης	1848	0,17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Αστικής και Αγροτ. Ιδιοκτ.	1114	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χριστ. Ορθ. Παράταξη Ελλήνων	298	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πατριωτικό Κόμμα Εφεδρων	63	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Εθνικής Ενώσεως	15	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κοινωνικό Κόμμα Ελλάδος	13	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητοι	12036	1,08	2979	0,18	1554	0,09	56679	3,57	31022	0,92	4009	0,1	41842	0,92	24450	0,52	9951	0,22
Μεμονωμένοι	2833	0,25	6742	0,4	965	0,06	26853	1,69	14851	0,44	2399	0,06	-	-	-	-	-	-
Λαϊκό Κόμμα	-	-	317512	18,8	113876	6,66	16767	1,05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Π.Ε.Κ.	-	-	277739	16,44	401379	23,49	544834	34,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Γ. Παπανδρέου	-	-	180185	10,76	35810	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δημοκρατική Παράταξη	-	-	163824	9,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πολιτική Ανεξάρτητη Παράταξη	-	-	137618	8,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μέτωπο Εθνικής Αναδημιουργίας	-	-	88979	5,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Παράταξη Αγροτ. και Εργαζ.	-	-	44308	2,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Νέο Κόμμα	-	-	42157	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνική Παράταξη Εργαζ. Λαού	-	-	26925	1,59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Αγροτικό Κόμμα Χιτών	-	-	14256	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Εργαζομένων Ελλάδος	-	-	9132	0,54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Εθνικής Αντιστ. Ελλάδος	-	-	8260	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύμπραξη	-	-	8127	0,48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Ανεξ. Φιλελευθέρων	-	-	3089	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αγροτικό Κόμμα	-	-	2191	0,13	-	-	691	0,04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χριστ. Αγροτ. & Εργαζ. Παράταξη	-	-	1027	0,06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χριστιανική Πολιτική Ένωση	-	-	429	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Αυτοκινητιστών Ελλάδος	-	-	157	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητο Αγροτικό Κόμμα	-	-	146	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξ. Εθν. Κόμμ. Αναπ. & Θυμ. Πολ.	-	-	145	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εργατοεχνικό Κόμμα Ελλάδος	-	-	97	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητο Γεωργικό Κόμμα	-	-	63	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Χριστ. Κοιν. Ισότητας	-	-	62	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξ. Αγροτ. Κόμμα Ελλάδος	-	-	42	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανεξ. Κόμμ. Βιοτ. & Επαγγ. Ελλάδος	-	-	42	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Βυζαντινό Κόμμα Ελλάδος	-	-	20	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Δημοκρατικό Κόμμα	-	-	12	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ελληνικός Συναγεμμός	-	-	-	-	624316	36,53	783541	49,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Συναγεμμός Αγροτ. και Εργαζ.	-	-	-	-	21009	1,23	10431	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σοσιαλιστικό Κόμμα-Ε.Λ.Δ.	-	-	-	-	3912	0,23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Δ.Α.	-	-	-	-	180640	10,57	152011	9,55	-	-	939902	24,43	-	-	669267	14,34	542865	11,8
Σοσιαλ. Αρχαιομαρξιστικό Κόμμα	-	-	-	-	53	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Ρ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	2E+06	47,38	2E+06	41,17	2E+06	50,81	2E+06	39,37	-	-
Δημοκρατική Ένωση	-	-	-	-	-	-	-	-	2E+06	48,15	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Προοδευτικών	-	-	-	-	-	-	-	-	74545	2,22	-	-	-	-	173981	3,73	-	-
Λαϊκό Κοινωνικό Κόμμα	-	-	-	-	-	-	-	-	29375	0,88	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Χριστιανικής Δημοκρατίας	-	-	-	-	-	-	-	-	449	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-
Π.Α.Δ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	408787	10,62	-	-	-	-	-	-
Ένωση Λαϊκών Κομμάτων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113358	2,94	-	-	-	-	-	-
Π.Α.Μ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	675867	14,62	-	-	-	-
Ε.Κ.-Κ.Π.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2E+06	33,65	-	-	-	-
Ε.Κ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2E+06	42,04	2E+06	52,72
Ε.Ρ.Ε.-Κ.Π.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2E+06	35,26	-

*Στα αποτελέσματα επικρατείας των ετών 1950, 1951 και 1956 συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι των στρατιωτικών, ενώ στα αποτελέσματα επικρατείας των ετών 1961, 1963 και 1964 συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι των στρατιωτικών και των δημοσίων υπαλλήλων. Ο αριθμός εγγεγραμμένων δεν αναφέρεται στις εκλογές των ετών 1946, 1950 και 1961.

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1946-1964.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1946-1964

	1946	%	1950	%	1951	%	1952	%	1956	%	1958	%	1961	%	1963	%	1964	%
Εγγεγραμμένοι	-	-	22681	-	23310	-	24876	-	49051	-	57882	-	-	-	65614	-	65614	-
Ψηφισάντες	16992	-	17933	-	18478	-	19172	-	-	-	42250	-	51447	-	53620	-	52971	-
Άκυρα	80	-	75	-	39	-	152	-	-	-	116	-	144	-	224	-	210	-
Έγκυρα	16912	100	17858	100	18439	100	19020	100	36381	100	42134	100	51303	100	53396	100	52761	100
Έλαβαν:																		
Ηνωμένη Παράταξη Εθνικοφρόνων**	13313	78,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνική Πολιτική Ένωση	1474	8,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Φιλελευθέρων	1510	8,93	4537	25,41	2996	16,25	-	-	-	-	9644	22,89	-	-	-	-	-	-
Ένωση Εθνικοφρόνων**	614	3,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γεώργιος Γεώργιας	1	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γεώργιος Τσάμης	0	0,00	3	0,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αντώνιος Αντωνόπουλος	0	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ευάγγελος Παναγιώτου	0	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λαϊκό Κόμμα**	-	-	4613	25,83	2888	15,66	6161	32,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Γ. Παπανδρέου	-	-	2411	13,50	256	1,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Π.Ε.Κ.	-	-	584	3,27	3238	17,56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πολιτική Ανεξάρτητη Παράταξη**	-	-	3051	17,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μέτωπο Εθνικής Αναδημιουργίας**	-	-	2061	11,54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Κόμμα Ελλάδος	-	-	341	1,91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Νέο Κόμμα**	-	-	152	0,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Αγροτικό Κόμμα Χιτών**	-	-	61	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κόμμα Εργαζομένων Ελλάδος**	-	-	44	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ιωάννης Κιοσερλόγλου	-	-	0	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ελληνικός Συναγεμώσ**	-	-	-	-	8883	48,18	12162	63,94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Δ.Α.	-	-	-	-	178	0,97	320	1,68	21568	59,28	21295	50,54	30735	59,91	26641	49,89	25957	49,20
Ιωάννης Παπαρτεμίου	-	-	-	-	-	-	1271	6,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κωνσταντίνος Μπούκουρας	-	-	-	-	-	-	623	3,28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Ρ.Ε.**	-	-	-	-	-	-	-	-	12530	34,44	-	-	-	-	-	-	-	-
Δημοκρατική Ένωση	-	-	-	-	-	-	-	-	1372	3,77	-	-	-	-	2680	5,02	-	-
Κόμμα Προοδευτικών**	-	-	-	-	-	-	-	-	911	2,50	-	-	-	-	-	-	-	-
Κωνσταντίνος Μανιαδάκης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Π.Α.Δ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3019	7,17	-	-	-	-	-	-
Ένωση Λαϊκών Κομμάτων**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4841	11,49	-	-	-	-	-	-
Χρήστος Μιχαλόπουλος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	0,06	-	-	-	-	-	-
Ε.Κ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18012	35,11	21035	39,39	26760	50,72
Π.Α.Μ.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2556	4,98	-	-	-	-
Θεόδωρος Τάνης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	0,10	-	-
Δημήτριος Δαρλάσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1002	1,88	-	-
Ανεξ./Μεμ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	0,08

* Τα αποτελέσματα των εκλογών μέχρι και τις εκλογές του 1956 προκύπτουν από το άθροισμα των αποτελεσμάτων των τριών επαρχιών που αποτελούν το νομό Αργολίδος μια και μέχρι τότε ήταν μία εκλογική περιφέρεια με το νομό Κορινθίας. Από τις εκλογές του 1958 και μετά ο νομός Αργολίδος παρουσιάζεται ως ανεξάρτητη εκλογική περιφέρεια. Στα αποτελέσματα των ετών 1950, 1951 και 1956 δεν συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι των στρατιωτικών διότι τα αποτελέσματά τους αναφέρονται στο σύνολο της εκλογικής περιφέρειας Αργολίδος-Κορινθίας ενώ στα αποτελέσματα των ετών 1961, 1963 και 1964 συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι των στρατιωτικών και των δημοσίων υπαλλήλων μια και αναφέρονται στο σύνολο του νομού Αργολίδος. Ο αριθμός εγγεγραμμένων δεν αναφέρεται στις εκλογές των ετών 1946 και 1961. Ο αριθμός των ψηφισάντων και των ακύρων δεν αναφέρεται στις εκλογές του 1956 παρά μόνο στο σύνολο της εκλογικής περιφέρειας Αργολίδος-Κορινθίας.

** Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο δεξιό χώρο. Οι ψήφοι του Λαϊκού Κόμματος στις εκλογές του 1952 εντάσσονται στον κεντρικό συνασπισμό της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης.

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1946-1964.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Β
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1946-1964

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ-ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1946-1967									ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ
			1946-1950	1950-1951	1951-1952	1952-1956	1956-1958	1958-1961	1961-1963	1963-1964	1964-1967	
ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΝΑΥΠΛΙΑΣ	-			Ε.Σ.	Ε.Σ.						
ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	-		Κ.Φ.								
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ- ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ					Ε.Σ.	Ε.Ρ.Ε.	Ε.Ρ.Ε	Ε.Ρ.Ε	Ε.Ρ.Ε		ΝΑΙ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	Η.Π.Ε. (Λ.Κ.)	Λ.Κ.								
ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΑΡΓΟΥΣ	ΒΟΥΛΕΤΗΣ+ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ			Ε.Σ.	Ε.Σ.						
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ						Ε.Ρ.Ε.	Ε.Ρ.Ε	Ε.Ρ.Ε			
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΚΩΛΛΕΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΑΡΓΟΥΣ				Ε.Σ. (2)							
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	-	Η.Π.Ε. (Κ.Ε.Φ.) (1)						Ε.Κ.	Ε.Κ.	Ε.Κ. (3)	
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ										Ε.Κ.	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ- ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	-	Η.Π.Ε. (Λ.Κ.)					Ε.Ρ.Ε	Ε.Ρ.Ε		Ε.Ρ.Ε	Ε.Ρ.Ε.
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	Η.Π.Ε. (Λ.Κ.)									
(1) Ανεξαρτητοποιήθηκε στις 24/10/1949.												
(2) Ανεξαρτητοποιήθηκε στις 13/11/1954 και προσχώρησε στο Κόμμα Προοδευτικών (Κ.Π.) στις 3/2/1955.												
(3) Ανεξαρτητοποιήθηκε στις 15/11/1965 και προσχώρησε στο Φιλελεύθερο Δημοκρατικό Κέντρο (Φι.ΔΗ.Κ.) στις 7/2/1966.												
ΠΗΓΕΣ:												
Μητρών Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, ό.π., σελ. 87-241.												
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1946-1964.												

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Δ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1950 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΚΩΝ.	ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Κ.	ΜΟΥΤΣΟΥΡΙΔΗΣ ΠΑΡΕ.	ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ.	ΠΑΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡ.	ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ	ΡΕΝΤΗΣ ΚΩΝ.	ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΩΝ.	ΧΡΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΓΚΟΥΡΑΣ ΧΡΗΣΤ.	ΜΑΚΡΗΣ ΣΤΕΦ.	ΝΟΤΑΡΑΣ ΑΝΔ.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ	ΜΑΝΙΔΑΚΗΣ ΚΩΝ.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣ.	ΠΑΝΟΥΣΗΣ ΒΑΣ.	ΒΑΒΟΥΡΗΣ ΙΩΑΝ.	ΧΑΡΑΛΥΠΗΣ ΑΝΤ.	ΣΧΙΝΑΣ ΟΡΕΣ.	ΚΟΜΜΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΠΕΡΤΣΕΚΑΣ ΠΑΝΤ.	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟ		
																														33	212	25
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	800	657	0	657	124	112	5	40	9	79	78	143	114	10	21	3	141	0	104	95	27	0	98	0	44	137	2	34	0			
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1269	902	30	872	140	115	10	36	6	94	74	159	127	15	11	1	150	0	188	175	42	9	179	2	80	163	2	43	1			
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1201	918	5	913	196	169	14	40	3	109	134	186	148	13	17	1	178	2	161	150	56	12	147	0	65	194	4	57	5			
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	970	738	3	735	151	126	5	40	3	91	99	135	117	19	12	1	131	2	152	145	34	3	144	2	72	136	8	43	4			
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	110	110	7	103	5	5	0	0	0	5	3	37	36	1	0	0	37	1	4	4	0	0	3	0	2	16	0	10	0			
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	437	386	1	385	69	55	12	46	2	64	10	97	92	81	15	2	94	2	6	5	5	3	1	1	1	16	0	1	0			
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	203	176	2	174	32	20	2	20	1	23	6	28	22	7	7	0	27	0	31	31	26	9	23	0	6	22	2	0	1			
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	171	149	0	149	60	53	2	21	1	50	24	22	20	21	2	3	19	2	14	14	10	4	5	0	9	42	2	3	0			
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	572	426	1	425	127	115	2	18	2	100	46	92	88	16	16	0	91	0	9	4	0	2	4	0	0	37	0	1	2			
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	396	348	1	347	132	122	23	54	16	86	98	47	42	9	11	0	44	1	16	12	8	1	14	1	8	21	1	1	1			
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	352	199	3	196	102	89	8	65	3	62	52	24	21	23	19	4	16	1	5	4	1	0	1	4	0	4	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΛΕΑΣ	554	372	2	370	161	151	42	54	18	123	82	52	37	7	11	4	41	2	10	7	9	7	0	1	0	12	0	6	0			
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	190	160	0	160	39	17	19	15	2	27	31	20	12	17	9	2	19	1	7	7	7	1	7	2	6	27	9	7	0			
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	272	241	0	241	59	48	37	16	3	24	41	1	1	0	0	0	1	0	8	1	0	1	1	0	0	2	2	0	0			
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	639	488	0	488	249	220	0	9	2	247	3	155	152	133	21	7	70	3	29	28	26	6	16	0	18	0	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	238	186	0	186	77	72	3	28	3	73	16	54	53	47	5	1	54	0	15	12	13	2	12	0	4	3	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	265	236	0	236	25	22	2	13	0	24	9	73	67	72	16	0	60	0	67	66	66	9	64	3	13	7	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	474	414	0	414	99	80	15	39	3	77	45	112	88	41	81	2	93	0	76	69	53	2	73	0	17	47	0	5	9			
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	427	291	3	288	25	19	7	13	9	14	2	111	91	97	45	3	86	0	56	53	53	1	21	2	12	5	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	519	454	1	453	86	69	7	33	0	56	39	67	56	28	16	2	65	1	100	95	10	8	91	3	69	22	1	1	2			
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	366	310	0	310	74	62	7	30	4	42	39	24	24	8	7	0	19	0	91	81	15	6	82	1	65	14	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	346	290	0	290	82	61	22	59	7	51	26	93	73	37	73	0	84	0	10	10	1	1	9	0	6	17	0	0	0			
ΣΥΝΟΛΟ	10771	8451	59	8392	2114	1802	244	689	97	1521	957	1732	1481	702	415	36	1520	18	1159	1068	462	87	995	22	497	944	33	212	25			
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙ																																
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	497	421	0	421	106	25	9	82	1	4	37	146	121	143	2	1	10	0	77	64	73	5	7	2	2	40	3	0	0			
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	677	580	1	579	195	35	12	162	1	7	74	161	139	166	1	0	13	0	135	105	132	5	3	1	0	30	1	1	0			
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	534	465	0	465	159	37	21	124	0	6	66	126	103	123	3	1	4	0	95	72	93	5	7	0	2	30	0	0	1			
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ	657	533	1	532	85	73	20	83	0	5	5	118	115	118	0	4	0	0	137	134	135	14	2	1	1	110	1	0	4			
1ο Ε.Τ. ΚΟΦΙΝΙΟΥ	954	817	0	817	187	131	19	158	2	11	18	208	198	198	3	2	30	0	274	254	270	57	5	1	4	90	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΣΣΙΝΗΣ	358	301	2	299	64	35	4	54	0	21	14	48	43	45	7	0	1	0	123	117	118	3	4	1	8	20	0	0	1			
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΛΙΚΟΥ	397	369	0	369	91	88	1	73	0	2	44	123	104	109	1	2	50	2	98	98	98	3	5	0	4	42	1	0	0			
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	1051	862	4	858	241	189	6	184	3	39	82	383	348	344	24	8	168	1	143	137	143	12	45	0	1	62	8	18	0			
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	487	400	0	400	126	111	16	106	1	14	94	84	84	82	12	15	19	1	116	103	116	9	2	1	2	20	1	0	0			
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	352	263	0	263	20	16	3	17	0	2	7	158	138	157	10	0	56	1	33	24	32	0	6	0	1	30	2	0	0			
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	198	174	1	173	71	51	11	56	0	15	56	82	78	80	1	0	2	1	11	8	10	4	0	0	0	8	0	0	1			
1ο Ε.Τ. ΙΡΙΩΝ	182	142	0	142	22	17	0	17	0	5	0	16	16	16	0	0	0	0	50	48	50	41	3	2	2	30	2	0	2			
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	362	309	0	309	107	59	3	106	0	40	4	56	49	54	0	0	1	0	127	126	124	7	0	0	0	3	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	282	230	0	230	15	10	4	11	0	0	0	65	58	65	0	1	9	12	142	140	123	42	1	6	4	3	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΑΙΝΗΣ	66	60	0	60	30	29	26	17	4	8	23	9	7	8	1	0	0	0	12	11	12	5	1	1	1	5	2	0	5			
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	607	532	1	531	130	89	55	81	12	25	82	139	130	136	21	0	16	0	170	160	168	45	5	1	1	40	0	0	1			
1ο Ε.Τ. ΑΔΑΜΙΟΥ	188	151	0	151	49	45	36	45	2	1	37	53	50	52	7	0	3	0	35	33	35	3	1	0	1	5	0	0	1			
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	201	165	0	165	28	27	20	19	0	27	2	50	44	49	1	0	0	0	56	55	54	5	3	3	3	7	0	0	0			
ΣΥΝΟΛΟ	8050	6774	10	6764	1726	1067	266	1395	26	232	645	2025	1825	1935	94	34	382	18	1834	1689	1786	265	100	20	37	575	21	19	16			
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝ																																
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	803	506	0	506	69	64	13	43	5	52	46	142	141	119	21	49	26	3	8	1	7	7	0	0	0	245	6	5	244			
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	951	642	2	640	71	62	5	65	0	50	51	181	175	152	17	76	29	7	11	2	9	11	0	1	0	313	1	1	312			
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	156	124	1	123	50	48	13	16	0	34	35	55	54	18	39	47	4	1	1	1	1	0	0	0	0	14	0	0	14			
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	248	165	1	164	25	22	4	20	0	11	12	42	38	36	9	10	6	0	14	10	14	10	0	0	0	80	1	0	79			
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	195	135	0	135	59	59	1	49	0	22	30	35	34	32	2	28	3	1	0	0	0	0	0	0	0	35	0	0	31			
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ	867	626	0	626	316	299	239	204	5	80	177	113	110	101	30	15	10	5	16	10	14	12	1	1	0	138	1	3	138			
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ	475</																															

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Δ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1950 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

Σ			ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ								ΜΕΤΩΠΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΑΔΗΜΟΥΡΓΙΑΣ								ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ								ΝΕΟ ΚΟΜΜΑ									
ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝ.	ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΑΘ.	ΡΕΒΥΘΗΣ ΚΩΝ.	ΛΕΚΚΑΣ ΙΩΑΝ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡ.	ΡΟΖΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ ΣΤΑΜ.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΩΝ.	ΣΤΟΥΡΟΣ ΠΑΝ.	ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜ.	ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ ΙΩΑΝ.	ΣΑΜΩΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝ.	ΒΟΥΡΔΟΥΜΗΣ ΒΑΣ.	ΝΟΥΤΗΣ ΒΑΣ.	ΖΕΡΒΑΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ	ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΦΡΗΓΚΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ ΚΩΝ.	ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΣΙΛΙΜΙΓΡΑΣ ΙΩΑ.	ΠΑΜΠΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΖΟΥΖΟΥΛΑΣ ΚΩΝ.	ΖΟΡΜΠΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΕΜΜ.	ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΑΘ.	ΣΚΛΗΡΗΣ ΠΑΝ.	ΚΑΛΟΥΔΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΚΟΜΜΑ ΕΡΓΑΣΖΟΜΕΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΕΥΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΤΣΑΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΙΟΣΕΡΛΟΓΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ				
130	15	0	5	3	9	2	2	0	28	78	81	1	2	21	14	12	7	6	0	5	1	14	0	0	0	13	0	13	0	0	1	1	0	0		
156	22	6	11	10	18	10	3	0	43	118	127	1	1	32	15	13	8	3	1	5	4	14	4	2	0	13	2	4	0	0	0	0	0			
190	16	1	8	3	16	4	1	0	39	102	108	0	3	22	9	6	1	3	0	5	0	15	0	0	0	14	0	13	0	0	2	2	0	0		
133	16	4	8	4	11	9	6	3	27	92	95	9	5	27	13	9	4	4	2	7	1	19	2	0	0	17	0	11	0	0	0	0	0	0		
15	0	0	1	0	0	0	0	0	0	30	33	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0		
16	15	9	109	110	139	15	29	1	2	33	42	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21	11	1	0	0	4	2	1	0	25	44	34	2	1	25	2	2	0	0	0	0	0	9	0	0	0	9	0	9	0	0	0	0	0	0		
41	26	1	2	0	1	0	0	0	6	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
37	7	1	0	0	0	0	0	0	9	66	90	86	1	4	10	12	10	2	1	0	9	0	42	0	3	0	38	0	31	0	0	0	0	0	0	
21	1	1	1	0	2	1	0	1	62	88	75	4	4	30	13	11	4	10	8	11	0	6	0	0	0	6	0	6	0	0	0	0	1	0		
4	3	0	0	1	0	0	0	0	13	39	34	0	2	8	11	8	0	0	10	4	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
6	4	0	0	0	0	0	0	0	23	94	85	1	2	6	26	23	9	13	9	14	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15	6	0	0	0	0	0	0	0	19	34	33	0	1	4	28	27	23	27	23	0	0	3	3	2	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	167	132	8	0	11	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0		
0	0	0	0	1	1	0	0	0	7	40	38	1	0	15	5	3	1	3	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0		
3	0	0	0	0	0	0	0	0	8	36	32	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
7	1	0	8	8	8	2	2	2	33	12	29	2	1	31	21	20	0	4	0	18	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
45	11	0	5	1	1	5	3	1	56	34	17	16	0	50	3	2	1	2	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	2	2	0	0	0	0		
5	0	0	18	23	23	4	2	0	46	21	11	1	1	49	10	3	2	8	3	4	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0		
20	5	3	5	1	7	3	4	1	96	36	51	9	3	64	60	53	48	56	1	1	3	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0		
12	4	0	1	0	0	1	0	0	51	25	34	7	2	35	31	29	20	29	0	3	0	5	0	0	0	5	0	2	0	0	0	0	0	0		
17	3	4	0	2	2	0	0	0	12	52	49	0	0	11	27	26	26	14	6	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
894	166	31	298	177	167	247	55	51	1698	694	1274	1235	63	32	459	302	259	156	184	63	112	13	134	11	7	0	124	3	96	5	5	3	3	3	0	
ΑΣ																																				
4	37	1	3	9	24	2	2	1	3	5	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	
5	27	1	4	17	28	6	5	0	5	10	10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	10	10	0	0	0	
2	28	0	0	7	17	4	4	0	3	13	9	0	0	5	2	0	0	0	0	0	2	3	1	0	0	2	0	1	0	0	9	9	0	0	0	
2	106	32	0	21	29	0	0	0	0	45	5	0	0	0	5	4	1	0	0	0	5	3	2	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	
7	90	44	15	0	0	14	0	0	13	26	18	0	0	11	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	
0	20	1	2	0	0	2	1	0	4	21	16	1	1	3	18	9	7	1	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	
11	39	5	4	0	2	2	0	0	3	8	7	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	
5	61	3	5	1	4	4	2	0	1	22	4	0	0	3	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	52	53	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	28	1	16	5	4	15	5	0	4	1	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
4	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	30	0	0	0	0	0	0	0	4	16	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	5	0	0	8	0	7	0	0	0	0	0	0	0	
0	3	3	3	3	1	2	0	1	0	11	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	39	10	5	0	0	5	3	1	1	47	38	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	4	5	2	1	1	1	2	0	3	0	3	1	0	0	4	4	3	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	7	7	0	0	0	0	0	0	0	24	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	553	113	170	17	66	143	25	13	341	42	311	174	1	5	28	34	22	11	2	1	2	30	17	10	0	1	14	0	12	1	1	41	41	0	0	0
ΔΟΣ																																				
5	7	5	24	1	19	18	19	1	2	2	1	0	0	0	2	2	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	13	13	0	0	0	0	0	
0	2	0	50	1	27	38	36	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0
1	9	1	22	10	3	5	22	0	12	11	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	0	0	0	0	0	0	0
0	2	0	7	0	0	0	0	0	7	6	6	0	0	0	1	1	1	1	0	0																

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Ε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1951 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ																																											
						ΠΑΠΑΝΔΡΟΥΑΣ ΠΑΝΑΓ.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΑΜΠΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΚΟΝΤΟΒΡΑΧΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Η ΚΟΛΕΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΣΑΚΕΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΛΑΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΠΑΠΑΚΩΝΙΝΟΥ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΠΑΝΟΥΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΠΑΡΒΑΛΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΟΥΤΣΟΥΡΛΗΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ	ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΙΝΟΣ του ΑΝΔΡΕΑ	ΜΑΛΩΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	Ε.Π.Ε.Κ	ΡΕΝΤΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΡΙΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΟΥΡΑΣ ΦΙΦΗΣ	ΜΑΤΣΙΣ ΓΕΡΑΦΕΙΜ	ΜΠΟΥΚΟΥΡΑΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΚΟΜΑΛΕΣΗΣ ΘΑΝΟΣ	ΡΟΖΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΑΛΕΥΘΕΡΩΝ	ΧΡΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΣΙΑΤΕΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΓΥΚΟΦΩΡΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΑΒΟΥΡΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΜΜΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	ΜΠΕΡΤΣΕΚΑΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΤΕΡΖΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Ε.Δ.Α.	ΚΟΝΙΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΩΦΙΑΣ ΘΕΩΔΩΡΟΣ	ΛΟΥΚΑΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΞΕΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	812	701	1	700	450	142	87	381	58	41	31	306	25	61	61	8	1	4	52	3	0	0	138	73	28	13	7	13	99	72	25	34	8	16	5	29	3	0	0	0	12	2	4	5	5	0	4	1	
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1016	906	3	903	594	190	109	493	75	41	27	414	20	71	71	8	3	12	56	15	1	0	166	80	30	8	30	11	103	102	33	43	19	15	11	28	2	0	1	4	19	1	8	10	10	1	6	1	
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1168	962	1	961	659	198	141	554	84	56	49	427	39	72	72	20	1	8	56	11	1	4	143	66	25	16	5	14	103	72	27	62	23	27	10	42	0	0	0	1	11	1	3	14	12	2	9	4	
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	976	750	0	750	475	143	108	378	50	46	27	346	21	81	81	14	5	8	57	20	1	2	122	49	18	15	8	9	81	62	30	54	17	23	12	40	0	0	0	0	11	1	4	7	6	1	1	2	
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	115	99	0	99	46	7	4	38	5	5	4	37	4	6	6	1	0	0	6	0	0	0	18	9	1	0	1	0	14	13	4	20	13	9	4	13	0	0	0	0	5	1	1	4	4	0	3	0	
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	520	435	0	435	72	14	55	52	8	0	4	26	0	32	32	11	4	7	27	4	0	0	278	163	214	40	20	55	236	118	203	27	19	10	22	17	1	1	0	0	1	0	1	25	24	1	4	0	
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	220	209	2	207	82	10	62	62	15	9	9	15	9	23	23	0	1	1	21	7	0	0	71	23	46	1	1	1	44	47	47	31	6	11	22	26	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	178	155	0	155	78	67	69	71	3	15	20	19	2	37	37	2	2	1	36	4	1	2	27	26	11	1	5	1	14	14	13	10	3	3	8	3	0	0	2	0	2	1	1	1	1	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	603	478	0	478	326	149	204	281	42	30	38	207	24	41	41	0	0	2	38	8	1	0	74	25	3	12	1	0	73	4	14	36	1	19	29	27	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	423	367	0	367	141	37	89	83	47	54	37	29	35	61	61	0	7	5	7	48	18	6	2	59	4	2	2	1	2	58	4	3	103	37	95	27	72	4	20	4	2	3	0	3	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	469	224	0	224	50	2	20	22	19	18	18	28	18	70	70	5	1	3	67	24	0	0	91	22	3	1	3	2	91	14	3	13	0	13	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΑΔΑΣ	567	435	3	432	132	54	52	77	61	92	60	73	57	128	128	33	30	5	109	24	0	65	69	39	14	20	4	9	60	12	15	102	32	96	6	4	4	6	13	1	1	1	0	0	0	0	0		
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	214	168	0	168	29	19	18	23	7	12	3	10	6	34	34	7	3	1	33	11	2	2	21	16	3	12	5	3	20	12	8	83	37	78	19	6	0	1	1	9	1	1	0	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗ	299	236	3	233	46	6	37	7	36	34	6	22	0	51	51	47	36	12	48	15	27	1	7	5	1	5	3	1	3	2	1	129	3	128	1	23	1	13	22	6	0	0	0	0	0				
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	582	462	0	462	128	98	119	115	5	6	2	31	4	273	273	1	0	14	271	1	0	21	4	4	0	0	0	0	3	3	1	55	21	42	19	19	2	0	0	2	1	0	1	1	0	0			
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	240	183	4	179	62	38	48	56	25	10	17	50	9	46	46	0	0	2	44	8	0	0	12	2	1	0	0	1	8	5	0	59	13	56	54	57	3	5	0	0	0	0	0	0	0				
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	284	236	0	236	98	58	69	59	29	35	27	11	36	29	29	5	0	4	24	7	0	10	68	61	51	55	10	6	62	38	55	38	27	23	24	35	0	1	1	1	3	0	3	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	412	410	6	404	206	146	162	179	31	51	47	85	12	76	76	29	5	11	57	38	0	3	65	37	29	6	2	2	46	38	11	52	33	38	37	40	1	0	1	1	0	0	5	5	0	3	0		
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	411	308	1	307	140	125	137	80	6	12	41	10	3	14	14	11	3	11	9	7	3	0	120	100	89	86	21	20	60	90	8	33	21	7	13	24	4	1	1	1	0	0	0	0	0				
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΓΩΔΙΟΥ	551	471	2	469	293	163	129	158	81	244	53	39	29	47	47	1	17	3	41	30	1	1	76	42	45	21	8	16	43	45	7	46	25	17	31	23	3	1	1	3	4	0	3	3	3	3			
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΓΩΔΙΟΥ	370	306	0	306	188	30	101	90	45	147	33	207	15	43	43	1	11	3	40	22	0	0	47	24	18	19	2	7	30	23	9	27	13	14	16	9	0	0	2	0	1	0	1	0	0	0			
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΡΑΝΕΙΟΥ	412	305	0	305	146	38	119	110	16	98	17	96	14	36	36	15	4	11	33	17	1	0	61	46	22	44	3	3	56	12	45	62	48	45	34	27	16	4	3	3	0	0	0	0	0				
ΣΥΝΟΛΟ	10842	8806	26	8780	4441	1798	1939	3369	748	1056	570	2308	382	1332	1332	1332	1332	1332	1332	1332	1332	1332	1737	926	645	377	140	176	1307	802	562	1119	419	785	405	566	48	62	52	38	76	9	33	75	71	8	33	11	
						ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																																											
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	521	430	0	430	205	18	196	8	14	11	16	8	7	45	45	15	0	1	1	42	0	0	84	56	31	16	13	3	10	7	62	75	11	12	60	15	0	0	3	1	7	0	7	14	12	1	4	1	
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	745	601	0	601	331	50	306	16	28	22	43	18	19	67	67	10	1	3	3	66	1	2	102	52	31	12	12	6	15	10	75	77	17	20	56	19	1	1	1	1	2	2	1	22	18	7	8	6	
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	599	486	1	485	271	41	248	17	36	27	46	16	18	63	63	25	6	3	4	53	2	4	67	34	30	11	11	8	10	11	48	63	10	19	42	11	0	0	0	0	9	2	6	12	9	1	2	1	
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ	704	559	1	558	303	7	298	8	6	1	19	9	1	56	56	44	5	6	0	49	0	6	105	61	55	2	8	8	36	7	72	63	1	25	43	15	2	0	1	0	20	3	18	11	2	5	5		
1ο Ε.Τ. ΚΟΡΙΝΘΙΟΥ	981	778	0	778	407	65	382	77	26	22	33	19	10	83	83	44	3	2	5	76	1	11	113	89	90	8	42	22	63	76	122	84	1	19	53	38	0	0	0	0	36	2	24	5	5	0	0	2	
1ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ	360	304	1	303	220	7	216	12	5	3	19	4	2	21	21	5	3	2	13	14	1																												

ΠΙΝΑΚΑΣ 23ΣΤ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1952 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ																		
					ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ				ΜΠΟΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ή ΚΩΛΕΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ				ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ		ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΛΑΪΚΟ)		ΚΟΛΛΑΕΣΗΣ ΘΑΝΟΣ (Ε.Π.Ε.Κ.)		Ε.Δ.Α.	ΚΑΠΠΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΠΟΥΚΟΥΡΑΣ ΚΩΝΣΤΟΣ
					519	521	519	167	172	173	13	16	13	16	13	16							
					ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ	ΕΚΛΕΚΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ	ΕΚΛΕΚΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	ΣΥΝΟΛΟ													
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1022			723	519	521	519	167	172	173	13	16	11	43	54	13	10	23					
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1050			951	713	715	713	201	203	210	19	30	9	46	55	9	17	26					
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1430			1013	771	776	771	201	205	209	12	16	17	80	97	12	13	25					
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1071			777	565	566	567	171	184	177	12	18	16	54	70	13	15	28					
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	170			104	55	55	55	43	43	44	5	5	0	7	7	1	6	7					
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	504			424	123	123	123	262	262	266	34	38	1	5	6	4	7	11					
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	250			217	119	119	119	96	99	98	1	2	1	15	16	0	7	7					
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	182			164	100	101	101	62	64	62	1	1	0	3	3	1	3	4					
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	624			500	359	359	359	104	113	107	0	2	21	80	101	16	42	58					
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	448			339	214	214	214	94	95	94	2	5	15	56	71	14	29	43					
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	250			218	127	127	127	62	63	63	6	75	8	48	56	15	69	84					
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	589			407	223	229	223	153	159	157	1	1	20	148	168	10	73	83					
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	185			170	86	88	89	56	61	58	0	0	24	33	57	4	27	31					
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	299			206	117	119	117	60	65	60	0	1	25	61	86	4	8	12					
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	662			448	297	297	297	149	159	151	1	1	0	14	14	1	1	2					
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	259			195	110	110	121	73	81	78	1	1	0	16	16	11	16	27					
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	311			251	150	152	151	99	107	100	0	0	1	72	73	1	55	56					
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	505			408	270	270	270	109	120	126	15	19	4	40	44	10	14	24					
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	463			300	168	169	169	128	128	129	2	3	2	31	33	0	12	12					
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	540			455	326	328	326	97	105	100	3	7	21	69	90	8	7	15					
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	422			363	250	250	250	65	72	74	20	20	26	103	129	2	13	15					
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	394			328	224	224	224	98	101	101	0	7	3	22	25	3	27	30					
ΣΥΝΟΛΟ	11630	9037	76	8961	5886	5912	5905	2550	2661	2637	148	268	225	1046	1271	152	471	623					
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																							
	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ																		
					ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ				ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ		ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΑΔΗΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ		Ε.Δ.Α.	ΛΙΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ									
					287	287		129	129	26	26												
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	531			442	287	287		129	129		26	26											
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	755			598	422	422		146	146		30	30											
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	602			493	357	357		119	119		17	17											
1ο Ε.Τ. ΑΡΕΙΑΣ	334			227	179	179		46	46		2	2											
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ	761			601	437	437		138	138		26	26											
1ο Ε.Τ. ΚΟΦΙΝΙΟΥ	761			616	398	398		189	189		29	29											
1ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ	373			308	268	268		40	40		0	0											
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΛΙΚΟΥ	456			372	211	211		154	154		7	7											
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	1318			883	401	401		473	473		9	9											
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	523			406	242	242		162	162		2	2											
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	408			292	125	125		148	148		19	19											
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	249			198	98	98		99	99		1	1											
1ο Ε.Τ. ΙΡΙΩΝ	261			190	147	147		43	43		0	0											
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	408			313	128	128		185	185		0	0											
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	291			238	136	136		101	101		1	1											
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΑΙΝΗΣ	78			64	25	25		39	39		0	0											
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	830			664	440	440		221	221		3	3											
1ο Ε.Τ. ΑΔΑΜΙΟΥ	204			152	84	84		68	68		0	0											
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	226			155	134	134		21	21		0	0											
ΣΥΝΟΛΟ	9369	7277	65	7212	4519	4519		2521	2521		172	172											
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																							
	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ																		
					ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ				ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ		ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ												
					479	479		326	326														
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	1070			805	479	479		326	326														
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	557			393	232	232		161	161														
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	183			136	40	40		96	96														
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	260			173	101	101		72	72														
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	206			131	90	90		41	41														
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ	921			659	462	462		197	197														
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ	495			402	266	266		136	136														
1ο Ε.Τ. ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	185			148	87	87		61	61														
ΣΥΝΟΛΟ	3877	2858	11	2847	1757	1757		1090	1090														
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	24876	19172	152	19020	12162	12162		6161	6161		320	0	225	1046	1271	152	471	623					
ΠΗΓΗ:																							
Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Μελετών, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 16ης Νοεμβρίου 1952, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1953.																							

ΠΙΝΑΚΑΣ 232

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1956 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ	ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	Ε.Π.Ε.	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ										ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																				
						ΔΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΟΝΙΝΟΣ	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΜΑΥΡΟΣ ΔΗΜ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Γ.	ΠΑΜΠΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓ.	ΠΑΠΑΚΚΙΝΟΥ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΠΑΠΑΗΓΟΥΡΑΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	ΠΑΠΑΓΕΡΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΔΕΣ	ΒΕΡΒΕΛΗΣ ΑΔΕΛ.		ΓΚΟΥΡΑΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡ.	ΚΑΡΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΟΛΛΑΙΩΣΗΣ ΑΘΑΝ.	ΜΠΕΡΤΣΕΚΑΣ ΠΑΝΤ.	ΠΑΝΟΥΣΗΣ ΒΑΣΙΛ.	ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓ.	ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ.	ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	ΖΟΡΜΠΑΣ ΜΙΧ.	ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ ΙΩΑΝ.	ΜΑΡΤΗΣ ΕΥΓ.	ΜΗΤΣΑΣ ΣΤΑΜ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 'Η ΚΩΔΕΤΗΣ ΕΜΜ.	ΠΗΡΟΥΝΗΣ ΓΕΩΡΓ.	ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠ.	ΤΟΜΠΡΑΣ ΓΕΩΡΓ.	ΜΕΜΟΡΩΜΕΝΟΙ	ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΓΚΟΛΦΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ	ΚΑΡΟΥΣΟΣ ΠΙΤΟΛΕΜΙΟΣ
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	934	730			423	0	1	153	19	2	9	34	193	241	15	0	4	188	0	0	25	7	57	0	0	0	0	21	33	1	1	9	0	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	1009	698			434	3	5	167	18	3	14	29	190	206	12	0	3	167	0	0	16	3	52	0	0	0	0	20	32	0	0	6	0	0	0	0	
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	949	663			424	2	6	163	15	1	18	27	186	180	0	0	0	163	4	0	28	8	47	1	0	0	0	8	36	1	0	12	0	0	0	0	
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	877	713			442	1	3	160	22	2	26	25	195	212	6	1	5	156	1	0	34	3	53	0	0	0	0	16	36	0	2	6	0	0	0	0	
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	540	309			191	1	4	72	6	0	6	6	94	102	5	0	2	77	2	0	10	5	14	0	0	0	0	3	11	0	0	2	0	0	0	0	
6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	570	450			278	1	7	113	12	2	7	22	113	147	15	1	2	100	1	0	24	3	23	0	0	0	0	9	12	0	1	2	0	0	0	0	
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	685	580			404	4	2	145	16	0	32	34	175	126	9	0	7	79	4	0	22	5	43	0	0	0	0	17	26	0	0	7	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	446	145			107	1	4	0	51	0	31	8	12	33	8	0	0	1	1	4	3	16	5	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	471	337			323	0	0	0	275	0	8	1	39	11	3	0	0	1	0	0	6	1	6	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	1308	737			341	0	0	18	6	11	69	110	125	389	27	0	1	0	0	0	340	16	3	0	0	0	0	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΝΔΡΙΤΣΗΣ	106	78			29	0	0	0	0	0	8	0	16	49	1	0	0	2	0	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΙΩΝ	316	198			177	0	3	28	3	0	27	63	52	16	1	0	2	2	0	0	11	0	5	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΩΝ	487	386			330	1	2	7	49	3	16	71	177	44	11	0	0	8	7	7	3	8	12	0	0	0	0	4	4	2	1	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑΣ	555	426			260	4	0	65	27	6	16	106	35	145	3	0	23	103	0	0	12	3	13	0	1	1	0	1	5	0	4	8	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΑΒΕΛΛΙΟΥ	198	161			101	0	0	34	6	0	0	8	53	45	26	0	10	0	0	0	7	2	15	0	0	0	0	9	6	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	1050	509			397	10	9	88	14	1	39	79	154	57	4	1	9	33	0	0	8	1	55	0	0	0	0	14	37	2	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΟΥΡΣΟΥ	418	206			110	0	0	4	56	0	2	16	32	85	5	0	0	59	2	0	4	4	11	0	0	1	0	2	8	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΡΤΑΚΙΟΥ	251	221			137	0	5	20	9	0	6	19	77	71	1	0	16	39	0	0	15	0	23	0	0	0	0	7	6	7	9	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΙΩΔΙΟΥ	558	501			372	0	10	196	8	2	31	67	58	91	9	1	4	43	0	6	21	7	18	0	0	0	0	3	3	21	0	10	0	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΙΩΔΙΟΥ	470	423			334	1	8	164	7	3	27	74	50	60	6	0	4	25	0	4	16	5	26	0	0	0	0	1	23	0	3	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	338	189			115	0	4	27	58	0	4	6	15	61	16	0	1	9	1	0	30	2	13	0	0	0	0	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	470	394			288	0	3	93	34	9	91	27	36	102	28	0	14	25	0	0	29	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΑΛΟΥΚΑ	399	346			177	0	0	31	2	9	47	51	37	154	7	0	41	92	1	0	10	0	10	0	0	0	0	3	2	0	4	5	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	774	604			370	7	0	142	10	5	16	55	134	187	41	0	9	126	0	3	5	2	13	0	0	0	0	3	1	1	8	34	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	648	477			333	0	0	89	37	10	20	31	142	140	45	2	8	34	0	0	5	43	3	0	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΛΑΡΕΝΙΟΥ	508	419			353	0	13	26	30	0	129	130	24	63	9	18	19	6	0	0	11	0	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΡΣΑ	97	79			53	0	0	25	3	1	0	3	20	26	0	0	0	11	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΥΤΙΩΝ	312	258			112	1	0	36	0	5	17	33	19	65	6	0	11	32	0	0	8	9	44	0	0	0	0	5	32	5	0	37	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΥΚΗΝΩΝ	428	348			219	0	0	57	4	15	50	55	36	83	3	0	0	65	0	5	5	4	23	0	0	2	0	3	0	18	0	23	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	247	219			157	0	8	38	4	0	7	70	28	58	1	0	2	38	2	0	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	459	424			162	2	1	12	6	2	18	79	36	257	27	1	133	63	1	1	24	6	5	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	600	553			256	3	4	14	10	4	29	139	52	291	24	1	179	55	0	2	21	6	6	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	159	123			94	0	0	10	28	0	7	2	44	9	6	0	0	3	0	0	0	0	20	0	0	0	0	3	16	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΑΣΑ	446	359			224	8	5	37	2	3	25	74	69	115	1	0	29	24	0	0	35	26	11	0	0	0	0	5	6	0	0	9	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	683	493			276	8	21	50	24	0	27	41	99	144	39	0	32	10	0	9	50	2	49	0	0	0	0	17	26	0	5	24	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ ΑΛΕΑΣ	182	147			119	2	0	1	51	4	24	12	23	20	0	0	0	0	0	11	3	6	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΕΛΙΑΣ	365	300			189	0	0	32	5	3	94	20	29	105	15	0	12	59	2	0	14	2	4	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	618	378			303	2	0	0	126	1	97	11	65	62	9	2	1	14	11	0	15	9	13	0	0	0	0	0	0	9	4	0	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΣΤΕΡΝΑΣ	178	125			96	0	0	5	31	0	3	29	28	28	4	0	0	11	0	0	4	9	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Η

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1958 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ												Ε.Π.Ε.	ΚΟΙΝΩΒΡΑΧΗΣ ΙΔΑΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΡΜΟΥ ΙΔΑΝ	Ε.Δ.Α.	ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΣ	ΔΟΥΒΡΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΙΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ	ΒΕΡΔΗΣ ΑΓΕΛΑΝΑΡΟΣ	ΚΑΡΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Π.Δ.Α.Ε.	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΜΗΤΣΑΣ ΣΤΑΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Η ΚΟΛΕΤΤΗΣ Ε.Μ.	Ε.Λ.Κ.	ΜΑΛΩΣΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΜΑΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΟΥΤΣΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
	ΕΓΓΕΤΡΑΜΜΕΝΟΙ			ΥΠΟΨΗΦΙΑΝΤΕΣ			ΑΚΥΡΑ			ΕΓΚΥΡΑ																						
	Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ																				
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	725	0	725	511	0	511	3	508	214	56	32	123	51	5	25	14	82	18	22	38	33	1	0	32	128	0	124	4	0	0		
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	680	0	680	459	0	459	6	453	186	55	14	108	66	7	20	24	62	12	22	27	52	4	0	44	87	0	83	0	0	0		
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	717	0	717	528	0	528	3	525	232	49	23	158	45	5	16	13	69	13	15	38	60	2	1	49	118	0	114	0	1	0		
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	646	0	646	453	0	453	1	452	192	36	32	121	34	1	10	11	70	14	31	24	45	1	3	34	110	0	107	2	1	0		
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	789	0	789	509	0	509	2	507	227	55	17	149	49	7	12	23	64	15	26	23	28	1	0	25	139	1	136	1	0	0		
6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	777	0	777	483	0	483	4	479	209	47	21	136	53	5	18	12	62	14	13	23	42	2	0	37	123	0	115	3	0	0		
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	750	0	750	584	0	584	3	551	241	56	21	156	65	8	20	20	76	15	34	25	57	0	2	47	142	0	139	3	0	0		
8ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	0	588	588	0	458	458	3	455	205	62	28	114	48	4	20	21	65	18	17	29	22	1	0	20	114	0	109	5	0	0		
9ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	0	625	625	0	487	487	3	484	229	60	19	147	49	7	22	10	67	22	23	21	46	1	0	37	93	0	89	3	0	0		
10ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	0	723	723	0	562	562	0	562	299	78	30	185	40	3	12	16	71	15	24	30	58	1	1	45	93	0	89	2	1	0	0	
11ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	0	591	591	0	443	443	0	443	239	67	25	140	27	3	12	11	48	10	18	20	27	0	0	26	102	0	102	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	0	0	549	0	0	180	2	178	106	24	34	48	4	0	3	1	62	0	1	61	4	3	0	1	2	0	1	1	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ)	0	0	195	0	0	168	0	168	53	0	42	11	0	0	0	0	62	2	0	80	2	0	0	2	31	0	18	13	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	0	0	541	0	0	341	0	341	301	0	234	67	1	0	1	0	22	0	0	22	5	2	0	5	11	0	0	11	1	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	0	0	1330	0	0	777	2	775	420	5	107	298	6	0	3	0	295	217	17	61	14	2	1	10	40	0	38	2	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ (ΑΝΔΡΙΑΣ)	0	0	106	0	0	78	0	78	27	0	26	1	0	0	0	0	19	4	2	13	8	0	0	5	24	0	24	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΤΙΟΥ	0	0	403	0	0	246	0	246	126	18	64	44	0	0	0	0	37	6	0	31	8	1	0	7	75	0	74	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	0	0	558	0	0	438	0	438	257	11	162	81	5	4	0	0	71	6	1	64	28	9	0	19	77	0	73	2	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑΣ	0	0	679	0	0	463	0	463	199	21	33	142	15	0	5	8	59	9	40	10	97	13	0	79	93	0	82	11	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΤΑΡΕΛΙΟΥ	0	0	250	0	0	203	0	203	97	50	36	10	1	0	0	0	40	10	0	30	29	0	0	25	36	0	36	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	0	0	1210	0	0	632	2	630	351	140	45	153	38	7	15	5	115	21	25	59	42	5	2	32	84	0	77	7	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	0	0	502	0	0	276	0	276	155	22	49	82	11	8	2	0	84	16	5	60	13	0	0	8	13	0	12	1	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	0	0	537	0	0	445	0	445	219	64	34	118	10	0	6	1	66	46	8	12	39	13	0	24	113	0	108	3	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΡΤΑΚΙΟΥ	0	0	286	0	0	241	1	240	126	27	14	83	14	1	1	10	43	19	20	4	14	0	0	12	43	0	20	22	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	0	0	728	0	0	546	6	540	130	35	16	75	13	1	1	8	30	9	4	16	133	1	1	113	234	0	232	0	0	0	0	0
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	0	0	603	0	0	468	7	461	104	33	16	54	6	1	0	5	22	8	1	13	88	1	1	83	241	0	240	1	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	0	0	503	0	0	219	0	219	143	14	51	77	4	1	0	1	30	7	9	13	19	0	0	18	23	0	16	7	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΛΑΛΟΥΚΑ	0	0	479	0	0	387	1	386	159	40	13	102	18	2	10	5	122	42	61	17	28	12	0	15	59	0	41	18	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	0	0	1031	0	0	702	1	701	393	163	166	59	105	4	6	89	150	110	27	10	11	1	1	8	42	0	38	4	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	0	0	660	0	0	483	3	480	204	43	113	46	18	4	4	8	110	37	24	49	48	1	0	45	94	0	76	17	6	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΝΑΡΕΝΟΥ	0	0	602	0	0	447	1	446	216	75	69	72	31	5	15	5	65	17	4	44	12	0	0	8	118	0	98	16	4	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΡΣΑ	0	0	129	0	0	93	0	93	45	0	21	24	2	0	0	0	3	1	1	1	7	0	0	7	36	0	31	5	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΥΤΙΝ	0	0	356	0	0	288	0	288	139	41	20	76	4	2	1	1	28	14	10	4	52	0	0	40	64	0	33	31	1	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΥΚΗΝΩΝ	0	0	526	0	0	393	4	389	170	41	42	81	28	5	15	4	71	6	43	21	48	1	1	44	72	0	68	4	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	0	0	323	0	0	235	1	234	124	14	21	87	14	1	10	1	37	2	4	30	10	2	0	8	49	0	47	2	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	0	0	630	0	0	457	1	456	182	57	9	108	210	115	17	16	40	11	13	16	12	3	0	9	12	1	7	3	0	0	0	
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	0	0	778	0	0	614	1	613	277	83	11	173	235	115	19	18	56	16	11	27	22	4	0	16	23	0	13	9	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	0	0	189	0	0	137	0	137	95	22	9	63	0	0	0	0	37	3	2	32	0	0	0	0	5	0	3	2	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΣΑ	0	0	562	0	0	408	1	407	165	27	50	85	42	13	21	4	56	2	28	25	82	3	0	79	62	0	43	18	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	0	0	624	0	0	562	0	562	266	50	67	135	39	3	8	9	93	67	22	3	116	4	0	104	48	0	36	11	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΕΛΛΑΣ	0	0	404	0	0	325	1	324	163	16	95	50	9	1	2	5	67	11	30	24	39	3	0	33	46	0	34	10	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΟΥ	0	0	406	0	0	306	0	306	99	12	25	60	94	4	83	1	76	28	29	17	27	1	0	25	10	0	4	6	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	0	0	805	0	0	482	0	482	149	1	82	65	3	0	3	0	320	2	3	313	0	0	0	0	10	0	10	0				

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Θ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1961 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ																	
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ			ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	Ε.Ρ.Ε.	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Γ.	ΠΑΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	Ε.Κ.-Κ.Π.	ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ή ΚΟΛΕΤΤΗΣ ΕΜΜ.	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Π.Α.Μ.Ε.	ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΔΡΟΥΖΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΡΟΥΒΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	Α	Γ	Σ														
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	538	0	538	1	537	285	86	36	150	211	20	127	62	41	10	24	4
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	522	0	522	1	521	275	98	31	140	197	17	120	55	49	8	35	2
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	585	0	585	4	581	299	67	26	188	255	17	157	72	27	1	23	1
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	522	0	522	1	521	283	69	47	153	213	27	119	62	25	3	13	2
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	557	0	557	3	554	301	87	34	164	222	19	135	62	31	3	23	1
6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	441	0	441	1	440	250	54	19	160	164	6	108	43	26	3	18	1
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	726	0	726	1	725	380	101	43	206	299	17	196	81	46	9	29	2
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	764	764	3	761	452	125	72	244	252	30	135	81	57	15	37	3
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	775	775	0	775	443	118	56	256	288	22	180	74	44	6	36	0
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	902	902	6	896	534	137	82	289	319	37	166	109	43	5	27	7
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	736	736	3	733	455	129	76	217	251	36	141	81	27	6	20	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	106	91	197	2	195	54	12	7	29	138	6	2	128	3	0	0	2
2ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ)	98	87	185	0	185	118	2	41	70	67	1	1	64	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	174	163	337	9	328	231	15	130	84	96	2	21	71	1	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	470	439	909	0	909	705	340	91	261	200	84	26	88	4	1	2	0
2ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ (ΑΝΔΡΙΤΣΑΣ)	43	50	93	0	93	50	25	23	2	43	0	13	29	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΤΙΟΥ	185	138	323	1	322	250	90	98	61	72	11	28	32	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	234	249	483	0	483	396	93	196	107	87	16	35	32	13	1	8	2
1ο Ε.Τ. ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑΣ	270	247	517	1	516	264	88	47	121	239	7	175	55	1	1	0	0
1ο Ε.Τ. ΗΡΑΣ (ΜΠΟΥΤΙΑ)	167	152	319	0	319	172	75	17	70	146	2	102	42	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΠΑΡΕΛΛΙΟΥ	128	112	240	3	237	142	5	69	66	95	0	18	77	7	0	5	1
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ-ΑΡΓΟΥΣ	396	306	702	6	696	514	336	76	94	175	8	49	113	3	0	3	0
2ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ-ΑΡΓΟΥΣ	169	150	319	0	319	251	105	35	109	65	2	6	57	11	2	4	2
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	233	148	381	0	381	199	45	80	73	171	2	27	145	11	2	1	2
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	245	257	502	4	498	271	105	48	108	216	39	97	76	10	4	3	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΡΤΑΚΙΟΥ	134	125	259	2	257	160	20	43	89	87	22	49	16	2	0	2	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	560	0	560	6	554	236	46	98	77	316	35	175	97	4	0	4	0
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	502	502	1	501	246	42	109	83	251	29	138	80	1	0	1	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	211	148	359	1	358	217	64	61	84	140	9	61	66	4	0	3	0
1ο Ε.Τ. ΛΑΛΟΥΚΑ	210	204	414	2	412	222	78	49	88	186	70	68	47	54	0	27	23
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	425	394	819	0	819	480	274	34	163	285	65	165	51	22	8	13	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	274	259	533	1	532	324	115	132	67	186	29	31	122	12	5	6	1
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	270	244	514	0	514	388	144	137	104	114	10	36	67	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΡΣΑ	47	63	110	0	110	65	21	14	28	45	1	15	29	9	2	2	2
1ο Ε.Τ. ΜΥΚΗΝΩΝ	221	216	437	1	436	217	31	58	126	210	30	133	45	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	119	160	279	0	279	178	102	22	53	101	9	38	51	122	23	68	11
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	517	0	517	1	516	223	112	56	49	171	38	69	58	138	22	84	18
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	637	637	2	635	282	148	59	62	215	38	69	58	1	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	76	81	157	1	156	95	10	27	52	60	6	23	31	19	1	8	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΣΑ	237	242	479	0	479	270	32	126	101	190	3	134	52	70	2	9	42
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	327	299	626	0	626	253	20	91	136	303	29	175	95	8	0	4	4
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΕΛΛΑΣ	165	208	373	1	372	227	39	133	52	137	39	82	15	15	0	12	3
1ο Ε.Τ. ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΟΥ	191	193	384	1	383	165	64	35	55	203	19	92	91	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	263	239	502	2	500	186	5	106	68	314	4	0	309	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΣΤΕΡΝΑΣ	73	75	148	0	148	123	27	35	59	25	1	4	20	12	1	11	0
1ο Ε.Τ. ΣΧΙΝΟΧΩΡΙΟΥ	187	180	367	3	364	252	105	58	86	100	12	42	46	47	6	38	0
1ο Ε.Τ. ΦΙΧΤΙΟΥ	246	244	490	2	488	236	25	77	131	205	12	119	70	4	3	0	1
1ο Ε.Τ. ΦΡΕΓΚΑΙΝΗΣ	133	118	251	0	251	188	29	86	69	59	8	21	29	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΦΡΟΥΣΙΟΥΝΑΣ	112	102	214	1	213	101	50	25	25	112	0	21	90	5	0	3	1
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	189	146	335	1	334	147	10	24	107	182	8	101	73	56	33	18	0
ΣΥΝΟΛΟ	11996	10845	22841	79	22762	13055	4020	3175	5436	8678	954	4045	3499	1085	186	624	138
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																	
	Α	Γ	Σ														
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	534	0	534	1	533	280	55	149	66	191	35	33	120	62	4	28	23
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	507	0	507	3	504	297	47	168	72	145	12	14	116	62	2	19	34
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	530	0	530	1	529	294	41	177	68	167	24	47	96	68	4	24	34
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	343	0	343	0	343	212	24	125	53	99	18	24	54	32	2	17	9
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	566	566	3	563	342	45	205	85	173	29	30	113	48	1	17	27
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	736	736	1	735	458	58	281	107	196	22	24	145	81	13	26	39
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	718	718	1	717	452	50	278	116	197	32	42	122	68	5	28	31
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ	440	394	834	1	833	561	67	430	59	222	30	88	104	50	7	26	17
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	233	204	437	0	437	246	91	70	76	190	59	44	84	1	0	0	1
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΑΝΔΡΩΝ	436	0	436	0	436	261	61	111	85	156	10	36	108	19	0	15	1
2ο Ε.Τ. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	385	385	0	385	235	59	89	85	139	14	39	84	11	0	11	0
1ο Ε.Τ. ΑΔΑΜΙΟΥ	199	176	375	0	375	316	51	252	10	53	6	7	40	6	0	6	0
1ο Ε.Τ. ΑΝΥΦΙΟΥ	385	379	764	2	762	381	80	170	122	348	27	106	213	33	2	20	8
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	385	490	875	3	872	575	315	39	215	297	81	43	170	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΛΙΚΟΥ	272	234	506	1	505	277	54	82	134	198	24	76	96	30	0	23	6
1ο Ε.Τ. ΑΡΕΙΑΣ	189	222	411	0	411	309	29	255	22	86	10	47	28	16	3	10	3
1ο Ε.Τ. ΑΡΚΑΔΙΚΟΥ	163	138	301	4	297	174	25	111	36	108	7	30	68	15	1	10	2
1ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ	403	399	802	0	802	579	53	444	63	213	15	82	112	10	0	0	10

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Θ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1961 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

1ο Ε.Τ. ΔΗΜΑΙΝΗΣ	115	102	217	0	217	161	97	46	18	55	6	20	29	1	0	1	0
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ	618	378	996	0	996	567	95	337	121	415	73	80	260	14	0	13	1
1ο Ε.Τ. ΙΡΙΩΝ	216	186	402	1	401	225	110	86	18	160	26	35	98	16	1	14	1
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΝΕΖΑΪΚΩΝ	85	79	164	0	164	122	29	30	60	40	3	3	34	2	1	1	0
1ο Ε.Τ. ΛΕΥΚΑΚΙΩΝ	274	260	534	1	533	323	55	197	67	146	23	81	41	64	7	41	14
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	756	0	756	2	754	435	166	241	24	313	79	69	162	6	1	3	0
2ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	674	674	4	670	409	172	215	20	254	68	39	144	7	3	3	0
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	233	234	467	0	467	144	52	70	16	261	78	61	119	62	6	36	16
1ο Ε.Τ. ΜΙΔΕΑΣ	200	192	392	1	391	158	50	64	37	69	5	34	30	164	19	64	77
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	436	405	841	1	840	598	100	414	81	236	20	29	186	6	0	5	1
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ	466	450	916	2	914	409	118	214	70	465	42	179	240	40	0	18	18
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	332	309	641	0	641	474	188	257	26	167	14	55	97	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΝΑΡΙΤΗ	216	210	426	1	425	227	114	80	32	163	74	18	69	35	2	22	10
1ο Ε.Τ. ΠΟΥΛΛΑΚΙΔΑΣ	222	215	437	1	436	215	42	106	66	207	45	72	87	14	0	12	1
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΙΩΤΙΚΩΝ	130	103	233	0	233	120	26	75	10	111	12	68	30	2	0	1	0
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	263	260	523	0	523	333	74	140	113	183	6	12	164	7	0	5	2
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	213	194	407	3	404	226	18	161	41	177	37	36	102	1	0	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	9794	9292	19086	38	19048	11395	2711	6169	2294	6600	1066	1703	3765	1053	84	519	387
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																	
	Α	Γ	Σ														
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	676	0	676	0	676	401	371	21	3	219	181	28	4	73	42	26	0
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	703	0	703	1	702	390	370	7	3	239	199	28	4	45	29	13	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	734	734	0	734	440	412	20	4	249	224	31	8	64	37	23	0
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	766	766	1	765	441	426	10	3	260	214	33	6	13	9	1	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ	573	0	573	0	573	374	263	24	80	186	148	26	7	4	3	0	1
2ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	565	565	0	565	378	262	32	80	183	143	28	10	41	36	0	0
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΑΝΔΡΩΝ	752	0	752	4	748	404	380	2	15	303	241	56	4	31	30	0	0
2ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	782	782	2	780	469	434	3	26	280	162	47	10	59	53	2	0
1ο Ε.Τ. ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	221	233	454	1	453	306	277	2	26	88	43	36	9	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΘΕΡΜΗΣΙΑΣ	172	157	329	1	328	233	175	44	11	95	81	10	3	18	13	1	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	299	220	519	0	519	339	324	7	6	162	139	9	10	18	13	1	0
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	166	215	381	7	374	218	201	5	7	118	83	28	6	38	18	17	0
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	129	173	302	1	301	219	175	3	39	78	57	10	10	4	3	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	3691	3845	7536	18	7518	4612	4070	180	303	2460	1915	370	91	408	286	85	1
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	25481	23982	49463	135	49328	29062	10801	9524	8033	17738	3935	6118	7355	2546	556	1228	526
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ+ΔΗΜ. ΥΠΑΛ.	0	0	1984	9	1975	1673	0	0	0	274	0	0	0	28	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	25481	23982	51447	144	51303	30735	10801	9524	8033	18012	3935	6118	7355	2574	556	1228	526
ΠΗΓΗ:																	
Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 29ης Οκτωβρίου 1961, Εθνικών Τυπογραφείον, Αθήναι, 1962.																	

ΠΙΝΑΚΑΣ 231
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1963 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ												ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ											
	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ			ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	Ε.Κ.	ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ε.Ρ.Ε.	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Γ.	ΠΑΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	Ε.Δ.Α.	ΔΡΟΥΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΑΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ ΑΓΑΠΕΜΩΝ	Κ.Π.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΔΑΡΛΑΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΤΑΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
	Α	Γ	Σ																					
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	591	0	591	3	588	254	4	111	132	282	34	12	224	20	16	1	2	17	6	0	9		14	1
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	567	0	567	0	567	237	12	93	125	268	52	16	194	36	26	1	4	15	5	1	9		7	3
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	364	0	364	2	362	158	4	55	97	155	31	8	112	19	13	1	2	19	9	4	4		9	2
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	564	0	564	3	561	194	6	64	118	314	45	13	252	19	11	1	0	24	9	0	15		10	0
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	653	0	653	4	649	274	92	90	162	303	33	18	245	27	22	0	2	29	8	2	17		13	3
6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	554	0	554	1	553	213	13	78	120	282	51	23	204	13	5	0	6	31	17	1	11		12	2
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	444	0	444	3	441	183	6	66	109	223	38	15	164	12	7	0	2	16	2	3	10		6	1
8ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	492	0	492	0	492	189	9	68	108	247	27	18	195	20	14	1	4	21	9	0	11		13	2
9ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	572	572	7	565	223	9	103	108	293	37	22	223	23	17	0	3	18	3	4	10		7	1
10ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	533	533	1	532	196	12	74	106	290	47	12	222	20	15	1	1	15	2	1	12		7	4
11ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	594	594	0	594	223	4	74	132	300	45	31	216	28	18	1	5	23	4	3	14		15	5
12ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	472	472	0	472	158	6	63	86	273	39	13	216	10	8	0	0	20	5	0	14		8	3
13ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	593	593	0	593	206	6	76	119	337	48	29	254	16	13	0	0	26	10	1	15		6	2
14ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	760	760	3	757	244	6	26	139	395	90	35	256	14	10	0	3	35	10	4	17		9	0
15ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	583	583	0	583	217	4	84	126	329	45	27	248	9	5	0	2	22	3	3	13		4	2
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	39	40	79	0	79	52	0	52	0	27	3	3	21	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΞΟΧΗΣ	57	57	114	0	114	61	1	56	2	40	7	19	14	0	0	0	0	5	3	1	1		8	0
1ο Ε.Τ. ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ	86	81	167	2	165	89	0	85	4	76	17	33	23	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	175	161	336	3	333	56	3	46	6	259	3	231	25	1	0	0	0	3	1	0	2		14	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	459	0	459	0	459	114	43	47	22	319	86	34	187	0	0	0	0	13	11	1	1		13	0
2ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	457	457	1	456	92	31	42	19	343	112	34	192	0	0	0	0	8	4	0	2		13	0
1ο Ε.Τ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΣ	41	45	86	0	86	51	6	40	4	35	1	24	7	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΤΙΟΥ	187	124	311	2	309	65	0	33	32	213	57	77	74	1	0	0	1	19	12	1	4		11	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	230	246	476	4	472	166	17	117	24	297	25	122	146	1	1	0	0	8	3	0	2		0	1
1ο Ε.Τ. ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑΣ	291	258	549	3	546	234	8	63	162	265	79	54	129	3	2	0	1	38	23	3	11		5	1
1ο Ε.Τ. ΗΡΑΣ	168	161	329	0	329	116	4	32	80	176	47	19	103	1	1	0	0	34	15	5	13		2	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΠΑΡΕΛΛΙΟΥ	137	114	251	0	251	100	0	74	26	142	21	67	54	0	0	0	0	8	0	0	8		1	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	253	217	470	3	467	112	0	75	36	139	46	35	54	1	0	0	0	202	2	0	196		13	0
2ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	162	128	290	0	290	58	0	48	9	199	14	17	165	1	1	0	0	23	4	0	19		9	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΡΙΛΙΤΣΗΣ	164	148	312	1	311	80	0	68	12	157	50	31	74	0	0	0	0	56	0	0	56		18	0
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΥΣΟΥ	223	170	393	1	392	139	2	123	12	199	27	59	107	8	6	0	0	21	17	3	0		25	0
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	258	277	535	2	533	207	66	61	77	258	42	61	142	8	0	0	3	39	11	0	28		21	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΡΤΑΚΙΟΥ	133	135	268	1	267	99	6	37	56	152	16	26	109	2	0	1	1	8	7	0	1		6	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	577	0	577	3	574	246	12	130	98	202	26	60	107	3	3	0	0	98	75	13	8		25	0
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	511	511	0	511	199	16	114	65	196	28	55	104	3	2	1	0	88	65	11	10		25	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	217	173	390	0	390	124	5	63	47	233	47	73	111	2	2	0	0	14	4	2	6		17	0
1ο Ε.Τ. ΛΑΛΟΥΚΑ	223	233	456	0	456	186	48	60	78	202	53	31	111	3	2	0	1	26	25	0	1		39	0
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ ΑΝΔΡΩΝ	456	0	456	4	452	198	24	35	139	195	124	12	51	42	40	0	0	16	12	1	1		1	0
2ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	452	452	3	449	173	23	36	112	221	134	20	62	37	36	0	0	16	14	0	1		2	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	278	265	543	3	540	206	24	132	46	271	48	94	120	12	9	0	0	41	4	9	28		9	1
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	270	250	520	2	518	179	1	129	47	310	42	111	151	16	13	0	0	10	8	0	1		3	0
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΡΣΑ	58	65	123	0	123	53	0	43	10	60	9	12	39	0	0	0	0	10	6	0	4		0	0
1ο Ε.Τ. ΜΥΚΗΝΩΝ	222	228	450	0	450	233	16	69	147	188	46	40	100	8	7	0	1	11	0	11	0		10	0
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	124	163	287	0	287	89	1	55	32	189	48	20	118	2	2	0	0	5	4	0	1		0	2
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	553	0	553	2	551	266	13	107	139	162	75	20	63	104	6	0	84	18	11	1	2		1	0
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	672	672	0	672	305	10	123	168	244	114	28	97	109	5	0	95	14	8	1	3		0	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	83	86	169	0	169	54	0	52	2	100	18	13	67	0	0	0	0	14	0	1	12		1	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΣΑ	273	272	545	0	545	212	1	52	157	263	67	44	146	16	10	0	1	43	15	10	12		10	1
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	342	326	668	2	666	544	0	0	544	103	10	24	67	8	7	0	0	7	7	0	0		4	0
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΕΛΛΑΣ	171	210	381	0	381	135	2	55	77	205	42	95	65	4	3	0	0	26	8	2	16		11	0
1ο Ε.Τ. ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΟΥ	192	207	399	5	394	152	10	21	117	163	49	7	106	47	33	0	9	11	10	1	0		18	3
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	242	225	467	4	463	273	0	271	1	185	9	96	79	0	0	0	0	5	0	4	1		0	0
1ο Ε.Τ. ΣΤΕΡΝΑΣ	78	79	157	0	157	26	3	19	4	119	25	28	65	0	0	0	0	12	8	2	0		0	0
1ο Ε.Τ. ΣΧΙΝΟΧΩΡΙΟΥ	189	177	366	0	366	125	0	49	76	226	72	41	113	6	6	0	0	2	2	0	0		7	0
1ο Ε.Τ. ΦΙΧΤΙΟΥ	280	244	524	7	517	268	13	121	131	92	4	35	53	43	42	1	0	106	8	97	0		8	0
1ο Ε.Τ. ΦΡΕΓΚΑΙΝΗΣ	130	128	258	1	257	75	1	46	25	144	24	61	58	3	1	0	0	24	10	0	13		11	0
1ο Ε.Τ. ΦΡΟΥΣΙΟΥΝΑΣ	111	163	274	0	274	124	6	97	21	68	5	34	28	0	0	0	0	8	2	0	6		2	12
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	200	158	358	0	358	173	0	35	138	135	12	15	104	4	4	0	0	34	13	4	16		12	0
ΣΥΝΟΛΟ	12561	12213	24774	86	24688	9678	609	4138	4791	12063	2446	2307	7036	785	444	10	233	1475	534	211	667	515	51	
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ												ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ											
	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ			ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	Ε.Κ.	ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ε.Ρ.Ε.	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Γ.	ΠΑΠΑΡΤΕΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	Ε.Δ.Α.	ΔΡΟΥΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΑΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ ΑΓΑΠΕΜΩΝ	Κ.Π.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΟΥ ΑΝ			

ΠΙΝΑΚΑΣ 231

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1963 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

1ο Ε.Τ. ΙΡΙΩΝ	225	210	435	3	432	189	15	168	5	198	73	55	65	5	5	0	0	32	28	1	1	8	0	
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΝΕΖΑΪΚΩΝ	85	80	165	1	164	53	7	43	3	105	12	40	49	2	2	0	0	4	4	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΛΕΥΚΑΚΙΩΝ	283	274	557	2	555	185	19	99	66	260	27	182	46	59	55	2	1	48	46	1	0	3	0	
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	679	0	679	3	676	287	60	169	58	357	149	132	69	9	8	0	0	15	7	1	6	8	0	
2ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	634	634	0	634	256	54	155	44	359	127	146	84	4	3	0	0	5	2	0	3	10	0	
1ο Ε.Τ. ΧΟΥΝΤΑΛΑΪΚΩΝ	127	104	231	0	231	74	14	58	2	154	44	74	34	1	0	1	0	2	1	1	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	248	230	478	0	478	268	25	83	157	141	57	20	62	60	54	1	2	7	4	1	0	1	1	
1ο Ε.Τ. ΜΙΔΕΑΣ	209	198	407	0	407	133	0	53	79	106	4	69	29	156	119	2	22	10	10	0	0	2	0	
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	443	0	443	1	442	135	4	122	7	213	66	10	136	11	9	0	0	12	1	11	0	71	0	
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	442	442	0	442	113	4	101	7	250	63	11	174	7	6	0	0	7	2	3	2	65	0	
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ ΑΝΔΡΩΝ	481	0	481	0	481	211	10	130	69	202	70	44	86	7	7	0	0	49	45	0	3	12	0	
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	475	475	0	475	227	9	148	69	204	67	51	84	2	2	0	0	34	34	0	0	8	0	
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	338	0	338	0	338	136	4	115	15	190	45	73	67	1	1	0	0	7	6	0	1	4	0	
2ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	358	358	0	358	139	4	120	13	212	62	74	74	1	1	0	0	4	4	0	0	2	0	
1ο Ε.Τ. ΠΑΝΑΡΙΤΗ	222	208	430	1	429	212	34	104	74	157	55	54	46	8	8	0	0	28	9	15	1	24	0	
1ο Ε.Τ. ΠΟΥΛΛΑΚΙΔΑΣ	230	219	449	0	449	288	33	66	188	140	51	48	40	5	5	0	0	10	6	3	1	6	0	
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΙΩΤΙΚΩΝ	144	115	259	0	259	63	9	47	7	123	24	65	30	1	0	0	0	47	44	1	0	25	0	
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	270	279	549	2	547	200	11	178	8	332	89	180	61	9	9	0	0	6	5	1	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	158	120	278	3	275	162	9	143	9	88	16	20	49	4	1	2	0	21	21	0	0	0	0	
1ο Ε.Τ. ΚΟΛΙΑΚΙΟΥ	89	83	172	0	172	31	7	19	5	122	4	60	56	0	0	0	0	19	18	0	1	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	10257	9941	20198	59	20139	7640	956	4862	1746	10197	2289	4413	3304	838	721	11	51	992	794	94	74	0	473	2
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																								
	Α	Γ	Σ																					
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	639	0	639	0	639	289	213	23	51	292	268	8	14	43	28	14	0	15	15	0	0	0	0	0
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	677	0	677	0	677	314	243	21	47	291	266	5	15	60	28	31	0	12	12	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	626	626	0	626	270	194	13	40	312	283	13	16	23	7	15	0	21	19	2	0	0	0	0
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	566	566	1	565	247	193	11	43	263	237	9	15	48	21	27	0	7	5	2	0	0	0	0
3ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	343	343	0	343	152	120	4	26	155	146	2	6	31	18	12	0	5	5	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ	512	0	512	0	512	241	135	32	73	250	212	9	27	4	1	3	0	14	12	1	0	3	0	
2ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	519	519	0	519	222	110	24	88	284	240	10	33	2	0	2	0	11	9	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΛΟΥΚΑΪΤΙΟΥ	93	66	159	0	159	72	9	38	24	87	51	21	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΑΝΔΡΩΝ	736	0	736	4	732	339	177	100	58	351	262	10	77	32	12	15	1	10	7	1	0	0	0	0
2ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	429	429	0	429	199	113	50	34	220	173	6	40	6	1	5	0	4	4	0	0	0	0	0
3ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	364	364	3	361	141	80	33	26	202	147	3	49	16	3	11	0	2	2	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	236	251	487	0	487	212	142	27	37	220	171	2	46	55	35	7	1	0	0	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΘΕΡΜΗΣΙΑΣ	121	126	247	0	247	93	38	38	12	141	115	1	21	1	0	0	0	12	12	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΘΕΡΜΗΣΙΑΣ ΠΗΓΑΔΙΩΝ	71	66	137	1	136	46	10	28	4	83	43	10	29	1	1	0	0	6	3	3	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	221	309	530	0	530	243	190	22	30	273	261	2	7	9	3	5	0	5	5	0	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	159	219	378	1	377	156	104	26	26	203	126	70	5	14	12	2	0	4	3	1	0	0	0	0
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	135	180	315	7	308	164	86	41	37	116	99	8	9	5	1	1	1	23	2	20	1	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	3600	4064	7664	17	7647	3400	2157	531	656	3743	3100	189	422	350	171	150	3	151	115	30	1	0	3	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	26418	26218	52636	162	52474	20718	3722	9531	7193	26003	7835	6909	10762	1973	1336	171	287	2618	1443	335	742	0	991	53
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ+ΔΗΜ. ΥΠΑΛ.	0	0	1102	62	1040	317	0	0	0	638	0	0	0	12	0	0	0	62	0	0	0	0	11	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	26418	26218	53738	224	53514	21035	3722	9531	7193	26641	7835	6909	10762	1985	1336	171	287	2680	1443	335	742	0	1002	53
ΠΗΓΗ:																								
Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών - Τμήμα Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 3ης Νοεμβρίου 1963, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1964.																								

ΠΙΝΑΚΑΣ 231Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1964 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

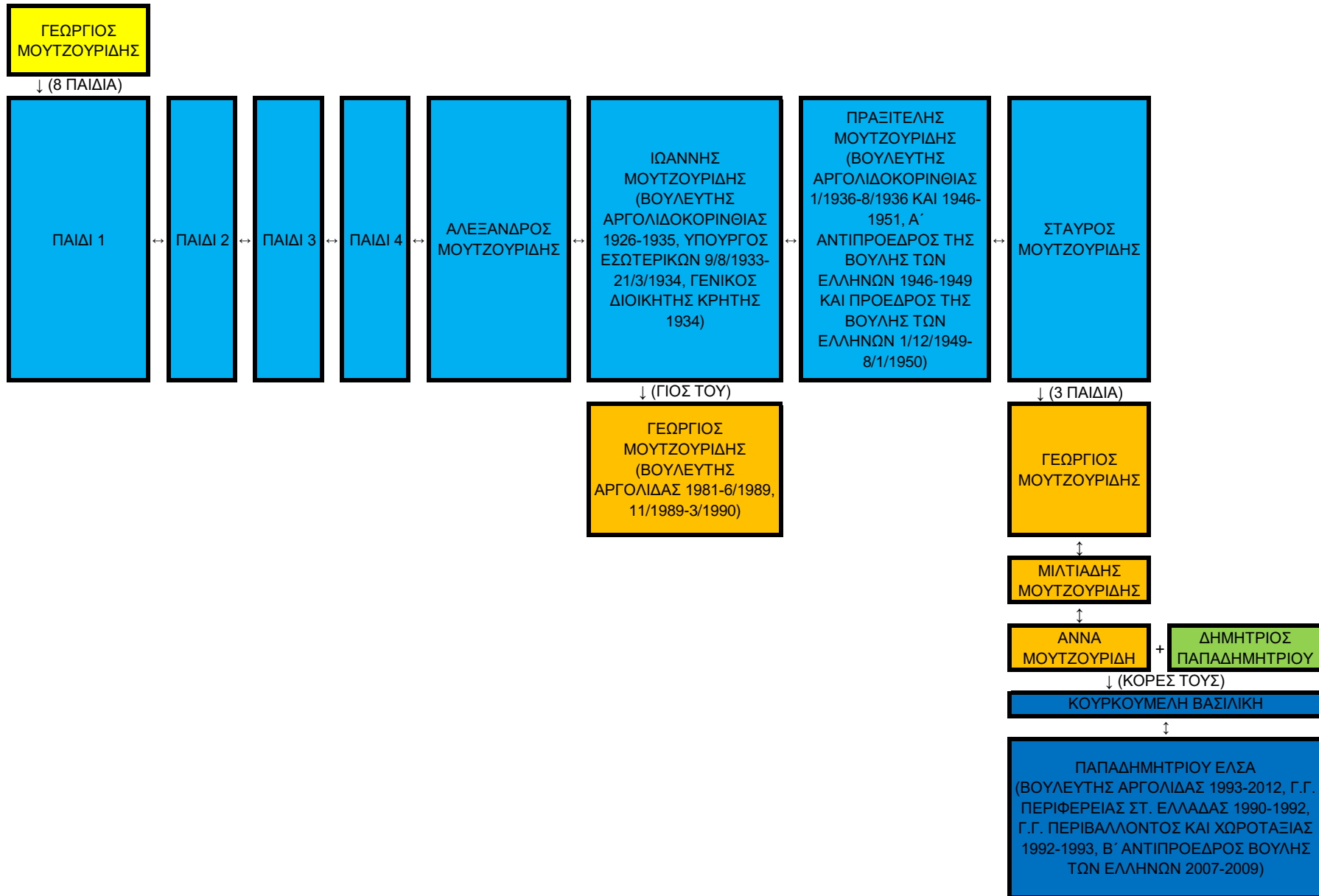
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ					Ε.Κ.	ΒΕΡΔΕΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟ;	ΠΑΠΑΪΔΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ε.Ρ.Ε.-Κ.Π.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝ.	ΠΑΠΑΓΕΡΜΙΟΥ ΙΩΑΝ.	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	ΔΩΡΒΑΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	
	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	Α	Γ	Σ	ΑΚΥΡΑ											ΕΓΚΥΡΑ
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	566	0	566	3	563	303	37	105	156	260	36	31	186	0		
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	376	0	376	1	375	193	42	50	99	182	28	32	121	0		
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	437	1	438	2	436	240	24	75	132	196	18	30	144	0		
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	463	0	463	1	462	209	30	67	111	253	27	26	199	0		
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	428	0	428	5	423	243	44	67	127	180	19	28	129	0		
6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	531	0	531	5	526	260	37	74	148	266	38	33	191	0		
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	418	0	418	2	416	195	38	52	104	221	31	40	145	0		
8ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	450	0	450	0	450	246	41	80	118	204	23	36	136	0		
9ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΑΝΔΡΩΝ	460	0	460	0	460	230	34	57	135	230	24	26	175	0		
10ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	565	565	2	563	274	25	96	149	289	33	49	203	0		
11ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	484	485	0	485	229	43	65	119	256	35	44	176	0		
12ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	444	444	1	443	199	21	70	102	244	10	26	204	0		
13ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	412	413	0	413	206	20	76	105	207	20	27	155	0		
14ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	591	591	0	591	274	34	79	157	317	36	51	225	0		
15ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	500	501	0	501	225	27	75	116	276	42	61	168	0		
16ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	537	537	0	537	246	28	82	135	291	30	50	210	0		
17ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	460	460	1	459	200	25	61	110	259	27	41	186	0		
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	43	39	82	2	80	57	0	56	0	23	0	2	21	0		
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΞΟΧΗΣ	54	52	106	0	106	89	1	73	14	17	1	12	4	0		
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ	82	78	160	0	160	96	2	87	6	64	1	19	43	0		
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	158	143	301	5	296	141	0	114	25	155	19	22	110	0		
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	449	0	449	1	448	154	59	59	33	294	64	83	146	0		
2ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	456	456	0	456	134	47	51	32	322	74	100	144	0		
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ ΑΝΔΡΙΤΣΑΣ	43	42	85	0	85	48	8	36	3	37	0	3	31	0		
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΤΙΟΥ	95	70	165	4	161	35	0	10	24	126	26	56	42	0		
1ο Ε.Τ. ΒΡΟΥΣΤΙΟΥ-ΣΤΑΘΑΪΚΑ	110	92	202	0	202	49	2	17	30	153	50	63	40	0		
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	216	216	432	5	427	244	26	133	82	183	19	71	90	0		
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ-ΤΣΙΡΙΣΤΡΑ	24	24	48	0	48	10	2	7	1	38	8	19	11	0		
1ο Ε.Τ. ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑΣ	291	250	541	1	540	269	12	56	200	271	71	73	126	0		
1ο Ε.Τ. ΗΡΑΣ	162	164	326	0	326	131	4	26	100	195	40	60	94	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΠΑΡΕΛΛΙΟΥ	138	113	251	2	249	120	5	81	33	129	20	28	78	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	239	177	416	0	416	177	4	111	60	239	34	135	58	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ-ΧΟΥΝΗΣ	180	158	338	0	338	104	8	71	22	234	24	43	164	0		
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ-ΑΓΡΙΛΙΤΣΑΣ	176	148	324	4	320	92	6	53	32	228	22	98	108	0		
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	101	83	184	0	184	120	1	115	4	64	12	9	43	0		
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ-ΔΟΥΚΑ ΒΡΥΣΗ	121	98	219	1	218	128	8	88	31	90	8	19	61	0		
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	258	275	533	3	530	242	65	80	97	288	75	65	132	0		
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΡΤΑΚΙΟΥ	134	136	270	0	270	114	15	36	63	156	14	19	120	0		
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	574	0	574	6	568	325	24	125	169	243	118	34	85	0		
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	521	521	2	519	271	25	106	137	248	121	29	94	0		
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	215	179	394	2	392	161	14	85	59	231	61	73	94	0		
1ο Ε.Τ. ΛΑΛΟΥΚΑ	220	230	450	0	450	220	65	57	94	230	108	44	74	0		
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ ΑΝΔΡΩΝ	454	0	454	11	443	248	21	35	190	195	35	114	41	0		
2ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	434	435	6	429	230	20	39	168	199	43	114	37	0		
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	280	258	538	6	532	232	44	132	53	300	48	79	159	0		
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	267	242	509	0	509	199	3	121	72	310	67	67	173	0		
1ο Ε.Τ. ΜΠΟΡΣΑ	57	68	125	0	125	64	4	40	20	61	10	18	30	0		
1ο Ε.Τ. ΜΥΚΗΝΩΝ	222	224	446	1	445	250	14	78	158	195	24	46	124	0		
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	125	160	285	1	284	122	9	62	50	162	21	59	79	0		
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	545	0	545	1	544	401	29	129	238	143	20	72	46	0		
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	651	652	3	649	438	32	147	255	211	27	99	83	0		
1ο Ε.Τ. ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	88	81	169	1	168	69	4	63	2	99	7	18	74	0		
1ο Ε.Τ. ΠΑΣΑ	274	268	542	0	542	297	2	97	198	245	59	63	119	0		
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	337	338	675	4	671	551	0	1	549	120	25	27	64	0		
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΕΛΛΑΣ	180	202	382	0	382	173	19	45	108	209	43	102	64	0		
1ο Ε.Τ. ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΟΥ	191	212	403	2	401	266	37	77	152	135	14	46	74	0		
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	237	221	458	2	456	320	2	306	12	136	10	37	89	0		
1ο Ε.Τ. ΣΤΕΡΝΑΣ	79	79	158	0	158	52	8	39	5	106	18	26	61	0		
1ο Ε.Τ. ΣΧΙΝΟΧΩΡΙΟΥ	236	212	448	1	447	215	7	108	98	232	33	90	107	0		
1ο Ε.Τ. ΦΙΧΤΙΟΥ	266	249	515	1	514	400	13	117	264	114	24	16	70	0		
1ο Ε.Τ. ΦΡΕΓΚΑΙΝΗΣ	65	67	132	1	131	55	4	30	21	76	30	24	22	0		
1ο Ε.Τ. ΦΡΕΓΚΑΙΝΗΣ-ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ	66	60	126	0	126	22	1	15	6	104	15	32	54	0		
1ο Ε.Τ. ΦΡΟΥΣΙΟΥΝΑΣ	60	46	106	0	106	71	7	49	14	35	7	10	18	0		
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	197	157	354	2	352	226	0	74	150	126	40	11	74	0		
ΣΥΝΟΛΟ	12443	11967	24410	104	24306	12404	1233	4768	6257	11902	2087	2980	6628	0		
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																
	Α	Γ	Σ													
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	542	0	542	0	542	301	39	205	55	241	80	74	80	0		
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	525	0	525	4	521	239	43	157	38	282	69	92	117	0		
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	493	0	493	0	493	238	32	166	35	255	87	70	93	0		
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	388	0	388	1	387	175	38	109	26	212	62	71	75	0		
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	7	376	383	2	381	193	29	139	22	188	52	58	74	0		

ΠΙΝΑΚΑΣ 231Α

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1964 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

6ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	2	236	238	1	237	107	17	74	14	130	41	44	44	0
7ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	484	485	0	485	224	40	142	39	261	66	86	106	0
8ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	499	500	1	499	237	38	171	27	262	76	75	106	0
9ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	488	489	1	488	203	31	127	45	285	85	78	120	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΑΝΔΡΩΝ	443	0	443	0	443	209	29	89	89	234	64	36	127	0
2ο Ε.Τ. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	424	425	0	425	198	20	92	86	227	69	36	118	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ	327	286	613	8	605	350	28	83	237	255	108	66	81	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ ΝΕΟΥ ΡΟΕΙΝΟΥ	132	140	272	0	272	138	5	86	45	134	37	29	66	0
1ο Ε.Τ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	252	227	479	2	477	224	44	95	84	253	59	113	78	0
1ο Ε.Τ. ΑΔΑΜΙΟΥ	210	179	389	0	389	199	55	76	66	190	15	145	27	0
1ο Ε.Τ. ΑΝΥΦΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	405	0	405	2	403	240	9	66	163	163	40	40	80	0
2ο Ε.Τ. ΑΝΥΦΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	402	403	4	399	231	7	69	155	168	36	43	85	0
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	499	0	499	3	496	214	65	98	49	282	56	132	93	0
2ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	466	467	0	467	182	45	78	58	285	66	142	76	0
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΛΙΚΟΥ	274	242	516	1	515	292	53	93	145	223	113	14	86	0
1ο Ε.Τ. ΑΡΕΙΑΣ	195	218	413	3	410	159	9	112	38	251	92	88	65	0
1ο Ε.Τ. ΑΡΚΑΔΙΚΟΥ	185	161	346	0	346	155	28	84	43	191	52	92	47	0
1ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ ΑΝΔΡΩΝ	409	1	410	1	409	131	29	72	26	278	160	55	58	0
2ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	413	414	1	413	117	26	65	23	296	165	59	65	0
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΑΙΝΗΣ	119	99	218	1	217	59	5	34	20	158	26	95	37	0
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	595	0	595	7	588	307	13	225	62	281	140	72	63	0
2ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	548	549	3	546	265	12	191	59	281	142	70	67	0
1ο Ε.Τ. ΙΡΙΩΝ	220	207	427	1	426	224	11	161	51	202	53	50	99	0
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΝΕΖΑΪΚΩΝ	95	90	185	0	185	86	8	65	13	99	6	17	75	0
1ο Ε.Τ. ΛΕΥΚΑΚΙΩΝ	279	275	554	3	551	275	29	87	156	276	135	62	71	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	496	0	496	0	496	255	61	133	61	241	20	154	63	0
2ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	464	464	0	464	223	46	115	61	241	12	163	61	0
3ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	179	155	334	1	333	170	31	70	68	163	10	96	55	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ-ΧΟΥΝΤΑΛΑΪΚΩΝ	109	114	223	0	223	81	11	53	16	142	2	87	52	0
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	246	225	471	0	471	367	20	87	260	104	50	10	41	0
1ο Ε.Τ. ΜΙΔΕΑΣ	204	205	409	0	409	305	6	67	230	104	20	28	52	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	443	0	443	0	443	150	13	124	13	293	28	124	140	0
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	436	436	2	434	134	8	110	16	300	21	99	180	0
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ ΑΝΔΡΩΝ	479	0	479	2	477	265	19	135	110	212	75	53	83	0
2ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	475	476	0	476	270	13	152	105	206	67	52	86	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	340	0	340	1	339	141	3	115	22	198	26	87	85	0
2ο Ε.Τ. ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	355	356	3	353	138	5	114	19	215	22	100	92	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΝΑΡΙΤΗ	228	206	434	0	434	259	29	78	150	175	31	65	73	0
1ο Ε.Τ. ΠΟΥΛΛΑΚΙΔΑΣ	232	222	454	1	453	341	28	78	235	112	42	37	32	0
1ο Ε.Τ. ΠΥΡΓΙΩΤΙΚΩΝ	135	115	250	3	247	93	8	66	16	154	68	48	36	0
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	243	232	475	0	475	232	13	180	37	243	14	146	82	0
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ-ΛΥΚΟΤΡΥΠΙΟΥ	35	42	77	0	77	28	1	25	2	49	39	4	5	0
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	177	139	316	10	306	181	25	135	18	125	72	22	26	0
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ-ΚΟΛΙΑΚΙ	90	81	171	0	171	47	4	34	6	124	71	7	43	0
ΣΥΝΟΛΟ	10242	9927	20169	73	20096	9852	1181	5182	3414	10244	2942	3486	3666	0
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ														
	Α	Γ	Σ											
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	401	0	401	0	401	238	166	14	57	163	6	150	7	0
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	443	0	443	1	442	275	196	17	58	167	1	156	7	0
3ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΑΝΔΡΩΝ	429	0	429	2	427	261	195	4	54	166	4	144	8	0
4ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	431	431	0	431	240	167	12	60	191	4	182	5	0
5ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	519	520	0	520	306	226	14	64	214	5	200	8	0
6ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	1	496	497	1	496	283	220	6	55	212	5	198	8	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ	494	0	494	0	494	257	163	20	72	237	19	201	16	0
2ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	511	511	4	507	249	152	23	74	258	20	213	24	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ ΛΟΥΚΑΪΤΙΟΥ	90	70	160	0	160	69	22	24	22	91	25	57	9	0
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΑΝΔΡΩΝ	329	0	329	0	329	171	109	35	26	150	12	124	12	8
2ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΑΝΔΡΩΝ	388	0	388	4	384	221	139	38	42	158	3	116	36	5
3ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	0	332	332	3	329	169	104	36	26	142	9	117	16	18
4ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	2	437	439	0	439	220	137	42	41	204	7	161	34	13
1ο Ε.Τ. ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	232	247	479	1	478	276	192	15	68	202	0	160	42	0
1ο Ε.Τ. ΘΕΡΜΗΣΙΑΣ	116	113	229	0	229	107	29	22	55	122	14	90	18	0
1ο Ε.Τ. ΘΕΡΜΗΣΙΑΣ ΠΗΓΑΔΙΩΝ	78	72	150	1	149	53	18	28	7	96	24	47	24	0
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	228	305	533	1	532	308	246	25	35	224	2	206	14	0
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	219	139	358	0	358	184	117	40	27	174	6	159	9	0
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	128	163	291	2	289	164	121	24	19	125	8	105	12	0
ΣΥΝΟΛΟ	3579	3835	7414	20	7394	4051	2719	439	862	3296	174	2786	309	44
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	26264	25729	51993	197	51796	26307	5133	10389	10533	25442	5203	9252	10603	44
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ+ΔΗΜ. ΥΠΑΛ.			981	13	968	453	0	0	0	515	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	26264	25729	52974	210	52764	26760	5133	10389	10533	25957	5203	9252	10603	44
ΠΗΓΗ:														
Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών - Τμήμα Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16ης Φεβρουαρίου 1964, Εθνικών Τυπογραφείον, Αθήναι, 1965.														

ΠΙΝΑΚΑΣ 24
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗ ΚΑΙ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΗΓΗ:
Προφορική μαρτυρία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 25
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ 1946 ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ (ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ								
ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ			ΑΚΥΡΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ
		ΒΑΣΕΙ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ	ΒΑΣΕΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ				
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ	3894	650	7	657	1	656	613	43
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ		873	1	874	0	874	843	31
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ		937	0	937	0	937	930	7
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ		736	0	736	1	735	721	14
5ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ		131	225	356	0	356	305	51
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	430	377	9	386	0	386	205	181
1ο Ε.Τ. ΜΥΛΩΝ	242	186	16	202	0	202	201	1
1ο Ε.Τ. ΚΙΒΕΡΙΟΥ	174	163	8	171	0	171	164	7
1ο Ε.Τ. ΚΑΡΥΑΣ	589	524	24	548	0	548	542	6
1ο Ε.Τ. ΛΥΡΚΕΙΑΣ	413	370	13	383	0	383	383	0
1ο Ε.Τ. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	284	238	12	250	1	249	225	24
1ο Ε.Τ. ΑΛΕΑΣ	592	537	13	550	0	550	550	0
1ο Ε.Τ. ΓΥΜΝΟΥ	192	172	13	185	0	185	180	5
1ο Ε.Τ. ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ	264	250	14	264	2	262	262	0
1ο Ε.Τ. ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	606	584	17	601	0	601	598	3
1ο Ε.Τ. ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	235	186	10	196	0	196	189	7
1ο Ε.Τ. ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ	265	242	5	247	0	247	246	1
1ο Ε.Τ. ΧΩΝΙΚΑ	455	422	6	428	0	428	403	25
1ο Ε.Τ. ΛΙΜΝΩΝ	432	382	11	393	0	393	391	2
1ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	545	500	16	516	2	514	503	11
2ο Ε.Τ. ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	344	316	2	318	0	318	302	16
1ο Ε.Τ. ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΟΥ	372	345	6	351	0	351	349	2
ΣΥΝΟΛΟ	10328	9121	428	9549	7	9542	9105	437
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ								
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	663	369	252	621	0	621	456	165
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	586	474	26	500	0	500	379	121
3ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	487	406	0	406	1	405	329	76
4ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	1161	0	1161	1161	11	1150	483	667
1ο Ε.Τ. ΔΡΕΠΑΝΟΥ	614	546	6	552	0	552	543	9
1ο Ε.Τ. ΚΟΦΙΝΙΟΥ	847	787	8	795	4	791	619	172
1ο Ε.Τ. ΑΣΙΝΗΣ	337	306	6	312	2	310	303	7
1ο Ε.Τ. ΑΡΓΟΛΙΚΟΥ	378	338	6	344	0	344	272	72
1ο Ε.Τ. ΜΕΡΜΠΑΚΑ	977	906	16	922	0	922	753	169
1ο Ε.Τ. ΑΡΑΧΝΑΙΟΥ	456	424	5	429	0	429	429	0
1ο Ε.Τ. ΜΑΝΕΣΗ	326	269	11	280	0	280	161	119
1ο Ε.Τ. ΤΟΛΟΥ	363	323	16	339	0	339	333	6
1ο Ε.Τ. ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	336	301	14	315	0	315	315	0
1ο Ε.Τ. ΠΑΛΛΙΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	286	224	36	260	0	260	260	0
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΑΙΝΗΣ	69	55	7	62	0	62	62	0
1ο Ε.Τ. ΛΥΓΟΥΡΙΟΥ	648	575	19	594	0	594	590	4
1ο Ε.Τ. ΑΔΑΜΙΟΥ	164	154	6	160	0	160	160	0
1ο Ε.Τ. ΤΡΑΧΕΙΑΣ	175	166	6	172	0	172	170	2
ΣΥΝΟΛΟ	8873	6623	1601	8224	18	8206	6617	1589
ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ								
1ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ	383	331	44	375	1	374	365	9
2ο Ε.Τ. ΔΗΜΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ	471	415	1	416	0	416	414	2
1ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	890	766	40	806	5	801	732	69
2ο Ε.Τ. ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	476	425	0	425	4	421	388	33
1ο Ε.Τ. ΦΟΥΡΝΩΝ	151	128	1	129	0	129	129	0
1ο Ε.Τ. ΠΟΡΤΟΧΕΛΙΟΥ	184	176	4	180	0	180	178	2
1ο Ε.Τ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ	233	221	1	222	0	222	222	0
1ο Ε.Τ. ΔΙΔΥΜΩΝ	438	383	7	390	0	390	382	8
1ο Ε.Τ. ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	151	148	1	149	1	148	145	3
1ο Ε.Τ. ΕΡΜΙΟΝΗΣ	703	646	19	665	0	665	650	15
ΣΥΝΟΛΟ	4080	3639	118	3757	11	3746	3605	141
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	23281	19383	2147	21530	36	21494	19327	2167
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	31575	24986	4563	29549	48	29501	26115	3386
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	54856	44369	6710	51079	84	50995	45442	5553
ΠΗΓΗ:								
Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική του Δημοψηφίσματος της 1ης Σεπτεμβρίου 1946, Εθνικών Τυπογραφείων, Αθήναι, 1947.								

ΠΙΝΑΚΑΣ 26
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1974

	1974	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	6240166	-	-
Ψηφίσαντες	4963258	-	-
Άκυρα/Λευκά	54584	-	-
Έγκυρα	4908974	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	2669133	54,37	220
Ε.Κ.-Ν.Δ.	1002559	20,42	60
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	666413	13,58	12
Ενωμένη Αριστερά	464787	9,47	8
Ε.Δ.Ε.*	52768	1,07	-
Λοιπά	53314	1,09	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17ης Νοεμβρίου 1974</u> , Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1976.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 27Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1974

	1974	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	59654	-	
Ψηφίσαντες	51018	-	
Άκυρα/Λευκά	570	-	
Έγκυρα	50448	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	34324	68,04	3
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	7887	15,63	-
Ε.Κ.-Ν.Δ.	6514	12,91	-
Ενωμένη Αριστερά	977	1,94	-
Ε.Δ.Ε.*	746	1,48	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	6542	19,06
ΜΗΝΑΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	16411	47,81
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ	Ν.Δ.	10342	30,13
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1029	3,00
ΣΥΝΟΛΟ		34324	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2688	34,08
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3517	44,59
ΤΟΜΠΡΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1500	19,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		182	2,31
ΣΥΝΟΛΟ		7887	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17ης Νοεμβρίου 1974, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 27Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1974 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	Ε.Κ.-Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Ε.Δ.Ε.	%	Ε.Α.	%
ΑΡΓΟΥΣ	22951	324	22627	15215	67,24	3146	13,90	3489	15,42	212	0,94	565	2,50
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	7689	102	7587	5210	68,67	983	12,96	1117	14,72	209	2,75	68	0,90
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	20378	144	20234	13899	68,69	2385	11,79	3281	16,22	325	1,61	344	1,70
ΣΥΝΟΛΟ	51018	570	50448	34324	68,04	6514	12,91	7887	15,63	746	1,48	977	1,94
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	Ε.Κ.-Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Ε.Δ.Ε.	%	Ε.Α.	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	12397	148	12249	8473	69,17	1832	14,96	1576	12,87	122	1,00	246	2,01
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	8273	120	8153	5128	62,90	1126	13,81	1465	17,97	162	1,99	272	3,34
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	30348	302	30046	20723	68,97	3556	11,84	4846	16,13	462	1,54	459	1,53
ΣΥΝΟΛΟ	51018	570	50448	34324	68,04	6514	12,91	7887	15,63	746	1,48	977	1,94
ΠΗΓΗ:													
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17ης Νοεμβρίου 1974, ό.π.													

ΠΙΝΑΚΑΣ 27Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1974

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	2147	32,82	6,26	2602	39,77	7,58	1793	27,41	5,22	6542
ΜΗΝΑΙΟΣ	4532	27,62	13,20	1687	10,28	4,91	10192	62,10	29,69	16411
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	8033	77,67	23,40	766	7,41	2,23	1543	14,92	4,50	10342
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	503	48,88	1,47	155	15,06	0,45	371	36,05	1,08	1029
ΣΥΝΟΛΟ	15215	44,33	44,33	5210	15,18	15,18	13899	40,49	40,49	34324
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	938	14,34	2,73	1928	29,47	5,62	3676	56,19	10,71	6542
ΜΗΝΑΙΟΣ	3585	21,85	10,44	1905	11,61	5,55	10921	66,55	31,82	16411
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	3707	35,84	10,80	1110	10,73	3,23	5525	53,42	16,10	10342
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	243	23,62	0,71	185	17,98	0,54	601	58,41	1,75	1029
ΣΥΝΟΛΟ	8473	24,69	24,69	5128	14,94	14,94	20723	60,37	60,37	34324
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΚΚΙΝΟΣ	758	28,20	9,61	295	10,97	3,74	1635	60,83	20,73	2688
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	2095	59,57	26,56	715	20,33	9,07	707	20,10	8,96	3517
ΤΟΜΠΡΑΣ	552	36,80	7,00	82	5,47	1,04	866	57,73	10,98	1500
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	84	46,15	1,07	25	13,74	0,32	73	40,11	0,93	182
ΣΥΝΟΛΟ	3489	44,24	44,24	1117	14,16	14,16	3281	41,60	41,60	7887
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΚΚΙΝΟΣ	644	23,96	1,88	469	17,45	1,37	1575	58,59	4,59	2688
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	651	18,51	1,90	786	22,35	2,29	2080	59,14	6,06	3517
ΤΟΜΠΡΑΣ	230	15,33	0,67	181	12,07	0,53	1089	72,60	3,17	1500
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	51	28,02	0,15	29	15,93	0,08	102	56,04	0,30	182
ΣΥΝΟΛΟ	1576	19,98	4,59	1465	18,57	4,27	4846	61,44	14,12	7887
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17ης Νοεμβρίου 1974, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 28
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1974

	ΔΗΜ. 1974	%
Εγγεγραμμένοι	59572	-
Ψηφίσαντες	49068	-
Άκυρα/Λευκά	257	-
Έγκυρα	48811	100
Έλαβαν:		
Υπερ της βασιλευσμένης Δημοκρατίας	22778	46,67
Υπερ της αβασίλευτης Δημοκρατίας	26033	53,33
ΠΗΓΗ:		
Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, <u>Αποτελέσματα του Δημοψηφίσματος της 8ης Δεκεμβρίου 1974</u> , Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1977.		

ΠΙΝΑΚΑΣ 29
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1977

	1977	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	6402738	-	-
Ψηφίσαντες	5193891	-	-
Άκυρα/Λευκά	64120	-	-
Έγκυρα	5129771	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	2148350	41,88	171
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1300025	25,34	93
Ε.ΔΗ.Κ.	612786	11,95	16
Κ.Κ.Ε.	480272	9,36	11
Ε.Π.*	349988	6,82	5
Συμμαχία	139356	2,72	2
Κόμμα Νεοφιλελευθέρων	55494	1,08	2
Λοιπά	43500	0,85	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών – Συνεργασία Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20ης Νοεμβρίου 1977</u> , Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1979			

ΠΙΝΑΚΑΣ 30Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1977

	1977	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	64496	-	
Ψηφίσαντες	54042	-	
Άκυρα/Λευκά	625	-	
Έγκυρα	53417	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	24579	46,01	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	13620	25,50	1
Ε.Π.*	6623	12,40	-
Ε.ΔΗ.Κ.	5556	10,40	-
Κ.Κ.Ε.	1843	3,45	-
Κόμμα Νεοφιλελευθέρων	651	1,22	-
Συμμαχία	527	0,99	-
Ανεξ./Μεμ.	18	0,03	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	8945	36,39
ΜΗΝΑΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	8334	33,91
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ	Ν.Δ.	4920	20,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		2380	9,68
ΣΥΝΟΛΟ		24579	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΓΚΙΟΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	4422	32,47
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2281	16,75
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	6567	48,22
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		350	2,57
ΣΥΝΟΛΟ		13620	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20ης Νοεμβρίου 1977, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 30B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1977 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	Ε.ΔΗ.Κ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΜΜ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Ε.Π.	%	Κ.ΝΦ.	%	ΑΝΕΞ.ΜΕΜ.	%
ΑΡΓΟΥΣ	24705	301	24404	10553	43,24	2109	8,64	6046	24,77	207	0,85	897	3,68	4111	16,85	465	1,91	16	0,07
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	7845	56	7789	4084	52,43	673	8,64	2334	29,97	138	1,77	219	2,81	331	4,25	10	0,13	0	0,00
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	21492	268	21224	9942	46,84	2774	13,07	5240	24,69	182	0,86	727	3,43	2181	10,28	176	0,83	2	0,01
ΣΥΝΟΛΟ	54042	625	53417	24579	46,01	5556	10,40	13620	25,50	527	0,99	1843	3,45	6623	12,40	651	1,22	18	0,03
	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	Ε.ΔΗ.Κ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΜΜ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Ε.Π.	%	Κ.ΝΦ.	%	ΑΝΕΞ.ΜΕΜ.	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	13823	181	13642	6243	45,76	1429	10,48	2968	21,76	209	1,53	520	3,81	2165	15,87	101	0,74	7	0,05
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	8457	111	8346	3762	45,08	739	8,85	2558	30,65	137	1,64	373	4,47	723	8,66	54	0,65	0	0,00
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	31762	333	31429	14574	46,37	3388	10,78	8094	25,75	181	0,58	950	3,02	3735	11,88	496	1,58	11	0,03
ΣΥΝΟΛΟ	54042	625	53417	24579	46,01	5556	10,40	13620	25,50	527	0,99	1843	3,45	6623	12,40	651	1,22	18	0,03
ΠΗΓΗ:																			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20ης Νοεμβρίου 1977, ό.π.																			

ΠΙΝΑΚΑΣ 30Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ Π.Α.Σ.Ο.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1977

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	2709	30,29	11,02	3034	33,92	12,34	3202	35,80	13,03	8945
ΜΗΝΑΙΟΣ	2666	31,99	10,85	586	7,03	2,38	5082	60,98	20,68	8334
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	3504	71,22	14,26	300	6,10	1,22	1116	22,68	4,54	4920
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	1674	70,34	6,81	164	6,89	0,67	542	22,77	2,21	2380
ΣΥΝΟΛΟ	10553	42,94	42,94	4084	16,62	16,62	9942	40,45	40,45	24579
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	1410	15,76	5,74	2177	24,34	8,86	5358	59,90	21,80	8945
ΜΗΝΑΙΟΣ	2049	24,59	8,34	924	11,09	3,76	5361	64,33	21,81	8334
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	1902	38,66	7,74	370	7,52	1,51	2648	53,82	10,77	4920
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	882	37,06	3,59	291	12,23	1,18	1207	50,71	4,91	2380
ΣΥΝΟΛΟ	6243	25,40	25,40	3762	15,31	15,31	14574	59,29	59,29	24579
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑΣ	731	16,53	5,37	445	10,06	3,27	3246	73,41	23,83	4422
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	224	9,82	1,64	1573	68,96	11,55	484	21,22	3,55	2281
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	4900	74,62	35,98	280	4,26	2,06	1387	21,12	10,18	6567
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	191	54,57	1,40	36	10,29	0,26	123	35,14	0,90	350
ΣΥΝΟΛΟ	6046	44,39	44,39	2334	17,14	17,14	5240	38,47	38,47	13620
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑΣ	880	19,90	6,46	719	16,26	5,28	2823	63,84	20,73	4422
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	124	5,44	0,91	850	37,26	6,24	1307	57,30	9,60	2281
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	1871	28,49	13,74	932	14,19	6,84	3764	57,32	27,64	6567
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	93	26,57	0,68	57	16,29	0,42	200	57,14	1,47	350
ΣΥΝΟΛΟ	2968	21,79	21,79	2558	18,78	18,78	8094	59,43	59,43	13620
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20ης Νοεμβρίου 1977, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 31
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1981

	1981	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	7059808	-	-
Ψηφίσαντες	5753478	-	-
Άκυρα/Λευκά	82421	-	-
Έγκυρα	5671057	100	300
Έλαβαν:			
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2726309	48,07	172
Ν.Δ.	2034496	35,88	115
Κ.Κ.Ε.	620300	10,94	13
Κ.Π.*	95799	1,69	-
Κ.Κ.Ε. (εσ.)	76404	1,35	-
ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	40126	0,71	-
Ε.ΔΗ.Κ.	22763	0,40	-
Κόμμα Φιλελευθέρων	20645	0,36	-
Λοιπά	34215	0,60	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18^{ης} Οκτωβρίου 1981</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1984.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 32Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1981

	1981	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	73405	-	
Ψηφίσαντες	59533	-	
Άκυρα/Λευκά	784	-	
Έγκυρα	58749	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	27513	46,83	1
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	26165	44,54	2
Κ.Κ.Ε.	3113	5,3	-
Κ.Π.*	1054	1,79	-
Κ.Κ.Ε. (εσ.)	410	0,7	-
ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	199	0,34	-
Ε.ΔΗ.Κ.	179	0,3	-
Χριστιανική Δημοκρατία	116	0,2	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΓΕΩΡΓΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ν.Δ.	3590	13,05
ΚΛΕΙΩΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Ν.Δ.	4924	17,90
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	12213	44,39
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	6243	22,69
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		543	1,97
ΣΥΝΟΛΟ		27513	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΠΗΛΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	6933	26,50
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	9688	37,03
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	5169	19,76
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3781	14,45
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		594	2,27
ΣΥΝΟΛΟ		26165	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18 ^{ης} Οκτωβρίου 1981, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 32Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1981 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Ε.ΔΗ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Κ.Κ.Ε.(ΕΣ)	%	Κ.Π.	%	ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	%	Χ.Δ.	%
ΑΡΓΟΥΣ	27306	412	26894	12338	45,88	11945	44,42	61	0,23	1614	6,00	178	0,66	633	2,35	61	0,23	64	0,24
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	8507	73	8434	3592	42,59	4316	51,17	26	0,31	315	3,73	73	0,87	61	0,72	27	0,32	24	0,28
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	23720	299	23421	11583	49,46	9904	42,29	92	0,39	1184	5,06	159	0,68	360	1,54	111	0,47	28	0,12
ΣΥΝΟΛΟ	59533	784	58749	27513	46,83	26165	44,54	179	0,30	3113	5,30	410	0,70	1054	1,79	199	0,34	116	0,20
	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Ε.ΔΗ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Κ.Κ.Ε.(ΕΣ)	%	Κ.Π.	%	ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	%	Χ.Δ.	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	15140	216	14924	6807	45,61	6708	44,95	46	0,31	843	5,65	159	1,07	274	1,84	59	0,40	28	0,19
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	9217	94	9123	3987	43,70	4283	46,95	23	0,25	576	6,31	60	0,66	140	1,53	29	0,32	25	0,27
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	35176	474	34702	16719	48,18	15174	43,73	110	0,32	1694	4,88	191	0,55	640	1,84	111	0,32	63	0,18
ΣΥΝΟΛΟ	59533	784	58749	27513	46,83	26165	44,54	179	0,30	3113	5,30	410	0,70	1054	1,79	199	0,34	0	0,00
ΠΗΓΗ:																			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18 ^{ης} Οκτωβρίου 1981, ό.π.																			

ΠΙΝΑΚΑΣ 32Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ Π.Α.Σ.Ο.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1981

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΕΩΡΓΑΣ	3193	88,94	11,61	107	2,98	0,39	290	8,08	1,05	3590
ΚΛΕΙΩΣΗΣ	3547	72,03	12,89	718	14,58	2,61	659	13,38	2,40	4924
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	3540	28,99	12,87	1531	12,54	5,56	7142	58,48	25,96	12213
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1778	28,48	6,46	1175	18,82	4,27	3290	52,70	11,96	6243
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	280	51,57	1,02	61	11,23	0,22	202	37,20	0,73	543
ΣΥΝΟΛΟ	12338	44,84	44,84	3592	13,06	13,06	11583	42,10	42,10	27513
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΕΩΡΓΑΣ	1544	43,01	5,61	130	3,62	0,47	1916	53,37	6,96	3590
ΚΛΕΙΩΣΗΣ	1501	30,48	5,46	1166	23,68	4,24	2257	45,84	8,20	4924
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2505	20,51	9,10	1569	12,85	5,70	8139	66,64	29,58	12213
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1090	17,46	3,96	1052	16,85	3,82	4101	65,69	14,91	6243
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	167	30,76	0,61	70	12,89	0,25	306	56,35	1,11	543
ΣΥΝΟΛΟ	6807	24,74	24,74	3987	14,49	14,49	16719	60,77	60,77	27513
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1897	27,36	7,25	221	3,19	0,84	4815	69,45	18,40	6933
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	6795	70,14	25,97	233	2,41	0,89	2660	27,46	10,17	9688
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	337	6,52	1,29	3274	63,34	12,51	1558	30,14	5,95	5169
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	2646	69,98	10,11	524	13,86	2,00	611	16,16	2,34	3781
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	270	45,45	1,03	64	10,77	0,24	260	43,77	0,99	594
ΣΥΝΟΛΟ	11945	45,65	45,65	4316	16,50	16,50	9904	37,85	37,85	26165
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2302	33,20	8,80	719	10,37	2,75	3912	56,43	14,95	6933
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	3480	35,92	13,30	1023	10,56	3,91	5185	53,52	19,82	9688
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	138	2,67	0,53	1899	36,74	7,26	3132	60,59	11,97	5169
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	648	17,14	2,48	552	14,60	2,11	2581	68,26	9,86	3781
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	140	23,57	0,54	90	15,15	0,34	364	61,28	1,39	594
ΣΥΝΟΛΟ	6708	25,64	25,64	4283	16,37	16,37	15174	57,99	57,99	26165
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18 ^{ης} Οκτωβρίου 1981, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 33
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1985

	1985	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	8010627	-	-
Ψηφίσαντες	6423096	-	-
Άκυρα/Λευκά	57642	-	-
Έγκυρα	6365454	100	300
Έλαβαν:			
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2916765	45,82	161
Ν.Δ.	2599681	40,84	126
Κ.Κ.Ε.	629525	9,89	12
Κ.Κ.Ε. (εσ.)	117135	1,84	1
Ε.Π.ΕΝ.*	37474	0,59	-
Λοιπά	64874	1,02	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1986.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 34Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1985

	1985	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	93347	-	
Ψηφίσαντες	65854	-	
Άκυρα/Λευκά	463	-	
Έγκυρα	65391	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	31957	48,87	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	28435	43,48	1
Κ.Κ.Ε.	3347	5,12	-
Κ.Κ.Ε. (εσ.)	688	1,05	-
Ε.Π.ΕΝ.*	602	0,92	-
Λοιπά	362	0,56	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.**		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.**		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.		
Υποψήφιοι	Κόμμα		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.**		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΠΗΛΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.		
**Δεν υπήρχε σταυρός προτίμησης, αλλά λίστα.			
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 34Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1985 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Κ.Κ.Ε.(ΕΣ)	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	30412	221	30191	14619	48,42	13023	43,14	1658	5,49	313	1,04	386	1,28	192	0,64
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9306	55	9251	4345	46,97	4368	47,22	327	3,53	122	1,32	44	0,48	45	0,49
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	26136	187	25949	12993	50,07	11044	42,56	1362	5,25	253	0,97	172	0,66	125	0,48
ΣΥΝΟΛΟ	65854	463	65391	31957	48,87	28435	43,48	3347	5,12	688	1,05	602	0,92	362	0,55
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	Κ.Κ.Ε.(ΕΣ)	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	17032	122	16910	8506	50,30	7018	41,50	838	4,96	294	1,74	155	0,92	99	0,59
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	10196	75	10121	4644	45,88	4626	45,71	578	5,71	110	1,09	108	1,07	55	0,54
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	38626	266	38360	18807	49,03	16791	43,77	1931	5,03	284	0,74	339	0,88	208	0,54
ΣΥΝΟΛΟ	65854	463	65391	31957	48,87	28435	43,48	3347	5,12	688	1,05	602	0,92	362	0,55

ΠΗΓΗ:

Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 18/6/1989

	18/6/1989	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	8302412	-	-
Ψηφίσαντες	6669628	-	-
Άκυρα/Λευκά	148017	-	-
Έγκυρα	6521611	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	2887488	44,28	145
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2554518	39,17	125
Συνασπισμός	855944	13,12	28
ΔΗ.ΑΝΑ.*	65616	1,01	1
Εμπιστοσύνη	34145	0,52	1
Ε.Π.ΕΝ.*	21149	0,32	-
Λοιπά	118737	1,58	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 36Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 18/6/1989

	18/6/1989	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	91079	-	-
Ψηφίσαντες	69632	-	-
Άκυρα/Λευκά	1257	-	-
Έγκυρα	68375	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	34829	50,94	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	26871	39,3	1
Συνασπισμός	5229	7,65	-
ΔΗ.ΑΝΑ.*	446	0,65	-
Ε.Π.ΕΝ.*	297	0,43	-
Λοιπά	703	1,03	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	7230	20,76
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	4605	13,22
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.	7382	21,19
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	14241	40,89
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1371	3,94
ΣΥΝΟΛΟ		34829	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	9339	34,75
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	9834	36,60
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	6277	23,36
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	426	1,59
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		995	3,70
ΣΥΝΟΛΟ		26871	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 36Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 18/6/1989 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.ΑΝΑ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	32344	667	31677	16065	50,72	12296	38,82	2607	8,23	183	0,58	178	0,56	348	1,10
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9667	143	9524	4592	48,22	4053	42,56	664	6,97	105	1,10	23	0,24	87	0,91
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	27621	447	27174	14172	52,15	10522	38,72	1958	7,21	158	0,58	96	0,35	268	0,99
ΣΥΝΟΛΟ	69632	1257	68375	34829	50,94	26871	39,30	5229	7,65	446	0,65	297	0,43	703	1,03
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.ΑΝΑ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	18489	395	18094	9430	52,12	6581	36,37	1595	8,82	135	0,75	88	0,49	265	1,46
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	10633	185	10448	5000	47,86	4330	41,44	862	8,25	113	1,08	45	0,43	98	0,94
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	40510	677	39833	20399	51,21	15960	40,07	2772	6,96	198	0,50	164	0,41	340	0,85
ΣΥΝΟΛΟ	69632	1257	68375	34829	50,94	26871	39,30	5229	7,65	446	0,65	297	0,43	703	1,03
ΠΗΓΗ:															
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, ό.π.															

ΠΙΝΑΚΑΣ 36Γ
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
18/6/1989

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2091	28,92	5,97	919	12,71	2,62	4220	58,37	12,05	7230
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2236	48,56	6,38	569	12,36	1,62	1800	39,09	5,14	4605
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	5283	71,57	15,08	746	10,11	2,13	1353	18,33	3,86	7382
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	5728	40,22	16,35	2296	16,12	6,55	6217	43,66	17,75	14241
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	727	53,03	2,08	62	4,52	0,18	582	42,45	1,66	1371
ΣΥΝΟΛΟ	16065	45,86	45,86	4592	13,11	13,11	14172	40,46	40,46	35029
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1861	25,74	5,31	1074	14,85	3,07	4295	59,41	12,26	7230
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1223	26,56	3,49	681	14,79	1,94	2701	58,65	7,71	4605
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	2647	35,86	7,56	935	12,67	2,67	3800	51,48	10,85	7382
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3288	23,09	9,39	2229	15,65	6,36	8724	61,26	24,91	14241
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	411	29,98	1,17	81	5,91	0,23	879	64,11	2,51	1371
ΣΥΝΟΛΟ	9430	26,92	26,92	5000	14,27	14,27	20399	58,23	58,23	35029
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	4905	52,52	18,25	1581	16,93	5,88	2853	30,55	10,62	9339
ΜΕΛΙΔΗΣ	2090	21,25	7,78	1596	16,23	5,94	6148	62,52	22,88	9834
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	4497	71,64	16,74	429	6,83	1,60	1351	21,52	5,03	6277
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	50	11,74	0,19	324	76,06	1,21	52	12,21	0,19	426
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	754	75,78	2,81	123	12,36	0,46	118	11,86	0,44	995
ΣΥΝΟΛΟ	12296	45,76	45,76	4053	15,08	15,08	10522	39,16	39,16	26871
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	2478	26,53	9,22	1672	17,90	6,22	5189	55,56	19,31	9339
ΜΕΛΙΔΗΣ	2116	21,52	7,87	1590	16,17	5,92	6128	62,31	22,81	9834
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1564	24,92	5,82	760	12,11	2,83	3953	62,98	14,71	6277
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	25	5,87	0,09	145	34,04	0,54	256	60,09	0,95	426
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	398	40,00	1,48	163	16,38	0,61	434	43,62	1,62	995
ΣΥΝΟΛΟ	6581	24,49	24,49	4330	16,11	16,11	15960	59,39	59,39	26871
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 37
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 5/11/1989

	5/11/1989	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	8425212	-	-
Ψηφίσαντες	6799503	-	-
Άκυρα/Λευκά	101817	-	-
Έγκυρα	6697686	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	3093579	46,19	148
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2705361	40,39	128
Συνασπισμός	734411	10,97	21
Οικ. Εναλ.	38906	0,58	1
Λοιπά	125429	1,87	2
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5^{ης} Νοεμβρίου 1989</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 38Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 5/11/1989

	5/11/1989	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	95949	-	-
Ψηφίσαντες	71036	-	-
Άκυρα/Λευκά	917	-	-
Έγκυρα	70119	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	37525	53,51	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	27526	39,25	1
Συνασπισμός	4379	6,24	-
Λοιπά	689	1,00	-
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	9847	26,24
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	7842	20,90
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.	9546	25,44
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	9774	26,05
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		516	1,38
ΣΥΝΟΛΟ		37525	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	8993	32,67
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	12441	45,20
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	4662	16,94
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	463	1,68
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		967	3,51
ΣΥΝΟΛΟ		27526	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5 ^{ης} Νοεμβρίου 1989, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 38B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 5/11/1989 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	32879	481	32398	17331	53,49	12670	39,11	2086	6,44	311	0,96
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9889	75	9814	4983	50,77	4208	42,88	535	5,45	88	0,90
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	28268	361	27907	15211	54,51	10648	38,16	1758	6,30	290	1,04
ΣΥΝΟΛΟ	71036	917	70119	37525	53,52	27526	39,26	4379	6,25	689	0,98
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	19075	289	18786	10354	55,12	6895	36,70	1277	6,80	260	1,38
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	10810	132	10678	5369	50,28	4513	42,26	702	6,57	94	0,88
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	41151	496	40655	21802	53,63	16118	39,65	2400	5,90	335	0,82
ΣΥΝΟΛΟ	71036	917	70119	37525	53,52	27526	39,26	4379	6,25	689	0,98
ΠΗΓΗ:											
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5 ^{ης} Νοεμβρίου 1989, ό.π.											

ΠΙΝΑΚΑΣ 38Γ
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
5/11/1989

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2744	27,87	7,31	1504	15,27	4,01	5599	56,86	14,92	9847
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3856	49,17	10,28	731	9,32	1,95	3255	41,51	8,67	7842
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	6700	70,19	17,85	948	9,93	2,53	1898	19,88	5,06	9546
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3825	39,13	10,19	1777	18,18	4,74	4172	42,68	11,12	9774
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	206	39,92	0,55	23	4,46	0,06	287	55,62	0,76	516
ΣΥΝΟΛΟ	17331	46,19	46,19	4983	13,28	13,28	15211	40,54	40,54	37525
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2527	25,66	6,73	1415	14,37	3,77	5905	59,97	15,74	9847
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2105	26,84	5,61	1123	14,32	2,99	4614	58,84	12,30	7842
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3463	36,28	9,23	1188	12,45	3,17	4895	51,28	13,04	9546
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2069	21,17	5,51	1561	15,97	4,16	6144	62,86	16,37	9774
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	190	36,82	0,51	82	15,89	0,22	244	47,29	0,65	516
ΣΥΝΟΛΟ	10354	27,59	27,59	5369	14,31	14,31	21802	58,10	58,10	37525
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	5316	59,11	19,31	1319	14,67	4,79	2358	26,22	8,57	8993
ΜΕΛΙΔΗΣ	3262	26,22	11,85	2186	17,57	7,94	6993	56,21	25,41	12441
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	3517	75,44	12,78	204	4,38	0,74	941	20,18	3,42	4662
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	58	12,53	0,21	348	75,16	1,26	57	12,31	0,21	463
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	517	53,46	1,88	151	15,62	0,55	299	30,92	1,09	967
ΣΥΝΟΛΟ	12670	46,03	46,03	4208	15,29	15,29	10648	38,68	38,68	27526
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	2751	30,59	9,99	1473	16,38	5,35	4769	53,03	17,33	8993
ΜΕΛΙΔΗΣ	2764	22,22	10,04	2268	18,23	8,24	7409	59,55	26,92	12441
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1118	23,98	4,06	438	9,40	1,59	3106	66,62	11,28	4662
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	15	3,24	0,05	156	33,69	0,57	292	63,07	1,06	463
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	247	25,54	0,90	178	18,41	0,65	542	56,05	1,97	967
ΣΥΝΟΛΟ	6895	25,05	25,05	4513	16,40	16,40	16118	58,56	58,56	27526
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5 ^{ης} Νοεμβρίου 1989, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 39
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1990

	1990	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	8454325	-	-
Ψηφίσαντες	6698591	-	-
Άκυρα/Λευκά	112011	-	-
Έγκυρα	6586580	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	3088137	46,89	150
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2542982	38,60	125
Συνασπισμός	676789	10,28	21
Οικ. Εναλ.	50805	0,77	1
ΔΗ.ΑΝΑ.*	44094	0,67	1
Εθνικό Κόμμα*	6641	0,10	-
Εθνικιστική Συμπράταξη*	2079	0,03	-
Λοιπά	175053	2,66	2
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8^{ης} Απριλίου 1990</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 40Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1990

	1990	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	97369	-	-
Ψηφίσαντες	70029	-	-
Άκυρα/Λευκά	1019	-	-
Έγκυρα	69010	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	37015	53,64	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	26264	38,06	1
Συνασπισμός	4205	6,09	-
ΔΗ.ΑΝΑ.*	452	0,65	-
Εθνικό Κόμμα*	67	0,00	-
Εθνικιστική Συμπράταξη*	27	0,00	-
Λοιπά	980	1,56	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	8228	22,23
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	5643	15,25
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.	10604	28,65
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	11853	32,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		687	1,86
ΣΥΝΟΛΟ		37015	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	6002	22,85
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2629	10,01
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	10967	41,76
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	5700	21,70
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		966	3,68
ΣΥΝΟΛΟ		26264	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8 ^{ης} Απριλίου 1990, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 40B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1990 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.ΑΝΑ.	%	ΕΘΝ. ΚΟΜΜΑ	%	ΕΘΝ. ΣΥΜΠ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	32383	521	31862	17185	53,94	11938	37,47	2027	6,36	173	0,54	25	0,08	17	0,05	497	1,56
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9755	98	9657	4898	50,72	4059	42,03	503	5,21	103	1,07	3	0,03	2	0,02	89	0,92
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	27891	400	27491	14932	54,32	10267	37,35	1675	6,09	176	0,64	39	0,14	8	0,03	394	1,43
ΣΥΝΟΛΟ	70029	1019	69010	37015	53,64	26264	38,06	4205	6,09	452	0,65	67	0,10	27	0,04	980	1,42
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.ΑΝΑ.	%	ΕΘΝ. ΚΟΜΜΑ	%	ΕΘΝ. ΣΥΜΠ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	18709	341	18368	10205	55,56	6519	35,49	1155	6,29	108	0,59	22	0,12	8	0,04	351	1,91
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	10679	139	10540	5300	50,28	4346	41,23	679	6,44	90	0,85	10	0,09	2	0,02	113	1,07
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	40641	539	40102	21510	53,64	15399	38,40	2371	5,91	254	0,63	35	0,09	17	0,04	516	1,29
ΣΥΝΟΛΟ	70029	1019	69010	37015	53,64	26264	38,06	4205	6,09	452	0,65	67	0,10	27	0,04	980	1,42
ΠΗΓΗ:																	
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8 ^{ης} Απριλίου 1990, ό.π.																	

ΠΙΝΑΚΑΣ 40Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1990

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2365	28,74	6,39	1238	15,05	3,34	4625	56,21	12,49	8228
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2300	40,76	6,21	648	11,48	1,75	2695	47,76	7,28	5643
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	7429	70,06	20,07	1025	9,67	2,77	2150	20,28	5,81	10604
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4770	40,24	12,89	1902	16,05	5,14	5181	43,71	14,00	11853
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	321	46,72	0,87	85	12,37	0,23	281	40,90	0,76	687
ΣΥΝΟΛΟ	17185	46,43	46,43	4898	13,23	13,23	14932	40,34	40,34	37015
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2106	25,60	5,69	1188	14,44	3,21	4934	59,97	13,33	8228
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1506	26,69	4,07	981	17,38	2,65	3156	55,93	8,53	5643
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3668	34,59	9,91	1105	10,42	2,99	5831	54,99	15,75	10604
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2657	22,42	7,18	1936	16,33	5,23	7260	61,25	19,61	11853
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	268	39,01	0,72	90	13,10	0,24	329	47,89	0,89	687
ΣΥΝΟΛΟ	10205	27,57	27,57	5300	14,32	14,32	21510	58,11	58,11	37015
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	4494	74,88	17,11	154	2,57	0,59	1354	22,56	5,16	6002
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ	129	4,91	0,49	2278	86,65	8,67	222	8,44	0,85	2629
ΜΕΛΙΔΗΣ	2845	25,94	10,83	1140	10,39	4,34	6982	63,66	26,58	10967
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	4091	71,77	15,58	333	5,84	1,27	1276	22,39	4,86	5700
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	379	39,23	1,44	154	15,94	0,59	433	44,82	1,65	966
ΣΥΝΟΛΟ	11938	45,45	45,45	4059	15,45	15,45	10267	39,09	39,09	26264
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2615	43,57	9,96	714	11,90	2,72	2673	44,54	10,18	6002
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ	79	3,00	0,30	1438	54,70	5,48	1112	42,30	4,23	2629
ΜΕΛΙΔΗΣ	2468	22,50	9,40	1418	12,93	5,40	7081	64,57	26,96	10967
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1205	21,14	4,59	598	10,49	2,28	3897	68,37	14,84	5700
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	152	15,73	0,58	178	18,43	0,68	636	65,84	2,42	966
ΣΥΝΟΛΟ	6519	24,82	24,82	4346	16,55	16,55	15399	58,63	58,63	26264
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8 ^{ης} Απριλίου 1990, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 41
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1993

	1993	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	8861833	-	-
Ψηφίσαντες	7019925	-	-
Άκυρα/Λευκά	119614	-	-
Έγκυρα	6900311	100	300
Έλαβαν:			
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3232197	46,85	170
Ν.Δ.	2711737	39,30	111
ΠΟΛ.ΑΝ.	336335	4,87	10
Κ.Κ.Ε.	306001	4,43	9
Συνασπισμός	201887	2,92	-
Ε.Π.ΕΝ.*	9469	0,14	-
Λοιπά	102685	1,49	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10^{ης} Οκτωβρίου 1993</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1996.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 42Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1993

	1993	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	94001	-	-
Ψηφίσαντες	73142	-	-
Άκυρα/Λευκά	1040	-	-
Έγκυρα	72102	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	32570	45,17	1
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	31346	43,47	2
ΠΟΛ.ΑΝ.*	4650	6,45	-
Κ.Κ.Ε.	1519	2,11	-
Συνασπισμός	1502	2,08	-
Ε.Π.ΕΝ.*	75	0,11	-
Λοιπά	440	0,61	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	4303	13,21
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	13134	40,33
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.	6689	20,54
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	7571	23,25
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		873	2,68
ΣΥΝΟΛΟ		32570	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	8777	28,00
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	11584	36,96
ΜΠΛΑΝΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1029	3,28
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	8839	28,20
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1117	3,56
ΣΥΝΟΛΟ		31346	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10 ^{ης} Οκτωβρίου 1993, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 42Β
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1993 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΠΟΛ.ΑΝ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	34038	537	33501	14763	44,07	14663	43,77	2337	6,98	731	2,18	737	2,20	25	0,07	245	0,73
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	10277	111	10166	4419	43,47	4879	47,99	460	4,52	129	1,27	229	2,25	6	0,06	44	0,43
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	28827	392	28435	13388	47,08	11804	41,51	1853	6,52	659	2,32	536	1,89	44	0,15	151	0,53
ΣΥΝΟΛΟ	73142	1040	72102	32570	45,17	31346	43,47	4650	6,45	1519	2,11	1502	2,08	75	0,10	440	0,61
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΠΟΛ.ΑΝ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	19920	336	19584	8819	45,03	8085	41,28	1608	8,21	401	2,05	524	2,68	23	0,12	124	0,63
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11193	136	11057	4704	42,54	5091	46,04	635	5,74	263	2,38	305	2,76	10	0,09	49	0,44
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	42029	568	41461	19047	45,94	18170	43,82	2407	5,81	855	2,06	673	1,62	42	0,10	267	0,64
ΣΥΝΟΛΟ	73142	1040	72102	32570	45,17	31346	43,47	4650	6,45	1519	2,11	1502	2,08	75	0,10	440	0,61
ΠΗΓΗ:																	
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10 ^{ης} Οκτωβρίου 1993, ό.π.																	

ΠΙΝΑΚΑΣ 42Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ Π.Α.Σ.Ο.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1993

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1411	32,79	4,33	674	15,66	2,07	2218	51,55	6,81	4303
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	5843	44,49	17,94	2164	16,48	6,64	5127	39,04	15,74	13134
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	4058	60,67	12,46	483	7,22	1,48	2148	32,11	6,60	6689
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3096	40,89	9,51	1006	13,29	3,09	3469	45,82	10,65	7571
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	355	40,66	1,09	92	10,54	0,28	426	48,80	1,31	873
ΣΥΝΟΛΟ	14763	45,33	45,33	4419	13,57	13,57	13388	41,11	41,11	32570
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1244	28,91	3,82	664	15,43	2,04	2395	55,66	7,35	4303
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3339	25,42	10,25	1904	14,50	5,85	7891	60,08	24,23	13134
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	2046	30,59	6,28	721	10,78	2,21	3922	58,63	12,04	6689
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1846	24,38	5,67	1284	16,96	3,94	4441	58,66	13,64	7571
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	344	39,40	1,06	131	15,01	0,40	398	45,59	1,22	873
ΣΥΝΟΛΟ	8819	27,08	27,08	4704	14,44	14,44	19047	58,48	58,48	32570
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	4814	54,85	15,36	1581	18,01	5,04	2382	27,14	7,60	8777
ΜΕΛΙΔΗΣ	3326	28,71	10,61	1635	14,11	5,22	6623	57,17	21,13	11584
ΜΠΛΑΝΑΣ	139	13,51	0,44	788	76,58	2,51	102	9,91	0,33	1029
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	5888	66,61	18,78	727	8,22	2,32	2224	25,16	7,10	8839
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	496	44,40	1,58	148	13,25	0,47	473	42,35	1,51	1117
ΣΥΝΟΛΟ	14663	46,78	46,78	4879	15,56	15,56	11804	37,66	37,66	31346
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	3041	34,65	9,70	1589	18,10	5,07	4147	47,25	13,23	8777
ΜΕΛΙΔΗΣ	2536	21,89	8,09	1777	15,34	5,67	7271	62,77	23,20	11584
ΜΠΛΑΝΑΣ	39	3,79	0,12	520	50,53	1,66	470	45,68	1,50	1029
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	2173	24,58	6,93	1041	11,78	3,32	5625	63,64	17,94	8839
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	296	26,50	0,94	164	14,68	0,52	657	58,82	2,10	1117
ΣΥΝΟΛΟ	8085	25,79	25,79	5091	16,24	16,24	18170	57,97	57,97	31346
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10 ^{ης} Οκτωβρίου 1993, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 43
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 1996

	1996	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	9140742	-	-
Ψηφίσαντες	6978656	-	-
Άκυρα/Λευκά	198607	-	-
Έγκυρα	6780049	100	300
Έλαβαν:			
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2813245	41,49	162
Ν.Δ.	2584765	38,12	108
Κ.Κ.Ε.	380167	5,61	11
Συνασπισμός	347051	5,12	10
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	300671	4,43	9
ΠΟΛ.ΑΝ.*	199463	2,94	-
Ε.Π.ΕΝ.*	16501	0,24	-
ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*	12255	0,18	-
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*	4487	0,07	-
Λοιπά	121444	1,79	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1998.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 44Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1996

	1996	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	94001	-	-
Ψηφίσαντες	73422	-	-
Άκυρα/Λευκά	1653	-	-
Έγκυρα	71769	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.*	32939	45,90	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	28404	39,58	1
Συνασπισμός	2572	3,58	-
ΠΟΛ.ΑΝ.*	2457	3,42	-
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	2295	3,20	-
Κ.Κ.Ε.	1966	2,74	-
ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*	322	0,45	-
Ε.Π.ΕΝ.*	127	0,18	-
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*	53	0,07	-
Λοιπά	634	0,88	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	9437	28,65
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Ν.Δ.	4743	14,40
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	9794	29,73
ΤΣΟΥΡΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	7809	23,71
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1156	3,51
ΣΥΝΟΛΟ		32939	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	5346	18,82
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	9561	33,66
ΚΟΚΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	7140	25,14
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	4913	17,30
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1444	5,08
ΣΥΝΟΛΟ		28404	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 44Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1996 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΠΟΛ.ΑΝ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΚΟΜ. ΕΛΛ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΧΡ. ΑΥΓΗ	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	34021	848	33173	14688	44,28	13211	39,82	1250	3,77	1247	3,76	1238	3,73	952	2,87	186	0,56	57	0,17	26	0,08	318	0,96
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	10088	185	9903	4457	45,01	4115	41,55	401	4,05	231	2,33	348	3,51	213	2,15	22	0,22	19	0,19	5	0,05	92	0,93
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	29313	620	28693	13794	48,07	11078	38,61	921	3,21	979	3,41	709	2,47	801	2,79	114	0,40	51	0,18	22	0,08	224	0,78
ΣΥΝΟΛΟ	73422	1653	71769	32939	45,90	28404	39,58	2572	3,58	2457	3,42	2295	3,20	1966	2,74	322	0,45	127	0,18	53	0,07	634	0,88
	ΨΗΦ.	Α/Α	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	ΣΥΝ.	%	ΠΟΛ.ΑΝ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΚΟΜ. ΕΛΛ.	%	Ε.Π.ΕΝ.	%	ΧΡ. ΑΥΓΗ	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	20398	550	19848	8922	44,95	7568	38,13	868	4,37	830	4,18	695	3,50	520	2,62	146	0,74	49	0,25	16	0,08	234	1,18
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11139	247	10892	4793	44,00	4347	39,91	475	4,36	353	3,24	384	3,53	371	3,41	41	0,38	17	0,16	11	0,10	100	0,92
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	41885	856	41029	19224	46,85	16489	40,19	1229	3,00	1274	3,11	1216	2,96	1075	2,62	135	0,33	61	0,15	26	0,06	300	0,73
ΣΥΝΟΛΟ	73422	1653	71769	32939	45,90	28404	39,58	2572	3,58	2457	3,42	2295	3,20	1966	2,74	322	0,45	127	0,18	53	0,07	634	0,88
ΠΗΓΗ:																							
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, ό.π.																							

ΠΙΝΑΚΑΣ 44Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 1996

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4387	46,49	13,32	1725	18,28	5,24	3325	35,23	10,09	9437
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3017	63,61	9,16	312	6,58	0,95	1414	29,81	4,29	4743
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4380	44,72	13,30	1349	13,77	4,10	4065	41,51	12,34	9794
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2271	29,08	6,89	955	12,23	2,90	4583	58,69	13,91	7809
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	633	54,76	1,92	116	10,03	0,35	407	35,21	1,24	1156
ΣΥΝΟΛΟ	14688	44,59	44,59	4457	13,53	13,53	13794	41,88	41,88	32939
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2272	24,08	6,90	1582	16,76	4,80	5583	59,16	16,95	9437
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	1583	33,38	4,81	513	10,82	1,56	2647	55,81	8,04	4743
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2611	26,66	7,93	1529	15,61	4,64	5654	57,73	17,17	9794
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2091	26,78	6,35	987	12,64	3,00	4731	60,58	14,36	7809
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	365	31,57	1,11	182	15,74	0,55	609	52,68	1,85	1156
ΣΥΝΟΛΟ	8922	27,09	27,09	4793	14,55	14,55	19224	58,36	58,36	32939
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1245	23,29	4,38	655	12,25	2,31	3446	64,46	12,13	5346
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	5823	60,90	20,50	1439	15,05	5,07	2299	24,05	8,09	9561
ΚΟΚΚΑΣ	1639	22,96	5,77	1356	18,99	4,77	4145	58,05	14,59	7140
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	3859	78,55	13,59	380	7,73	1,34	674	13,72	2,37	4913
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	645	44,67	2,27	285	19,74	1,00	514	35,60	1,81	1444
ΣΥΝΟΛΟ	13211	46,51	46,51	4115	14,49	14,49	11078	39,00	39,00	28404
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1396	26,11	4,91	711	13,30	2,50	3239	60,59	11,40	5346
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2576	26,94	9,07	1618	16,92	5,70	5367	56,13	18,90	9561
ΚΟΚΚΑΣ	1467	20,55	5,16	1052	14,73	3,70	4621	64,72	16,27	7140
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	1761	35,84	6,20	701	14,27	2,47	2451	49,89	8,63	4913
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	368	25,48	1,30	265	18,35	0,93	811	56,16	2,86	1444
ΣΥΝΟΛΟ	7568	26,64	26,64	4347	15,30	15,30	16489	58,05	58,05	28404
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 45
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 2000

	2000	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	9372541	-	-
Ψηφίσαντες	7026527	-	-
Άκυρα/Λευκά	158516	-	-
Έγκυρα	6868011	100	300
Έλαβαν:			
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3007596	43,79	158
Ν.Δ.	2935196	42,74	125
Κ.Κ.Ε.	379454	5,52	11
Συνασπισμός	219880	3,20	6
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	184598	2,69	-
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ	14703	0,21	
ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ	12125	0,18	-
ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	6272	0,09	-
Λοιπά	108187	1,58	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9^η Απριλίου 2000</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2003.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 46Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 9/4/2000

	2000	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	89556	-	-
Ψηφίσαντες	73319	-	-
Άκυρα/Λευκά	1487	-	-
Έγκυρα	71832	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	35723	49,73	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	29469	41,02	1
Κ.Κ.Ε.	2170	3,02	-
Συνασπισμός	1699	2,37	-
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	1442	2,01	-
ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*	291	0,41	-
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ*	216	0,30	-
ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ*	88	0,12	-
Λοιπά	734	1,02	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	9906	27,73
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	9219	25,81
ΤΣΟΥΡΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	11816	33,08
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	3042	8,52
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1740	4,87
ΣΥΝΟΛΟ		35723	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	10247	34,77
ΚΟΚΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	9721	32,99
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3777	12,82
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3836	13,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1888	6,41
ΣΥΝΟΛΟ		29469	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9 ^η Απριλίου 2000, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 46Β

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2000 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	ΚΟΜ. ΕΛΛ.	%	ΕΘΝ. ΣΥΜΜ.	%	ΠΡΩΤ. ΓΡΑΜ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	33551	691	32860	15906	48,41	13834	42,10	994	3,02	746	2,27	686	2,09	164	0,50	137	0,42	39	0,12	354	1,08
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	10087	192	9895	4830	48,81	4197	42,42	228	2,30	277	2,80	209	2,11	32	0,32	16	0,16	11	0,11	95	0,96
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	29681	604	29077	14987	51,54	11438	39,34	948	3,26	676	2,32	547	1,88	95	0,33	63	0,22	38	0,13	285	0,98
ΣΥΝΟΛΟ	73319	1487	71832	35723	49,73	29469	41,02	2170	3,02	1699	2,37	1442	2,01	291	0,41	216	0,30	88	0,12	734	1,02
	ΨΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	ΚΟΜ. ΕΛΛ.	%	ΕΘΝ. ΣΥΜΜ.	%	ΠΡΩΤ. ΓΡΑΜ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	21104	501	20603	10156	49,29	8346	40,51	587	2,85	622	3,02	426	2,07	106	0,51	70	0,34	26	0,13	264	1,28
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11237	226	11011	5187	47,11	4691	42,60	379	3,44	331	3,01	220	2,00	47	0,43	39	0,35	11	0,10	106	0,96
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	40978	760	40218	20380	50,67	16432	40,86	1204	2,99	746	1,85	796	1,98	138	0,34	107	0,27	51	0,13	364	0,91
ΣΥΝΟΛΟ	73319	1487	71832	35723	49,73	29469	41,02	2170	3,02	1699	2,37	1442	2,01	291	0,41	216	0,30	88	0,12	734	1,02
ΠΗΓΗ:																					
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9 ^η Απριλίου 2000, ό.π.																					

ΠΙΝΑΚΑΣ 46Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2000

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4324	43,65	12,10	1805	18,22	5,05	3777	38,13	10,57	9906
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4490	48,70	12,57	1475	16,00	4,13	3254	35,30	9,11	9219
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	5012	42,42	14,03	961	8,13	2,69	5843	49,45	16,36	11816
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	1105	36,32	3,09	394	12,95	1,10	1543	50,72	4,32	3042
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	975	56,03	2,73	195	11,21	0,55	570	32,76	1,60	1740
ΣΥΝΟΛΟ	15906	44,53	44,53	4830	13,52	13,52	14987	41,95	41,95	35723
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2433	24,56	6,81	1622	16,37	4,54	5851	59,07	16,38	9906
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2452	26,60	6,86	1511	16,39	4,23	5256	57,01	14,71	9219
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	3690	31,23	10,33	1416	11,98	3,96	6710	56,79	18,78	11816
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	921	30,28	2,58	439	14,43	1,23	1682	55,29	4,71	3042
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	660	37,93	1,85	199	11,44	0,56	881	50,63	2,47	1740
ΣΥΝΟΛΟ	10156	28,43	28,43	5187	14,52	14,52	20380	57,05	57,05	35723
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	5891	57,49	19,99	1612	15,73	5,47	2744	26,78	9,31	10247
ΚΟΚΚΑΣ	3371	34,68	11,44	1492	15,35	5,06	4858	49,97	16,49	9721
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ	956	25,31	3,24	402	10,64	1,36	2419	64,05	8,21	3777
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	2923	76,20	9,92	353	9,20	1,20	560	14,60	1,90	3836
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	693	36,71	2,35	338	17,90	1,15	857	45,39	2,91	1888
ΣΥΝΟΛΟ	13834	46,94	46,94	4197	14,24	14,24	11438	38,81	38,81	29469
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2940	28,69	9,98	1925	18,79	6,53	5382	52,52	18,26	10247
ΚΟΚΚΑΣ	2380	24,48	8,08	1398	14,38	4,74	5943	61,14	20,17	9721
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ	971	25,71	3,29	519	13,74	1,76	2287	60,55	7,76	3777
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	1468	38,27	4,98	513	13,37	1,74	1855	48,36	6,29	3836
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	616	32,63	2,09	336	17,80	1,14	936	49,58	3,18	1888
ΣΥΝΟΛΟ	8375	28,42	28,42	4691	15,92	15,92	16403	55,66	55,66	29469
ΠΗΓΗ:										
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9 ^η Απριλίου 2000, ό.π.										

ΠΙΝΑΚΑΣ 47
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 2004

	2004	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	9899472	-	-
Ψηφίσαντες	7573368	-	-
Άκυρα/Λευκά	166749	-	-
Έγκυρα	7406619	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	3359682	45,36	165
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3003275	40,55	117
Κ.Κ.Ε.	436706	5,90	12
Συνασπισμός	241637	3,26	6
ΛΑ.Ο.Σ.*	162151	2,19	-
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	132782	1,79	-
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ*	6751	0,09	-
Λοιπά	63635	0,86	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7^{ης} Μαρτίου 2004</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2006.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 48Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2004

	2004	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	98053	-	-
Ψηφίσαντες	77440	-	-
Άκυρα/Λευκά	1386	-	-
Έγκυρα	76054	100	3
Έλαβαν:			
N.Δ.	39457	51,88	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	29797	39,18	1
Κ.Κ.Ε.	2492	3,28	-
Συνασπισμός	1621	2,13	-
ΛΑ.Ο.Σ.*	1255	1,65	-
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	902	1,19	-
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ*	68	0,09	-
Λοιπά	462	0,61	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΜΑΝΩΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	N.Δ.	15030	38,09
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	N.Δ.	9978	25,29
ΣΑΡΑΒΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	N.Δ.	4288	10,87
ΤΣΟΥΡΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	N.Δ.	8354	21,17
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1807	4,58
ΣΥΝΟΛΟ		39457	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3849	12,92
ΚΟΚΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	7902	26,52
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	14245	47,81
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1789	6,00
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		2012	6,75
ΣΥΝΟΛΟ		29797	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7 ^{ης} Μαρτίου 2004, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 48B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2004 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	ΕΛΛ. ΜΕΤ.	%	ΛΟΙΠΑ	%	
ΑΡΓΟΥΣ	35177	624	34553	17613	50,97	13884	40,18	1144	3,31	652	1,89	633	1,83	398	1,15	26	0,08	203	0,59	
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	10265	137	10128	5286	52,19	3937	38,87	282	2,78	254	2,51	147	1,45	142	1,40	12	0,12	68	0,67	
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	31301	601	30700	16242	52,91	11723	38,19	1037	3,38	686	2,23	455	1,48	345	1,12	30	0,10	182	0,59	
ΕΤΕΡ.	697	24	673	316	46,95	253	37,59	29	4,31	29	4,31	20	2,97	17	2,53	0	0,00	9	1,34	
ΣΥΝΟΛΟ	77440	1386	76054	39457	51,88	29797	39,18	2492	3,28	1621	2,13	1255	1,65	902	1,19	68	0,09	462	0,61	
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΔΗ.Κ.ΚΙ.	%	ΕΛΛ. ΜΕΤ.	%	ΛΟΙΠΑ	%	
ΑΣΤΙΚΕΣ	24705	549	24156	12256	50,74	9292	38,47	831	3,44	722	2,99	513	2,12	345	1,43	23	0,10	174	0,72	
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11829	198	11631	5753	49,46	4757	40,90	436	3,75	226	1,94	169	1,45	147	1,26	14	0,12	129	1,11	
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	40209	615	39594	21132	53,37	15495	39,13	1196	3,02	644	1,63	553	1,40	393	0,99	31	0,08	150	0,38	
ΕΤΕΡ.	697	24	673	316	46,95	253	37,59	29	4,31	29	4,31	20	2,97	17	2,53	0	0,00	9	1,34	
ΣΥΝΟΛΟ	77440	1386	76054	39457	51,88	29797	39,18	2492	3,28	1621	2,13	1255	1,65	902	1,19	68	0,09	462	0,61	
ΠΗΓΗ:																				
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7 ^{ης} Μαρτίου 2004, ό.π.																				

ΠΙΝΑΚΑΣ 48Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2004

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΝΩΛΗΣ	6572	43,73	16,66	2264	15,06	5,74	6064	40,35	15,37	130	0,86	0,33	15030
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4577	45,87	11,60	1465	14,68	3,71	3855	38,63	9,77	81	0,81	0,21	9978
ΣΑΡΑΒΑΚΟΣ	2680	62,50	6,79	563	13,13	1,43	1010	23,55	2,56	35	0,82	0,09	4288
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2914	34,88	7,39	823	9,85	2,09	4568	54,68	11,58	49	0,59	0,12	8354
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	870	48,15	2,20	171	9,46	0,43	745	41,23	1,89	21	1,16	0,05	1807
ΣΥΝΟΛΟ	17613	44,64	44,64	5286	13,40	13,40	16242	41,16	41,16	316	0,80	0,80	39457
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΝΩΛΗΣ	4504	29,97	11,41	2292	15,25	5,81	8104	53,92	20,54	130	0,86	0,33	15030
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2636	26,42	6,68	1580	15,83	4,00	5681	56,94	14,40	81	0,81	0,21	9978
ΣΑΡΑΒΑΚΟΣ	1532	35,73	3,88	542	12,64	1,37	2179	50,82	5,52	35	0,82	0,09	4288
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2850	34,12	7,22	1107	13,25	2,81	4348	52,05	11,02	49	0,59	0,12	8354
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	734	40,62	1,86	232	12,84	0,59	820	45,38	2,08	21	1,16	0,05	1807
ΣΥΝΟΛΟ	12256	31,06	31,06	5753	14,58	14,58	21132	53,56	53,56	316	0,80	0,80	39457
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	1959	50,90	6,57	739	19,20	2,48	1102	28,63	3,70	49	1,27	0,16	3849
ΚΟΚΚΑΣ	2553	32,31	8,57	1051	13,30	3,53	4243	53,70	14,24	55	0,70	0,18	7902
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	7987	56,07	26,80	1671	11,73	5,61	4502	31,60	15,11	85	0,60	0,29	14245
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	565	31,58	1,90	192	10,73	0,64	1004	56,12	3,37	28	1,57	0,09	1789
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	820	40,76	2,75	284	14,12	0,95	872	43,34	2,93	36	1,79	0,12	2012
ΣΥΝΟΛΟ	13884	46,60	46,60	3937	13,21	13,21	11723	39,34	39,34	253	0,85	0,85	29797
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	1023	26,58	3,43	882	22,92	2,96	1895	49,23	6,36	49	1,27	0,16	3849
ΚΟΚΚΑΣ	2260	28,60	7,58	1402	17,74	4,71	4185	52,96	14,05	55	0,70	0,18	7902
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	4763	33,44	15,98	1930	13,55	6,48	7467	52,42	25,06	85	0,60	0,29	14245
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	351	19,62	1,18	197	11,01	0,66	1213	67,80	4,07	28	1,57	0,09	1789
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	895	44,48	3,00	346	17,20	1,16	735	36,53	2,47	36	1,79	0,12	2012
ΣΥΝΟΛΟ	9292	31,18	31,18	4757	15,96	15,96	15495	52,00	52,00	253	0,85	0,85	29797
ΠΗΓΗ:													
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7 ^{ης} Μαρτίου 2004, ό.π.													

ΠΙΝΑΚΑΣ 49
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 2007

	2007	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	9918917	-	-
Ψηφίσαντες	7355026	-	-
Άκυρα/Λευκά	196020	-	-
Έγκυρα	7159006	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	2994979	41,84	152
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2727279	38,10	102
Κ.Κ.Ε.	583750	8,15	22
Συνασπισμός	361101	5,04	14
ΛΑ.Ο.Σ.*	271809	3,80	10
Λοιπά	220088	3,07	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2007</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2009.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 50Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2007

	2007	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	97113	-	-
Ψηφίσαντες	75233	-	-
Άκυρα/Λευκά	1671	-	-
Έγκυρα	73562	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	35970	48,90	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	27539	37,44	1
Κ.Κ.Ε.	3550	4,83	-
Συνασπισμός	2597	3,53	-
ΛΑ.Ο.Σ.*	2313	3,14	-
Λοιπά	1593	2,17	-
		100,00	
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΚΡΑΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ν.Δ.	7718	21,46
ΜΑΝΩΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	11185	31,10
ΜΠΕΖΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Ν.Δ.	1168	3,25
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Ν.Δ.	4977	13,84
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	8978	24,96
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1944	5,40
ΣΥΝΟΛΟ		35970	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΓΚΙΟΛΑ ΣΟΦΙΑ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3668	13,32
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	13032	47,32
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1074	3,90
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	1092	3,97
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	6648	24,14
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		2025	7,35
ΣΥΝΟΛΟ		27539	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 50B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2007 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	34244	777	33467	16131	48,20	13012	38,88	1528	4,57	1079	3,22	967	2,89	750	2,24
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9922	210	9712	4526	46,60	3615	37,22	588	6,05	400	4,12	385	3,96	198	2,04
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	30648	675	29973	15138	50,51	10756	35,89	1409	4,70	1095	3,65	943	3,15	632	2,11
ΕΤΕΡ.	419	9	410	175	42,68	156	38,05	25	6,10	23	5,61	18	4,39	13	3,17
ΣΥΝΟΛΟ	75233	1671	73562	35970	48,90	27539	37,44	3550	4,83	2597	3,53	2313	3,14	1593	2,17
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΣΥΝ.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	24070	683	23387	11082	47,39	8406	35,94	1141	4,88	1162	4,97	917	3,92	679	2,90
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11548	251	11297	5222	46,22	4345	38,46	691	6,12	427	3,78	378	3,35	234	2,07
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	39196	728	38468	19491	50,67	14632	38,04	1693	4,40	985	2,56	1000	2,60	667	1,73
ΕΤΕΡ.	419	9	410	175	42,68	156	38,05	25	6,10	23	5,61	18	4,39	13	3,17
ΣΥΝΟΛΟ	75233	1671	73562	35970	48,90	27539	37,44	3550	4,83	2597	3,53	2313	3,14	1593	2,17
ΠΗΓΗ:															
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, ό.π.															

ΠΙΝΑΚΑΣ 50Γ
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ Π.Α.Σ.Ο.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2007

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΝΙΑΣ	3164	41,00	8,80	959	12,43	2,67	3557	46,09	9,89	38	0,49	0,11	7718
ΜΑΝΩΛΗΣ	5010	44,79	13,93	1104	9,87	3,07	5003	44,73	13,91	68	0,61	0,19	11185
ΜΠΕΖΑΣ	388	33,22	1,08	108	9,25	0,30	669	57,28	1,86	3	0,26	0,01	1168
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	2760	55,46	7,67	904	18,16	2,51	1301	26,14	3,62	12	0,24	0,03	4977
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3857	42,96	10,72	1211	13,49	3,37	3866	43,06	10,75	44	0,49	0,12	8978
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	952	48,97	2,65	240	12,35	0,67	742	38,17	2,06	10	0,51	0,03	1944
ΣΥΝΟΛΟ	16131	44,85	44,85	4526	12,58	12,58	15138	42,09	42,09	175	0,49	0,49	35970
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΝΙΑΣ	2758	35,73	7,67	1123	14,55	3,12	3799	49,22	10,56	38	0,49	0,11	7718
ΜΑΝΩΛΗΣ	3310	29,59	9,20	1530	13,68	4,25	6277	56,12	17,45	68	0,61	0,19	11185
ΜΠΕΖΑΣ	338	28,94	0,94	140	11,99	0,39	687	58,82	1,91	3	0,26	0,01	1168
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1660	33,35	4,61	713	14,33	1,98	2592	52,08	7,21	12	0,24	0,03	4977
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2356	26,24	6,55	1407	15,67	3,91	5171	57,60	14,38	44	0,49	0,12	8978
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	660	33,95	1,83	309	15,90	0,86	965	49,64	2,68	10	0,51	0,03	1944
ΣΥΝΟΛΟ	11082	30,81	30,81	5222	14,52	14,52	19491	54,19	54,19	175	0,49	0,49	35970
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑ	893	24,35	3,24	459	12,51	1,67	2295	62,57	8,33	21	0,57	0,08	3668
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	7027	53,92	25,52	1615	12,39	5,86	4319	33,14	15,68	71	0,54	0,26	13032
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	353	32,87	1,28	79	7,36	0,29	634	59,03	2,30	8	0,74	0,03	1074
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	546	50,00	1,98	198	18,13	0,72	335	30,68	1,22	13	1,19	0,05	1092
ΣΕΡΑΦΕΙΜ	3418	51,41	12,41	1000	15,04	3,63	2204	33,15	8,00	26	0,39	0,09	6648
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	775	38,27	2,81	264	13,04	0,96	969	47,85	3,52	17	0,84	0,06	2025
ΣΥΝΟΛΟ	13012	47,25	47,25	3615	13,13	13,13	10756	39,06	39,06	156	0,57	0,57	27539
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑ	1296	35,33	4,71	519	14,15	1,88	1832	49,95	6,65	21	0,57	0,08	3668
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	4369	33,53	15,86	2048	15,72	7,44	6544	50,21	23,76	71	0,54	0,26	13032
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	215	20,02	0,78	117	10,89	0,42	734	68,34	2,67	8	0,74	0,03	1074
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	224	20,51	0,81	182	16,67	0,66	673	61,63	2,44	13	1,19	0,05	1092
ΣΕΡΑΦΕΙΜ	1748	26,29	6,35	1157	17,40	4,20	3717	55,91	13,50	26	0,39	0,09	6648
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	554	27,36	2,01	322	15,90	1,17	1132	55,90	4,11	17	0,84	0,06	2025
ΣΥΝΟΛΟ	8406	30,52	30,52	4345	15,78	15,78	14632	53,13	53,13	156	0,57	0,57	27539
ΠΗΓΗ:													
<u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, ό.π.</u>													

ΠΙΝΑΚΑΣ 51
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 2009

	2009	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	9929065	-	-
Ψηφίσαντες	7044606	-	-
Άκυρα/Λευκά	186185	-	-
Έγκυρα	6858421	100	300
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	2295719	33,47	91
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3012542	43,92	160
Κ.Κ.Ε.	517249	7,54	21
ΛΑ.Ο.Σ.*	386205	5,63	15
ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	315665	4,60	13
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*	19624	0,29	-
Λοιπά	311417	4,54	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
ΠΗΓΗ:			
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, <u>Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4^{ης} Οκτωβρίου 2009</u> , Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2012.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 52Α
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2009

	2009	%	ΕΔΡΕΣ
Εγγεγραμμένοι	96989	-	-
Ψηφίσαντες	71622	-	-
Άκυρα/Λευκά	1581	-	-
Έγκυρα	70041	100	3
Έλαβαν:			
Ν.Δ.	29802	42,55	2
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	29606	42,27	1
Κ.Κ.Ε.	3135	4,48	-
ΛΑ.Ο.Σ.*	2912	4,16	-
ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	2203	3,15	-
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*	201	0,29	-
Λοιπά	2182	3,12	-
* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο			
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	11125	37,33
ΚΡΑΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ν.Δ.	6051	20,30
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Ν.Δ.	2600	8,72
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ ΣΤΥΛΙΑΝΗ	Ν.Δ.	815	2,73
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	Ν.Δ.	7488	25,13
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1723	5,78
ΣΥΝΟΛΟ		29802	100,00
Υποψήφιοι	Κόμμα	Ψήφοι	Δ.Κ.Ε.
ΓΚΙΟΛΑ ΣΟΦΙΑ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3272	11,05
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	14998	50,66
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	2219	7,50
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	4217	14,24
ΣΙΔΕΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	3140	10,61
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ		1760	5,94
ΣΥΝΟΛΟ		29606	100,00
ΠΗΓΗ:			
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4 ^{ης} Οκτωβρίου 2009, ό.π.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 52B

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2009 ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	%	Χ.Α.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΡΓΟΥΣ	32540	761	31779	13376	42,09	13537	42,60	1438	4,53	1355	4,26	1039	3,27	73	0,23	961	3,02
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	9362	169	9193	3437	37,39	4252	46,25	421	4,58	509	5,54	300	3,26	42	0,46	232	2,52
ΝΑΥΠΛΙΑΣ	29355	641	28714	12858	44,78	11661	40,61	1252	4,36	1036	3,61	846	2,95	86	0,30	975	3,40
ΕΤΕΡ.	365	10	355	131	36,90	156	43,94	24	6,76	12	3,38	18	5,07	0	0,00	14	3,94
ΣΥΝΟΛΟ	71622	1581	70041	29802	42,55	29606	42,27	3135	4,48	2912	4,16	2203	3,15	201	0,29	2182	3,12
	ΨΗΦ.	Α/Λ	ΕΓΚ.	Ν.Δ.	%	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	%	Κ.Κ.Ε.	%	ΛΑ.Ο.Σ.	%	ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	%	Χ.Α.	%	ΛΟΙΠΑ	%
ΑΣΤΙΚΕΣ	23124	645	22479	9104	40,50	9197	40,91	1042	4,64	1101	4,90	982	4,37	61	0,27	992	4,41
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	11027	227	10800	4164	38,56	4757	44,05	611	5,66	575	5,32	369	3,42	37	0,34	287	2,66
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	37106	699	36407	16403	45,05	15496	42,56	1458	4,00	1224	3,36	834	2,29	103	0,28	889	2,44
ΕΤΕΡ.	365	10	355	131	36,90	156	43,94	24	6,76	12	3,38	18	5,07	0	0,00	14	3,94
ΣΥΝΟΛΟ	71622	1581	70041	29802	42,55	29606	42,27	3135	4,48	2912	4,16	2203	3,15	201	0,29	2182	3,12
ΠΗΓΗ:																	
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4 ^{ης} Οκτωβρίου 2009, ό.π.																	

ΠΙΝΑΚΑΣ 52Γ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2009

	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ	4515	40,58	15,15	1548	13,91	5,19	5019	45,11	16,84	43	0,39	0,14	11125
ΚΡΑΝΙΑΣ	2703	44,67	9,07	419	6,92	1,41	2900	47,93	9,73	29	0,48	0,10	6051
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1580	60,77	5,30	388	14,92	1,30	624	24,00	2,09	8	0,31	0,03	2600
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	136	16,69	0,46	19	2,33	0,06	658	80,74	2,21	2	0,25	0,01	815
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3580	47,81	12,01	847	11,31	2,84	3022	40,36	10,14	39	0,52	0,13	7488
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	862	50,03	2,89	216	12,54	0,72	635	36,85	2,13	10	0,58	0,03	1723
ΣΥΝΟΛΟ	13376	44,88	44,88	3437	11,53	11,53	12858	43,14	43,14	131	0,44	0,44	29802
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ	2781	25,00	9,33	1858	16,70	6,23	6443	57,91	21,62	43	0,39	0,14	11125
ΚΡΑΝΙΑΣ	2323	38,39	7,79	558	9,22	1,87	3141	51,91	10,54	29	0,48	0,10	6051
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1001	38,50	3,36	352	13,54	1,18	1239	47,65	4,16	8	0,31	0,03	2600
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	294	36,07	0,99	35	4,29	0,12	484	59,39	1,62	2	0,25	0,01	815
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2098	28,02	7,04	1125	15,02	3,77	4226	56,44	14,18	39	0,52	0,13	7488
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	607	35,23	2,04	236	13,70	0,79	870	50,49	2,92	10	0,58	0,03	1723
ΣΥΝΟΛΟ	9104	30,55	30,55	4164	13,97	13,97	16403	55,04	55,04	131	0,44	0,44	29802
	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑ	1052	32,15	3,55	263	8,04	0,89	1944	59,41	6,57	13	0,40	0,04	3272
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	8679	57,87	29,32	1063	7,09	3,59	5169	34,46	17,46	87	0,58	0,29	14998
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	1343	60,52	4,54	260	11,72	0,88	601	27,08	2,03	15	0,68	0,05	2219
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ	1328	31,49	4,49	227	5,38	0,77	2649	62,82	8,95	13	0,31	0,04	4217
ΣΙΔΕΡΗΣ	351	11,18	1,19	2250	71,66	7,60	529	16,85	1,79	10	0,32	0,03	3140
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	784	44,55	2,65	189	10,74	0,64	769	43,69	2,60	18	1,02	0,06	1760
ΣΥΝΟΛΟ	13537	45,72	45,72	4252	14,36	14,36	11661	39,39	39,39	156	0,53	0,53	29606
	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΕΤΕΡ.	Δ.Τ.Ε.	Δ.Κ.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΚΙΟΛΑ	1232	37,65	4,16	434	13,26	1,47	1593	48,69	5,38	13	0,40	0,04	3272
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	5232	34,88	17,67	2007	13,38	6,78	7672	51,15	25,91	87	0,58	0,29	14998
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	617	27,81	2,08	288	12,98	0,97	1299	58,54	4,39	15	0,68	0,05	2219
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ	1214	28,79	4,10	350	8,30	1,18	2640	62,60	8,92	13	0,31	0,04	4217
ΣΙΔΕΡΗΣ	272	8,66	0,92	1418	45,16	4,79	1440	45,86	4,86	10	0,32	0,03	3140
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	630	35,80	2,13	260	14,77	0,88	852	48,41	2,88	18	1,02	0,06	1760
ΣΥΝΟΛΟ	9197	31,06	31,06	4757	16,07	16,07	15496	52,34	52,34	156	0,53	0,53	29606
ΠΗΓΗ:													
Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4 ^{ης} Οκτωβρίου 2009, ό.π.													

ΠΙΝΑΚΑΣ 54
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1974-2009

	1974	%	1977	%	1981	%	1985	%	1989I	%	1989N	%	1990	%	1993	%	1996	%	2000	%	2004	%	2007	%	2009	%
Εγγεγραμμένοι	59654	-	64496	-	73405	-	93347	-	91079	-	95949	-	97369	-	94001	-	94001	-	89556	-	98053	-	97113	-	96989	-
Ψηφίσαντες	51018	-	54042	-	59533	-	65854	-	69632	-	71036	-	70029	-	73142	-	73422	-	73319	-	77440	-	75233	-	71622	-
Άκυρα/Λευκά	570	-	625	-	784	-	463	-	1257	-	917	-	1019	-	1040	-	1653	-	1487	-	1386	-	1671	-	1581	-
Έγκυρα	50448	100	53417	100	58749	100	65391	100	68375	100	70119	100	69010	100	72102	100	71769	100	71832	100	76054	100	73562	100	70041	100
Έλαβαν:																										
N.Δ.	34324	68,04	24579	46,01	27513	46,83	31957	48,87	34829	50,94	37525	53,51	37015	53,64	32570	45,17	32939	45,90	35723	49,73	39457	51,88	35970	48,90	29802	42,55
Π.Α.Σ.Ο.Κ.	7887	15,63	13620	25,50	26165	44,54	28435	43,48	26871	39,3	27526	39,25	26264	38,06	31346	43,47	28404	39,58	29469	41,02	29797	39,18	27539	37,44	29606	42,27
Ε.Κ.-Ν.Δ.	6514	12,91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ενωμένη Αριστερά	977	1,94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Δ.Ε.*	746	1,48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Π.*	-	-	6623	12,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.ΔΗ.Κ.	-	-	5556	10,40	179	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κ.Κ.Ε.	-	-	1843	3,45	3113	5,3	3347	5,12	-	-	-	-	-	-	1519	2,11	1966	2,74	2170	3,02	2492	3,28	3550	4,83	3135	4,48
Κόμμα Νεοφιλελευθέρων	-	-	651	1,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Συμμαχία	-	-	527	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κ.Π.*	-	-	-	-	1054	1,79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Κ.Κ.Ε. (εσ.)	-	-	-	-	410	0,7	688	1,05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.	-	-	-	-	199	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χριστιανική Δημοκρατία	-	-	-	-	116	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ε.Π.ΕΝ.*	-	-	-	-	-	-	602	0,92	297	0,43	-	-	-	-	75	0,11	127	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-
Συνασπισμός	-	-	-	-	-	-	-	-	5229	7,65	4379	6,24	4205	6,09	1502	2,08	2572	3,58	1699	2,37	1621	2,13	2597	3,53	-	-
ΔΗ.ΑΝΑ.*	-	-	-	-	-	-	-	-	446	0,65	-	-	452	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικό Κόμμα*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εθνικιστική Συμπάραταξη*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΠΟΛ.ΑΝ.*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4650	6,45	2457	3,42	-	-	-	-	-	-	-	-
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2295	3,20	1442	2,01	902	1,19	-	-	-	-
ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	322	0,45	291	0,41	-	-	-	-	-	-
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	0,07	-	-	-	-	-	-	201	0,29
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	0,30	-	-	-	-	-	-
ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	0,12	-	-	-	-	-	-
Λ.Ο.Σ.*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1255	1,65	2313	3,14	2912	4,16
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68	0,09	-	-	-	-
ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2203	3,15
Ανεξ./Μεμ.	-	-	18	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπά	-	-	-	-	-	-	362	0,56	703	1,03	689	1,00	980	1,56	440	0,61	634	0,88	734	1,02	462	0,61	1593	2,17	2182	3,12

* Τα κόμματα αυτά εντάσσονται στον ευρύτερο συντηρητικό χώρο.

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.

ΠΙΝΑΚΑΣ 55

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΑΚΥΡΩΝ/ΛΕΥΚΩΝ-ΕΓΚΥΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ 1974-2009

	ΑΡΓΟΛΙΔΑ			ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ			ΑΠΟΚΛΙΣΗ		
	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ
1974	85,52	1,12	98,88	79,54	1,10	98,91	5,98	0,02	-0,03
1977	83,79	1,16	98,84	81,12	1,23	98,77	2,67	-0,07	0,07
1981	81,10	1,32	98,68	81,50	1,43	98,57	-0,40	-0,11	0,11
1985	70,55	0,70	99,30	80,18	0,90	99,10	-9,63	-0,20	0,20
1989I	76,45	1,81	98,19	80,33	2,22	97,78	-3,88	-0,41	0,41
1989N	74,04	1,29	98,71	80,70	1,50	98,50	-6,66	-0,21	0,21
1990	71,92	1,46	98,54	79,23	1,67	98,33	-7,31	-0,21	0,21
1993	77,81	1,42	98,58	79,22	1,70	98,30	-1,41	-0,28	0,28
1996	78,11	2,25	97,75	76,35	2,85	97,15	1,76	-0,60	0,60
2000	81,87	2,03	97,97	74,97	2,26	97,74	6,90	-0,23	0,23
2004	78,98	1,79	98,21	76,50	2,20	97,80	2,48	-0,41	0,41
2007	77,47	2,22	97,78	74,15	2,67	97,33	3,32	-0,45	0,45
2009	73,85	2,21	97,79	70,95	2,64	97,36	2,90	-0,43	0,43
M.T.	77,80	1,60	98,40	78,06	1,87	98,13	-0,25	-0,28	0,28
ΠΗΓΗ:									
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.									

ΠΙΝΑΚΑΣ 56

ΠΟΣΟΣΤΑ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ 1974-2009

	ΑΡΓΟΛΙΔΑ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ		ΑΠΟΚΛΙΣΗ	
	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	68,04	15,63	54,37	13,58	13,67	2,05
1977	46,01	25,50	41,88	25,34	4,13	0,16
1981	46,83	44,54	35,88	48,07	10,95	-3,53
1985	48,87	43,48	40,84	45,82	8,03	-2,34
1989I	50,94	39,30	44,28	39,17	6,66	0,13
1989N	53,51	39,25	46,19	40,39	7,32	-1,14
1990	53,64	38,06	46,89	38,60	6,75	-0,54
1993	45,17	43,47	39,30	46,85	5,87	-3,38
1996	45,90	39,58	38,12	41,49	7,78	-1,91
2000	49,73	41,02	42,74	43,79	6,99	-2,77
2004	51,88	39,18	45,36	40,55	6,52	-1,37
2007	48,90	37,44	41,84	38,10	7,06	-0,66
2009	42,55	42,27	33,47	43,92	9,08	-1,65
Μ.Τ.	50,15	37,59	42,40	38,90	7,75	-1,31
ΠΗΓΗ:						
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.						

ΠΙΝΑΚΑΣ 57
ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.) ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ 1974-2009

	ΑΡΓΟΛΙΔΑ			ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ			ΑΠΟΚΛΙΣΗ
	% Ν.Δ.	% Π.Α.ΣΟ.Κ.	ΑΘΡΟΙΣΜΑ	% Ν.Δ.	% Π.Α.ΣΟ.Κ.	ΑΘΡΟΙΣΜΑ	
1974	68,04	15,63	83,67	54,37	13,58	67,95	15,72
1977	46,01	25,50	71,51	41,88	25,34	67,22	4,29
1981	46,83	44,54	91,37	35,88	48,07	83,95	7,42
1985	48,87	43,48	92,35	40,84	45,82	86,66	5,69
1989I	50,94	39,30	90,24	44,28	39,17	83,45	6,79
1989N	53,51	39,25	92,76	46,19	40,39	86,58	6,18
1990	53,64	38,06	91,70	46,89	38,60	85,49	6,21
1993	45,17	43,47	88,64	39,30	46,85	86,15	2,49
1996	45,90	39,58	85,48	38,12	41,49	79,61	5,87
2000	49,73	41,02	90,75	42,74	43,79	86,53	4,22
2004	51,88	39,18	91,06	45,36	40,55	85,91	5,15
2007	48,90	37,44	86,34	41,84	38,10	79,94	6,40
2009	42,55	42,27	84,82	33,47	43,92	77,39	7,43
M.T.	50,15	37,59	87,75	42,40	38,90	81,29	6,45
ΠΗΓΗ:							
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.							

ΠΙΝΑΚΑΣ 58

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ 1974-2009

	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ
1974	69,52	55,44	14,08
1977	58,41	48,70	9,71
1981	48,62	37,57	11,05
1985	49,79	41,43	8,36
1989I	52,02	45,61	6,41
1989N	53,51	46,19	7,32
1990	54,43	47,56	6,87
1993	51,73	44,31	7,42
1996	50,02	41,55	8,47
2000	50,56	43,22	7,34
2004	53,62	47,64	5,98
2007	52,04	45,64	6,40
2009	47,00	39,10	7,90
M.T.	53,17	44,92	8,25
ΠΗΓΗ:			
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 59
ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ 1974-2009

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ																
	%ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	85,52	-	1,12	-	98,88	-	68,04	-	15,63	-	83,67	-	1,48	-	69,52	-
1977	83,79	-2,02	1,16	3,57	98,84	-0,04	46,01	-32,38	25,50	63,15	71,51	-14,53	12,40	737,84	58,41	-15,98
1981	81,10	-3,21	1,32	13,79	98,68	-0,16	46,83	1,78	44,54	74,67	91,37	27,77	1,79	-85,56	48,62	-16,76
1985	70,55	-13,01	0,70	-46,97	99,30	0,63	48,87	4,36	43,48	-2,38	92,35	1,07	0,92	-48,60	49,79	2,41
1989I	76,45	8,36	1,81	158,57	98,19	-1,12	50,94	4,24	39,30	-9,61	90,24	-2,28	1,08	17,39	52,02	4,48
1989N	74,04	-3,15	1,29	-28,73	98,71	0,53	53,51	5,05	39,25	-0,13	92,76	2,79	0,00	*	53,51	2,86
1990	71,92	-2,86	1,46	13,18	98,54	-0,17	53,64	0,24	38,06	-3,03	91,70	-1,14	0,79	*	54,43	1,72
1993	77,81	8,19	1,42	-2,74	98,58	0,04	45,17	-15,79	43,47	14,21	88,64	-3,34	6,56	730,38	51,73	-4,96
1996	78,11	0,39	2,25	58,45	97,75	-0,84	45,90	1,62	39,58	-8,95	85,48	-3,56	4,12	-37,20	50,02	-3,31
2000	81,87	4,81	2,03	-9,78	97,97	0,23	49,73	8,34	41,02	3,64	90,75	6,17	0,83	-79,85	50,56	1,08
2004	78,98	-3,53	1,79	-11,82	98,21	0,24	51,88	4,32	39,18	-4,49	91,06	0,34	1,74	109,64	53,62	6,05
2007	77,47	-1,91	2,22	24,02	97,78	-0,44	48,90	-5,74	37,44	-4,44	86,34	-5,18	3,14	80,46	52,04	-2,95
2009	73,85	-4,67	2,21	-0,45	97,79	0,01	42,55	-12,99	42,27	12,90	84,42	-2,22	4,45	41,72	47,00	-9,68
M.T.	77,80		1,60		98,40		50,15		37,59		87,75		3,28*		53,17	
*Προκύπτει από τα ποσοστά των μικρών συντηρητικών κομμάτων (Μ.Σ.Κ.) σε 12 εκλογικές αναμετρήσεις.																
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ																
	%ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	79,54	-	1,10	-	98,91	-	54,37	-	13,58	-	67,95	-	1,07	-	55,44	-
1977	81,12	1,99	1,23	11,82	98,77	-0,14	41,88	-22,97	25,34	86,60	67,22	-1,07	6,82	537,38	48,70	-12,16
1981	81,50	0,47	1,43	16,26	98,57	-0,20	35,88	-14,33	48,07	89,70	83,95	24,89	1,69	-75,22	37,57	-22,85
1985	80,18	-1,62	0,90	-37,06	99,10	0,54	40,84	13,82	45,82	-4,68	86,66	3,23	0,59	-65,09	41,43	10,27
1989I	80,33	0,19	2,22	146,67	97,78	-1,33	44,28	8,42	39,17	-14,51	83,45	-3,70	1,33	125,42	45,61	10,09
1989N	80,70	0,46	1,50	-32,43	98,50	0,74	46,19	4,31	40,39	3,11	86,58	3,75	0,00	*	46,19	1,27
1990	79,23	-1,82	1,67	11,33	98,33	-0,17	46,89	1,52	38,60	-4,43	85,49	-1,26	0,67	*	47,56	2,97
1993	79,22	-0,01	1,70	1,80	98,30	-0,03	39,30	-16,19	46,85	21,37	86,15	0,77	5,01	647,76	44,31	-6,83
1996	76,35	-3,62	2,85	67,65	97,15	-1,17	38,12	-3,00	41,49	-11,44	79,61	-7,59	3,43	-31,54	41,55	-6,23
2000	74,97	-1,81	2,26	-20,70	97,74	0,61	42,74	12,12	43,79	5,54	86,53	8,69	0,48	-86,01	43,22	4,02
2004	76,50	2,04	2,20	-2,65	97,80	0,06	45,36	6,13	40,55	-7,40	85,91	-0,72	2,28	375,00	47,64	10,23
2007	74,15	-3,07	2,67	21,36	97,33	-0,48	41,84	-7,76	38,10	-6,04	79,94	-6,95	3,8	66,67	45,64	-4,20
2009	70,95	-4,32	2,64	-1,12	97,36	0,03	33,47	-20,00	43,92	15,28	77,39	-3,19	5,63	48,16	39,10	-14,33
M.T.	78,06		1,87		98,13		42,40		38,90		81,29		2,52*		44,92	
*Προκύπτει από τα ποσοστά των μικρών συντηρητικών κομμάτων (Μ.Σ.Κ.) σε 12 εκλογικές αναμετρήσεις.																
ΠΗΓΗ:																
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.																

ΠΙΝΑΚΑΣ 60
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ 1974-2012

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΚΟΜΜΑ	ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ 1974-2012													ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	
		ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	1974-1977	1977-1981	1981-1985	1985-1989	1989-1989N	1989N-1990	1990-1993	1993-1996	1996-2000	2000-2004	2004-2007	2007-2009	2009-2012	ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ			
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	N.Δ.														N.Δ.	ΝΑΙ	1	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ	
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.				ΠΑ.ΣΟ.Κ.													1	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.									ΠΑ.ΣΟ.Κ. (2)	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.						5	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	N.Δ.	ΝΑΙ	N.Δ.	N.Δ.														2	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.				ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.												4	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ
ΚΡΑΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	N.Δ.													N.Δ. (4)				2	ΙΑΤΡΟΣ
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.												ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΝΑΙ		3	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	N.Δ.												N.Δ.	N.Δ. (5)		ΝΑΙ		2	ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ Ο.Τ.Ε.
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.						ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.								4	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΜΗΝΑΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	N.Δ.		N.Δ.	N.Δ.														2	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	N.Δ.				N.Δ.	N.Δ. (1)		N.Δ.										6	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.									ΠΑ.ΣΟ.Κ. (3)								4	ΑΓΡΟΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ	N.Δ.		N.Δ.															2	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΣΑ	N.Δ.									N.Δ.	N.Δ.	N.Δ.	N.Δ.	N.Δ.	N.Δ. (6)			9	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΝΑΙ		ΠΑ.ΣΟ.Κ.														3	ΓΕΩΠΟΝΟΣ-Α.Τ.Ε.
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	N.Δ.						N.Δ.		N.Δ.									6	ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	N.Δ.					N.Δ.	N.Δ.	N.Δ.	N.Δ.		N.Δ.							8	ΙΑΤΡΟΣ
ΤΣΟΥΡΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	N.Δ.											N.Δ.						3	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
(1) Ανεξαρτητοποιήθηκε στις 6/9/1985 και προσχώρησε στη ΔΗ.ΑΝΑ.																			
(2) Ως πρώτος επιλαχών πήρε τη θέση του Ανδρέα Ντούτσου.																			
(3) Απεβίωσε στις 17/1/1996.																			
(4) Ως πρώτος επιλαχών πήρε τη θέση του παρατηθέντος Ιωάννη Μανώλη.																			
(5) Παρατήθηκε στις 31/8/2009.																			
(6) Ανεξαρτητοποιήθηκε στις 29/6/2011.																			
ΠΗΓΗ:																			
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.																			

ΠΙΝΑΚΑΣ 62
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ 1974-2009

	1974	1977	1981	1985	1989I	1989N	1990	1993	1996	2000	2004	2007	2009	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
Υποψήφιοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	Ψήφοι	ΣΕ ΕΚΛΟΓΕΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ									5346					1
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΠΗΛΙΟΣ			6933	*										2
ΓΚΙΟΛΑ ΣΟΦΙΑ												3668	3272	2
ΓΚΙΟΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		4422												1
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ							6002	8777	9561	10247	3849			5
ΚΟΚΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ									7140	9721	7902			3
ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	2688													1
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ			9688	*	9339	8993								4
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ							2629							1
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ											14245	13032	14998	3
ΜΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ					9834	12441	10967	11584						4
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ											1789	1074		2
ΜΠΛΑΝΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ								1029						1
ΝΤΟΥΤΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ					6277	4662	5700	8839						4
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ		2281	5169	*										3
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3517	6567	3781											3
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ												1092	2219	2
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ										3777				1
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ													4217	1
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ					426	463								2
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΘΕΟΔΩΡΟΣ												6648		1
ΣΙΔΕΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ													3140	1
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ									4913	3836				2
ΤΟΜΠΡΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ	1500													1
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	182	350	594	*	995	967	966	1117	1444	1888	2012	2025	1760	

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.

ΠΙΝΑΚΑΣ 63

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΑΚΥΡΩΝ/ΛΕΥΚΩΝ-ΕΓΚΥΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ			ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ			ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ			ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ		
	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ
1974	86,77	1,41	98,59	80,04	1,33	98,67	86,69	0,71	99,29	-	-	-
1977	84,00	1,22	98,78	79,54	0,71	99,29	85,21	1,25	98,75	-	-	-
1981	82,09	1,51	98,49	76,92	0,86	99,14	81,56	1,26	98,74	-	-	-
1985	74,53	0,73	99,27	60,71	0,59	99,41	70,23	0,72	99,28	-	-	-
1989I	77,71	2,06	97,94	79,67	1,48	98,52	74,01	1,62	98,38	-	-	-
1989N	75,74	1,46	98,54	78,16	0,76	99,24	70,87	1,28	98,72	-	-	-
1990	75,13	1,61	98,39	69,55	1,00	99,00	69,31	1,43	98,57	-	-	-
1993	82,57	1,58	98,42	83,31	1,08	98,92	71,28	1,36	98,64	-	-	-
1996	82,87	2,49	97,51	81,09	1,83	98,17	84,39	2,12	97,88	-	-	-
2000	81,71	2,06	97,94	80,12	1,90	98,10	82,66	2,03	97,97	-	-	-
2004	74,91	1,77	98,23	83,34	1,33	98,67	82,42	0,02	99,98	95,09	3,44	96,56
2007	75,80	2,27	97,73	77,03	2,12	97,88	79,60	2,20	97,80	75,63	2,15	97,85
2009	72,44	2,34	97,66	72,19	1,81	98,19	76,09	2,18	97,82	70,33	2,74	97,26
M.T.	78,94	1,73	98,27	77,05	1,29	98,71	78,02	1,40	98,60	80,35	2,78	97,22
ΠΗΓΗ:												
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.												

ΠΙΝΑΚΑΣ 64
ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΙ ΨΗΦΟΙ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ		ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ	
	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	67,24	15,42	68,67	14,72	68,69	16,22	-	-
1977	43,24	24,77	52,43	29,97	46,84	24,69	-	-
1981	45,88	44,42	42,59	51,17	49,46	42,29	-	-
1985	48,42	43,14	46,97	47,22	50,07	42,56	-	-
1989I	50,72	38,82	48,22	42,56	52,15	38,72	-	-
1989N	53,49	39,11	50,77	42,88	54,51	38,16	-	-
1990	53,94	37,47	50,72	42,03	54,32	37,35	-	-
1993	44,07	43,77	43,47	47,99	47,08	41,51	-	-
1996	44,28	39,82	45,01	41,55	48,07	38,61	-	-
2000	48,41	42,10	48,81	42,42	51,54	39,34	-	-
2004	50,97	40,18	52,19	38,87	52,91	38,19	46,95	37,59
2007	48,20	38,88	46,60	37,22	50,51	35,89	42,68	38,05
2009	42,09	42,60	37,39	46,25	44,78	40,61	36,90	43,94
Μ.Τ.	49,30	37,73	48,76	40,37	51,61	36,47	42,18	39,86
	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ		ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ	
	ΨΗΦ. Ν.Δ.	ΨΗΦ. ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΨΗΦ. Ν.Δ.	ΨΗΦ. ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΨΗΦ. Ν.Δ.	ΨΗΦ. ΠΑ.ΣΟ.Κ.	ΨΗΦ. Ν.Δ.	ΨΗΦ. ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	15215	3489	5210	1117	13899	2385	-	-
1977	10553	6046	4084	2334	9942	5240	-	-
1981	12338	11945	3592	4316	11583	9904	-	-
1985	14619	13023	4345	4368	12993	11044	-	-
1989I	16065	12296	4592	4053	14172	10522	-	-
1989N	17331	12670	4983	4208	15211	10648	-	-
1990	17185	11938	4898	4059	14932	10267	-	-
1993	14763	14663	4419	4879	13388	11804	-	-
1996	14688	13211	4457	4115	13794	11078	-	-
2000	15906	13834	4830	4197	14987	11438	-	-
2004	17613	13884	5286	3937	16242	11723	316	253
2007	16131	13012	4526	3615	15138	10756	175	156
2009	13376	13537	3437	4252	12858	11661	131	156
Μ.Τ.	15060	11811	4512	3804	13780	9882	207	188
ΠΗΓΗ:								
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.								

ΠΙΝΑΚΑΣ 65

ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.) ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ
	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.
1974	82,66	83,39	84,91	-
1977	68,01	82,40	71,53	-
1981	90,30	93,76	91,75	-
1985	91,56	94,19	92,63	-
1989I	89,54	90,78	90,87	-
1989N	92,60	93,65	92,67	-
1990	91,41	92,75	91,67	-
1993	87,84	91,46	88,59	-
1996	84,10	86,56	86,68	-
2000	90,51	91,23	90,88	-
2004	91,15	91,06	91,10	84,54
2007	87,08	83,82	86,40	80,73
2009	94,69	83,64	85,39	80,84
Μ.Τ	87,03	89,13	88,08	82,04
ΠΗΓΗ:				
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.				

ΠΙΝΑΚΑΣ 66

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ	ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ
	% Ε.Σ.Χ.	% Ε.Σ.Χ.	% Ε.Σ.Χ.	% Ε.Σ.Χ.
1974	68,18	71,42	70,30	-
1977	60,09	56,68	57,12	-
1981	48,23	43,31	50,99	-
1985	49,70	47,44	50,73	-
1989I	51,85	49,56	53,09	-
1989N*	53,49	50,77	54,51	-
1990	54,61	51,83	55,13	-
1993	51,12	48,05	53,75	-
1996	48,85	47,80	52,14	-
2000	49,44	49,41	52,22	-
2004	52,88	53,76	54,49	49,93
2007	51,09	50,57	53,65	47,07
2009	46,58	43,38	48,69	40,28
Μ.Τ.	52,78	51,08	54,37	45,76
ΠΗΓΗ:				
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.				

ΠΙΝΑΚΑΣ 67
ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΥΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	86,77	-	1,41	-	98,59	-	67,24	-	15,42	-	82,66	-	0,94	-	68,18	-
1977	84,00	-3,19	1,22	-13,48	98,78	0,19	43,24	-35,69	24,77	60,64	68,01	-17,72	16,85	1692,55	60,09	-11,87
1981	82,09	-2,27	1,51	23,77	98,49	-0,29	45,88	6,11	44,42	79,33	90,30	32,77	2,35	-86,05	48,23	-19,74
1985	74,53	-9,21	0,73	-51,66	99,27	0,79	48,42	5,54	43,14	-2,88	91,56	1,40	1,28	-45,53	49,70	3,05
1989I	77,71	4,27	2,06	182,19	97,94	-1,34	50,72	4,75	38,82	-10,01	89,54	-2,21	1,13	-11,72	51,85	4,33
1989N	75,74	-2,54	1,46	-29,13	98,54	0,61	53,49	5,46	39,11	0,75	92,60	3,42	0,00	*	53,49	3,16
1990	75,13	-0,81	1,61	10,27	98,39	-0,15	53,94	0,84	37,47	-4,19	91,41	-1,29	0,67	*	54,61	2,09
1993	82,57	9,90	1,58	-1,86	98,42	0,03	44,07	-18,30	43,77	16,81	87,84	-3,91	7,05	952,24	51,12	-6,39
1996	82,87	0,36	2,49	57,59	97,51	-0,92	44,28	0,48	39,82	-9,02	84,10	-4,26	4,57	-35,18	48,85	-4,44
2000	81,71	-1,40	2,06	-17,27	97,94	0,44	48,41	9,33	42,10	5,73	90,51	7,62	1,03	-77,46	49,44	1,21
2004	74,91	-8,32	1,77	-14,08	98,23	0,30	50,97	5,29	40,18	-4,56	91,15	0,71	1,91	85,44	52,88	6,96
2007	75,80	1,19	2,27	28,25	97,73	-0,51	48,20	-5,43	38,88	-3,24	87,08	-4,47	2,89	51,31	51,09	-3,39
2009	72,44	-4,43	2,34	3,08	97,66	-0,07	42,09	-12,68	42,60	9,57	94,69	8,74	4,49	55,36	46,58	-8,83
M.T.	78,94		1,73		98,27		49,30		37,73		87,03		3,76*		52,78	
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	80,04	-	1,33	-	98,67	-	68,67	-	14,72	-	83,39	-	2,75	-	71,42	-
1977	79,54	-0,62	0,71	-46,62	99,29	0,63	52,43	-23,65	29,97	103,60	82,40	-1,19	4,25	54,55	56,68	-20,64
1981	76,92	-3,29	0,86	21,13	99,14	-0,15	42,59	-18,77	51,17	70,74	93,76	13,79	0,72	-83,06	43,31	-23,59
1985	60,71	-21,07	0,59	-31,40	99,41	0,27	46,97	10,28	47,22	-7,72	94,19	0,46	0,47	-34,72	47,44	9,54
1989I	79,67	31,23	1,48	150,85	98,52	-0,90	48,22	2,66	42,56	-9,87	90,78	-3,62	1,34	185,11	49,56	4,47
1989N	78,16	-1,90	0,76	-48,65	99,24	0,73	50,77	5,29	42,88	0,75	93,65	3,16	0,00	*	50,77	2,44
1990	69,55	-11,02	1,00	31,58	99,00	-0,24	50,72	-0,10	42,03	-1,98	92,75	-0,96	1,11	*	51,83	2,09
1993	83,31	19,78	1,08	8,00	98,92	-0,08	43,47	-14,29	47,99	14,18	91,46	-1,39	4,58	312,61	48,05	-7,29
1996	81,09	-2,66	1,83	69,44	98,17	-0,76	45,01	3,54	41,55	-13,42	86,56	-5,36	2,79	-39,08	47,80	-0,52
2000	80,12	-1,20	1,90	3,83	98,10	-0,07	48,81	8,44	42,42	2,09	91,23	5,40	0,60	-78,49	49,41	3,37
2004	83,34	4,02	1,33	-30,00	98,67	0,58	52,19	6,92	38,87	-8,37	91,06	-0,19	1,57	161,67	53,76	8,80
2007	77,03	-7,57	2,12	59,40	97,88	-0,80	46,60	-10,71	37,22	-4,24	83,82	-7,95	3,97	152,87	50,57	-5,93
2009	72,19	-6,28	1,81	-14,62	98,19	0,32	37,39	-19,76	46,25	24,26	83,64	-0,21	5,99	50,88	43,38	-14,22
M.T.	77,05		1,29		98,71		48,76		40,37		89,13		2,51*		51,08	
ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΛΙΑΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	86,69	-	0,71	-	99,29	-	68,69	-	16,22	-	84,91	-	1,61	-	70,30	-
1977	85,21	-1,71	1,25	76,06	98,75	-0,54	46,84	-31,81	24,69	52,22	71,53	-15,76	10,28	538,51	57,12	-18,75
1981	81,56	-4,28	1,26	0,80	98,74	-0,01	49,46	5,59	42,29	71,28	91,75	28,27	1,53	-85,12	50,99	-10,73
1985	70,23	-13,89	0,72	-42,86	99,28	0,55	50,07	1,23	42,56	0,64	92,63	0,96	0,66	-56,86	50,73	-0,51
1989I	74,01	5,38	1,62	125,00	98,38	-0,91	52,15	4,15	38,72	-9,02	90,87	-1,90	0,94	42,42	53,09	4,65
1989N	70,87	-4,24	1,28	-20,99	98,72	0,35	54,51	4,53	38,16	-1,45	92,67	1,98	0,00	*	54,51	2,67
1990	69,31	-2,20	1,43	11,72	98,57	-0,15	54,32	-0,35	37,35	-2,12	91,67	-1,08	0,81	*	55,13	1,14
1993	71,28	2,84	1,36	-4,90	98,64	0,07	47,08	-13,33	41,51	11,14	88,59	-3,36	6,67	723,46	53,75	-2,50
1996	84,39	18,39	2,12	55,88	97,88	-0,77	48,07	2,10	38,61	-6,99	86,68	-2,16	4,07	-38,98	52,14	-3,00
2000	82,66	-2,05	2,03	-4,25	97,97	0,09	51,54	7,22	39,34	1,89	90,88	4,85	0,68	-83,29	52,22	0,15
2004	82,42	-0,29	0,02	-99,01	99,98	2,05	52,91	2,66	38,19	-2,92	91,10	0,24	1,58	132,35	54,49	4,35
2007	79,60	-3,42	2,20	10900,00	97,80	-2,18	50,51	-4,54	35,89	-6,02	86,40	-5,16	3,14	98,73	53,65	-1,54
2009	76,09	-4,41	2,18	-0,91	97,82	0,02	44,78	-11,34	40,61	13,15	85,39	-1,17	3,91	24,52	48,69	-9,25
M.T.	78,02		1,40		98,60		51,61		36,47		88,08		2,99*		54,37	
ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Λ	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
2004	95,09	-	3,44	-	96,56	-	46,95	-	37,59	-	84,54	-	2,98	-	49,93	-
2007	75,63	-20,46	2,15	-37,50	97,85	1,34	42,68	-9,09	38,05	1,22	80,73	-4,51	4,39	47,32	47,07	-5,73
2009	70,33	-7,01	2,74	27,44	97,26	-0,60	36,90	-13,54	43,94	15,48	80,84	0,14	3,38	-23,01	40,28	-14,43
M.T.	80,35		2,78		97,22		42,18		39,86		82,04		3,58		45,76	
*Προκύπτει από τα ποσοστά των μικρών συντηρητικών κομμάτων (Μ.Σ.Κ.) σε 12 εκλογικές αναμετρήσεις.																
ΠΗΓΗ:																
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.																

ΠΙΝΑΚΑΣ 68
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

1974	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	2147	-	2602	-	1793	-	6542	-		
ΜΗΝΑΙΟΣ	4532	-	1687	-	10192	-	16411	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	8033	-	766	-	1543	-	10342	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	503	-	155	-	371	-	1029	-		
ΣΥΝΟΛΟ	15215	-	5210	-	13899	-	34324	-		
1977	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	2709	26,18	3034	16,60	3202	78,58	8945	36,73		
ΜΗΝΑΙΟΣ	2666	-41,17	586	-65,26	5082	-50,14	8334	-49,22		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	3504	-56,38	300	-60,84	1116	-27,67	4920	-52,43		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	1674	232,80	164	5,81	542	46,09	2380	131,29		
ΣΥΝΟΛΟ	10553	-30,64	4084	-21,61	9942	-28,47	24579	-28,39		
1981	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΓΕΩΡΓΑΣ	3193	-	107	-	290	-	3590	-		
ΚΛΕΙΩΣΗΣ	3547	-	718	-	659	-	4924	-		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	3540	-	1531	-	7142	-	12213	-		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1778	-	1175	-	3290	-	6243	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	280	-83,27	61	-62,80	202	-62,73	543	-77,18		
ΣΥΝΟΛΟ	12338	16,91	3592	-12,05	11583	16,51	27513	11,94		
1989I	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2091	-40,93	919	-39,97	4220	-40,91	7230	-40,80		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2236	-	569	-	1800	-	4605	-		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	5283	-	746	-	1353	-	7382	-		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	5728	222,16	2296	95,40	6217	88,97	14241	128,11		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	727	159,64	62	1,64	582	188,12	1371	152,49		
ΣΥΝΟΛΟ	16065	30,21	4592	27,84	14172	22,35	35029	27,32		
1989N	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2744	31,23	1504	63,66	5599	32,68	9847	36,20		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3856	72,45	731	28,47	3255	80,83	7842	70,29		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	6700	26,82	948	27,08	1898	40,28	9546	29,31		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3825	-33,22	1777	-22,60	4172	-32,89	9774	-31,37		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	206	-71,66	23	-62,90	287	-50,69	516	-62,36		
ΣΥΝΟΛΟ	17331	7,88	4983	8,51	15211	7,33	37525	7,13		
1990	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2365	-13,81	1238	-17,69	4625	-17,40	8228	-16,44		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2300	-40,35	648	-11,35	2695	-17,20	5643	-28,04		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	7429	10,88	1025	8,12	2150	13,28	10604	11,08		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4770	24,71	1902	7,03	5181	24,19	11853	21,27		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	321	55,83	85	269,57	281	-2,09	687	33,14		
ΣΥΝΟΛΟ	17185	-0,84	4898	-1,71	14932	-1,83	37015	-1,36		
1993	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1411	-40,34	674	-45,56	2218	-52,04	4303	-47,70		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	5843	154,04	2164	233,95	5127	90,24	13134	132,75		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	4058	-45,38	483	-52,88	2148	-0,09	6689	-36,92		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3096	-35,09	1006	-47,11	3469	-33,04	7571	-36,13		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	355	10,59	92	8,24	426	51,60	873	27,07		
ΣΥΝΟΛΟ	14763	-14,09	4419	-9,78	13388	-10,34	32570	-12,01		
1996	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4387	-24,92	1725	-20,29	3325	-35,15	9437	-28,15		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3017	-25,65	312	-35,40	1414	-34,17	4743	-29,09		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4380	41,47	1349	34,10	4065	17,18	9794	29,36		
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2271	-	955	-	4583	-	7809	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	633	78,31	116	26,09	407	-4,46	1156	32,42		
ΣΥΝΟΛΟ	14688	-0,51	4457	0,86	13794	3,03	32939	1,13		
2000	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4324	-1,44	1805	4,64	3777	13,59	9906	4,97		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	4490	2,51	1475	9,34	3254	-19,95	9219	-5,87		
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	5012	120,70	961	0,63	5843	27,49	11816	51,31		
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	1105	-	394	-	1543	-	3042	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	975	54,03	195	68,10	570	40,05	1740	50,52		
ΣΥΝΟΛΟ	15906	8,29	4830	8,37	14987	8,65	35723	8,45		
2004	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΜΑΝΩΛΗΣ	6572	-	2264	-	6064	-	130	-	15030	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	4577	5,85	1465	-18,84	3855	2,07	81	-	9978	0,73
ΣΑΡΑΒΑΚΟΣ	2680	-	563	-	1010	-	35	-	4288	-
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2914	-41,86	823	-14,36	4568	-21,82	49	-	8354	-29,30
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	870	-10,77	171	-12,31	745	30,70	21	-	1807	3,85
ΣΥΝΟΛΟ	17613	10,73	5286	9,44	16242	8,37	316	-	39457	10,45
2007	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΚΡΑΝΙΑΣ	3164	-	959	-	3557	-	38	-	7718	-
ΜΑΝΩΛΗΣ	5010	-23,77	1104	-51,24	5003	-17,50	68	-47,69	11185	-25,58
ΜΠΕΖΑΣ	388	-	108	-	669	-	3	-	1168	-
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	2760	-	904	-	1301	-	12	-	4977	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3857	-15,73	1211	-17,34	3866	0,29	44	-45,68	8978	-10,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	952	9,43	240	40,35	742	-0,40	10	-52,38	1944	7,58
ΣΥΝΟΛΟ	16131	-8,41	4526	-14,38	15138	-6,80	175	-44,62	35970	-8,84
2009	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ	4515	-	1548	-	5019	-	43	-	11125	-
ΚΡΑΝΙΑΣ	2703	-14,57	419	-56,31	2900	-18,47	29	-23,68	6051	-21,60
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1580	-42,75	388	-57,08	624	-52,04	8	-33,33	2600	-47,76
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	136	-	19	-	658	-	2	-	815	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3580	-7,18	847	-30,06	3022	-21,83	39	-11,36	7488	-16,60
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	862	-9,45	216	-10,00	635	-14,42	10	0,00	1723	-11,37
ΣΥΝΟΛΟ	13376	-17,08	3437	-24,06	12858	-15,06	131	-25,14	29802	-17,15

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.

ΠΙΝΑΚΑΣ 69
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ 1974-2009

1974	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΚΚΙΝΟΣ	758	-	295	-	1635	-	2688	-		
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	2095	-	715	-	707	-	3517	-		
ΤΟΜΠΡΑΣ	552	-	82	-	866	-	1500	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	84	-	25	-	73	-	182	-		
ΣΥΝΟΛΟ	3489	-	1117	-	3281	-	7887	-		
1977	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΓΚΙΟΛΑΣ	731	-	445	-	3246	-	4422	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	224	-	1573	-	484	-	2281	-		
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	4900	133,89	280	-60,84	1387	96,18	6567	86,72		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	191	127,38	36	44,00	123	68,49	350	92,31		
ΣΥΝΟΛΟ	6046	73,29	2334	108,95	5240	59,71	13620	72,69		
1981	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1897	-	221	-	4815	-	6933	-		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	6795	-	233	-	2660	-	9688	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	337	50,45	3274	108,14	1558	221,90	5169	126,61		
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	2646	-46,00	524	87,14	611	-55,95	3781	-42,42		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	270	41,36	64	77,78	260	111,38	594	69,71		
ΣΥΝΟΛΟ	11945	97,57	4316	84,92	9904	89,01	26165	92,11		
1989	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	4905	-27,81	1581	578,54	2853	7,26	9339	-3,60		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2090	-	1596	-	6148	-	9834	-		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	4497	-	429	-	1351	-	6277	-		
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	50	-	324	-	52	-	426	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	754	179,26	123	92,19	118	-54,62	995	67,51		
ΣΥΝΟΛΟ	12296	2,94	4053	-6,09	10522	6,24	26871	2,70		
1989Ν	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	5316	8,38	1319	-16,57	2358	-17,35	8993	-3,70		
ΜΕΛΙΔΗΣ	3262	56,08	2186	36,97	6993	13,74	12441	26,51		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	3517	-21,79	204	-52,45	941	-30,35	4662	-25,73		
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	58	16,00	348	7,41	57	9,62	463	8,69		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	517	-31,43	151	22,76	299	153,39	967	-2,81		
ΣΥΝΟΛΟ	12670	3,04	4208	3,82	10648	1,20	27526	2,44		
1990	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	4494	-	154	-	1354	-	6002	-		
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ	129	-	2278	-	222	-	2629	-		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2845	-12,78	1140	-47,85	6982	-0,16	10967	-11,85		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	4091	16,32	333	63,24	1276	35,60	5700	22,27		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	379	-26,69	154	1,99	433	44,82	966	-0,10		
ΣΥΝΟΛΟ	11938	-5,78	4059	-3,54	10267	-3,58	26264	-4,58		
1993	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	4814	7,12	1581	926,62	2382	75,92	8777	46,23		
ΜΕΛΙΔΗΣ	3326	16,91	1635	43,42	6623	-5,14	11584	5,63		
ΜΠΛΑΝΑΣ	139	-	788	-	102	-	1029	-		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	5888	43,93	727	118,32	2224	74,29	8839	55,07		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	496	30,87	148	-3,90	473	9,24	1117	15,63		
ΣΥΝΟΛΟ	14663	22,83	4879	20,20	11804	14,97	31346	19,35		
1996	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1245	-	655	-	3446	-	5346	-		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	5823	20,96	1439	-8,98	2299	-3,48	9561	8,93		
ΚΟΚΚΑΣ	1639	-	1356	-	4145	-	7140	-		
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	3859	-	380	-	674	-	4913	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	645	30,04	285	92,57	514	8,67	1444	29,27		
ΣΥΝΟΛΟ	13211	-9,90	4115	-15,66	11078	-6,15	28404	-9,39		
2000	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	5891	1,17	1612	12,02	2744	19,36	10247	7,17		
ΚΟΚΚΑΣ	3371	105,67	1492	10,03	4858	17,20	9721	36,15		
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ	956	-	402	-	2419	-	3777	-		
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	2923	-24,25	353	-7,11	560	-16,91	3836	-21,92		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	693	7,44	338	18,60	857	66,73	1888	30,75		
ΣΥΝΟΛΟ	13834	4,72	4197	1,99	11438	3,25	29469	3,75		
2004	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	1959	-66,75	739	-54,16	1102	-59,84	49	-	3849	-62,44
ΚΟΚΚΑΣ	2553	-24,27	1051	-29,56	4243	-12,66	55	-	7902	-18,71
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	7987	-	1671	-	4502	-	85	-	14245	-
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	565	-	192	-	1004	-	28	-	1789	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	820	18,33	284	-15,98	872	1,75	36	-	2012	6,57
ΣΥΝΟΛΟ	13884	0,36	3937	-6,19	11723	2,49	253	-	29797	1,11
2007	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΓΚΙΟΛΑ	893	-	459	-	2295	-	21	-	3668	-
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	7027	-12,02	1615	-3,35	4319	-4,06	71	-16,47	13032	-8,52
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	353	-37,52	79	-58,85	634	-36,85	8	-71,43	1074	-39,97
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	546	-	198	-	335	-	13	-	1092	-
ΣΕΡΑΦΕΙΜ	3418	-	1000	-	2204	-	26	-	6648	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	775	-5,49	264	-7,04	969	11,12	17	-52,78	2025	0,65
ΣΥΝΟΛΟ	13012	-6,28	3615	-8,18	10756	-8,25	156	-38,34	27539	-7,58
2009	ΑΡΓΟΥΣ	Δ.Μ.	ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ	Δ.Μ.	ΝΑΥΠΛΙΑΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΓΚΙΟΛΑ	1052	17,81	263	-42,70	1944	-15,29	13	-38,10	3272	-10,80
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	8679	23,51	1063	-34,18	5169	19,68	87	22,54	14998	15,09
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	1343	145,97	260	31,31	601	79,40	15	15,38	2219	103,21
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ	1328	-	227	-	2649	-	13	-	4217	-
ΣΙΔΕΡΗΣ	351	-	2250	-	529	-	10	-	3140	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	784	1,16	189	-28,41	769	-20,64	18	5,88	1760	-13,09
ΣΥΝΟΛΟ	13537	4,03	4252	17,62	11661	8,41	156	0,00	29606	7,51

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.

ΠΙΝΑΚΑΣ 70

ΠΟΣΟΣΤΑ Ν.Δ. ΚΑΙ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2000

ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ						
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ		ΑΠΟΚΛΙΣΗ	
	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Ν.Δ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	69,17	12,87	54,83	12,93	14,34	-0,06
1977	45,76	21,76	43,36	25,25	2,40	-3,49
1981	45,61	44,95	30,3	48,2	15,31	-3,25
1985	50,30	41,50	38,70	44,90	11,60	-3,40
1989I	52,12	36,37	42,7	36,4	9,42	-0,03
1989N	55,12	36,70	44,24	39,19	10,88	-2,49
1990	55,56	35,49	45,58	37,56	9,98	-2,07
1993	45,03	41,28	37,2	45,7	7,83	-4,42
1996	44,95	38,13	35,3	39,9	9,65	-1,77
2000	49,29	40,51	40,00	43,60	9,29	-3,09
Μ.Τ	51,29	34,96	41,22	37,36	10,07	-2,41
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ						
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ		ΑΠΟΚΛΙΣΗ	
	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Ν.Δ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	62,90	17,97	47,11	16,67	15,79	1,30
1977	45,08	30,65	39,03	27,72	6,05	2,93
1981	43,70	46,95	39,3	46,7	4,40	0,25
1985	45,88	45,71	43,3	44,9	2,58	0,81
1989I	47,86	41,44	46,3	39,5	1,56	1,94
1989N	50,28	42,26	48,21	40,39	2,07	1,87
1990	50,28	41,23	48,58	37,74	1,70	3,49
1993	42,54	46,04	41,1	46,6	1,44	-0,56
1996	44,00	39,91	40,2	41,6	3,80	-1,69
2000	47,11	42,60	46,00	43,40	1,11	-0,80
Μ.Τ	47,96	39,48	43,91	38,52	4,05	0,95
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ						
	ΑΡΓΟΛΙΔΑ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ		ΑΠΟΚΛΙΣΗ	
	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.	% ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Ν.Δ.	ΠΑ.ΣΟ.Κ.
1974	68,97	16,13	56,62	13,17	12,35	2,96
1977	46,37	25,75	41,15	24,59	5,22	1,16
1981	48,18	43,73	39,6	48,7	8,58	-4,97
1985	49,03	43,77	42,2	47	6,83	-3,23
1989I	51,21	40,07	45,3	41,7	5,91	-1,63
1989N	53,63	39,65	47,54	42,24	6,09	-2,59
1990	53,64	38,06	47,66	39,95	5,98	-1,89
1993	45,94	43,82	40,8	48,2	5,14	-4,38
1996	46,85	40,19	40,6	43,3	6,25	-3,11
2000	50,67	40,86	44,9	44,5	5,77	-3,64
Μ.Τ	51,45	37,20	44,64	39,34	6,81	-2,13
ΠΗΓΗ:						
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.						

ΠΙΝΑΚΑΣ 71

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΑΚΥΡΩΝ/ΛΕΥΚΩΝ-ΕΓΚΥΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

	ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ			ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ			ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ		
	% ΣΥΜΜ.	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜ.	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ	% ΣΥΜΜ.	% Α/Λ	% ΕΓΚΥΡΩΝ
1974	85,39	1,19	98,81	83,79	1,45	98,55	86,06	1,00	99,00
1977	85,24	1,31	98,69	81,78	1,31	98,69	83,72	1,05	98,95
1981	83,46	1,43	98,57	81,37	1,02	98,98	80,06	1,35	98,65
1985	82,61	0,72	99,28	68,10	0,74	99,26	66,88	0,69	99,31
1989I	85,07	2,14	97,86	70,58	1,74	98,26	74,63	1,67	98,33
1989N	85,88	1,52	98,48	86,63	1,22	98,78	67,18	1,21	98,79
1990	83,72	1,82	98,18	82,51	1,30	98,70	65,47	1,33	98,67
1993	86,79	1,69	98,31	82,97	1,22	98,78	73,02	1,35	98,65
1996	84,03	2,70	97,30	83,23	2,22	97,78	82,82	2,04	97,96
2000	83,70	2,37	97,63	81,87	2,01	97,99	80,96	1,85	98,15
2004	77,00	2,22	97,78	84,14	1,67	98,33	78,66	1,53	98,47
2007	77,66	2,84	97,16	79,30	2,17	97,83	76,85	1,86	98,14
2009	74,28	2,79	97,21	75,13	2,06	97,94	73,24	1,88	98,12
M.T.	82,68	1,90	98,10	80,11	1,55	98,45	76,12	1,45	98,55
ΠΗΓΗ:									
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.									

ΠΙΝΑΚΑΣ 73

ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.) ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

	ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.	% Ν.Δ.+Π.Α.ΣΟ.Κ.
1974	82,04	80,87	85,10
1977	67,52	75,73	72,12
1981	90,56	90,65	91,91
1985	91,80	91,59	92,80
1989I	88,49	89,30	91,28
1989N	91,82	92,54	93,28
1990	91,05	91,51	91,70
1993	86,31	88,58	89,76
1996	83,08	83,91	87,04
2000	89,80	89,71	91,53
2004	89,21	90,36	92,50
2007	83,33	84,68	88,71
2009	81,41	82,61	87,61
Μ.Τ	85,88	87,08	88,87
ΠΗΓΗ:			
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 74

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

	ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
	% Ε.Σ.Χ.	% Ε.Σ.Χ.	% Ε.Σ.Χ.
1974	70,17	64,88	70,51
1977	61,63	53,74	58,26
1981	47,45	45,24	50,02
1985	51,22	46,95	49,91
1989I	53,35	49,37	52,12
1989N*	55,12	50,28	53,63
1990	56,31	51,25	54,40
1993	53,36	48,38	51,85
1996	50,20	47,88	50,50
2000	50,27	47,99	51,41
2004	52,96	51,04	54,85
2007	51,31	49,57	53,27
2009	45,67	44,22	48,70
M.T.	53,77	50,06	53,80
ΠΗΓΗ:			
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.			

ΠΙΝΑΚΑΣ 75
ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Α	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	85,39	-	1,19	-	98,81	-	69,17	-	12,87	-	82,04	-	1,00	-	70,17	-
1977	85,24	-0,18	1,31	10,08	98,69	-0,12	45,76	-33,84	21,76	69,08	67,52	-17,70	15,87	1487,00	61,63	-12,17
1981	83,46	-2,09	1,43	9,16	98,57	-0,12	45,61	-0,33	44,95	106,57	90,56	34,12	1,84	-88,41	47,45	-23,01
1985	82,61	-1,02	0,72	-49,65	99,28	0,72	50,30	10,28	41,50	-7,68	91,80	1,37	0,92	-50,00	51,22	7,95
1989I	85,07	2,98	2,14	197,22	97,86	-1,43	52,12	3,62	36,37	-12,36	88,49	-3,61	1,23	33,70	53,35	4,16
1989N	85,88	0,95	1,52	-28,97	98,48	0,63	55,12	5,76	36,70	0,91	91,82	3,76	0,00	*	55,12	3,32
1990	83,72	-2,52	1,82	19,74	98,18	-0,30	55,56	0,80	35,49	-3,30	91,05	-0,84	0,75	*	56,31	2,16
1993	86,79	3,67	1,69	-7,14	98,31	0,13	45,03	-18,95	41,28	16,31	86,31	-5,21	8,33	1010,67	53,36	-5,24
1996	84,03	-3,18	2,70	59,76	97,30	-1,03	44,95	-0,18	38,13	-7,63	83,08	-3,74	5,25	-36,97	50,20	-5,92
2000	83,70	-0,39	2,37	-12,22	97,63	0,34	49,29	9,66	40,51	6,24	89,80	8,09	0,98	-81,33	50,27	0,14
2004	77,00	-8,00	2,22	-6,33	97,78	0,15	50,74	2,94	38,47	-5,04	89,21	-0,66	2,22	126,53	52,96	5,35
2007	77,66	0,86	2,84	27,93	97,16	-0,63	47,39	-6,60	35,94	-6,58	83,33	-6,59	3,92	76,58	51,31	-3,12
2009	74,28	-4,35	2,79	-1,76	97,21	0,05	40,50	-14,54	40,91	13,83	81,41	-2,30	5,17	31,89	45,67	-10,99
M.T.	82,68		1,90		98,10		50,12		35,76		85,88		3,96*		53,77	
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Α	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	83,79	-	1,45	-	98,55	-	62,90	-	17,97	-	80,87	-	1,98	-	64,88	-
1977	81,78	-2,40	1,31	-9,66	98,69	0,14	45,08	-28,33	30,65	70,56	75,73	-6,36	8,66	337,37	53,74	-17,17
1981	81,37	-0,50	1,02	-22,14	98,98	0,29	43,70	-3,06	46,95	53,18	90,65	19,70	1,54	-82,22	45,24	-15,82
1985	68,10	-16,31	0,74	-27,45	99,26	0,28	45,88	4,99	45,71	-2,64	91,59	1,04	1,07	-30,52	46,95	3,78
1989I	70,58	3,64	1,74	135,14	98,26	-1,01	47,86	4,32	41,44	-9,34	89,30	-2,50	1,51	41,12	49,37	5,15
1989N	86,63	22,74	1,22	-29,89	98,78	0,53	50,28	5,06	42,26	1,98	92,54	3,63	0,00	*	50,28	1,84
1990	82,51	-4,76	1,30	6,56	98,70	-0,08	50,28	0,00	41,23	-2,44	91,51	-1,11	0,97	*	51,25	1,93
1993	82,97	0,56	1,22	-6,15	98,78	0,08	42,54	-15,39	46,04	11,67	88,58	-3,20	5,84	502,06	48,38	-5,60
1996	83,23	0,31	2,22	81,97	97,78	-1,01	44,00	3,43	39,91	-13,31	83,91	-5,27	3,88	-33,56	47,88	-1,03
2000	81,87	-1,63	2,01	-9,46	97,99	0,21	47,11	7,07	42,60	6,74	89,71	6,91	0,88	-77,32	47,99	0,23
2004	84,14	2,77	1,67	-16,92	98,33	0,35	49,46	4,99	40,90	-3,99	90,36	0,72	1,58	79,55	51,04	6,36
2007	79,30	-5,75	2,17	29,94	97,83	-0,51	46,22	-6,55	38,46	-5,97	84,68	-6,29	3,35	112,03	49,57	-2,88
2009	75,13	-5,26	2,06	-5,07	97,94	0,11	38,56	-16,57	44,05	14,53	82,61	-2,44	5,66	68,96	44,22	-10,79
M.T.	80,11		1,55		98,45		47,22		39,86		87,08		3,08*		50,06	
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ																
	%ΣΥΜΜ.	Δ.Μ.	%Α/Α	Δ.Μ.	%ΕΓΚΥΡΩΝ	Δ.Μ.	%Ν.Δ.	Δ.Μ.	%ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Ν.Δ.+ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Δ.Μ.	%Μ.Σ.Κ.	Δ.Μ.	%Ε.Σ.Χ.	Δ.Μ.
1974	86,06	-	1,00	-	99,00	-	68,97	-	16,13	-	85,10	-	1,54	-	70,51	-
1977	83,72	-2,72	1,05	5,00	98,95	-0,05	46,37	-32,77	25,75	59,64	72,12	-15,25	11,89	672,08	58,26	-17,37
1981	80,06	-4,37	1,35	28,57	98,65	-0,30	48,18	3,90	43,73	69,83	91,91	27,44	1,84	-84,52	50,02	-14,14
1985	66,88	-16,46	0,69	-48,89	99,31	0,67	49,03	1,76	43,77	0,09	92,80	0,97	0,88	-52,17	49,91	-0,22
1989I	74,63	11,59	1,67	142,03	98,33	-0,99	51,21	4,45	40,07	-8,45	91,28	-1,64	0,91	3,41	52,12	4,43
1989N	67,18	-9,98	1,21	-27,54	98,79	0,47	53,63	4,73	39,65	-1,05	93,28	2,19	0,00	*	53,63	2,90
1990	65,47	-2,55	1,33	9,92	98,67	-0,12	53,64	0,02	38,06	-4,01	91,70	-1,69	0,76	*	54,40	1,44
1993	73,02	11,53	1,35	1,50	98,65	-0,02	45,94	-14,35	43,82	15,13	89,76	-2,12	5,91	677,63	51,85	-4,69
1996	82,82	13,42	2,04	51,11	97,96	-0,70	46,85	1,98	40,19	-8,28	87,04	-3,03	3,65	-38,24	50,50	-2,60
2000	80,96	-2,25	1,85	-9,31	98,15	0,19	50,67	8,15	40,86	1,67	91,53	5,16	0,74	-79,73	51,41	1,80
2004	78,66	-2,84	1,53	-17,30	98,47	0,33	53,37	5,33	39,13	-4,23	92,50	1,06	1,48	100,00	54,85	6,69
2007	76,85	-2,30	1,86	21,57	98,14	-0,34	50,67	-5,06	38,04	-2,79	88,71	-4,10	2,60	75,68	53,27	-2,88
2009	73,24	-4,70	1,88	1,08	98,12	-0,02	45,05	-11,09	42,56	11,88	87,61	-1,24	3,65	40,38	48,70	-8,58
M.T.	76,12		1,45		98,55		51,04		37,83		88,87		2,99*		53,80	
*Προκύπτει από τα ποσοστά των μικρών συντηρητικών κομμάτων (Μ.Σ.Κ.) σε 12 εκλογικές αναμετρήσεις.																
ΠΗΓΗ:																
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.																

ΠΙΝΑΚΑΣ 76
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ Ν.Δ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

1974	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	938	-	1928	-	3676	-	6542	-		
ΜΗΝΑΙΟΣ	3585	-	1905	-	10921	-	16411	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	3707	-	1110	-	5525	-	10342	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	243	-	185	-	601	-	1029	-		
ΣΥΝΟΛΟ	8473	-	5128	-	20723	-	34324	-		
1977	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ	1410	50,32	2177	12,91	5358	45,76	8945	36,73		
ΜΗΝΑΙΟΣ	2049	-42,85	924	-51,50	5361	-50,91	8334	-49,22		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	1902	-48,69	370	-66,67	2648	-52,07	4920	-52,43		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	882	262,96	291	57,30	1207	100,83	2380	131,29		
ΣΥΝΟΛΟ	6243	-26,32	3762	-26,64	14574	-29,67	24579	-28,39		
1981	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΓΕΩΡΓΑΣ	1544	-	130	-	1916	-	3590	-		
ΚΛΕΙΩΣΗΣ	1501	-	1166	-	2257	-	4924	-		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2505	-	1569	-	8139	-	12213	-		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1090	-	1052	-	4101	-	6243	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	167	-81,07	70	-75,95	306	-74,65	543	-77,18		
ΣΥΝΟΛΟ	6807	9,03	3987	5,98	16719	14,72	27513	11,94		
1989I	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1861	-25,71	1074	-31,55	4295	-47,23	7230	-40,80		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1223	-	681	-	2701	-	4605	-		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	2647	-	935	-	3800	-	7382	-		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	3288	201,65	2229	111,88	8724	112,73	14241	128,11		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	411	146,11	81	15,71	879	187,25	1371	152,49		
ΣΥΝΟΛΟ	9430	38,53	5000	25,41	20399	22,01	35029	27,32		
1989N	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2527	35,79	1415	31,75	5905	37,49	9847	36,20		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2105	72,12	1123	64,90	4614	70,83	7842	70,29		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3463	30,83	1188	27,06	4895	28,82	9546	29,31		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2069	-37,07	1561	-29,97	6144	-29,57	9774	-31,37		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	190	-53,77	82	1,23	244	-72,24	516	-62,36		
ΣΥΝΟΛΟ	10354	9,80	5369	7,38	21802	6,88	37525	7,13		
1990	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	2106	-16,66	1188	-16,04	4934	-16,44	8228	-16,44		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1506	-28,46	981	-12,64	3156	-31,60	5643	-28,04		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	3668	5,92	1105	-6,99	5831	19,12	10604	11,08		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2657	28,42	1936	24,02	7260	18,16	11853	21,27		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	268	41,05	90	9,76	329	34,84	687	33,14		
ΣΥΝΟΛΟ	10205	-1,44	5300	-1,29	21510	-1,34	37015	-1,36		
1993	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΜΟΥΤΖΟΥΡΙΔΗΣ	1244	-40,93	664	-44,11	2395	-51,46	4303	-47,70		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	3339	121,71	1904	94,09	7891	150,03	13134	132,75		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	2046	-44,22	721	-34,75	3922	-32,74	6689	-36,92		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	1846	-30,52	1284	-33,68	4441	-38,83	7571	-36,13		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	344	28,36	131	45,56	398	20,97	873	27,07		
ΣΥΝΟΛΟ	8819	-13,58	4704	-11,25	19047	-11,45	32570	-12,01		
1996	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2272	-31,96	1582	-16,91	5583	-29,25	9437	-28,15		
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	1583	-22,63	513	-28,85	2647	-32,51	4743	-29,09		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2611	41,44	1529	19,08	5654	27,31	9794	29,36		
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2091	-	987	-	4731	-	7809	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	365	6,10	182	38,93	609	53,02	1156	32,42		
ΣΥΝΟΛΟ	8922	1,17	4793	1,89	19224	0,93	32939	1,13		
2000	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2433	7,09	1622	2,53	5851	4,80	9906	4,97		
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	2452	-6,09	1511	-1,18	5256	-7,04	9219	-5,87		
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	3690	76,47	1416	43,47	6710	41,83	11816	51,31		
ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	921	-	439	-	1682	-	3042	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	660	80,82	199	9,34	881	44,66	1740	50,52		
ΣΥΝΟΛΟ	10156	13,83	5187	8,22	20380	6,01	35723	8,45		
2004	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΜΑΝΩΛΗΣ	4504	-	2292	-	8104	-	130	-	15030	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2636	8,34	1580	-2,59	5681	-2,91	81	-	9978	0,73
ΣΑΡΑΒΑΚΟΣ	1532	-	542	-	2179	-	35	-	4288	-
ΤΣΟΥΡΝΟΣ	2850	-22,76	1107	-21,82	4348	-35,20	49	-	8354	-29,30
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	734	11,21	232	16,58	820	-6,92	21	-	1807	3,85
ΣΥΝΟΛΟ	12256	20,68	5753	10,91	21132	3,69	316	-	39457	10,45
2007	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΚΡΑΝΙΑΣ	2758	-	1123	-	3799	-	38	-	7718	-
ΜΑΝΩΛΗΣ	3310	-26,51	1530	-33,25	6277	-22,54	68	-47,69	11185	-25,58
ΜΠΕΖΑΣ	338	-	140	-	687	-	3	-	1168	-
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1660	-	713	-	2592	-	12	-	4977	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2356	-10,62	1407	-10,95	5171	-8,98	44	-45,68	8978	-10,02
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	660	-10,08	309	33,19	965	17,68	10	-52,38	1944	7,58
ΣΥΝΟΛΟ	11082	-9,58	5222	-9,23	19491	-7,77	175	-44,62	35970	-8,84
2009	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ	2781	-	1858	-	6443	-	43	-	11125	-
ΚΡΑΝΙΑΣ	2323	-15,77	558	-50,31	3141	-17,32	29	-23,68	6051	-21,60
ΜΠΟΜΠΟΥ-ΔΑΝΟΥΣΗ	1001	-39,70	352	-50,63	1239	-52,20	8	-33,33	2600	-47,76
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	294	-	35	-	484	-	2	-	815	-
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2098	-10,95	1125	-20,04	4226	-18,27	39	-11,36	7488	-16,60
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	607	-8,03	236	-23,62	870	-9,84	10	0,00	1723	-11,37
ΣΥΝΟΛΟ	9104	-17,85	4164	-20,26	16403	-15,84	131	-25,14	29802	-17,15

ΠΗΓΗ:

Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.

ΠΙΝΑΚΑΣ 77
ΣΤΑΥΡΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ 1974-2009

1974	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΚΚΙΝΟΣ	644	-	469	-	1575	-	2688	-		
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ	651	-	786	-	2080	-	3517	-		
ΤΟΜΠΡΑΣ	230	-	181	-	1089	-	1500	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	51	-	29	-	102	-	182	-		
ΣΥΝΟΛΟ	1576	-	1465	-	4846	-	7887	-		
1977	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΓΚΙΟΛΑΣ	880	-	719	-	2823	-	4422	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	124	-	850	-	1307	-	2281	-		
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ	1871	187,40	932	18,58	3764	80,96	6567	86,72		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	93	82,35	57	96,55	200	96,08	350	92,31		
ΣΥΝΟΛΟ	2968	88,32	2558	74,61	8094	67,02	13620	72,69		
1981	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2302	-	719	-	3912	-	6933	-		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	3480	-	1023	-	5185	-	9688	-		
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ	138	11,29	1899	123,41	3132	139,63	5169	126,61		
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ	648	-65,37	552	-40,77	2581	-31,43	3781	-42,42		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	140	50,54	90	57,89	364	82,00	594	69,71		
ΣΥΝΟΛΟ	6708	126,01	4283	67,44	15174	87,47	26165	92,11		
1989	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	2478	-28,79	1672	63,44	5189	0,08	9339	-3,60		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2116	-	1590	-	6128	-	9834	-		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1564	-	760	-	3953	-	6277	-		
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	25	-	145	-	256	-	426	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	398	184,29	163	81,11	434	19,23	995	67,51		
ΣΥΝΟΛΟ	6581	-1,89	4330	1,10	15960	5,18	26871	2,70		
1989Ν	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	2751	11,02	1473	-11,90	4769	-8,09	8993	-3,70		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2764	30,62	2268	42,64	7409	20,90	12441	26,51		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1118	-28,52	438	-42,37	3106	-21,43	4662	-25,73		
ΣΑΜΠΑΝΙΔΗΣ	15	-40,00	156	7,59	292	14,06	463	8,69		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	247	-37,94	178	9,20	542	24,88	967	-2,81		
ΣΥΝΟΛΟ	6895	4,77	4513	4,23	16118	0,99	27526	2,44		
1990	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2615	-	714	-	2673	-	6002	-		
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ	79	-	1438	-	1112	-	2629	-		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2468	-10,71	1418	-37,48	7081	-4,43	10967	-11,85		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	1205	7,78	598	36,53	3897	25,47	5700	22,27		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	152	-38,46	178	0,00	636	17,34	966	-0,10		
ΣΥΝΟΛΟ	6519	-5,45	4346	-3,70	15399	-4,46	26264	-4,58		
1993	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	3041	16,29	1589	122,55	4147	55,14	8777	46,23		
ΜΕΛΙΔΗΣ	2536	2,76	1777	25,32	7271	2,68	11584	5,63		
ΜΠΛΑΝΑΣ	39	-	520	-	470	-	1029	-		
ΝΤΟΥΤΣΟΣ	2173	80,33	1041	74,08	5625	44,34	8839	55,07		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	296	94,74	164	-7,87	657	3,30	1117	15,63		
ΣΥΝΟΛΟ	8085	24,02	5091	17,14	18170	17,99	31346	19,35		
1996	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1396	-	711	-	3239	-	5346	-		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2576	-15,29	1618	1,83	5367	29,42	9561	8,93		
ΚΟΚΚΑΣ	1467	-	1052	-	4621	-	7140	-		
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	1761	-	701	-	2451	-	4913	-		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	368	24,32	265	61,59	811	23,44	1444	29,27		
ΣΥΝΟΛΟ	7568	-6,39	4347	-14,61	16489	-9,25	28404	-9,39		
2000	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.		
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	2940	14,13	1925	18,97	5382	0,28	10247	7,17		
ΚΟΚΚΑΣ	2380	62,24	1398	32,89	5943	28,61	9721	36,15		
ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ	971	-	519	-	2287	-	3777	-		
ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	1468	-16,64	513	-26,82	1855	-24,32	3836	-21,92		
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	616	67,39	336	26,79	936	15,41	1888	30,75		
ΣΥΝΟΛΟ	8375	10,66	4691	7,91	16403	-0,52	29469	3,75		
2004	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	1023	-65,20	882	-54,18	1895	-64,79	49	-	3849	-62,44
ΚΟΚΚΑΣ	2260	-5,04	1402	0,29	4185	-29,58	55	-	7902	-18,71
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	4763	-	1930	-	7467	-	85	-	14245	-
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	351	-	197	-	1213	-	28	-	1789	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	895	45,29	346	2,98	735	-21,47	36	-	2012	6,57
ΣΥΝΟΛΟ	9292	10,95	4757	1,41	15495	-5,54	253	-	29797	1,11
2007	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΓΚΙΟΛΑ	1296	-	519	-	1832	-	21	-	3668	-
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	4369	-8,27	2048	6,11	6544	-12,36	71	-16,47	13032	-8,52
ΜΗΤΡΟΣΥΛΗΣ	215	-38,75	117	-40,61	734	-39,49	8	-71,43	1074	-39,97
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	224	-	182	-	673	-	13	-	1092	-
ΣΕΡΑΦΕΙΜ	1748	-	1157	-	3717	-	26	-	6648	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	554	-38,10	322	-6,94	1132	54,01	17	-52,78	2025	0,65
ΣΥΝΟΛΟ	8406	-9,54	4345	-8,66	14632	-5,57	156	-38,34	27539	-7,58
2009	ΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	Δ.Μ.	ΕΤΕΡ.	Δ.Μ.	ΣΥΝΟΛΟ	Δ.Μ.
ΓΚΙΟΛΑ	1232	-4,94	434	-16,38	1593	-13,05	13	-38,10	3272	-10,80
ΜΑΝΙΑΤΗΣ	5232	19,75	2007	-2,00	7672	17,24	87	22,54	14998	15,09
ΠΑΡΑΒΑΝΤΗΣ	617	175,45	288	58,24	1299	93,02	15	15,38	2219	103,21
ΣΑΛΕΣΙΩΤΗΣ	1214	-	350	-	2640	-	13	-	4217	-
ΣΙΔΕΡΗΣ	272	-	1418	-	1440	-	10	-	3140	-
ΥΠΕΡ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	630	13,72	260	-19,25	852	-24,73	18	5,88	1760	-13,09
ΣΥΝΟΛΟ	9197	9,41	4757	9,48	15496	5,90	156	0,00	29606	7,51
ΠΗΓΗ:										
Επίσημα αποτελέσματα των Βουλευτικών Εκλογών 1974-2009.										

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ελληνικά Συγγράμματα:

- Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, Οι Βουλευτικές Εκλογές και οι Ευρωεκλογές της 18.6.1989, Αθήνα, 1989.
- Αναγνωστόπουλος Ι., Η ιστορία του Αχλαδοκάμπου από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα, Αθήνα, 1961.
- Αναγνωστόπουλος Ι., Λαογραφικά του Αχλαδοκάμπου, Αθήνα, 1985.
- Αναστασάκος Γ. - Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. (επιμ.) - Καψής Π. (χρονικό), Εκλογές 1989-1990 - Αναλυτικά και συγκεντρωτικά αποτελέσματα, μετατοπίσεις ψήφων, σχόλια και συμπεράσματα ανά περιφέρεια, ΤΑ ΝΕΑ, Αθήνα, 1990.
- Αναστασιάδης Γ., Πολίτευμα και κομματικοί σχηματισμοί στην Ελλάδα 1952-1967, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1991.
- Αργολικόν Ημερολόγιον του έτους 1910, Εκδιδόμενον υπό του εν Αθήναις Συλλόγου των Αργείων, έτος 1ο, τυπωμένο «Εν Αθήναις – Εκ του τυπογραφείου των καταστημάτων Δημ. Τερζόπουλου, 1910.
- Αργολικόν Ιστορικόν Αρχείον 1791-1878, Σύλλογος Αργείων "Ο Δαναός"-Έτος Εκατονταετηρίδος 1894-1994, έκδοση με ευθύνη Τάσου Αθ. Γριτσόπουλου δ.Φ. και Κων/νου Λ. Κοτσώνη Ταξιάρχου ε.α., Αθήνα, 1994.
- Βαζαίος Ε., Τα άγνωστα παρασκήνια της Εθνικής Αντιστάσεως εις την Πελοπόννησον, Κόρινθος, 1961.
- Βαρδουινιώτης Δ., Η Καταστροφή του Δράμαλη-Ιστορική Μελέτη, Εφημερίδα Μορέας, Τρίπολη, 1913.
- Βεντήρης Γ., Η Ελλάς του 1910-1920, τόμοι Α΄ και Β΄, Ίκαρος, Αθήνα, 1931.
- Βερναρδάκης Χ.-Μαυρής Γ., Κόμματα και κοινωνικές συμμαχίες στην προδικτατορική Ελλάδα, Εξάντας, Αθήνα, 1991.
- Βουγιούκα Μ.-Χρονοπούλου Ν., Οδωνυμικά του Ναυπλίου-Η σημασία των ονομασιών των οδών και πλατειών της πόλεως του Ναυπλίου, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 1991.
- Βούλγαρης Γ., «Η Δημοκρατική Ελλάδα (1974-2004)» στο Βούλγαρης Γ.-Νικολακόπουλος Η.-Ριζάς Σ.-Σακελλαρόπουλος Τ.-Στεφανίδης Ι., Ελληνική Πολιτική Ιστορία 1950-2004, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2009, σελ. 103-109.

- Βούτσινος Γ., Μητρώο Ερμιονέων Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2005.
- Βούτσινος Γ., Μητρώον Κρανιδιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου Κρανιδίου, Αθήνα, 2010.
- Βούτσινος Γ., Μητρώον Διδυμιωτών Αγωνιστών της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Αθήνα, 2012.
- Γεωργαντίδης Χ. -Νικολακόπουλος Η., «Μετατοπίσεις ψήφων και μεταβολές του εκλογικού χάρτη στις εκλογές της 20ης Νοεμβρίου 1977», Σύγχρονα Θέματα, τεύχος 1, Μάιος 1978, σελ. 49-54.
- Γεωργαντίδης Χ., «Πολιτική και εκλογική συμπεριφορά: Η περίπτωση της Αθήνας», Δελτίο της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, τεύχος 3, 1979, σελ. 25-29.
- Γεωργοπαπαδάκος Τ., Μνήμες από την εθνική αντίσταση : Η δράση του ΕΛΑΝ Αργολικού, Αθήνα, 1987.
- Γεωργόπουλος Δ., «Το μνημείο του Δ. Υψηλάντη στο Ναύπλιο», Ναυπλιακά Ανάλεκτα, τόμος Ι, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 1992, σελ. 220-239.
- Γιαννακόπουλος Θ., «Μία δημοσιογραφική σύγκρουσις δύο Αργείων Δικηγόρων», Ναυπλιακά Ανάλεκτα, Τόμος V, Δήμος Ναυπλιέων, Ναύπλιο, 2004, σελ. 175.
- Γκάτσος Β., Η ανασυγκρότηση της Ερμιονίδος, 7ος-20ος αιώνας μ.Χ.: Κρανιδιωτών Πολιτεία, Αρχιπέλαγος, Αθήνα, 2001.
- Wildenmann R., Η εκλογική έρευνα–Συμπεριφορά του εκλογικού σώματος και ανάλυση εκλογών, Παπαζήσης, Αθήνα, 1998.
- Γούναρης Α., Η Ναυπλιακή Επανάσταση; 1 Φεβρουαρίου – 8 Απριλίου 1862, ΔΗ.Κ.Ε.Ν., Αθήνα, 2010.
- Δαμιανάκος Στ.-Νικολακόπουλος Η.-Ψυχογιός Δ., «Βεργίνα: γεωργικός εκσυγχρονισμός και κοινωνικός μετασχηματισμός σ' ένα χωριό της Κεντρικής Μακεδονίας», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχος 33-34, 1978, σελ. 432-478.
- Δαμιανάκος Στ., «Εκλογική και κοινωνική φυσιογνωμία των Αθηνών κατά την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία», Επιστημονική Σκέψη, τεύχος 3, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1981, σελ. 59-78.
- Δαμιανάκος Στ., «Τα εκλογικά φέουδα στην Ήπειρο - Τυπολογική προσέγγιση της αγροτικής ψήφου στο νομό Ιωαννίνων μεταξύ 1956 και 1964», Διαδικασίες κοινωνικού μετασχηματισμού στην αγροτική

Ελλάδα - Κοινωνιολογικές, ανθρωπογεωγραφικές, εθνολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις, ΕΚΚΕ, Αθήνα, 1987, σελ. 111-196.

- Δερτιλής Γ., «Η αυτονομία της πολιτικής από τις κοινωνικές αντιθέσεις στην Ελλάδα του 19ου αιώνα» στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 39-71.
- Δερτιλής Γ., Κοινωνικός μετασχηματισμός & στρατιωτική επέμβαση 1880-1909, Εξάντας, Αθήνα, 1985.
- Δημητράς Π., Πολιτικός περίγυρος, κόμματα και εκλογές στην Ελλάδα, τόμοι Α΄ και Β΄, Λύχνος, Αθήνα, 1991.
- Διαμαντόπουλος Θ., «Σταθμοί στην ιστορία της συντηρητικής παρατάξεως», Νέα Κοινωνιολογία, (ειδικό αφιέρωμα στην ελληνική δεξιά), τεύχος 5, Άνοιξη 1989, σελ. 21.
- Διαμαντούρος Ν.-Π. - Κιτρομηλίδης Π. - Μαυρογορδάτος Γ. (επιμ.), Οι εκλογές του 1981, Ε.Ε.Π.Ε.-Εστία, Αθήνα, 1984.
- Δρακάκης Α. - Κούνδουρος Σ., Αρχεία περί της συστάσεως και εξελίξεως των δήμων και κοινοτήτων 1836-1939 και της διοικητικής διαιρέσεως του κράτους, τόμοι Α΄-Β΄, Αθήνα, 1939-1940.
- Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές εκλογές 1974-1977-1981 - Μία συγκριτική ανάλυση, Αθήνα, 1982.
- Δρεπτάκης Μ., Εκλογές στο νομό Ηρακλείου, Αθήνα, 1983.
- Δρεπτάκης Μ., Εκλογές 1981 για τη Βουλή των Ελλήνων και το Ευρωκοινοβούλιο, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1984.
- Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 1985 και Ευρωεκλογές 1984, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1986.
- Δρεπτάκης Μ., Ευρωεκλογές και Βουλευτικές Εκλογές 1989-1990, Αθήνα, 1993.
- Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 1996 και 2000, Αθήνα, 2000.
- Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές και Ευρωεκλογές 2004, Αθήνα, 2004.
- Δρεπτάκης Μ., Βουλευτικές Εκλογές 2007, Αθήνα, 2007.
- Δώδος Δ., «Ενδοκομματική σταυροδοσία», ΑΝΤΙ, τεύχος 189, Οκτώβριος 1979, σελ. 37-41.

- Δώδος Δ., Η εκλογική περιφέρεια της Θεσσαλονίκης - Κόμματα και υποψήφιοι, διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη, 1989 (δακτ.).
- Δωροβίνης Β., «Στοιχεία για δύο εκδηλώσεις του Εθνικού Διχασμού στο Άργος: το «ανάθεμα» και η εξορία του Δ. Βαρδουνιώτη», Πρακτικά Διημερίδας 7-8/11/2015: 1915-2015, 100 χρόνια από τον Εθνικό Διχασμό-Οι πολιτικές, πολιτειακές, κοινωνικές διαστάσεις των γεγονότων και οι μεταγενέστερες επιδράσεις, Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, <https://argolikivivliothiki.gr/2018/07/03/national-division-13/>, Άργος, 2018, σελ. 73.
- Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 2 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1981), Ιανουάριος-Μάρτιος 1982.
- Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 1996), τεύχος 9, Αθήνα, Απρίλιος 1997, σελ. 167-207.
- Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 2000), τεύχος 17, Αθήνα, Μάιος 2001.
- Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης (αφιέρωμα στις εκλογές του 2007), τεύχος 31, Αθήνα, Μάιος 2008.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 1 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1977), Αθήνα, Μάρτιος-Απρίλιος 1978.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 22 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1981), Αθήνα, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1981.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 44 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1985), Αθήνα, Μάιος-Ιούνιος 1985.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 58 (αφιέρωμα στις εκλογές του Ιουνίου του 1989), Αθήνα, Σεπτέμβριος 1989.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 60 (αφιέρωμα στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1989), Αθήνα, Δεκέμβριος 1989.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 62 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1990), Αθήνα, Ιούνιος 1990.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 76 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1993), Αθήνα, Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993.
- Επίκεντρα, Κ.Π.Ε.Ε., τεύχος 1 (αφιέρωμα στις εκλογές του 1996), Αθήνα, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος-Νοέμβριος 1996.
- Ζεγκίνης Ι., Το Άργος δια μέσου των αιώνων, Αθήνα, 1996.

- Ζωγράφος Μιλ., «Ναυπλιεύς Δικάζων Αργείων», στο Καραγιάννης Χ., Αργολικόν Ημερολόγιο του έτους 1900, εκδ. Ανάργυρου Κ. Τημέλη, Εν Άργει, 1900, σελ. 84.
- Ηλίας Ξ., Ιστορικά Ανάλεκτα των χωριών του τέως Δήμου Αλέας-Αλέα (Μπογιατί), Σκοτεινή, Άγιος Νικόλαος, Πλατάνι, Εξοχή (Τάτσι), Φρουσούνα, Γυμνό, Αθήνα, 1994.
- Ηλίας Ξ., Ο τέως Δήμος Κλεωνών Κορινθίας (19ος-20ος αιώνας), Αθήνα, 2003.
- Ησαΐας Ι., Οδοιπορικό στην ιστορία και χωρογραφία του Δήμου Ερμιόνης: (Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα), Δήμος Ερμιόνης, Αθήνα, 1996.
- Ησαΐας Ι., Ιστορικές σελίδες του Δήμου Ερμιόνης και των δημοτικών διαμερισμάτων Ηλιοκάστρου και Θερμησίας, Δήμος Ερμιόνης, Αθήνα, 2005.
- Ησαΐας Ι., Η Ιστορία του Κρανιδίου και των κοινοτήτων Πορτοχειλίου, Διδύμων, Φούρνων, Κοιλιάδας, Δήμος Ερμιονίδος, Αθήνα, 2013.
- Ιατρός Σ. - Κουδούνης Α. - Νικολακόπουλος Μ. - Χασομέρης Σ., Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΤΕΕ, Αθήνα, 2005, σελ. 6-13.
- Καλποδήμου Κ.-Κόνδης Γ., «Ο αντίκτυπος του Εθνικού Διχασμού (1915-1917) στην περιφέρεια. Η περίπτωση της Αργολίδας», Πρακτικά Διημερίδας 7-8/11/2015: 1915-2015, 100 χρόνια από τον Εθνικό Διχασμό-Οι πολιτικές, πολιτειακές, κοινωνικές διαστάσεις των γεγονότων και οι μεταγενέστερες επιδράσεις, Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, <https://argolikivivliothiki.gr/2018/07/03/national-division-13/>, Άργος, 2018, σελ. 150-189.
- Καλύβας Σ., «Μορφές και πρακτικές της βίας στον εμφύλιο (1943-1949): Μία πρώτη προσέγγιση», στο Νικολακόπουλος Η. - Ρήγος Α. - Ψαλίδας Γ., Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο- Φεβρουάριος 1945-Αύγουστος 1949, Θεμέλιο, Αθήνα, 2002, σελ. 188-207.
- Καλύβας Σ., «Κόκκινη τρομοκρατία-Η βία της Αριστεράς στην Κατοχή», στο Mazower Μ., Μετά τον Πόλεμο-Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του Έθνους και του Κράτους στην Ελλάδα (1943-1960), Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2004, σελ. 161-204.
- Καρανικόλας Π., Το Κρανίδι-Κομμάτια από τη χαμένη ιστορία του, Πνοή, Κόρινθος, 1980.

- Καρράς Η., «Οδηγός εκλογών 18-10-1981», ΑΝΤΙ, τεύχος 189, Οκτώβριος 1979, σελ. 21-36.
- Καστελλάν Ζ., Η Ιστορία των Βαλκανίων, Γκοβοστής, Αθήνα, 1991.
- Κεραμίδας Α., «Άγνωστοι Αργείοι δράσαντες κατά την επανάστασιν του 1821», Η Αργολίς, τεύχος 3, Νομαρχία Αργολίδος, Ναύπλιο, 1971, σελ. 48.
- Clogg R., Σύντομη Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδος, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1992.
- Κομνηνού Μ., «Αγρότες και πολιτική - Η πολιτική πρακτική των αγροτών σε δύο νομούς: Αιτωλοακαρνανία και Καβάλα, 1952-1964», Σύγχρονα Θέματα, τεύχος 11, Ιούλιος 1981, σελ. 63-76.
- Κομνηνού Μ., «Η διαμόρφωση της πολιτικής ταυτότητας της Καβάλας», ΑΝΤΙ, τεύχος 113, Δεκέμβριος 1978, σελ. 34-39.
- Κοππά Μ., Η συγκρότηση των κρατών στα Βαλκάνια (19ος αιώνας)- Τρεις και μία περιπέτειες, Α. Α. Λιβάνης, Αθήνα, 2002.
- Κουμαδωράκης Ο. (επιμ.), Γνωριμία με το Άργος, Δ.Ε.ΠΟ.ΑΡ., Άργος, 1997.
- Κουμαδωράκης Ο., Άργος το πολυδίψιον, Εκ προοιμίου, Άργος, 2007.
- Λαδάς Β., Οι αντάρτες της θάλασσας-Η δράση του ΕΛΑΝ Αργοσαρωνικού, Αθήνα, 2002.
- Λαδάς Β., Σαν παραμύθι-Ιστορία μιας ζωής, Αθήνα, 2005.
- Λαδάς Β., Το Κρανίδι και οι αλήθειες του, Αθήνα, 2008.
- Λαμπруνίδης Μ., Η Ναυπλία από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των καθ' ημάς-Ιστορική Μελέτη, Παλαμήδης, Αθήνα, 1950.
- Λούλης Γ., Η κρίση της πολιτικής στην Ελλάδα-Εκλογές, κοινή γνώμη, πολιτικές εξελίξεις 1980-1995, Σιδέρης, Αθήνα, 1995.
- Λυριντζής Χ.-Νικολακόπουλος Η. (επιμ.), Εκλογές και κόμματα στη δεκαετία του '80 - Εξελίξεις και προοπτικές του πολιτικού συστήματος, Ε.Ε.Π.Ε.-Θεμέλιο, Αθήνα 1990.
- Λυριντζής Χ., «Πολιτική και πελατειακό σύστημα» στο Δερτιλής Γ.-Κωστής Κ. (επιμ.), Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ος αιώνας), Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991, σελ. 251-272.

- Λυριντζής Χ., Το τέλος των «τζακιών»-Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα, Θεμέλιο, Αθήνα, 1991.
- Λυριντζής Χ., «Κράτος, Εξουσία, Πολιτική (1830-1880)», στο Γαρδίκια Κ.-Κεχριώτης Β.-Λούκος Χ.-Λυριντζής Χ.-Μαρωνίτη Ν., Η Συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους-Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19^ο αιώνα, Νεφέλη, Αθήνα, 2008, σελ. 69-90.
- Μαθιουδάκι Μ. – Ανδρονόπουλος Β. (επιμ.), Το ελληνικό κράτος - οργάνωση και λειτουργία, Μαθιουδάκι – Ανδρονόπουλου, Αθήνα, 1991.
- Μακρουδημήτρης Α., «Κοιότητες, ήτοι Δήμοι-Σελίδες από τη Διοικητική Ιστορία της Ελλάδος», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 21, Θεμέλιο, Αθήνα, Μάιος, 2000, σελ. 156-170.
- Μάμουκας Α., Τα κατά την αναγέννησιν της Ελλάδος, ήτοι συλλογή των περί την αναγεννωμένην Ελλάδα συνταχθέντων πολιτευμάτων, νόμων και άλλων επισήμων πράξεων από του 1821 μέχρι τέλους του 1832, τόμοι 1-11, τυπογραφείο Ηλία Χριστοφίδου: Η Αγαθή Τύχη, Πειραιάς, 1839-1852.
- Μαραντζίδης Ν., «Ο κομμουνισμός στον Ελλαδικό αγροτικό χώρο. Η περίπτωση του Μανταμάδου 1922-1985», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 2, Οκτώβριος 1993, σελ. 101-124.
- Μαρτίνης Π., Ο Καλαβρυτινός Αγωνιστής Ιεράρχης Ιωνάς Κωνσταντινίδης, εκδ. Τήνος, Αθήνα, 2000.
- Μαυρογορδάτος Γ., «Οι διαστάσεις του κομματικού φαινομένου στην Ελλάδα: Παραδείγματα από το Μεσοπόλεμο», στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 153-173
- Μαυρογορδάτος Γ., Μελέτες και κείμενα για την περίοδο 1909-1940, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1981.
- Meynaud J., Πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Μπάυρον, Αθήνα, 1966.
- Meynaud J. - Μερλόπουλος Π. - Νοταράς Γ., Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα 1946-1965, τόμος Α΄, Σαββάλας, Αθήνα, 2002.
- Meynaud J., Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα-Βασιλική Εκτροπή και Στρατιωτική Δικτατορία, τόμος Β΄, Σαββάλας, Αθήνα, 2002.
- Μηλιαράκης Α., Γεωγραφία πολιτική-Νέα και Αρχαία του νομού Αργολίδος και Κορινθίας, μετά γεωγραφικού πίνακος του νομού, Εστία, Αθήνα, 1886.

- Μήλιας Σ., Εύθυμα και Αργεΐτικα, τόμος Β΄, εκδ. Αναγέννηση, Άργος, 2000.
- Μουζέλης Ν., «Ταξική δομή και σύστημα πολιτικής πελατείας: η περίπτωση της Ελλάδας» στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 113-150.
- Μουζέλης Ν., Κοινοβουλευτισμός και Εκβιομηχάνιση στην Ημι-Περιφέρεια: Ελλάδα, Βαλκάνια, Λατινική Αμερική, Θεμέλιο, Αθήνα, 1987.
- Μουζέλης Ν., «Οι πελατειακές σχέσεις» στο Δερτιλής Γ.-Κωστής Κ. (επιμ.), Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ος αιώνας), Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991, σελ. 227-250.
- Μουζέλης Ν., «Η διάκριση αριστερά-δεξιά: Είναι ξεπερασμένη;», Ματιές στο Μέλλον: Καπιταλισμός, Σοσιαλδημοκρατία, Κοινωνικό Κράτος, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2018, Παράρτημα Α, σελ. 177-198.
- Μούτουλας Π., Πελοπόννησος (1940-1945)-Η περιπέτεια της επιβίωσης, του διχασμού και της απελευθέρωσης, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2004.
- Νικολακόπουλος Η., Κόμματα και βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα 1946-1967 - Η εκλογική γεωγραφία των πολιτικών δυνάμεων, ΕΚΚΕ, Αθήνα, 1988.
- Νικολακόπουλος Η., Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική των εκλογικών συστημάτων, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1989.
- Νικολακόπουλος Η., «Ελεγχόμενη Δημοκρατία-Από το τέλος του Εμφυλίου έως τη Δικτατορία» στο Βούλγαρης Γ. - Νικολακόπουλος Η. - Ριζάς Σ. - Σακελλαρόπουλος Τ. - Στεφανίδης Ι., Ελληνική Πολιτική Ιστορία 1950-2004, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2009, σελ. 11-60.
- Νικολακόπουλος Η., Των Εκλογών τα Πάθη-Ψηφίδες της Ελληνικής Εκλογικής Ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, Το Βήμα, Αθήνα, 2012.
- Νικολακόπουλος Η., «Τα διλήμματα της Μεταπολίτευσης», Αρχειοτάξιο 15, Αθήνα, 2013, σελ. 6-13.
- Νικολακόπουλος Η., «Οι εκλογές και το Δημοψήφισμα του 1974», στο Πρακτικά Συνεδρίου: Η Δικτατορία των Συνταγματαρχών και η Αποκατάσταση της Δημοκρατίας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Αθήνα, 2016, σελ. 518.
- Οι εκλογές της 5ης Νοεμβρίου 1989, Ποντίκι, Αθήνα, 1990.

- Οι εκλογές της 8ης Απριλίου 1990, Το Ποντίκι, Αθήνα, 1990.
- Οι εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993, Το Ποντίκι, Αθήνα, 1994.
- Οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, Ποντίκι, Αθήνα, 1997.
- Παϊδούση-Παπαντωνίου Γιόνα-Μίκε, Η Ερμιονίδα ανά τους αιώνες, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Αθήνα, 1996.
- Παϊδούση Γ.Μ., Κόκκινος Επιτάφιος, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2008.
- Παντελής Α., Τα ελληνικά εκλογικά συστήματα και οι εκλογές (1926-1985) στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνης, Αθήνα, 1988.
- Παρασκευόπουλος Γ., Ακτίνες και Νέφη-Αναμνήσεις μιας Πεντηκονταετίας (1882-1932), Πυρσός, Αθήνα, 1932.
- Περιοδικό Ιστορικά, «Τοπική Αυτοδιοίκηση (1834-2002) - Δημοτικές Εκλογές», τεύχος 153, Ελευθεροτυπία, Αθήνα, 2002.
- Περράκης Στ., Φαντάσματα του Εμφυλίου-Πλάκα Αργολίδας 1943-1944, Επίκεντρο, Αθήνα, 2010.
- Petropoulos J., Πολιτική και Συγκρότηση Κράτους στο Ελληνικό Βασίλειο (1833-1843), τ. Α΄ και Β΄, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα, 1985.
- Πολιτική Επιστήμη (Εξαμηνιαία Επιθεώρηση Πολιτικής Ανάλυσης και Προβληματισμού-Αφιέρωμα: Βουλευτικές & Ευρωπαϊκές Εκλογές 2004), Σάκκουλας, Αθήνα, 2005.
- Πρόεδροι της Βουλής, Γερουσίας και Εθνοσυνελεύσεων 1821-2008, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2009.
- Ρήγος Α., «Πολιτικές εκφράσεις στη Β΄ Ελληνική Δημοκρατία» στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 175-216.
- Ristelhueber R., Ιστορία των Βαλκανικών Λαών, Παπαδήμας, Αθήνα, 1995.
- Σκιαδάς Ε., Ιστορικό διάγραμμα των δήμων της Ελλάδος 1833-1912: σχηματισμός-σύσταση-εξέλιξη-πληθυσμός-εμβλήματα, Υπουργείο Εσωτερικών-ΤΕΔΚ Αργολίδος, Μικρός Ρωμηός, Αθήνα, 1993.
- Σπηλιωτάκης Κ., Αρχείο Μιχαήλ Ιατρού 1802-1893, Τετράδια Εργασίας, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών-Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 1983.

- Σταθόπουλος Π., «Βουλευτικές Εκλογές 2009: Διαπιστώσεις και Απορίες» στην Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 34, Αθήνα, Δεκέμβριος 2009, σελ. 125-140.
- Στρίγκου-Κατσινά Μ., Στη θυσία για τη λευτεριά-Ιστορικά διηγήματα-Συμβολή στη μελέτη του Νεώτερου Ελληνισμού-Η μυθιστορηματική βιογραφία ιστορικά και βιβλιογραφικά τεκμηριωμένα αγωνιστών του 1821 από Κρανίδι-Ερμιονίδα, Μορφωτικός-Εκπολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Κρανιδιωτών «Άγιος Ιωάννης Θεολόγος», Αθήνα, 1989.
- Σωτηρέλης Γ., Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα 1864-1909-Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας, Θεμέλιο, Αθήνα, 1991.
- Τάτσης Ν., Κλασικές Έρευνες των Κοινωνικών Επιστημών, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991.
- Τάχος Α., Διοικητική Επιστήμη-συμβολή στην οντολογική έρευνα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, Σάκκουλας, Θεσ/νίκη, 1985.
- Τζιοβάρas Γ.-Χιώτης Β., Ο Πολιτικός Χάρτης της Μεταπολίτευσης 1974-2006, εκδ. Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα, 2006.
- Τσιμάνης Π., Μνήμες Ερμιονίδος-Γη-Θάλασσα-Κόσμος, Χαρτοβιβλιοεκδοτική, Αθήνα, 1975.
- Τσουκαλάς Κ., «Γύρω από το πρόβλημα της πολιτικής πελατείας στην Ελλάδα του 19ου αιώνα» στο Κοντογιώργης Γ.Δ. (επιμ.), Κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα, Ε.Ε.Π.Ε.-Εξάντας, Αθήνα, 1977, σελ. 73-112.
- Τσουκαλάς Κ., «Κράτος και κοινωνία» στο Δερτιλής Γ.-Κωστής Κ. (επιμ.), Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ος αιώνες), Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1991, σελ. 215-226.
- Τσουκαλάς Κ., Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος: Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου, Θεμέλιο, Αθήνα, 1993.
- Χαραλάμπης Δ., Πελατειακές σχέσεις και λαϊκισμός, Εξάντας, Αθήνα, 1989.
- Χατζηπαντελής Θ. - Ζαφειρόπουλος Κ., «Οι μετατοπίσεις ψηφοφόρων και η κομματική πειθαρχία στις επαναληπτικές εκλογές της Β΄ Περιφέρειας Αθηνών», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 4, Οκτώβριος 1994, σελ. 115-127.
- Hering G., Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα 1821-1836, Μ.Ι.Ε.Τ., τόμοι Α΄ και Β΄, Αθήνα, 2004.

- Χρυσανθακόπουλος Φ., Βίοι Πελοποννησίων Ανδρών, εκδοθέντες υπό Σταύρου Ανδρόπουλου Αρεοπαγίτου, Αθήνα, 1888.

B. Ξενόγλωσσα Συγγράμματα:

- Clogg R., Parties and Elections in Greece-The Search for Legitimacy, Hurst, London, 1987.
- Comninou M., «The Development of Patronage system in Aitolia - Akarnania and Kavala», διδακτορική διατριβή, London School of Economics, 1984 (δακτ.).
- Damianacos St., «Les fiefs electoraux en Epire. Une analyse quantitative des elections dans le departement de Jannina entre 1956 et 1964», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, numero special, 1981, σελ. 49-92.
- Featherstone K., «Political parties and democratic consolidation in Greece» στο Pridham G. (ed), Securing Democracy - Political Parties and Democratic Consolidation in Southern Europe, London, 1990, σελ. 179-202.
- Foundoukou B., La structure politique d' un village en Grece-Greveniti, DES de science politique, Faculte de droit et des sciences economiques de Paris, 1964 (δακτ.).
- Heberle R., From Democracy to Nazism, Baton Rouge, Louisiana, 1945.
- Jelavich B., History of the Balkans- 20th Century, Volume II, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
- Kalyvas S., The Logic of Violence in Civil War, Cambridge University Press, 2006.
- Katsoudas D., «The Constitutional Framework» στο Featherstone K. - Katsoudas D. (eds), Political Change in Greece - Before and after the colonels, Croom Helm, London, 1987, σελ. 14-33.
- Katsoudas D., «The Conservative Movement and New Democracy: From Past to Present» στο Featherstone K. - Katsoudas D. (eds), Political Change in Greece - Before and after the colonels, Croom Helm, London, 1987, σελ. 85-111.
- Krehbiel E., «Geographic influences in British Elections», The Geographical Review, 2 (6), 1916, σελ. 419-432.
- Lazarsfeld P. F.-Berelson B.-Gaudet H., The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign, Columbia University Press, New York, 1948.

- Lipset S.M.-Rokkan St., «Cleavage Structures, Party Systems and Voter Alignments: An introduction», στο Lipset S.M.-Rokkan St. (eds), Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspectives, New York-London, 1967, σελ. 1-64.
- Lyrintzis C., «Political Parties in post-junta Greece: A case of Bureaucratic Clientelism?» στο Pridham G. (ed.), The New Mediterranean Democracies: Regime Transition in Spain, Greece and Portugal, Routledge, New York, 2016, σελ. 99-118.
- Pappas T., «New Democracy: The logics of a conservative party's organization», mimeo, Yale University-Department of Sociology, September, 1994.
- Penniman H. (ed), Greece at the Polls - The National Elections of 1974 and 1977, American Enterprise Institute for Public Policy Research, Washington, 1981.
- Siegfried A. , Tableau politique de la France de l' Ouest sous la Troisieme Republique, Paris, 1913.
- Tingsten H., Political Behavior-Studies in Election Statistics, London, 1937.
- Verney S., «To be or not to be within the European Community: the party debate and democratic consolidation in Greece», στο Pridham G. (ed), Securing Democracy - Political Parties and Democratic Comsolidation in Southern Europe, London, 1990, σελ. 203-223.
- Zakopoulou E., Localite et relations de clientele en Grece: Le cas d' un village naxiote (Apiranthos) et de ses immigres a Athenes, These de doctorat, Paris X-Nanterre, 1986 (δoκτ.).

ΠΗΓΕΣ:

A. Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας:

- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας: Πρακτικά του Βουλευτικού και Προβουλευμάτων της Α΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823) και λοιπά δημόσια έγγραφα των ετών 1821, 1822, 1823, Τόμος Πρώτος, Επανεκδόσις υπό της Βιβλιοθήκης της Βουλής, Αθήναι, 1971.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας: Πρακτικά του Βουλευτικού και Προβουλευμάτων της Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1823-1824), Τόμος Δεύτερος, Επανεκδόσις υπό της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1972.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αι Εθνικαί Συνελεύσεις-Α΄ εν Επιδαύρω 1821-1822, Β΄ εν Άστρει 1823, Γ΄ εν Επιδαύρω 1826, Γ΄ κατ'επανάληψη εν Ερμιόνη και Τροιζήνι 1827 - ΠΡΩΤΟΣ (των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμος Τρίτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1971.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αι Εθνικαί Συνελεύσεις-Δ΄ εν Άργει Εθνική Συνέλευση 1828-1829 - ΔΕΥΤΕΡΟΣ (των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμος Τέταρτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1973.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Αι Εθνικαί Συνελεύσεις- Ε΄ εν Άργει και εν Ναυπλίω 1831-1832, Δ΄ κατ'επανάληψη 1831-1832, Δ΄ κατά συνέχειαν 1832 - ΤΡΙΤΟΣ (των Εθνοσυνελεύσεων), Τόμος Πέμπτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1974.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας: Συνέχεια των Προβουλευμάτων και λοιπών εξερχομένων εγγράφων του Βουλευτικού, των εκδοθέντων στους τόμους 1 & 2, της Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1823-1824) - ΤΡΙΤΟΣ (των Προβουλευμάτων της Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Έκτος, Έκδοσις της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1972.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας: Πρακτικά του Βουλευτικού της Γ΄ Βουλευτικής Περιόδου (1824-1825-1826) - ΤΕΤΑΡΤΟΣ (των Πρακτικών της Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Έβδομος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1973.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας: Προβουλευματα και λοιπά εξερχόμενα έγγραφα του Βουλευτικού της Γ΄ Βουλευτικής Περιόδου (1824-1825-1826), ΠΕΜΠΤΟΣ (των Προβουλευμάτων της Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος

Όγδος, Έκδοσις της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1974.

- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα της Πελοποννησιακής Γερουσίας, της Γερουσίας Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, Αρείου Πάγου & Βουλευτικού (1822-1823-1824) - ΠΡΩΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Ένατος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1976.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα του Εκτελεστικού Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824) - ΔΕΥΤΕΡΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου Αθήναι, 1977.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα Υπερτάτης Διοικήσεως & Εκτελεστικού - Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824), Τόμος Ενδέκατος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1978.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα του Βουλευτικού Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824) - ΤΕΤΑΡΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δωδέκατος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1979.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα Υπουργείου Εσωτερικών Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824) - ΠΕΜΠΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Τρίτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1981.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα όλων των Υπουργείων πλην του Υπ. Εσωτερικών Α΄ & Β΄ Βουλευτικής Περιόδου (1822-1823-1824) -ΕΚΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Τέταρτος, Έκδοσις Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήναι, 1981.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδος και Νήσων 1822 - ΕΒΔΟΜΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Πέμπτος, Μέρος Α΄-Β΄, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1994.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα οικονομικού περιεχομένου 1822 - ΟΓΔΟΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Πέμπτος, Μέρος Γ΄, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1997.

- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Κατάλοιπα οικονομικών εγγράφων 1822 & Λυτά Έγγραφα Ιαν. - Μαΐου 1823 - ΕΝΑΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Έκτος, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1999.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα Ιουνίου-Δεκεμβρίου 1823 - ΔΕΚΑΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Α΄ & Β΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Έβδομος, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 1999.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα 1824-1826 -ΠΡΩΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Β΄ & Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Όγδοος, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2000.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα, αναφορές προς το Υπουργείο Πολέμου 1825 - ΔΕΥΤΕΡΟΣ (των λυτών εγγράφων Β΄ & Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Δέκατος Ένατος, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2001.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Λυτά έγγραφα, πρακτικά εκλογής πληρεξουσίων Γ΄ Εθν. Συνέλευσης 1825-1826 - ΤΡΙΤΟΣ (των λυτών εγγράφων Β΄ & Γ΄ Βουλευτ. Περιόδου), Τόμος Εικοστός, Έκδοση Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα, 2001.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Έγγραφα Καποδιστριακής Περιόδου Τόμος Πρώτος, Τόμος Εικοστός Πρώτος, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2008.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Έγγραφα Καποδιστριακής Περιόδου Τόμος Δεύτερος, Τόμος Εικοστός Δεύτερος, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2008.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Έγγραφα Καποδιστριακής Περιόδου Τόμος Τρίτος, Τόμος Εικοστός Τρίτος, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2008.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Έγγραφα Καποδιστριακής Περιόδου Τόμος Τέταρτος, Τόμος Εικοστός Τέταρτος, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2012.
- Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας 1821-1832: Έγγραφα Καποδιστριακής Περιόδου Τόμος Πέμπτος, Τόμος Εικοστός Πέμπτος, Βιβλιοθήκη-Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 2012.

B. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1843-1862):

- Πρακτικά της Τρίτης Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1844.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Α΄, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Β΄, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Γ΄, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων κατά την Πρώτην Σύνοδον του έτους 1844, Τόμος Δ΄, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τέταρτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Πρώτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1847.
- Παράρτημα των Πρακτικών της Γ΄ Συνόδου της Α΄ Περιόδου της Βουλής, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1847.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1847.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1848.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1848.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1849.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1849.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1849.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1850.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Δευτέρας Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1850.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1851.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1851.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1851.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1852.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1852.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1853.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1854.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1855.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1855.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1856.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1856.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1856.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1857.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1857-58.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1858-59.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Τρίτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1859.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Τρίτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Πρώτην Σύνοδον της Εβδόμης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1861.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Εβδόμης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1861.
- Πρακτικά της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της Εβδόμης Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Βασιλικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1862.

Γ. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας (1844-1861):

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας, Περίοδος Α΄-Σύνοδος Α΄, 1844-1845, Τύποις Γ. Βλασσαρίδου, Αθηνήσιν, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας, Περίοδος Α΄ - Σύνοδος Β΄, 1845-1846, Τύποις Γ. Βλασσαρίδου, Αθηνήσιν, 1846.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας, Περίοδος Α΄ - Σύνοδος Γ΄, 1846-1847, Τύποις Γ. Βλασσαρίδου, Αθηνήσιν, 1847.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας, Περίοδος Β΄ - Σύνοδος Α΄, 1847-1848, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1848.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1849.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Δευτέρας Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1849.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Τρίτην Σύνοδον της Δευτέρας Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1850.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας της Πρώτης Συνόδου της Τρίτης Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1851.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1852.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τρίτης Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1853.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Πρώτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1854.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1855.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Τρίτην Σύνοδον της Τετάρτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1855.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Πρώτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1858.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Δευτέραν Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1858.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Τρίτην Σύνοδον της Πέμπτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1859.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Πρώτην Σύνοδον της Έκτης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1860.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Γερουσίας κατά την Πρώτην Σύνοδον της Εβδόμης Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Δημοσίου Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1861.

Δ. Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής (1862-1910):

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Πρώτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1862.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1863.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Τρίτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1863.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Τέταρτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1863.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Πέμπτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1864.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Εν Αθήναις Β΄ των Ελλήνων Συνελεύσεως, Τόμος Έκτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1865.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής, Σύνοδος Α΄-Περίοδος Α΄, Τόμος Πρώτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1865.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής, Σύνοδος Β΄-Περίοδος Α΄, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Αθήναι, 1866-1867.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της Α΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1868.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Β΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1869.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της Β΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1869.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Γ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1870.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Γ΄ Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1871.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Γ΄ Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1871.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της Γ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1872.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Δ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1872.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Ε΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1873.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Ε΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1874.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΣΤ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1875.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της ΣΤ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1875.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Ζ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1876.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Ζ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1877.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Εκτάκτου Συνόδου της Ζ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1877.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της Ζ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1878.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Δ΄ Συνόδου της Ζ΄ Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1879.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Εκτάκτου Συνόδου της Ζ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1879.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Η΄ Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Πρώτος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1879.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Η΄ Βουλευτικής Περιόδου, Τόμος Δεύτερος, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1880.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Η΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1881.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Θ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1883.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Θ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1883.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της Θ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1884.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Δ΄ Συνόδου της Θ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1885.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της Ι΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1885.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της Ι΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1886.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της Ι΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1886.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1887.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1887.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1888.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Α΄ της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1889.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Δ΄ Συνόδου της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1889.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Β΄ της ΙΑ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1890.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΒ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1890.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΒ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1891.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΓ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1892.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΓ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1892.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΓ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1894.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Δ΄ Συνόδου της ΙΓ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1894.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΔ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1895.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΔ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1896.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της ΙΔ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1896.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΔ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1898.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΕ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1899.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της ΙΕ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1900.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΕ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1900.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΕ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1901.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΣΤ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1903.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Α΄ της ΙΣΤ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1903.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΣΤ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1904.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Β΄ της ΙΣΤ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1904.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΣΤ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1904.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΖ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1905.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου της ΙΖ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1906.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Α΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1906.

- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Α΄ της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1907.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Β΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1907.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Γ΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1908.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Δ΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1909.
- Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής της Εκτάκτου Συνόδου Β΄ της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1910.

Ε. Επίσημα Εκλογικά Αποτελέσματα:

- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 7ης Νοεμβρίου 1926, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου, Εν Αθήναις, 1928.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 19ης Αυγούστου 1928, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1931.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των γερουσιαστικών εκλογών της 21ης Απριλίου 1929, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1931.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 25ης Σεπτεμβρίου 1932, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1933.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των γερουσιαστικών εκλογών της 25ης Σεπτεμβρίου 1932 και των μέχρι τέλους του 1933 αναπληρωματικών τοιούτων, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1934.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 5ης Μαρτίου 1933, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1933.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των εκλογών της Εθνικής Συνελεύσεως της 9ης Ιουνίου 1935, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1935.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 26ης Ιανουαρίου 1936, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1938.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 31ης Μαρτίου 1946, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1947.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική του Δημοψηφίσματος της 1ης Σεπτεμβρίου 1946, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1947.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 5ης Μαρτίου 1950, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1951.

- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας - Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 9ης Σεπτεμβρίου 1951, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1952.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Μελετών, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 16ης Νοεμβρίου 1952, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1953.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Μελετών, Στατιστική των βουλευτικών εκλογών της 19^{ης} Φεβρουαρίου 1956, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1957.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Μελετών και Τεχν. Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 11^{ης} Μαΐου 1958, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1959.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 29^{ης} Οκτωβρίου 1961, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1962.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών – Τμήμα Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 3^{ης} Νοεμβρίου 1963, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1964.
- Υπουργείον Εσωτερικών - Διεύθυνσις Εκλογών – Τμήμα Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16^{ης} Φεβρουαρίου 1964, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1965.
- Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 17^{ης} Νοεμβρίου 1974, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1976.
- Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών, Αποτελέσματα του Δημοψηφίσματος της 8^{ης} Δεκεμβρίου 1974, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1977.
- Υπουργείον Εσωτερικών – Γενική Διεύθυνσις Διοικήσεως – Διεύθυνσις Εκλογών – Συνεργασία Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20^{ης} Νοεμβρίου 1977, Εθνικόν Τυπογραφείον, Αθήναι, 1979.
- Υπουργείον Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18^{ης} Οκτωβρίου 1981, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1984.
- Υπουργείον Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 2ας Ιουνίου 1985, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1986.

- Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 18ης Ιουνίου 1989, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.
- Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 5^{ης} Νοεμβρίου 1989, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.
- Υπουργείο Εσωτερικών – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 8^{ης} Απριλίου 1990, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1991.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 10^{ης} Οκτωβρίου 1993, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1996.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 22ας Σεπτεμβρίου 1996, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1998.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 9^{ης} Απριλίου 2000, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2003.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 7^{ης} Μαρτίου 2004, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2006.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2009.
- Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης – Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων – Διεύθυνση Εκλογών, Αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4^{ης} Οκτωβρίου 2009, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2012.

ΣΤ. Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως:

- Εθνική Εφημερίς, Έτος Α΄, Εν Ναυπλίου, Ιούνιος-Αύγουστος 1832.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 3(15)/4/1833 «Περί διαιρέσεως του Βασιλείου και της διοικήσεώς του», ΦΕΚ 12Α/6(18)-4-1833.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 28ης Απριλίου (10 Μαΐου) 1834 «Περί της οροθεσίας και της εις δήμους διαιρέσεως του Νομού Αργολίδος και Κορινθίας», ΦΕΚ 19Α/26-5(19-6)-1834.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 18ης (30) Σεπτεμβρίου 1834 «Περί μεταθέσεως της Βασιλικής Καθεδρίας εις Αθήνας», ΦΕΚ 36Α/28-9(10-10)-1834.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 20ης Ιουνίου (2 Ιουλίου) 1836 «Περί διοικητικού οργανισμού», ΦΕΚ 28Α/21-6-1836.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 22ας Ιουνίου (4 Ιουλίου) 1838 «Περί μεταρρυθμίσεως των διοικήσεων», ΦΕΚ 24Α/23-6-1838.
- Νόμος ΚΕ΄ της 5ης Δεκεμβρίου 1845 «Περί διοικητικής διαιρέσεως του Κράτους», ΦΕΚ 32Α/8-12-1845.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 5ης Δεκεμβρίου 1845 «Περί προσδιορισμού των εδρών των νομαρχών και των επάρχων», ΦΕΚ 34Α/20-12-1845.
- Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 15ης Ιουνίου 1846 «Περί προσδιορισμού εδρών τινών επάρχων», ΦΕΚ 18/2-7-1846.
- Νόμος ΣΞΒ΄ της 27ης Δεκεμβρίου 1867 «Περί υπαγωγής της Νήσου Κυθήρων διοικητικώς και δικαστικώς εις τον Νομόν Αργολίδος», ΦΕΚ 2Α/11-1-1868.
- Νόμος ΒΚΖ΄ της 6ης Ιουλίου 1892 «Περί μεταρρυθμίσεως του από 5 Δεκεμβρίου 1845 νόμου περί διοικητικής διαιρέσεως του Κράτους», ΦΕΚ 240/22-7-1892.
- Νόμος ΒΧΔ΄ της 6ης Ιουλίου 1899 «Περί διοικητικής διαιρέσεως του Κράτους», ΦΕΚ 136/8-7-1899.
- Νόμος ΓΥΛΔ΄ της 16ης Νοεμβρίου 1909 «Περί διοικητικής διαιρέσεως του Κράτους», ΦΕΚ 282Α/4-12-1909.
- Νόμος ΔΝΖ΄ (4057) της 10ης Φεβρουαρίου 1912 «Περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων», ΦΕΚ 58Α/14-2-1912.

- Νομοθετικό Διάταγμα (Ν.Δ.) της 29ης Σεπτεμβρίου (17ης Οκτωβρίου) 1925 «Περί τροποποιήσεως των περιφερειών νομών τινών», ΦΕΚ 310Α/17-10-1925.
- Νόμος 3787/1929 «Περί αποσπάσεως της επαρχίας Κυθήρων εκ του νομού Αργολίδος και Κορινθίας και προσκολλήσεως αυτής εις την περιφέρειαν Πειραιώς του νομού Αττικής και Βοιωτίας», ΦΕΚ 11Α/16-1-1929.
- Νόμος 5943/1933 «Περί αποσπάσεως της κοινότητος Τραχειάς της επαρχίας Τροιζηνίας και υπαγωγής αυτής εις την επαρχίαν Ναυπλίας», ΦΕΚ 387Α/12-12-1933.
- Νόμος 2539/1997 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Σχέδιο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»), ΦΕΚ 244Α/4-12-1997.
- Νόμος 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Τροποποίηση Σχεδίου «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»), ΦΕΚ 57Α/15-3-2006.
- Νόμος 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», ΦΕΚ 87Α/7-6-2010.
- Νόμος 3231/2004 «Εκλογή Βουλευτών», ΦΕΚ 45Α/11-2-2004 (γνωστός ως Εκλογικός Νόμος Σκανδαλίδη).

Z. Άλλες πηγές:

- Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού,
www.argolikivivliothiki.gr
- Εφημερίδα, ΤΟ ΒΗΜΑ, 30/10/1977.
- Ιστοσελίδα της Βουλή των Ελλήνων,
<https://www.hellenicparliament.gr/Vouleftes/Viografika-Stoicheia/?MPId=3412a7fa-5e0a-4404-9f47-a23707ac8d09>.
- Μητρώο Γερουσιαστών και Βουλευτών 1929-1974, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1977.
- Μητρώο Πληρεξουσίων, Γερουσιαστών και Βουλευτών 1822-1935, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα, 1986.
- Μικρό αρχείο αγωνιστών του 1821, Ιστοσελίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου αναφέρονται οι αγωνιστές του 1821,
http://users.uoa.gr/~nektar/history/3contemporary/fighters_1821.htm.